

Innst. S. nr. 255

(2001-2002)

Innstilling fra finanskomiteen om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2002

St.prp. nr. 63 (2001-2002)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

1.1 Sammendrag

Bruken av oljeinntekter i statsbudsjettet for 2002, som ble saldert av Stortinget høsten 2001, er i samsvar med handlingsregelen for finanspolitikken. Regjeringen legger vekt på at statsbudsjettet for 2002 gjennomføres innenfor de rammer som følger av handlingsregelen. I samsvar med dette legges i denne proposisjonen fram et samlet opplegg for endringer på statsbudsjettet våren 2002.

Tidligere i år er det fremmet forslag som øker statsbudsjettets utgifter med 3,6 mrd. kroner. Dette gjelder blant annet bevilgninger til helsesektoren, omstrukturering av Forsvaret, Forsvarets operasjoner i Afghanistan og tiltak knyttet til sivil beredskap.

Blant forslagene til økte utgiftsbevilgninger i denne proposisjonen utgjør økte rammetilskudd til kommunesektoren om lag 0,9 mrd. kroner. Videre er det nødvendig å øke bevilgningene til de regelstyrte ordningene under folketrygden, særlig til sykepenger, med i alt 1,3 mrd. kroner. Økt tilstrømming av flyktninger og asylsøkere gjør det nødvendig å øke bevilgningene til dette formålet med 0,4 mrd. kroner.

Det foreslås 2,4 mrd. kroner i økte betalinger til fylkeskommunene i tilknytning til statens overtakelse av spesialisthelsetjenesten, samt 0,2 mrd. kroner i avsetninger til arbeidsgiveravgift og feriepenger i forbindelse med overgang til nettobudsjettering av høyskoler og Forbrukerrådet. Disse utgiftene holdes utenfor ved beregning av det strukturelle underskuddet på statsbudsjettet og den reelle, underliggende utgiftsveksten.

Til sammen foreslår Regjeringen i proposisjonen økte utgiftsbevilgninger på netto 6,0 mrd. kroner. Budsjettets inntektsside foreslås styrket med 1,6 mrd. kroner, hvorav forslag om økt utbytte fra Statkraft utgjør knapt 1,0 mrd. kroner.

Forslagene i proposisjonen innebærer en reell, underliggende vekst i statsbudsjettets utgifter på om lag 21/2 pst. fra 2001 til 2002.

Det er i avsnitt 1.2 i proposisjonen redegjort for endringer på statsbudsjettet siden budsjettet ble saldert høsten 2001. Videre er det i avsnitt 1.3 redegjort for statsbudsjettets stilling etter fremleggelsen av proposisjonen.

I forbindelse med salderingen av budsjettet for 2002 fattet Stortinget vedtak om at det skulle spares 65 mill. kroner på departementenes drifts- og investeringsutgifter.

Det er i avsnitt 1.4 i proposisjonen redegjort nærmere for hvordan dette er fulgt opp av Regjeringen.

Departementene har fordelt innsparingen på kapittel og post, jf. vedlegg 1 til proposisjonen. Kap. 2309 er oppjustert med 65 mill. kroner.

Endringen som følge av fullmakten er allerede innarbeidet i "fra-beløpene" som inngår i forslag til vedtak som fremmes i denne proposisjonen. På denne bakgrunn vil forslag til vedtak også gjenspeile disponibel bevilgning på posten hvis forslaget blir vedtatt.

1.2 Komiteens merknader

1.2.1 Generelt om denne innstilling

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ranveig Frøiland, Svein Roald Hansen, Tore Nordtun, Torstein Rudihaugen og Hill-Marta Solberg, fra Høyre, Svein Flåtten, Torbjørn Hansen, Heidi Larssen og Jan Tore Sanner, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, lederen Siv Jensen og Per Erik Monsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, Audun Bjørlo Lysbakken og Heidi Grande Røys, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfohn og Bjørg

Tørresdal, fra Senterpartiet, Morten Lund, fra Venstre, May Britt Vihovde og fra Kystpartiet, Karl-Anton Swensen, viser til at forslag fremsatt i Budsjett-innst. S. II (2001-2002) Revidert nasjonalbudsjett 2002, som er avgitt samtidig med denne innstillingen, er oppført under Komiteens tilråding, kapittel 22, eller under Forslag fra mindretall, kapittel 21, i denne innstillingen.

Komiteen viser videre til at merknader og forslag som er fremsatt under komiteens behandling og som gjelder budsjettposter som ikke er omhandlet i proposisjonen, er samlet under kapittel 20 i denne innstillingen.

Komiteen viser når det gjelder gjennomføringen av den økonomiske politikken for 2002 til merknader under kapittel 2 i Budsjett-innst. S. II (2001-2002), jf. St.meld. nr. 2 (2001-2002) Revidert nasjonalbudsjett 2002. Lovforslag omtalt i St.meld. nr. 2 (2001-2002) og St.prp. nr. 63 (2001-2002) er fremsatt i Ot.prp. nr. 75 (2001-2002) og komiteen viser til Innst. O. nr. 80 (2001-2002) når det gjelder lovforslagene.

1.2.2 Avtale mellom Fremskrittspartiet og Regjeringspartiene om Revidert nasjonalbudsjett 2002

Innledning

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at flertallet 4. juni 2002 har inngått budsjettavtale om Revidert nasjonalbudsjett for 2002. Avtalen innebærer at Frem-

skepartiet gir subsidiær støtte til Regjeringens budsjettforslag med de endringer som fremkommer av avtalen. Avtalen er her gjengitt i sin helhet:

Avtale mellom Fremskrittspartiet og Regjeringspartiene om Revidert nasjonalbudsjett 2002

Fremskrittspartiet og Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre (heretter kalt "avtalepartene") er enige om en helhetlig budsjettavtale for Revidert nasjonalbudsjett 2002. Avtalen begrenser seg til Revidert nasjonalbudsjett 2002.

Avtalen innebærer at Fremskrittspartiet gir subsidiær tilslutning til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett med følgende endringer:

1. Avtalepartene er enige om følgende bevilgningsendringer:

Økte utgifter:	445,65 mill. kroner
Reduserte avgiftsinntekter	175,00 mill. kroner
Reduserte utgifter	620,65 mill. kroner
Sum	0,00 mill. kroner

2. St.prp. nr. 55 (2001-2002), Gjennomføringsproposisjonen - utfyllende rammer for omleggingen av Forsvaret i perioden 2002-2005, omfattes ikke av denne avtalen.
3. Avtalepartene er enige om følgende økte bevilgninger:

	Mill. kroner
Økt aktivitetsvekt i sykehusene / omstillingmidler	350
Opptreningsinstitusjonene (fordeles etter samme prinsipper som ordinær bevilgning)	25
Sum helse	375
Midler til å besette ledige stillinger i politiet	13
Lagmannsrettene	1,5
Tingrettene	8,5
Uttransport av ubegrunnede asylsøkere	15
Styrket grensekontroll	6
Sum justis/innvandring	44
Tilskudd til lærebedrifter (beholdes som del av rammetilskuddet)	12,4
NAROM – Nasjonalt senter for romrelatert opplæring	1,25
Privat høyskoleutdanning (fordeles til BI med 4 mill. kr, Norsk reiselivshøyskole 2,6 mill. kr , Menighetssøsterhjemmets helsesøsterutdanning 0,4 mill. kr)	7
Kongshaug Musikkgyminas	2
United World College	1
Sum utdanning	23,65
Barne- og ungdomstiltak i store byer	0,5
"Landsforeningen rettferd for taperne" og "Livet etter soning"	1
Jugendsenteret i Ålesund	1,5
Totalt	445,65

4. Avtalepartene er enige om følgende avgiftsreduksjoner:

	Påløpt	Bokført
Inntektsbeskatningen av kjøregodtgjørelse opp til statens satser fjernes fra 1. januar 2002.	270	110
Arbeidsgiveravgiften på kjøregodtgjørelse oppheves fra 1. juli 2002.	95	65
Totalt	365	175

5. Avtalepartene er enige om utgiftsreduksjoner på 620,65 mill. kroner. Oversikt over utgiftsreduksjoner følger som vedlegg.
6. Forhandlinger om barnehager holdes utenom. I den grad et barnehageforlik vil ha innvirkning på Revidert nasjonalbudsjett, er avtalepartene i et barnehageforlik ansvarlig for å finne inndekning.
7. Avtalepartene er enige om følgende merknad: Disse medlemmer er opptatt av å sikre konkurransedyktige og stabile rammevilkår for fergerederiene. Disse medlemmer ber Regjeringen utrede to alternative modeller for nettolønnsordning for fergerederiene; en forskriftsfesting og en lovhjemling av ordningen. En vurdering av modellene legges frem ifm. budsjettet for 2003.
8. Regjeringen bes i samarbeid med partene gjennomgå omfanget og innholdet i boliglansordningen, og vurdere en innstramning i denne. Gjennomgangen må synliggjøre statens kostnader med ordningen og fordeler som knytter seg til denne for låntaker. I forbindelse med budsjettet for 2003 legges det frem en orientering om dette. Endringer i lånerammen kan komme i forbindelse med ordinære forhandlinger mellom staten som arbeidsgiver og de statsansatte.
9. Tak 2- ordningen iverksettes fra 1. januar 2003.
10. Legemiddelet Remicade refunderes med 80 pst.
11. ISF- ordningen utvides fra 55 til 60 pst. fra 1. januar 2003.
12. Landslinjene innlemmes ikke i rammetilskuddet.
13. Det legges fram en helhetlig gjennomgang av støt-teordninger fra Lånekassen til unge i ordinær videregående opplæring vinteren 2002/2003.
14. Tilskuddsordningen for private skoler endres slik at husleie og kapitalutgifter tas inn i beregningsgrunnlaget. Det legges fram en egen sak høsten 2002.
15. Studentboliger legges inn under husbankfinansieringen, men vil fortsatt være en del av utdanningspolitikken.
16. Det gis lik støtte til elever ved folkehøyskoler som for øvrige elever fra 2003.
17. Helsingsforskomiteens "skole" for konfliktløsning prioriteres med 1 mill. kroner i 2003.
18. Human Rights Service tildeles 0,5 mill. kroner i prosjektmidler.
19. Grensen for Folketrygdfondets aksjeplassering i Danmark, Finland og Sverige utvides fra grensen på 5 pst. av Folketrygdfondets samlede ramme for aksjeplasseringer til 20 pst. av aksjerammen. Regjeringen bes om å komme tilbake med forslag om en eventuell utvidelse av eierandelbegrensningen i enkeltelskaper i forbindelse med Nasjonalbudsjettet for 2003.
20. Avtalepartene er enige om følgende merknad: Disse medlemmer ser alvorlig på illegale asylsøkere innen Schengen-området og ber om at arbeidet med å avdekke ulovlig opphold i Norge intensiveres. Disse medlemmer ber Regjeringen komme tilbake til tiltak i dette arbeidet. EU har satt innvandringspolitiske spørsmål på dagsorden. Disse medlemmer har merket seg EUs handlingsplan mot ulovlig innvandring og ber Regjeringen gå igjennom EUs tiltak på dette området og rapportere tilbake til Stortinget. Disse medlemmer registrerer at en har stor fordel av at Norge har sluttet seg Dublin-konvensjonen i samarbeide om asylsaker og ber om at en bruker Dublin-prosedyre i så stor utstrekning som mulig. Disse medlemmer har merket seg Regjeringens arbeide med betingelser (fremvisning av ekte dokumenter i forhold til identitet) med å komme under den såkalte 15. månedersreglen. Disse medlemmer ber Regjeringen vurdere virkningen av disse betingelsene i løpet av en 1 til 2 års periode og å avskaffe denne reglen dersom en ikke har oppnådd den ønskede effekt.
21. Det åpnes for at private kan bygge ut/bygge fengsler i Norge. Det forutsettes at byggene utformes etter myndighetenes spesifikasjoner for å sikre oppsatte mål i straffegjennomføringen.
22. Det fremmes sak om ett mattilsyn på egnet måte høsten 2002.
23. Det vurderes "salg og tilbakeleie" som prinsipp i den varslede gjennomgangen av tilknytningsformen til institusjoner i høyere utdanning.
24. Avtalepartene er enige om tilslutning til Dokument nr. 8:90 (2001-2002) om skattelette for tegning av privat behandlingsforsikring for å redusere sykefravær og sykelønnsutbetalinger.
25. Det tas forbehold om mindre justering av tallene.
26. Avtalepartene er ved behandling av St.prp. nr. 63 (2001-2002) (Revidert nasjonalbudsjett 2002) forpliktet til å avstå fra å fremme eller støtte forslag som samler flertall og bidrar til å svekke balansen i budsjettet.

27. Dersom det dukker opp problemstillinger i sluttbehandlingen av revidert budsjett, skal partene konsultere hverandre om eventuelle felles merknader eller alternativ tilslutning til andre merknader. Slike felles merknader/tilslutning til andres merknader forutsetter gjensidig enighet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet konstaterer at regjeringspartiene og Fremskrittspartiet er blitt enige om salderingen av revidert nasjonalbudsjett, og således bekrefter at regjeringspartiene velger Fremskrittspartiet som samarbeidspartner i den økonomiske politikken til tross for at Fremskrittspartiet ikke er enig i de retningslinjer for den økonomiske politikken som et bredt stortingsflertall stilte seg bak, jf. Innst. S. nr. 229 (2000-2001).

Disse medlemmer viser til at de viktigste endringene som er skjedd i norsk økonomi etter at statsbudsjettet for 2002 ble vedtatt, er at den norske krone har styrket seg med 5 pst. i forhold til Euro siden årsskiftet og lønnsoppgjøret er blitt høyere enn forutsatt i budsjettet. Det er således større fare for renten må settes opp. Dette vil gi en ytterligere forverring i norsk industris konkurransevne, noe også Regjeringen beskriver i meldingen.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i sitt forslag ikke fremmet tiltak som kunne lagt til rette for lavere rente og derved dempet presset på kronkursen, men tvert imot foreslår at alle ekstra inntekter disponeres og dobler utgiftsveksten i statsbudsjettet. Disse medlemmer konstaterer at budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet ikke endrer på dette, at flertallet ikke gjennomfører tiltak som kan redusere utgiftsveksten i statsbudsjettet og at det således er store fare for at det er bedriftene og husholdningene som vil måtte bære kostnadene for denne politikken gjennom høyere rente utover i året.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiets opplegg for revidert nasjonalbudsjett gir en innstramning på 680 mill. kroner, en tiltakspakke for industri og næringsliv på 350 mill. kroner, samtidig som det foreslås økte bevilgninger til økt behandlingsskapitet ved sykehusene og økte overføringer til kommunene, slik at tilbudene innen skole og eldreomsorg kan opprettholdes framfor å kuttes.

Disse medlemmer konstaterer at regjeringspartiene gjennom denne avtalen har gitt opp målsettingen om å få det særnorske høye rentenivået ned.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er fremforhandlet endringer i forhold til Regjeringens opprinnelige forslag til revidert budsjett som vil få Fremskrittspartiets subsidiære støtte. Disse medlemmer vil påpeke at det fremforhandlede resultat ligger et godt stykke unna Fremskrittspartiets primære standpunkt, men at resultatet likevel peker i riktig retning. Siden dette er en budsjettrevisjon har det ikke vært aktuelt å bringe inn for

mange temaer som hører ordinær budsjettbehandling til.

Profilen i Fremskrittspartiets forslag til endringer av revidert budsjett kan oppsummeres på følgende måte:

- En styrking av sykehusøkonomien slik at behandlingsskapiteten økes med 2 pst.
- Opptreningsinstitusjonene tilføres 50 mill. kroner for å unngå nedleggelser i inneværende år.
- Legemiddelet Remicade refunderes 100 pst., i tråd med Stortingets forutsetninger.
- Refusjon for behandling mot barnløshet gjeninnføres med virkning fra 1. januar 2002
- Skjerpelser i firmabilbeskatning og kjøregodtgjørelse reverseres.
- Justissektoren styrkes, gjennom økte bevilgninger til å besette ledige politistillinger.
- Utdanningssektoren styrkes gjennom en rekke tiltak.
- Uttransportering av flyktninger styrkes og bosetting av flyktninger reduseres.
- Folketrygdfondets plasseringsadgang utvides.
- Boliglånsordningen for statsansatte må gjennomgås med kritiske øyne med den hensikt å stramme inn i en svært lukrativ ordning som betyr en sterk rentesubsidie til alle som er medlemmer av Statens Pensjonskasse.
- Formuesskatten må trappes ned fra og med budsjettåret 2003.
- Avskrivningssatsene må reverseres til 1999-nivå fra og med budsjettåret 2003.
- Nettolønnsordningen for fergeederiene må forbedres og sikres.

Samlet sett medfører Fremskrittspartiets forslag en utgiftsreduksjon på 921 745 000 kroner og en inntektsreduksjon på 950 000 000 kroner.

Disse medlemmer viser for øvrig til sine merknader under de enkelte kapitler i denne innstilling, og også til Innst. S. nr. 232 (2001-2002) jf. St.prp. nr. 55 (2001-2002), Forsvarsproposisjonen, Innst. S. nr. 253 (2001-2002) jf. St.prp. nr. 64 (2001-2002) kommune-proposisjonen og Innst. S. nr. 243 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 59 (2001-2002) Sykehusøkonomiproposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti konstaterer at regjeringspartiene og Fremskrittspartiet er enige om salderingen av revidert nasjonalbudsjett. Disse medlemmer registrerer nok en gang at det er Fremskrittspartiet som er denne regjeringens støtteparti, slik det var ved dannelsen av Regjeringa. Disse medlemmer konstaterer at de føringer som er lagt i avtalen gjør at Fremskrittspartiet også ved de ordinære budsjettene skal være forliksparti. Det fremstår derfor klarere og klarere at en i utgangspunktet høyredominert regjering, kan legge seg enda lengre til høyre uten at Kristelig Folkeparti har vilje eller evne til å hindre dette.

Disse medlemmer viser til at avtalepartene heller vil ha endret kjøregodtgjørelsen enn tiltak som bostøtte og reduserte egenandeler, og andre tiltak for de som trenger det mest. Disse medlemmer konstaterer også at det er kun sykehus som får ekstra midler, mens alle andre nødvendige løft for kommunene ikke prioriteres. Det betyr at det fortsatt vil være en meget anstrengt økonomi i kommunene, med redusert og forverret tjenestetilbud som resultat. Dette ansvaret bærer avtalepartene alene.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet konstaterer at den massive kritikken mot årets budsjett og mot forslaget til revidert budsjett ikke har hatt merkbar virkning på den budsjettavtale som her er presentert. Avtalen er preget av at Regjeringen sterkt har ønsket en avtale med Fremskrittspartiet, og at Fremskrittspartiet trives utmerket som støtteparti til Regjeringen uten å sitte med ansvaret. Regjeringspartiene har godtatt betydelige kutt på støtte til jord- og skogbruk og fiskeri, til forskning, til småflyplasser, til barskogvern og til bedret energibruk. Endog bistandsbudsjettet og tiltak for barn og unge er kuttet med betydelige beløp. Disse medlemmer mener det er oppsiktsvekkende at det ikke brukes ei krone til å dekke gapet på 5-6 mrd. som kommunesektoren mangler for inneværende år for å videreføre skole, eldreomsorg, barnehage og andre velferdstjenester. De kraftige protester mot nedbyggingen av distriktpolitiske tiltak i budsjettbehandlingen før jul, har heller ikke resultert i forbedringer. Det er grunn til å spørre om kontakten med grasrota er forsvunnet totalt.

Disse medlemmer er forundret over at det er foretatt så beskjedne kutt i utgiftene til den statlige administrasjon som sitter nærmest statsrådene. Reduserte administrasjonsutgifter i departementene utgjør beskjedne 16 mill. kroner av de samlede kutt på 622 mill. kroner. Flere talsmenn fra Regjeringen og samarbeidspartiene har gitt uttrykk for at de ansvarlige i kommunesektoren relativt lett må kunne greie milliard-innsparinger uten at viktige velferdstjenester skal bli berørt i vesentlig grad.

Disse medlemmer mener at påplussingen på 375 mill. kroner til sykehusene og de private opptreningsinstitusjonene er langt mindre enn det er behov for. Det trengs mer for å fjerne unødig venting på operasjoner som koster svært mye i sykepenge, og det trengs mer for at opptreningsinstitusjonene skal sikres mot nedlegging.

Disse medlemmer savner også en økt satsing på boligfinansiering, boligtilskudd og bostøtte. Husbanken har allerede disponert 70 pst. av årets utlånsramme, og bostøtten til pensjonistene har gått ned det siste året.

2. FORSLAG OM ENDREDE SKATTE- OG AVGIFTSREGLER

2.1 Redusert industritoll

Sammendrag

Regjeringen foreslår å redusere industritollen fra 1. juli 2002 med 100 mill. kroner bokført. Påløpt reduseres industritollen med 120 mill. kroner i 2002 og med 240 mill. kroner på årsbasis. For å oppnå størst mulig forenklingseffekt, foreslår Regjeringen å fjerne tollsatser på varegrupper som gir moderate tollinntekter. Om lag 630 tollsatser blir fjernet.

Etter de foreslåtte tollreduksjonene i Revidert nasjonalbudsjett 2002 vil det stå igjen om lag 320 tollsatser som vil gi tollinntekt på om lag 550 mill. kroner årlig. Tollsatserne vil fortsatt bestå for de fleste typer klær, samt for en del andre tekstilvarer, som tepper, sengetøy, håndklær og gardiner.

Det vises til forslag til vedtak VIII i proposisjonen. Vedlegg 2 til proposisjonen gir en detaljert oversikt over hvilke varegrupper som blir berørt. Det er i proposisjonen redegjort nærmere for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak VIII under kapittel 22 Komiteens tilråding.

Flertallet slutter seg også til Regjeringens forslag om i samsvar med dette å nedsette bevilgningen under kap. 5511 med 100 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at regjeringen Stoltenberg i sitt langtidsprogram varslet at den gradvis vil avvikle tollsatserne på industrivarer og at dette ble fulgt opp med forslag til statsbudsjett for 2002, hvor Regjeringen foreslo å fjerne i alt 500 tollsatser.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet foreslår en omfattende tiltakspakke for næringslivet på 350 mill. kroner. Av hensyn til Arbeiderpartiets samlede opplegg i Revidert nasjonalbudsjett, vil disse medlemmer gå imot Regjeringens forslag og komme tilbake til en fortsatt reduksjon av tollsatserne i statsbudsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at dette er et arbeid Regjeringen bør videreføre, og komme tilbake med ytterligere forslag i budsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til de ulike begrunnelser Regjeringen legger til grunn for redusert industritoll i St.prp. nr. 63 (2001-2002) og St.meld. nr. 2 (2001-2002). Det pekes her på at enkelte tollsatser er vilkårlige, at det er behov for et enklere avgiftssystem, at lavere toll gir

lavere priser på konsum- og innsatsvarer og at fjerning av tollsatser kan gi u-land bedre markedstilgang til Norge. Det pekes videre på at det allerede er gjennomført en betydelig reduksjon i årene som er gått siden 1995, dels som resultat av Norges WTO-medlemskap, dels etter egne norske initiativ. Disse medlemmer peker på at det her er mange ulike hensyn å ivareta. Disse medlemmer savner en nærmere prioritering og begrunnelse for helheten i Regjeringens forslag. Disse medlemmer ber derfor Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en gjennomgang av hva slags tollpolitikk som må til for å oppfylle de ulike målsettingene som er nevnt i proposisjonen. Herunder bør det vurderes hvilke konsekvenser reduserte tollsatser får for norsk næringsliv og miljøkonsekvensene av å tilrettelegge for friere handel. I mangel av en slik helhetlig gjennomgang går disse medlemmer inntil videre imot endringene.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet har merket seg at fjerning av de nevnte tollsatser vil føre til en betydelig forenkling, og at statens inntektstap er anslått til 240 mill. kroner årlig. Disse medlemmer vil be om at det tas initiativ slik at de tollbarrierer som norske eksportører møter i andre land blir redusert i samme omfang, og at det i det videre arbeid med å fjerne tollsatser blir tatt hensyn til om noen norske bedrifter mister en tollbeskyttelse som er viktig for å fortsette en produksjon. Disse medlemmer ønsker at også Stortinget blir orientert om slike eventuelle virkninger.

Disse medlemmer viser til brev til finanskomiteen datert 3. juni 2002 fra Teknologibedriftenes landsforening TBL. Det vises her til at den norske produksjonen av fiskenett m.v. som inngår i varegruppe 56.08 i tolltariffen, og som sysselsetter om lag 1 000 personer, kan bli flagget ut om tollbeskyttelsen fjernes. Disse medlemmer vil gå mot å fjerne tollene på denne varegruppe, og fremmer følgende forslag:

"Fra 1. juli 2002 gjøres følgende endring i tolltariffen:

Tollsatsen settes til 0 på de varenumrene i tolltariffen som er angitt i vedlegg 2 til St.prp. nr. 63 (2001-2002), unntatt varegruppe 56.08 som blant annet omfatter fiskenett."

2.2 Arveavgift for mindreårige arvinger

Sammendrag

Etter arveavgiftsloven § 17 får en avgiftspliktig som mottar arv etter sin forsørger et fradrag i avgiftsgrunnlaget for hvert år som mangler på at han eller hun har fylt 21 år. Det årlige fradragsbeløpet fastsettes hvert år av Stortinget, og det ble økt fra 25 000 kroner til 35 000 kroner med virkning fra 2002.

Ved dødsfall i samboerforhold, må boet skiftes siden samboere ikke har rett til å sitte i uskifte. Ofte utgjør boligen den vesentligste delen av de midler den avdøde

etterlater seg. Når boet skiftes, vil også mindreårige livsarvinger kunne få en betydelig avgiftsplikt, uten at skatteevnen har økt tilsvarende. Det kan eksempelvis være tilfellet i en situasjon der barna blir boende i boligen.

Regjeringen ønsker å skjerme barn som mottar arv etter sin forsørger, og foreslår derfor å øke det årlige fradraget fra 35 000 kroner til 50 000 kroner. En slik endring vil gjelde alle barn som mottar arv etter sin forsørger, uavhengig av forsørgerens sivilstand.

Regjeringen foreslår at endringen skal gjelde for arv hvor rådgighetservervet finner sted 1. januar 2002 eller senere.

Regjeringen foreslår også en endring i arveavgiftsloven som likestiller samboere med ektefeller i forhold til arveavgift, jf. Ot.prp. nr. 75 (2001-2002).

Det samlede provenytapet av disse endringene er på meget usikkert grunnlag anslått til 30 mill. kroner påløpt i 2002. Den bokførte virkningen anslås på usikkert grunnlag til 5 mill. kroner i 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslag til vedtak VI under kapittel 22 Komiteens tilråding. Komiteen slutter seg også til Regjeringens forslag om i samsvar med dette å nedsette bevilgningen under kap. 5506 med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet mener at arveavgiften er en form for dobbeltbeskatning, og ønsker å gradvis redusere og på sikt fjerne denne avgiften.

Disse medlemmer ser derfor Regjeringens forslag om å øke fradragsbeløpet for mindreårige arvinger som et lite skritt i riktig retning.

Komiteen viser for øvrig til merknader om å likestille samboere og ektefeller i forhold til arveavgift, jf. kapittel 1 i Innst. O. nr. 80 (2001-2002), som er avgitt samtidig med denne innstillingen.

2.3 Fritak for investeringsavgift for nye avgiftspliktige

Sammendrag

Stortinget vedtok 15. juni 2001, i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2001, at tjenesteleverandører som blir avgiftspliktige som følge av merverdiavgiftsreformen ikke skal betale investeringsavgift i perioden fra 1. juli 2001 og fram til investeringsavgiften oppheves for alle.

Nytt annet ledd i Stortingets avgiftsvedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer for budsjetterminnen 2001 kapittel II § 1 lød:

"Tjenesteytere som blir merverdiavgiftspliktige etter første halvår 2001 som følge av lov 21. desember 2000 nr. 113 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift med senere endringer, skal ikke betale avgift på investeringer mv."

Ved en inkurie ble ikke bestemmelsen inntatt i vedtaksdelen i St.prp. nr. 1 (2001-2002) Skatte-, avgifts- og tollvedtak for budsjetterminen 2002. Fritaket er imidlertid omtalt i proposisjonens kapittel 3.2.2, og er lagt til grunn og innarbeidet i provenyanslaget i bevilgningsvedtaket om merverdiavgift og investeringsavgift for budsjetterminen 2002. Bestemmelsen ble heller ikke inntatt i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2001-2002).

For å bøte på det manglende vedtaket har Finansdepartementet med hjemmel i investeringsavgiftsloven § 7, jf. merverdiavgiftsloven § 70, innvilget et fritak fra investeringsavgiftsplikten for de tjenesteytere som ble merverdiavgiftspliktige som følge av lov 21. desember 2000 nr. 113 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift med senere endringer, med virkning fra 1. januar 2002. Fritaket gjelder inntil vedtaket blir rettet gjennom nytt Stortingsvedtak.

Regjeringen foreslår at den nevnte bestemmelse *gjeninntas* i Stortingets avgiftsvedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer for budsjetterminen 2001 kapittel II § 1 annet ledd. Fritaket etter merverdiavgiftsloven § 70 blir da overflødig og kan bortfalle.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag VII under kapittel 22 Komiteens tilråding.

2.4 Redusert arbeidsgiveravgift på lønn til arbeidstaker over 62 år

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2002 ble det foreslått å redusere arbeidsgiveravgiften for arbeidstakere som er 62 år eller eldre med fire prosentpoeng i sone I-IV. Redusert arbeidsgiveravgift for disse arbeidstakerne ble foreslått fra og med 1. juli 2002. Stortinget fattet vedtak 28. november 2001 i overensstemmelse med Regjeringens forslag.

I St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 1 (2001-2002) ble det uttalt at siktemålet med den reduserte arbeidsgiveravgiften er å stimulere til økt yrkesdeltakelse blant eldre.

Vedtaket av 28. november 2001 kan oppfattes slik at det også skal svares lavere avgift av innbetalinger til pensjonsordninger og utbetaling av pensjon. Dette er ikke tilsiktet. Det foreslås derfor en presisering av ordlyden i vedtaket slik at det klart fremgår at den reduserte arbeidsgiveravgiften bare omfatter lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiver plikter å innberette, med andre ord lønnsinntekt. Arbeidsgivers tilskudd til livrente- og pensjonsordninger faller utenfor. Det samme gjør utbetaling av pensjon eller engangsbeløp til avsløring av rett til pensjon fra arbeidsgiver, som det skal svares arbeidsgiveravgift av etter folketrykkløven § 23-2 fjerde ledd.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjerin-

gens forslag, jf. forslag IX under kapittel 22 Komiteens tilråding.

Komiteens medlem fra Senterpartiet og Kystpartiet har merket seg at Regjeringen har en annen forståelse av den inngåtte intensjonsavtalen enn enkelte av de andre avtalepartene. Disse medlemmer mener det er viktig å ikke redusere det beskjedne incentivet som her er avtalt for å beholde arbeidstakere over 62 år, og vil stemme mot forslag til endring av ordlyden i en inngått avtale.

Komiteen viser til at forslag om bevilgninger under kap. 5700 post 72 er behandlet under avsnitt 17.10.

2.5 Beskatning av firmabil og kjøregodtgjørelse

Sammendrag

I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2002 ble det vedtatt en innstramming i beskatningen av firmabil og kjøregodtgjørelse. Innstrammingen var forutsatt å tre i kraft fra 1. januar 2002, men på grunn av behovet for tid til gjennomføring av regelverksendringer og tilpasninger hos arbeidsgiverne, ble enkelte deler ikke innført før 1. mars 2002. Utsettelsen anslås å redusere skatteinntektene i 2002 med om lag 20 mill. kroner påløpt og bokført i forhold til saldert budsjett for 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kystpartiet, tar dette til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Partene er her enige om å fjerne inntektsbeskatningen av kjøregodtgjørelse opp til statens satser fra 1. januar 2002 og oppheve arbeidsgiveravgiften på kjøregodtgjørelse opp til statens satser fra 1. juli 2002. Endringene innebærer både en gunstigere ordning og en forenkling i forhold til regelverket før 1. januar 2002 i og med at beskatning og avgift også fjernes for kjøring ut over 12 000 km.

Flertallet viser til Innst. O. nr. 80 (2001-2002) punkt 6.1 når det gjelder forslag om lovendring knyttet til arbeidsgiveravgiften.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag når det gjelder inntektsbeskatningen:

"Regjeringen bes foreta de forskriftsendringer som er nødvendig slik at inntektsbeskatningen av kjøre-

godtgjørelse opp til statens satser fjernes fra 1. januar 2002 og at arbeidsgiveravgiftsplikten av kjøregodtgjørelse opp til statens satser oppheves fra 1. juli 2002."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet har vært sterkt imot skjerpelsen i beskatning for kjøregodtgjørelse som ble vedtatt i budsjettet for år 2002. Dette har vært en urimelig skatteskjerpelse fordi man blir skattet for en godtgjørelse som er lavere enn faktiske kostnader for bilhold.

Mange er avhengig av privatbil i sin jobb (f.eks. hjemmehjelp og hjemmesykepleiere) og har i mange tilfeller også måtte investere i en bil nr. 2 for å kunne utøve sin jobb. Disse rammes hardt av en urimelig tilleggsskatt. Dersom ikke denne skatteskjerpelsen hadde blitt fjernet, kunne dette resultere i at færre arbeidstakere søkte seg til slike yrker.

Disse medlemmer er derfor svært tilfreds med at et flertall nå ønsker å fjerne denne skatteskjerpelsen for km-godtgjørelse.

Disse medlemmer er videre skuffet over at skatteskjerpelsen for firmabil som ble innført i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 ikke er fjernet. Skatteskjerpelsen virker både lite gjennomtenkt og dårlig begrunnet. Forslaget innebærer at sjablonregelen for fordelingen ved privat bruk av firmabil ble økt fra 10 000 km til 13 000 km pr. år. Departementet begrunner denne økningen med at kjørelengden med personbil utgjør 13 500 km pr. år. I dette gjennomsnittet ligger både yrkeskjøring og kjøring mellom hjem og arbeid. En økning til 13 000 km vil dermed medføre at den ansatte blir skattlagt for en privatkjøring som er høyere enn gjennomsnittet. En undersøkelse fra "Lease Plan Norges Firmabilundersøkelse 2001" viser at den gjennomsnittlige firmabilbruker årlig kjører 8 379 km privat utenom arbeidsreiser (hjem/job). En slik skjerpet beskatning medfører derfor en skattlegging av privatkjøring som er 4 621 km mer enn gjennomsnittet. Dette er åpenbart urimelig. Disse medlemmer ønsker derfor å reversere denne skatteskjerpelsen med virkning allerede fra 1. januar 2002 og viser til forslag i Innst. O. nr. 80 (2001-2002) punkt 6.3.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti vil vise til St.prp. nr. 1(2001-2002) der regjeringa Bondevik gjer greie for skattlegginga av firmabil. Regjeringa slår fast at skattlegginga som gjaldt til og med 2001 var svært gunstig. Dette skuldast mellom anna at kilometersjablonen truleg var for låg i høve til faktisk privat køyring, ettersom den årlege samla køyrelengda med personbil i gjennomsnitt utgjør 13 500 km. I praksis innebar tidlegare regelverk ein svært gunstig skattlegging av den private køyringa til mange næringsdrivande med yrkesbil. Desse medlemene var samde i vurderinga til regjeringa Bondevik i statsbudsjettet for 2002 om at det prinsipielt kan argumenterast for at det bør vere skatteplikt for overskott som følgje av at satsane til staten dekkjer

meir enn dei variable kostnadane, og vil gå imot å reversere desse no.

Komiteens medlem fra Senterpartiet erkjenner at det var feil å innføre skattesjerpelser for overskudd av kjøregodtgjørelse for bruk av egen bil i arbeid. De begrunner for dette vedtaket som har vært gitt i Stortinget fra Regjeringen, har vært mindre overbevisende enn de mange henvendelser som er mottatt om at denne ekstraskatten oppleves som urettferdig for de som har store kjørelengder. Dette medlem har lagt stor vekt på at mange frivillige organisasjoner ville måtte betale og innrapportere arbeidsgiveravgift for den kjøregodtgjørelse de i dag betaler til ikke-lønnede trenere og instruktører. Dette medlem viser til felles forslag med regjeringenspartiene og Fremskrittspartiet i dette kapittel og Innst. O. nr. 80 (2001-2002).

Komiteen viser til at forslag om bevilgninger under kap. 5700 post 72 er behandlet under avsnitt 17.10.

3. UTENRIKSDEPARTEMENTET

3.1 Spesialutsendinger

Sammendrag

Fra 15. oktober 2001 er det etablert en stilling som spesialutsending fra Forsvarsdepartementet ved EU-delegasjonen i Brussel. I den sammenheng foreslås det overført 2 mill. kroner fra Forsvarsdepartementet til Utenriksdepartementets budsjett, fordelt med 1,4 mill. kroner på kap. 101 Utenriksstasjonene post 1 Driftsutgifter og 0,6 mill. kroner på kap. 102 Særavtale i utenriksstjenesten post 1 Driftsutgifter.

Norges Bank tar sikte på å avvikle sin spesialutsendingsstilling ved EU-delegasjonen i Brussel fra sommeren 2002. Lønns- og driftsutgiftene knyttet til stillingen for et halvt år er beregnet til 840 000 kroner. Midler til denne stillingen inngår både på utgifts- og inntektssiden under Utenriksdepartementets budsjett. Det fremmes derfor forslag om at bevilgningen under kap. 3101 post 5 Refusjon spesialutsendinger m.m. reduseres med 840 000 kroner, og at utgiftene under kap. 101 og 102 reduseres tilsvarende, med hhv. 640 000 kroner under kap. 101 post 1 Driftsutgifter og 200 000 kroner under kap. 102 Særavtale i utenriksstjenesten post 1 Driftsutgifter.

Netto økning under kap. 101 post 1 utgjør etter dette 760 000 kroner, og 400 000 kroner under kap. 102 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 102 post 1 og kap. 3101 post 5.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidier

støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår flertallet å redusere bevilgningen til kap.

101,1 Utenriksstasjonene, driftsutgifter med 9 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
101	Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101):	
1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 825 341 000 til kr 817 101 000"	8 240 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at de kuttene som foreslås i kapittel 101 og 115, driftsstøtte til utenriksstasjonene og støtte til presse, kultur og informasjonsformål, vil svekke Norges mulighet til å ivareta sine utenrikspolitiske interesser.

Komiteens medlem fra Senterpartiet er enig i den innsparing som går fram av budsjettavtalen, og viser til felles forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 101 post 1

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
101	Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101)	
1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 825 341 000 til kr 826 101 000"	760 000

3.2 Kap. 103 Regjeringens fellesbevilgning for representasjon

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 103 post 1 med 2,4 mill. kroner. Tilleggsbehovet er blant annet knyttet til Prinsessens bryllup i Trondheim. I tillegg ser det ut til å bli flere besøk enn vanlig der Statsministeren er vert, og det er planlagt ett statsbesøk mer enn normalt til Norge i 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.3 Kap. 152 Regionbevilgning for Asia

Post 70 Helse og utdanning mv., kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 11 mill. kroner, blant annet for å gi støtte til utdanning i Pakistan. Utdanning er viktig for å fremme demokrati og respekt for menneskerettighetene.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener generelt at bistandsbudsjettet er altfor stort, og ser derfor ikke noe behov for ytterligere bevilgninger.

Post 72 Økonomisk utvikling og handel, kan overføres *Sammendrag*

Det foreslås å øke bevilgningen med 4 mill. kroner. Det er store utfordringer knyttet til situasjonen for de fattigste i Asia, med bl.a. høy arbeidsløshet. Midlene vil særlig bli brukt til tiltak i Sri Lanka og Øst-Timor.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener generelt at bistandsbudsjettet er altfor stort, og ser derfor ikke noe behov for ytterligere bevilgninger.

Post 73 Miljø og energi, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 4,3 mill. kroner. I flere land i regionen mangler mer enn halvparten av befolkningen tilgang til rent vann og sanitær infrastruktur. Midlene vil blant annet bli brukt til miljø- og energiltak på Øst-Timor.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener generelt at bistandsbudsjettet er altfor stort, og ser derfor ikke noe behov for ytterligere bevilgninger.

Post 74 Godt styresett, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 6 mill. kroner. Regionen har gjennomgående demokratisk valgte nasjonalforsamlinger, men korrupsjon er utbredt og menneskerettighetssituasjonen er svak i mange av landene. Midlene vil særlig bli benyttet i Sri Lanka, Pakistan og Øst-Timor.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener generelt at bistandsbudsjettet er altfor stort, og ser derfor ikke noe behov for ytterligere bevilgninger.

Post 75 Regionalt samarbeid, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 6 mill. kroner. Asia står overfor utfordringer som det er behov for å møte også på det regionale plan. Midlene vil i hovedsak bli benyttet til demokratiltak, arbeidet med menneskerettigheter og miljøspørsmål.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener generelt at bistandsbudsjettet er altfor

stort, og ser derfor ikke noe behov for ytterligere bevilgninger.

Post 76 Tiltak under utfasing, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 8 mill. kroner for å følge opp avtaler i land hvor stat-til- stat-bistand vil bli faset ut, som f.eks. Laos og Kambodsja.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener generelt at bistandsbudsjettet er altfor stort, og ser derfor ikke noe behov for ytterligere bevilgninger.

3.4 Kap. 161 Næringsutvikling

Post 90 NORFUND - grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland

Sammendrag

NORFUND har for inneværende år fått utbetalt 276,25 mill. kroner av de bevilgede 307,5 mill. kroner i grunnfondskapital. I St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) foreslo Regjeringen en bevilgning på 276,25 mill. kroner. Det er etter Regjeringens vurdering ikke behov for ytterligere tildelinger til NORFUND i 2002.

Posten foreslås derfor redusert med 31,25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.5 Kap. 164 Fred, forsoning og demokrati

Post 70 Fred, forsoning og demokrattiltak, kan overføres

Sammendrag

Arbeidet med fredsprosessen i Sudan er inne i en avgjørende fase. Norge er sterkt engasjert i prosessen som leder for Sudan-komiteen i partnerforumet til den regionale organisasjonen IGAD. Det er særlig behov for økte ressurser i forbindelse med etableringen av den internasjonale overvåkingen av våpenhvilen i Nuba-fjellene, hvor Norge bidrar med lederen for operasjonen samt to militære og tre sivile observatører.

Det foreslås å øke bevilgningen med 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti foreslår dessuten at det avsettes

5 mill. kroner til støtte for freds- og menneskerettsorganisasjoner i Israel og de okkuperte områdene. Støtten bør kanaliseres gjennom norske frivillige organisasjoner.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
164	Fred, forsoning og demokrati:	
70	Fred, forsoning og demokratiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 223 000 000 til kr 232 000 000"	9 000 000

3.6 Kap. 166 Tilskudd til ymse tiltak

Post 70 Ymse tilskudd, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås at det omdisponeres 32,05 mill. kroner fra kap. 166 post 70 til andre bistandsformål.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.7 Kap. 167 Flyktningetiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningene på denne posten består av utgifter i Norge som etter OECD/DACs regelverk kan rapporteres som offisiell utviklingshjelp.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til drift av statlige mottak jf. omtalen under kap. 520 post 21 i avsnitt 3.5 i proposisjonen. Videre er prognosene for antall asylsøkere og flyktninger fra såkalte ODA-godkjente land som har vært i landet i mindre enn ett år endret. Dette medfører økte ODA-godkjente utgifter på 166,7 mill. kroner, jf. omtalen under kap. 3520 post 4 i proposisjonen.

I tillegg foreslår Regjeringen at bevilgningen til transport av flyktninger til og fra Norge økes med 12 mill. kroner, jf. omtale i proposisjonen under kap. 521 post 75 og kap. 3521 post 3. Disse utgiftene er også ODA-godkjente.

Som følge av ovennevnte utgiftsøkninger, foreslås bistandsrammen økt med til sammen 178,7 mill. kroner under kap. 167 post 21. De samlede bevilgningene til øvrige ODA-godkjente bistandsformål forblir uendret.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 167 post 21 med i alt 178,7 mill. kroner.

3.8 Kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner

Sammendrag

Styret i Nordisk utviklingsfond har vedtatt en noe endret innbetalingsplan til fondet enn tidligere forutsatt. Dette medfører ingen endringer i samlet innbetaling for perioden som helhet. Den norske andelen øker imidlertid med 20 mill. kroner til om lag 87,5 mill. kroner i 2002.

Bevilgningen under post 71 Regionale banker og fond, kan overføres, foreslås derfor økt med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3.9 Kap. 197 Bistand til ikke-ODA-godkjente land og internasjonale miljøtiltak

Sammendrag

Under behandlingen av Utenriksdepartementets budsjett for 2002, jf. St.prp. nr. 1, Budsjett-innst. S. nr. 3 (2001-2002), ba Stortinget om at det blir foretatt en vurdering av mulighetene for å etablere en prøveordning med et revolverende investeringsfond og at saken omtales i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002.

Regjeringen har merket seg at Stortinget har bedt om at det blir foretatt en vurdering av mulighetene for å etablere en prøveordning med et revolverende investeringsfond for bioenergi og andre fornybare energikilder overfor Russland. Dette spørsmålet er nå til vurdering i de berørte departementer.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

3.10 Europaprogrammet

Sammendrag

Stortinget har bedt Regjeringen, i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002, om å vurdere hvordan Stiftelsen Europaprogrammet kan få mer stabile rammebetingelser. Som anført i St.prp. nr. 1 (2001-2002) er Utenriksdepartementet i ferd med å gjennomføre en forsterket strategisk satsing på europaforskning, noe

som blant annet medfører at bevilgningen til utenrikspolitisk forskning og utvikling er økt med 1 mill. kroner i 2002 til 9,5 mill. kroner. Fra denne posten er det bevilget 3 mill. kroner til drift av Europaprogrammet i 2002. Utover dette har departementet invitert forskningsinstitusjoner o.l., herunder Europaprogrammet, til å søke midler fra nevnte post til europarelaterte utredninger i 2002. Departementet vil med midler fra nevnte post i 2002 også utlyse to strategiske instituttprogrammer i samsvar med Norges Forskningsråds retningslinjer. Europaprogrammet vil kunne søke disse. Strategiske instituttprogrammer skal over en lengre periode (3-5 år) sikre de utvalgte institusjoner langsiktig kompetanseoppbygging, fremme forsknings- og forsker kvalitet, fremme internasjonalt samarbeid og samarbeid med universitets- og høyskolesektoren. Departementet vil dessuten gå inn for å sikre Europaprogrammet stabile rammebetingelser ved å innlemme Stiftelsen i ordningen med grunnbevilgning gjennom Norges Forskningsråd. Ordningen praktiseres etter etablerte retningslinjer og omfatter de utenrikspolitiske instituttene som finansieres over Utdannings- og forskningsdepartementets budsjett.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, tar dette til orientering.

Komiteen forutsetter at Europaprogrammet videreføres i hele perioden og at det sørges for tilstrekkelige bevilgninger til dette.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at Regjeringen i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) foreslo å bevilge 3 mill. kroner som driftsstøtte til Europaprogrammet og at Stortinget sluttet seg til dette forslaget. Flertallet viser videre til at komiteen i Budsjett-innst. S. nr. 3 (2001-2002) ba Regjeringen - i forbindelse med Utenriksdepartementets utarbeidelse av en helhetlig forskningsstrategi - foreta en vurdering av hvordan Europaprogrammet kunne få mer stabile rammebetingelser. Komiteen ba om at en slik vurdering

skulle foreligge i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Flertallet har merket seg at Regjeringen i St.prp. nr. 63 (2001-2002) går inn for å sikre Europaprogrammet stabile rammebetingelser ved å innlemme stiftelsen i ordningen med grunnbevilgning gjennom Norges Forskningsråd. Flertallet har mottatt kopi av brev fra Europaprogrammet til Stortingets finanskomité datert 15. mai 2002, hvor det understrekes at usikre økonomiske rammer har gjort det vanskelig å opprettholde en ansvarlig aktivitet og beholde kompetente medarbeidere ved Europaprogrammet. Flertallet har merket seg at det i brevet er vist til at Norges Forskningsråd, etter Europaprogrammets evaluering i 1997, mente at Europaprogrammet ikke burde høre inn under Utdannings- og forskningsdepartementet, men at relevant finansiering burde finne sted under Utenriksdepartementets og andre brukerinteressers budsjetter.

Flertallet mener, som Europaprogrammet og Forskningsrådet, at en institusjon som er organisert på åremål og som evalueres hvert fjerde år, ikke naturlig hører inn under Forskningsrådets domene, som omfatter mer permanente institusjoner. Flertallet mener mot denne bakgrunn at Europaprogrammet fortsatt bør sortere under Utenriksdepartementet og at det gis støtte over dette departementets budsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet mener fortsatt, som også understreket av departementet, at Europaprogrammet bør gis stabile økonomiske rammebetingelser og vil gå inn for en grunnbevilgning på 8 mill. kroner i budsjettet for 2003. Dette tilsvarer ca. det bevilgningsnivå som gjaldt for årene 1998-1999. Disse medlemmer forutsetter at Europaprogrammet evalueres etter programperiodens utløp i 2005.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet vil på grunn av den vanskelige økonomiske situasjonen for Europaprogrammet i inneværende år foreslå at bevilgningen for 2002 økes med 4 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
100		Utenriksdepartementet	
	71	Diverse tilskudd, forhøyes med	4 000 000
		fra kr 30 320 000 til kr 34 320 000"	

3.11 Generalkonsulatet i Rotterdam

Sammendrag

Etter en vurdering av tilstedeværelsen i enkelte land og regioner ble generalkonsulstillingen ved generalkonsulatet i Rotterdam inndratt i 2001, jf. St.prp. nr. 84 (2000-2001). Stillingen som utsendt konsul vil bli

avviklet inneværende år og generalkonsulatet omgjort til et valgkonsulat under ledelse av honorær generalkonsul.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

4. UTDANNINGS- OG FORSKNINGS- DEPARTEMENTET

4.1 Kap. 202 Læringscenteret

Sammendrag

Som oppfølging av arbeidet med elektroniske kunnskapskilder på norsk, foreslår Regjeringen at det blir opprettet en internettbasert kunnskapsportal. Dette vurderes å være en effektiv måte å sammenstille offentlige og private kunnskapskilder.

Tiltaket foreslås organisert som et særskilt prosjekt som legges til Nasjonalbiblioteket og Læringscenteret i fellesskap. Det foreslås at det totalt bevilges 7 mill. kroner til prosjektet i 2002, hvorav 3,5 mill. kroner til Læringscenteret. Det vises til nærmere omtale under kap. 326 på Kultur- og kirkedepartementets område.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 har foreslått å bevilge 7 mill. kroner for å opprette en internettbasert kunnskapsportal, derav 3,5 mill. kroner under kap. 202. Flertallet viser videre til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbud-

sjet 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet går flertallet inn for en reduksjon i bevilgningen til kap. 202 Læringscenteret med 3,5 mill. kroner, og støtter ikke Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet har merket seg at oppfølgingen av Stortingets vedtak i Innst. S. nr. 77 (2001-2002) er tillagt Læringscenteret og Nasjonalbiblioteket i fellesskap. Disse medlemmer vil understreke at dersom en kunnskapsportal skal ha en reell verdi, betinger det at nødvendige ressurser gjøres tilgjengelig for en kontinuerlig oppdatering og revidering av eksisterende kunnskapsbaser, i tråd med Stortingets intensjon. Disse medlemmer ber Regjeringen arbeide videre med opprettelsen av en nasjonal kunnskapsbase i tråd med Stortingets føringer, og komme tilbake med nødvendige bevilgninger i statsbudsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil av hensyn til sitt samlede økonomiske opplegg bare støtte 2 mill. kroner av den foreslåtte økningen fra Regjeringen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
202	Læringscenteret (jf. kap. 3202)	
1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 68 098 000 til kr 70 098 000"	2 000 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye

bevilgningen under kap. 202 post 1 med 3,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
202	Læringscenteret (jf. kap. 3202)	
1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 68 098 000 til kr 71 598 000"	3 500 000

4.2 Kap. 221 Grunnskolen

Post 65 Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen

Sammendrag

Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2002 ble bevilgningen på posten redusert med 12,8 mill. kroner under forutsetning av at opplærings-tilbudet ikke skulle svekkes. Seneste anslag for bevilgningsbehovet på posten viser at tilbudet kan videreføres med uendrede satser innenfor gjeldende budsjetttramme.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Post 69 Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det varslet at det ville bli foretatt en justering av investeringsrammen til de kommuner som ikke hadde ferdigstilt permanente lokaler innen 31. desember 2000. En undersøkelse foretatt av Utdannings- og forskningsdepartementet gir grunnlag for å nedjustere investeringsrammen med samlet 64,861 mill. kroner for de kommunene som ikke hadde ferdigstilt permanente lokaler innen fristen. Det legges til grunn at reduksjonen foretas med virkning fra og med 2002, og dermed ikke gis tilbakevirkende kraft. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen til investeringskompensasjon med 6,982 mill. kroner i 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 221 post 69 med 6,982 mill. kroner.

4.3 Kap. 223 Videregående opplæring

Post 60 Tilskudd til landslinjer - innlemming i rammetilskuddet og bevilgningsøkning

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) ber flertallet i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen Regjeringen om å komme tilbake med en total gjennomgang av tilskuddsordningen for landslinjene i Revidert nasjonalbudsjett 2002.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 4.3

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
223		Videregående opplæring							
	60	Landslinjer	-57,600	0	0	0	0	0	0
	1	Innlemming i rammetilsk.							
	2	Reversering av reduksjon	+29,400	+29,400	+29,400	+29,400	+29,400	+29,400	+29,400
	3	Økning							
		Sum	-28,200	+29,400	+29,400	+29,400	+29,400	+29,400	+29,400

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

En arbeidsgruppe med representanter fra Utdannings- og forskningsdepartementet og fylkeskommunenes nasjonale samordningsutvalg for tilbud i videregående opplæring har utarbeidet en rapport om landslinjeordningen. Arbeidsgruppen anbefaler at det øremerkede tilskuddet til landslinjer innlemmes i rammetilskuddet til fylkeskommunene, og at tilbudet organiseres som for de landsdekkende tilbud i små fag. Det er innhentet synspunkter fra fylkeskommunene, berørte bransjer og partene i arbeidslivet.

Bransjeorganisasjonene og partene i arbeidslivet uttrykker i overveiende grad skepsis til fylkeskommunenes evne og vilje til å videreføre tilbudet ved landslinjene, og mener at statlig styring er nødvendig for å sikre opplæringstilbudene. Kommunenes Sentralforbund stiller seg positiv til å innlemme tilskuddet til landslinjer i rammetilskuddet til fylkeskommunene.

Regjeringen legger vekt på at fylkeskommunene, gjennom opplæringsloven, er pålagt ansvaret for å dimensjonere tilbudet i videregående opplæring i tråd med søkerens ønsker og samfunnets behov. Slik landslinjeordningen fungerer i dag, følger ressursene bestemte elevplasser. Dette kan føre til en lavere utnyttelse av kapasiteten enn ønskelig og en lokalisering av tilbudene som ikke er i tråd med søkerens ønsker. Ved å legge til rette for å organisere landslinjetilbudene innenfor den fylkeskommunale samarbeidsordningen om landsdekkende tilbud, vil ressursene kunne følge eleven - også på tvers av fylkesgrenser. Dette vil i større grad legge til rette for en optimal ressursutnyttelse og dynamisk utvikling av tilbudene i videregående opplæring.

I tråd med arbeidsgruppens anbefaling foreslår Regjeringen å innlemme tilskuddet til landslinjer i rammetilskuddet til fylkeskommunene fra og med høsten 2002. Regjeringen foreslår samtidig å reversere budsjettreduksjonen på 29,4 mill. kroner som ble vedtatt i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2002. Dette innebærer at dimensjoneringen av landslinjetilbudet i 2002 kan videreføres på samme nivå som i 2001.

På denne bakgrunn foreslås det at kap. 223 post 60 reduseres med 28,2 mill. kroner. Samtidig foreslås det at rammetilskuddet til fylkeskommunene over kap. 572 post 60 økes med 57,6 mill. kroner. Tilskuddet til landslinjer vil etter dette utgjøre totalt 139,2 mill. kroner i 2002, dvs. en økning på 29,4 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2002.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
223	Videregående opplæring	
60	Tilskudd til landslinjer, forhøyes med ..... fra kr 109 800 000 til kr 139 200 000"	29 400 000

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Flertallet går inn for at tilskuddet til landslinjer beholdes som øremerkede tilskudd. Dermed økes bevilgningen under kap. 223 post 60 med 57,6 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Fremskrittspartiet valgte i forbindelse med budsjettbehandlingen i fjor å redusere tilskuddet til landslinjene. Disse medlemmer støtter Regjeringens forslag om full reversering av tidligere kutt i tilskudd til landslinjene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil ikke innlemme tilskuddet til Landslinjer i rammetilskuddet til fylkeskommunene fra og med høsten 2002.

Disse medlemmer vil også tilføre skoletilbudet ytterligere 29,4 mill. kroner, slik at tilskuddsrammen fra 2001 videreføres i 2002.

Disse medlemmer forutsetter at det legges frem egen sak om videreføring og finansiering av Landslinjer, senest sammen med budsjett for 2003, slik at skolene får en full avklaring av fremtidig administrativ plassering og offentlig finansiering til budsjettprosessen for 2003.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet går imot forslaget om å omgjøre dagens landslinjetilbud til såkalte landsdekkende tilbud. Disse medlemmer mener en slik finansiering vil svekke det finansielle grunnlaget for disse utdanningstilbudene slik at de står i fare for å forsvinne. Det er særlig landslinjer som er spesielt kostnadskrevenne på grunn av særskilte krav til lokaler, kostbart utstyr etc., som vil kunne gå en usikker fram-

tid i møte. Dersom slike tilbud skal finansieres kun gjennom gjesteevoppgjør mellom fylkeskommunene, blir viktige tilbud svært sårbare for konjunktursvingninger i søknadsmassen.

Med en meget vanskelig økonomisk situasjon i mange fylkeskommuner, er disse medlemmer bekymret for at kostnadskrevenne tilbud med lav søkning står i fare for å forsvinne, fordi fylkeskommunene vil ha problemer med å kunne prioritere disse tilbudene uten en forutsigbar grunnfinansiering fra staten. Dette vil bety at opprettholdelse av den opplæringen dagens landslinjer representerer ikke lenger vil styres etter nasjonale utdanningsmål, men være avhengig av den til enhver tid gjeldende økonomiske situasjonen i den enkelte fylkeskommune.

Post 72 Tilskudd til internasjonale utdanningsprogrammer

Sammendrag

Det anslås et merbehov på 8,5 mill. kroner som følge av at kontingenter til EUs utdanningsprogrammer for 2002 vil bli høyere enn tidligere anslått. Endringen skyldes i hovedsak etterberegning på bakgrunn av EØS-regnskapet for 2000. I tillegg ble 3 mill. kroner i utgifter til nasjonale eksperter ikke innarbeidet i saldert budsjett for 2002.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på posten økes med 11,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.4 Kap. 224 Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring

Sammendrag

Ila landsfengsel og sikringsanstalt ble omgjort til forvaringsanstalt fra 1. januar 2002. Mange av de forvaringsdømte mangler formell skolegang. Dette medfører at det blir flere innsatte med særlige behov for opplæring.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen under post 61 Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen med 2,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.5 Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnskolen og videregående opplæring

Post 21 Driftsutgifter

Sammendrag

Som et ledd i Regjeringens arbeid med å modernisere, effektivisere og forenkle offentlig sektor vil departementet bruke noe midler innenfor gjeldende bevilgning til å gjennomføre et utredningsarbeid knyttet til modernisering av rammebetingelsene for grunnopplæringen.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteens flertall, medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil påpeke viktigheten av Regjeringens arbeid med å modernisere og effektivisere offentlig sektor. Flertallet støtter derfor Regjeringens ønske om å bruke deler av bevilgningen under post 21 til å gjennomføre utredningsarbeid knyttet til modernisering av rammebetingelsene for grunnopplæringen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil peke på den dramatiske økonomiske situasjonen landets skoler er i som følge av stadig trangere kommuneøkonomi. Disse medlemmer mener at utfordringene som skolene landet over står overfor, ikke kan løses gjennom "modernisering" og "effektivisering" alene, men også fordrer politisk vilje til å prioritere skole foran skattelette.

4.6 Kap. 232 Statlige skoler med opplæring på videregående nivå

4.6.1 Ørland meieriskole

Sammendrag

Det har de senere år vært ført forhandlinger med Sør-Trøndelag fylkeskommune om overtagelse av Ørland meieriskole, jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002). Forhandlingene har ikke ført frem. Sør-Trøndelag fylkeskommune har besluttet at den videre utvikling av et næringsmiddelfaglig opplæringstilbud bør skje i tilknytning til Ladejarlen videregående skole. Opplæringstilbudet skal også samordnes med det næringsmiddelfaglige miljøet ellers i Trondheimregionen. På denne bakgrunn foreslås det at Ørland meieriskole nedlegges fra 1. august 2002, jf. forslag til romertallsvedtak. Endringen vil ikke medføre budsjettmessige endringer i 2002. Nedleggelse av Ørland meieriskole vil medføre at til sammen 4 personer må fratregne sine stillinger med virkning fra 1. august 2002. De ansatte har mottatt varsel om fratredelse.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag V pkt. 1 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

4.6.2 Tilskudd til lærebedrifter

Sammendrag

Fra og med 2002 er det finansielle ansvaret for tilskudd til lærebedrifter i sin helhet overført fylkeskommunene gjennom innlemming av det øremerkede tilskuddet på kap. 234 post 70 i rammetilskuddet. Samtidig er tilskuddsordningen forenklet. Det beløpet som ble innlemmet i rammetilskuddet i 2002, var imidlertid lavere enn det faktiske forbruket i 2001, og satsene for tilskudd til lærebedrifter ble redusert i forhold til 2001. Regjeringen foreslår i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002 å øke rammetilskuddet til fylkeskommunene over kap. 572 post 60 med 37,6 mill. kroner. Tilskuddssatsene til lærebedrifter vil bli oppjustert i forhold til dette. Det vises for øvrig til omtale under kap. 572 post 60 under Kommunal- og regionaldepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 7.14.1.4, jf. kap. 572 post 60.

4.7 Kap. 240 Private skoler mv.

4.7.1 Post 70 Justering av tilskuddssatser

Sammendrag

Utgifter til pensjonsinnskudd i private grunnskoler skal iht. privatskoleloven kap. 6 § 26 dekkes med 100 pst. av gjennomsnittlige utgifter til pensjonsinnskudd i offentlige skoler. På bakgrunn av nytt tallmateriale fra Statens pensjonskasse foreslås det som følge av dette at bevilgningen økes med 5 mill. kroner.

Utdannings- og forskningsdepartementet vil komme nærmere tilbake til justering av tilskuddssatsene til private skoler etter lønnsoppgjøret for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning. Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 240 post 70 til merknader under avsnitt 4.7.4.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine merknader om private skoler i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002). Her understrekes det at den offentlige skolen er en viktig møteplass for elever med forskjellig bakgrunn. Utviklingen mot flere skoler basert på religiøst grunnlag er derfor uheldig. Disse medlemmer mener det ikke er en prioritert offentlig oppgave å finansiere private skoler som ikke representerer et klart faglig og pedagogisk alternativ som det offentlige ikke kan tilby, og går derfor inn for at bevilgningene til private skoler reduseres. Disse medlemmer viser til forslag under avsnitt 4.7.4.

4.7.2 Økt timetall i norsk

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2002 ble rammetilskuddet til kommunene økt med 100 mill. kroner som kompensasjon for at timetallet for 2. - 4. klasse ble økt med en time fra høsten 2002. 1,7 pst. av elevene i grunnskolen går i private skoler. For å kompensere privatskolene for økningen i timetall, foreslås det at posten økes med 1,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at antallet undervisningstimer i norsk i høstens budsjett ble styrket. Flertallet mener det er riktig at de private skolene kompenseres for det økte timeantallet, og støtter derfor Regjeringens ekstra bevilgning på 1,7 mill. kroner.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 240 post 70 til merknader under avsnitt 4.7.4.

4.7.3 Arealtilskudd til skolebygg

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2001 samtykket Stortinget i at det kunne gis tilsagn om arealtilskudd til kirke- og skolebygg på henholdsvis 3 mill. kroner ut over bevilgningen på kap. 210 post 75 Tilskudd til private skole- og kirkebygg, jf. Innst. S. nr. 325 (2000-2001). Det er ikke bevilget midler til tilskuddsordningen for 2002.

4.7.4 Forslag om bevilgning kap. 240 post 70

Standpunkttabell, avsnitt 4.7,4

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
240	70	Private skoler							
	1	Justering av tilskuddssatser	+5,000	+5,000	0	+5,000	0	+5,000	+5,000
	2	Økt timetall i norsk	+1,700	+1,700	+1,700	+1,700	+1,700	+1,700	+1,700
	3	Arealtilskudd for skolebygg	+1,196	+1,196	0	+1,196	0	1,196	+1,196
	5	Kongshaug musikkgymnas	0,000	+2,000	0	+2,000	0	+2,000	+2,000
		Sum	+7,896	+9,896	+1,700	+9,896	+1,700	9,896	+9,896

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett gikk inn for å øke bevilgningene på kap. 240 post 70 med 7 896 mill. kroner. Flertallet viser videre til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under

I retningslinjene for tilskudd til kirkebygg heter det at:

"Det ikke gis tilskudd før søker har dokumentert midlertidig brukstillatelse fra bygningsrådet eller framlagt skjøte ved kjøp."

Høsten 2001 ble praksis endret ved at slik dokumentasjon også ble krevd i forbindelse med behandling av søknad om tilsagn til arealtilskudd. Som følge av dette har Utdannings- og forskningsdepartementet mottatt klage fra to private skoler vedrørende avslag på søknad om arealtilskudd. Klagerne kunne legge fram dokumentasjon i samsvar med departementets nye praksis innen en rimelig frist etter at de ble oppmerksom på dette.

Grunnleggende forvaltningsprinsipper om forutsigbarhet og veiledningsplikt etter forvaltningsloven tilsier at ovennevnte klager bør tas til følge. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på kap. 240 post 70 med 1,196 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, tar dette til etterretning. Flertallet viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 240 post 70 til merknader under avsnitt 4.7.4.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til forslag under avsnitt 4.7.4 hvor disse medlemmer går imot forslag om økt bevilgning med 1,196 mill. kroner.

kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Partene er her enige om å øke bevilgningene til Kongshaug Musikkgymnas, over kap. 240 post 70 med 2,0 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
240	Private skoler mv.	
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 319 194 000 til kr 1 329 090 000"	9 896 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti reduserer av hensyn til det samlede budsjettopplegget denne posten med 6,2 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
240	Private skoler mv.	
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 319 194 000 til kr 1 320 894 000"	1 700 000

4.8 Kap. 253 Folkehøgskoler

Sammendrag

I tilknytning til avtalen om endringer i arbeidstidsavtalene for lærere og skoleledere 13. oktober 2001 ble det i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) orientert om at det også måtte forhandles frem en ny arbeidstidsavtale for folkehøgskolene.

Ny arbeidstidsavtale for lærere ved folkehøgskolene ble inngått 22. april 2002 med virkning fra 1. august 2002. Avtalen inneholder de samme momenter som for lærerne i grunn- og videregående skole. Folkehøgskolenes lærere og skoleledere har fått 3 lønnstrinn på hovedlønnstabellen. Dette er finansiert ved økt leseplikt, reduserte timelønnssatser for tilfeldige vikartimer, og vikarplikt for skoleledere. Lærernes årsverk i folkehøgskolen er annerledes sammensatt enn i skoleverket for øvrig. Av hensyn til folkehøgskolenes egenart har det i tillegg til økt leseplikt vært nødvendig å omfordele noe tid til undervisning fra andre arbeidsoppgaver. Det er forutsatt at de seniorpolitiske tiltakene, som innebærer at leseplikten reduseres for lærere som er 58 år og eldre, vil bli finansiert av staten.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på post 70 økes med 0,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 253 post 70.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet reduserer av hensyn til det samlede budsjettopplegget denne posten med 0,4 mill. kroner.

Disse medlemmer vil stemme imot Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til merknad og bevilgningsforslag under 4.20.4.

4.9 Kap. 254 Tilskudd til voksenopplæring

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) ber kirke-, utdannings- og forskningskomiteen Regjeringen prioritere videre drift ved Studiesenteret Finnsnes i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002. Regjeringens utgangspunkt er at staten finansierer desentralisert utdanning gjennom de statlige høgskolene. En av forutsetningene for å etablere slike studietilbud gjennom universitet og høgskoler, er at de skal være midlertidige. Etablering av lokale studiesentra med statlig finansiering vil kunne medføre at en mister den ønskede fleksibiliteten i forhold til skiftende regionale behov. Statens andel av finansieringen av desentraliserte studietilbud bør fortsatt kanaliseres gjennom universiteter og høgskoler. Regjeringen finner på denne bakgrunn ikke å kunne prioritere videre støtte til Studiesenteret Finnsnes.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at en enstemmig kirke-, utdannings- og forskningskomite uttalte følgende i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002):

"Komiteen viser til de positive studieresultater som er fremkommet ved Studiesenteret på Finnsnes. Komiteen kan ikke se at det er tungtveiende prinsipielle grunner til hinder for videre statlig finansiering, og ber derfor Regjeringen ved fremleggelse av Revidert nasjonalbudsjett for 2002 prioritere videre drift ved Studiesenteret på Finnsnes."

Komiteen viser til de gode resultatene ved Studiesenteret på Finnsnes, og at denne modellen har vist seg å være meget vellykket både for de som tar utdanning, andre utdanningsinstitusjoner i området, og for en del av landet som ellers ville opplevet kompetansemangel og stor utflytting. Komiteen mener at det er en offentlig oppgave å legge til rette for muligheten for desentralisert utdanning.

Komiteen forutsetter at Regjeringen i budsjettet for 2003 sikrer permanent drift av studiesenteret.

Komiteen mener det er nødvendig å bevilge 1,5 mill. kroner nå slik at driften kan opprettholdes på nåværende nivå ut året.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
254	Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 3254)	
72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes, forhøyes med ..... fra kr 5 884 000 til kr 7 384 000"	1 500 000

4.10 Kap. 259 Kompetanseutviklingsprogrammet

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) ber kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om at Regjeringen i løpet av våren 2002 kommer tilbake med en orientering om erfaringer knyttet til Kompetanseutviklingsprogrammet.

Myndighetene og partene i arbeidslivet har sammen utarbeidet vilkår for å få støtte fra programmet. Hovedmålsettingene er å bidra til å gjøre private og offentlige virksomheter bedre i stand til å identifisere, uttrykke og oppfylle sine kompetansebehov. Det legges vekt på å videreutvikle arenaer for samarbeid mellom aktører på arbeidslivssiden og utdanningssiden, samt å utvikle etter- og videreutdanningstilbud som er tilpasset behovene i arbeidslivet. Det er et mål at prosjektene som mottar støtte, skal bidra til nyskaping og ha lærings- og overføringsverdi utover det enkelte prosjekt. Utviklingsprosjektene må være forankret i arbeidslivet, både hos arbeidsgiver og arbeidstaker.

Det er oppnevnt et programstyre for programmet etter forslag fra partene i arbeidslivet og berørte departementer. Sekretariatet for programmet er lagt til Voksenopplæringsinstituttet (VOX).

Hittil er det bevilget om lag 250 mill. kroner til Kompetanseutviklingsprogrammet, fordelt med 50 mill. kroner i 2000 og 100 mill. kroner i 2001 og i 2002. Programmet mottok til sammen om lag 1 200 søknader i 2000 og 2001. I 2001 ble 40 pst. av søknadene innvilget. Det har i 2002 kommet inn i underkant av 700 søk-

nader. Disse vil bli behandlet sommeren 2002. Både innsendte og innvilgede søknader viser spredning i forhold til geografisk område, utdanningsnivå, bransje og sektor. Andelen søknader fra privat sektor har økt fra 2001.

Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF) og Forskningsstiftelsen FAFO har fått i oppdrag å foreta både underveisevaluering og sluttevaluering av programmet. Våren 2002 ble den andre underveiserapporten fra evalueringen ferdigstilt. Evalueringsrapportene benyttes aktivt for å justere programmets innretning underveis.

Ifølge evalueringsrapporten er gjennomføringen av Kompetanseutviklingsprogrammet så langt i tråd med målsettingene. Det er i proposisjonen redegjort nærmere for rapporten.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet går disse medlemmer inn for en reduksjon i bevilgningen med 35 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
259	Kompetanseutviklingsprogrammet:	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 100 639 000 til kr 65 639 000"	35 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet der de kutter 35 mill. kroner i kompetanseutviklingsprogrammet. Disse medlemmer viser til svar fra Utdannings- og forskningsdepartementet datert 6. juni 2002 der det opplyses at det er gitt tilsagn om støtte til prosjekter for om lag 88 mill. kroner av årets bevilgning, og mener det er svært uheldig å redusere støtten på dette området. Disse medlemmer viser til gjennomgangen av erfaringene knyttet til Kompetanseutviklingsprogrammet som Utdannings- og forskningsdepartementet har lagt fram i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Disse medlemmer mener evalueringen viser at programmet gir et viktig bidrag til utvikling av etter- og videreutdanningstilbud i arbeidslivet.

Disse medlemmer går imot forslaget fra flertallet.

Komiteens medlem fra Senterpartiet er sterkt uenig i at det foretas kutt med så stor andel av en årlig bevilgning, og mener at dette er eksempel på en meget uforutsigbar budsjettering. En slik linje kan skape inntrykk av meget romslig eller omtrentlig budsjettering.

4.11 Bygg i universitets- og høgskolesektoren

4.11.1 Generelt om byggeprosjekter ved universiteter og høgskoler

Sammendrag

Utdannings- og forskningsdepartementet vil komme tilbake til en samlet behovsvurdering av nybygg, tilbygg og ombygginger ved universiteter og høgskoler i statsbudsjettet for 2003.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at behandlingen av ulike byggeprosjekter foregår i to departementer og på en uoversiktlig måte innenfor utdannings- og forskningsområdet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem egen sak om alle sider knyttet til håndteringen av byggeprosjekter innenfor utdannings- og forskningsområdet."

4.11.2 Høgskolen i Østfold

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2002 er det over Arbeids- og administrasjonsdepartementets budsjett bevilget 7 mill. kroner til nybygg for Høgskolen i Østfold. I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det varslet at en ville komme tilbake til Stortinget med endelig kostnadsramme etter gjennomført kvalitetssikring, jf. retningslinjer for kvalitetssikring av store prosjekter for store statlige investeringer. Kostnadsrammen er på 574 mill. kroner med et sannsynlighetsnivå på 85 pst. for ikke å få overskridelser. Regjeringen vil komme tilbake til saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Venstre og Kystpartiet, tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) der en sluttet seg til den foreslåtte fremdriften for byggeprosjektet for Høgskolen i Østfold. Disse medlemmer viser til at det foreligger en godkjent kostnadsramme. For at en skal kunne holde den forutsatte framdriften for ferdigstilling i 2006 må det bevilges ytterligere midler for inneværende år.

Disse medlemmer viser til sine respektive forslag under kap. 2445 post 32 avsnitt 16.16.3.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det i budsjett for 2002 er bevilget over Arbeids- og administrasjonsdepartementets budsjett 7 mill. kroner til nybygg for Høgskolen i Østfold. Arbeid ble igangsatt. Prosjektet er omtalt også av UFD.

Disse medlemmer viser til spørretimespørsmål 27. februar 2002, der det ble svart fra Utdanningsministeren bl.a.:

" at kostnadsrammen for prosjektet vil bli lagt frem for Stortinget for endelig godkjenning i revidert statsbudsjett for 2002. I den forbindelse vil det også bli redegjort nærmere for fremdriften i prosjektet."

I Revidert budsjett for 2002 er det ikke gitt midler til videre fremdrift av prosjektet i 2002, men varslet at midler vil komme først i 2003. Prosjektet stopper der ved opp.

I teksten bekreftes at kostnadsrammen er fastlagt til 574 mill. kroner med et sannsynlighetsnivå på 85 pst. for ikke å få overskridelse.

Disse medlemmer forutsetter at delvis eller full finansiering av prosjektet i budsjettet for 2003, samt ytterligere prosjektmidler i revidert budsjett for 2003 for å holde fremdriften i prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at det ble bevilget 7 mill. kroner til Høgskolen i Østfold over Arbeids- og

administrasjonsdepartementets budsjett for 2002. Samtidig ble det varslet at man ville komme tilbake til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002, med en endelig kostnadsramme. Regjeringen har ikke fulgt opp med midler til videre detaljplanlegging for inneværende år, og det kan sette framdriftsplanen for Høgskolen i fare. På denne bakgrunn mener disse medlemmer at det er nødvendig å øke bevilgningen til Høgskolen i Østfold for inneværende år med 7 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer derfor forslag på kap. 2445 post 32 om en samlet økning på 10 mill. kroner til Høgskolen i Østfold, Nesna og Stavanger inngår. Midlene fordeles med 7 mill. kroner til Høgskolen i Halden, 2 mill. kroner til Høgskolen på Nesna og 1 mill. kroner til Høgskolen i Stavanger. Disse medlemmer viser til punkt 16.16.3 hvor dette forslaget fremmes.

4.11.3 Informatikkbygget Gaustabekkdalen, Universitetet i Oslo

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2002 fattet Stortinget følgende vedtak, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002):

"Stortinget ber Regjeringen om at IFI II-bygget nå betraktes som et ordinært statlig byggeprosjekt. Stortinget ber videre Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett komme med en avklaring av finansieringsbehovet for IFI II-bygget."

Universitetet i Oslo har lagt fram et romprogram for nybygget. Dette er på 17 000 m² netto. Økningen i forhold til de opprinnelige anslagene fra 1998-1999 skyldes en sterk økning i etterspørselen etter kompetanse på området, som bl.a. har ført til at universitetet etablerer et profesjonsstudium innenfor IKT. I tillegg er det behov for bedre sikring av universitetets sentrale IT-utstyr som også har viktige nasjonale funksjoner. Forprosjektet, som vil danne grunnlag for prosjektets kostnadsramme, forventes ferdigstilt høsten 2003. Regjeringen vil komme nærmere tilbake til saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

4.11.4 Studentsenteret ved Universitetet i Bergen

Sammendrag

Statsbygg har kontrahert prosjekteringsgruppe for Studentsenteret. Forprosjekt, som vil danne grunnlag for prosjektets kostnadsramme, vil være klar våren 2003.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser

igjen til nødvendigheten av å bygge nytt studentsenter ved UiB. Flertallet viser til merknad i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002):

"Det er gjennomført prosjektkonkurranse i regi av Statsbygg. Komiteen mener det er viktig at prosjektet blir ført videre med sikte på å få frem en forpliktende kostnadsramme og videre fremdrift."

Flertallet forutsetter at prosjektet tilføres midler i budsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Venstre og Kystpartiet tar dette til orientering.

4.11.5 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet Sammen drag

Stortinget har samtykket i at universitetene og Norges landbrukshøgskole kan nytte inntekter av salg av eiendommer til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved samme institusjon, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002), vedtak II nr. 4. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet har solgt eiendommer i forbindelse med avvikling av sine anlegg på Rosenborg. Universitetet vil nytte bl.a. salgsinntekter til å realisere et nybygg på Dragvoll for psykologisk institutt, som flytter fra leide lokaler på Lade.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

4.11.6 Norges Musikkhøgskole

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) har kirke-, utdannings- og forskningskomiteen følgende merknad:

"Komiteen vil presisere at det er viktig å forhindre at Musikkhøgskolens byggeprosjekt stanser opp, og vil be Regjeringen vurdere å foreslå midler til videre prosjektering og byggestart i Revidert nasjonalbudsjett. Fremdrift i byggeprosjektet er også en forutsetning for at NRK skal få frigjort den tomten som tidligere ble tildelt Musikkhøgskolen, og som det i dag er en statlig innsigelse på."

Høgskolen er i dag lokalisert på Majorstua og Carl Berners plass i Oslo. Samlokalisering på Majorstua vil gi positive gevinster i form av rasjonell drift og arealbesparelser. Det ble i 2001 bevilget 7 mill. kroner for å føre prosjektet frem til forprosjekt. Forprosjektet er nå ferdigstilt. Kostnadsrammen for utbyggingen er på 271 mill. kroner, med et sannsynlighetsnivå på 85 pst. for ikke å få overskridelser.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Kystpartiet viser til at kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) ba enstemmig om at arbeidet med Norges Musikkhøgskoles byggeprosjekt ikke stanser opp, og ba om videre midler til prosjektering og byggestart i revidert nasjonalbudsjett. Regjeringen konstaterer nå at forprosjektet er ferdigstilt (proposisjonen side 26). Disse medlemmer regner derfor med at midler til byggestart legges inn i statsbudsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at foreligger et ferdig forprosjekt for musikkhøgskolen med en kostnadsramme på 271 mill. kroner. I Innst. S. nr. 12 (2001-2002) ba enstemmig komite Regjeringen vurdere å foreslå midler til videre prosjektering og byggestart i revidert budsjett. For å holde forutsatt framdrift må det avsettes prosjekteringsmidler og midler til oppstart i revidert budsjett. Disse medlemmer avsetter 5 mill. kroner til dette arbeidet. Disse medlemmer viser til forslag under kap. 16.16.3.

4.11.7 Høgskolen i Nesna

Sammendrag

Statsbygg har igangsatt arbeid med prosjektering av nybygg. Siktemålet er at forprosjektet for Høgskolen i Nesna blir ferdig ved årsskiftet 2002/2003.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, tar dette til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, forutsetter at prosjektet med nybygg tilføres midler for å sikre fremdrift i budsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til flertallets merknad i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) der en uttalte:

"Flertallet understreker at en må komme videre med begge prosjekter slik at nødvendige bevilgninger til oppstart av ombygging og tilbygg ved Høgskolen på Nesna kan komme i 2002."

Disse medlemmer viser til at det foreligger et foreløpig kostnadsestimat. Disse medlemmer bevilger 2 mill. kroner som en startbevilgning til prosjektet. Disse medlemmer vil understreke at en i løpet av våren 2003 må starte byggearbeidene slik at bygget kan tas i bruk i løpet av 2004.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag til vedtak under avsnitt 16.16.3 kap. 2445 Statsbygg.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til bevilgningsforslag under kap. 16.16.3, kap. 2445 i denne innstillingen.

4.11.8 Høgskolen i Vestfold

Sammendrag

Utdannings- og forskningsdepartementet har i januar 2002 gitt Statsbygg i oppdrag å videreføre samlokaliseringprosjektet for Høgskolen i Vestfold. Departementet er kjent med at Statsbygg prioriterer midler på sin prosjekteringsbevilgning til å føre prosjektet fram til forprosjekt.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet forutsetter at prosjektet samlokalisering for Høgskolen i Vestfold tilføres midler for å sikre fremdrift i budsjettet for 2003 samt prosjektmidler i revidert budsjett.

4.11.9 Høgskolen i Sogn og Fjordane

Sammendrag

Statsbygg er gitt i oppdrag å starte planleggingen av ett eller flere bygg for Høgskolen i Sogn og Fjordane i Sogndal. Høgskolens virksomhet i Sogndal er i dag spredt på 7 - 8 bygninger. Formålet med byggeprosjektet er å få mer hensiktsmessige lokaler for høgskolens virksomhet i Sogndal.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet viser til Budsjett-innst. S. nr.12 (2001-2002):

"Komiteen forutsetter at nødvendige midler stilles til disposisjon for kjøp av tomt og videre prosjektering når forhandlingene er sluttført. Komiteen forutsetter at Regjeringen kommer tilbake til dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2002."

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen i revidert budsjett under UFD viser til Arbeids- og administrasjonsdepartementet og "at videre planlegging av byggeprosjektet vil starte opp så snart tomtespørsmålet er avklart."

Disse medlemmer har merket seg at det under Arbeids- og administrasjonsdepartementet er foreslått gitt fullmakt til å gjennomføre tomtekjøpet.

Disse medlemmer forutsetter at byggeprosjektet tilføres nødvendige midler for å sikre fremdrift i budsjettet for 2003, samt prosjektmidler i revidert budsjett.

4.11.10 Høgskolen i Bergen

Sammendrag

Det vises til Arbeids- og administrasjonsdepartementets budsjettområde for omtale av kjøp av tomt til byggeprosjektet ved Høgskolen i Bergen. Videre planlegging av byggeprosjektet vil starte opp så snart tomtespørsmålet er avklart.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til behovet for å sikre en god framdrift for byggeprosjektet ved Høgskolen i Bergen.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget forutsetter at nødvendige midler til videre prosjektering og arkitektkonkurranse for Høgskolen i Bergen blir lagt inn i statsbudsjettet 2003".

4.11.11 RiT 2000

Sammendrag

Regjeringen har i St.prp. nr. 53 (2001-2002) gått inn for å opprettholde lokalisering på Øya for universitetsklinikken i Trondheim, samt at fase 1 skal igangsettes i tråd med tidligere fullmakt fra Stortinget, jf. St.prp. nr. 84 (2000-2001) og Innst. S. nr. 325 (2000-2001).

Det foreslås en nedsettelse av kap. 739 post 76 under Helsedepartementets ansvarsområde, begrunnet i forsinket oppstart, jf. omtale under Helsedepartementet. Rekkefølgen på igangsetting av sentrene i fase 1 planlegges endret slik at Laboratoriesenteret - som har en meget stor andel universitetsarealer - kan bli forsert i forhold til tidligere planlagt fremdrift. Det foreslås ikke nå en endring i bevilgningene under Utdannings- og forskningsdepartementets ansvarsområde.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering. Komiteen viser når det gjelder kap. 739 post 76 til merknader under avsnitt 9.12.4.

4.11.12 Norges landbrukshøgskole

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til den akutte vedlikeholdssituasjonen ved Norges landbrukshøgskole. Bygninger med stor kulturhistorisk verdi er i ferd med å forfalle. Situasjonen kan på mange måter sammenlignes med den en hadde for urbygningen ved universitet i Oslo.

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i budsjettet for 2003 å foreta en vurdering av vedlikehold og rehabiliteringsbehovet ved Norges landbrukshøgskole, og fremme forslag om en finansieringsplan."

4.11.13 Odontologibygget ved Universitetet i Bergen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at bygget for prekliniske fag ved universitet i Bergen blir fraflyttet i løpet av 2003. Statsbygg har foreslått at bygget skal rives. Dersom planarbeidet for nytt odontologibygget forseres kan bygget trolig stå ferdig i løpet av 2007. Disse medlemmer viser til at en enstemmig komite uttalte følgende i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002):

"Komiteen viser til at det er utredet planer for nytt bygg for odontologi. Det er viktig at arbeidet med nytt klinikkbygg fortsetter. Komiteen ber Regjeringen følge opp arbeidet."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil bevilge 4 mill. kroner for å komme i gang med prosjektering av nybygg, jf. kap. 1580 post 32, jf. avsnitt 16.13.2.

Disse medlemmer viser for øvrig til det generelle behovet for å øke antall studieplasser innenfor odontologi, og viser til de respektive partiers forslag i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) om å etablere en fullverdig tannlegeutdanning ved Universitetet i Tromsø.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, viser til at nytt odontologibygget ved UiB er nødvendig for både å sikre nåværende kapasitet og bedring av kapasiteten, og ber Regjeringen forser arbeidet med å realisere dette prosjektet.

Flertallet ber om ny avmelding om fremdrift i budsjettet for 2003, samt nødvendig bevilgning for å sikre god fremdrift.

4.11.14 Høgskolen i Akershus

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet forutsetter at prosjekt samlokalisering for Høgskolen i Akershus tilføres midler for å sikre fremdrift i budsjettet for 2003 samt prosjektmidler i revidert budsjett.

4.11.15 Høgskolene i Rogaland, Østfold og Oslo

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) der et flertall sluttet seg til de prioriteringer som fremgår av St.prp. nr. 1 (2001-2002) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) med hensyn til fremdrift av byggeprosjektene for Høgskolen i Rogaland, Østfold og Oslo. Disse medlemmer viser for øvrig til den varslede gjennomgangen av behovet for tilbygg og ombygginger ved universiteter og høgskoler i forbindelse med statsbudsjettet for 2003, og ber departementet følge opp med nødvendige bevilgninger.

4.12 Endring i rutiner knyttet til omlegging til nettobudsjettering ved statlige og vitenskapelige høgschooler

4.12.1 Arbeidsgiveravgift og feriepenger

Sammendrag

Norges handelshøgskole, Norges idrettshøgskole, Norges landbrukshøgskole, Høgskolen i Agder, Høgskolen i Bodø, Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Stavanger ble nettobudsjetterte institusjoner fra 1. januar 2002. Det innebærer at rutinene for innbetalinger knyttet til arbeidsgiveravgift og avsetning til feriepenger blir endret. Utdannings- og forskningsdepartementet varslet i St.prp. nr. 1 (2001-2002) at Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002 ville komme tilbake til en engangsbevilgning knyttet til disse forholdene.

Arbeidsgiveravgiften for siste termin 2001 posteres i 2002, samtidig som høgskolene må avsette midler til arbeidsgiveravgift for 2002. Dette innebærer et engangsbehov for midler til betaling av arbeidsgiveravgift for en ekstra termin i 2002. Videre skal høgskolene i 2002 utbetale feriepenger opptjent i 2001 og samtidig avsette midler for å dekke feriepenger som utbetales i 2003. Feriepenger opptjent i 2001 og arbeidsgiveravgift 6. termin 2001 foreslås derfor etterbevilget i 2002 som følger:

Arbeidsgiveravgiften for siste termin 2001 posteres i 2002, samtidig som høgskolene må avsette midler til arbeidsgiveravgift for 2002. Dette innebærer et engangsbehov for midler til betaling av arbeidsgiveravgift for en ekstra termin i 2002. Videre skal høgskolene i 2002 utbetale feriepenger opptjent i 2001 og samtidig avsette midler for å dekke feriepenger som utbetales i 2003. Feriepenger opptjent i 2001 og arbeidsgiveravgift 6. termin 2001 foreslås derfor etterbevilget i 2002 som følger:

Tabell 4.1 Bevilgningsendringer i forbindelse med overgang til nettobudsjettering (i 1 000 kr)

Kap.	Høgskole	Feriepenger	Arbeidsgiveravgift	Sum
264	Norges handelshøgskole	12 995	2 347	15 342
268	Norges idrettshøgskole	6 859	1 262	8 121
278	Norges landbrukshøgskole	27 557	5 064	32 621
274	Høgskolen i Agder	30 729	5 859	36 588
274	Høgskolen i Bodø	16 209	3 020	19 229
274	Høgskolen i Oslo	44 182	8 539	52 721
274	Høgskolen i Stavanger	29 945	5 394	35 339
	Sum	168 476	31 485	199 961

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om bevilgninger under kap. 264, 268 post 50.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 274 post 50.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknader under avsnitt 4.11 og fremmer følgende forslag:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
274		Statlige høgschooler (jf. kap. 3274)	
	50	Statstilskudd, forhøyes med ..... fra kr 1 805 542 000 til kr 1 964 419 000"	158 877 000

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om bevilgning under kap. 278 post 50.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) hvor Stortinget vedtok å bevilge 100 mill. kroner til vitenskapelig utstyr direkte til universitetene. Dette er midler som tidligere har vært fordelt via Norges Forskningsråd etter visse kriterier.

Disse medlemmer viser til at Stortingets vedtak har medført at Norges Landbrukshøgskole, i motsetning til tidligere praksis, er ekskludert fra tildelingen av disse midlene i 2002. Disse medlemmer vil understreke den betydning tilgang på vitenskapelig utstyr har for den forskning som utøves ved Norges Landbrukshøgskole, i tillegg til institusjonens mulighet til å tiltrekke seg studenter. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 278 post 50 økes med 5 mill. kroner til kjøp av vitenskapelig utstyr i 2002.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
278	Norges landbrukshøgskole	
50	Statstilskudd, forhøyes med ..... fra kr 339 471 000 til kr 377 092 000"	37 621 000

Komiteen viser til at det i statsbudsjettet for 2002 fordeles midler til vitenskapelig utstyr direkte til universitetene. Disse midlene har tidligere vært fordelt gjennom Norges forskningsråd etter flere tildelingskriterier. Dette har medført at de vitenskapelige høyskolene ikke har fått slike midler i 2002. Komiteen ber Regjeringen om å etablere rutiner som sikrer at vitenskapelige høyskoler ikke faller utenfor bevilningene til vitenskapelig utstyr i 2003 og de kommende år.

4.13 Norsk organ for kvalitet i utdanningen (NOKU)

Sammendrag

Et uavhengig organ for akkreditering og evaluering, Norsk organ for kvalitet i utdanningen (NOKU), skal etableres i løpet av høsten 2002. Et interimstyre er oppnevnt ved kongelig resolusjon, og dette skal virke ut året. Organet skal ligge i Oslo. Etableringen gjennomføres innenfor gjeldende budsjetttrammer i 2002. Regjeringen vil komme tilbake til saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til Innst. O. nr. 58 (2001-2002) der disse medlemmer foreslo å lokalisere NOKU utenfor Oslo. Disse medlemmer har som utgangspunkt at ny statlig virksomhet normalt skal legges utenfor Oslo, og mener også at utflytting av statlige arbeidsplasser er et viktig virkemiddel for å sikre sysseting og utvikling utenfor sentrale strøk.

4.14 Kap. 270 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter

4.14.1 Post 70 Tilskudd til lengre reiser, overslagsbevilgning

Sammendrag

Utdannings- og forskningsdepartementet har, som varslet i St.prp. nr. 1 (2001-2002), forhandlet frem nye avtaler med NSB, Hurtigruta og Nord-Norge Bussen om student- og elevmoderasjoner. De nye avtalene gjelder ut 2002, og er inngått som fastprisavtaler med utbetaling av hele tilskuddsbeløpet innenfor budsjettåret. De tidligere avtalene med Hurtigruta og Nord-Norge Bussen er refusjonsavtaler basert på antall solgte billetter. Omleggingen medfører en budsjettmessig faseforskyvning i 2002 knyttet til utbetalinger i henhold til tidligere refusjonsavtaler.

På denne bakgrunn foreslås en engangs tilleggsbevilgning på 10 mill. kroner i 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til at det er forhandlet fram nye avtaler med NSB om rabatter for studenter. I forhold til tidligere avtale er ordningen forringet ved at det nå kun gis 10 pst. rabatt på ordinære avganger. Disse medlemmer antar at det vil koste i størrelsesorden 15 mill. kroner å gjeninnføre ordningen med 50 pst. rabatt for elever og studenter på ordinære avganger fra 1. august 2002. Det er forutsatt at staten ikke vil oppnå bedre resultater i disse forhandlingene enn det en fikk til i forrige runde.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
270	Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	
70	Tilskudd til lengre reiser, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 42 028 000 til kr 67 028 000"	25 000 000

4.14.2 Post 74 Tilskudd til velferdsarbeid

Sammendrag

ANSA (Association of Norwegian Students Abroad) har behov for å oppgradere IT-systemene for å kunne opprettholde og videreutvikle informasjonstjenester for unge som er interessert i å ta utdanning i utlandet.

Det foreslås et engangstilskudd på 1,5 mill. kroner til formålet.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
270	Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter:	
74	Tilskudd til velferdsarbeid, forhøyes med..... fra kr 54 971 000 til kr 56 971 000"	2 000 000

4.15 Kap. 279 Norges veterinærhøgskole

Dyrepleierstudiet

Sammendrag

Utdannings- og forskningsdepartementet varslet i St.prp. nr. 1 (2001-2002) at dyrepleierstudiet ved Norges veterinærhøgskole vil bli utvidet fra ett til to år fra høsten 2002. Utvidelsen er imidlertid i samråd med Norges veterinærhøgskole blitt utsatt til høsten 2003.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Den økonomiske situasjonen ved Norges veterinærhøgskole

Sammendrag

Norges veterinærhøgskole har de siste årene hatt et aktivitetsnivå som har vært høyere enn det budsjettet har gitt rom for. Utdannings- og forskningsdepartementet har tidligere frafalt kravet om innsparing for budsjetterminen 2001, jf. omtale i St.prp. nr. 84 (2000-2001), og vil også frafalle kravet om innsparing for budsjetterminen 2002.

Komiteens merknader

Komiteen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
281	Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)	
1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 341 847 000 til kr 343 097 000"	1 250 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet støtter Regjeringens forslag om et engangstilskudd til ANSA (Association of Norwegian Students Abroad) til oppgradering av organisasjonens IT-systemer og videreutvikling av informasjonstjenesten for unge som ønsker å studere i utlandet. I tråd med dette foreslår dette medlem at tilskuddet til ANSA økes med ytterligere 0,5 mill. kroner til å finansiere en stilling som studentrådgiver for å styrke organisasjonens utadrettede virksomhet. Samlet foreslås derfor kap. 270 post 74 økt med 2 mill. kroner i 2002.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

4.16 Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler

Nasjonalt senter for romrelatert opplæring (NAROM)

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) har kirke-, utdannings- og forskningskomiteen følgende merknad:

"Komiteen har merket seg at Regjeringen varsler at NAROM vil bli evaluert i 2002. Komiteen vil understreke viktigheten av en slik evaluering, men vil også understreke behovet for at den gjøres raskt og slik at resultatet kan legges til grunn for forslaget til bevilgning for NAROM i Revidert nasjonalbudsjett for 2002."

Arbeidet med evalueringen av NAROM er igangsatt. Regjeringen vil komme tilbake til saken i statsbudsjettet for 2003.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Flertallet går inn for en økning i bevilgningen med 1,25 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til komiteens merknad i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002), der det ble understreket behovet for en rask evaluering av NAROM og påfølgende bevilgning i Revidert nasjonalbudsjett for 2002. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen har igangsatt en evaluering, men ikke foreslått nødvendig bevilgning for 2002, slik det var forutsatt. Disse medlemmer er derfor enig med avtalepartene om at kap. 281 post 1 økes med 1,25 mill. kroner til NAROM.

Tannlegeutdanningen

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) har kirke-, utdannings- og forskningskomiteen følgende merknad:

"For å øke tilgangen på tannleger må kapasiteten økes både på kort og lang sikt. Å øke kapasiteten på de eksisterende profesjonsstudier må prioriteres. Komiteen ber med bakgrunn i dette Regjeringen senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002 å komme tilbake med en plan for hvordan tannlegedekningen kan bedres."

Videre uttaler et flertall i komiteen "at det i denne sammenheng må vurderes både tiltak for økt opptakskapasitet ved de nåværende odontologiske fakulteter og mulighetene for å starte tannlegeutdanning ved Universitetet i Tromsø."

Tilsvarende har sosialkomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002) bedt om en snarlig avklaring av behovet for utdanningskapasitet, og at økningen starter raskt. Regjeringen går inn for en opptrapping av utdanningskapasiteten i odontologi i årene framover. I inneværende år settes det av 3,4 mill. kroner til utvidet kapasitet på lisensprogram for tannleger fra land utenfor EØS-området, jf. omtale under kap. 701 på Helsedepartementets område. Regjeringen vil i St.prp. nr. 1 (2002-2003) komme tilbake til den videre økning av studieplasser i Norge og vil i denne forbindelse prioritere tannlegeutdanning i Tromsø.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det er riktig at tannhelsetjenesten må styrkes. Økt utdanningskapasitet er ett av virkemidlene for å få til dette. Disse medlemmer støtter Regjeringen i en opptrapping av utdanningskapasiteten i odontologi i årene fremover. Disse medlemmer viser til at det i år settes det av 3,4 mill. kroner for å utvide utdanningskapasiteten for tannleger med utdanning fra land utenfor EØS-området.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet viser til at kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) ba "Regjeringen senest i forbindelse med revidert komme tilbake med en plan for hvordan tannlegedekningen kan bedres".

Disse medlemmer viser til at Regjeringen varsler at dette nå vil komme i statsbudsjettet for 2003.

Disse medlemmer finner det ikke akseptabelt at Regjeringen har utsatt fremleggelse av plan for bedringen av tannlegedekningen og viser til den enstemmige merknad referert ovenfor.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser i den forbindelse til at nytt odontologibygge ved UiB er nødvendig for både å sikre nåværende kapasitet og bedring av kapasiteten, og ber Regjeringen forsere arbeidet med å realisere dette prosjektet.

Komiteen viser når det gjelder kap. 701 post 21 til merknader under avsnitt 9.2.

4.17 Kap. 282 Privat høyskoleutdanning

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Diakonhjemmets høyskolesenter har fått tildelt 8 studieplasser i forbindelse med Opptrappingsplanen for psykisk helse. Høyskolesenteret har kapasitet og søkergrunnlag til å ta opp flere studenter innen psykisk helsearbeid. Det foreslås å opprette 18 nye studieplasser i psykisk helsearbeid ved høyskolesenteret. På denne bakgrunn foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 282 post 70 med 0,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
282		Privat høyskoleutdanning:	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 436 021 000 til kr 436 521 000"	500 000

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett har foreslått å bevilge 0,5 mill. kroner til nye studieplasser i psykisk helsearbeid. Disse medlemmer viser videre til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Disse medlemmer går inn for å øke bevilgningene til Privat høyskoleutdanning med 7,0 mill. kroner, fordelt henholdsvis på Bedriftsøkonomisk Institutt med 4 mill. kroner, Norsk reiselivshøy-

skole med 2,6 mill. kroner og Menighetssøsterhjemmets helsesøsterutdanning med 0,4 mill. kroner.

Disse medlemmer er videre kjent med at det reelle studenttallet ved Mediehøgskolen Gimlekollen er betydelig høyere enn måltallet, og at dette fører til en anstrengt økonomi for høyskolen. Disse medlemmer går på denne bakgrunn inn for at tilskuddet til Mediehøgskolen Gimlekollen for inneværende år økes med 1,5 mill. kroner. Samlet foreslår disse medlemmer at kap. 282 post 70 styrkes med 9 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
282		Privat høyskoleutdanning:	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 436 021 000 til kr 445 021 000	9 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet slutter seg til Regjeringens forslag om å opprette 18 nye studieplasser i psykisk utviklingsarbeid ved Diakonhjemmets høyskolesenter. Disse medlemmer viser til at flertallet i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) (Regjeringspartiene, Senterpartiet og Fremskrittspartiet) i merknad pekte på at det er nødvendig å se nærmere på finansieringsordningen for private høyskoler, og at prinsippene bør være like for offentlige og private høyskoler.

Handelshøgskolen BI fikk som resultat av omlegning og tilførsel totalt på 18 mill. kroner til kapitlet redusert normal kostnader for mange av sine studier.

Disse medlemmer viser til at utdanningsstatsråden i budsjettdebatten innrømmet skjevhet i BIs disfavour; og lovet å komme tilbake til dette ved første anledning. Disse medlemmer vil derfor tilføre ytterligere midler til private høyskoler for å rette opp skjevheter i tilskuddsordningen. Dette gjøres gjennom midler til forskerutdanningen ved private høyskoler og oppjustering av normal kostnadene for studiene ved BI.

Disse medlemmer forutsetter at dette videreføres i budsjettet for 2003.

Disse medlemmer viser til at bevilgning til Norsk Reiselivshøgskole i 2002 bare dekker bare halv-

parten av elevplassene, og forutsetter økt at alle plasser dekkes inn i budsjett 2003.

Disse medlemmer viser til at Oslo Merkantile Høgskole har fått avslag på sin søknad om bevilgning på 4,7 mill. kroner i 2002, og forutsetter at skolen tildeles midler i 2003.

Disse medlemmer viser til at Menighetssøsterhjemmets Høgskole har startet opp Helsesøsterutdanning og vil tilføre midler til dekning av igangsetting fra 2. halvår 2002. Disse medlemmer forutsetter at støtten videreføres med helårsvirkning i budsjettet for 2003.

Disse medlemmer foreslår en samlet økning på 15,8 mill. kroner som fordeles slik:

- Forskerutdanning ved private høyskoler 4 mill. kroner.
- Oppgradering av normal kostnader ved BI 4 mill. kroner
- Norsk Reiselivshøgskole 2,6 mill. kroner.
- Oslo Merkantile Høgskole 4,7 mill. kroner
- Menighetssøsterhjemmets Høgskole 0,5 mill. kroner

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
282	Privat høyskoleutdanning	
70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 436 021 000 til kr 447 121 000"	11 100 000

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

4.18 Avhending av statlige verdier fra Norges forskningsråd til stiftelsen NORSAR

Sammendrag

Stortinget har gitt samtykke til avhending av statlige verdier fra Norges forskningsråd til stiftelsen NORSAR, jf. St.prp. nr. 15 (2000-2001) og Innst. S. nr. 84 (2000-2001). Utdannings- og forskningsdepartementet opplyste i St.prp. nr. 15 (2000-2001) at en ville komme tilbake til avhendingen av byggetrinn III i Granaveien 33, som Forskningsrådet ønsket å overføre vederlagsfritt til NORSAR, når det var nedskrevet til null i Forskningsrådets regnskap. Byggetrinn III er nedskrevet til null i Forskningsrådets regnskap for 2001. Utdannings- og forskningsdepartementet ber derfor om samtykke til å overføre byggetrinn III i Granaveien 33 på Kjeller vederlagsfritt til NORSAR, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag V pkt. 2 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

4.19 Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak

Post 1 (Ny) Driftsutgifter

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Kap. 3288 Internasjonale samarbeidstiltak

Post 1 (Ny) Inntekter ved oppdrag

Sammendrag

UNESCO (FNs særorganisasjon for utdanning, vitenskap og kultur) er et samarbeidsorgan for regjeringene i de 188 medlemslandene, og et møtested for fagfolk innenfor de respektive samarbeidsområdene.

Kulturdepartementet har siden 1989 hatt samordningsansvaret for UNESCO-saker. Denne organisatoriske løsningen atskiller seg fra modellen i våre nordiske naboland, der UNESCO er forankret i utdanningsdepartementene.

I 2001 ble det på initiativ fra Kulturdepartementet foretatt en gjennomgang av det norske UNESCO-arbeidet i regi av Statskonsult. Som et ledd i oppfølgingen av rapporten foreslår Regjeringen å flytte koordineringsansvaret for UNESCO-arbeidet fra Kultur- og kirke departementet til Utdannings- og forskningsdepartementet. UNESCOs program og budsjett reflekterer en hovedsatsing på "Utdanning for alle", og mer enn 60 pst. av UNESCOs budsjett er i dag innrettet mot utdannings- og vitenskapsområdet.

Sekretariatsfunksjonen til kommisjonen vil bli innlemmet i Utdannings- og forskningsdepartementet så snart det er praktisk mulig etter 1. juli 2002. Plikter og rettigheter for medarbeidere med tilsettingsforhold i sekretariatet vil bli ivaretatt i henhold til gjeldende regelverk. Fra og med 2003-budsjettet vil driftsbevilgningen bli overført til kap. 200.

Overføringen medfører at bevilgninger under kap. 301 og kap. 3301 på Kultur- og kirke departementets budsjett overføres i sin helhet til Utdannings- og forskningsdepartementets budsjett fra og med 2003-budsjettet.

Det foreslås på denne bakgrunn følgende:

- Kap. 288 ny post 1 bevilges med kr 2 250 000 mot tilsvarende reduksjon på kap. 301 post 1.
- Kap. 288 post 21 økes med kr 328 000 mot tilsvarende reduksjon på kap. 301 post 21 (kr 236 000) og post 75 (kr 92 000).
- Kap. 3288 ny post 1 bevilges med kr 236 000 mot tilsvarende reduksjon på kap. 3301 post 2.

Det foreslås at Utdannings- og forskningsdepartementet i 2002 kan overskride bevilgningen på kap. 288 post 21 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3288 post 1, jf. forslag til romertallsvedtak.

Regjeringen vil eventuelt komme tilbake med forslag til endringer i nysalderingsproposisjonen dersom det oppstår en differanse mellom anslått regnskap og endelig regnskap pr. 1. juli 2002.

I det videre arbeidet vil Utdannings- og forskningsdepartementet legge vekt på å styrke samordningen mellom de ulike departementene som arbeider innenfor UNESCOs ulike saksområder. Økt norsk innsats mot UNESCO sentralt er viktig i det pågående reformarbeidet i organisasjonen. Målsettingen er sterkere fokusering, bedre koordinering og mer effektiv bruk av tilgjengelige ressurser.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 288 ny post 1 og post 21, kap. 3288 ny post 1, kap. 301 postene 1, 21 og 75 og kap. 3301 post 2.

Komiteen slutter seg dessuten til den foreslåtte fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 288 post 21 mot kap. 3288 post 1, jf. forslag II pkt. 1 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

4.20 Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning*4.20.1 Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2002 vedtok Stortinget å innføre månedlig utbetaling av studiestøtte fra undervisningsåret 2002-2003. Det ble lagt til grunn en netto innsparing på 23 mill. kroner i saldert budsjett 2002 på kap. 2410 post 72. Nettovirkningen er summen av en reduksjon på 26 mill. kroner på kap. 2410 post 72 og en økning på 3 mill. kroner på kap. 2410 post 1.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på kap. 2410 post 1 med 3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 2410 post 72.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2410 post 1.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil stemme imot Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet viser til budsjettvedtak om endring i utbetalingstakten for lån. Disse medlemmer forutsetter at unntak gjennomføres for både utenlandsstudenter og studenter ved private høyskoler innenlands som har høy egenbetaling fra studentene.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ber Regjeringen endre forskriftene slik at utenlandsstudentene likestilles med studenter ved private høyskoler mht. utbetaling av stipend og lån fra Statens lånekasse for utdanning, slik at disse studentene får betalt sine skolepenger ved begynnelsen av semesteret.

*4.20.2 Post 50 (Ny) Avsetning til utdanningsstipend**Sammendrag*

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2002 vedtok Stortinget å innføre en ny modell for studiefinansiering fra undervisningsåret 2002-2003. Fra 1. november 2002 økes stipendandelen fra 30 pst. til 40 pst. av kostnadsnormen. 15 pst. av kostnadsnormen skal inngå i en konverteringsordning der lån blir konvertert til stipend ettersom låntaker avlegger vekttall.

Det foreslås at det til formålet opprettes en ny post 50 Avsetning til utdanningsstipend. På posten føres midler som avsettes på et fond til fremtidig konvertering, dvs. 15 pst. av kostnadsnormen. Resterende del av stipendet utbetales uavhengig av avlagte vekttall og bevilges på post 70.

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2002 ble det lagt til grunn en netto budsjettvirkning på 219 mill. kroner som følge av innføring av konverteringsmodellen og økning av stipendandelen. Dette beløpet ble bevilget på kap. 2410 post 70.

Nettovirkningen er summen av en økning på 353 mill. kroner på kap. 2410 ny post 50 og en reduksjon på 134 mill. kroner på kap. 2410 post 70. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på kap. 2410 ny post 50 med 353 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 2410 post 70.

Ny modell for studiefinansiering medfører også en parallelljustering av utgifter og inntekter med 5 mill. kroner på hhv. kap. 2410 post 72 Rentestøtte og kap. 5617 post 80 Renter. Videre vises det til omtale av oppjustering av lån til Statens lånekasse for utdanning under kap. 2410 post 90.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2410 ny post 50.

Komiteen viser når det gjelder kap. 2410 postene 70, 72 og 90 og kap. 5617 post 80 til de respektive avsnittene nedenfor.

*4.20.3 Post 70 Utdanningsstipend, overslagsbevilgning**Tekniske justeringer**Sammendrag*

I forbindelse med innføring av ny stipendmodell fra 1. november 2002 foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 353 mill. kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 2410 post 50, jf. omtale kap. 2410 post 50.

Som følge av en teknisk posteringsfeil i saldert budsjett 2002 foreslås det å oppjustere bevilgningen på posten med 70 mill. kroner mot en tilsvarende nedjustering på kap. 2410 post 71.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 2410 post 70 med 283 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

*4.20.4 Utdanningsstøtte til elever ved folkehøgskoler**Sammendrag*

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) la flertallet i kirke-, utdannings- og forskningskomitéen til grunn at elever i folkehøgskoler årlig skulle gis det samme totale støttebeløp som øvrige studenter, dvs. 80 000 kroner pr. år. Stortinget vedtok ikke de nødvendige bevilgningsøkninger for å følge opp merknaden.

I forskriftene for tildeling av utdanningsstøtte er det en viktig forutsetning at støtte fra Lånekassen kun tildeles for undervisningsåret. For undervisningsåret 2002-2003 tildeles en årlig støtte på 80 000 kroner med utgangspunkt i et undervisningsår av 10 måneders varighet. Dette innebærer en månedlig støtte på 8 000 kroner. Det samme månedlige støttebeløpet tildeles elever ved folkehøgskoler. Et folkehøgskoleår varer

imidlertid i 33 uker, dvs. i underkant av 9 måneder. Med avrundning oppover settes ett år på folkehøgskole til en varighet på 9 måneder. Dette innebærer en støtte på 72 000 kroner for et undervisningsår. Det er i gjeldende forskrifter for undervisningsåret 2002-2003, ikke foretatt endringer knyttet til undervisningsårets varighet.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 4.20.4

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag		Ap	FrP	SV	Sp	Kp
			mill. kroner	H, KrF, V					
2410	70	Utdanningsstipend							
	1	Ny stipendmodell	-353	-353	-353,0	-353	-353,0	-353,0	-353,0
	2	Oppretting av posteringsfeil	+70	+70	+70,0	+70	+70,0	+70,0	+70,0
	3	10 mnd. undervisning for folkehøgskolestudenter	0	0	0		+3,2	+6,2	+6,2
		Sum	-283	-283	-283,0	-283	-279,8	-276,8	-276,8

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2410 post 70.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Flertallet ber Regjeringen gjennomføre lik støtte til

elever ved folkehøgskoler som til øvrige elever fra 2003.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at et flertall i Stortinget har presisert at et år på folkehøgskole skal defineres til å strekke seg over 10 måneder. Fra 1. oktober økes stipendandelen for studenter til 40 pst. Dette vil få konsekvenser for elever ved folkehøgskolene. For at en skal opprettholde ordningen med stipend for 10 måneder foreslår disse medlemmer at det bevilges 3,2 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 4 679 800 000 til kr 4 400 000 000"	279 800 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til komiteens merknader i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002), og ber Regjeringen endre forskriftene i Statens lånekasse for utdanning og tildele elever ved folkehøgskoler studiestøtte på

samme nivå som øvrige studenter, beregnet ut ifra et undervisningsår på 10 måneder. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 2410 post 70 økes med 6,2 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 4 679 800 000 til kr 4 403 000 000"	276 800 000

4.20.5 Post 71 Andre stipend, overslagsbevilgning

Sammendrag

Som følge av en teknisk posteringsfeil i saldert budsjett 2002 foreslås det å nedjustere bevilgningen på posten med 70 mill. kroner mot en tilsvarende oppjustering på kap. 2410 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2410 post 71.

4.20.6 Post 72 Rentestøtte, overslagsbevilgning

Anslagsendring

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med til sammen 69 mill. kroner:

- Som følge av endrede renteforutsetninger foreslås bevilgningen økt med 67 mill. kroner.
- Som følge av innføring av ny stipendmodell fra 1. november 2002 foreslås bevilgningen økt med 5 mill. kroner til rentestøtte. Renteinntektene over kap. 5617 post 80 økes tilsvarende.
- Bevilgningen foreslås redusert med 3 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2410 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 2410 post 72 med netto 69 mill. kroner.

4.20.7 Inntektsavhengig nedsettelse av terminbeløp (INTB)

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det foreslått at ordningen med inntektsavhengig nedsettelse av terminbeløp (INTB) skulle avvikles i 2002. I en flertallsmerknad mente kirke-, utdannings- og forskningskomiteen at ordningen burde opprettholdes, jf. Budsjett-Innst. S. nr. 12 (2001-2002). Stortinget vedtok ikke de nødvendige bevilgningsøkninger for å følge opp merknaden. Ordningen er ikke tatt inn i gjeldende forskrifter om tilbakebetaling for 2002.

INTB-ordningen var en ordning med nedsettelse av terminbeløpet. Forskjellen på INTB og ordningen med ordinær betalingsutsettelse var at det i INTB-ordningen ikke ble beregnet renter på den delen av utsatt terminbeløp som besto av renter (rentesrente). For de fleste låntakere dreier dette seg om et marginalt beløp.

Utdannings- og forskningsdepartementet viser til at det fra 2002 er innført større grad av fleksibilitet i tilbakebetalingsfasen. Det skal gis større mulighet til å tilpasse nedbetalingen til låntakerens egen økonomi. Det vil på denne bakgrunn ikke være behov for å gjenopprette INTB-ordningen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) der et flertall gikk inn for at ordningen med "Inntektsavhengig nedsettelse av terminbeløpet" skulle opprettholdes inntil det er foretatt en ny og samlet gjennomgang av reglene for tilbakebetaling for Statens lånekasse for utdanning. Disse medlemmer kan ikke se at dette er fulgt opp av Regjeringen. Disse medlemmer mener dette er spesielt oppsiktsvekkende så lenge kostnaden er beregnet til 0,4 mill. kroner, i en situasjon der Utdannings- og forskningsdepartementet på flere andre områder har funnet rom for å foreslå endringer i Stortingets budsjettvedtak for 2003.

4.20.8 Post 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning, overslagsbevilgning

Sammendrag

I forbindelse med innføring av ny stipendmodell fra 1. november 2002 skulle bevilgningen på posten vært økt med 397 mill. kroner. I forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2002 ble bevilgningen imidlertid ved en inkurie redusert med 265 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på posten med 662 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

4.21 Kap. 5617 Statens lånekasse for utdanning

4.21.1 Post 80 Renter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med til sammen 179 mill. kroner. Reduksjonen skyldes endrede renteforutsetninger, som innebærer en nedjustering på 184 mill. kroner. I tillegg økes posten med 5 mill. kroner som følge av innføring av ny stipendmodell fra 1. november 2002, jf. omtale av parallell økning i rentestøtte under kap. 2410 post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser at et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) ba om at "det [foretas] en ny og samlet gjennomgang av reglene for tilbakebeta-

ling for Statens lånekasse for utdanning. En slik gjennomgang skal omfatte ulike ordninger". Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 147 (2001-2002) der et flertall (alle unntatt Fremskrittspartiet og representanten Simonsen) viste til at rapporten fra en arbeidsgruppe som har vurdert Lånekassens fremtidige organisering, er under oppfølging i Utdannings- og forskningsdepartementet. I forbindelse med denne oppfølgingen så flertallet det som naturlig at alle sider ved tilbakebetalingsordningene, herunder rentebetingelsene, blir vurdert.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at svært mange låntakere i Statens lånekasse i disse dager må bestemme seg for om de vil binde renten på lånet sitt for de neste tre årene. Det skjer på et tidspunkt hvor rentenivået er høyt. På grunn av ordningen med markedsstyrt studielånsrente blir tilbudet om fastrente tilsvarende dyrt for dem som har studielån. Mange unge mennesker i etableringsfasen blir nødt til å binde seg til en sterk økning i renteutgiftene hvis de vil ha forutsigbarhet i sin privatøkonomi i tiden framover. Disse medlemmer mener denne situasjonen er svært uheldig, og viser at Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og andre motstandere av markedsstyrt studielånsrente hadde rett da man advarte mot å innføre et slikt system. Disse medlemmer peker på at en studielånsrente som gjennom politisk styring ble fastsatt til et lavere nivå ville kunne forhindre den vanskelige situasjonen mange mennesker med studiegjeld nå kommer opp i. Disse medlemmer mener derfor at politisk styrt studielånsrente må innføres så raskt som mulig.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å raskest mulig legge fram en sak om gjeninnføring av politisk styrt studielånsrente."

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til partiets standpunkt om at renta i Statens lånekasse for utdanning er et utdanningspolitisk virkemiddel som bør fastsettes politisk. Dette medlem viser til den aktuelle situasjonen i rentemarkedet som fører til en kraftig renteøkning for enkelte av Lånekassens kunder som fram til nå har hatt fastrente. Dette medlem mener dagens situasjon på nytt aktualiserer spørsmålet om politisk bestemt rente.

I tillegg til et høyt rentenivå, viser komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet til at Statens lånekasse for utdanning pålegger sine kunder en rentemargin på 1 prosentpoeng, som er mye høyere enn for eksempel Husbanken som opererer

med en rentemargin på 0,5 prosentpoeng. Disse medlemmer mener det er galt at ungdom som har høye kostnader til utdanning, også skal pålegges urimelig større utgifter enn andre kundegrupper i statens banker. Med dagens høye rentebelastning, vil en reduksjon i statens eget påslag i rentesatsen, bety store mindretgifter for den enkelte lånekunde.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 med forslag til endringer, slik at rentemarginen i Statens lånekasse for utdanning kan reduseres med 0,5 prosentpoeng."

5. KULTUR- OG KIRKEDEPARTEMENTET

5.1 Kap. 301 Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 3301)

Sammendrag

Regjeringen har besluttet at det administrative ansvaret for Den norske UNESCO-kommisjonen skal overføres fra Kultur- og kirkedepartementet til Utdannings- og forskningsdepartementet fra 1. juli 2002, jf. omtale under kap. 288. Dette innebærer at bevilgningene til dette formålet på kap. 301 må overføres til Utdannings- og forskningsdepartementet i sin helhet f.o.m. 2003. I 2002 må ubrukte bevilgninger pr. 1. juli på kap. 301 overføres til Utdannings- og forskningsdepartementet.

Basert på anslag for regnskapet pr. 1. juli 2002 foreslås det at bevilgninger i 2002 under kap. 301 post 1 Driftsutgifter post 21 Spesielle driftsutgifter og post 75 Tilskudd til internasjonalt samarbeid reduseres med henholdsvis 2 250 000 kroner, 236 000 kroner og 92 000 kroner. Det foreslås samtidig at bevilgningen i 2002 på kap. 3301 post 2 nedsettes med 236 000 kroner.

Regjeringen vil komme tilbake til eventuelle korrigeringer av differanser mellom anslått regnskap og endelig regnskap pr. 1. juli 2002 i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 4.19.

5.2 Kap. 310 Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg

5.2.1 Post 75 (Ny) Tilskudd til privateide kirkebygg

5.2.1.1 Innfrielse av tilsagn

Sammendrag

Kultur- og kirkedepartementet har fra 1. januar 2002 overtatt ansvaret for arealtilskudd til privateide kirkebygg fra tidligere Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

Det ble i 2001 bevilget 7 mill. kroner og vedtatt en tilsagnsfullmakt på 3 mill. kroner under daværende kap. 210 post 75 Tilskudd til privateide skole- og kirkebygg.

For 2001 er det gitt forpliktende tilsagn om tilskudd til private kirkebygg på i alt 3,7 mill. kroner som ikke er innfridd. Det er ikke bevilget midler til tilskuddsordningen for 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til St.prp. nr. 1 (2001-2002) og til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) der et flertall går inn for å avvikle tilskuddet til privateide kirkebygg. Disse medlemmer viser til forslag under avsnitt 5.2.2 om å redusere kap. 310 post 75 med 5 mill. kroner. Disse medlemmer går inn for å avvikle ordningen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) der et flertall i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen gikk inn for å avvikle tilskuddet til privateide skole- og kirkebygg.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 310 ny post 75 til merknader under avsnitt 5.2.2.

5.2.1.2 Behandling av klager

Sammendrag

I retningslinjene for tilskudd til kirkebygg heter det at:

"det ikke gis tilskudd før søker har dokumentert midlertidig brukstillatelse fra bygningsrådet eller framlagt skjøte ved kjøp."

Høsten 2001 ble praksis endret ved at slik dokumentasjon også ble krevd i forbindelse med behandling av søknad om tilsagn til arealtilskudd. Som følge av dette har departementet mottatt klager på avslag vedrørende søknad om tilsagn til arealtilskudd fra 6 trossamfunn under henvisning til mangelfull informasjon om endring i praksis, jf. forvaltningslovens krav.

Etter Regjeringens oppfatning må de klagerne som kunne legge frem dokumentasjon i samsvar med Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets nye og strengere praksis innen en rimelig frist etter at de ble oppmerksom på dette, likebehandles med de øvrige søkerne. Imøtekommelse av disse klagenes innebærer en merutgift på 5,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 310 ny post 75 til merknader under avsnitt 5.2.2.

5.2.1.3 Videreføring av tilskuddsordningen i 2002

Sammendrag

Behovet for tilskudd til privateide kirkebygg er økende. I tillegg til midler til innfrielse av tidligere gitte tilsagn og klager på vedtak fattet i 2001, er det også behov for 5,0 mill. kroner til nye byggeprosjekter i 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 310 ny post 75 til merknader under avsnitt 5.2.2.

5.2.2 Forslag til bevilgning, kap. 310 ny post 75

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 5.2.2

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
310	75	Tilskudd til privateide kirkebygg							
	1	Forpliktende tilsagn	+3,7	+3,700	+3,700	0	0	+3,700	+3,7
	2	Imøtekommelse av klager	+5,4	+5,400	+5,400	0	0	+5,400	+5,4
	3	Nye byggeprosjekter	+5,0	+5,000	0	0	0	+5,000	+5,0
	4	Differanse	+0,005	+0,005	+0,005	0	0	+0,005	+0,005
	5	Kutt			0	0	0		
		Sum	14,095	14,095	+9,095	0	0	14,095	14,095

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge i alt 14,095 mill. kroner under kap. 310 ny post 75.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til merknad under avsnitt 5.2.1.1 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg	
	75	(NY) Tilskudd til privateide kirkebygg, bevilges med	9 095 000"

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets primærforslag til budsjettering av dette kapittel og post ikke fremmes, fordi det ville ha fått flertall i strid med den subsidiære budsjettavtale mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene.

5.2.1.1 og vil gå imot løyving under framlegga til kap. 310 ny post 75.

5.3 Kap. 320 Allmenne kulturformål

5.3.1 Post 73 Nasjonale kulturbygg, kan overføres
Sammendrag

Det vises til omtalen under kap. 323 post 70 nedenfor, jf. avsnitt 5.5.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under avsnitt

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 5.3.1

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
320	73								
	1	Kutt, jf. avsnitt 5.5	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000	0	0	0
	2	Jugendstilsenteret i Ålesund, jf. avsnitt 5.3.5	0	+1,500	+3,500	+1,500	+3,500	+3,500	+3,500
		Sum	-2,000	-0,500	+1,500	-0,500	+3,500	+3,500	+3,500

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære

støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett for 2002 med de endringer som følger av avtalen. Flertallet går inn for å øke bevilgningene til Jugendstilsenteret i Ålesund med 1,5 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg, kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 83 950 000 til kr 83 450 000"	500 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til merknad under avsnitt 5.3.5 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 83 950 000 til kr 85 450 000"	1 500 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti støtter Regjeringens forslag om å øke driftstilskuddet til Bergen filharmoniske orkester med 2 mill. kroner for å utvide orkesterets virksomhet, bl.a. samarbeid med skolene i omliggende fylker. Disse medlemmer støtter imidlertid ikke Regjeringens forslag til finansiering ved å redusere bevilgningene til nasjonale kulturbygg. Selv om enkelte prosjekter kan være forsinket og midler dermed kan frigjøres, må disse midlene brukes til andre kulturbygg. Disse

medlemmer peker på at bevilgningene til nasjonale kulturbygg er bundet fram til 2006, noe som i seg selv viser at bevilgningene til nasjonale kulturbygg er utilstrekkelige i utgangspunktet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til sine respektive merknader under avsnitt 5.3.5 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 83 950 000 til kr 87 450 000"	3 500 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil gå imot Regjeringens kutt i bevilgninger til Nasjonale kulturbygg. Dette medlem vil i tillegg bevilge 3,5 mill. kroner til Jugendstilsenteret i Ålesund.

5.3.2 Post 75 Kulturprogram, *kan overføres*

Sammendrag

Det vises til omtalen under kap. 320 post 79 og kap. 322 post 1 nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 320 post 75 med i alt 1,3 mill. kroner.

5.3.3 Post 78 Ymse faste tiltak

Sammendrag

Det vises til omtalen under kap. 322 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 320 post 78 med 0,1 mill. kroner.

5.3.4 Post 79 Til disposisjon

Sammendrag

Midlene under kap. 320 post 79 Til disposisjon benyttes til tiltak som går ut over fast budsjetterte formål, og disponeres til ulike engangstiltak som er av landsdekkende karakter eller nasjonal betydning. Posten skal videre gi rom for departementets egne kulturpolitiske initiativ på ulike områder. Under disposisjonsposten er det i 2002 bevilget vel 4,1 mill. kroner, mens bevilgningen i tidligere år har ligget på 7-8 mill. kroner. Bevilgningene under de øvrige postene under Kultur- og kirke departementets budsjett er bundet til fast budsjetterte formål.

For å kunne ha en viss handlefrihet - og for å kunne gi tilskudd til de prosjekter og tiltak som det etter departementets oppfatning er kulturpolitisk viktig å støtte i inneværende år, er det behov for å øke bevilgningen under disposisjonsposten i 2002. Det foreslås derfor at bevilgningen i 2002 under kap. 320 post 79 Til disposisjon økes med 1,0 mill. kroner og at kap. 320 post 75 Kulturprogram, *kan overføres*, reduseres med tilsvarende beløp.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet, støtter Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 320 post 79 med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet vil stemme imot Regjeringens forslag under kap. 320 post 79.

*5.3.5 Jugendstilsenteret**Sammendrag*

I Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) viste familie-, kultur- og administrasjonskomiteen til vedtak i Møre og Romsdal fylkeskommune og Ålesund kommune om

å bidra med en andel på til sammen 40 pst. av kostnadene til prosjektet såfremt staten yter 60 pst. Komiteen ba Regjeringen komme tilbake til saken i Revidert nasjonalbudsjett 2002.

Departementet har i perioden 1997-2002 bidratt med til sammen 26,1 mill. kroner til prosjektet, hvorav 10,0 mill. kroner er gitt fra tilskuddsordningen for tusenårssteder under kap. 320 Allmenne kulturformål post 73 Nasjonale kulturbygg og 16,1 mill. kroner fra kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål post 78 Ymse faste tiltak. Ålesund kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune har pr. april 2002 gitt tilskudd og tilsagn om 5,5 mill. kroner hver til prosjektet.

Finansieringen av prosjektet fordeler seg etter dette slik:

Tabell 5.1 Jugendstilsenteret

(i 1 000 kr)		
Tilskuddspart	Samlet tilskudd/tilsagn	Andel i pst.
Kultur- og kirkedepartementet	26 123	70,4
Møre og Romsdal fylkeskommune	5 500	14,8
Ålesund kommune	5 500	14,8
Sum offentlige tilskudd	37 123	100,0

Som det fremgår av oversikten ovenfor er vel 70 pst. av de samlede offentlige tilskudd og tilsagn til prosjektet pr. april 2002 finansiert med statlige midler. Regjeringen er derfor av den oppfatning at det ikke er grunnlag for å gå inn med ytterligere midler i 2002 fra statens side i dette prosjektet.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Flertallet er enige om å bevilge 1,5 mill. kroner til Jugendstilsenteret, og viser til bevilgningen under kap. 5.3.1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet vil bevilge 3,5 mill. kroner for å slutføre investeringen av Jugendstilsenteret.

Disse medlemmer viser til at etableringen av Jugendstilsenteret har vært grunnlagt med basis i forprosjektet av oktober 1997. Disse medlemmer vil understreke at driftstilskuddet ble definert som et nasjonalt ansvar, mens de offentlige investeringene ble fordelt 60/20/20 på stat/fylkeskommune/kommune. Av dette er det statlige investeringsbidraget beregnet til

16,480 mill. kroner, hvorav det hittil er utbetalt 13 mill. kroner.

Disse medlemmer forventer at dersom det ikke blir flertall for forslaget blir de resterende investeringsmidlene lagt inn i forbindelse med budsjettet for 2003.

5.4 Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Museet for samtidskunst har som målsetning å være landets fremste nasjonalmuseum for kunst etter 1945. Museets driftsbudsjett for inneværende år gir ikke rom for å følge opp denne målsetningen. Som følge av dette har det vært nødvendig å kansellere flere utstillingsavtaler. For et museum som er pålagt å følge utviklingen i samtidskunsten, er det ikke tilfredsstillende i hovedsak å måtte bygge virksomheten på egne, permanente samlinger. Ved å øke driftsbevilgningen i inneværende år med 1,7 mill. kroner vil Museet for samtidskunst kunne gjennomføre et akseptabelt utstillingsprogram i 2002.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen i 2002 under kap. 322 post 1 Driftsutgifter økes med 1,7 mill. kroner og at kap. 320 post 75 Kulturprogram, kap. 320 post 78 Ymse faste tiltak og kap. 322 post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, reduseres med henholdsvis 0,3 mill. kroner, 0,1 mill. kroner og 1,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 322 post 1 med 1,7 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går imot økning av bevilgninger til Museet for samtidskunst. Museet kan utnytte andre måter å få utstillinger på. Dette går bl.a. an gjennom "byttelån" av utstillinger. Det bør også pålegge museet et eget ansvar for å sette opp utstillinger som tilfredsstillende publikum, og som derved gir museet økte inntekter.

Post 45 Større nyanskaffelse og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det vises til omtalen under kap. 322 post 1 ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 322 post 45 med 1,3 mill. kroner.

5.5 Kap. 323 Musikkformål*Post 70 Nasjonale institusjoner**Sammendrag*

Det er utarbeidet planer for en utvidelse av Bergen Filharmoniske Orkesterets aktivitet i Bergensområdet og for turnévirksomhet i deler av Hordaland og Sogn og Fjordane. Disse områdene har i dag ikke et regelmessig orkestertilbud.

Bergen Filharmoniske Orkester har status som nasjonal institusjon og er som følge av dette en av de sentrale institusjonene for kulturformidling i regionen. De foreliggende planene for utvidelse av orkesterets virksomhet innebærer bl.a. samarbeid med lokale grupper og institusjoner, og pedagogisk samarbeid med skolene i omliggende fylker. Både Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommuner, samt Bergen kommune, støtter planene og peker på den kulturpolitiske betydning en styrking av orkesteret vil ha. For å kunne realisere planene er det behov for å øke driftstilskuddet til Bergen Filharmoniske orkester med 2 mill. kroner.

Regjeringen mener det er kulturpolitisk viktig at disse planene blir realisert. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen i 2002 under kap. 323 post 70 Nasjonale institusjoner økes med 2,0 mill. kroner og at kap. 320 post 73 Nasjonale kulturbygg, reduseres med tilsvarende beløp.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningene under kap. 323 post 70 med 2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser ingen grunn til at ikke Bergen Filharmonisk Orkester kan finne rom for de beskrevne aktiviteter innenfor de budsjetttrammer orkesteret allerede har.

5.6 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål*5.6.1 Fleksibel utvikling av Nasjonalbibliotekets Oslo-avdeling**Sammendrag*

Nasjonalbiblioteket er en av landets største og viktigste kulturinstitusjoner. Virksomheten er delt i to avdelinger. En rekke basisfunksjoner er plassert i Rana, noe som fungerer meget godt. Publikumsfunksjoner og forvaltning av eldre samlinger tilligger Oslo-avdelingen på Solli plass. Den gamle bygningen, som Nasjonalbiblioteket overtok fra Universitetet i Oslo i 1999, er sterkt preget av forsømt vedlikehold gjennom flere tiår, samt foreldede tekniske og bygningsmessige løsninger. Alt i alt skaper dette flere utfordringer som det må gripes fatt i og finnes løsninger på. Samlingene må sikres bedre i nye magasiner. Arbeidsmiljøet må bli tilfredsstillende både for ansatte og brukere. Forskere og andre må tilbys fasiliteter som muliggjør bruk av moderne teknologi for håndtering av et bredt spekter av dokumentkategorier. Nasjonalbiblioteket som kulturelt symbol på norsk åndshistorie må gis et mer dynamisk uttrykk.

I statsbudsjettet for 2002 er det bevilget 65 mill. kroner til et underjordisk magasinbygg med en kostnadsramme på 124 mill. kroner. Videre er det bevilget 3,5 mill. kroner til prosjektering av en omfattende og meget kostnadskrevende ombygging av eksisterende bygning.

Tilgjengelig tomteareal bak biblioteket på Solli plass muliggjør en langt mer omfattende utbygging både under og over bakken enn det planlagte magasinet. Det har derfor vært drøftelser med Entra Eiendom AS om muligheter for utbygging av parkeringsanlegg og et kontorbygg i sju etasjer. Oslo kommunes reguleringsmyndigheter har, så langt det er mulig på dette stadiet, stilt seg positiv til det skisserte nybygget.

Regjeringen har kommet til at den beste løsningen for staten vil være å overføre det samlede ansvaret for utbygging og fremtidig drift av eiendommen på Solli plass til Entra Eiendom AS. Det vil gi best prosjektøkonomi å gjennomføre én samlet utbygging og rehabilitering. Entra Eiendom AS vil disponere de arealer som ikke skal disponeres av Nasjonalbiblioteket, til utleie i det private markedet. Ved at staten gis opsjon på leie av ytterligere arealer, vil en oppnå nødvendig fleksibilitet for å dekke fremtidige merbehov. Nasjonalbiblioteket ser meget positivt på denne løsningen.

Det foreslås på denne bakgrunn at Regjeringen får fullmakt til å overføre den aktuelle eiendommen på Solli plass til Entra Eiendom AS, jf. forslag til romertallsvedtak, på følgende vilkår:

- Nasjonalbiblioteket skal ha opsjon på å leie arealer i det omfang virksomheten til enhver tid har behov for.
- Nasjonalbiblioteket skal kunne videreføre någjeldende leieavtale på samme kostnadsnivå som hittil. Økte leieutgifter skal bare måtte påregnes som følge av standardheving eller utvidet areal.
- Leien for nytt sikringsmagasin skal ikke overstige den leie som Statsbygg har varslet vil påløpe for dette arealet.
- Statens langsiktige interesser sikres gjennom en tilbakekjøpsopsjon.

Entra Eiendom AS forutsettes å gjennomføre det samlede prosjektet så snart som praktisk mulig. For å sikre rask fremdrift i den videre prosjekteringen av det samlede utbyggings- og rehabiliteringstiltaket, overføres eiendommen fra Statsbygg til Entra Eiendom AS fra 1. juli 2002 etter at nødvendige avtaler er inngått mellom Kultur- og kirkedepartementet, Nasjonalbiblioteket og Entra Eiendom AS. Overføringen skjer til markedspris, og denne verdien fastsettes etter takst. Videre må tilstrekkelig tomteareal fra tilgrensende eiendom tilhørende Universitetet i Oslo overføres til Entra Eiendom AS. Denne overdragelsen forutsettes gjennomført på samme måte, og basert på en egen avtale som også ivaretar fremtidige funksjoner knyttet til Universitetets observatoriebygning.

For statsbudsjettet 2002 vil denne omleggingen medføre endringer på flere poster under Statsbyggs budsjett, se omtale under programkategori 01.60 Statsbygg.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om fullmakt til å overføre Nasjonalbibliotekets Oslo-avdeling på Solli plass til Entra Eiendom AS, jf. forslag V pkt. 3 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet har merket seg at Regjeringen foreslår å overdra Nasjonalbibliotekets Oslo-avdeling til Entra Eiendom AS.

Disse medlemmer vil vise til St.prp. nr. 84 (1998-1999) Om ny strategi for Statsbygg og etablering av Statens utleiebygg AS, der det ble sagt følgende:

"I arbeidet med å fordele eksisterende og framtidig eiendomsmasse mellom Statsbygg og Statens utleiebygg AS, er det nødvendig å foreta en kategorisering basert på enkelte grunnleggende definisjoner. Nedenfor er en slik kategorisering foretatt. Departementet foreslår at denne legges til grunn for den endelige og detaljerte fordelingen av bygningsmassen mellom forvaltningsbedriften Statsbygg og statsaksjeselskapet Statens utleiebygg AS, og ved vurdering av eventuelle nybygg.

De såkalte formålsbyggene skal inngå i forvaltningsbedriften Statsbygg. Formålsbyggene kjennetegnes

ofte ved at det er vanskelig å skaffe alternative lokaler som passer for det formålet bygningen er spesielt konstruert for. I mange tilfeller vil alternative lokaler være ensbetydende med nytt bygg eller meget omfattende ombygging av annen bygningsmasse. Formålsbyggene er derfor ikke lett omsettelige i utleiemarkedet.

Enkelte bygg er definert som formålsbygg fordi de har en helt spesiell kulturhistorisk betydning. Andre fordi sikkerhetsmessige hensyn tilsier at de bør være i statlig eie. Enkelte kontorbygg vil også klassifiseres som formålsbygg dersom de har en geografisk plassering som tilsier at det ikke finnes alternativ lokalisering i området. Typisk her vil være større statlige administrasjonsbygg på mindre steder hvor et marked for alternative lokaler ikke eksisterer.

Som det vil framgå av ovennevnte, vil en utleier av formålsbygg lett komme i en monopolsituasjon overfor leietaker. Dette er hovedbegrunnelsen for at departementet mener staten som regel bør stå som eier av slike bygg. I de tilfeller der privat innleie av spesialbygg er aktuelt, er det behov for en særskilt kvalitetssikring av leiekontrakten. Opsjon på kjøp kan også være et viktig virkemiddel i slike tilfeller, da dette vil redusere den forhandlingsmakt utleier vil ha ved utløpet av kontraktsperioden.

Under følger en nærmere gjennomgang av de ulike kategorier som er lagt til grunn for om et bygg bør betraktes som et formålsbygg, og således inngå i den eiendomsportefølje som blir værende i forvaltningsbedriften Statsbygg. Kategoriene er inndelt som følger: 1) Kulturhistoriske bygninger, 2) Bygg inneholdende helt sentrale funksjoner, 3) Spesialtilpassede bygninger, 4) Eiendommer som mangler et aktivt leverandørmarked og 5) Andre bygninger.

1) Kulturhistoriske bygninger

Dette er bygninger der særlige nasjonale, kulturelle eller historiske hensyn tilsier at de bør være i statlig eie. Dette innebærer at man ser det som naturlig at staten eier eiendommen, selv om dagens bruk eller den bruk bygningene opprinnelig var oppført for opphører. Det forhold at en bygning er fredet eller verneverdig, er likevel ikke isolert sett til hinder for at den kan overføres til det planlagte statsaksjeselskapet.

2) Bygg inneholdende helt sentrale funksjoner

Dette er bygninger som er knyttet til helt sentrale funksjoner i statsforvaltningen og bygninger der det stilles spesielle krav til sikkerhet. Det kan være både myndighetshensyn og symbolhensyn som tilsier at staten bør stå som eier av disse byggene. I denne gruppen kategoriseres for eksempel Regjeringskvartalet, nytt Sameting, hovedpolitistasjoner i de større byene samt ambassader og øvrige utenlandseiendommer tilknyttet utenriktjenesten. Stortingsbygningen forvaltes av Stortinget, og inngår således ikke som en del av disse vurderingene.

3) Spesialtilpassede bygninger

Dette er bygninger hvor lokalenes spesielle utforming og/eller lokalisering spiller en sentral rolle for vedkommende virksomhet, og der leietaker derfor har begrensede alternative lokaler. Eksempler på denne type bygninger er arkivbygninger, de fleste universitets- og høyskolebygninger tilknyttet campus, kompetansesentra, bygninger med betydelige laboratoriefunksjoner, grensestasjoner, trafikkstasjoner og biltilsyn.

4) Eiendommer som mangler et aktivt leverandørmarked

Slik formålsbygg defineres vil det ofte ikke finnes noe aktivt leverandørmarked for denne typen eiendommer. Eksempel på dette er tilfeller der private aktører kun kommer med tilbud om langvarige kontrakter på 15-20 år eller lengre, med sterkt begrensede mulighe-

ter for avvikling av leieforholdet. Slike kontrakter kan bidra til å sette markedsmekanismen ut av kraft, til gunst for den private investor som på denne måten gis mulighet for en tilnærmet risikofri investering på statens bekostning.

5) Andre eiendommer

En egen kategori formålsbygg vil være eiendommer som er anskaffet til statlig eiendomsutvikling, tomter som i det vesentlige festes bort til bolig- og rekreasjonsformål og eiendommer på Svalbard (inkludert Bjørnøya og Hopen)."

Disse medlemmer vil videre vise til at familie-, kultur- og administrasjonskomiteen fulgte i Innst. S. nr. 81 (1998-1999) opp dette gjennom følgende merknad:

"Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at når det gjelder definisjoner og kategorisering av begrepet formålsbygg, ser dette flertallet departementets vurderinger som et godt utgangspunkt for fordelingen av bygningsmassen mellom forvaltningsbedriften og det nye statsaksjeselskapet."

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringens forslag om å overdra Nasjonalbibliotekets Oslo-avdeling til Entra Eiendom AS ikke er i samsvar med Stortingets tidligere vedtak.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet vil stemme imot Regjeringens forslag og viser til merknad og forslag under avsnitt 16.16.3

5.6.2 Nasjonalbibliotekets økonomiske situasjon i 2002

Sammendrag

Nasjonalbiblioteket har en svært stram budsjettssituasjon i 2002, hovedsakelig grunnet forbruk utover det budsjetterte i 2001, samt den betydelige omstillingen biblioteket må gjennom som følge av de planlagte byggetiltakene. Omstillingen gjelder i første rekke arbeidet med flytting, nødvendig konservering av samlingene og digitalisering av katalogene.

I statsregnskapet for 2001 er det en merutgift under Nasjonalbibliotekets driftsbudsjett på 2,5 mill. kroner. I departementets forklaringer til Riksrevisjonen opplyses det at merutgiften vil bli dekket inn ved at et tilsvarende beløp holdes udisponert under samme kapittel og post i 2002. På bakgrunn av Nasjonalbibliotekets budsjettssituasjon i 2002 tilrås det at virksomheten slipper varslet krav om redusert tildeling i 2002 grunnet inndekning av merforbruk i 2001.

I tillegg foreslås det at prosjektbevilgning på 3,5 mill. kroner i 2002, bevilget under kap. 2445 post 32 til prosjektering av ombyggingen av Nasjonalbibliotekets eksisterende bygning på Solli plass, overføres til Kultur- og kirkedepartementets budsjett og benyttes til å styrke Nasjonalbibliotekets driftsbudsjett, samt

dekke de kostnader som vil påløpe på statens hånd når det gjelder videre oppfølging av byggeprosjektet.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen i 2002 under kap. 326 Språk-, litteratur- og biblioteksformål post 1 Driftsutgifter, økes med 3,5 mill. kroner og at kap. 2445 Statsbygg post 32 Prosjektering av bygg blir redusert med tilsvarende beløp.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningene under kap. 326 post 1 med 3,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at behovet for forprosjektering ikke er godtgjort, og vil derfor gå imot bevilgningen.

5.6.3 Internettbasert kunnskapsportal

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) uttalte familie-, kultur- og administrasjonskomiteen følgende:

"Komiteen mener det er viktig å sikre at Norge opprettholder en nasjonal kunnskapsbase. Komiteen viser til at Kulturdepartementet har utlyst en anbudskonkurranse der staten kjøper tilgang til en større kunnskapsbase for bibliotek- og undervisningssektoren. Komiteen mener vi trenger en nasjonal kunnskapsbase, og at dette ikke synes mulig uten et offentlig engasjement. Foreløpig er det ikke et sterkt nok nettmarked til at dette kan sikre tilstrekkelige inntekter. Komiteen ber Regjeringen legge til rette for at det opprettes en nasjonal kunnskapsbase."

Representantene Trond Giske og Vidar Bjørnstad fremmet i Dokument nr. 8:23 (2001-2002) følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at det opprettes en nasjonal kunnskapsbase."

I Innst. S. nr. 77 (2001-2002) står det bl.a.:

"Flertallet mener at statens roller i forhold til nasjonale kunnskapsbaser, der en av rollene kan være å opprette inngangsportaler, bør ivaretas av et organ eksempelvis underlagt Nasjonalbiblioteket eller en annen passende institusjon. Det bør legges til rette for kunnskapsbaser som består av tett sammenkobling av nye og eksisterende norske baser og en eller flere inngangsportaler til disse."

Regjeringen foreslår å opprette en internettbasert kunnskapsportal. En kunnskapsportal er et nettsted som viser videre til utvalgte kunnskapsressurser og som dermed gjør det enklere for brukerne å orientere seg i informasjonsflommen. Regjeringen mener at en slik portal er en effektiv måte å sammenstille offentlige og private kunnskapskilder. Forslaget innebærer ikke opprettelse av en nasjonal kunnskapsbase med henblikk på videreføring og vedlikehold av eksisterende

kunnskapsbaser, jf. den intensjon som er nedfelt i Innst. S. nr. 77 (2001-2002). Forslaget vil omfatte begrenset frikjøp av kunnskapskilder i henhold til anskaffelsesregelverket, samt begrensede pilotprosjekter, bl.a. innen multimedia og for å fremme kunnskapsressurser på nynorsk og samisk.

Tiltaket foreslås organisert som et særskilt prosjekt som legges til Nasjonalbiblioteket og Læringscenteret i fellesskap. Det foreslås oppnevnt en bredt sammensatt referansegruppe. En brukerundersøkelse i skolesektoren og biblioteksektoren vil inngå i prosjektet som forventes å gi viktig kunnskap om ønsket kildetilfang i aktuelle sektorer. Prosjektet bør evalueres for å vurdere eventuell videreføring som ordinært tiltak i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet 2004.

Det er behov for en bevilgning på 7 mill. kroner til prosjektet i 2002. Virksomheter under Kultur- og kirkedepartementet og utdannings- og forskningsdepartementet har nærmest kontakt med sentrale brukergrupper innen bibliotek og skole og bør forestå ledelsen av prosjektet. Som følge av dette foreslås bevilgningen fordelt med 3,5 mill. kroner på hver av de ovennevnte departementene, jf. omtale under kap. 202 post 1 ovenfor. Fremdriften i prosjektet kan bli noe endret som følge av at en ytterligere detaljutredning av prosjektet

gjenstår. Det er derfor behov for å gjøre bevilgningen overførbar.

Det foreslås på denne bakgrunn en bevilgning i 2002 på 3,5 mill. kroner under kap. 326 ny post 76 Tilskudd til nettbasert kunnskapsportal.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet støtter flertallet ikke Regjeringens forslag til bevilgning på kap. 326 post 76.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
326	76	Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326) (NY) Tilskudd til nettbasert kunnskapsportal, <i>kan overføres</i> , bevilges med	3 500 000"

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) hvor en enstemmig komité går inn for å opprette en nasjonal kunnskapsbase. Komiteen skriver:

"Komiteen mener det er viktig å sikre at Norge opprettholder en nasjonal kunnskapsbase. Komiteen viser til at Kulturdepartementet har lyst ut en anbudskonkurranse der staten kjøper tilgang til en større kunnskapsbase for bibliotek- og undervisningssektoren. Komiteen mener vi trenger en nasjonal kunnskapsbase, og at dette ikke synes mulig uten et offentlig engasjement. Foreløpig er det ikke et sterkt nok nettmarked til at dette kan sikre tilstrekkelige inntekter. Komiteen ber Regjeringen legge til rette for at det opprettes en nasjonal kunnskapsbase."

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen ikke følger opp dette. I forslag til revidert nasjonalbudsjett var den nasjonale kunnskapsbasen redusert til en nettportal. I forhandlingene med Fremskrittspartiet ble også bevilgningen til dette fjernet. Disse medlemmer vil opprettholde bevilgningen på 3,5 mill. kroner

til dette formålet, og vil fortsette arbeidet for at det blir etablert en nasjonal kunnskapsbase.

Disse medlemmer viser til en enstemmig merknad fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) som ba Regjeringen legge til rette for at det opprettes en nasjonal kunnskapsbase.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 77 (2001-2002) der flertallet sa følgende:

"Flertallet ber departementet sikre tilgangen til oppdaterte leksikonbaser til bruk i for eksempel skoler og bibliotek (.). Flertallet ber departementet arbeide for å etablere nasjonale kunnskapsbaser og orientere Stortinget om saken i egen melding eller på annen passende måte."

Disse medlemmer kan ikke se at Regjeringen følger opp dette i St.prp. nr. 63 (2001-2002). Disse medlemmer mener at Regjeringens forslag om å opprette en internetbasert kunnskapsportal på langt nær dekker behovet for en nasjonale kunnskapsbaser, og vil ikke sikre videreutviklingen av en norsk leksi-

konbase. Disse medlemmer har merket seg at regjeringspartiene og Fremskrittspartiet i budsjettavtalen velger å halvere denne bevilgningen, noe som disse medlemmer ikke kan støtte. Disse medlemmer ber Regjeringen arbeide videre med opprettelsen av en nasjonal kunnskapsbase i tråd med Stortingets føringer, og komme tilbake med nødvendige bevilgninger i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til forliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, der disse partiene foreslår at det ikke bevilges midler til å igangsette prosjektet med internetbasert kunnskapsportal i 2002. Disse medlemmer mener det er nødvendig med bevilgninger allerede inneværende år for å opprettholde dagens kunnskapsbaser, og slik at prosjektet ikke kommer på etterskudd med vedlikeholdet og oppdatering av kunnskapsbasene. Disse medlemmer foreslår derfor:

"Stortinget ber Regjeringen igangsette arbeide med nettbasert kunnskapsportal i 2002 i tråd med Stortingets vedtak i Innst. S. nr. 77 (2001-2002)."

5.7 Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål

5.7.1 Post 70 Nasjonale institusjoner

Sammendrag

I St.prp. nr. 5 (2001-2002) Sikring av museumsbanen ved Norsk Bergverksmuseum er det gjort nærmere rede for nødvendige tiltak for sikring og utbedring av museumsbanen ved Norsk Bergverksmuseum, Sølvverket. Banen ble stengt for publikumsdrift 10. april 2001 etter en brannteknisk rapport fra Kongsberg brann- og redningstjeneste. Rapporten slo fast at brannrisikoen i forbindelse med baneanlegget var svært høy.

På bakgrunn av forslag i ovennevnte proposisjon, samt Innst. S. nr. 34 (2001-2002) fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, vedtok Stortinget 14. desember 2001 en bevilgning på 6 mill. kroner til arbeidet med sikring og utbedring av museumsbanen ved Norsk Bergverksmuseum, samt tilsagn om ytterligere inntil 12 mill. kroner i 2002. Stortinget ga også sin tilslutning til at det fremmes forslag for Stortinget om ytterligere midler så snart som mulig i 2002 etter at prosjekteringen av arbeidet er fullført.

Museet er nå godt i gang med å gjennomføre sikringstiltakene med sikte på å starte opp trafikk med gruvetoget fra 1. juli 2002. Det er laget en tiltaksplan med kostnadsoverslag for den videre fremdriften av arbeidet. Norsk Bergverksmuseum har innhentet beregninger som viser at gjennomføringen av de nødvendige sikringstiltakene kan foretas innenfor rammen av 18 mill. kroner, som tidligere forutsatt. Tiltaksplanen er vurdert av Norsk museumsutvikling, som mener at planen gir et godt grunnlag for å gjennomføre arbeidet med sikring av gruve og jernbane.

Det er behov for 12 mill. kroner i 2002 til innfrielse av tilsagnsfullmakten. Midlene skal bl.a. dekke utgifter som allerede har pådratt i forbindelse med innkjøp av lokomotiver, ombygging av vogner, kommunikasjonsanlegg, røykdykkerutstyr, tilrettelegging av evakueringsrute og brannsikring av festsalen.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen i 2002 under kap. 328 post 70 Nasjonale institusjoner økes med 12,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 328 post 70 med 12 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til at Stortinget under behandlingen av 2002-budsjettet uttrykte bekymring for at økte pensjonspremier og innføringen av momsreformen ville skape problemer for virksomheten ved de fleste kunst- og kulturinstitusjoner.

Som eksempel kan det nevnes at i behandlingen Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) vedtok Stortinget følgende vedrørende kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål:

"Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ser med uro på de økede kostnadene som rammer mange institusjoner som en følge av momsreformen, og økede premier til Kommunal Landspensjonskasse. Flertallet er bekymret for at disse kostnadene svekker institusjonenes evne til å følge opp reformarbeidet som er under iverksettelse på museumsfeltet, og vil påpeke det særlig uheldige sammenfall i tid mellom museumsreformen og momsreformen. Flertallet ber derfor Regjeringen kartlegge virkningene av momsreformen med sikte på å komme tilbake med forslag til tiltak i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett."

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets innstilling. Etter det disse medlemmer erfarer har Kultur- og kirkedepartementet gjennomført den kartlegging som Stortinget ba om, og ser alvorlig på at disse ikke blir framlagt som forutsatt av Stortinget. Disse medlemmer forutsetter derfor at kostnadsberegningene blir lagt fram i forbindelse med Statsbudsjettet for 2003 sammen med nødvendige tiltak.

5.8 Kap. 334 Film- og medieformål

5.8.1 Post 71 Filmproduksjon m.m.

Sammendrag

I 2001 ble produksjonsselskapet Norsk Film AS utfisjonert av konsernet med samme navn. Det gjenværende infrastrukturselskapet fikk samtidig navnet Filmparken AS. Stortinget ga i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 84 (2000-2001) sin tilslutning til at Kulturdepartementet i løpet av 2001 kunne selge statens aksjer i det fisjonerte produksjonsselskapet Norsk Film AS, jf. Innst. S. nr. 325 (2000-2001), vedtak VI. Staten, ved Kultur- og kirkedepartementet, inngikk 4.

januar 2002 avtale om salg av aksjene i Norsk Film AS til Diopter AS for 3,2 mill. kroner.

Etter fisjonen er det tidligere konsernets eiendeler, gjeld og egenkapital overført til infrastrukturselskapet Filmparken AS. Generalforsamlingen i Filmparken AS stiller krav om at selskapet skal gå i balanse. For at Filmparken AS skal gå i balanse må selskapet tilføres midler.

Gjelden til Filmparken AS utgjør om lag 35 mill. kroner. Årlig utgjør gjeldsbyrden en kostnad på om lag 4,5 mill. kroner i avskrivninger og finanskostnader. Gjeldssituasjonen skriver seg i stor grad fra det tidligere konsernets produksjon av film. Som følge av dette er det rimelig at inntektene fra salget av aksjene i Norsk Film AS brukes til å sanere noe av denne gjelden ved at tilskuddet til Filmparken AS økes med 3,2 mill. kroner i 2002.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen i 2002 under kap. 334 post 71 Film-produksjon m.m., økes med 3 195 000 kroner og at tilsvarende inntekt av salget av aksjer i Norsk Film AS inntektsføres innenfor gjeldende bevilgning under kap. 5341 post 91 Alminnelige fordringer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 334 post 71.

5.9 Kap. 340 Kirkelig administrasjon

5.9.1 Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene (de kirkelige fellesrådene)

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) uttalte kirke-, utdannings- og forskningskomiteen bl.a. følgende:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
340	72	Kirkelig administrasjon Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene, forhøyes med ..... fra kr 100 000 000 til kr 112 300 000	12 300 000

5.10 Kap. 341 Presteskapet

5.10.1 Nye kirkelige stillinger

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) uttalte kirke-, utdannings- og forskningskomiteen bl.a. følgende:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Ap, Frp, SV og SP, reduserer kap. 341 med 14 mill. kroner. Flertallet ber regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett foreslå å øke inntektene fra Opplysningsvesenets fond med 14 mill. kroner. De økte inntektene tilføres kap. 340. Gjennom omfordeling mellom kapittel 340 og 341 (14 mill. kroner) skal det opprettes det

"Flertallet reduserer kap. 340 post 72 med 12,3 mill. kroner. Flertallet ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett foreslå å øke inntektene fra Opplysningsvesenets fond med 12,3 mill. kroner som tilføres kap. 340. Flertallet viser også til merknad under kap. 341."

Det vises til at avkastningen fra fondet i første rekke benyttes til forvaltningen av fondet og til drift og vedlikehold av fondets eiendommer. Avkastningen fra finanskapitalen, som utgjør en vesentlig del av den samlede avkastningen, varierer fra år til år. Den finansielle situasjonen for fondet, slik denne har utviklet seg gjennom 2001, gir etter Kultur- og kirke departementets vurdering ikke pr. i dag rom for å legge nye utgifter til fondet i tillegg til de finansieringsoppgaver fondet allerede har. Det vises i denne sammenhengen til St.prp. nr. 44 (2001-2002). På denne bakgrunnen foreslås det ingen økning i tilskuddet til de kirkelige fellesrådene for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteens medlem fra Senterpartiet og Kystpartiet har merket seg Regjeringens redegjørelse for den finansielle situasjonen i Opplysningsvesenets fond der avkastningen fra finanskapitalen for 2001 ikke gir rom for nye finansielle oppgaver. Disse medlemmer tar disse opplysningene til etterretning, men ser samtidig at oppgavene som tilligger de kirkelige fellesrådene gjør det nødvendig med økte tilskudd for inneværende år. Disse medlemmer foreslår derfor å øke kap. 340 post 72 med 12,3 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

antall nye stillinger som er foreslått i St.prp. nr. 1 (2001-2002) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4. Av de nye stillingene skal 10 være diakonstillinger som finansieres delvis av stat og delvis av kommunene."

Kultur- og kirke departementet viser til St.prp. nr. 44 (2001-2002) om midler til opprettelse av 30 nye prestestillinger.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering og viser for øvrig til Stortingets behandling av St.prp. nr. 44 (2001-2002), jf. Innst. S. nr. 159 (2001-2002).

5.11 Kap. 3301 Deltaking i internasjonale organisasjoner

5.11.1 Post 2 Inntekter ved oppdrag

Sammendrag

Det vises til omtalen under kap. 301 ovenfor. Utbygging av flerbrukshaller I Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) uttalte familie-, kultur- og administrasjonskomiteen følgende:

"Flertallet viser til bevilgningen til en flerbrukshall (Hofmo 2000) i budsjettet for 2002. Tromsø og Trondheim er allerede så å si klare til å sette dette ut i livet. Departementet må vurdere hvilke av disse som skal realiseres først. Flertallet ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett med en plan for utbyggingen av flere flerbrukshaller."

Kultur- og kirke departementet er i gang med en fullstendig gjennomgang av den statlige anleggspolitikken. Det vises bl.a. til det pågående arbeidet i utvalget som vurderer finansieringen av idrettsformål (Sundberg-utvalget), nedsatt av Regjeringen Stoltenberg. Utvalget skal avgi sin rapport innen utgangen av inneværende år. Når dette arbeidet er ferdig, vil departementet komme tilbake til Stortinget med en nærmere orientering om hvilke anleggstyper Regjeringen ønsker å satse på.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

6. JUSTISDEPARTEMENTET

6.1 Kap. 400 Justisdepartementet

Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD)

Sammendrag

Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD) ble fra 1. mars 2002 overført fra Justisdepartementet til Politidirektoratet. Som følge av dette foreslås det å overføre 3,382 mill. kroner fra kap. 400 Justisdepartementet post 1 til kap. 440 Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten post 1, jf. omtale under kap. 440 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 400 post 1 med 3,382 mill. kroner.

6.2 Straffeloven § 62 - "kvantumsrabatt"

Sammendrag

Straffeloven § 62 hever i dag den øvre rammen for frihetsstraff når flere lovbrudd pådømmes samtidig, til

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

halvannen gang lengstestrafen i det mest alvorlige straffebudet. Justisdepartementet foreslo i et høringsnotat 20. desember 2001 å heve rammen til to ganger lengstestrafen. Departementet tar sikte på å fremme en proposisjon om spørsmålet tidlig på sommeren 2002. Samtidig arbeider departementet med et forslag til lovendring for å sikre strengere straff for dem som dømmes gjentatte ganger for blant annet vinnings-, volds- og seksualforbrytelser.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

6.3 Kap. 405 Lagmannsrettene

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I forbindelse med lønnsjustering av dommerlønn pr. 1. oktober 2001, ble Justisdepartementets krav om lønnskompensasjon over kap. 2315 Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet innrapportert for sent til Finansdepartementet til å kunne imøtekommes. Stortinget hadde allerede vedtatt å sette den resterende bevilgningen på kap. 2315 til kr 0, jf. Innst. S. nr. 73 (2000-2001).

Manglende lønnskompensasjon for 2001 på kap. 405 post 1 utgjorde 2,255 mill. kroner. Dette bidro til et samlet merforbruk under posten på om lag 1,53 mill. kroner i 2001. Korrigert for merforbruket i 2001, foreslås det på denne bakgrunn å øke bevilgningen under kap. 405 post 1 med 0,727 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 har foreslått å øke bevilgningen til lagmannsrettene med 0,727 mill. kroner. Flertallet viser videre til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Partene er her enige om å øke bevilgningene til lagmannsrettene med ytterligere 1,5 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor samlet en økning i bevilgningen til kap. 405 Lagmannsrettene med 2,227 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
405		Lagmannsrettene (jf. kap. 3405)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 153 384 000 til kr 155 611 000"	2 227 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
405	Lagmannsrettene (jf. kap. 3405)	
1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 153 384 000 til kr 154 111 000"	727 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet er enig i den styrkingen som går fram av budsjettavtalen og viser til felles forslag.

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til at dette medlem foreslo en større satsning innen politi- og rettsstellet enn det som ble vedtatt i ordinært statsbudsjettet for 2002. Dette medlem viser de påplussingene innenfor politi- og rettsstellet som er foreslått i samband med forliket mellom samarbeidspartiene og Framstegspartiet. Dette medlem støtter disse påplussingene.

Dette medlem støtter disse påplussingene som er foreslått over kap. 405 post 1 med kr 2 227 000.

6.4 Kap. 410 Herreds- og byrettene

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Manglende lønnskompensasjon for 2001 på kap. 410 post 1 utgjorde 3,017 mill. kroner, jf. omtalen under kap. 405 post 1. Dette bidro til et samlet merforbruk under posten på om lag 1,85 mill. kroner i 2001. Korrigert for merforbruket i 2001, foreslås det på denne

bakgrunn å øke bevilgningen under kap. 410 post 1 med 1,162 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 har foreslått å øke bevilgningen til Herreds- og byrettene med 1,162 mill. kroner. Flertallet viser videre til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Partene er her enige om å øke bevilgningene til Herreds- og byrettene med ytterligere 8,5 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor samlet en økning i bevilgningen til kap. 410 post 1 Herreds- og byrettene med 9,662 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
410	Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410)	
1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 945 378 000 til kr 955 040 000"	9 662 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt opplegg for Revidert nasjonalbudsjett, og har derfor funnet å måtte kutte denne posten

med 2,5 mill. kroner i forhold til tidligere bevilget beløp.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
410	Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410)	
1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 945 378 000 til kr 944 040 000"	1 338 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
410	Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410)	
1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 945 378 000 til kr 946 540 000	1 162 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet er enig i den styrkingen som går fram av budsjettavtalen og viser til felles forslag.

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til at dette medlem foreslo en større satsning innen politi- og rettsstellet enn det som ble vedtatt i ordinært statsbudsjettet for 2002. Dette medlem viser de påplussingene innenfor politi- og rettsstellet som er foreslått i samband med forliket mellom samarbeidspartiene og Framstegspartiet. Dette medlem støtter disse påplussingene.

Dette medlem støtter disse påplussingene som er foreslått over kap. 410 post 1 med kr 9 662 000.

Nytt tinghus i Tromsø

Sammendrag

Justisdepartementet har tidligere fått startbevilgning til bygging av nytt tinghus i Tromsø. Byggingen ble igangsatt i 2001 og forventes ferdigstilt tidlig i 2003. For raskt å komme i full drift er det ønskelig å bestille inventar og utstyr inneværende år som leveres og betales på nyåret 2003. I henhold til bevilgningsreglementet § 8 må det innhentes bestillingsfullmakt dersom man skal kjøpe varer som har så lang leveringstid at bestilling og levering faller i to forskjellige terminer. På denne bakgrunn foreslås det at Justisdepartementet i 2002 kan bestille varer ut over gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overskrider 12 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak III under kapittel 22 Komiteens tilråding.

6.5 Kap. 430 Kriminalomsorg

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Trondheim fengsel - midlertidig helseavdeling

Det er mulig å sette opp brakker innenfor muren ved Trondheim fengsel, og benytte disse som midlertidig helseavdeling. Innkjøp av slike brakker vil på kort sikt

øke fengselskapasiteten ved anstalten med 11 plasser, og er anslått å koste om lag 3 mill. kroner som en engangsinvestering. Utgifter til drift dekkes innenfor kriminalomsorgens rammer.

Andre tiltak - Vardåsen leir

I tillegg til anstaltutvidelser vurderer Justisdepartementet i samarbeid med Statsbygg om Vardåsen forsvarsleir synes egnet til fengselsformål. En eventuell omgjøring av leiren til fengsel vil bli sett i sammenheng med behovet for å bygge opp en anstaltstruktur som tilfredsstiller bygnings- og sikkerhetsmessige krav. I tillegg arbeides det videre med leie- og privatfinansiering av fengselsprosjekter.

Vardåsen leir som fengsel vil gi 82 fengselsplasser, og må ses i sammenheng med nåværende Kongsvinger fengsel. Statsbygg arbeider med å utforme en kostnadsramme for prosjektet som vil foreligge primo juni. Justisdepartementet vil samarbeide med Forsvaret ved en overtagelse av anlegget.

Omgjøring av leiren til fengselsformål vil i første omgang medføre ombyggingskostnader. I tillegg kommer eventuelle utgifter ved overtagelse av anlegget, merutgifter til drift, engangsinvesteringer og øking av utdanningskapasiteten i regi av Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS).

Det foreslås på bakgrunn av ovennevnte å øke bevilgningen under kap. 430 post 45 med 33 mill. kroner til kapasitetsutvidende tiltak, inkludert 3 mill. kroner ved Trondheim fengsel. Det vises for øvrig til omtale under kap. 440 post 22.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 430 post 45 med 33 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter Regjeringens forslag om omgjøring av Vardåsen leir til fengselsformål. Disse medlemmer støtter derfor en bevilgningsøkning under kap. 430 post 45 med 30 mill. kroner. Disse medlemmer viser i den forbindelse til egen merknad om nybygg og Trondheim fengsel under kap. 1580 post 32.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
430	Kriminalomsorg (jf. kap. 3430)	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 46 852 000 til kr 76 852 000"	30 000 000

6.6 Kap. 440 Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten
Post 1 Driftsutgifter

6.6.1 Omstillingskostnader i forbindelse med Politireformen

Sammendrag

På grunnlag av St.meld. nr. 22 (2000-2001) og Innst. S. nr. 241 (2000-2001) gjennomfører nå Justisdepartementet og Politidirektoratet arbeidet med omstillingen av politi- og lensmannsetaten. Hovedmålene for Politireformen er en politi- og lensmannsetat som mer effektivt forebygger og bekjemper kriminaliteten, er mer tjenesteytende og publikumsorientert, og som skal arbeide mer kostnadseffektivt.

Den viktigste organisatoriske endringen er at antallet politidistrikter fra 1. januar 2002 ble redusert fra 54 til 27. Dette gir grunnlag for gjennomgripende endringer i etaten. Justisdepartementet legger vekt på at reformen skal gjennomføres så raskt som mulig, noe som innebærer at de fleste organisatoriske tiltak skal være slutført innen 31. desember 2002. Rask gjennomføring har sine klare fordeler, men medfører en del omstillingskostnader for at gevinstene skal kunne tas ut etter forutsetningene.

Reformen legger et solid grunnlag for videre utvikling og effektivisering av etaten. Videreutvikling av IKT-støttesystemene vil ha meget stor betydning. Det stilles stadig større krav til kommunikasjon, ikke minst som en del av politiets ordinære og spesielle beredskap. God kommunikasjon gir effektiviseringsgevinster og muligheter for forbedret rettssikkerhet, basert på hurtighet og pålitelighet. Disse kravene medfører økte kostnader blant annet ved nødvendig oppgradering av politiets nettverk og linjekapasitet.

Intensjonen for Politireformen er å gjøre politidistriktene mer selvforsynte med hensyn til kompetanse og administrativ funksjonalitet. Dette fordrer økt kunnskap både hos ledere og ansatte i distriktene. En nødvendig kompetanseoppbygging vil naturlig nok ta noe tid og kreve ressurser, men er en god og nødvendig investering i fremtidens politi. I tillegg satses det bredt på nødvendig opplæring og omskolering av personell som vil få endrede arbeidsoppgaver som følge av reformen.

De totale omstillingskostnadene i forbindelse med Politireformen er beregnet til om lag 194 mill. kroner.

Omstillingskostnadene er i hovedsak knyttet til følgende:

- engangsinvesteringer i forbindelse med IKT-oppgraderinger og tilpasninger til nye distriktsgrenser
- tilpasning av sambandssystemet til nye distriktsgrenser
- nytt elektronisk arkivsystem som må tilpasses nye distrikter
- tilpasninger i regnskapssystem, og en rekke andre tekniske justeringer
- opplæringsaktiviteter for ansatte i etaten, bl.a. knyttet til ledere, politiooperativt system (PO) og nye operasjonssentraler
- prosjektmidler til det sentrale prosjektet i Politidirektoratet og til de lokale prosjektene.

I tillegg kommer merutgifter i forbindelse med frikjøp av tillitsvalgte og fristilling av politimestere.

Politidirektoratet har gjennomføringsansvaret for omstillingstiltakene som følger av reformen, men mye av arbeidet er delegert til de lokale prosjektorganisasjonene i politidistriktene. Dette er avgjørende for å sikre lokalt eierskap til prosessen, og for at de lønninger som velges er tilpasset de lokale forhold. Det er lagt vekt på at endringsprosessene gjennomføres uten at den ordinære kriminalitetsbekjempelsen skal svekkes mens de krevende omstillingsprosessene foregår. Det føres eget regnskap over omstillingsprosessene, og det legges stor vekt på det lokale ansvaret politidistriktene har for å gjennomføre reformen i tråd med intensjonene.

Det er i 2002-budsjettet bevilget 20 mill. kroner til IKT-omstillingskostnader i forbindelse med Politireformen. Regjeringen legger stor vekt på at omstillingsarbeidet i politietaten ikke skal belaste de ordinære driftsbudsjettene i politidistriktene. Det er derfor begrenset hva som kan dekkes innenfor politiets eksisterende rammer ut over dette. Det er imidlertid mulig å omdisponere til sammen 82 mill. kroner, i hovedsak ved å benytte overførte midler fra 2001 som det ikke er særskilte bindinger knyttet til, men også ved å omdisponere en mindre del av de sentrale avsetningene som ikke berører den ordinære driften lokalt.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440 post 1 med 92 mill. kroner, til dekning av merutgifter i 2002 i forbindelse med Politireformen.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 440 post 1 til merknader under avsnitt 6.6.4.

6.6.2 Nye prognoser for antall asylankomster

Ifølge Kommunal- og regionaldepartementets reviderte prognose for asylankomster forventes det 18 000 asylsøkere i 2002. Forutsetningen for det vedtatte 2002-budsjettet var 12 000 asylankomster og 6 000 uttransporteringer i asylsaker og andre utlendingssaker. Økt antall asylsøkere vil få konsekvenser både for politiets arbeid med registrering og for uttransportering av asylsøkere som får avslag og ikke reiser tilbake til hjemlandet frivillig.

Det er satt i gang tiltak for å redusere politiets utgifter forbundet med uttransporteringer. Eksempler på kostnadsbesparende tiltak som det arbeides med er tettere samarbeid med ulike transportselskaper, bruk av charterfly, buss, bil og båt, samt et samarbeid med den FN-støttede International Organisation Migration (IOM), som arbeider med å motivere asylsøkere til frivillig retur.

I lys av at prognosene for ankomster og uttransporteringer er usikre, er det også usikkert hvilke merutgifter politiet vil bli påført som følge av økt antall asylankomster. Dette vil bl.a. avhenge av hvor mange som faktisk søker om asyl, hvor stor andel som får avslag på søknaden, hvor mange som ikke returnerer frivillig og hvilken effekt de kostnadsreduserende tiltakene forbundet med uttransportering vil ha. Dette vil man ha bedre grunnlag for å vurdere senere i budsjetterminen.

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 440 med til sammen 21,6 mill. kroner, fordelt med 12,75 mill. kroner på post 1 og 8,85 mill. kroner på post 21, jf. omtale under kap. 440 post 21. Det vises også til omtale i proposisjonen under kap. 470 Fri rettshjelp post 71.

Nye stillinger til nyutdannede politihøgskolestudenter - fordeling av midler

Stortinget vedtok ved behandlingen av Budsjett-innst. S. I og Budsjett-innst. S. nr. 4 (2001-2002) å øke politiets driftsbudsjett med 20 mill. kroner. Midlene skal benyttes til å øke antall stillinger i etaten for å sikre at alle politistudenter som går ut fra Politihøgskolen i 2002 får tilbud om arbeid i politiet. Det vil som følge av dette bli opprettet 100 nye politistillinger fra høsten 2002, for å sikre de nyutdannede politistudenter jobb i etaten.

Hele bevilgningsøkningen på 20 mill. kroner ble lagt inn på kap. 440 post 1. Av de 100 nye stillingene

er imidlertid 20 stillinger forbeholdt Oslo politidistrikt. På dette grunnlag foreslås en teknisk budsjettjustering ved å overføre 3 mill. kroner fra kap. 440 post 1 til kap. 441 post 1, jf. omtale under kap. 441 post 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kystpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlem fra Kystpartiet vil påpeke at den store økningen i asylankomster har nær sammenheng med avviklingen av den nordiske yttergrensekontrollen mot EU-landene i Sentral- og Sør-Europa. Avviklingen skjedde i forbindelse med de nordiske landenes inntreden i Schengen i mars i fjor. Den manglende grensekontrollen legger også landet åpent for illegale innvandrere som ikke søker asyl, men som satser på å arbeide svart eller utføre kriminelle handlinger. En effektiv grensekontroll ville muliggjort en raskere behandling av reelle asylsøknader, samtidig som man kunne unngå mange av de grunnløse asylsøknadene og den uregistrerte innvandringen. Dette ville gi en mer effektiv asylbehandling og innebære store besparelser for det norske samfunn.

Dette medlem viser til at Kystpartiet i fjor høst ble høst stående alene med et forslag i Stortinget om å gjeninnføre den norske grensekontrollen mot Schengen. Vi må derfor bare konstatere at stortingsflertallet inntil videre har fraskrevet seg det eneste effektive virkemidlet mot grunnløse asylsøknader og illegal innvandring.

Under de rådende forhold tar dette medlem innstillingen fra Regjeringen til orientering.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 440 post 1 til merknader under avsnitt 6.6.4.

*6.6.3 Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD)**Sammendrag*

Det foreslås å styrke bevilgningen under kap. 440 post 1 med 3,382 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen under kap. 400 Justisdepartementet post 1, jf. omtale i proposisjonen under kap. 400 post 1.

Samlet foreslås det en tilleggsbevilgning på 105,132 mill. kroner på kap. 440 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 440 post 1 til merknader under avsnitt 6.6.4.

6.6.4 Forslag til bevilgning kap. 440 post 1

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 6.6.4

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
440	1	Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten							
	1	Omstillingskostnader	+92,000	+92,000	+92,000	+92,000	+92,000	+92,000	+92,000
	2	Asylankomster	+12,750	+12,750	+12,750	+12,750	+12,750	+12,750	+12,750
	3	Teknisk justering - stillinger	-3,000	-3,000	-3,000	-3,000	-3,000	-3,000	-3,000
	4	Det kriminalitetsforebyggende råd	+3,382	+3,382	+3,382	+3,382	+3,382	+3,382	+3,382
	5	Økning	0,000	+28,300	9,300	+47,000	0,000	+28,300	+28,300
	6	Kutt			-17,800		-13,000		
		Sum	+105,132	+133,432	96,632	+152,132	+92,132	+133,432	+133,432

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Kystpartiet, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, forhøyes med ..... 133 432 000 fra kr 5 332 558 000 til kr 5 465 990 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 har foreslått å øke bevilgningen under kap. 440 post 1 med 92 mill. kroner til gjennomføring av politireformen.

Disse medlemmer viser videre til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Partene er her enige om å øke bevilgningene blant annet til å besette ledige stillinger i politiet med 13 mill. kroner. Dette vil føre til at de stillinger som i dag står ledig av økonomiske årsaker, kan besettes. Det bevilges videre 15 mill. kroner mer til uttransportering av ubegrunnede asylsøkere og 6 mill. kroner til styrking av politiets grensekontroll av personer. 5,7 mill. kroner av dette bevilges over post 21, spesielle drifts-

utgifter under kap. 20 Andre forslag og merknader. Disse medlemmer foreslår derfor samlet en økning i bevilgningen til kap. 440 post 1 Politidirektoratet - politi og lensmannsetaten med 28,3 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er enig i at det er behov for bevilgninger for å dekke merutgifter til politireformen, men vil av hensyn til sitt samlede opplegg for Revidert nasjonalbudsjett foreslå å kutte denne posten med 17,8 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag i proposisjonen. Disse medlemmer vil som Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre øke bevilgningen til utsending av asylsøkere med 9,3 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, forhøyes med ..... 96 632 000 fra kr 5 332 558 000 til kr 5 429 190 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er et betydelig antall ubesatte stillinger av i politiet, og at det er økonomisk begrunnet.

Disse medlemmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, forhøyes med fra kr 5 332 558 000 til kr 5 484 690 000"	152 132 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Slike prioriteringer gir helt feil signal til samfunnet og er uholdbart sett i lys av kriminaliteten i samfunnet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti finner ikke å kunne prioritere en økning i bevilgningene i samme størrelsesorden som partene i budsjettavtalen. Disse medlemmer mener en økning på denne posten på 92,132 mill. kroner vil være tilstrekkelig.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, forhøyes med ..... fra kr 5 332 558 000 til kr 5 424 690 000"	92 132 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet er enig i den styrkingen som går fram av budsjettavtalen og viser til felles forslag.

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til at dette medlem foreslo en større satsning innen politi- og rettsstellet enn det som ble vedtatt i ordinært statsbudsjettet for 2002. Dette medlem viser de påplussingene innenfor politi- og rettsstellet som er foreslått i samband med forliket mellom samarbeidspartiene og Framstegspartiet. Dette medlem støtter disse påplussingene.

Dette medlem vil derfor støtte forslaget om å øke bevilgningene over kap. 440 post 1 med kr 133 432 000.

6.6.5 Verdensbankens ABCDE-konferanse

Sammendrag

Verdensbanken organiserer årlig Annual Conference on Development Economics (ABCDE-konferansen) i partnerskap med et europeisk land. Norge skal være vertskap for ABCDE-konferansen i juni 2002, som arrangeres i Oslo. Konferansen er et europeisk forum for faglig drøfting av utviklingsøkonomiske problemstillinger som har tilknytning til globaliseringsdebatten.

Selv om ABCDE-konferansen har en akademisk profil, må politiet i lys av demonstrasjonene de senere

årene i forbindelse med G7-møter, EU-toppmøter eller årsmøtene i Verdensbanken/IMF være forberedt på å ha tilstrekkelig beredskap til å kunne iverksette nødvendige sikkerhetstiltak.

Politiet vil trolig bli påført merutgifter i forbindelse med konferansen. Det er imidlertid usikkert hva som blir omfanget av merutgiftene. Dette vil først være avklart etter at konferansen er gjennomført. Regjeringen tar derfor forbehold om å komme tilbake til denne saken i høstsesjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til den siste tidens medieoppslag om politiets forberedelser til konferansen. Disse medlemmer vil understreke at alle parter har et ansvar for tilbakeholdenhet slik at både konferansen og protestene mot den kan foregå uforstyrret og fredelig. Disse medlemmer ser viktigheten av at nødvendige sikkerhetstiltak gjennomføres, men vil peke på at ABCDE-konferansen er en forskerkonferanse og ikke kan sammenlignes med G7-møter, EU-toppmøter eller årsmøtene i Verdensbanken og IMF. Disse medlemmer forutsetter derfor at eventuelle merutgifter dekkes innenfor politiets ordinære budsjett.

6.6.6 Fangetransporter på anbud

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 4 (2001-2002) ba justiskomiteen om at det skulle gjennomføres en prøveordning hvor fangetransporter settes ut på anbud. Politidirektoratet har satt i gang arbeidet med å utrede forslag om prøvedrift om effektivisering av fangetransporter. Prosjektet omfatter både ordinære fangetransporter i regi av politiet og transport av utlendinger etter vedtak i medhold av utlendingsloven. Prosjektet samordnes også med et tilsvarende prosjekt i kriminalomsorgen. Forsøksprosjektene må tilpasses lokale forhold, herunder at de nye politidistriktenes geografiske og organisatoriske forutsetninger hensyntas. Justisdepartementet vil komme nærmere tilbake til dette i statsbudsjettet for 2003.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

6.6.7 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Pga. økt antall asylsøkere og flere uttransporteringer foreslår Justisdepartementet å øke bevilgningen under

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
440	Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)	
21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 53 913 000 til kr 68 463 000"	14 550 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti går mot økningen i forliket, og opprettholder Regjeringens forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
440	Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 53 913 000 til kr 62 763 000"	8 850 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet støtter punktene fra forliket mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene om å bevilge 13 mill. kroner for å besette ledige stillinger i politiet. 15 mill. kroner til uttransportering av ubegrunnede asylsøkere og 6 mill. kroner til styrking av politiets grensekontroll av personer.

Dette medlem støtter forslaget om å bevilge 5,7 mill. kroner til kap. 440 post 21.

kap. 440 post 21 med 8,85 mill. kroner, jf. omtale i proposisjonen under kap. 440 post 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Flertallet er her enige om å øke bevilgningene til uttransportering av ubegrunnede asylsøkere med 15 mill. kroner. 5,7 mill. kroner av dette bevilges over post 21 Spesielle driftsutgifter. Flertallet foreslår derfor en økning i bevilgningen til kap. 440,21 Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten med 5,7 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter forslaget om å bevilge 5,7 mill. kroner til uttransportering av asylsøkere.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til at dette medlem foreslo en større satsning innen politi- og rettsstellet enn det som ble vedtatt i ordinært statsbudsjettet for 2002. Dette medlem viser de påplussingene innenfor politi- og rettsstellet som er foreslått i samband med forliket mellom samarbeidspartiene og Framstegpartiet. Dette medlem støtter disse påplussingene.

Dette medlem vil derfor støtte forslaget om å øke bevilgningene over kap. 440 post 21 med kr 14 550 000.

*6.6.8 Post 22 Søk etter omkomne på havet,
i innsjøer og vassdrag, kan overføres*

Sammendrag

Bevilgningen på posten etter reduksjon i henhold til innsparingsfullmakten på 65 mill. kroner gitt av Stortinget i fjor høst, er 10,594 mill. kroner. I tillegg er det overført 8,991 mill. kroner i ubrukte midler fra 2001. Samlet tilgjengelig bevilgning i 2002 under posten er således 19,585 mill. kroner.

Det foreslås at 11 mill. kroner benyttes til å styrke kriminalomsorgens budsjett for å utvide soningskapasiteten. Basert på erfaringstall, forbruket hittil i år og kravet om realistisk budsjettering, foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 440 post 22 med 10,594 mill. kroner. Det forutsettes at man unnlater å disponere 0,406 mill. kroner av de overførte bevilgningene fra 2001. Samlet tilgjengelig beløp i 2002 på post 22 blir etter dette 8,585 mill. kroner. Se også omtale i proposisjonen under kap. 430 post 45.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 440 post 22 med 10,594 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kystpartiet slutter seg ikke til Regjeringens argumentasjon vedrørende realistiske budsjettering av denne posten. Dette fordi antall ulykker varierer meget sterkt, noe som medfører at man vanskelig kan budsjettere "realistisk". Dette medlem viser til at 8 personer omkom på havet bare i pinsehelgen. Dette medlem mener man derfor bør ha en buffer i forhold til å gi støtte til søk etter omkomne selv om kostnadene blir høye. Særlig søk etter omkomne i de ytre kyststrøk og på fiskebankene er kostbare, og det skal ikke mange ulykker til før en bevilgning over denne posten på like over 8 mill. kroner ikke vil være tilstrekkelig.

Dette medlem mener for øvrig at bevilgningene under denne posten bør gjøres om til en reell fondsavsetning, men viser til at representanten Steinar Bastesen ikke fikk flertall for dette.

Dette medlem slutter seg derfor ikke til Regjeringens forslag om redusert bevilgning over kap. 440 post 22 Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag.

**6.7 Kap. 3440 Politidirektoratet -
politi- og lensmannsetaten**

Post 4 Gebyrer - vaktelskap

Sammendrag

På grunnlag av regnskapstall fra 2001, foreslås det å øke bevilgningsanslaget fra 199 000 kroner til 250 000 kroner i 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

6.8 Kap. 441 Oslo politidistrikt

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I forbindelse med opprettelsen av nye stillinger til nyutdannede politihøyskolestudenter våren 2002, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 441 post 1 med 3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen under kap. 440 post 1, jf. omtale i proposisjonen under kap. 440 post 1.

Korreksjon av inntektsanslag

I henhold til vedtatt budsjett for 2002 har Oslo politidistrikt en merinntektsfullmakt på kap. 441 ved økte inntekter av salg av utrangert materiell, jf. kap. 3441 post 3 Salgsinntekter. Salgsinntektene antas å bli 0,863 mill. kroner lavere enn forventet. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen under kap. 441 post 1 med 0,863 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 3441 post 3, jf. omtale i proposisjonen under kap. 3441 post 3.

Som følge av ovennevnte, foreslås det å øke bevilgningen på kap. 441 post 1 med til sammen 2,137 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 441 post 1 med i alt 2,137 mill. kroner.

6.9 Kap. 3441 Oslo politidistrikt

Post 3 Salgsinntekter

Sammendrag

Det foreslås å nedjustere bevilgningen under kap. 3441 post 3 med 0,863 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 441 post 1, jf. omtale under kap. 441.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 3441 post 3.

**6.10 Kap. 460 De særskilte
etterforskningsorganene**

Sammendrag

I samarbeid med Justisdepartementet nedsatte Riksadvokaten høsten 2000 en arbeidsgruppe som skulle undersøke kvaliteten på saksbehandlingen og etterforskningen i SEFO-saker. Rapporten fra arbeidsgruppen ble avlevert 20. desember 2001, og er sendt på høring med svarfrist i juni 2002. I rapporten vurderes bl.a. organiseringen av SEFO-ordningen. Justisdepartementet og Riksadvokaten vil i samarbeid følge opp arbeidsgruppens rapport og foreslåtte tiltak etter å ha innhentet høringsuttalelsene. Ulike alternativer til dagens ordning vil bli vurdert i tilknytning til dette.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

6.11 Kap. 470 Fri rettshjelp*Sammendrag*

I bevilgningsforslaget på posten for 2002 er det bl.a. lagt til grunn 12 000 asylankomster til Norge. Nye prognoser fra Kommunal- og regionaldepartementet tilsier 18 000 asylankomster i 2002. Det er usikkerhet knyttet til hvilke merutgifter dette vil innebære i 2002 på post 71, bl.a. vil saksbehandlingstiden i UDI, tidspunktet for når utgiftene vil påløpe og hvilket omfang av rettsråd som tilkommer den enkelte asylsøker ha betydning. Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 470 post 71 med 17 mill. kroner. Det vises også til omtale i proposisjonen under kap. 440 post 1 og 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 470 post 71 med 17 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet mener inntektsgrensene for å kunne motta fri rettshjelp er for lave, og at personer lider rettstap pga. dette. Disse medlemmer er av den oppfatning at inntektsgrensene vanskelig kan forsvares når grensen ligger langt under det som må oppfattes som en normalinntekt. Inntektsgrensen bør for oversiktens skyld ikke differensieres avhengig av forsørgerbyrde.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ønsket i Innst. S. nr. 67 (2001-2002) primært en inntektsgrense for å motta fri rettshjelp på 250 000 kroner nå, men gikk subsidiært inn for en flertallsløsning der økning til 230 000 kroner kommer fra 1. januar 2003.

6.12 Kap. 475 Bobehandling*Sammendrag*

I saldert budsjett for 2002 ble det bevilget 22,02 mill. kroner til dekning av utgifter i forbindelse med behandlingen av Anders Jahres dødsbo. Det er nå inn-

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
477	Erstatning til nordmenn som satt i japansk fangenskap under 2. verdenskrig	
70	Erkjentlighetsbeløp, <i>overslagsbevilgning</i> , kan overføres, nedsettes med ..... 23 000 000 fra kr 45 000 000 til kr 22 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at regjeringpartiene og Fremskrittspartiet i sin budsjettavtale foreslår å redusere bevilgningen til kap. 477 post 1 Erstatningen til nordmenn som satt i japansk fangenskap under 2. verdenskrig, erkjentlighetsbeløp med 23 mill. kro-

gått delforlik i Jahre-saken, jf. St.prp. nr. 17 (2001-2002) og Innst. S. nr. 55 (2001-2002). Det er derfor ikke lenger behov for den øremerkede bevilgningen i 2002 til dette formålet. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 475 post 21 med 22,02 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

6.13 Kap. 477 Erstatning til nordmenn som satt i japansk fangenskap under 2. verdenskrig*Krigsfangemuseet i Schildberg - Moss kommune*
Sammendrag

Det private Krigsfangemuseet i Schildberg er et kunnskaps- og kompetansesenter for det som skjedde med alle norske krigsfanger under den andre verdenskrig. Museets arbeid omfatter blant annet en kartlegging og omtale av de 900 norske fangene i Japan og japansk okkuperte områder. Museet kartlegger også sivile fanger i Sørøst-Asia.

Justisdepartementet foreslår å benytte 0,1 mill. kroner av bevilgningen på post 70 til støtte av ovennevnte museum, som en engangsutgift i 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringpartiene, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen.

Komiteen viser til behovet for omprioriteringer på budsjettet samt nye anslag om mindre forbruk på denne posten og foreslår å redusere bevilgningen til kap. 477,1 Erstatning til nordmenn som satt i japansk fangenskap under 2. verdenskrig, erkjentlighetsbeløp med 23 mill. kroner.

Komiteen fremmer følgende forslag:

ner. Disse medlemmer viser til svar fra Justisdepartementet på spørsmål 74 som bekrefter at det antas å bli et tilsvarende mindreforbruk på denne posten. På denne bakgrunn har disse medlemmer i sine respektive samlede opplegg redusert bevilgningen på kap. 477 post 1 med 23 mill. kroner, og vil støtte forslag om en slik reduksjon.

6.14 Svalbardbudsjettet

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) Svalbardbudsjettet står det ved en inkurie under Del I, punkt 4.1 Miljøverndepartementet at "Forslag til verneplan for Bjørnøya ble fremmet ved kongelig resolusjon høsten 2001". Dette medfører ikke riktighet. Det ble ikke fremmet forslag til verneplan for Bjørnøya i 2001. Miljøverndepartementets arbeid med å fremme verneforslaget ved kongelig resolusjon har tatt lengre tid enn antatt. Departementet viderefører arbeidet med sikte på fullføring sommeren 2002. Øvrige spørsmål relatert til Svalbard og Longyearbyen tas opp i forbindelse med 2003-budsjettet.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

7. KOMMUNAL- OG REGIONAL- DEPARTEMENTET

7.1 Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)

*Kap. 3500 (Ny) Kommunal- og regionaldepartementet
(jf. kap. 500)*

Sammendrag

Kommunal- og regionaldepartementet har ansvaret for gjennomføringen av flere prosjekter som delvis er finansiert av andre departementer. De andre departementenes bidrag overføres til KRD og inntektsføres på nytt kap. 3500 post 1.

På bakgrunn av dette fremmer Kommunal- og regionaldepartementet forslag om at det gis en merinntektsfullmakt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om merinntektsfullmakt, jf. forslag til vedtak II pkt. 2 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

7.2 Innvandring

7.2.1 Asylinnvandring

Sammendrag

Tilstrømningen av asylsøkere til Norge økte betydelig i perioden 1998-2001, der 2001 var et rekordår med i underkant av 15 000 ankomster spredt på et stort antall nasjonaliteter. En videreføring av ankomsttallene fra de tre siste måneder i 2001 tilsier en prognose på i overkant av 18 000 asylsøkere i 2002. I løpet av første kvartal 2002 ankom ca. 4 300 asylsøkere. Prognosen for 2002 er på denne bakgrunnen justert opp til 18 000. Det forutsettes at forebyggende tiltak som rask behandling av såkalte åpenbart grunnløse søknader, ny mottaksordning og endringer i pengereglementsytelsene på noe sikt vil ha en dempende effekt på ankomstnivået.

På bakgrunn av den økte tilstrømningen av asylsøkere til Norge siden høsten 2001, har Utlendingsdirektoratet (UDI) iverksatt en rekke tiltak i tråd med tilrådingen i St.prp. nr. 101 (2000-2001) Om økonomiske og administrative konsekvenser som følge av økt antall asylsøkere i 2001. Erfaring de siste årene tilsier at rask behandling og effektive returordninger bidrar til at antall grunnløse asylsøknader reduseres, jf. erfaringene med Kroatia i 1998, Slovakia i 2000 og Bulgaria i 2001.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at målet for flyktning-, innvandring- og integreringspolitikken er regulert innvandring, beskyttelse til flyktninger og integrering. Disse medlemmer vil understreke at ressursbehov og arbeidsformer må tilpasses kravet om redusert saksbehandlingstid. Disse medlemmer viser til at Regjeringen understreker at økt saksbehandlingskapasitet og effektive returordninger bidrar til at antall grunnløse asylsøknader reduseres, noe en har erfaringer med ifht. Kroatia i 1998, Slovakia i 2000 og Bulgaria i 2001. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen fortløpende vurderer ressursbehovet og rutinene.

Disse medlemmer viser til at det er behov for egne mottaksordninger for åpenbart grunnløse søknader og for de som skal returner. Disse medlemmer vil imidlertid understreke at vi må følge våre internasjonale forpliktelser ved etablering av ny mottaksordning, og bruk av den midlertidige innkvarteringen av asylsøkere. Disse medlemmer vil fremheve at vi ikke må tilby uverdige forhold for disse enkeltmenneskene under opphold på mottakene, og vil understreke at hensyn til barna er spesielt viktig.

Disse medlemmer er bekymret for håndtering av den økende mengden asylsøkere og peker i den forbindelse på problemet ved at Regjeringen ved flere anledninger har tatt til orde for at Norge trenger innvandring for å utføre arbeid som ikke krever fagutdanning og spesielle kvalifikasjoner.

Disse medlemmer mener slike signaler kan bidra til den tilstrømning av grunnløse asylsøknader, og at det derfor er uheldig.

Disse medlemmer mener det er uheldig at det sendes ut slike signaler. Disse medlemmer vil avvente behandling av spørsmålet om arbeidsinnvandring til Regjeringen har lagt fram en egen sak om dette for Stortinget

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil vise til at globaliseringen fører til at mennesker verden over knyttes tettere sammen på grunn av internasjonaliseringen av økonomi, teknologi og kultur. Dette medfører innvandring fra andre deler av ver-

den. Dette mangfoldet er en berikelse for Norge, samtidig som det stiller oss overfor nye utfordringer. Arbeidet for toleranse og kamp mot rasisme må stå sentralt. Det er viktig at innvandrerne blir godt integrert i det norske samfunnet. En vellykket integreringspolitikk forutsetter at alle tar del i samfunnets plikter og retter.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil påpeke at mens flere enn noensinne er tvunget til å forlate sine hjem og søke beskyttelse i andre land, ser det ut til at viljen i vestlige land til å ta imot flyktninger og asylsøkere blir stadig mindre. Norsk asyl og flyktningepolitikk må bygge på oppfyllelse av våre internasjonale forpliktelser, reell rettssikkerhet og en aktiv og inkluderende integreringspolitikk. Disse medlemmer viser til sine merknader i Innst. S. nr. 197 (2000-2001).

Disse medlemmer vil påpeke viktigheten av at Norges innsats både bilateralt og gjennom internasjonalt samarbeid også må rettes mot årsakene til krig og konflikt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at måltallet på 12 000 asylsøkere i vedtatt budsjett er et måltall Regjeringen skal styre etter, og tilpasse sine virkemidler til. Disse medlemmer mener det er svært viktig å intensivere arbeidet for å unngå økning av antallet grunnløse asylsøknader. Det er også Regjeringens oppgave å tydeliggjøre at norsk asylpolitikk er strammet inn. Dette i seg selv vil bidra til at antall asylsøkere går ned. Disse medlemmer vil også øke innsatsen for hjemsendelse av asylsøkere.

Disse medlemmer viser for øvrig til den subsidiære budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, og til sine merknader under kap. 7.3.11 i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til merknad under pkt. 6.2.1. Den sterke økningen i ubegrunnede asylsøknader kom etter at Norge ble med i Schengen, og den nordiske yttergrensekontrollen ble avvirket mot EU-landene i Sentral- og Sør-Europa. Særlig problematisk er dette i forhold til å kunne praktisere den såkalte førsteasylsøknadsregelen. Uten en innføring av norsk grensekontroll mot Schengen vil det være svært vanskelig å stoppe økningen i ubegrunnede asylsøknader.

Resultatet av det norske Schengen-medlemskapet er at vi må bruke store midler på behandling av ubegrunnede asylsøknader, til foretredelse for behandling av søknader fra mennesker med et reelt beskyttelsesbehov. Bosetting og evt. tilbakesendelse av asylsøkere uten beskyttelsesbehov binder også opp store midler, som kunne vært brukt på en bedre måte.

Disse medlemmer vil peke på at Norge bør engasjere seg mer aktivt i å forebygge konflikter som fører til

overgrep og krig. Bare på den måten kan man hindre at mennesker blir jaget på flukt.

7.2.2 Ny organisering av mottakssystemet

Sammendrag

Utlendingsdirektoratet arbeider nå med å videreutvikle en mottaksordning som vil innebære at asylsøkere med antatte grunnløse søknader håndteres i et eget løp, og fysisk skilles fra andre asylsøkere. Målsetningen er rask retur for dem som får avslag på søknaden. Det er et viktig signal for å stoppe dem som vurderer å reise til Norge for å søke asyl uten å ha grunnlag for det. Det arbeides for tiden med å finne og klargjøre lokaliteter for asylsentra i Oslo-området og en større ventettransitt utenfor Oslo. I påvente av mer permanente steder for asylsentra og ventettransitt har Utlendingsdirektoratet allerede innført dette systemet for enkelte nasjonaliteter gjennom bruk av midlertidige fasiliteter.

Det nye mottakskonseptet vil på den ene siden innebære dyrere mottaksplasser pga. døgnkontinuerlig bemanning, økt kontroll og kantinedrift/"matpakker" i stedet for selvhushold. På den andre siden vil det innebære større innsparinger på lengre sikt som følge av raskere saksbehandling, raskere effektivering av avslag og færre grunnløse asylsøknader. På det nåværende tidspunkt har Kommunal- og regionaldepartementet ikke grunnlag for presist å anslå økte utgifter og innsparinger som følge av den nye mottaksordningen før denne er trådt i kraft. Etter Kommunal- og regionaldepartementets oppfatning vil imidlertid dyrere mottaksplasser oppveies av at utgiftene reduseres totalt sett som følge av færre ankomster og raskere retur og dermed kortere oppholdstid i mottak.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er enig i at det etableres egne prosedyrer for håndtering av antatt grunnløse søknader. Disse medlemmer vil imidlertid understreke at det ikke må settes likhetstegn mellom antatt grunnløse asylsøkere og kriminelle asylsøkere, og ber Regjeringen sørge for at prosedyrer og praksis ikke bidrar til å gi et slikt inntrykk. De ulike gruppene må behandles i tråd med dette.

Disse medlemmer mener det er svært viktig å arbeide mer langsiktig i forhold til organisering av mottaksapparatet og bosetting, for å ta vare på og utvikle kompetanse og erfaring. Kvalitet i mottakene må gå foran krav til geografisk spredning. Det må stilles klare krav til hvem som skal drive mottak, hva slags forutsetninger de bør ha og hva kan de tilby. Det er viktig at mottaksarbeidet blir profesjonalisert. Beboermedvirkning må bli et førende prinsipp i dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser for øvrig til merknad under 7.2.1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap.7.2.1 i denne innstilling.

7.2.3 Endringer i ytelser etter Reglement for økonomisk hjelp til beboere i statlige mottak

Sammendrag

Det oppholder seg et stort antall personer i de statlige mottakene som har fått endelig avslag på sin søknad om asyl. For å få flere til å akseptere å reise hjem frivillig, skal det innføres en ordning der de som har fått endelig avslag på søknaden om asyl, ikke får utbetalt ytelser etter Reglement for økonomisk hjelp til beboere i statlige mottak. Beboere som har mottatt endelig avslag på sin søknad mister ytelser fra den dato som er satt som utreisefrist, men ikke før det tidspunkt da hjemreise er praktisk mulig. Det vil bli lagt til rette for matsservering eller utdeling av matpakker i de aktuelle mottakene. Det vil også bli iverksatt tiltak for å sikre tilbudet til barna og nødvendig helsetjeneste.

Stans i økonomiske ytelser planlegges iverksatt 1. juni 2002. Et returprosjekt i regi av International Organisation for Migration (IOM) starter opp i begynnelsen av mai, og vil være et tilbud til alle som får avslag på sin søknad.

Stans i utbetaling av basisbeløp for personer i ordinære mottak vil bli fortløpende vurdert.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil understreke at det må foretas skjønn og gjøres unntak fra reglene ut fra menneskelige hensyn, og for asylsøkere som ikke kan returneres fordi de er statsløse eller hjemlandet ikke vil ta mot dem.

Disse medlemmer ber Regjeringen i budsjett for 2003 redegjøre for returprosjektet i regi av IMO.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap.7.2.1 i denne innstilling.

7.2.4 Forskriftsfesting av 15-månedersregelen

Sammendrag

Norsk utlendingsforvaltning praktiserer i dag en såkalt 15-månedersregel. Regjeringen ønsker nå å forskriftsfeste denne, men med den begrensning at bare asylsøkere som har fremlagt dokumentasjon på identitet, skal kunne omfattes av bestemmelsen.

Regjeringen vil gjennom forskriftsfesting en drengeregen slik at den bare skal gjelde Utlendingsdirektoratets saksbehandlingstid. Tid som medgår til klagebehandling omfattes ikke. Forslaget innebærer at søkeren selv må bære ansvaret for tid som medgår til behandling av en klage som ikke fører frem.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har rask saksbehandling med god rettsikkerhet som hovedmålet. Tidsfristen er et press på myndighetene for at saker skal behandles raskt, og for at menneskelig hensyn skal ivaretas i behandlingen for dem som har ventet lenge, og gjennom det fått tilknytning til landet.

Disse medlemmer er enig i prinsippet om at de som bevisst oppgir falsk identitet, og dermed trener saksbehandling slik at tidsfristen overskrides, ikke gis rett til opphold på dette grunnlaget.

Disse medlemmer forutsetter også at forskriften åpner for unntaksbestemmelser der tid medgått til klagebehandling kan regnes med dersom søker selv ikke kan klandres forsinkelsen.

Disse medlemmer slutter seg til forskriftsfesting av 15-månedersregelen, og forutsetter at det i forskriften tas nødvendig forbehold om at det i enkelte land er umulig for asylsøkere/flyktninger som er forfulgt å få identitetspapirer. Det må også tas høyde for at falsk identitet i noen tilfeller kan være nødvendig for å kunne flykte.

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til at den såkalte 15-månedersregelen utgjør et vesentlig problem i Norges utlendingsforvaltning. Hver gang en utenlandsk statsborger får oppholdstillatelse i Norge bare pga. treghet i saksbehandlingen. Gis et signal om at det kan lønne seg å prøve ubegrunnede asylsøknader i Norge. Det gis også et signal om at det ikke er likhet for loven i Norge og at asylvedtakene preges av tilfeldigheter.

Dette medlem vil på dette grunnlag fremme forslag om full avvikling av 15-månedersregelen.

7.2.5 Arbeidsinnvandring

Sammendrag

Regjeringen ønsker en kraftig oppmyking av regelverket for arbeidsinnvandring. Hensikten er å imøtekomme arbeidsgiveres behov for arbeidskraft og dermed bidra til økt verdiskaping og styrket konkurransevne. Bakgrunnen for oppmykingen av regelverket er at tilgangen på arbeidskraft i Norge ikke vil kunne dekke behovet i tiden som kommer.

Regjeringen utreder nå tiltak som har til hensikt å legge til rette for innvandring av arbeidstakere fra land utenfor EØS-området, for å utføre arbeid som ikke krever fagutdanning og spesielle kvalifikasjoner.

Forutsetningen for å ta i bruk en slik ordning er at arbeidsgiver ikke får tak i nødvendig arbeidskraft innenlands eller innenfor EØS. Det er likeledes en forutsetning at det skal innebære en merkostnad for arbeidsgiver å rekruttere ufaglært arbeidskraft fra land utenfor EØS-området. Integrerings- og kvalifiseringstiltak av arbeidsledige innenlands skal ikke settes til side.

Departementet vil sende ut et høringsnotat som skisserer ulike måter å legge til rette for oppmyking av

regelverket for arbeidsinnvandring. På bakgrunn av høringen vil Regjeringens forslag til endret politikk og nytt regelverk bli lagt fram for Stortinget. Eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser vil bli vurdert i den forbindelse.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ser det som svært viktig for Norges verdiskaping og konkurransevane at tilgangen på utenlandsk arbeidskraft blir styrket. Disse medlemmer støtter derfor Regjeringens initiativ til å myke opp regelverket for arbeidsinnvandring.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til merknad under 7.2. Disse medlemmer viser til den forenkling av regelverket for arbeidsinnvandring som ble foretatt av Stoltenberg-regjeringen, og iverksatt 1. januar 2002. Disse medlemmer har merket seg at Bondevik-regjeringen ved flere anledninger har tatt til orde for at Norge trenger innvandring for å utføre arbeid som ikke krever fagutdanning og spesielle kvalifikasjoner. Disse medlemmer mener slike signaler kan bidra til den tilstrømning av grunnløse asylsøknader, og at det derfor er uheldig. Disse medlemmer vil avvente behandling av spørsmålet om arbeidsinnvandring til Regjeringen har lagt fram en egen sak om dette for Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap.7.2.1 i denne innstilling.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti understreker at det er behov for å myke opp innvandringsbestemmelsene. Disse medlemmer vil imidlertid ikke nå slutte seg til Regjeringens premisser for en slik oppmyking, men vil avvente framlegg om dette. Disse medlemmer vil vise til at det er behov for å gi asylsøkere med avslag mulighet til å søke arbeidstillatelse som spesialist eller fagarbeider på linje med andre, uten å måtte returnere til hjemlandet først.

Disse medlemmer viser til eget forslag om økt arbeidsinnvandring i Dokument nr. 8:18 (1999-2000). Forslag fra stortingsrepresentantene Karin Andersen og Harald Hove om å be Regjeringen utrede en ordning med en fastsatt arbeidsinnvandringskvote hvert år. Forslaget åpnet for at personer bosatt utenfor EØS-området kan søke om arbeidstillatelse i Norge gjennom en kvoteordning. Hensikten var å gi personer bosatt utenfor EØS-området muligheten til å komme til Norge, og vise at vi ønsker et mangfoldig samfunn ved å ønske folk velkommen gjennom en slik ordning. En slik ordning ville også gi et sterk signal om at vår restriktive

grensekontroll ikke er begrunnet i fremmedfrykt eller frykt for andre kulturer.

Disse medlemmer er opptatt av at økt arbeidsinnvandring ikke skjer på bekostning av de 70 700 arbeidssøkende vi har her i landet. Innsatsen for ledige i alle kategorier må styrkes, og Aetat må rustes opp administrativt slik at ledige og yrkeshemmede får individuell oppfølging og bistand og flere kommer i arbeid. Disse medlemmer forutsetter at det må sikres at arbeidsinnvandrerne skal ha like rettigheter i arbeidslivet som andre arbeidstakere.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til merknader under pkt. 7.1 i Budsjett-innst. S. II (2001-2002).

Komiteens medlem fra Kystpartiet mener at menneskene i størst mulig grad bør sikres arbeid der de bor og har sine nettverk. En migrasjon som er tvunget frem av fattigdom og sosial nød bør ikke ses på som nyttig av rike land. Spesielt betenkelig vil det være å rekruttere kvalifisert arbeidskraft fra u-land som trenger denne arbeidskraften til å fremme sin egen utvikling.

Dette medlem mener at Norge bør styrke innsatsen for internasjonal rettferdighet og det enkelte lands selvråderett over egne naturressurser. En viktig del av u-hjelpen bør være å tilby u-landene assistanse fra norsk fagpersonell.

Dette medlem mener at Norge bør ha full råderett over eget arbeidsmarked, og at arbeidsinnvandringen må begrenses så lenge vi har ledig arbeidskraft innenlands. En omfattende arbeidsinnvandring kan føre til sterk konkurranse om jobbene og en svekkelse av faglige rettigheter. Myndighetene bør også ta problemene med en økt illegal arbeidsinnvandring mer alvorlig.

7.3 Kap. 520 Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)

7.3.1 Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Budsjettrammene som var disponible i siste del av 2001 gjorde det mulig for Utlendingsdirektoratet (UDI) å engasjere et betydelig antall medarbeidere i tilknytning til asylsaksbehandlingen og restanseprosjektet. Disse engasjementene er foreløpig videreført i 2002, og UDI har pr. dags dato en kapasitet som gjør det mulig å intervju og fatte vedtak for alle nyankomne asylsøkere samtidig som restansene fra 2001 blir nedarbeidet. En videreføring av denne kapasiteten forutsetter imidlertid tilførsel av ytterligere midler, jf. omtale nedenfor.

7.3.1.1 Økt saksbehandlingskapasitet

Sammendrag

I tildelingsbrevet for UDI for 2002 er det forutsatt at UDI, ved en økning av produktiviteten, skal greie en økning på 10 pst. i tilstrømningen av asylsøkere

utover det som er forutsatt i budsjettet innenfor eksisterende budsjetttramme. Med prognosen på 12 000 asylankomster som ligger til grunn for inneværende års budsjett, har UDI derfor ressurser til å håndtere 13 200 asylankomster.

En ny prognose på 18 000 asylankomster gir en økning på 4 800 søkere. For å kunne ta unna denne økningen, trenger UDI ressurser til 31 årsverk. Det er da lagt til grunn en effektivitetsøkning på 10 pst. Økt saksbehandlingskapasitet gir også behov for å styrke Koordineringsenheten og klagesaksbehandlingen samt de administrative støttefunksjonene som personal, IT-drift og arkivtjenesten, med til sammen 22 nye årsverk. Med en årsverkspris på 550 000 kroner, blir merbeho- vet i forhold til behandling av utlendingssaker som følge av økte asylankomster 29,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at et mottak på 12 000 asylsøkere er et budsjettmål som Regjeringen skal styre etter, og tilpasse virkemidlene til. En person i mottak koster ca. 104 100 kroner pr. år. Det sitter allerede nesten 3 000 asylsøkere som har fått endelig avslag og som burde vært sendt ut.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 520 post 1 til merknader under avsnitt 7.3.1.

7.3.1.2 Ressurser til administrasjon av mottakssystemet

Sammendrag

Endrede forutsetninger når det gjelder behovet for mottakskapasitet har bemanningsmessige konsekvenser for Integreringsavdelingen, særlig regionkontorene. Med 18 000 ankomster vil antall mottak øke med ca. 20 til ca. 150 mottak pr. 31. desember 2002. Økningen betyr et merbehov på om lag 5 årsverk til utføring av primæroppgaver tilknyttet mottak, slik som opp- og nedbygging av mottak, oppfølging av mottakene og kontakt med kommunene. Beløpsmessig utgjør økningen 2,75 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 520 post 1 til merknader under avsnitt 7.3.1.

7.3.1.3 Rask retur

Sammendrag

Som tidligere nevnt, oppholder det seg et stort antall personer i de statlige mottakene som har fått endelig

avslag på sin søknad om asyl og som ikke reiser hjem frivillig. Fra og med 6. februar 2002 ble nyankomne asylsøkere med antatt grunnløse søknader sendt til Lier mottak. Politiet er løpende oppdatert på status i sakene, og legger til rette for effektivering av avslagene så raskt som mulig. For å avhjelpe politiet, og samtidig sende sterke signaler om UDIs prioriteringer, samler UDI personer som i dag bor i ordinære mottak og venter på effektivering, på mottaket i Hobøl. Dette betyr at politiet slipper arbeidet med å koordinere henting fra hele landet og kan konsentrere innsatsen om avreisene. UDIs merbehov i forhold til denne oppgaven, dvs. logistikkoppgaver, arrangement av reiser m.m., er anslått til 1,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 520 post 1 til merknader under avsnitt 7.3.1.

7.3.1.4 Utsatt oppstart av Datasystem for utlendings- og flyktningssaker

Sammendrag

I budsjettet for 1999 ble det satt av totalt 25 mill. kroner på kap. 520 post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold til å utvikle et nytt Datasystem for utlendings- og flyktningssaker (DUF). DUF skal bl.a. erstatte Fremkon og Flyktningregisteret som saksbehandlingsverktøy for utlendingsforvaltningen.

Våren 2001 ble UDI med hjemmel i Bevilgningsreglementets § 11 gitt samtykke til å overskride bevilgningen med inntil 7 mill. kroner under kap. 520 post 45 i 2001 mot tilsvarende innsparing i 2002 under kap. 520 post 1. Overskridelsessamtykket var knyttet til investeringer i forbindelse med drift av Datasystem for utlendings- og flyktningssaker. Investeringene ble gjennomført i 2001 som forutsatt. Samtykket var begrunnet i forventede mindretgifter til drift av Fremkon. Politiets Datatjeneste (PD) vil drifte DUF, og årlige driftsutgifter til PD er beregnet til å være 7 mill. kroner lavere enn drift av Fremkon. Prosjektet er imidlertid forsinket, og det vil være nødvendig å opprettholde drift av Fremkon ut 2002. Kommunal- og regionaldepartementet foreslår derfor en tilleggsbevilgning på 4 mill. kroner. Kommunal- og regionaldepartementet gjennomfører nå, med bistand fra Statskonsult, en gjennomgang av DUF-prosjektet.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 520 post 1 til merknader under avsnitt 7.3.1.

7.3.1.5 Forslag til bevilgning under kap. 520 post 1

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 7.3.1.5

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
520	1	Økt saksbehandlingskapasitet	+29,100	+29,100	+29,100	0	+29,100	+29,100	+29,100
	2	Ressurser til administrasjon av mottakssystemet	+2,750	+2,750	+2,750	0	+2,750	+2,750	+2,750
	3	Rask retur	+1,100	+1,100	+1,100	0	+1,100	+1,100	+1,100
	4	Utsatt oppstart av datasystem	+4,000	+4,000	+4,000	0	+4,000	+4,000	+4,000
	5	Differanse	0,050	0,050	0,050	0	0,050	0,050	0,050
		Sum	37,000	37,000	37,000	0	37,000	37,000	37,000

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 + forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 520 post 1 med i alt 37 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går imot Regjeringens forslag.

7.3.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak
Sammendrag

I 2002 er det bevilget 1 108,7 mill. kroner på kap. 520 post 21 på bakgrunn av en prognose for gjennomsnittlig belegg i mottak på om lag 10 700 personer. På grunnlag av en forventet økning i asylkomstene til totalt 18 000 ankomster i 2002 er prognosen for gjennomsnittlig belegg økt til 13 800 personer.

Det legges til grunn at en person i mottak i gjennomsnitt medfører utgifter til drift av mottaksapparatet på 104 100 kroner pr. år. Bevilgningsbehovet for 2002 er på bakgrunn av dette beregnet til 1 436,6 mill. kroner. Beløpet som overføres på posten fra 2001 til 2002 er på 18,4 mill. kroner. Dette gir et merbehov i forhold til St.prp. nr. 1 (2001-2002) på 309,5 mill. kroner.

Som følge av dette foreslås det at bevilgningen på kap. 520 post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak økes med 309,5 mill. kroner i 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, foreslår samlet en økning i bevilgningen til kap. 520 post 21 Utlendingsdirektoratet med 284,5 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, forhøyes med ..... fra kr 1 108 700 000 til kr 1 393 200 000"	284 500 000

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 har foreslått å øke bevilgningen til Utlendingsdirektoratet med 309,5 mill. kroner. Disse medlemmer viser videre til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Grunnet økte bevilgninger til grensekontroll og uttransportering, går disse medlemmer inn for en reduksjon i bevilgningen med 25,0 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter flertallets forslag om å redusere bevilgningen med 25 mill. kroner. Disse medlemmer støtter også flertallets forslag om å øke uttransportering av asylsøkere med 15 mill. kroner, jf. kap. 440 post 1 og 21.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet går imot Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 520 post 21 med i alt 309,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, forhøyes med ..... fra kr 1 108 700 000 til kr 1 418 200 000"	309 500 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

7.4 Kap. 3520 Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Dette gjelder utgifter knyttet til asylsøkere og flyktninger som kommer fra såkalte ODA-land, og som har vært i landet i mindre enn ett år. På bakgrunn av den foreslåtte økningen i utgiftene til drift av statlige mottak, samt endrede prognoser for asylsøkere fra ODA-land som har vært i landet i mindre enn ett år, foreslår Regjeringen en økning på 166,7 mill. kroner i de såkalte ODA-godkjente inntektene på kap. 3520 post 4.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti støtter på prinsipielt grunnlag ikke praksisen med å ta penger fra bistandsbudsjettet, og bruke dem på innenlandsk oppfølging av flyktninger. Ordningen blir ikke bedre av at den er lovlig og praktiseres av alle vestlige land.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at bruk av ODA-godkjente midler på innenlandsk oppfølging av flyktninger fases ut over en periode på maksimalt tre år."

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 2 717 175 000 til kr 2 737 175 000"	20 000 000

7.5 Kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)

7.5.1 Post 60 Integreringstilskudd, kan overføres

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det forutsatt bosetting av 10 000 personer inklusive familiejenforeninger og overføringsflyktninger. Gitt nye anslag, forutsettes det nå at 11 800 personer blir bosatt i 2002. Dette gir en økning på 1 800 personer i forhold til saldert budsjett. 10 pst. av disse vil ikke utløse år 1 tilskudd i 2002. Dette gir et merbehov på 140,9 mill. kroner. I tillegg er det et merbehov på posten på 11,6 mill. kroner hvorav 2,8 mill. kroner er knyttet til en økning i antall barn som omfattes av skoletilskuddet, mens 8,8 mill. kroner er knyttet til en økning i antall eldre/funksjonshemmede som utløser utbetaling av ekstratilskuddet på 120 000 kroner. Følgelig blir merbehovet i 2002 på 152,5 mill. kroner. Merbehovet er imidlertid beregnet til 33 mill. kroner når det tas hensyn til overført beløp fra 2001 på 119,6 mill. kroner.

På bakgrunn av det ovenstående foreslås det en tilleggsbevilgning på kap. 521 post 60 på 33 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 521 post 60 med 33 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det må sikres at kommunene får dekket sine utgifter til ytterligere bosetting av flyktninger og viser for øvrig til merknad under kap. 7.3.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

7.5.2 Post 72 Tilbakevending for flyktninger, kan overføres

Sammendrag

I saldert budsjett er det bevilget 10,815 mill. kroner til tilbakevending for flyktninger. I tillegg er det overført 26,092 mill. kroner fra 2001 til 2002 knyttet til tilbakevending av flyktninger fra Kosovo. UDI har nå ferdigbehandlet Kosovo-sakene, og med unntak av 100 kosovoalbanere som har fått dispensasjon til å vende tilbake i 2002, vil ikke flere personer fra denne gruppen motta individuell tilbakevendingsstøtte. Som følge av dette er behovet på posten anslått til 12,315 mill. kroner. Siden dette kan dekkes innenfor bevilgningen som er overført fra 2001, foreslås bevilgningen redusert med 10,815 mill. kroner.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)	
	72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 10 815 000 til kr 50 000 000	39 185 000

7.5.3 Post 75 Transport av flyktninger/reiseutgifter til og fra utlandet

Sammendrag

Nye prognoser for familiegjenforente for 2002 tilsier at posten skal dekke utgifter til reise for 1500 overføringsflyktninger, 3000 familiegjenforente og 400 tilbakevendte. Det legges til grunn en gjennomsnittsutgift pr. reise på 8 000 kroner.

Nytt bevilgningsbehov på posten er beregnet til 39,2 mill. kroner. Som følge av dette foreslås det at bevilgningen på kap. 521 post 75 Transport av flyktning-

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under post 72 med 10,815 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at 3 000 asylsøkere sitter i mottak med endelig avslag, og flere tusen flyktninger med midlertidig opphold kan sendes hjem uten fare for liv og helse.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

ger/reiseutgifter til og fra utlandet økes med 12 mill. kroner i 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknad under kap. 7.5.2.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)	
	75	Transport av flyktninger/reiseutgifter til og fra utlandet, forhøyes, med ..... fra kr 27 200 000 til kr 80 200 000"	53 000 000

7.6 Kap. 3521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)

Post 3 Transport av flyktninger/reiseutgifter til og fra utlandet

Sammendrag

Utgifter til transport av flyktninger til og fra Norge kan i samsvar med OECD/DACs statistikkdirektiv i sin helhet godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Gitt oppjustering av bevilgningen på kap. 521 post 75, økes beløpet som kan innrapporteres som såkalte ODA-midler på kap. 3521 post 3 med 12 mill. kroner i 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader under kap. 3520 post 4.

7.7 Kap. 522 Senter mot etnisk diskriminering

Sammendrag

Senter mot etnisk diskriminering har økende utgifter knyttet til foredragsvirksomhet samt en økning i antall henvendelser. Etter Kommunal- og regionaldeparte-

mentets vurdering vil det derfor være hensiktsmessig om Senteret får disponere merinntektene på kap. 3522 post 1 Diverse inntekter inneværende år.

På bakgrunn av det ovennevnte fremmer Kommunal- og regionaldepartementet forslag om at det innvilges en merinntektsfullmakt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag II pkt. 2 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

7.8 Kap. 524 Utlendingsnemnda

Sammendrag

Innledning

Nye prognoser fra UDI for produksjon av et vesentlig høyere antall asylvedtak i 2002 enn forutsatt i saldert budsjett får konsekvenser også for Utlendingsnemnda (UNE). Videre er tidligere anslag for utgifter knyttet til bruk av nemndmøter justert etter at UNE har utviklet tallmateriale som måler en mer presis gjennomsnittsutgift for nemndmøter med og uten personlig fremmøte.

Nye prognoser tilsier at UDI i 2002 vil fatte vedtak i ca. 19 300 asylsaker og at 13 500 av disse vil ende med avslag og bli klagebehandlet i UNE. Dette er en økning på 4 700 asylsaker i forhold til forutsetningene i St.prp. nr. 1 (2001-2002). I andre saker enn asyl er prognosen fortsatt 3 200 vedtak.

UNE anslår at hele 63 pst. av asylsakene vil være åpenbart grunnløse saker uten oppsettende virkning. Dette er nesten utelukkende saker som kan behandles i sekretariatet. De resterende asylsakene er saker med oppsettende virkning som behandles av nemndleder alene eller i nemndmøte. Erfaringer tyder på at nemndmøte som behandlingsform vil bli valgt i ca. 30 pst. av asylsakene med oppsettende virkning. Av asylsaker som behandles i nemndmøte, anslår UNE at 75 pst. vil bli behandlet med personlig fremmøte. Når det gjelder andre saker, vil erfaringsmessig ca. 10 pst. gå i nemndmøte, og av disse vil 25 pst. gå med personlig fremmøte.

Post 1 Driftsutgifter

På UNEs driftsbudsjett medfører de nye prognosene, 4 700 flere asylsaker enn forutsatt i saldert budsjett, et tilleggsbehov. På bakgrunn av erfaringer fra 2001 og UDIs anslag for ny fordeling mellom klager med og uten oppsettende virkning, har UNE utviklet forholdstall mellom de ulike behandlingsformene, slik at det nå er mulig å regne ut en gjennomsnittsutgift for de ulike behandlingsformene; 500 kroner for saker avgjort i sekretariatet, 4 800 kroner for saker avgjort av nemndleder og 11 150 kroner for saker avgjort i nemndmøte. Tilleggsbehovet på posten er på denne bakgrunn beregnet til 5,93 mill. kroner, hvorav 5,1 mill. kroner er knyttet til direkte kostnader i selve produksjonslinjen og 825 000 kroner er knyttet til administrasjonskostnader og felleskostnader.

Som følge av dette foreslås det at bevilgningen på kap. 524 post 1 økes med 6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 524 post 1 med 6 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går imot Regjeringens forslag og viser til merknader under avsnitt 7.3.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling

Sammendrag

UNE har nå erfaringstall både for utgifter pr. nemndmøte hhv. med og uten personlig fremmøte og for antall nemndmøter i ulike sakstyper. Utgifter pr. nemndmøte med personlig fremmøte er anslått til 6 500 kroner, mens utgifter pr. nemndmøte uten personlig fremmøte anslås til 1 800 kroner.

Som tillegg kommer noen utgifter på post 21 som ikke øker proporsjonalt med antall nemndmøter. Disse mer faste utgiftene beløper seg til 1,19 mill. kroner og er knyttet til Koordineringsutvalget, til forbruksmaterieell inkludert tolkedatabase og til sakskostnader i medhold av forvaltningslovens § 36.

På bakgrunn av forutsetningene nevnt ovenfor, er totalt bevilgningsbehov på post 21 beregnet til 9,3 mill. kroner, dvs. et mindrebehov på 24 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2002.

Som følge av dette foreslås det at bevilgningen på kap. 524 post 21 reduseres med 24 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at få klagesaker med oppsettende virkning behandles i full nemnd med personlig frammmøte. En hovedintensjon ved oppretting av Utlendingsnemnda (UNE) var nettopp at flere saker skulle behandles i full nemnd. Disse medlemmer viser til en rapport som NOAS har utarbeidet der konklusjonen er at de viktigste nyvinningene ved nemnda - deltagelsen av legfolk og adgangen for klagerne til å møte personlig dem som skal avgjøre saken - minimaliseres av en rekke faktorer.

Disse medlemmer viser til at bare ca. 10 pst. av sakene behandles med legfolk til stede. Det er nemndlederne som avgjør hvordan en sak skal behandles, og de avgjør fem ganger så mange saker alene som med legfolk til stede. I tillegg behandles mange saker av sekretariatet. Komplekse saker, hvor sannsynlighets- og troverdighetsvurdering står sentralt, gis ofte en forenklet behandling på nemndledernivå. Klageren og advokaten får være til stede i bare 6 pst. av sakene.

Det meldes også i rapporten fra NOAS om at legfolkens deltagelse begrenses blant annet av at over halv-

parten som ble spurt svarte at de generelt har hatt for liten tid til å lese dokumentene.

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen tydeligvis legger opp til å fortsette å kutte i driftsutgiftene til full nemndsbehandling, i strid med intensjonen i reformen. Disse medlemmer vil påpeke at nye prosedyrer for raskere saksbehandling forutsetter at klageorganet og rettssikkerheten i klageprosessen må forsterkes, og ber Regjeringen sørge for at dette sikres i budsjett for 2003.

Disse medlemmer vil hevde at det er stort behov for raskt å få i gang arbeidet med å se på Utlendingsnemndas rettsanvendelse. Dette er nødvendig for å se om praksis endres, om den er i tråd med FN's prinsipper i flyktningekonvensjonen, og om det er samsvar mellom rettsanvendelsen og den politiske oppfatningen av hvordan asyl- og flyktningepolitikken skal være.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at Utlendingsnemndas praksis offentliggjøres i anonymisert form, for å gjøre det mulig å følge utviklingen innen et så viktig felt for menneskerettigheter og forvaltningsrett i Norge."

7.9 Kap. 541 Tilskudd til samiske formål

Post 70 Tilskudd til samiske formål

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 5 (2001-2002) viser komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, til Budsjett-innst. S. nr. 5 (2000-2001) der flertallet ber departementet vurdere tilskudd til det lulesamiske senteret Árran. Flertallet har merket seg at departementet ikke finner å kunne bevilge midler på eget budsjett. Flertallet henstiller til at Kommunal- og regionaldepartementet i samarbeid med berørte departementer søker å finne en løsning som sikrer realisering av byggetrinn II.

Árran har vist seg dyktig i å etablere virksomheter i senteret. Árran er en betydelig sysselsetter i Tysfjord kommune, men er nå i en presset situasjon når det gjelder arealer. Kostnadene til en utbygging som vil imøtekomme de arealbehovene senteret har, er beregnet til 11 mill. kroner. Sametinget, Nordland fylkeskommune, Tysfjord kommune og SND har bidratt med 2,1 mill. kroner til byggetrinn, i tillegg til at Árran selv har tatt opp lån på 4 mill. kroner. Når det gjelder realisering av byggetrinn II er dette kostnadsberegnet til 5 mill. kroner.

Departementet foreslår at det i 2002 bevilges 5 mill. kroner til utbygging av Árran lulesamisk senter over kap. 541 post 70 Tilskudd til samiske formål.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går imot støtte til utbyggingen av Arran-senteret i Tysfjord med 5 mill. kroner.

7.10 Kap. 552 Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling

Post 70 SIVA - utviklingsarbeid, inkubatorprogram, mv.

Sammendrag

For å bidra til økt gründervirksomhet og nyskaping i hele landet vil Regjeringen øke innsatsen for utvikling av regionale verdiskapningsmiljø. Inkubatorvirksomhet knyttet til de regionale kunnskapsparkene vil kunne få en sentral rolle i en slik satsing. Dette gjør det nødvendig å øke innsatsen gjennom inkubatorprogrammet i regi av SIVA.

Det foreslås å øke bevilgningen over kap. 551 post 70 SIVA - utviklingsarbeid, inkubatorprogram, m.v. med 5 mill. kroner, fra 29 mill. kroner til 34 mill. kroner. Midlene skal øremerkes økt satsing på inkubatorprogrammet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Medlemene i komiteen fra Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at regjeringa Bondevik II i statsbudsjettet for 2002 kuttet i distriktsstøtta med 350 mill. kroner, i tillegg til kutt i budsjettet til næringsdepartementet og kraftige kutt i SND. Disse medlemmene kan sjå at Regjeringa har trong for å pynte på distrikts- og næringspolitikken sin. Disse medlemmene støttar forslaget om å auke løyvinga over kap. 551 post 70 SIVA-utviklingsarbeid med 5 mill. kroner, og viser elles at desse medlemmene ein annan stad i denne innstillinga, har kraftige auke i løyvingar til kommunale næringsfond og styrking av SND.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ser på selskapet for industrivekst (SIVA) som et nytenkende og kreativt virkemiddel i distrikts- og regionalpolitikken. Disse medlemmer støtter derfor Regjeringens forslag om å øke bevilgningen over kap. 551 post 70 SIVA-utviklingsarbeid og inkubatorprogram med 5 mill. kroner.

*Post 71 Næringshager**Sammendrag*

Som et ledd i en økt satsing på regionale verdiskapningsmiljø vil Regjeringen styrke arbeidet med næringshager for utvikling av nye arbeidsplasser innenfor kunnskapsintensive næringer i distriktene. Det er så langt meget gode erfaringer med næringshagenes funksjon som desentraliserte utviklings- og kompetansmiljøer for kunnskapsbasert næringsvirksomhet.

Det foreslås å øke bevilgningen over kap. 552 post 71 Næringshager med 7 mill. kroner, fra 23 mill. kroner til 30 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til at regjeringa Bondevik II i statsbudsjettet for 2002 kutta i distriktstøtta med 350 mill. kroner, i tillegg til kutt i budsjettet til Næringsdepartementet og kraftige kutt i SND. Disse medlemmene kan sjå at Regjeringa har trong for å pynte på

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
552	Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling	
	71 Næringshager, forhøyes med	27 000 000
	fra kr 23 000 000 til 50 000 000"	

7.11 Kap. 2425 Statens nærings- og distriktutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene*Post 74 (Ny) Dekning av tap på risikolån og garantier*
Sammendrag

Det er i Ot.prp. nr. 57 (2001-2002) Om lov om Statens nærings- og distriktutviklingsfond, slått fast at staten skal dekke tap på risikolån og garantier som eventuelt overstiger 10 pst. av tapsfondenes størrelse. For risikolån og garantier gitt i 1995, er realiserte tap så store at det bevilgede tapsfondet ikke er tilstrekkelig til å dekke reelle tap.

Det foreslås bevilget 1,5 mill. kroner over kap. 2425 ny post 74 Dekning av tap på risikolån og garantier.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2425 ny post 74.

7.12 Kompensasjon for ikke-utbygging av vassdrag*Sammendrag*

Stortinget har trukket opp generelle retningslinjer om kompensasjon til kommuner når vassdrag er besluttet unntatt fra utbygging, jf. St.meld. nr. 33 (1972-1973), Innst. S. nr. 193 (1972-1973) og St. forh. av 28. mars 1993. Ved behandling av St.prp. nr. 1

distrikts- og næringspolitikken sin. Disse medlemmene støtter forslaget om å auke løyvinga over kap. 552 post 71 Næringshagar med 7 mill. kroner, og viser elles at disse medlemene ein annan stad i denne innstillinga, har kraftige auke i løyvingar til kommunale næringsfond og styrking av SND.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ser spesielt at næringshagene SIVA har satt i verk i stor grad bidrar til å utvikle arbeidsplasser og næringsmiljøer rundt i landet. Disse medlemmer støtter derfor Regjeringens forslag om å øke bevilgningen over kap. 552 post 71 Næringshager med 7 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at næringshagene ble opprettet av sentrumsregjeringen. Næringshagene har vist seg å fungere meget bra for å utvikle distriktsarbeidsplasser innen kunnskapsintensive næringer i distriktene. På denne bakgrunn foreslår dette medlem å øke bevilgningen med 20 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

(1997-1998) ble det vedtatt å avvike kompensasjonsordningen for Verneplan I-V, med en overgangsperiode på 2 år.

Søknader fra Grane, Vevelstad, Hægebostad og Brønnøy kommuner er fremmet innen fristen 31. desember 1999. Kommunene fikk under forrige regjering avslag på sine søknader om kompensasjon, men har fremmet saken på nytt.

Avgjørelsen om kompensasjon skal skje etter en skjønnsmessig helhetsvurdering. I saker med positiv innstilling har det vært gitt en økonomisk avgrenset kompensasjon i form av billighetserstatning som avsettes til et næringsfond i den berørte kommune. I tillegg til Kommunal- og regionaldepartementet har Olje- og energidepartementet vurdert søknader.

Selv om kommunene isolert sett oppfyller kriteriene for å få kompensasjon, har ingen kommuner juridisk krav på slik kompensasjon. Av hensyn til den stramme budsjettsituasjonen, har Regjeringen måttet foreta klare prioriteringer ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett. På denne bakgrunn har Regjeringen fattet vedtak om ikke å innstille på kompensasjon.

Regjeringen viser også til at kommunene tidligere har fått avslag på sine søknader. Begrunnelsen for avslaget var også den gang at daværende regjering ikke fant å

kunne prioritere kompensasjon for ikke-utbygging av vassdrag i Revidert nasjonalbudsjett våren 2000.

Stortinget vedtok ved behandling av St.meld. nr. 37 (2000-2001) Om vasskrafta og kraftbalansen stans av utbyggingen av Melfjord-, Bjøllåga- og Beiarnvassdraget. Rødøy kommune har søkt Olje- og energidepartementet om kompensasjon på grunn av verning av Melfjordvassdraget. Søknaden ble tatt opp og foreslått avslått i St.prp. nr. 24 (2001-2002) Om endringar av løyvingar på statsbudsjettet for 2001 m.m. under Olje- og energidepartementet og utbygging, anlegg og drift av Kristinfeltet. Ved behandlingen av Innst. S. nr. 68 (2001-2002) ble det fattet følgende vedtak i Stortinget:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere saken om kompensasjon til Rødøy kommune på nytt - og som et særtilfelle innenfor ordningen med kompensasjon til kommuner for ikke-utbygging. Det forutsettes at en kompensasjon skal ligge innenfor de økonomiske rammer som har vært gjeldende for denne ordningen."

Regjeringen har fattet vedtak om ikke å innstille på kompensasjon. Kommunen kan ikke gis særbehandling når øvrige kommuner har fått avslag. Det bør også påpekes at søknaden fra Rødøy kommune er fremmet etter fristen, og at evt. positiv innstilling kan skape presedens for andre kommuner i samme situasjon i fremtiden.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at energi- og miljøkomiteen hadde følgende enstemmige merknader i Innst. S. nr. 68 (2001-2002):

"Komiteen viser til at det tidligere ble gitt økonomisk kompensasjon til kommuner hvor vassdrag ble vernet. Stortinget har gjort vedtak om å avvikle denne typen kompensasjonsordninger. Det ble i 1997 etablert en overgangsordning som varte fram til 1999.

Komiteen viser til at konsesjon for utbygging av Melfjord ble gitt i 1987. Komiteen viser til at Rødøy kommune har kommet i en spesiell situasjon etter at Melfjordutbyggingen ble stanset i 2001. Etter at konsesjonen ble gitt i 1987 er det skapt store forventninger både til inntekter, sysselsetting og næringsutvikling i Rødøy kommune.

Komiteen viser til at Statkraft SF og Nordland fylkeskommune vil motta kompensasjon for manglende utbygging av Beiarn, Bjøllåga og Melfjord.

Komiteen mener ut i fra rimelighetsbetraktninger at Rødøy kommune bør motta kompensasjon for manglende utbygging av Melfjord. Komiteen vil derfor be om at Regjeringen tar saken opp på nytt som et særtilfelle innenfor ordningen med kompensasjon til kommuner for ikke-utbygging. Komiteen forutsetter at en kompensasjon skal ligge innefor de økonomiske rammer som har vært gjeldende for denne ordningen."

Flertallet viser til at Stortinget fattet følgende enstemmige vedtak i forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 68 (2001-2002):

"Stortinget ber Regjeringen vurdere saken om kompensasjon til Rødøy kommune på nytt - og som et særtilfelle innenfor ordningen med kompensasjon til kommuner for ikke-utbygging. Det forutsettes at en

kompensasjon skal ligge innenfor de økonomiske rammer som har vært gjeldende for denne ordningen."

Flertallet viser til at Regjeringen i St.prp. nr. 63 (2001-2002) opplyser at "Regjeringen har fattet vedtak om ikke å innstille på kompensasjon. Kommunen kan ikke gis særbehandling når øvrige kommuner har fått avslag".

Flertallet finner det kritikkverdigg at Regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets enstemmige merknader og vedtak vedrørende kompensasjon til Rødøy kommune.

Flertallet forventer at Regjeringen følger opp Stortingets enstemmige vedtak i statsbudsjettet for 2003 og gir Rødøy kommune kompensasjon for ikke-utbygging.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet tar for øvrig omtalen i proposisjonen om ikke-utbygging av vassdrag til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre tar det som står i proposisjonen om kompensasjon for ikke-utbygging av vassdrag til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at fire kommuner ikke fikk kompensasjon slik andre kommuner i nøyaktig samme situasjon har fått jf. Verneplan I-V. Dette er en grov forskjellsbehandling. Kommunene oppfyller kriteriene for kompensasjon, og innfrielse vil ikke skape presedens. Disse medlemmer går derfor inn for kompensasjon, og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge inn kompensasjon for kommunene Grane, Vevelstad, Hægebosted og Brønnøy i budsjett for 2003."

Disse medlemmer viser også til spørsmål knyttet til kompensasjon for Rødøy kommune og til Innst. S. nr. 68 (2001-2002).

"Komiteen viser der til at Statkraft SF og Nordland fylkeskommune vil motta kompensasjon for manglende utbygging av Beiarn, Bjøllåga og Melfjord. Komiteen mente ut i fra rimelighetsbetraktninger at Rødøy kommune bør motta kompensasjon for manglende utbygging av Melfjord. Komiteen vil derfor be om at Regjeringen tar saken opp på nytt som et særtilfelle innenfor ordningen med kompensasjon til kommuner for ikke-utbygging. Komiteen forutsetter at en kompensasjon skal ligge innefor de økonomiske rammer som har vært gjeldende for denne ordningen."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets primærforslag til budsjettering av dette kapittel og post ikke fremmes, fordi det ville ha fått flertall i strid med den subsidiære budsjettavtale mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene.

7.13 Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

Pensjonsutgifter

Sammendrag

Kommunesektoren fikk i 2001 merutgifter til pensjon på i størrelsesorden 3 mrd. kroner (inkludert sykehussektoren). De samlede merutgiftene til pensjon ble dekket inn ved at sektoren fikk ekstra skatteinntekter i 2001 på knapt 3 mrd. kroner.

En arbeidsgruppe med representanter for staten og kommunesektoren har vurdert nivået på kommunesektorens pensjonsutgifter på mellomlang sikt. Arbeidsgruppas vurdering er at det må forventes en varig økning av premienivået. Det medfører at det økte nivået på kommunesektorens pensjonskostnader i 2001 i hovedsak må forventes å bli videreført. Samtidig var de ekstra skatteinntektene i 2001 i hovedsak av engangskaraktér.

Arbeidsgruppa peker videre på at det er stor usikkerhet knyttet til det framtidige nivået på de kommunale pensjonspremiene. Premienivået vil bl.a. avhenge av forutsetninger om framtidig finansavkastning og fram-

tidig lønnsvekst. Dersom det legges til grunn en framtidig finansavkastning som er basert på gjennomsnittlig finansavkastning i perioden 1993-2001 og en lønnsvekst på 4H pst., vil premienivået bli liggende på om lag 12 pst. av pensjonsgrunnlaget. I forhold til premienivået i 2000 er dette en økning på 2 prosentenheter. Dette tilsvarer om lag 1,5 mrd. kroner.

De økte pensjonskostnadene er først og fremst relatert til de kommunale tjenstepensjonsordningene. En stor gruppe kommunalt ansatte som lærere er medlemmer av Statens Pensjonskasse.

For å styrke kommunesektorens finansielle situasjon, foreslås det en tilleggsbevilgning på i alt 750 mill. kroner. Midlene fordeles med 700 mill. kroner til kommunene under kap. 571 post 60, og 50 mill. kroner til fylkeskommunene over kap. 572 post 60. Fordelingen gjenspeiler lønnsmassen i hhv. kommuner og fylkeskommuner eksklusive lærere.

Det vises til nærmere drøfting av kommunesektorens pensjonskostnader i Kommuneproposisjonen for 2003.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 7.13

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag		Ap	FrP	SV	Sp	Kp
			mill. kroner	H, KrF, V					
571	60								
	1	Pensjon mv.	+700,000	+700,000	+700,000	+700,000	+700,000	3 140,000	3 140,000
	2	Kompensasjon for bortfall av skatteinnt.		+29,000		+29,000			
	3	Økning			+250,000		1 000,000	0,000	0,000
	4	Leirskole			+15,000		0,000	0,000	0,000
	5	Ekstraordinær bevilgning							
	6	Økt rammetilskudd					500,000		
	7	Grunnskoleopplæring for voksne					50,000		
		Sum		+729,000	+965,000	+729,000	2 250,000	3 169,000	3 169,000

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at kommunene fikk ekstra skatteinntekter på 3 mrd. kroner i 2001 og at Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett har foreslått å øke de frie midlene til kommunene med 700 mill. kroner. Flertallet slutter seg til dette. Flertallet viser videre til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Frem-

skrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Partene er her enige om å fjerne inntektsbeskatningen av kjøregodtgjørelse opp til statens satser fra 1. januar 2002 og oppheve arbeidsgiveravgiften på kjøregodtgjørelse fra 1. juli 2002. Dette fører til at kommunene får reduserte skatteinntekter. For å kompensere kommunene for dette, økes post 60 med 29 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
571	Rammetilskudd til kommuner (jf. kap.3571)	
60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 32 330 072 000 til kr 33 059 072 000"	729 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at kommunalt selvstyre og likeverdige velferdstilbud til alle, er viktige målsettinger. Disse medlemmer viser til at kommunene og fylkeskommunene står for mesteparten av den offentlige tjenesteproduksjonen, derfor må kommuner og fylkeskommuner ha økonomiske rammer som gjør dem i stand til å tilby de tjenestene innbyggerne har behov for. Disse medlemmer mener det må være en prioritert oppgave å gi kommuner og fylkeskommuners rammevilkår som setter dem i stand til å løse sine oppgaver. Disse medlemmer mener at regjeringens økonomiske opplegg overfor kommunesektoren ikke legger til rette for dette. Disse medlemmer er oppmerksom på den oppståtte ubalansen i kommunesektorens finanser og er bekymret for dette da dette bidrar til å redusere den kommunale handlefriheten.

Disse medlemmer viser til at det i statsbudsjettet for 2002 ble lagt inn 25 mill. kroner i kommunenes frie inntekter for å fjerne egenandelen for leirskoleopphold fra høsten 2002. Disse medlemmer er kjent med at stram kommuneøkonomi gjør at en del kommuner ikke har mulighet til å betale sin del av utgiftene. Disse medlemmer vil derfor legge inn ytterligere 15 mill. kroner i kommunenes frie inntekter som skal gå til leirskole.

En samlet kirke-, utdannings- og forskningskomité ba i forbindelse med Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-

2002) om at Regjeringen skulle fremme forslag om endring av opplæringsloven slik at gratisprinsippet skulle bli reelt. Disse medlemmer vil påpeke at Regjeringen ikke har fremmet et slikt lovforslag. Disse medlemmer viser til svar på spørsmål fra Utdannings- og forskningsdepartementet der det opplyses at en lovendring vil komme så sent som høsten 2002. Etter disse medlemmers syn vil dette skape uklarhet for mange kommuner, elever og foreldre når det gjelder planleggingen av høstens leirskoleopphold. Disse medlemmer vil understreke at det er et mål at alle elever skal få et leirskoleopphold i løpet av grunnskolen, og at ingen skal stenges ute på grunn av høye egenandeler. Dette betyr ikke forbud mot klassekasse eller lotterier, men etter disse medlemmers syn er høye egenandeler på leirskole eller annen normal skoleaktivitet i strid med prinsippet om en gratis skole for alle, og må derfor fjernes. Disse medlemmer mener for øvrig at det statlige tilskuddet til leirskoleopplæring, kap. 221 post 66, inntil videre må opprettholdes som øremerket tilskudd.

Disse medlemmer foreslår å øke de frie midlene til kommunesektoren, kap. 571 post 60, med 265 mill. kroner ut over Regjeringens forslag i proposisjonen, dvs. med i alt 965 mill. kroner for 2002 inkludert 15 mill. kroner til leirskole.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
571	Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571)	
60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 32 330 072 000 til kr 33 295 072 000"	965 000 000

Disse medlemmer mener at økningen i pensjonskostnadene i kommunesektoren er bekymringsfull. Disse medlemmer vil vise til at Regjeringen i sin omtale av kommunesektorens pensjonskostnader skriver:

"Kommunene står selv ansvarlig for sine pensjonskostnader. Innenfor de inntektsrammer som fastsettes av Stortinget, innebærer dette at kommunene enten må

effektivisere driften eller redusere aktivitetsnivået" (St.meld. nr. 2 (2001-2002) s. 43)

Disse medlemmer mener at staten ikke på denne måten kan fraskrive seg ansvaret for de økte kostnadene i kommunesektoren, og de konsekvensene disse vil få for de tjenestene denne sektoren kan tilby befolkningen.

Disse medlemmer vil vise til at en arbeidsgruppe med representanter fra staten og kommunesektoren har vurdert utviklingen i kommunesektorens pensjonskostnader framover. Arbeidsgruppen regner med at de økte pensjonskostnadene vil bli videreført i årene framover. Gruppen regner med en merkostnad på i størrelsesorden mellom 0,5 mrd. kroner og 2,5 mrd. kroner i året. Det er stor usikkerhet knyttet til pensjonspremiene, som avhenger både av avkastningen i pensjonsfondet og lønnsnivået. Arbeidsgruppen peker videre på at det i de nærmeste årene er en sterk økning i antall ansatte i kommunal sektor som tilhører en årsklasse der AFP er aktuelt. Det betyr at selv om andelen som tar ut AFP ikke øker, vil kostnadene til ordningen øke sterkt.

Den kommunale deflatoren er et uttrykk for kostnadsøkningen i kommunesektoren knyttet til økte priser og lønninger, og brukes for å anslå hvor mye staten må kompensere kommunene for at de skal kunne opprettholde samme aktivitetsnivå. Pensjonsutgiftene inngår i deflatoren som en del av lønnskostnadene. Det betyr at dersom pensjonskostnadene øker prosentvis like mye som den årslønnsveksten som er lagt til grunn for budsjettet, vil det bli gitt full kompensasjon for pensjonsutgiftene. Dersom pensjonskostnadene øker prosentvis mer enn lønnsveksten, får kommunene merutgifter det ikke blir gitt dekning for. Blant de andre forholdene som har betydning for kommunesektorens pensjonskostnader, er avkastningen på pensjonskapitalen, reguleringstidspunkt for lønnsoppgjøret og underliggende forhold som økte uføregrad og økt tidligpensjonering. Disse medlemmer mener at det i den forventede lønns- og prisveksten (den budsjettmessige deflatoren) må bli tatt hensyn til flere av de underliggende forholdene som skaper vekst i kommunesektorens pensjonskostnader. Disse medlemmer mener at følgende forhold må vektlegges:

- økte pensjonskostnader knyttet til økt antall uføre
- økte pensjonskostnader knyttet til en økende andel eldre arbeidstakere og andre underliggende demografiske forhold.
- statlig initierte endringer i pensjonsreglene (samordningsreglene, beregningsreglene i folketrygden og i de lovfestede tjenestepensjonsordningene).

Disse medlemmer mener videre at det må bli tatt hensyn til økte kostnader til AFP i kommuner og fylkeskommuner som skyldes at kommunesektoren får flere eldre arbeidstakere.

Disse medlemmer mener at svingninger i finansavkastningen skal løses gjennom fond/lån fra staten, ikke gjennom deflatoren. Det samme gjelder oppbygging av bufferfond i livselskapene og pensjonskassene. Reguleringstidspunktet har betydning for pensjonspremien i det enkelte år, men jevner seg ut over tid, så dette er det heller ikke naturlig å ta hensyn til i deflatoren.

Arbeidsgruppen mener at ved siden av den usikkerheten som er knyttet til den langsiktige utviklingen i

premiebehovet, foreligger det en betydelig risiko for at kostnadene i enkelte år eller for en 2-3 års-periode vil svinge kraftig. Svingningene er knyttet til økt risiko ved en høy aksjeandel for å bedre den langsiktige avkastningen, generell usikkerhet i finansmarkedene og svingninger i lønnsoppgjørene, herunder hvordan de påvirker behovet for avsetning til pensjoner.

Den økte risikoen knyttet til avkastningen i finansmarkedet fører til at det er behov for økt bufferkapital i livselskapene og pensjonskassene. Disse selskapenes/pensjonskassenes bufferkapital er nå på et lavt nivå og må bygges opp igjen.

Det har vært tradisjon for at de kommunalt eide pensjonsinnretningene både har klart å håndtere risiko knyttet til svingende avkastning i finansmarkedet og til regulering av lønn og grunnbeløp. Økt risiko i finansforvaltningen og sviktende finansavkastning i de senere årene, har endret dette. Det er derfor behov for å finne løsninger som jevner ut svingningene også i lønnsvekst og regulering av grunnbeløpet.

I privat sektor eksisterer det regnskapsregler som innebærer at det bare er de gjennomsnittlige pensjonsutgiftene som dekkes over driftsbudsjettet, mens svingninger i forhold til gjennomsnittet føres rett i balansen/kapitalregnskapet. Med en slik regel vil pensjonskostnader ut over det normale gi en likviditetsbelastning, men ikke føres som en driftskostnad det aktuelle året. Det fører til at en pensjonspremie over gjennomsnittet heller ikke vil føre til et eventuelt underskudd på driftsbalansen. Rådet for kommunal regnskapskikk vurderer om tilsvarende regler bør gjelde for kommunal regnskapsførsel. Disse medlemmer støtter en slik regelendring, og mener at den bør gjelde allerede fra 2002.

Selv om de kommunale regnskapsreglene endres, vil en mange kommuner få problemer med å ha nok likviditet til å dekke pensjonspremien. En grunn til det er at kommunesektoren fra før har relativt stor gjeld. Etter at sykehusene er flyttet over fra fylkeskommunen til staten, mener arbeidsgruppen at samlet nettogjeld i kommuner og fylkeskommuner kan anslås til 70 mrd. kroner. Disse medlemmer mener derfor at staten må bidra til at kommunesektoren har likviditet til å håndtere svingningene i pensjonskostnadene over tid. Dette kan skje gjennom en låneordning eller et fond eller på andre måter. Hensikten er at kommunesektoren får hjelp til å dekke pensjonspremien i år med høyere pensjonspremie en gjennomsnittet. I år med lavere premie en gjennomsnittet, må kommunesektoren betale tilbake på lånet eller føre midler tilbake til fondet.

De framtidige store svingningene i pensjonspremien kan føre til reduksjon i kommunale tjenester. I arbeidsgruppens rapport heter det om dette at:

"Dersom kommuner/fylkeskommuner velger å ikke holde denne bufferkapitalen, vil variasjonen i de årlige kostnadene kunne slå ut i tjenestetilbudet. Det vil gjelde kommuner og fylkeskommuner uten økonomisk handlefrihet, hvor økte utgifter på ett område vil innebære reduserte utgifter på andre områder" (Kommune-

sektorens pensjonsutgifter, Rapport fra en arbeidsgruppe med representanter fra staten og kommunesektoren (H-2132), april 2002)."

I 2002 har summen av flere forhold til sammen gjort at pensjonspremien blir spesielt høy. Disse forholdene er blant annet at pensjonspremiene har blitt undervurdert de siste årene, lav avkastning i finansmarkedene som gjør at livselskapenes og pensjonskassenes bufferkapital er på et lavt nivå og må bygges opp igjen og at lønnsoppgjøret har blitt dyrere enn anslått. Kommunenes Sentralforbund anslår at det i 2002 påløper ekstra pensjonskostnader på 5,9 mrd. kroner, hvorav 2,3 mrd. kroner til økt skift i pensjonspremien på mellomlang sikt, 1,7 mrd. kroner som skyldes lønnsvekst ut over 4,5 pst., og 1,9 mrd. kroner til ekstraordinær bufferoppbygging.

Kommuner og fylkeskommuner er nå i en situasjon at de i inneværende år må redusere dramatisk i velferdstilbudet for å dekke sine pensjonskostnader. For disse medlemmer er dette uakseptabelt. Disse medlemmer mener at staten må ta et ansvar for at disse kostnadene kan dekkes uten reduksjon i tjenestetilbudet i kommunal sektor. Dette kan gjøres utenfor budsjettammen ved en statlig låneordning eller en fondsordning. Disse medlemmer vil peke på at dette ikke betyr en aktivitetsøkning som øker presset i norsk økonomi, men en normalisering til det aktivitetsnivået som var forutsatt. I Innst. S. nr. 253 (2001-2002) Om lokaldemokrati, velferd og økonomi i kommunesektoren 2003 fremmet Arbeiderpartiets medlemmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 komme tilbake med et forslag om hvordan økninger i de gjennomsnittlige pensjonskostnadene kan løses.

Stortinget ber Regjeringen i samarbeid med kommunesektoren anslå den gjennomsnittlige pensjonspremien i 2003 og 2004, og komme med forslag om hvordan det skal tas hensyn til denne premien i statsbudsjettet for 2003 og i kommuneproposisjonen for 2004.

Stortinget ber Regjeringen i den forventede lønns- og prisveksten (den budsjettmessige deflatoren) for kommunesektoren ta hensyn til andre forhold av betydning for kommunesektorens pensjonskostnader enn lønnsveksten. Følgende forhold må vektlegges:

- økte pensjonskostnader knyttet til økt antall uføre
- økte pensjonskostnader knyttet til en økende andel eldre arbeidstakere og andre underliggende demografiske forhold.
- statlig initierte endringer i pensjonsreglene (samordningsreglene, beregningsreglene i folketrygden og i de lovfestede tjenstepensjonsordningene)

Stortinget ber Regjeringen også vurdere å ta hensyn til eventuelle andre forhold av betydning for kommunesektorens pensjonskostnader i den budsjettmessige deflatoren.

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en permanent ordning for hvordan svingningene i kom-

munesektorens pensjonspremier kan jevnes ut over tid".

Disse medlemmer mener at det er nødvendig å bidra til at kommunesektoren kan dekke sine pensjonskostnader i 2002 uten å redusere tjenestetilbudet. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget innen 15. oktober med et forslag om hvordan svingningene i kommunesektorens pensjonskostnader kan jevnes ut, herunder hvordan staten kan bidra til å jevne ut de ekstraordinært stor pensjonspremiene i 2002. Forslaget må inneholde:

- en endring av de kommunale regnskapsreglene slik at kommunene og fylkeskommunene kan utjevne årlige avvik fra en realistisk langsiktig premie. En slik endring må kunne iverksettes allerede i 2002.
- en statlig låneordning eller en fondsordning som gjør at kommunene kan dekke sine pensjonsforpliktelser. Hensikten med en slik ordning er at kommuner og fylkeskommuner kan låne midler av staten/trekke på fondet når pensjonspremien er over gjennomsnittet, men må betale tilbake/inn i fondet når pensjonspremien er under snittet. Det skal ikke tas hensyn til kommunenes og fylkeskommunenes bruk av ordningen når kommunenes økonomiske situasjon vurderes i forhold til adgang til å oppta andre lån i markedet."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til arbeidsgruppens rapport om kommunesektorens pensjonskostnader hvor de peker på at det økte nivået på pensjonskostnadene i 2001 ser ut til å bli videreført. Merskatteveksten i 2001 som kompenserte for merutgiftene hadde engangskaraktter, og er ikke videreført i 2002. Videre peker arbeidsgruppen på at det hersker stor usikkerhet om nivået på kommunenes fremtidige pensjonspremier, men slår fast at det er grunn til å anta at premiene vil øke. Som en følge av årets lønnsoppgjør er det sannsynlig at den vil bli minst 13 pst. av premiegrunnlaget. En økning på ca. 3 prosentpoeng.

Disse medlemmer er enig i at kommunene er og bør være ansvarlig for sine pensjonsforpliktelser. Imidlertid er det deler av lønnsoppgjøret kommune ikke selv har kontroll over, men hvor staten står for lønnsforhandlingene. Her er situasjonen noe annerledes, og statens ansvar større. Det er også stor avstand mellom arbeidsgruppens beregninger og de beregninger KS har gjort, noe som gjør situasjonen enda mer uklar.

Imidlertid er det helt på det rene at situasjonen for mange kommuner nå er svært vanskelig, og disse medlemmer vil følge den økonomiske utviklingen i kommunesektoren nøye.

Disse medlemmer viser for øvrig til behandlingen i kommuneproposisjonen for 2003, jf. Innst. S. nr. 253 (2001-2002).

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet vil vise til at norsk økonomi er sterk. Det er imidlertid en økende ubalanse mellom privat forbruk og offentlig forbruk til velferdsgoder, og det er en sterk ubalanse i kommuneøkonomien. Dette skyldes at Stortinget gjennom flere år har pålagt kommuner og fylkeskommuner oppgaver som det ikke har vært tilstrekkelig med ressurser i kommunene til å løse. Alvoret understrekes ytterligere av at mange kommuner og fylkeskommuner ikke lenger har reserver å tære på. Kommunesektoren har ansvaret for de viktigste områdene som angår folks hverdag, som skole, helse, omsorg, kultur, samferdsel og sosiale tiltak. Gode tjenester er helt avgjørende for folks levekår, og er samtidig en uunnværlig infrastruktur for næringslivet. Svekket offentlig sektor vil bidra til at forskjellen mellom folk øker. Økte forskjeller fører til dårligere helse og sosiale problemer for stadig flere. Skal velferdsstaten sikres for alle, må flertallet av befolkningen føle seg tjent med og være fornøyd med det offentlige tilbudet. Slik er det ikke i dag. Politiske løfter om satsing på billige barnehager, kvalitetsskole uten egenandeler, god og verdig eldreomsorg og fjerning av fattigdom, må følges opp av konkret politisk handling for å realisere løftene.

Disse medlemmer vil spesielt påpeke at over 20 000 barn lever under forhold som må betegnes som fattigdom. Det er en skam hvis et rikt land som Norge ikke klarer å fjerne denne fattigdommen. Tiltak må settes inn både på kort og lang sikt. En god kommuneøkonomi er helt nødvendig for å løse dette. Et godt og kompetent sosialfaglig hjelpeapparat, sosialhjelpssatser det går an å leve av, trygge og rimelige boligtilbud til vanskeligstilte, gratis grunnskole, lavere foreldrebetaling i SFO og barnehager og kultur og fritidstilbud uten egenandeler er nøkkelfaktorer for å unngå at økonomisk fattigdom skal ramme barn og ekskludere dem fra sosiale fellesskap. Det er åpenbart at det finnes ressurser i Norge til å løse dette hvis det er vilje til omfordeling.

Disse medlemmer viser til merknader til avsnitt 4.2 grunnskolen. For å få til en umiddelbar økning av ressursrammene til grunnskolen, foreslår disse

medlemmer økning av midlene til grunnskolen gjennom rammetilskuddet til kommunene. Bevilgningen på 500 mill. kroner skal gi rom for økt rammetallet allerede fra skoleåret 2002/2003.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til at det i statsbudsjettet for 2002 ble lagt inn 25 mill. kroner i kommunenes frie inntekter for å fjerne egenandeler for leirskoleopphold fra høsten 2002. Det er et mål at alle elever skal få et leirskoleopphold i løpet av grunnskolen, og at ingen skal stenges ute på grunn av høye egenandeler.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at disse medlemmer har lagt inn en økning i de frie inntektene til kommunene med 1,7 mrd. kroner i revidert nasjonalbudsjett, og at dette vil gi kommunene mulighet til å dekke inn de 15 mill. kroner som trengs for å gi elevene gratis leirskole.

Disse medlemmer viser til diverse forslag fra Sosialistisk Venstreparti om behovet for økt satsing mot fattigdom.

Disse medlemmer vil også påpeke at det også er behov for å sette kommunene i stand til å følge opp satsingen innen bl.a. psykiatri og eldrereform, noe som krever kommunal egenandel og en økning i aktiviteten.

Disse medlemmer understreker at Regjeringens opplegg tvinger kommunene til å kutte i viktige velferdstilbud.

Disse medlemmer viser til at kommunesektoren må dekke den langsiktige økningen i pensjonsutgifter. I tillegg må kommunal sektor dra med seg en økonomisk ubalanse som er opparbeidet gjennom flere år.

For å opprettholde tilbudet til innbyggerne har Norge behov for større forutsigbarhet og bedre balanse i kommuneøkonomien.

Det er behov for en forpliktende plan for å dekke inn ubalansen i kommuneøkonomien, og sørge for at tjenestetilbudet fungerer. Disse medlemmer vil komme tilbake til dette i behandlingen av kommuneøkonomien for 2003.

Etter disse medlemmers syn er det nå sterkt behov for å redusere den økonomiske ubalansen i kommunesektoren gjennom behandlingen av revidert budsjett, og disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571)	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 32 330 072 000 til kr 34 580 072 000"	2 250 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til beregninger gjort av Kommunenes Sentralforbund som dokumenterer et finansieringsbehov for kommunesektoren totalt på om lag 8 mrd. kroner. Av dette er 5,9 mrd. kroner knyttet til økte pensjonskostnader og et behov for bufferoppbygging i livselskapene. Videre er om lag 1,7 mrd. kroner knyttet til underskudd ved sykehusene i 2001, som Regjeringen legger opp til at skal omgjøres til langsiktig lån.

Dette medlem viser videre til en undersøkelse Kommunenes Sentralforbund gjorde tidligere i år som viste at av de 134 kommunene som svarte, måtte 84 pst. til med spesielle tiltak som effektivisering, omstilling og nedskjæring i tjenestetilbudet for å rette opp ubalansen i økonomien. Halvparten av kommunene svarer at de må kutte i tjenestene. Denne virkeligheten står i sterk kontrast til de signaler Regjering og Storting sender befolkningen om stadig flere og bedre tjenester.

Dette medlem viser til initiativ tatt fra Senterpartiet om et økonomisk løft for kommunesektoren. I et brev datert 22. mai 2002 fra Senterpartiets parlamentariske leder Enoksen ble de andre partiene ved deres parlamentariske ledere invitert til å være med på et felles løft for skole, barnehage, helse og omsorg. Dette medlem viser til følgende formuleringer i brevet:

"Felles løft for å hindre dramatiske kutt i velferdsordninger

Jeg inviterer herved på vegne av Senterpartiet til et ekstraordinært løft gjennom en engangsavsetning for å dekke kommunenes utgifter til pensjonsutgifter. Engangsavsetningen er å betrakte som en form for tvungen sparing og vil dermed ikke skape press i økonomien. Utgiftene kan dermed dekkes utenfor budsjettets rammer.

Begrunnelse

En slik operasjon vil være i tråd med vedtak stortingsflertallet fattet i forrige stortingsperiode.

Det gjelder feriepengeavsetningen som ble foretatt i forbindelse med lønnsoppgjøret i 2000, samt avsetningen til barne- og etterlattepensjon høsten 2000.

Feriepengeavsetning

I debatten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2000 sa daværende finansminister Schjøtt Pedersen at: "Statsministeren har i brev i forbindelse med lønnsoppgjøret i kommunesektoren gjort det klart at staten skal medvirke til en overføring til kommunene med sikte på den nødvendige avsetningen for betaling av framtidig ferie.

Her er det slik at det er ulike regler i staten og kommunesektoren, hvor staten ikke har det samme pålegg om avsetning som det kommunesektoren har. Imidlertid er det naturlig å definere denne avsetningen som en form for tvungen sparing. Den påvirker ikke aktiviteten i inneværende år, og derfor har Regjeringen gjort det rimelig klart allerede i brevet som gikk til partiene, at den avsetningen på 1 mill. kroner er det ikke naturlig å legge fram forslag til inndekning av - ganske enkelt på grunn av at det ikke har virkning for den innenlandske økonomien i 2000."

I brev fra KS til finanskomiteen av 7. november 2000 framgår det også at Kredittilsynet frarådet at engangskostnadene kan finansieres over tid. KLP gav da også

uttrykk for at de var innstilt på å plassere de midler som innbetales i form av engangspremier i 2001 slik at effekten på norsk økonomi ikke blir annerledes enn om statens oljefond hadde plassert midlene.

Avsetning til etterlatte- og barnepensjon

Som en del av budsjettforhandlingene høsten 2000 ble det oppnådd enighet mellom sentrumspartiene og Ap om å avsette 1 mill. kroner som en engangsavsetning for å dekke kommunenes forpliktelser til etterlatte- og barnepensjon. Forpliktelsene oppstod som følge av vedtak i Stortinget. Finansdepartementet aksepterte at midlene ble avsatt uten dekning innen budsjettets rammer, med den begrunnelse at en slik avsetning av å betrakte som en form for tvungen sparing og således ikke hadde noen effekt på økonomien.

Både når det gjaldt feriepengeavsetningen og når det gjaldt avsetningen til barne- og etterlattepensjonen, ble avsetningen ansett for ikke å ha noen virkning for presset i økonomien. Kuttene som kommunene alternativt måtte ha gjennomført, ble ansett for ikke å være ønskelige."

Dette medlem mener at regjeringspartiene forregnet seg kraftig da de prioriterte å finne en budsjettløsning med Fremskrittspartiet, framfor å bli med på et bredt anlagt forlik som ville hindre kutt i skole, barnehage, helse og omsorg. Allerede nå er det klart at mange kommuner må kutte i sine budsjetter innen de nevnte sektorer. Dette vil få dramatiske følger i mange kommuner og er svært uheldig for politikkenes omdømme.

Etter dette medlems oppfatning kan pensjonsutgiftene dekkes uten at det bidrar til press i økonomien. Store deler av kommunesektorens økte utgifter skyldes økte pensjonsutgifter. Dette er å anse som en engangsavsetning i fond, og vil derfor ikke påvirke norsk økonomi nevneverdig, samtidig som det vil føre til at kommunene slipper å foreta uønskede kutt i velferdsoppgaver pålagt av Stortinget.

Senterpartiet ønsker et sterkt løft for kommunesektorens økonomi og satser på skole, barnehage, helse og omsorg ved å foreslå følgende bevilgninger på statsbudsjettet for 2002:

- 1,9 mrd. kroner i ekstraordinær bufferoppbygging.
- 2,3 mrd. kroner pga. dårlig avkastning i aksjemarkedet. Midlene er å anse for en engangsavsetning i fond og kan derfor tas utenfor ramma.
- 600 mill. kroner i økte frie midler.
- 1,7 mrd. kroner for å slette gjeld i fylkeskommunene etter statens overtakelse av sykehusene. Gjeldsletten tas utenfor ramma.
- Til sammen 5,9 mrd. kroner utenfor ramma og 600 mill. kroner innenfor ramma. Midlene fordeles over rammetilskuddet til kommunene og fylkeskommunene.

Dette medlem vil derfor foreslå at staten dekker den ekstraordinære bufferoppbygging i livselskapene med en engangsbevilgning på 1,9 mrd. kroner.

Dette medlem mener at økte pensjonsinnbetalinger er å oppfatte som fondsavsetninger for å dekke

framtidige forpliktelser. Dette medlem foreslår derfor en ekstrabevilgning på 2,3 mrd. kroner i rammeoverføringer til kommunesektoren. Disse bør merkes økte pensjonspremier.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
571	Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571)	
2	(NY) Dekking av kommunenes behov for bufferoppbygging, bevilges med	1 520 000 000
60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	2 969 000 000
	fra kr 32 330 072 000 til 35 299 072 000"	

Disse medlemmer vil videre vise til merknader i Kommuneproposisjonen 2003 hvor Senterpartiet foreslår en treårig plan for oppretting av den økonomiske ubalansen i kommunesektoren. Det foreslås videre at Regjeringen legger fram forslag til en gjeldslettepakke for kommuner og fylkeskommuner.

7.14 Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

7.14.1 Post 60 Innbyggertilskudd

7.14.1.1 Pensjonsutgifter

Sammendrag

Det vises til omtalen under kap. 571 post 60. Det foreslås en økning av fylkeskommunenes rammetilskudd på 50 mill. kroner for å styrke den finansielle situasjonen.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 7.13.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 572 post 60 til merknader under avsnitt 7.14.1.7.

7.14.1.2 Korreksjon av gjeldsoppgjør - uttrekk av inntektsrammen

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 573 post 60 om oppjustering av tilskuddet til sletting av gjeld. Når fylkeskommunal gjeld slettes, vil behovet for inntekter til å dekke kapitalkostnader knyttet til gjelden bli redusert tilsvarende. Det er derfor beregnet et uttrekk fra inntektsrammen knyttet til reduserte renter og avdrag på 100 mill. kroner i 2002. Helårsvirkningen er 200 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Kystpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen forsøker å legge en rekke øremerkede tilskudd inn i rammetilskuddet til fylkeskommunen. Dette gjelder blant landslinjene og

tilskudd til lærebedrifter. Disse medlemmer mener dette gjøres for å styrke eller legitimere fylkeskommunen, og ønsker disse øremerkede tilskuddene fjernet fra rammetilskuddet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet går imot forslaget. Disse medlemmer vil vise til at fylkeskommunens inntektsrammer allerede er korrigert for overføring av spesialisthelsetjenesten til staten. Den gjeldsbelastning som staten nå overtar, har fylkeskommunene betjent gjennom de inntektsrammer de tidligere hadde til finansiering av spesialisthelsetjenesten. Det kan derfor ikke med rimelig begrunnelse foretas et nytt uttrekk fra gjenstående fylkeskommunale inntektsrammer når staten nå overtar gjeldsforpliktelser knyttet til sykehuse.

Disse medlemmer viser til Regjeringens forslag om et uttrekk på 100 mill. kroner fra fylkeskommunenes rammer begrunnet med reduserte administrasjonsutgifter i forbindelse med sykehusreformen, kommer i tillegg til allerede gjennomført trekk på 750 mill. kroner. Fra fylkeskommunenes side ble det vist til at trekket på 750 mill. kroner gikk ut over de faktiske kostnader fylkene hadde til administrasjon av somatiske og psykiatriske helsetjenester. Et ytterligere uttrekk kan etter Disse medlemmers oppfatning ikke begrunnes med reduserte kostnader, og vil derfor føre til reduksjon i tjenestetilbudet fra fylkene.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 572 post 60 til merknader under avsnitt 7.14.1.7.

7.14.1.3 Landslinjer

Sammendrag

Tilskuddet til landslinjer ble redusert med 29,4 mill. kroner i statsbudsjettet for 2002. Regjeringen foreslår å reversere dette kuttet. Nivået på tilskuddet blir dermed 139,2 mill. kroner i 2002.

Videre foreslår Regjeringen å innlemme tilskuddet til landslinjer i rammetilskuddet til fylkeskommunene fra og med høsten 2002. Dette betyr at fylkeskommunene

får et helhetlig ansvar for landslinjene, på samme måte som de har ansvar for andre tilbud innenfor videregående opplæring.

På denne bakgrunn foreslås rammetilskuddet til fylkeskommunene økt med 57,6 mill. kroner knyttet til innlemming av midlene fra høsten 2002. Resterende midler på tilskuddsordningen innlemmes i 2003-budsjettet.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Avtalepartene er enige om at tilskuddet til landslinjene fortsatt skal være øremerket. Dette innebærer at midlene til landslinjene overføres til kap. 223,60. Flertallet viser videre til at det er enighet om å øke tilskuddet til lærebedrifter med 12,4 mill. kroner. Flertallet viser også til at avtalepartene er enige om å fjerne inntektsbeskatningen av kjøregodtgjørelse opp til statens satser fra 1. januar 2002 og oppheve arbeidsgiveravgiften på kjøregodtgjørelse fra 1. juli 2002. Dette innebærer at de fylkeskommunale skatteinntektene reduseres. For å kompensere dette, foreslår disse medlemmer å øke de frie inntektene til fylkeskommunene med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil reversere kuttet i statsbudsjettet for landslinjen. Disse medlemmer er generelt positive til innlemming av øremerkede tilskudd som et middel for å øke kommunenes frihet til å disponere egne inntekter. Imidlertid mener disse medlemmer at en helhetsvurdering tilsier at Tilskudd til landslinjer på det nåværende tidspunkt ikke skal innlemmes i rammetilskuddet. Disse medlemmer mener videre at landslinjeordningen bør vurderes i en bredere sammenheng i forbindelse med behandlingen av det regjeringsoppnevnte "Kvalitetsutvalget" som ser på hele den 13-årige opplæringen, og går derfor imot at tilskuddsordningen innlemmes i rammetilskuddet fra 1. august 2002.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at disse medlemmer går imot Regjeringens forslag om å innlemme tilskuddet til landslinjene i rammetilskuddet. Disse medlemmer viser i den sammenheng til forslag under kap. 223 post 60 hvor disse medlemmer foreslår at tilskuddet til landslinjene fortsatt skal være øremerket.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser videre til at Senterpar-

tiet og Kystpartiet i denne innstillingen går inn for å reversere endringene i reglene om kjøregodtgjørelse og derfor foreslår å kompensere fylkeskommunene med 5 mill. kroner.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 572 post 60 til merknader under avsnitt 7.14.1.7.

7.14.1.4 Tilskudd til lærebedrifter

Sammen drag

Fra og med 2002 er det finansielle ansvaret for tilskudd til lærebedrifter i sin helhet overført fylkeskommunene gjennom innlemming av det øremerkede tilskuddet på kap. 234 post 70 i rammetilskuddet. Samtidig er tilskuddsordningen forenklet. Det beløpet som ble innlemmet i rammetilskuddet i 2002 var imidlertid lavere enn det faktiske forbruket i 2001, og den samlede bevilgningen er derfor for lav til å opprettholde satsene for tilskudd til lærebedrifter på samme nivå som i 2001. Budsjettkuttet som ble vedtatt var 48 mill. kroner. Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet til fylkeskommunene med 37,6 mill. kroner. Tilskuddssatsene til lærebedrifter vil dermed kunne videreføres på om lag samme nivå som i 2001.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett foreslår å øke tilskuddet til lærebedrifter med 37,6 mill. kroner. Disse medlemmer viser videre til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Avtalepartene er enige om å bevilge ytterligere 12,4 mill. kroner mer i tilskudd til lærebedriftene. Disse medlemmer viser til bevilgningsforslag under kap. 7.14.1.7.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Regjeringen foreslår å øke satsene for tilskudd til lærebedrifter med 37,6 mill. kroner. Disse medlemmer vil som en del av Arbeiderpartiets "Industri- og distriktspakke" ytterligere øke bevilgningen med 42,4 mill. kroner, slik at tilskuddet kan opprettholdes på samme nivå som i 2001. Disse medlemmer mener de økte midlene både skal gå til å øke

tilskuddet til lærebedriftene, men også benyttes til å gjenopprette det særskilte tilskuddet til etablering og drift av opplæringskontor.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet har merket seg at Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet til fylkeskommunene med 37,6 mill. kroner for en oppjustering av tilskuddssatsene for lærlinger.

Dette medlem finner det uheldig at tilskuddssystemet skiller mellom såkalte "retts elever" og elever som ikke omfattes av Reform 94 ved at de to gruppene utløser ulike tilskuddssatser som lærlinger. De nye retningslinjene medfører at noen elever fra en klasse utløser høyt tilskudd (kr 66 000), mens andre vil utløse lavt tilskudd (kr 30 000). Dette medlem mener tilskuddssystemet på denne måten blir både vanskelig å praktisere og kommunisere overfor lærebedrifter, og kan bety at personer som har gått to år på skole ikke får lære plass og heller ikke har rett til å fullføre opplæringen i skole i et VKII-kurs. Dette medlem mener et slikt system er svært uheldig i en situasjon hvor næringslivet etterspør faglært arbeidskraft, i tillegg til at det virker urettferdig der elever diskvalifiseres i konkurransen om lære plasser på grunn av alder. Dette medlem ber derfor Regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 med endringer i tilskuddssystemet, slik at alle elever som avslutter VKI-kurs likestilles mht. tilskuddssats.

Dette medlem er også bekymret for hvordan bortfallet av enkelte tilskuddssatser vil påvirke driften av opplæringskontorer og -ringer, samt opplæringen av lærlinger med behov for spesiell tilrettelegging. Dette medlem ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av disse forholdene i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti konstaterer at Regjeringen har såkalt forenklet mange tilskudd til lærlingeordningen, og i samme omgang kuttet betydelig. Disse medlemmer mener at tilskuddet til opplæringskontor og opplæringsringer må videreføres, da disse er av en annen karakter enn de øvrige. Det er i særlig grad også disse som vil bli rammet ved kutt i lærlingeordningen, og dette vil ha stor betydning for rekrutteringen av lærlinger. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å gjenopprette egen tilskuddsordning til opplæringskontorer og opplæringsringer, under lærlingeordningen."

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet til fylkeskommunene med 37,6 mill. kroner for en oppjustering av tilskuddssatsene for lærlinger. Disse medlemmer foreslår en ytterligere økning på 30 mill. kroner til økt tilskudd til lærlingeordningen. Innenfor rammen skal opprettholdelse av tilskuddet til opplæringskontorene

prioriteres. Disse medlemmer viser også til at det er foretatt reduksjon i tilskuddet til lærebedriftene. Disse medlemmer mener dette er uheldig. Disse medlemmer mener at tilskuddet bør opprettholdes på tilnærmet samme nivå.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 572 post 60 til merknader under avsnitt 7.14.1.7.

7.14.1.5 Skole- og studentrabatt i kollektivtrafikken

Sammendrag

Stortinget har gitt sin tilslutning til Regjeringens forslag om å innføre ordninger med landsdekkende ungdomskort og skole- og studentrabatt fra 1. august 2002. Det er satt av 37 mill. kroner over rammetilskuddet til fylkeskommunene i statsbudsjettet for 2002. Regjeringen legger til grunn en rabattsats for skole- og studentreiser på 40 pst. På grunnlag av beregninger foretatt av ECON, vil det være et økt bevilgningsbehov til fylkeskommunene på 17 mill. kroner i 2002. Regjeringen foreslår derfor en tilleggsbevilgning på 17 mill. kroner i forbindelse med dette.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ser det som svært positivt at Regjeringen styrker bevilgningen til skole- og studentrabatt i kollektivtrafikken. Disse medlemmer støtter derfor Regjeringens forslag om en bevilgning på 17 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet har i sitt opplegg også økte bevilgninger på 15 mill. kroner til gjenoppretting av studentrabattene på NSBs langdistansetog, Hurtigruta og Nord-Norgebusen under kap. 270 post 70 og viser til merknader under punkt 4.14.1.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er positive til at Regjeringen følger opp vedtak fra behandlingen av statsbudsjettet for 2002 om å innføre ungdoms-, skole- og studentrabatt på 40 pst. av den aktuelle kortprisen til for voksne, og at denne skal iverksettes fra 1. august 2002.

Disse medlemmer vil likevel understreke at lovnadene fra regjeringspartiene før Sttingsvalget var en ungdoms- og studentrabatt på 50 pst. av den aktuelle

kortprisen for voksne. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at unge får gode kollektive reisevaner. Unge og studenter er følsomme på pris og en rabatt for disse gruppene har positive virkninger på reisevanene.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å innføre skole- og studentrabatt på 50 pst. fra 1. august 2002."

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 572 post 60 til merknader under avsnitt 7.14.1.7.

7.14.1.6 Kompensasjon for autodieselavgift

Sammendrag

I St.prp. nr. 50 (2001-2002) ble det varslet at Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for

7.14.1.7 Forslag om bevilgning under kap. 572 post 60 Standpunkttabell, avsnitt 7.14.1.7

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag		Ap	FrP	SV	Sp	Kp
			mill. kroner	H, KrF, V					
572	60	Rammetilskudd - innbyggertilskudd							
	1	Pensjonsutgifter	+50,000	+50,000	+50,000	+50,000	+50,000	+610,000	+610,000
	2	Gjeldsoppgjør- spesialisthelsetjenesten	-100,000	-100,000	-100,000	-100,000	-200,000	0,000	0,000
	3	Landslinjer	+57,600	0	0	0	0	0	0
	4	Tilskudd til lærebedrifter	+37,600	+50,000	+80,000	+50,000	+67,600	+37,600	+37,600
	5	Skole- og studentrabatt i kollektivtrafikken	+17,000	+17,000	+17,000	0,000	+27,500	+17,000	+17,000
	6	Kompensasjon for autodieselavgift	+10,800	+10,800	+10,800	0,000	+10,800	+10,800	+10,800
	7	Kollektivtransport			+50,000	0,000	0	0,000	0,000
	8	Kompensasjon for bortfall av skatteinntekter		+5,000		+5,000	0	+5,000	+5,000
	9	Frie inntekter					+200,000		
		Sum	+73,000	+32,800	+107,800	+5,0	+155,900	680,400	680,400

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under Kap. 1.2, om Fremskrittspartiets

2002, ville komme tilbake med et forslag om etteroppgjør til aktuelle fylkeskommuner som fikk nominell reduksjon i kompensasjon for autodieselavgift fra 1999 til 2000 over kap. 1330 daværende post 60. Etteroppgjøret skulle svare til nominell nedgang i kompensasjonen fra 1999 til 2000, i alt 10,8 mill. kroner. Av praktiske årsaker foreslås det at tilleggsbevilgningen på 10,8 mill. kroner blir postert på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner post 60 Innbyggertilskudd. Det vises i denne forbindelse til forslag om reduksjon i bevilgningen med 10,8 mill. kroner over kap. 1330 post 71 Tilskudd til ekspressbusser.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 572 post 60 til merknader under avsnitt 7.14.1.7.

subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen, samt til merknader foran og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	32 800 000
		fra kr 12 494 610 000 til kr 12 527 410 000"	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener det er riktig å øke andelen som reiser med kollektivtransport og redusere andelen som reiser med bil i byområdene. Disse medlemmer viser til at de største byregionene på grunn av dårlig økonomi har

varslet takstøkninger og/eller kutt i rutetilbudet i kollektivtrafikken, og foreslår derfor å bevilge 50 mill. kroner under kap. 572 post 60 for å opprettholde tilbudet. Det vises også til merknad under kap. 20.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	107 800 000
		fra kr 12 494 610 000 til kr 12 602 410 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	5 000 000
		fra kr 12 494 610 000 til kr 12 499 610 000"	

Disse medlemmer viser til at Regjeringen forsøker å legge en rekke øremerkede tilskudd inn i rammetilskuddet til fylkeskommunen. Dette gjelder blant landslinjene og tilskudd til lærebedrifter. Disse medlemmer mener dette gjøres for å styrke eller legitimere fylkeskommunen, og ønsker disse øremerkede tilskuddene fjernet fra rammetilskuddet.

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til at fylkeskommunene nå har avsluttet regnskapene for 2001 og resultatet viser et samlet negativt driftsresultat på 1,4 mrd. kroner. Tallene viser at merforbruket innen spesialisthelsetjenesten i 2001 var på 1,8 mrd. kroner. Underskuddet som er opparbeidet i spesialisthelsetjenesten, vil dersom staten ikke tar ansvar for å dekke det, i hovedsak betjenes ved kutt i videregående opplæring, kollektivtransport og kultur.

Disse medlemmer viser til at sykehusene etter statlig overtaking har økt sine underskudd til 2,3 mrd. kroner. Dette avdekker at staten ikke er i stand til å drive sykehusene med de økte behovene for behandling innefor de samme rammene som fylkeskommunene gjorde. Disse medlemmer viser til brev fra helseministeren av 22. mars 2002 til Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe der det framgår at de måltall

og forventninger som er rettet til spesialisthelsetjenesten de siste åra, ikke er blitt innfridd innenfor gjeldende rammer. Dette er tilfelle også i år. Skal pasientbehandlingen være på ønsket nivå, må budsjettene økes. Helseministeren sier også:

"I en totalvurdering mener jeg det er riktig å sikre en høy aktivitet i sykehusene også framover."

Og videre på spørsmål om det er andre områder som heller burde styrkes for å oppnå kostnadseffektiv bruk av pengene svarer helseministeren:

"jeg vurderer en ressursøkning til sykehusene som det mest kostnadseffektive i dagens situasjon."

Disse medlemmer vil derfor slå fast at Regjeringa ikke har vært uenig i det høge aktivitetsnivået sykehusene har hatt under fylkeskommunal drift, og at underbalansen er et resultat av behovene for økt pasientbehandling og statlig villet politikk. Dette forsterker det politiske ansvaret for å dekke opp underskuddet etter mangelfull statlig finansiering av fylkeskommunenes nødvendig driftsutgifter til sykehusdrift.

Disse medlemmer vil peke på at skole og utdanning er det viktigste og mest framtidsrettede vi kan satse på. Det gjelder både for at enkeltmennesket skal få optimale muligheter, og for samfunnets helhetsinteresser. Videregående skole i det nye tusenåret må bli bedre, mer moderne, mangfoldig og fleksibel, og ha plass også til alle voksne som nå har fått rett til slik utdanning.

Mange skoler trenger bedre utstyr og mer moderne bygg. Raske endringer i samfunnet stiller krav til kom-

petanse og omstillingsevne. Utdanningen må derfor ikke bare tilfredsstillende næringslivets kompetansebehov, men også gjøre den enkelte mer robust i forhold til et mer fleksibelt nærings- og arbeidsliv. Tilbudet til estetiske og kreative fag burde økes, og fagopplæringen gjøres mer fleksibel.

Voksne er gitt rett til videregående opplæring, uten at det er fulgt opp med økte rammer.

Disse medlemmer vil påpeke at følgene av å ikke kompensere fullt ut for opparbeidet underskudd, blir investeringstørke og klassekutt i videregående skole. Det er både skole- og næringsfiendtlig, og stikk i strid med Regjeringens uttalte mål om satsing på utdanning både for unge og voksne.

Disse medlemmer vil også påpeke at Regjeringen har gitt store løfter om mer og billigere kollektivtrafikk. Det er fylkeskommunene som har ansvar for lokal og regional kollektivtrafikk, inklusive transport-

ordningen for funksjonshemmede. Kutt i kollektivtrafikken vil for mange fylkers vedkommende medføre at det ikke er penger til annet enn kun lovpålagt skole-skyss.

Disse medlemmer vil påpeke at kulturbudsjettene i fylkene ikke er store i volum, men viktige for lokalt og regionalt kulturarbeid.

Disse medlemmer vil vise til sine merknader i Innst. S. nr. 326 (2000-2001) kommuneproposisjonen, til Budsjett-innst. S. nr. 5 (2001-2002), og omtalen av oppgjøret mellom staten og fylkeskommunene om sykehusene og Innst. S. nr. 140 (2001-2002).

Disse medlemmer viser til at oppgjøret om eiendomsmassen er under behandling i tvisteløsningsorganet, og viser for øvrig til merknad under kapittel 7.15.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
572	Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	
60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 12 494 610 000 til kr 12 650 510 000"	155 900 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at regnskapene for fylkeskommunene i 2001 viser et samlet negativt driftsresultat på 1,4 mrd. kroner. Dette underskuddet er opparbeidet i spesialisthelsetjenesten. Dersom det ikke dekkes av staten vil det føre til kutt i videregående opplæring, kollektivtransport og kultur.

Disse medlemmer viser til behandlingen av Dokument nr. 8:26 (2001-2002) om sluttoppgjør mellom statens og fylkeskommunene som følge av statens overtakelse av sykehusene mv. Et flertall i kommunalkomiteen la vekt på at fylkeskommunene skal ha et rettfærdig oppgjør etter sykehusreformen.

Disse medlemmer er at den oppfatning av sykehusrelaterte underskuddene kommunene pådro seg i 2001 bør omfattes av et slikt oppgjør. Disse medlemmer har videre merket seg at staten i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 erkjenner at sykehusbudsjettene har vært for knappe, og øker bevilgningene til helseforetakene inneværende år. Disse medlemmer

mener imidlertid at denne økningen ikke er stor nok til å øke behandlingsskapasiteten ved sykehusene og fremmer derfor forslag om at Staten skal dekke de sykehusrelaterte underskuddene i fylkeskommunene for 2001, med en bevilgning på 1,7 mrd. kroner.

Disse medlemmer viser til tidligere omtale av kommunenes pensjonsutgifter for 2001. Disse medlemmer foreslår å dekke til sammen 4,2 mrd. kroner av kommunenes pensjonsforpliktelse, i tillegg til å øke de frie midlene med 600 mill. kroner. Fylkeskommunenes andel av økningen i frie midler og dekking av pensjonsutgifter er til sammen 960 mill. kroner. 380 mill. kroner til bufferoppbygging bevilges over ny post under kap. 572 mens 560 mill. kroner bevilges over kap. 572 post 60, sammen med 5 mill. kroner for å dekke tapte skatteinntekter til fylkeskommunene som følge av reverseringen av reglene om kjøregodtgjørelse.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
572	Rammetilskudd for fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	
	(NY) Dekking av fylkeskommunenes behov for bufferoppbygging, bevilges med	380 000 000
60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 12 494 610 000 til kr 13 332 610 000"	838 000 000

7.14.2 Post 64 Skjønnskudd

Sammendrag

Det foreslås en økning av skjønnskuddet til fylkeskommunene med 100 mill. kroner. I St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) la Regjeringen til grunn at et hovedprinsipp for oppgjøret mellom staten og fylkeskommunene er at fylkeskommunene skal ha tilstrekkelig økonomisk evne til å løse sine gjenværende oppgaver etter at sykehusene overføres til staten. Det ble videre signalisert at det i Revidert nasjonalbudsjett 2002 vil bli foretatt en vurdering av det økonomiske oppgjøret som følge av statlig overtakelse av spesialisthelsetjenesten.

Ved behandling av Dokument nr. 8:26 (2001-2002) om sluttoppgjøret mellom staten og fylkeskommunene som følge av statens overtakelse av sykehusene, pekte Stortinget på behovet for et godt og rettfærdig oppgjør med fylkeskommunene.

Fylkeskommunene hadde ved utgangen av 2001 et betydelig akkumulert underskudd blant annet som følge av et regnskapsmessig underskudd i 2001 i størrelsesorden 1½ mrd. kroner. En vesentlig del av dette underskuddet kan tilbakeføres til underskudd knyttet til drift av spesialisthelsetjenesten. Kommunal- og regionaldepartementet har i brev til fylkeskommunene informert om hvorledes samtlige fylkeskommuner kan gå frem for å dekke inn de akkumulerte underskudd de hadde ved utgangen av 2001. Ubalansen kan dekkes inn ved bruk av utbetalte tilskudd til feriepengekompensasjon og tilskudd til sletting av gjeld. Sistnevnte tilskudd kan brukes av fylkeskommunene til å dekke inn den delen av underskuddet som eventuelt gjenstod etter at feriepengetilskuddet og reserver i fylkeskommunene var brukt opp. Ingen fylkeskommuner trenger dermed å stå med udekkede underskudd ved utgangen av 1. halvår 2002, dersom ikke driften i 2002 gikk med

underskudd. Denne fremgangsmåten vil likevel medføre at fylkeskommunene vil sitte igjen med en høyere langsiktig gjeld enn det de ellers ville ha hatt. Dette vil igjen medføre høyere finanskostnader for fylkeskommunene fremover. For å kompensere for dette foreslås det derfor en økning i skjønnskuddet med 100 mill. kroner. Tilskuddet er forutsatt videreført til 2003. En varig økning av inntektsrammen til fylkeskommunene med 100 mill. kroner tilsvarer om lag rentebelastningen på et lån på 1½ mrd. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 572 post 64 med 100 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at disse medlemmer under kap. 14 har foreslått en samferdselsmilliard. 200 mill. kroner av denne satsingen bevilges som skjønnskudd til fylkeskommunene, slik at de kan brukes til vedlikehold av fylkesveinetten.

Disse medlemmer går videre mot Regjeringen forslag til bevilgning på 100 mill. kroner. Begrunnelsen for dette er at Senterpartiet foreslår å dekke den gjenværende gjelden som følge av statens overtakelse av sykehusene. Dermed er det ikke behov for å dekke rentekostnaden som Regjeringen har ment å dekke med sitt forslag. Disse medlemmer viser også til eget forslag om å gå imot Regjeringen forslag om uttrekk på rammen som følge av at Regjeringen har foreslått å slette deler av gjelden hos fylkeskommunene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
572		Rammetilskudd for fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	
	64	Skjønnskudd, kan nyttes under kap. 571 post 64, forhøyes med ..... fra kr 1 124 900 000 til 1 324 900 000"	200 000 000

7.15 Kap. 573 Kompensasjon til fylkeskommuner ved statens overtakelse av ansvaret for spesialisthelsetjenesten

7.15.1 Korreksjon av gjeldsoppgjør

Sammendrag

Fylkeskommunene fikk i januar 2002 utbetalt et engangstilskudd på om lag 15,6 mrd. kroner til sletting av gjeld i forbindelse med at staten overtok ansvaret for spesialisthelsetjenesten. Tilskuddet var beregnet på bakgrunn av opplysninger om fylkeskommunal gjeld ved utgangen av 2000. I tilleggsproposisjonen (St.prp.

nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002)) varslet Regjeringen at det i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002 ville bli foretatt en eventuell justering av gjeldsoppgjøret knyttet til sykehusreformen.

Som grunnlag for å foreta justeringene har Kommunal- og regionaldepartementet innhentet opplysninger om fylkeskommunal gjeld knyttet til spesialisthelsetjenesten i 2001. Tallmaterialet er bekreftet av fylkesrevisor i den enkelte fylkeskommune. Gjennomgangen av materialet medfører at tilskudd til sletting av gjeld skal oppjusteres med 2 132 mill. kroner.

Det foreslås bevilget 2 132 mill. kroner under kap. 573 post 60 som tilskudd til sletting av gjeld i fylkeskommunene.

Når gjeld til fylkeskommunene slettes, vil behovet for inntekter til å dekke renter og avdrag knyttet til gjelden bli redusert. Det er derfor beregnet et uttrekk fra inntektsrammen knyttet til reduserte renter og avdrag på 100 mill. kroner i 2002 (halvårsvirkning), jf. omtale under kap. 572 post 60. Det vises for øvrig til omtale av prinsippene for sletting av sykehusgjeld i St.prp. nr. 82 (2000-2001) pkt. 2.3.4.

For nærmere detaljer om sluttoppgjøret mellom staten og fylkeskommunene som følge av statens overtakelse av spesialisthelsetjenesten, vises det til Kommuneproposisjonen for 2003.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet og Kyst-

partiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 573 post 60 med 2 132 mill. kroner.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti viser til merknader under 7.14, og vil i tillegg peike på at det er heilt urimeleg at eit underskott skal ligge igjen i fylkeskommunane som langsiktig gjeld. Opplegget til regjeringa for å kompensere for utgifter som fylkeskommunane får som følge av at underskottet ikkje vert sletta, er ei dårleg løysing for fylka. Desse medlemene foreslår at staten kompenserer fullt ut for underskott som er opparbeidd i 2001, at dette vert fullfinansiert i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 etter same modell som anna gjeld knytta til sjukehusa. Overføringane til desse medlemene til fylka kan oppsummerast slik:

Sletting av resterande gjeld knytta til sjukehusa	1800 mill. kroner
Uttrekk av midlar for å dekke denne gjelda	100 mill. kroner
Auke av frie inntekter til fylka	200 mill. kroner

Desse medlemene viser til at utgiftene til sletting av fylkeskommunal gjeld i statsbudsjettet for 2002 reknast som eit særskilt reknskapsforhold som det må

korrigjerast for i det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskotet.

Desse medlemene fremjar følgjande forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 vert det gjort følgjande endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
573		Kompensasjon til fylkeskommuner ved statens overtakelse av ansvaret for spesialisthelsetjenesten	
	60	Tilskudd til sletting av gjeld mv., forhøyes med ..... fra kr 15 645 600 000 til kr 19 577 600 000"	3 932 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at Regjeringen har lagt inn 2,132 mill. kroner som et sluttoppgjør til sletting av fylkeskommunenes gjeld knyttet til spesialisthelsetjenesten. Om dette heter det videre i St.meld. nr. 2 (2001-2002):

"Når gjeld til fylkeskommunen slettes, vil behovet for inntekter til å dekke kapitalkostnader knyttet til gjelden bli redusert tilsvarende. Det er derfor beregnet et uttrekk fra inntektsrammene til reduserte renter og avdrag på 100 mill.kr. Helårsvirkningen er 200 mill.kr."

Disse medlemmer vil vise til at fylkeskommunens inntektsrammer allerede er korrigert for overføring av spesialisthelsetjenesten til staten. Den gjeldsbelastning som staten nå overtar, har fylkeskommunene betjent gjennom de inntektsrammer de tidligere hadde til finansiering av spesialisthelsetjenesten. Det kan der-

for ikke med rimelig begrunnelse foretas et nytt uttrekk fra gjenstående fylkeskommunale inntektsrammer når staten nå overtar gjeldsforpliktelser knyttet til sykehusene.

Disse medlemmer viser til Regjeringens forslag om et uttrekk på 100 mill. kroner fra fylkeskommunenes rammer begrunnet med reduserte administrasjonsutgifter i forbindelse med sykehusreformen, kommer i tillegg til allerede gjennomført trekk på 750 mill. kroner. Fra fylkeskommunenes side ble det vist til at trekket på 750 mill. kroner gikk ut over de faktiske kostnader fylkene hadde til administrasjon av somatiske og psykiatriske helsetjenester. Et ytterligere uttrekk kan etter disse medlemmers oppfatning ikke begrunnes med reduserte kostnader, og vil derfor føre til reduksjon i tjenestetilbudet fra fylkene.

Disse medlemmer viser videre til at Regjeringen ikke foreslår å dekke fylkeskommunenes restgjeld

på 1,7 mrd. kroner, men i stedet kompensere om lag de renteutgiftene fylkeskommunene har på denne gjelden. Disse medlemmer vil påpeke at dette fører til at fylkeskommunene selv må dekke avdragene på denne gjelden. Disse medlemmer mener dette er galt i den økonomiske situasjonen fylkeskommunene

befinner seg. Disse medlemmer foreslår derfor at også restgjelden på 1,7 mrd. kroner dekkes. Til sammen betyr det at disse medlemmer vil øke kap. 573 post 60 med 3,832 mrd. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
573		Kompensasjon til fylkeskommuner ved statens overtakelse av ansvaret for spesialisthelsetjenesten	
	60	Tilskudd til sletting av I gjeld mv., forhøyes med ..... fra kr 15 645 600 000 til kr 19 477 600 000"	3 832 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Regjeringen har varslet at man i revidert nasjonalbudsjett ville foreta en vurdering av det økonomiske oppgjøret med fylkeskommunene, og at man spesielt ville se på om oppgjøret har slått spesielt uheldig ut for enkelt-fylkeskommuner. En enstemmig kommunalkomite har vist til dette i innstillingen til Dokument nr. 8:26. Dette medlem kan ikke se at dette temaet er berørt i St.prp. nr. 63 (2001-2002). Dette medlem er kjent med at for eksempel Sør-Trøndelag fylkeskommune mener å få en reduksjon på om lag 10 pst. av de frie inntekter som skal brukes til de gjenværende oppgaver, og viser til forslag fremmet i innstilling fra kommunalkomiteen.

7.15.2 Post 62 Tilskudd til utstyr

Sammendrag

Som en del av oppgjøret som ble foretatt i forbindelse med sykehusreformen ble det bevilget 764 mill. kroner på 2002-budsjettet til etterskuddsvis refusjon av fylkeskommunenes utstyrsinvesteringer i sykehus. I budsjettet ble det varslet at en ville komme tilbake med endelig bevilgningsnivå i Revidert nasjonalbudsjett 2002. Innsendte refusjonskrav fra fylkeskommunene tilsier et behov for oppjustering av den etterskuddsvis refusjonen til utstyrsinvesteringer i sykehus på 256 mill. kroner.

Regjeringen foreslår på denne bakgrunnen å bevilge 256 mill. kroner til fylkeskommunene til refusjon for utstyrsinvesteringer i sykehus.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 572 post 62 med 256 mill. kroner.

7.16 Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Økning i boligtilskuddet under post 75

Sammendrag

Boliger til bostedsløse, flyktninger og andre særlig vanskeligstilte er prioritert innenfor boligtilskuddsordningen. I 2001 ble strategien for bosetting av flyktninger justert, slik at flere ble bosatt i sentrale strøk av landet. Dette har medført at tilskuddsutmålingen til flyktningboliger i gjennomsnitt har økt. Den generelle tilskuddsutmålingen er fortsatt på 30 pst., men tilskuddsutmålingen for flyktningboliger i pressområdene kan heves opp til 40-50 pst. for å bidra til kostnadsutjevning mellom kommuner med ulike bolig-etableringskostnader.

Av årets tilsagnsramme på 657 mill. kroner har Husbanken fordelt 336 mill. kroner til kommunene for videretildeling, hvorav 236 mill. kroner til etablering og 100 mill. kroner til tilpasning, og 321 mill. kroner er holdt igjen i Husbanken til utleieboliger mv. Etterspørselen etter boligtilskudd til utleieboliger er høy, og Husbanken har allerede i løpet av 1. kvartal gitt tilsagn om tilskudd på 198 mill. kroner, noe som er vel 60 pst. av det banken har til rådighet. Det er i all hovedsak utleieboliger til bostedsløse og til flyktninger som har fått i tilsagn i år.

Nasjonalt utvalg for bosetting av flyktninger har fastsatt bosettingsbehovet til 8 800 personer i år, og det samme for 2003. KS har i brev til Regjeringen varslet at tilsagnsrammen for boligtilskudd må økes i inneværende år for at bosettingsstrategien som ble igangsatt sommeren 2001 skal kunne gjennomføres. Lavere bosetting enn planlagt vil bety økte utgifter til opphold i statlige mottak og økt behov for bosetting neste år.

Regjeringen vil på denne bakgrunn foreslå å øke bevilgningen til boligtilskudd med 75 mill. kroner under post 75. Det legges til grunn at bevilgningen i hovedsak kommer til utbetaling i 2002. Økningen skal øremerkes boliger for flyktninger.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 581 post 75 med 75 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter Regjeringens forslag om økte bevilgninger til boligtilskudd med 75 mill. kroner. Disse medlemmer viser til Dokument nr. 8:141 (2001-2002) hvor Arbeiderpartiet foreslår følgende konkrete boligtiltak for ungdom og økonomisk vanskeligstilte:

- å videreføre ordningen med at det kan gis opp til 60 pst. tilskudd for kjøp eller bygging av ikke-kommersielle utleieboliger for særlig vanskeligstilte enkeltpersoner og grupper. Tilskuddet nedskrives over 20 år.
- at det gjennom Sosialdepartementet utvikles en støtteordning for kommuner og frivillige organisasjoner som tar et ansvar for særlig vanskeligstilte hvor de kan få dekket deler av kostnadene ved boligsosial oppfølging.
- at bruk av hospits opphører. Hospits er et dårlig botilbud, det gir dårlige rammer for rehabilitering og dårlig økonomisk ressursbruk for alle parter. De ressurser kommunene i dag benytter til dette vil bedre kunne brukes til gode boligløsninger supplert med boligsosial oppfølging.
- at for utleieboliger med ubegrenset botid skal lån og tilskudd være betinget av at Husbankens minstenorm er oppfylt. Trangboddhet skal ikke være samfunnets tilbud til leietakere med varig svak økonomi.

Disse medlemmer viser til Dokument nr. 8:114 (2001-2002) hvor Arbeiderpartiet foreslår at tilskudd til lavinnskuddsboliger og utleieboliger nedskrives over 20 år, mot at boligene drives til selvkost og leien i utleieboligene er kostnadsrelatert (non-profit).

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
581	Bolig- og bomiljøtiltak	
	75 Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ...	275 000 000
	fra kr 646 000 000 til kr 921 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at storparten av Husbankens utlånsrammer på 13 mrd. kroner vil bli brukt opp i løpet av 1. halvår. Regjeringen viser til at ytterligere behov for lån da skal henvises til de private bankene. En slik løsning vil ikke kompensere for den

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener det er to grunnleggende skjevheter i utleiemarkedet. Den ene er knapphet på utleieboliger, noe som gjør at mange, spesielt mennesker med minoritetsbakgrunn, skyves ut av boligmarkedet. Det andre er at andelen ikke-kommersielle utleieboliger er lav. I Danmark og Sverige er henholdsvis 21 pst. og 20 pst. av boligene ikke-kommersielle utleieboliger ifølge NOU 2002:2 Boligmarkedene og boligpolitikken. I Norge utgjør ikke-kommersielle utleieboliger kun 4 pst. av samlet boligmasse, noe som de siste årene har bidratt til store husleieøkninger i utleieboligmarkedet.

Etter disse medlemmers oppfatning er det behov for en storstilt satsing på bygging av ikke-kommersielle utleieboliger. Dagens tilskuddsrammer gir ikke rom for en slik satsing. Tilskuddene går både til bostedsløse, ungdommer, vanskeligstilte på boligmarkedet og flyktninger. I en situasjon med økt antall flyktninger som skal bosettes i kommunene er det behov for både kjøp og bygging av boliger. Med Regjeringens program for bostedsløse blir bygging av boliger for vanskeligstilte og ungdom nedprioritert. Tall fra Husbanken viser at om lag 90 pst. av til nå fordelte tilskuddsmidler har gått til flyktningeboliger, mens kun 2 pst. har gått til ungdomsboliger. Nedprioritert blir også bygging av prisregulerte lavinnskuddsboliger. Disse medlemmer viser til at så langt i år kunne boligprosjekter for til sammen 400 mill. kroner utover tilskuddsrammen vært bygget dersom det fantes midler til det.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser også til brev fra Kommunenes Sentralforbund som anslår behovet for midler til boliger for flyktninger til 225 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

funksjon som Husbanken har, særlig i forhold til boligbygging i distriktene og i forhold til spesielle boligprosjekt. Disse medlemmer vil derfor foreslå at utlånsrammen øker med 2 mrd. kroner jf. forslag i kap. 20.1.

Komiteens medlem fra Senterpartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
581	Bolig- og bomiljøtiltak	
75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med.....	125 000 000
	fra kr 646 000 000 til kr 771 000 000"	

Bindingstiden for tilskudd

Sammendrag

Bindingstiden på tilskudd som gis over kap. 581 post 75 Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger er 10 år. Tilskuddene avskrives med 10 pst. pr. fullført år etter utbetalingsdatoen. Etter regelverket for ordningen kan tilskudd kreves helt eller delvis tilbakebetalt, eller gjøres rente- og avdragspliktig dersom boligene disponeres i strid med forutsetningene, jf. forskrift om boligtilskudd fra Den Norske Stats Husbank av 20. desember 1995. Tilskudd under 20 000 kroner kreves ikke tilbakebetalt.

I Budsjett-innst. S. nr. 5 (2001-2002) blir Regjeringen av et flertall i kommunalkomiteen bedt om å vurdere å forlenge nedskrivingsperioden til 20 år. Etter Regjeringens vurdering er det ikke hensiktsmessig å forlenge avskrivingsperioden for personlige tilskuddsmottakere som får boligtilskudd. Dette gjelder tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av boliger. Disse tilskuddene er relativt små, og en forlengelse av bindingstiden vil også kunne hindre mange mottakere i å forbedre sin boligstandard i svært mange år.

Når det gjelder boligtilskudd til utleieboliger, som i gjennomsnitt er en god del høyere enn tilskuddene som gis til de øvrige formålene innenfor ordningen, vil en forlengelse av bindingstiden til 20 år sikre at boligene blir brukt til formålet i en lengre periode og at subsidiene kommer flere til gode. I utleieboliger vil det ikke være den enkelte beboer som må tilbakebetale tilskuddet dersom boligen brukes i strid med forutsetningene, men kommuner, stiftelser, boligbyggelag og andre som bygger og leier ut boliger til vanskeligstilte.

Regjeringen foreslår derfor at bindingstiden for boligtilskudd til etablering videreføres med 10 år, og at tilskudd under en av Husbanken nærmere angitt sum fortsatt gis uten bindingstid. Regjeringen foreslår at bindingstiden for boligtilskudd til utleieboliger økes til 20 år.

Endringer i bindingstiden for boligtilskuddet innebærer at forskriften for ordningen må endres. Forlengelsen kan ikke gjennomføres før ny forskrift er trådt i kraft.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

7.17 Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

Post 60 Oppstartingsstilskudd

Vedtatt tilsagnsramme i 2002 for Opptappingsplanen for psykisk helse 1999-2006 er 440 omsorgsboliger. Husbanken hadde ved utgangen av februar 2002 allerede til behandling søknader om tilskudd til om lag 800 omsorgsboliger under Opptappingsplanen. Selv om tilsagnsrammen utnyttes fullt ut vil derfor et stort antall kommuner ikke få tilsagn i år og må vente til i 2003 for å få avklart sine søknader.

Spesialisthelsetjenesten venter nå på at kommunene skal gjøres i stand til å gi tilbud om bl.a. omsorgsboliger til et stort antall utskrivningsklare pasienter med større tilretteleggingsbehov. pr. i dag er det ikke bygget nok omsorgsboliger til å ta imot dem, og dette er en flaskehals i arbeidet med omstrukturering av spesialisthelsetjenesten som hindrer full ressursutnyttelse

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn at tildelingsrammen for oppstartingsstilskuddet økes med 460 omsorgsboliger slik at rammen til Opptappingsplanen totalt blir på 900 boliger i 2002. Da tilsagnene først gis i 2. halvår 2002 antas det at ingen av tilsagnene kommer til utbetaling i år, og det er derfor ikke knyttet bevilgningsbehov til økningen av rammen for inneværende år. Tilsagnsrammen økes som følge av dette med 83,4 mill. kroner til 3 074,5 mill. kroner, jf. eget romertallsvedtak. Tilsagnene vil bli utbetalt etter hvert som byggeprosjektene ferdigstilles i årene 2003-2006.

Regjeringen vil komme tilbake til avslutningen av eldreplanen, og de økonomiske konsekvensene av denne, i kommuneproposisjonen for 2003.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag IV pkt. 1 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener det er en forutsetning både for gjennomføring av psykiatriplanen og en effektiv spesialisthelsetjeneste å legge til rette for utvidelse av tildelingsrammen for omsorgsboliger med 460 boliger i år.

7.18 Avvikling av rente- og avdragsfrie lån

Sammendrag

På 60-tallet ble det etablert en ordning med gjennomgangsboliger for yrkeshemmede. Ordningen ble etablert som et ledd i arbeidsmarkedspolitikken og ble forvaltet av Arbeidsdirektoratet. Fram til 1978 ble bygging av gjennomgangsboliger toppfinansiert med bl.a. rente- og avdragsfrie lån fra Arbeidsdirektoratet, mens fra 1978 ble gjennomgangsboliger toppfinansiert med etableringslån fra Husbanken. Ordningen med gjennomgangsboliger ble i 1993 overført fra Arbeidsdirektoratet til Husbanken. I 1999 ble støtten til gjennomgangsboliger avviklet ved at Husbanken innfridde restgjelden for de resterende etableringslånene pr. 1. januar 1999. Sikkerhetsdokumentene for disse lånene er slettet og statens krav er frafalt. Når det gjelder de rente- og avdragsfrie lånene er disse ikke slettet. Grunnen er at Husbanken ikke har funnet å kunne gjøre dette pga. at sikkerhetsdokumentene er tinglyst på Kommunal- og regionaldepartementet og Arbeidsdirektoratet. Samlet utgjør gjenstående lån om lag 9,2 mill. kroner og omfatter 20 lån, de fleste til Landsforeningen for Hjerter- og Lungesyke.

Regjeringen foreslår at de gjenstående fordringene på disse lånene slettes, jf. eget romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag V pkt. 4 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

8. SOSIALDEPARTEMENTET

8.1 Handlingsplanen for eldreomsorgen

Sammendrag

Regjeringen har i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) varslet en egen stortingsmelding om avslutningen av handlingsplanen for eldreomsorgen, jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002). I stortingsmeldingen, som vil bli lagt fram samtidig med Kommuneproposisjonen for 2003, vil det bli gitt en oppsummering og vurdering av status i handlingsplanen og hvilke tiltak m.v. som er nødvendig for å få gjennomført planen på en tilfredsstillende måte. Konkrete forslag vil bli fremmet i Kommuneproposisjonen for 2003.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til avtalen mellom disse partier når det gjelder kommuneøkonomiproposisjonen for 2003, gjengitt i Innst. S. nr. 253 (2001-2002), der det er enighet om å avslutte handlingsplan for eldreomsorgen og gi tilsagn om bygging av totalt 5 000 boenheter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter Regjeringens forslag om nye 2 000 enheter til 2005, men mener at behovet tilsier ytterligere 3 000 enheter.

Disse medlemmer har merket seg at 22 kommuner har dårlig dekningsgrad i forhold til et eller flere av de sentrale mål for handlingsplanen. Disse medlemmer ser at særlig de større byene har langt igjen til reell måloppnåelse er innfridd. På denne bakgrunn vil disse medlemmer be Regjeringen sørge for at fylkesmennene følger opp de kommunene som har lav dekningsgrad særskilt og legger til rette for ytterligere satsing i disse kommunene med inntil 3 000 enheter med gjennomføring fra 2004 til utløpet av 2007.

Disse medlemmer viser for øvrig til sosialkomiteens innstilling om St.meld. nr. 31 (2001-2002) Avslutning av handlingsplanen for eldreomsorg, der behovet for opptrapping ut over Regjeringens forslag foreslås. Disse medlemmer ønsker å legge til rette for en samlet styrking på 5 000 enheter. Disse medlemmer legger til grunn at dette vil fordre en økning av investeringsrammene fra 2004 - 2007 med om lag 980 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at Regjeringen understreker at det først og fremst er bemanningsfaktoren som er avgjørende for muligheten til å gi heldøgntilbud og at det skal sikres gjennom økninger i kommunenes frie inntekter.

8.2 Spørsmålet om etablering av sprøyterom for narkomane

Sammendrag

Regjeringen Stoltenberg vedtok høsten 2001 å ville godkjenne et begrenset antall forsøk med sprøyterom for narkomane, dersom enkelte kommuner ønsket det. Stortinget gjorde 25. oktober 2001 følgende anmodningsvedtak:

"Stortinget ber Regjeringen følge opp Regjeringen Stoltenbergs positive holdning til sprøyterom."

Saken ble 3. oktober 2001 sendt på høring med frist 11. januar 2002. De fleste høringsinstansene stiller seg negative til etablering av sprøyterom. Det er i proposisjonen redegjort nærmere for høringen.

Det eksisterer lite dokumentasjon på effekten av sprøyterom. Det er gjennom høringsrunden ikke godtgjort at de bidrar vesentlig til å hindre overdosedødsfall. Regjeringen anser det for høyst sannsynlig at man kan oppnå mer ved å satse på andre tiltak, først og fremst lavterskeltiltak, som sikrer målgruppens verdighet på andre måter. Regjeringen har allerede satset betydelig på videreutbygging av det legemiddelassisterte behandlingstilbudet og lavterskel helsetiltak. Sosialdepartementet er i ferd med å utvikle gode modeller for bolig- og oppfølgingstilbud for bostedsløse, og vil komme tilbake til disse både i en tiltaksplan mot fattigdom og en behandlingsplan mot rusmiddelproblemer, som vil bli lagt frem i forbindelse med forslaget til statsbudsjett for 2003. Regjeringens

vurdering er at man med en intensivert og samordnet innsats fra politiet, helse- og sosialtjenesten og frivillige organisasjoner som Frelsesarmeen og Kirkens Bymisjon, vil kunne oppnå vesentlig bedre resultater enn med sprøyterom.

Regjeringen vil på denne bakgrunn ikke gå inn for å godkjenne forsøk med sprøyterom.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Kystpartiet tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen påpeker at det eksisterer lite dokumentasjon på effekten av sprøyterom. Disse medlemmer legger til grunn at en intensivert innsats innen hele rusfeltet og tilrettelegging av almenhelsetjenestetilbudet til rusmisbrukere, vil bidra til å redusere overdosedødsfall. Disse medlemmer viser til at Oslo kommune ønsker å etablere et forsøk raskt og at Bærum kommune også vil følge opp dette med eget forsøk. Samlet har disse to kommunene ansvar for om lag halvparten av landets stoffmisbrukere og har bred kompetanse i arbeid med tunge misbrukere i samarbeid med frivillige organisasjoner. Disse medlemmer ønsker å få evaluert om en særskilt innsats ved sprøyterom, satt inn i en akseptabel lavterskeltjeneste, kan gi særskilte positive effekter i å forhindre overdosetilfeller eller andre ringvirkninger av positiv eller negativ art. På denne bakgrunn ønsker disse medlemmer etablering av tidsbegrensende forsøk i disse 2 kommuner med en evaluering av om forholdene påvirkes bedre i forhold til ressursinnsats i dette området sammenliknet med for eksempel Bergen- og Stavangerområdet. Disse medlemmer ber om at slikt forsøk innarbeides i den Rusplanen Regjeringen fremlegger i 2002.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets landsmøte 28. april 2002 gikk inn for å tillate etablering av sprøyterom for narkomane i Norge. Disse medlemmer viser til at Norge har det høyeste overdosedødsfall blant narkomane i Europa med en topp i 2001 på 336 relativt unge mennesker. I år 2000 hadde eksempelvis Nederland 4 overdosedødsfall pr. 1 million innbyggere. Sveits hadde 30 overdosedødsfall pr. 1 million innbyggere, mens Norge hadde 278 overdosedødsfall. Både Nederland og Sveits har over flere år hatt etablert sprøyterom for narkomane. Den samme utviklingen har vi også sett eksempelvis i Tyskland.

Disse medlemmer viser til at det antas at vi har et antall sprøytenarkomane på mellom 15-20 000 i Norge i dag, hvorav kun 1 200 pasienter får relevant medikamentell rehabiliteringsbehandling ved hjelp av Metadon, Subutex eller andre medikamenter. Fremskrittspartiet har siden 1992 jobbet intenst i Stortinget for å få etablert medikamentell assistert behandling til

de syke narkomane og takket være støtte fra Arbeiderpartiet har det lyktes å få dette tilbudet ut på regionalt nivå. Men kapasiteten er for liten i det minst 5 000 av de ca. 15-20 000 narkomane burde hatt Metadon- eller Subutexbehandling i dag, noe som kunne ha redusert overdosedødeligheten betydelig.

Disse medlemmer viser også til at Fremskrittspartiet over flere år har arbeidet for å overføre helsetjenesten til de narkomane fra sosiallovgivningen til helselovgivningen, slik at disse menneskene også kunne få pasientstatus og slippe det stigmatiserende klientstempelen. En slik endring av lovgivningen og en rusreform lovet Regjeringen skulle bli gjennomført fra 1. januar 2003 og disse medlemmer er svært lite tilfreds med at den samme regjering i Revidert nasjonalbudsjett legger opp til at denne reformen ikke skal tre i kraft før i 2004.

Disse medlemmer mener at det er hevet over enhver tvil at medikamentell behandling med Metadon og Subutex til heroinmisbrukere gir misbrukere et bedre sosialt liv, en bedre helse og fører til mindre kriminalitet og gir dermed også økonomiske innsparinger for samfunnet totalt sett. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til et oppslag i Aftenposten onsdag 15. mai 2002 hvor en undersøkelse dokumenterer at pasienter som får Metadonbehandling med effekt sparer det offentlige for ca. 360 000 kroner pr. person. Den menneskelige effekten vil imidlertid disse medlemmer understreke som det viktigste ved medikamentell assistert behandling. Pasientene kan da leve et sosialt, normalt liv, være yrkesaktiv, ta videre utdannelse, ha familieliv, få et styrket selvbilde og bli akseptert i sitt lokalmiljø.

Disse medlemmer viser til at frem til våre dager har de narkomane desidert vært samfunnets tapere og deres menneskeverd betydelig devaluert fra samfunnets side, også fra hjelpeapparatet. Det Fremskrittspartiet legger i begrepet sprøyterom er kun en utvidelse av de tilbudene som gis ved de helsemessige lavterskeltilbud i mange byer og tettsteder i dag. Særlig er Oslo kommune langt fremme på dette feltet. Ved å tillate at de tyngste narkomane heroinmisbrukere kan komme til et spesielt helsesenter for å få satt sin heroin under trykke, renslige og gode hygieniske forhold, gir den positive sideeffekt at de også kommer i kontakt med helsevesenet og helsepersonell som kan veilede og bringe pasienten videre til behandlingsapparatet som finnes både når det gjelder somatiske lidelser og psykiatriske problemer. Ved dette tilbudet viser også samfunnet mer verdighet i forhold til de narkomane samtidig som man forbedrer den enkeltes helsesituasjon. Det er en kjent sak at de som har gått på heroin over mange år har en meget svekket helsetilstand hvor de fysiske problemene gjerne er alvorlige infeksjonssykdommer i skjelett og muskulatur samt hepatitt- og HIV-infeksjon. Det er etter disse medlemmers mening derfor viktig at en gjennom sprøyterommet får kontakt med de narkomane og dermed kan hjelpe dem ved å forebygge infeksjonssykdommer og veilede i forbin-

delse med sprøytesetting, slik at en unngår alvorlige hud- og muskelinfeksjoner.

Disse medlemmer viser til at Prosjektet i Oslo, et lavterskeltilbud på helse som drives i samarbeid mellom staten og Oslo kommune, åpnet et sprøyterom i desember 2001 som dessverre ble stengt av Byrådet i Oslo etter to måneders drift. Erfaringene fra driften av dette sprøyterommet er i følge sluttrapport fra Prosjektet udelt positive og ble veldig godt mottatt av de narkomane selv, og særlig vektla de narkomane at tilbudet oppjusterte deres selvbylde og at de oppfattet tilbudet som at samfunnet også aksepterte deres menneskeverd. Sprøyterommet kom i kontakt med langt flere pasienter enn hva lavterskeltilbudet hadde oppnådd og fikk dermed muligheten til å gi helsemessig og sosial veiledning til flere pasienter enn man hadde fått mulighet til tidligere. De narkomane ved Prosjektets sprøyterom fikk også veiledning fra helsepersonell om hvor det var farlig å sette injeksjonene for å unngå komplikasjoner, men særlig helsepersonalets mulighet til å videresende pasienter gjennom helseapparatet var en av de viktigste oppgavene Prosjektet utførte.

Disse medlemmer viser til at innvendingene mot sprøyterom fra ulike hold har vært at sprøyterommene ville bli et handlested for narkotika. I følge rapporten fra Prosjektet ble disse problemene ikke registrert overhodet. Den korte varigheten av sprøyterommet har ikke gitt noe svar på hvor vidt sprøyterommet har virket inn på antall overdosedødsfall. Til det var driftstiden for kort. Disse medlemmer mener imidlertid at sprøyterommene åpenbart har forebyggende effekt når det gjelder overdosedødsfall fordi pasientene kan overvåkes en nødvendig tid etter at "skuddene" er satt av pasientene selv.

Hovedkonklusjonen til evalueringsrapporten fra Prosjektet de to månedene de drev sprøyterom, var at praktiseringen med sprøyterom har gitt betydelige helsegevinster for pasientene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Det åpnes for at kommuner kan starte forsøk med sprøyterom.

Forsøket evalueres etter 2 års drift."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti registrerer at Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett for 2002 går imot forsøk med sprøyterom.

Disse medlemmer understreker på det sterkeste behovet for å styrke tilbudet til stoffmisbrukere. Opprettelsen av sprøyterom er et begrenset tiltak, som alene vil ha liten effekt på denne gruppas levekår og livssituasjon. Målet for narkotikapolitikken i Norge må, i tillegg til bekjempelse av misbruket, være en vesentlig reduksjon av de helsemessige og sosiale problemer som følger av stoffmisbruk. Det krever satsing på bred front. Lavterskeltilbud, av den typen som Prosjektet og Kirkens Bymisjon tilbyr, og styrking av boligtilbudet til stoffmisbrukere er viktige områder.

Disse medlemmer mener at visse premisser må oppfylles hvis et forsøk med sprøyterom skal kunne tiltales:

1. Det må være en betingelse at forsøket etableres i tilknytning til allerede eksisterende lavterskeltilbud. Sprøyterommene må ikke opprettes som isolerte enheter, men være knyttet til et fagmiljø med muligheter for oppfølging og hjelp til den enkelte bruker.
2. Forsøk med sprøyterom må etableres som en del av et større prosjekt. Dette må også omfatte forsøk med en annen type tilbud som fagfolk mener vil kunne ha positiv effekt; lavterskeltilbud for utdeling av buprenorfin (Subutex) tabletter. Departementet må ha ansvaret for helhet og overbygning mellom de to typene forsøk i prosjektet, mens initiativ og gjennomføring av de to typene av forsøk forutsetter lokalt engasjement. Deltakelse i forsøket med buprenorfin skal ikke ha som forutsetning at det kreves avvenning eller forpliktelse til rusfrihet. Tiltaket bør foruten utlevering av buprenorfin medføre tilbud om individuell undersøkelse og samtale/veiledning hvis brukerne ønsker det. Buprenorfin er et stoff som ligner metadon, men er noe mindre giftig og lettere å slutte med. Buprenorfin fjerner abstinens og reduserer rustrangen hos misbrukere.

Disse medlemmer går inn for at man på de premisser som er nevnt over åpner for et begrenset forsøk med sprøyterom. Målgruppen bør være en mindre gruppe av misbrukere - langtkommende og eldre brukere av lavterskeltilbud. Både forsøk med sprøyterom og forsøk med lavterskeltilbud for utdeling av buprenorfin vil gi kunnskap om helseeffekten av slike tilbud og effekter av dialogen mellom brukere og hjelpeapparatet i forbindelse med forsøkene. Det understrekes at disse medlemmer ikke åpner for forsøk med sprøyterom som et ledd i en liberalisering av norsk narkotikapolitikk.

Disse medlemmer vil understreke behovet for at det med tanke på evalueringen av eventuelle forsøk spesifiseres hvilken type effekter man vil undersøke om sprøyterom eller lavterskeltilbud for utdeling av buprenorfin kan ha. Man bør blant annet se på effekten i forhold til følgende målsettinger:

- Økt opplevelse av verdighet blant brukerne.
- Reduksjon i antall sprøyter satt under lite betryggende omstendigheter.
- Reduksjon i overdosedødsfall.
- Bedre helsetilstand blant brukerne.
- Økt kontakt med helsepersonell for bedre undersøkelser, hjelp og veiledning.
- Flere brukere motivert for behandling av rusproblemer.
- Redusert frekvens av prostitusjon og kriminalitet motivert av rustrang og avhengighet.

Disse medlemmer mener det ville være svært interessant med et prosjekt som kjører forsøk med de to nevnte tilbudene parallelt. Målgruppe, målsettinger og effekter som skal evalueres bør være felles for både forsøk med sprøyterom og forsøk med utdeling av buprenorfin. I praksis bør de ulike tilbudene etableres på ulike steder, slik at man unngår problemer med tolkning/evaluering som følge av interaksjon mellom brukere, eller skjevheter i forhold til hvem innenfor målgruppen som søker til hvilket av de to tilbudene. Disse medlemmer ser nytten av en mulighet for å sammenligne effekter av to forskjellige tilbud etablert med samme formål. Det er ikke slik at man etter en evaluering må falle ned på enten det ene eller det andre alternativet. En positiv evaluering av begge forsøkene må kunne ende med satsing på begge eller en kombinasjon av de to tilbudene.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det er et klart behov for en forsterket innsats på rusfeltet. Dette gjelder både det forebyggende arbeidet, behandlingstilbudet og kontrollen med tilgangen av narkotika. Dette medlem vil understreke at det er nødvendig med tiltak for å sikre et mer verdig liv for de tyngste rusmisbrukerne. Dette medlem viser til rapporter som forteller at helsetilstanden blant de mest utslitte misbrukerne er betydelig forbedret etter to år med feltpleie i Oslo. Dette medlem mener staten må bidra til at slike tilbud utvides til å gjelde flere kommuner. Dette medlem har merket seg at det i Regjeringens høringsrunde i forhold til sprøyterom har fremkommet klare motforestillinger fra tunge faginstanser til etablering av slike tilbud. Dette medlem registrerer at det i komiteen likevel er etablert et flertall for utprøving av sprøyterom. Dette medlem mener Regjeringen bør tilrettelegge for et tidsavgrenset forsøk knyttet til eksisterende lavterskeltilbud parallelt med forsøk med lavterskeltildeling av buprenorfin. Dette medlem vil videre understreke at det tas stilling til videre satsing først etter en grundig evaluering av begge disse forsøkene.

8.3 Kap. 600 Sosialdepartementet

8.3.1 Post 1 Driftsutgifter

8.3.1.1 Overføringer til kap. 706 Sosial- og helsedirektoratet post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I 2002 er det opprettet et nytt Sosial- og helsedirektorat som skal bidra til å gjennomføre og iverksette nasjonal politikk i helse- og sosialsektoren. Det har pågått en omfattende prosess med funksjons- og oppgavefordeling mellom det nye Sosial- og helsedirektoratet, Sosialdepartementet og Helsedepartementet. En del oppgaver med tilhørende ressurser skal i den forbindelse flyttes fra Sosialdepartementet til Sosial- og helsedirektoratet. Det vises også til nærmere omtalen av dette under kap. 706 Sosial- og helsedirektoratet.

Bevilgningen foreslås redusert med 13 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 706 Sosial- og helsedirektoratet post 1.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 600 post 1 til merknader under avsnitt 8.3.1.4.

8.3.1.3 Økte utgifter til drift, utvalg m.m.

Sammendrag

Delingen av Sosial- og helsedepartementet har medført større utgifter til drift for Sosialdepartementet. Det har bl.a. vært nødvendig å opprette nye stillinger på enkelte områder, samt at delingen har medført ekstra utgifter tilknyttet IT og arkiv.

Stortinget har vedtatt at Regjeringen skal utrede spørsmålet om en felles etat for sosial-, arbeidsmarkeds- og trygdeetaten.

Det regnes med merutgifter på 7,2 mill. kroner. Bevilgningene under kap. 614 Utviklingen av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere post 21, kap. 675 Tiltak for eldre og funksjonshemmede post 21 og kap. 2600 Trygdeetaten post 21 foreslås redusert med til sammen 7,2 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 7,2 mill. kroner, mot tilsvarende innsparinger på ovennevnte kapitler.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 600 post 1 til merknader under avsnitt 8.3.1.4.

8.3.1.3 Endret ansvarsforhold for tiltak for rusmiddelmissbrukere

Sammendrag

Regjeringen vil gjennomgå ansvarsforholdene innen rusomsorgen med sikte på endringer fra og med 2004. Gjennomgangen vil bl.a. omfatte kompliserte spørsmål knyttet til eiendomsforhold mv, jf. erfaringer knyttet til statens overtakelse av spesialisthelsetjenesten.

Det foreslås bevilget 5 mill. kroner til denne gjennomgangen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener at ansvarsforholdene knyttet til rusmiddelomsorgen bør avklares med sikte på endringer fra 2003, ikke 2004 som Regjeringen har satt som målsetning. Disse medlemmer viser til merknader under kap. 614 post 21 vedrørende begrunnelsen for dette.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 600 post 1 til merknader under avsnitt 8.3.1.4.

8.3.1.4 Forslag om bevilgning under kap. 600 post 1

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 8.3.1.4

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
600	1	Sosialdepartementet							
	1	Overføring av oppgaver til Sosial- og helsedirektoratet	-13,000	-13,000	-13,000	-13,000	-13,000	-13,000	-13,000
	2	Økte utgifter til drift, utvalg, m.m.	+7,200	+7,200	0,000	+7,200	0,000	+7,200	+7,200
	3	Tiltak for rusmiddelbrukere, ansvarsforhold	+5,000	+5,000	0,000	+5,000	0,000	+5,000	+5,000
		Sum	-0,800	-0,800	-13,000	-0,800	-13,000	-0,800	-0,800

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 600 post 1 med netto 0,8 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti legger til grunn at departementet kan foreta en deling ved

omdisponering innen egen ramme og i tillegg ivareta høyt prioriterte utredningsoppgaver innen nåværende rammer og også ivareta ytterligere utredning av ansvarsforholdene i rusomsorgen uten ekstraressurser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
600		Sosialdepartementet (jf. kap. 3600)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 71 491 000 til kr 58 491 000"	13 000 000

8.4 Kap. 614 Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.

8.4.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 3,4 mill. kroner. Midlene foreslås overført til kap. 706 Sosial- og helsedirektoratet post 1 og skal nyttes til å bygge opp kompetanse i Sosial- og helsedirektoratet innenfor sosialtjenesteområdet.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,7 mill. kroner til inndeckning av merutgifter under kap. 600 Sosialdepartementet post 1 som følge av økte driftsutgifter og kostnader knyttet til ulike utvalg departementet har ansvaret for.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 4,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet mener at behandlingstilbudet til rusmiddelmissbrukere generelt er preget av mangelfull organisering og lite helhetlige løsninger. Dette gjelder så vel avklaringen av behandlingsansvaret, samt oppbyggingen av selve behandlingstilbudet.

Disse medlemmer mener at hele rusfeltet har behov for en full gjennomgang for en snarlig avklaring så vel av ansvarlinjer, som av hvilken samlet ressursinnsats som behøves på feltet for å oppnå kort- og lang-siktige resultater.

Disse medlemmer viser til Stortingets vedtak under behandlingen av Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002) knyttet til rusmiddelmissbrukere der det heter:

"Stortinget ber Regjeringen om å bidra til at boligtilskuddet i kommunene til rusmiddelmissbrukere bedres."

Og videre:

"Stortinget ber Regjeringen bidra til at det er økonomiske midler til hele tiltakspakker som dekker et helhetlig omsorgs- og behandlingstilbud for rusmiddelmissbrukere."

Og:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en lovgjennomgang knyttet til lov om psykisk helsevern og lov om sosial omsorg samt andre lover der rusmiddelmissbruk er omtalt, ut fra målet om at behandlingsansvaret også kan tillegges helsepersonell."

Etter disse medlemmers syn haster det med å få fulgt opp Stortingets vedtak, og aller mest haster økningen av den samlede ressursinnsatsen overfor rusmiddelmissbrukere. Denne økningen må skje på en koordinert måte med faglighet, helhetlig tilnærming og kontinuitet som målsetning for de tiltak som igangsettes. Målet må være å redusere antall overdosedødsfall, og bidra til at flere rusmiddelmissbrukere får kontroll med sitt rusmiddelmissbruk, samtidig som vi unngår nyrekruttering av rusmiddelmissbrukere. Disse medlemmer mener at den gjennomgang Stortinget har vedtatt skal finne sted, skal være på plass til 1. januar 2003.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelbrukere mv.	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 129 500 000 til kr 126 500 000"	3 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet går mot kuttet på 4 mill. kroner i post 63 rusmiddeltiltak.

8.5 Kap. 666 Avtalefestet pensjon

8.5.1 Økt beløpsgrense i AFP-ordningen

Sammendrag

Innledning

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2002 vedtok Stortinget å be

"Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at avtalefestet pensjon kan kombineres med mulighet for arbeidsinntekt inntil 15 000 kroner".

"Stortinget ber Regjeringen om å gjennomgå ansvarsforholdene innen rusmiddelomsorgen med sikte på endringer fra 2003."

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil stemme imot kuttene på 4,1 mill. kroner på post 21 spesielle tiltak. Sammenlignet med Regjeringen foreslår Senterpartiet derfor å plusse på post 21 med 4,1 mill. kroner.

8.4.2 Post 63 Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, kan overføres

Sammendrag

I tilknytning til opprettelsen av nytt Sosial- og helsedirektorat skal det bygges opp kompetanse i Sosial- og helsedirektoratet innenfor sosialtjenesteområdet. I den forbindelse fremmes det forslag om å redusere bevilgningen med 4 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 706 Sosial- og helsedirektoratet post 1 *Driftsutgifter*.

Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

Nærmere om AFP-ordningen

I 1988 avtalte partene i arbeidslivet en tidligpensjonsordning der målgruppen opprinnelig var slitne arbeidstakere med lange arbeidskarrierer. Pensjonsalderen i AFP-ordningen er i dag på 62 år, og om lag 60 pst. av landets yrkesaktive har mulighet til å benytte seg av ordningen.

AFP-ordningen er noe ulikt utformet innenfor privat og offentlig sektor. I privat sektor beregnes pensjonen som en uførepensjon i folketrygden. Det vil si at det medregnes pensjonspoeng fram til den ordinære pensjonsalderen på 67 år, slik at pensjonen tilsvarende om lag det en ville fått dersom man hadde fortsatt i arbeid frem til fylte 67 år. I tillegg ytes det et AFP-tillegg. I

LO/NHO-ordningen er tillegget på 950 kroner pr. måned, og er skattefritt.

I stat og kommune beregnes AFP på tilsvarende måte som i privat sektor for 62-, 63- og 64-åringer. For 65- og 66-åringene beregnes pensjonen derimot som en offentlig tjenestepensjon, det vil si at pensjonen utgjør 66 pst. av pensjonsgrunnlaget gitt full opptjeningstid på 30 år. Dersom en folketrygdberegnet AFP er høyere etter fylte 65 år, utbetales differansen i tillegg. AFP-tillegget i stat og kommune er på 1 700 kroner pr. måned, men skattepliktig.

I medhold av lov 23. desember 1988 nr. 110 om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon, bidrar staten med 40 pst. av de årlige pensjonsutgiftene, eksklusive AFP-tillegget til 64-, 65- og 66-åringene i privat sektor. Arbeidsgiverne dekker utgiftene fullt ut for 62- og 63-åringene. I tillegg bidrar staten indirekte til finansieringen gjennom skattemessig gunstig behandling av pensjonen og godskrivning av pensjonspoeng i folketrygden etter uttak av AFP. Statlige og kommunale arbeidsgivere dekker pensjonsutgiftene fullt ut.

Fra 1. august 2000 trådte det i kraft nye delpensjonsregler i AFP-ordningen. Bakgrunnen var at de tidligere reglene kunne føre til en høyere samlet inntekt etter skatt i delpensjonstilfellene enn det man hadde hatt som fullt yrkesaktiv. De nye reglene bygger på et pro rata-prinsipp, og går ut på at man kan redusere arbeidsinntekten og motta delpensjon for den tiden man ikke arbeider. Dersom inntekten reduseres til for eksempel 60 pst. av tidligere inntekt, skal vedkommende motta 40 pst. av full pensjon.

Dersom det viser seg at pensjonisten tjener mer eller mindre enn forventet, skal pensjonsandelen justeres tilsvarende i etterhånd. I prinsippet skal pensjonen avkortes allerede fra første krone. Det er av administrative grunner lagt inn et slingringsmonn eller toleransebeløp på 4 000 kroner, slik at ikke ethvert avvik skal føre til justeringer i pensjonen. Overskrides dette beløpet, skal pensjonen omregnes, og all inntekt medregnes som grunnlag for fastsetting av den nye pensjonen. Toleransebeløpet gjelder enten pensjonisten tjener mer eller mindre enn det som var forutsatt. Denne beløpsgrensen har ingen sammenheng med det tidligere fribeløpet på folketrygdens grunnbeløp.

I tiden før omleggingen var det en meget sterk tilgang av nye AFP-pensjonister. Økningen stagnerte imidlertid som følge av de nye delpensjonsreglene fra 1. august 2000. Erfaringene tyder således på at det er færre som tar ut AFP enn tidligere, noe som nettopp var en av målsettingene med de nye reglene. Ved utgangen av 2001 var det til sammen 32 558 AFP-pensjonister, hvorav 14 976 fra privat sektor. Antallet AFP-pensjonister i offentlig sektor er om lag likt fordelt mellom kommunal og statlig sektor.

Høring

Stortingets vedtak om å øke beløpsgrensen, kan gjennomføres på ulike måter. Det vil være ulike konsekvenser og kostnader avhengig av om en øker dagens toleransebeløp eller om en innfører et fribeløp. I et høringsnotat fra Sosialdepartementet ble følgende alternativer skissert:

- a) Videreføring av prinsippene i dagens pro rata delpensjon, mens det administrativt begrunnede toleransebeløpet økes fra 4 000 kroner til 15 000 kroner. Dersom arbeidsinntekten avviker med mindre enn 15 000 kroner i forhold til det beløpet pensjonen er utmålt etter, skal ikke pensjonen omregnes. Dersom arbeidsinntekten avviker med mer enn 15 000 kroner, regnes hele inntekten med når ny pensjon fastsettes.
- b) Toleransebeløpet på 4 000 kroner erstattes med et fribeløp på 15 000 kroner. Det vil si at det alltid skal ses bort fra inntekter inntil 15 000 kroner ved gradering av pensjonen. Dersom pensjonisten for eksempel tjener 50 000 kroner, skal bare 35 000 kroner legges til grunn som inntekt når pensjonsgraden fastsettes.
- c) Dagens pro rata-ordning erstattes med tidligere avkortingsmodell og et fribeløp på 15 000 kroner. Det vil si at pensjonen settes ned med 50 pst. av inntekt over 15 000 kroner.

I tillegg ble det reist spørsmål om å gjøre et særskilt unntak for inntekt i forbindelse med tillitsverv i frivillige organisasjoner og politiske verv.

Alle tre alternativene innebærer at AFP-ordningen blir gunstigere sett fra AFP-pensjonistenes side, ved at kompensasjonsnivået (samlet inntekt etter pensjoning sett i forhold til inntekt som fulltids sysselsatt før pensjoning) øker for deltidspensjonistene. Dette gjelder i særlig grad alternativene b og c.

De fleste høringsinstansene er negative til å liberalisere delpensjonsreglene i AFP-ordningen, og mener det er uheldig å gjøre endringer i regelverket så kort tid etter at det ble innført nye regler som det har vært bred enighet om. Flere peker også på at AFP-ordningen er basert på avtale mellom partene i arbeidslivet, og at myndighetene bør være tilbakeholdne med å vedta endringer som griper inn i ordninger som partene er blitt enige om.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for høringen.

Vurdering

Regjeringen viser til at Norge står overfor en stor forsørgingsbyrde som følge av at det blir flere eldre som lever lenger, samtidig som vi ser en klar tendens til økt tidligpensjoning. Det er derfor viktig å ha ordninger som motiverer til å fortsette i arbeid. Samtidig er det

nødvendig å ivareta behovet for dem som er slitne etter mange år i arbeidslivet. I denne situasjonen står man overfor et dilemma. På den ene siden vil pensjonister ønske å kunne tjene noe uten fradrag i pensjonen. På den annen side vil gunstige delpensjonsordninger stimulere folk til å pensjonere seg tidligere og i større grad enn de ellers ville gjort. Arbeidskraftbehovet vil øke i tiden fremover. Det er derfor viktig å unngå at arbeidsdyktige og arbeidsvillige personer forlater arbeidslivet flere år før den ordinære pensjonsalderen på 67 år.

Den nåværende modellen sikrer forholdsmessighet mellom pensjonsuttak og inntekt, og dermed er det i prinsippet ikke rom for noe fribeløp. Ethvert fribeløp vil medføre at arbeidsinntekten blir større enn den inntektsandel som motsvarer pensjonsandelen. Dagens grense på 4 000 kroner gir et "slingringsmonn" som angir hvor stor en endring i faktisk inntekt må være for at den skal utløse endring i pensjonsbeløpet. Slingringsmonnet oppfattes ofte som et fribeløp, selv om dets utforming og funksjon er en helt annen.

Delpensjonsreglene fra august 2000 inneholder riktige incentiver i den forstand at jo mer man arbeider, jo mer får man i samlet inntekt. Det er liten tvil om at disse reglene har bidratt til å begrense tilstrømmingen til ordningen. Regelendringen fra 1. august 2000 har dermed bidratt til å nå et sentralt politisk mål. Dette understrekes også av flere i høringsrunden. NHO uttaler bl.a. i sin høringsuttalelse:

"De som nå pensjoneres er etter vår oppfatning i større grad personer med et virkelig pensjoneringsbehov, m.a.o. de som ordningen i sin opprinnelige form tok sikte på å ivareta."

Stortingsvedtaket gir imidlertid uttrykk for et ønske om at det skal være mulig med en inntekt på inntil 15 000 kroner uten at det skal føre til reduksjon i AFP. Spørsmålet blir hvilket alternativ som kan imøtekomme dette ønsket med minst mulig negative konsekvenser ellers for AFP-ordningen.

Alternativ a, det vil si en utvidelse av toleransebeløpet fra 4 000 kroner til 15 000 kroner, innebærer at personer som har tatt ut full AFP-pensjon, likevel kan tjene opp til 15 000 kroner uten at dette fører til avkorting av pensjonen i etterhånd. Modellen ivaretar dermed intensjonen bak Stortingets vedtak om at "avtalefestet pensjon kan kombineres med mulighet for arbeidsinntekt inntil 15 000 kroner", uten at det skjer et generelt brudd på prinsippet om at AFP-pensjonen skal utmåles ut fra hvor mye arbeidsinntekten er redusert. I de tilfellene den faktiske arbeidsinntekten avviker med mer enn 15 000 kroner i forhold til det beløp pensjonen er utmålt etter, skal det tas hensyn til hele inntekten. Dette fører således til terskelvirkninger dersom toleransebeløpet overskrides. Dersom pensjonisten tjener 100 kroner mer enn toleransebeløpet, må pensjonen beregnes på nytt, og vedkommende vil få et krav om å betale tilbake for mye utbetalt pensjon. Pensjonister som har tjent inntil 15 000 kroner mindre enn det belø-

pet pensjonen er utmålt etter, taper inntekt ved at pensjonen blir lavere enn den skulle ha vært. De høye terskelvirkningene ved å overskride beløpsgrensen, er et argument mot å heve toleransebeløpet til 15 000 kroner. Jo høyere toleransebeløp, jo større terskelvirkninger. Dessuten kan et så vidt høyt toleransebeløp føre til økt strategisk tilpasning ved at pensjonisten oppgir for lav inntekt. På den andre siden innebærer en slik endring at hovedprinsippene i pro rata-modellen beholdes, ved at en fortsatt i de fleste tilfellene sikrer forholdsmessighet mellom pensjonsandel og andel av tidligere inntekt.

Alternativ b, det vil si at dagens toleransebeløp på 4 000 kroner erstattes med et fribeløp på 15 000 kroner, innebærer ikke de samme tilpasningsmulighetene og terskeleffektene som alternativ a. Alternativet innebærer imidlertid at man går bort fra prinsippet om at størrelsen på pensjonen skal reflektere hvor mye arbeidsinnsatsen er satt ned. I realiteten innebærer innføringen av et fribeløp at AFP-pensjonisten systematisk vil motta mer i pensjon enn redusert arbeidstid skulle tilsi. Dette ville bidra til å øke kompensasjonsnivået i AFP-ordningen (ved kombinasjon av arbeid og pensjon) ytterligere, og føre til at mange deltidspensjonister vil kunne sitte igjen med høyere disponibel inntekt etter pensjonering enn arbeidsinntekten som fulltids sysselsatt. Regelendringen fra 1. august 2000 var motivert bl.a. ut fra hensynet til å redusere denne overkompensasjonseffekten, og dermed bidra til å bremse tilstrømmingen til ordningen. Så langt tyder erfaringene på at regelendringen har virket etter hensikten, og Regjeringen vil advare mot å gjøre endringer som kan føre til ny, økt tilstrømning til AFP-ordningen.

Alternativ c bygger på tidligere avkortingsmodell, med 50 pst. fradrag i pensjonen for inntekt over 15 000 kroner. Alternativet fører til at en god del pensjonister kan få høyere inntekt ved å kombinere AFP og arbeid enn ved å fortsette i fullt arbeid. Fordelen ved å kombinere pensjon og arbeid, blir adskillig større ved alternativ c enn ved alternativ b. Alternativ c ville innebære en fullstendig reversering av omleggingen i 2000, og er etter Regjeringens syn et uaktuelt alternativ.

Etter Regjeringens oppfatning er det alternativene a og b som er mest aktuelle av de tre modellene som er skissert i høringsnotatet. De fleste høringsinstansene foretrekker alternativ b. Regjeringen finner likevel ikke å kunne gå inn for gjeninnføring av et fribeløp, da det vil øke mulighetene for å få høyere disponibel inntekt med kombinasjon av pensjon og arbeidsinntekt enn som yrkesaktiv. Regjeringen viser spesielt til at de gunstige skattereglene for AFP-pensjonister bidrar til dette, noe også høringsinstansene har pekt på. En endring i reglene som gjør det generelt gunstigere å ta ut AFP-deltidspensjon, bør derfor uansett ikke gjennomføres uten at det samtidig vurderes endringer i skattereglene.

På bakgrunn av erfaringene etter 1. august 2000, da den nåværende pro rata-modellen ble innført, vil Regjeringen advare mot å gjøre nye endringer i AFP-

ordningen nå som gjør det generelt mer attraktivt å ta ut pensjon framfor å fortsette som fulltids yrkesaktiv. Dersom beløpsgrensen for inntekt ved siden av pensjonen skal økes, vil Regjeringen foreslå at dette gjøres ved å øke toleransebeløpet. Dette er en endring som lettest kan tilpasses dagens pro rata-modell.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, tar det som står i proposisjonen om økt beløpsgrense i AFP-ordningen til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) der et flertall i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen skriver:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, viser til den fremforhandlede AFP-ordningen, der hensikten er at mennesker i tunge yrker skal kunne avslutte yrkeslivet på en god og verdig måte. Flertallet viser til at AFP-ordningen også gir mulighet for å kombinere arbeid og trygd. Flertallet mener det er samfunnsmessig viktig at man kan utnytte restarbeidsevne til AFP-pensjonistene og at disse også kan delta i lokalpolitikk og i samfunnsnyttig arbeid. Flertallet vil derfor øke inntektsgrensen knyttet til AFP opp til 15 000 kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at avtalefestet pensjon kan kombineres med mulighet for arbeidsinntekt inntil 15 000 kroner."

Disse medlemmer mener at Avtalefestet pensjon (AFP) gir folk som velger denne ordningen en mulighet til å kombinere arbeid og trygd. Da ordningen ble innført, kunne de som valgte å benytte seg av AFP-ordningen tjene inntil folketrygdens grunnbeløp (1 G) før de ble trukket i pensjonen. Denne ordningen endret regjeringen Bondevik I slik at personer som tok ut AFP kun fikk tjene kr 4 000. Denne reduksjonen stemte Sosialistisk Venstreparti og Arbeiderpartiet imot.

Disse medlemmer mener at det er svært viktig at mennesker som har stått på i arbeidslivet i mange år og som ønsker å avslutte sitt yrkesaktive liv på en verdig måte, får mulighet til å kombinere arbeid og AFP. Dette vil være i tråd med arbeidslinjen.

Disse medlemmer vil understreke at AFP-ordningen ikke må bli brukt som nedbemanningstiltak for å bli kvitt eldre arbeidstakere. Disse medlemmer viser til at AFP skal være en ordning der hensikten er at mennesker i tunge yrker skal kunne avslutte yrkeslivet på en god og verdig måte.

Disse medlemmer viser til budsjettavtalen som ble inngått mellom Høyre, Kristelig Folkeparti, Venstre og Arbeiderpartiet der det ble fattet følgende vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at avtalefestet pensjon kan kombineres med mulighet for arbeidsinntekt inntil 15 000 kroner."

Disse medlemmer har registrert at Regjeringen har tre alternativ for valg av hvilken modell som skal velges i forbindelse med innføring av heving av beløpsgrensen og disse medlemmer vil understreke at det er alternativ B, et fribeløp på 15 000 kroner, som skal velges.

8.5.2 Administrative og økonomiske konsekvenser

Sammendrag

De samlede utgiftene til økte pensjoner som følge av en økning av toleransebeløpet fra 4 000 kroner til 15 000 kroner, kan det første året anslås til 20 mill. kroner. Utgiftene fordeler seg med 2/8 på kommunal sektor, 2/8 på statlig sektor, 3/8 for private arbeidsgivere og 1/8 på statstilskott til ordninger med avtalefestet pensjon. Beregningene av de økonomiske konsekvensene er basert på en forutsetning om uendret antall AFP-pensjonister i forhold til situasjonen før regelendringen.

Med nåværende bestand pensjonister, vil en økning av toleransebeløpet innebære en årlig merutgift på statsbudsjettet på om lag 3 mill. kroner til statstilskott for ordningen med avtalefestet pensjon, og dessuten 5 mill. kroner for Statens Pensjonskasse.

Det er grunn til å tro at en liberalisering av regelverket vil føre til ny økning i tilgangen til AFP-pensjon. En må derfor legge til grunn at full effekt av å øke beløpsgrensen vil kunne bli større etter hvert. Dersom økt beløpsgrense på sikt medfører for eksempel 2 000 nye AFP-pensjonister i tillegg, vil de årlige merutgiftene kunne utgjøre ytterligere 300 mill. kroner.

Av administrative grunner må en endring i toleransebeløpet gjennomføres fra et årsskifte. For å imøtekomme stortingsvedtaket så raskt som mulig, vil Regjeringen foreslå at toleransebeløpet i AFP-ordningen økes til 15 000 kroner med tilbakevirkning fra 1. januar 2002. Departementet vil følge opp med nødvendige regelendringer.

Bevilgningen under kap. 666 post 70, Avtalefestet pensjon, Tilskudd foreslås økt med 3 mill. kroner til 592 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 666 post 70 med 3 mill. kroner.

8.6 Kap. 673 Tiltak for funksjonshemmede

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) er det opplyst at Sosial- og helsedepartementet garanterer for eventuelt inntektsbortfall når plasser ved botilbudet blir stående tomme med inntil 5 mill. kroner ved Hjemmet for Døve, og

med inntil 2 mill. kroner ved Døvblindesenteret i Nord Norge. Det ble fremmet forslag om tilsagnsfullmakt for 2002 i eget romertallsvedtak.

I forslag til romertallsvedtak i St.prp. nr. 1 (2001-2002) stod det ved en inkurie 2 mill. kroner isteden for 7 mill. kroner.

Det fremmes derfor følgende forslag til romertallsvedtak:

"Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosialdepartementet i 2002 kan gi tilsagn ut over gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap. Post	Betegnelse	Samlet ramme
673	Tiltak for funksjonshemmede	
72	Tiltak for døvblinde	7 mill. kroner"

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag IV pkt. 2.

8.7 Kap. 675 Tiltak for eldre og funksjonshemmede

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner til inndekning av merutgifter under kap. 600 Sosialdepartementet post 1 som følge av økte driftsutgifter og kostnader knyttet til ulike utvalg departementet har ansvar for.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 675 post 21 med 4 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil gå mot kuttet på 4 mill. kroner som er foreslått på post 21.

8.8 Kap. 676 Kompetansesentra for funksjonshemmede

Post 70 Kompetansesentra m.v.

Sammendrag

Institutt for blødere er vedtatt overført til staten, jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002) og Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002), og inngår i Sosial- og helsedirektoratet fra 1. januar 2002. Driften har tidligere blitt finansiert over kap. 676 Kompetansesentra post 70 Kompetansesentra m.m.

Bevilgningen foreslås redusert med 6,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 706 Sosial- og helsedirektoratet post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 676 post 70 med 6,5 mill. kroner.

8.9 Kap. 2600 Trygdeetaten

8.9.1 Funksjonshemmede og transport - landsdekkende forsøksordninger

Sammendrag

Fra 1. august 2001 ble det iverksatt et forsøk med tilrettelagt transport for funksjonshemmede arbeidstakere og studenter. Forsøket er et samarbeidsprosjekt mellom Sosialdepartementet, Helsedepartementet og Samferdselsdepartementet.

Formålene med forsøket er å utvide/etablere transporttilbud som sikrer funksjonshemmede arbeidstakere og studenter muligheter for deltakelse i arbeidsliv og utdanning, samt å kompensere for merutgifter knyttet til transport. Målet med forsøket er videre å kartlegge hvilken betydning et bedret transporttilbud for funksjonshemmede får for redusert tilgang til uførepensjon, og om dette tilbudet kan føre til at uføre kommer ut i arbeid eller i utdanning. Forsøket skal tilpasses de etablerte ordningene for transport og støtte, og skal primært fange opp funksjonshemmede som faller utenfor dagens ordninger (bilstønad, grunnstønad, TT til arbeid og utdanning mv.). Formålet med forsøket er å vinne erfaringer med ulike organisasjonsmodeller før en permanent ordning iverksettes og lovfestes. Overgangsordninger skal sikres fram mot avklaring av evt. nye regler.

Forsøkene baserer seg på utprøving av to modeller for organisering av en rasjonell transportordning. Den ene modellen er knyttet opp mot trygdeetaten og kjørekontorene. Den andre ordningen er knyttet til den fylkeskommunale transporttjenesten for funksjonshemmede (TT). Sosialdepartementet har engasjert Nordlandsforskning for å evaluere forsøket, og en evaluering av det første forsøksåret vil foreligge ved årsskiftet 2002/2003.

Erfaringene så langt viser at det bare er til sammen om lag 70 personer (per 1. mars 2002) som benytter seg av de to ordningene. Årsaken til dette kan være at forsøksordningen startet opp på relativt kort varsel og kom sent i gang i forhold til nytt studieår. For å få et bedre grunnlag for å vurdere om ordningen bør gjøres permanent, foreslår Regjeringen å forlenge forsøket

fram til juli 2003. En forlengelse for hele studieåret 2002/2003 vil forhindre at noen lar være å søke om studieplass på grunn av manglende transportløsninger.

Basert på grove anslag tok forsøkene utgangspunkt i et omfang på om lag 450 personer med behov for arbeidsreiser og om lag 200 personer med behov for utdanningsreiser. Samlet ville dette gi en anslått kostnad på 29 mill. kroner i prosjektperioden. Den delen av forsøket som finansieres av folketrygden utgjør 13 mill. kroner herav 7,5 mill. kroner i 2002. Samlet for hele prosjektperioden innebærer finansieringen fra folketrygden et mål om tilsvarende utgiftsbesparelse i uførepensjoner. Over Samferdselsdepartementets budsjett er det bevilget 10 mill. kroner til forsøket for 2002. Midlene ble overført fra Sosial- og helsedepartementets ramme. En forlengelse av forsøksordningen vil ikke innebære behov for ytterligere bevilgninger for 2002 og 2003.

Regjeringen vil ta stilling til om det skal etableres en permanent ordning for arbeids- og utdanningsreiser for funksjonshemmede når erfaringene med forsøksordningen er evaluert.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet mener at ordningen med transportstøtte til funksjonshemmede bør gjøres permanent. Disse medlemmer mener at personer som er uføre, men som er i et arbeidsforhold der inntekten er under 1G, også bør innlemmes i ordningen. Gjennom en slik utvidelse er det etter disse medlemmers oppfatning, økt mulighet for at personer som i utgangspunktet er 100 pst. uføre, gjennom en tilrettelagt transportordning lettere vil kunne oppnå bedring av arbeidsevnen, selv om inntektsgrunnlaget (<1 G) i utgangspunktet ikke påvirker graden av uførhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen redegjøre for en permanent ordning med transportstøtte til funksjonshemmede herunder vurdere å innlemme funksjonshemmede med en inntekt under 1 G i ordningen i tilknytning til budsjett 2003."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å gjøre ordningen med transportstøtte til funksjonshemmede permanent fra og med januar 2003."

og

"Stortinget ber Regjeringen om å innlemme funksjonshemmede med en inntekt under 1 G i transportstøtten til funksjonshemmede med virkning fra januar 2003."

8.9.2 Fjerning av taket på antall tolketimer til dagliglivets gjøremål

Sammendrag

I sosialkomiteens merknader i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002) mener flertallet at taket på antall tolketimer for hørselshemmede og døvblinde må heves betraktelig. Flertallet mener at antall tolketimer ikke skal bestemme denne gruppens aktivitetsnivå og engasjement. I Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002), romertallsvedtak X, ber Stortinget Regjeringen om å utforme de nødvendige endringer i folketrygdloven for å heve taket på tolketimer for døve, døvblinde og døvblindblitte, og komme tilbake til Stortinget med økonomiske endringer i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002.

Rikstrygdeverket har foretatt beregninger der det konkluderer med at det ikke vil medføre vesentlige merkostnader å oppheve taket på antall tolketimer til dagliglivets gjøremål sammenliknet med å heve taket betydelig. Dette er basert på at det i dag ikke er mange som søker om å benytte full kvote tolketimer til dagliglivets gjøremål (taket i dag er 70 timer pr. år for hørselshemmede og 580 timer pr. år for døvblinde), og at det er mangel på tolker. Tilgangen på tolker antas å bedre seg for hvert år fremover som en følge av at nye tolker fullfører utdannelsen.

Det foreslås at taket på antall tolketimer til dagliglivets gjøremål fjernes for hørselshemmede og døvblinde. Merutgiften av forslaget forutsettes dekket innenfor rammen under kap. 2600 Trygdeetaten post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

8.9.3 Inntekter fra gebyrordning for fastsettelse av bidrag

Sammendrag

I forbindelse med de nye reglene for fastsettelse av bidrag er det blitt innført en gebyrordning. En har tidligere lagt til grunn at gebyrinntektene vil bli ca. 35 mill. kroner pr. år, og at gebyrinntektene vil begynne å komme ca. 15 måneder før de nye reglene trer i kraft, altså fra juli 2002.

Siden inntektene vil begynne å komme fra juli 2002, foreslås det opprettet en ny inntektspost 6 Gebyrer for fastsettelse av bidrag under kap. 5701 Diverse inntekter. Det er forutsatt at inntektene fra gebyrordningen skal gå til dekning av trygdeetatens kostnader i forbindelse med nytt bidragsregelverk. Trygdeetaten må der-

for ha merinntektsfullmakt under posten for å kunne godskrives inntektene. Det foreslås derfor at Trygdeetaten får fullmakt til å overskride kap. 2600 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 5701 post 6.

Regjeringen foreslår derfor følgende romertallsvedtak:

"Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Sosialdepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under kap. 2600 post 1	mot tilsvarende merinntekt under kap. 5701 post 6"
--	--

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag II pkt. 3.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2600	21	Trygdeetaten Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 29 900 000 til kr 127 400 000"	97 500 000

8.10 Kap. 2603 Trygderetten, jf. kap. 5702

Merinntektsfullmakt

Sammendrag

Statens helsepersonellnemnd er administrativt tilknyttet Trygderetten. Trygderetten stiller kontorlokaler og møterom til disposisjon for nemnda, i tillegg til arkivtjeneste, regnskap og andre støttetjenester. Trygderettens utgifter føres under kap. 2603 Trygderetten og motsvarende inntekter fra Helsedepartementets kap. 701 post 21 inntektsføres under kap. 5702 Trygderetten.

Det foreslås at Trygderetten får fullmakt til å overskride kap. 2603 post 1 mot tilsvarende inntekter under kap. 5702 post 2. Regjeringen foreslår derfor følgende romertallsvedtak:

"Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Sosialdepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under kap. 2603 post 1	mot tilsvarende merinntekt under kap. 5702 post 2"
--	--

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag II pkt. 3.

8.9.4 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 2,5 mill. kroner til inndekning av merutgifter under kap. 600 Sosialdepartementet post 1 til å utrede spørsmålet om en felles sosial-, arbeidsmarkeds-, og trygdeetat, og til dekning av kostnader knyttet til ulike utvalg departementet har ansvaret for.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere kap. 2600 post 21 med 2,5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil vise til merknad under avsnitt 9.10.2 om tiltak for å fjerne unødig venting for sykemeldte i helsekø, og vil foreslå at det bevilges 100 mill. kroner ekstra til Trygdeetatens kjøp av operasjon.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

8.11 Kap. 2650 Sykepenges

8.11.1 Ny gjennomgang av de regelstyrte ordningene under folketrygden mv.

Sammendrag

Det er foretatt en ny gjennomgang av prognosene for 2002 for de regelstyrte overslagsbevilgningene under folketrygden m.v. under Sosialdepartementet og Helsedepartementet, attføringsytelser under Arbeids- og administrasjonsdepartementet og fødselspenge og adopsjonspenger under Barne- og familiedepartementet, basert på den siste regnskapsutviklingen. De konkrete endringene for 2002 og en vurdering av årsakene til disse, vil bli fremlagt i omgrupperingsproposisjonen for folketrygden til høsten. I sum viser gjennomgangen et merbehov på om lag 1 325 mill. kroner i 2002 i forhold til saldert budsjett for 2002.

Gjennomgangen indikerer et bevilgningsbehov under en del kapitler og poster som avviker fra anslagene som lå til grunn for bevilgningene i saldert budsjett for 2002. Dette gjelder bl.a. for bevilgningen til private laboratorier- og røntgeninstitutt under Helsedepartementet, sykepenges og rehabiliteringspenge under Sosialdepartementet, attføringspenge under Arbeids- og administrasjonsdepartementet og fødselspenge og adopsjonspenger under Barne- og familiedepartementet, hvor de nye anslagene er noe høyere enn saldert budsjett for 2002. På den andre siden synes det nå å være et mindrebehov i forhold til det salderte budsjettet når det gjelder sykepenges for selvstendige, bedring av funksjonsevnen - hjelpemidler og stønad til

enslig mor eller far under Sosialdepartementets område 29 Sosiale formål. Det er imidlertid ikke hensiktsmessig å legge frem endringsforslag under alle budsjettpostene der det nå er gjort anslagsendringer. Det foreslås at bevilgningene under utvalgte kapitler økes samlet med 1 325 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningene under følgende kapitler økes:

- Kap. 2650 post 70 Sykepenges for arbeidstakere 1 100 mill. kroner.
- Kap. 2663 post 72 Foreløpig uførestønad 25 mill. kroner.
- Kap. 2543 post 70 Attføringspenger 200 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser når det gjelder kap. 2650 post 70 til merknader under avsnitt 8.11.2, når det gjelder kap. 2663 post 72 til merknader under avsnitt 8.12, og når det gjelder kap. 2543 post 70 til merknader under avsnitt 16.25.

8.11.2 Post 70 Sykepenges for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning

Bevilgningen for 2002 under kap. 2650 Sykepenges for arbeidstakere er på 22 082,5 mill. kroner. Dette anslaget var basert på en vekst i sykepengegrunnlaget på 4,25 pst., en sysselsettingsvekst på drøyt 0,5 pst. og en underliggende vekst i sykefraværstilbøyeligheten (før en tok hensyn til effekten av intensjonsavtalen for et mer inkluderende arbeidsliv) på 2,5 pst. Intensjonsavtalen for et mer inkluderende arbeidsliv ble anslått å redusere veksten i sykefraværstilbøyeligheten med 3 prosentpoeng, og som følge av dette ble utgiftsanslaget satt ned med 675 mill. kroner. Den faktiske veksten i sykefraværstilbøyeligheten i 2002 ble dermed anslått til -0,5 pst. På den annen side ble utgiftsanslaget økt med 127,5 mill. kroner som følge av at folketrygden fra 1. april 2002 dekker utgifter til sykepenges i arbeidsgiverperioden når årsaken til sykefraværet er svangerskapsrelatert og omplassering til annet arbeid

innen samme virksomhet ikke er mulig. Dette tiltaket ble vedtatt i forbindelse med intensjonsavtalen.

Regnskapstall m.v. fram til februar 2002 viser at den underliggende veksten ser ut til å bli høyere enn tidligere antatt, og anslås nå til 5-6 pst. før en tar hensyn til effekten av intensjonsavtalen for et mer inkluderende arbeidsliv. Tiltakene som følge av intensjonsavtalen anslås å redusere fraværsvæksten med 2-3 prosentpoeng inneværende år. På denne bakgrunn anslås nå sykefraværstilbøyeligheten å øke med 3 pst. i 2002. Det nyeste anslaget for veksten i sykepengegrunnlaget er om lag 5 pst., mens sysselsettingsveksten anslås til 0,6 pst. Anslag bl.a. på bakgrunn av de siste regnskapstallene tilsier at utgiftene for 2002 blir om lag 1 100 mill. kroner høyere enn bevilgningen i saldert budsjett.

Bevilgningen under kap. 2650 post 70 Sykepenges for arbeidstakere m.v. foreslås økt med 1 100 mill. kroner til 23 182,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 2650 post 70 med 1 100 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er foretatt tiltak som vil korte ned helsekøene. Budsjettforliket med Regjeringen har økt overføringene til sykehusene. I tillegg har andelen som utgjør innsatsstyrt finansiering øket, slik at incentivene for helsevesenet til å behandle pasienter er forsterket. Videre er det innført skattefritak for tegning av sykeforsikring. Det gir pasienter anledning til å kjøpe helsetjenester i det private dersom det er kø i det offentlige tjenestetilbudet. Disse tiltak medfører flere pasientbehandlinger og forkortet ventetid. Med den bakgrunn foreslår disse medlemmer å redusere posten Sykepenges med 300 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap. Post	Formål:	Kroner
2650	Sykepenges	
	70 Sykepenges for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	800 000 000
	fra kr 22 082 500 000 til kr 22 882 500 000"	

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti vil hevde at revidert nasjonalbudsjett ikkje inneheld nokon satsing på å få fleire tilbake i arbeid. Inkluderande arbeidsliv er så langt kun for fest-

taler. Det er ein monaleg jobb å gjere blant arbeidstakarane og arbeidsgivarane for å få dette til. Desse medlemmene vil òg understreke at staten har eit særskilt ansvar for arbeidstilhøva i offentlig sektor. Med

dei knappe kommunerammene Regjeringa legg opp til, opplever dei tilsette eit arbeidsmiljø så stressande at stadig fleire vert sjuke av å jobbe.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at Senterpartiet og Kystpartiet har foreslått en økning på 1,0 mrd. kroner til Helseforetakene for å øke behandlingsskapasiteten ved landets sykehus samt 100 mill. kroner til Trygde-

tatens kjøp av operasjoner. Disse medlemmer viser til at en slik ekstrasatsing vil spare samfunnet for betydelige beløp i utgifter til sykepenges. På denne bakgrunn vil disse medlemmer foreslå redusere den økning som er foreslått av departementet med 780 mill. kroner, slik at økningen på kap. 2650 post 70 blir 320 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2650		Sykepenges	
	70	Sykepenges for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	320 000 000
		fra kr 22 082 500 000 til kr 22 402 500 000"	

8.12 Kap. 2663 Medisinsk rehabilitering

Sammendrag

Regnskapstall m.v. fram til mars 2002 viser at veksten i utgiftene er høyere enn antatt ved utarbeidelse av budsjettforslaget.

Bevilgningen under post 72 foreslås økt med 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9. HELSEDEPARTEMENTET

9.1 Kap. 700 Helsedepartementet

Omorganisering av den sentrale sosial- og helseforvaltningen

Sammendrag

I St.prp. nr. 84 (2000-2001) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2001, ble det redegjort for fornyelse av den sentrale sosial- og helseforvaltningen.

Fra 1. januar 2002 er 9 institusjoner i sosial- og helseforvaltningen slått sammen til 3 - Sosial- og helsedirektoratet, Nasjonalt folkehelseinstitutt og Statens helsetilsyn. I tillegg er oppgaver og personell flyttet fra Sosialdepartementet og Helsedepartementet, i hovedsak til Sosial- og helsedirektoratet.

Hovedmål for omorganiseringen har vært at en skal stå bedre rustet til å nå de sosial- og helsepolitiske målene og møte fremtidige faglige utfordringer. Andre viktige mål for omorganiseringen har vært at intern administrasjon og dobbeltarbeid skal reduseres og at forebyggende arbeid, tilsyn med og kvalitetsutvikling av helse- og sosialtjenesten, forskning, samt bruk av informasjonsteknologi skal styrkes.

Følgende etater er integrert i det nye Sosial- og helsedirektoratet:

- Statens tobakksskaderåd
- Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet
- Rusmiddeldirektoratet
- Giftinformasjonsentralen
- Etat for rådssekretariater mv.
- Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefording (sekretariatet)

I tillegg er det overført oppgaver og personell fra det tidligere Statens institutt for folkehelse, Statens helsetilsyn, Sosialdepartementet og Helsedepartementet. Sosial- og helsedirektoratet skal være Sosialdepartementets og Helsedepartementets utøvende organ på de fleste av departementenes fagområder. Dette innebærer at Sosial- og helsedirektoratet skal iverksette politiske beslutninger på helse- og sosialområdet ved bruk av juridiske og økonomiske virkemidler, og gjennom informasjonsvirksomhet overfor kommunene, helseforetakene og befolkningen generelt. Følgende etater er integrert i det nye Nasjonalt folkehelseinstitutt:

- Statens institutt for folkehelse (store deler av virksomheten)
- Statens helseundersøkelser

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal være et nasjonalt kompetanseorgan innen smittevern og miljørettet helsevern, og innen epidemiologi og helseovervåkning. Etaten skal utvikle og drive helseregistre, og videre gjennomføre befolkningsundersøkelser med sikte på å styrke kunnskapsgrunnlaget om befolkningens helsestilstand. Etaten vil være sentral premissleverandør når det gjelder kunnskap om befolkningens helse.

Statens helsetilsyn er omorganisert. Utøvende fagoppgaver knyttet bl.a. til rådgivning og veiledning er skilt ut og overført til Sosial- og helsedirektoratet. Oppgaver knyttet til tilsyn er tydeliggjort. Statens helsetilsyn skal, sammen med fylkeslegene, ivareta

statens tilsyns- og kontrolloppgaver i forhold til helse- og sosialtjenesten.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til eigen merknad om Nasjonalt folkehelseinstitutt under avsnitt 9.6.2.1.

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 19,6 mill. kroner som en følge av at oppgaver og personell er overført til Sosial- og helsedirektoratet. Det vises til nærmere omtale under kap. 706 Sosial og helsedirektoratet post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.2 Kap. 701 Forskning- og forsøksvirksomhet

9.2.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Styrking av tannhelsetjenesten - tiltakspakke

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) Sosial- og helsedepartementet uttales i forbindelse med fremtidig eierskap og driftsansvar for offentlig tannhelsetjeneste at

"Det tas sikte på at forslag blir fremmet for Stortinget i 2002, slik at aktuelle endringer i oppgavefordelingen av denne tjenesten er iverksatt innen 01.01.03."

Sosial- og helsedepartementet tok i denne forbindelse også sikte på å belyse forslag til opprettelse av regionale odontologiske kompetansesentra og samarbeid mellom offentlig tannhelsetjeneste og privatpraktiserende tannleger.

Av St.meld. nr. 19 (2001-2002) Nye oppgaver for lokaldemokratiet – regionalt nivå, som ble framlagt for Stortinget 12. april 2002, går det fram at Regjeringen vil videreføre den offentlige tannhelsetjenesten som en fylkeskommunal tjeneste. Den offentlige tannhelsetjenesten må styrkes. Det skal i større grad fokuseres på målrettet rekruttering av personell, økning i utdanningskapasitet for tannleger, kompetanseheving for de ulike personellgruppene, forsøksvirksomhet og utprøving av nye organisasjonsmodeller. Helsedepartementet vektlegger også nødvendigheten av tiltak for å stimulere til en bedre geografisk fordeling av tannleger. Helsedepartementet vil følge opp dette på ulike måter og foreslår å iverksette en tiltakspakke på 15,8 mill. kroner. Av dette er 5,3 mill. kroner netto styrking av tannhelsefeltet. Som følge av overført beløp fra 2001 til 2002 under denne posten, fremmes det forslag om netto økning av bevilgningen på 0,4 mill. kroner.

Følgende tiltak vil bidra til en styrking av tannhelsetjenesten:

- Tilleggsutdanning ved Universitetet i Oslo for tannleger med utdanning utenfor EØS-området (jf. lisensprogrammet ved Universitetet i Bergen)
- Spesialistutdanning av tannleger
- Regionale odontologiske kompetansesentra
- Forsøksvirksomhet og utprøving av nye modeller
- Kompetanseutviklingstiltak (over kap. 705)

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for tiltakene.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 0,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning og slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 701 post 21 med 0,4 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet legger vekt på fortgang i bedring av den offentlige tannhelsetjenesten og særlig utvidelse av utdanningskapasiteten. Disse medlemmer ser at Regjeringen følger opp visse viktige deler for å gjennomføre en styrking av tannhelsetjenesten. Disse medlemmer mener det er behov for støtte til rekrutteringstiltak i de fylker som har eller grunnet pensjonering snart vil få lav dekning av offentlige tannleger. Disse medlemmer viser til at med den organisatoriske løsning, som nå er valgt, vil det være viktig å gjennomgå tannhelsetjenesten bredt med hensyn til utvikling. Disse medlemmer viser til Innst. S. nr. 196 (2000- 2001) der sosialkomiteen understreket:

"betydelige tannhelsereformer må bygge på en helhetlig utredning."

Komiteen mente videre:

" det bør settes ned et offentlig utvalg som går gjennom hele spørsmålet vedrørende offentlig engasjement i tannhelsespørsmål. Utvalget bør få i oppgave å utrede organiseringen av tjenesten, hvem som skal ha fri behandling, hvilke refusjonsordninger vi skal ha, og hvordan vi best mulig kna få til enhetlige takster."

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for fortgang i oppfølging av en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten."

9.2.2 Post 50 Norges forskningsråd

Sammendrag

I tillegg til bevilgningen under denne posten gis det også bevilgning til Norges forskningsråd under kap.

739 post 50. Det foreslås nå at bevilgningen til forskningsrådet samles på en post. Hensikten er å gi en bedre oversikt over forskningsinnsatsen, og se de ulike satsingene mer i sammenheng. En sammenslåing vil også innebære at Helsedepartementet opptrer mer koordinert overfor Norges forskningsråd.

Posten foreslås derfor økt med 37,4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 739 Andre utgifter post 50 Norges forskningsråd.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 701 post 50 med 37,4 mill. kroner.

9.3 Kap. 705 Kursvirksomhet og stipendier

9.3.1 Plan for rekruttering av helsepersonell

Sammendrag

Helsedepartementet har foretatt en ny gjennomgang av tiltak og finansieringsbehov innen handlingsplanen for helse- og sosialpersonell. Det legges større vekt på en styrking av tannhelsetjenesten, herunder oppstart av tilleggstudanning ved Universitetet i Oslo for tannleger fra land utenfor EØS, utdannings- og kvalifiseringstiltak for å bedre rekrutteringen til helsetjenesten med egne kvalifiseringsprogram for innvandrere, samt for ufaglært arbeidskraft. For nærmere omtale i proposisjonen av tannhelsetjenesten, se kap. 701 post 21 (jf. også post 73 under).

Regjeringen vil i St.prp. nr. 1 (2002-2003) komme tilbake med en samlet plan for rekruttering av helsepersonell.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.3.2 Post 60 Rekruttering m.m. av helsepersonell

Sammendrag

Helsedepartementet ønsker å styrke innsatsen innen utdanning og kvalifiseringstiltak. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 2 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 705 post 61.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.3.3 Post 61 Utdanningstiltak, turnustjeneste mv.

Sammendrag

Helsedepartementet foreslår å øke bevilgningen til utdannings- og kvalifiseringstiltak med 2 mill. kroner for å bedre rekrutteringen til helsetjenesten. Midlene foreslås benyttet til å utvikle et program for kvalifisering av innvandrere til arbeid i helsesektoren og til kvalifiseringsprogram for ufaglærte. Som ledd i styrkingen av den offentlige tannhelsetjenesten foreslås det også å gi tilskudd til kurs i folkehelsearbeid for tannhelsepersonell og forsøkskurs med videreutdanning for tannpleiere.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.3.4 Post 73 Bedriftsinterne videreutdanninger

Sammendrag

Det foreslås at bevilgningen settes ned med 10,3 mill. kroner til finansiering av andre prioriterte tiltak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.4 Kap. 706 Sosial- og helsedirektoratet

9.4.1 Omorganiseringen av den sentrale helse- og sosialforvaltning

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 700 Helsedepartementet vedrørende hovedmål for omorganiseringen av den sentrale sosial- og helseforvaltning. I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det varslet at Sosial- og helsedepartementet ville komme tilbake til ytterligere budsjettmessige implikasjoner av omorganiseringen av den sentrale sosial- og helseforvaltning i Revidert nasjonalbudsjett 2002.

Budsjettforslaget i St.prp. nr. 1 (2001-2002) og bevilgningen for 2002 for Sosial- og helsedirektoratet var knyttet til de etater som nå er blitt en del av Sosial- og helsedirektoratet.

Opprettelsen av Sosial- og helsedirektoratet innebærer også at vesentlige oppgaver er overført fra Statens helsetilsyn, tidligere Statens institutt for folkehelse, Sosialdepartementet og Helsedepartementet til direktoratet. Disse funksjonene er for det meste knyttet til iverksetting av sosial- og helsepolitikken.

Totalt medfører en samling av disse aktivitetene i direktoratet en ressuroverføring på 108,9 mill. kroner til kap. 706 post 1 i 2002.

Beløpet dekkes ved tilsvarende reduksjoner over kap. 600 Sosialdepartementet post 1 (13 mill. kroner), kap. 614 Utvikling av sosialtjeneste, tiltak for rusmiddelmissbrukere post 21 (3,4 mill. kroner) post 63 (4 mill. kroner), kap. 676 Kompetansesenter for funksjonshemmede post 70 (6,5 mill. kroner), kap. 700 Helsedepartementet post 1 (19,6 mill. kroner), kap. 707 Nasjonalt folkehelseinstitutt post 1 (11,1 mill. kroner) og kap. 708 Statens helsetilsyn post 1 (51,3 mill. kroner), jf. også omtale under disse kapitler.

Overordnet mål for direktoratet er god helse og sosial trygghet. Direktoratet arbeider med utforming av endelig målstruktur, strategier og hovedprioriteringer for etaten. Det vil bli gitt en omtale av dette i statsbudsjettet for 2003.

Kombinasjonen av integrering av tidligere enheter og gjennomføring av flytteprosesser fører til ekstraordinære engangskostnader knyttet til flytting og investering i IKT.

For direktoratet er det nødvendig å etablere en ny IKT-struktur. Etaten kan ikke basere sin aktivitet på de ulike IT-plattformer som eksisterte i de tidligere 12 etater og enheter. Det vises også til omtale under kap. 732 post 32 om å nytte midler innenfor rammen av tiltaksplanen for elektronisk samhandling i helse- og sosialsektoren.

Det foreslås bevilget 10 mill. kroner til delfinansiering av engangskostnadene til IKT og flytting. Forslaget forutsetter at direktoratet i tillegg gjennomfører betydelige effektiviserings- og innsparingstiltak for å dekke ytterligere kostnader til dette, herunder å holde ledige stillinger ubesatt i 2002.

Komiteens merknader

Komiteen viser når det gjelder omorganiseringen til merknader under avsnitt 9.1, jf. kap. 700. Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 706 post 1 til merknader under avsnitt 9.4.4.

9.4.2 Styrking av tilsyn og forvaltning av området medisinsk utstyr

Sammendrag

Hendelsene knyttet til bruk av produktet Dent-O-Sept har tydeliggjort et behov for styrking av forvaltning av og tilsyn med regelverket for medisinsk utstyr. Det vises til helseministerens redegjørelse for Stortinget 25. april 2002.

Arbeidsområdet består av å forvalte regelverket for medisinsk utstyr, samt å ivareta de forpliktelser som Norge har på dette området. EØS-avtalen har gitt Norge de samme rettigheter og plikter som EU-landene når det gjelder krav til medisinsk utstyr. Det norske regelverket bygger på de europeiske direktivene for medisinsk utstyr. Før markedsføring må det foretas en vurdering av om produktet er i samsvar med kravene i det aktuelle direktiv – som bevis på samsvar kan merket CE påføres. For de tre høyeste av i alt fire risikoklasser må produsenten hyre en uavhengig tredjepart - et såkalt teknisk kontrollorgan for medisinsk utstyr - til å kontrollere samsvar med kravene. For medisinsk utstyr i den laveste risikoklassen (risikoklasse I), samt for individuelt tilpasset utstyr, er det produsenten selv som vurderer og erklærer samsvar med direktivets krav.

Tilsynet med produsenter av utstyr i risikoklasse I bør prioriteres langt sterkere. Mottatte meldinger om alvorlig svikt har blitt fulgt opp, men utover dette har myndighetene ikke hatt kapasitet til å følge opp disse produktene. Det er imidlertid blitt klart at det, til tross for regelverket, markedsføres en del CE-merkede produkter som ikke holder mål, eller som av andre grunner ikke skulle ha vært CE-merket.

Behovet for aktiv markedsobservasjon for å påse at norske produkter holder mål, ivaretas ikke med dagens bemanning. Årlige merutgifter vil utgjøre 2,9 mill. kroner, mens merutgiftene for 2002 anslås til 1,8 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 1,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 706 post 1 til merknader under avsnitt 9.4.4.

9.4.3 Implementering av EUs barnematdirektiv

Sammendrag

Regjeringen har ut fra en helhetsvurdering gått inn for, med forbehold om Stortingets samtykke, å innlemme barnematdirektivet i EØS-avtalen. Samtidig skal det iverksettes flere skjerpene tiltak for overvåking og kontroll med barnemat og informasjon om spedbarnsernæring til helsepersonell og foreldre. Barnematdirektivet, som åpner for beriking av barnemat med vitaminer, mineraler og aminosyrer, ble vedtatt i EU i 1996. Fra EUs side har det lenge vært forutsatt at direktivet skal gjelde for hele EØS-området.

Fra Regjeringens side har det vært lagt stor vekt på å finne en løsning som ivaretar de helsemessige aspektene i denne saken. Av hensyn til EØS-samarbeidets viktighet for Norge og det framtidige samarbeidet med EU om mattrygghet, har det samtidig vært viktig å finne en løsning som er akseptabel for EU-siden.

Sosial- og helsedirektoratet og Statens næringsmiddeltilsyn har utarbeidet forslag til tiltak. For å få arbeidet raskt i gang og få til nødvendig intensitet og fremdrift i arbeidet, anses det som nødvendig med ekstra ressurser i de første årene. Tiltakene bør sikres en ressursramme på 7 mill. kroner i perioden 2002-2004. I tillegg vil institusjonene bidra med ca. 9 mill. kroner over sine ordinære budsjett til relevante tiltak som uansett ville blitt gjennomført. Til sammen settes av ca. 16 mill. kroner over perioden.

Elementene i arbeidet vil være:

- Å sikre oversikt over sammensetning av barnematprodukter på det norske marked, blant annet gjennom utvikling og drift av system for meldeplikt for produktene til Statens næringsmiddeltilsyn
- Kostholdsundersøkelser blant spedbarn/småbarn - Nødvendig revisjon av anbefalinger for spedbarnsernæring og utarbeidelse av nye kostråd, herunder spesielle anbefalinger om tran
- Kompetanseheving/materiell til helsepersonell, spesielt ved helsestasjonene
- Informasjonsvirksomhet til småbarnsforeldre og andre nøkkelgrupper
- Kontakt med industrien angående berikingspraksis
- Det vises til kap. 1114 Statens næringsmiddeltilsyn post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 1,15 mill. kroner i 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet er uenig i å innlemme barnematdirektivet i EØS-avtalen og vil gå mot dette når saken kommer til behandling i Stortinget. Derfor går disse medlemmer inn for en reduksjon på post 1 med 1,15 mill. kro-

ner som vil være det som måtte bevilges til dette for resten av inneværende år.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 706 post 1 til merknader under avsnitt 9.4.3.1.

9.4.4 Forslag til bevilgning under kap. 706 post 1

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 9.4.4

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
706	1	Sosial- og helsedirektoratet							
	1	Overføring av oppgaver	+108,900	+108,900	+108,900	+108,900	+108,900	+108,900	+108,900
	2	IKT	+10,000	+10,000	0,0	+10,000	+10,000	+10,000	+10,000
	3	Styrking av tilsyn og forvaltning av området medisinsk utstyr	+1,800	+1,800	+1,800	+1,800	+1,800	+1,800	+1,800
	4	Implementering av EUs barnematdirektiv	+1,150	+1,150	+1,150	+1,150	0,000	0,000	0,000
	5	Kutt			-7,400				
		Sum	+121,850	+121,850	104,450	+121,850	120,700	120,700	120,700

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 706 post 1 med i alt 121,85 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at den sentrale styringsreformen skal være kostnadsnøytral og legger til grunn gjennomføring ved kostnadsreducerende tiltak over 2 år og mener

at IKT-investeringer kan vurderes i en slik sammenheng. Disse medlemmer legger til grunn at Sosial- og helsedirektoratets rammer ikke skulle finansieres ved tiltak til desentraliserte formål eller nye bevilgninger.

På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer at bevilgningen reduseres med 17,4 mill. kroner og bevilges med 104,45 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
706		Sosial- og helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 195 830 000 til kr 300 280 000"	104 450 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
706		Sosial- og helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 195 830 000 til kr 316 530 000"	120 700 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til merknad under avsnitt 9.4.3 hvor disse

medlemmer går imot Regjeringens forslag om bevilgning for implementering av barnematdirektivet.

9.5 Kap. 3706 Sosial- og helsedirektoratet

Omorganiseringen av den sentrale helse- og sosialforvaltning

Sammendrag

Det foreslås at Sosial- og helsedirektoratet overtar ansvaret for å autorisere helsepersonell (fra Statens helsetilsyn). Driftsutgiftene er innarbeidet i forslaget under kap. 706 Sosial- og helsedirektoratet om overføring av midler fra Statens helsetilsyn (kap. 708). Til dette tiltaket er det videre under kap. 3708 budsjettert med 10 mill. kroner i inntekter. Som følge av flytting av denne oppgaven til direktoratet foreslås denne inntekten nå budsjettert under post 2.

Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 3706 post 2 med 10 mill. kroner.

9.6 Kap. 707 Nasjonalt folkehelseinstitutt

9.6.1 Målstruktur og strategier

Sammendrag

Instituttet har prioritert arbeidet med å utvikle målstruktur, strategier og prioriteringer for den nye institusjonen. Deler av dette arbeidet er fullført, men det endelige resultatet vil først foreligge i slutten av året.

Nasjonalt folkehelseinstitutt skal arbeide for å bedre befolkningens helse ved å fremskaffe kunnskap om hvordan folkehelsen utvikler seg og hvilke forhold som påvirker helsen. Instituttet skal formidle kunnskap og gi råd om hvordan man kan fremme helse og forebygge sykdom og helseskade, og tilby tjenester som kan bidra til dette.

For å kunne fylle denne funksjonen kreves det inngående kompetanse på en rekke høyt spesialiserte områder og evne til å omsette kunnskapen til råd som beslutningstakere, helsetjeneste og allmennhet kan nyttiggjøre seg. Denne kompetansen kan Folkehelseinstituttet bare opparbeide ved å drive forskning på høyt nivå og samarbeide nært med ledende fagmiljøer internasjonalt.

Det overordnede målet for Folkehelseinstituttet er å bedre helsetilstanden i befolkningen. For å oppnå dette, har instituttet definert tre hovedmål for sin virksomhet:

1. God oversikt over helseforholdene i befolkningen
2. Solid kunnskap om forhold som påvirker helsen
3. Nyttige råd og tjenester som kan føre til bedre helse

Under hvert av disse målene vil det i løpet av året bli utarbeidet delmål og konkrete planer for hvordan instituttet skal legge opp sitt arbeid for å nå målene. Dette vil bli fullført i løpet av høsten 2002.

Folkehelseinstituttet har ansvar for tre fagområder: smittevern, miljømedisin og epidemiologi (epidemiologi omfatter i denne forbindelse helseundersøkelser

og helseregistre). Disse tre fagområdene er tydeliggjort i organisasjonsstrukturen ved at det er opprettet egne divisjoner for hver av dem.

En av de store gevinstene ved omorganiseringen er at fem av landets seks sentrale helseregistre, alle de regionale helseundersøkelsene med tilhørende biologiske prøver og flere av de største befolkningsbaserte forskningsprosjektene i landet, er blitt samlet under en ledelse. Folkehelseinstituttet vil samarbeide med det øvrige forskningssystemet om å utnytte de helt spesielle mulighetene som disse ressursene gir for forskning nasjonalt.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.6.2 Post 1 Driftsutgifter

9.6.2.1 Omorganiseringen av den sentrale helse- og sosialforvaltning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 11,1 mill. kroner som følge av at oppgaver og personell er overført Sosial- og helsedirektoratet. Videre foreslås bevilgningen økt med 2,8 mill. kroner i forbindelse med at instituttet overtar ansvaret for Abortstatistikken, Dødsårsaksregisteret og Systemet for vaksinasjonskontroll (SYSVAK) mot tilsvarende reduksjon under kap. 708 Statens helsetilsyn post 1 Driftsutgifter.

Posten foreslås videre styrket med 5 mill. kroner for å dekke ekstraordinære utgifter i forbindelse med etableringen av instituttet. Flytte- og etableringskostnadene ved sammenslåingen av SHUS og Folkehelse har blitt større enn forventet, bl.a. pga. økte husleieutgifter, utgifter til bygningsmessige endringer og økt beredskap og generelle administrative investeringer. Nasjonalt folkehelseinstitutt er likevel i en svært vanskelig budsjettmessig situasjon. Det forslaget som her legges fram, forutsetter at instituttet gjennomfører en omstillingsprosess som også vil innebære nedbemanning.

Bevilgningen foreslås redusert med 3,3 mill. kroner i 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet understreker at omstillingen av de sentrale organer ikke skulle medføre oppsigelser og legger til grunn at forsvarlig gjennomføring kan skje ved å fordele nødvendige kostnadsreducerende tiltak over 2 år.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er bekymra for den svært vanskelige budsjettmessige situasjonen for Nasjonalt Folkehelseinstitutt.

Disse medlemmer viser til at kostnadene knyttet til omorganisering, flytting og etablering og sammenslåing av SHUS og Folkehelse har blitt større enn for-

venta. Disse medlemmer har merka seg at den vanskelige økonomiske situasjonen vil innebære en nedbemanning ved folkehelseinstituttet. Nasjonalt Folkehelseinstitutt har ansvaret for et viktig forebyggende helsearbeid ved å framskaffe kunnskap om hvordan folkehelsa utvikler seg og hvilke forhold som påvirker helsa. Instituttet skal også formidle kunnskap og gi råd om hvordan man kan fremme helse og forebygge sykdom og helseskade. Dette krever inngående kompetanse på flere høyt spesialiserte områder som bare kan opparbeides gjennom forskning på høyt nivå. I en tid med sterkt økende utgifter forbundet med sykdom og behandling av sykdom og skader, er det etter disse medlemmers syn helt galt å redusere innsats og ressurser som går til forskning, kunnskapsoppbygging og informasjon om hvordan man kan fremme helse og forebygge sykdom og helseskade.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti øker derfor bevilgninger på kap. 707 post 1 med 9,2 mill. kroner.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 707 post 1 til merknader under avsnitt 9.6.2.3.

9.6.2.2 Medisinsk fødselsregister

Sammendrag

Medisinsk fødselsregister har frem til 1. januar 2002 vært et samarbeidsprosjekt mellom Sosial- og helsedepartementet ved Folkehelsa, Universitetet i Bergen, Stiftelsen Universitetsforskning Bergen (Unifob) og Haukeland sykehus. Som en følge av omorganiseringen av den sentrale statlige helseforvaltningen, ble Medisinsk fødselsregister innlemmet i Nasjonalt folkehelseinstitutt fra 1. januar 2002. I dag er kun mindre deler av fødselsregisterets drift (2,9 mill. kroner) finansiert over Helsedepartementets budsjett. For å kunne videreføre driften av fødselsregisteret foreslås bevilgningen økt med 2,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 707 post 1 til merknader under avsnitt 9.6.2.3.

9.6.2.3 Forslag om bevilgning under kap. 707 post 1

Standpunkttabell, avsnitt 9.6.2.3

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
707	1	Nasjonalt folkehelseinstitutt							
	1	Overføring av oppgaver og personell til Sosial- og helsedirektoratet	-11,1	-11,1	-11,1	-11,1	-11,1	-11,1	-11,1
	2	Abortstatistikk mv.	+2,8	+2,8	+2,8	+2,8	+2,8	+2,8	+2,8
	3	Etableringsutgifter	+5,0	+5,0	+5,0	+5,0	+5,0	+5,0	+5,0
	4	Fødselsregister	+2,5	+2,5	+2,5	+2,5	+2,5	+2,5	+2,5
	5	Styrking					+10,0	3,3	3,3
		Sum	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	+9,2	+2,5	+2,5

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 707 post 1 med 800 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader foran og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
707		Nasjonalt folkehelseinstitutt	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 256 200 000 til kr 265 400 000"	9 200 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet vil fremheve at Nasjonalt folkehelseinstitutt skal arbeide for å bedre befolkningens

helse og se på hvilke forhold som påvirker helsen. Dessuten skal instituttet formidle kunnskap og gi råd for å forebygge sykdom og helseskade, og tilby tjenes-

ter til dette. Disse medlemmer er ikke i tvil om at dette er særdeles viktige områder å arbeide med i tider med større internasjonal kommunikasjon på alle plan.

Disse medlemmer er sterkt i tvil om instituttet vil være i stand til å nå disse mål når det kommer fram at omorganiseringen med omstillingskostnader alt nå har kommet opp i 30 mill. kroner i følge et skriv av 14. mai d.å. fra arbeidstakerorganisasjonene ved Nasjonalt folkehelseinstitutt. Samtidig blir bevilgnin-

gen redusert med 3,3 mill. kroner under post 1, driftsutgifter. Disse medlemmer frykter også for at den foreslåtte underfinansieringen vil føre til sterk nedbemanning og dermed redusere instituttets muligheter til å drive medisinsk rådgiving og forebyggende helsearbeid.

Disse medlemmer vil derfor foreslå å øke post 1 med 2,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
707		Nasjonalt folkehelseinstitutt	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 256 200 000 til kr 258 700 000"	2 500 000

9.6.3 Post 21 Formidlingsvirksomhet

Sammendrag

Prisstigning på programvaksine I løpet av 2001 økte prisen på DT- og BCG-vaksine betydelig. Dette er vaksiner som Nasjonalt folkehelseinstitutt formidler gratis innenfor "barnevaksinasjonsprogrammet". Programmet omfatter de vaksiner alle barn får tilbud om gjennom småbarns- og grunnskolealder. Det finnes ingen andre DT-vaksiner med markedsføringstillatelse i Norge. Folkehelseinstituttet har følgelig ikke mulighet til å velge et alternativt preparat.

Bevilgningen foreslås økt med 6,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.7 Kap. 708 Statens helsetilsyn og fylkeslegene

Sammendrag

Statens helsetilsyn er tillagt et overordnet ansvar for tilsyn med helse- og sosialtjenestene.

En mer rendyrking av tilsynets rolle som tilsynsmyndighet for disse tjenester innebærer bl.a. at ressurser i Statens helsetilsyn, som var knyttet til iverksetting av helsepolitikken, er overført til Sosial- og helsedirektoratet. I tillegg er det overført administrativt personell. Som følge av reorganiseringen, er det også overført oppgaver og personell til Folkehelseinstituttet.

Samlet sett innebærer dette at bevilgningen over kap. 708 foreslås satt ned med 54,1 mill. kroner.

Helsetilsynet og fylkeslegene skal sikre effektiv saksbehandling i klage- og tilsynssaker. I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det opplyst at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke skal overstige 5 mnd. hos fylkeslegene og 6 mnd. i Helsetilsynet.

For noen klager og tilsynssaker vil gjennomsnittlig saksbehandlingstid i vesentlig grad bli påvirket av den tid som går med til saksbehandling i andre etater enn

Statens helsetilsyn og fylkeslegene. I den forbindelse orienteres det om at Helsedepartementet i sitt tildeleingsbrev til Statens helsetilsyn for 2002 har lagt til grunn at de saksbehandlingstider som er presentert i St.prp. nr. 1 (2001-2002) gjelder ekskl. den tid som går med til saksbehandling i andre etater.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 708 post 1 med 54,1 mill. kroner.

9.8 Kap. 3708 Statens helsetilsyn og fylkeslegene

Post 2 Gebyrinntekter mv.

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 3706 post 2.

Bevilgningen foreslås satt ned med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

9.9 Kap. 718 Rehabilitering

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås satt ned med 0,5 mill. kroner til finansiering av andre helsetiltak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at kapitlet for "Rehabilitering" kuttes med 0,5 mill. kroner uten noen annen begrunnelse enn "...til finansiering av andre helsetiltak". Disse medlemmer går imot et slikt grunnløst kutt, og viser til at

disse medlemmer ønsker å styrke opptreningsinstitusjonene med 50 mill. kroner for å unngå nedleggelser i innværende år.

9.10 Kap. 730 Statlig helsetjeneste

9.10.1 Post 70 Innsatsstyrt finansiering av sykehus Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 2751 post 70 Lege- midler der det foreslås trygderefusjon for Remicade.

Bevilgningen foreslås satt ned med 7,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteen viser for øvrig til merknader under avsnitt 9.10.2.

9.10.2 St.prp. nr. 59 (2001-2002) Spesialisthelsetjenestens økonomi og budsjett 2002

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er enige om å øke bevilgningen til sykehussektoren med 350 mill. kroner. Fordelingen av disse ekstra ressursene blir foretatt ved behandlingen av St. prp. nr. 59 (2001-2002), jf. Innst. S. nr. 243 (2001-2002)

Flertallet viser til at av de 350 mill. kronene, vil 282 mill. bevilges til økt pasientbehandling ved sykehusene. Dette vil gi en vekst i aktivitetene på sykehusene med i underkant av 1,5 pst. i 2002. 30 mill. kroner vil bli brukt for å sikre inntjening for Feiringklinikken og Hjertesenteret i Oslo henholdsvis på anslagsvis 20 og 10 mill. kroner høyere en departementets anslag i St.prp. nr. 59 (2001-2002).

Flertallet er enige om og vil foreslå at den innsatsstyrte finansieringen av spesialisthelsetjenesten vil bli økt fra 55 til 60 pst. fra 1. januar 2003. Videre er flertallet enige om å gjeninnføre en refusjon til assistert befruktning. Ordningen innebærer en engangs egenandel på kr 18 000 som gir inntil 3 forsøk. Tilsvarende behandling kan i dag koste opp mot kr 100 000. Ordningen gis tilbakevirkende kraft og gjelder fra 1. januar 2002. Ordningen er kostnadsberegnet til 36 mill. kroner. Flertallet er også enige om å innføre fritak for egenandel ved sterilisering etter medisinske indikasjoner. Ordningen er kostnadsberegnet til 1,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til St.prp. nr. 59 (2001-2002) Spesialisthelsetjenestens økonomi og budsjett 2002, Innst. S. nr. 243 (2001-2002). Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen har tatt hensyn til pensjonsutgiftene og estimat for lønnpoppjøret. Videre forutsetter disse medlemmer at Regjeringen raskt kommer tilbake til Stortinget med en egen sak om fastsetting av åpningsbalanse med basis i gjenanskaffelsesverdi, slik at helseforetakene kan få oversikt over sin økonomiske situasjon og dermed være i stand til å gjennomføre den

effektivisering Regjeringen har lagt til grunn at vil være forsvarlig å gjennomføre.

Disse medlemmer understreker at investeringsrammene til helseforetakene i det minste må sikre etterlevelse av pålegg fra Arbeidstilsynet og viser til at det er et stort etterslep på vedlikehold. Videre legger disse medlemmer vekt på at oppgradering og investeringer i bygninger og utstyr ofte er nøkkelen til effektiviseringstiltak. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen mener det er mulig å gjennomføre effektivisering på 1,3 mrd. kroner. Disse medlemmer mener det er svært krevende for en stor, ny organisasjon å oppnå innsparingskrav. Disse medlemmer er klar over at det er vanskelig å oppnå varige og gode effektiviseringsløsninger ved raske omstillinger og støtter på denne bakgrunn Regjeringens forslag om at innsparingstiltakene skal gjennomføres over 2 år. Disse medlemmer legger til grunn at Regjeringens vurdering av størrelsen på innsparingene er gjennomførbare.

Disse medlemmer har hele tiden vært klar over at sykehusreformens startfase er krevende. Disse medlemmer legger vekt på at foretaksstyrene i startfasen må sikres handlingsrom dersom målene om å fjerne korridorpasienter og å redusere behandlingsskøene skal kunne oppnås. Disse medlemmer mener det derfor er helt vesentlig å følge opp den aktivitetsvekst regjeringen Stoltenberg la til grunn i budsjettforslaget for 2002 og foreslår å tilleggsbevilge 350 mill. kroner for å sikre en aktivitetsvekst på 1,5 pst. i 2002 og viser for øvrig til Arbeiderpartiets merknader i Innst. S. nr. 243 (2001-2002) Spesialisthelsetjenesteproposisjonen. Disse medlemmer vil gjennomføre en vesentlig reduksjon i egenbetalingen ved assistert befruktning, og viser for øvrig til Arbeiderpartiets merknader i Innst. S. nr. 243 (2001-2002).

Disse medlemmer konstaterer at innsatsstyrt finansiering er økt gjennom flere budsjettforlik der Høyre og Fremskrittspartiet har deltatt. Disse medlemmer viser til at hele sosialkomiteen i Budsjettinnst. S. nr. 11 (2001-2002) understreket behovet for en løpende evaluering av alle sider ved innsatsstyrt finansiering også systemvirkning for pasienter med kroniske lidelser og sammensatte lidelser. Disse medlemmer etterlyser den større gjennomgang departementet er i gang med av kostnadene ved ulike behandlingsformer som var en forutsetning for endringer i forbindelse med budsjettet for 2003.

Disse medlemmer ønsker ikke en større omfordeling av ressursene fra basisbevilgningen til innsatsstyrt finansiering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader i Innst. S. nr. 243 (2001-2002).

Disse medlemmer viser til St.prp. nr. 1 (2001-2002) der Regjeringen fremmet forslag om at statlig refusjon av utgifter til behandling og medisiner mot

ufrivillig barnløshet skulle fjernes og at slik behandling fra 1. januar 2002 skulle dekkes 100 pst. av brukeren. Med bakgrunn i Fremskrittspartiets handlingsprogram for perioden 2001-2005, støttet Fremskrittspartiets medlemmer Regjeringens forslag. Disse medlemmer vil minne om at det var regjeringen Stoltenbergs forslag til budsjett som i utgangspunktet inneholdt slikt forslag og at regjeringen Bondevik II ikke endret dette i sitt forslag til statsbudsjett for 2002.

Under Fremskrittspartiets landsmøte våren 2002 ble det vedtatt et forslag om å endre den vedtatte programformulering om kunstig befruktning og gå inn for full dekning av utgifter til slik behandling. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme forslag om 100 pst. dekning av utgifter til kunstig befruktning.

Siden 1. januar d.å. har svært få par oppsøkt denne behandlingen. Disse medlemmer mener imidlertid at det vil være urettferdig dersom de som i denne perioden har hatt store utgifter til behandling mot ufrivillig barnløshet skal bli de eneste som selv må dekke disse utgiftene, og vil fremme forslag om at 100 pst. refusjon skal gjelde for alle som har hatt slike utgifter i 2002.

Disse medlemmer viser til sine merknader og forslag i innstillingen til St.prp. nr. 59 (2001-2002).

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til St.prp. nr. 59 (2001-2002) og forlik inngått mellom Regjeringen og Fremskrittspartiet. Disse medlemmer er enig i at styrkingen av pasientbehandling er viktig, og bevilger i likhet med forliket 350 mill. kroner. Disse medlemmer vil ikke fordele mer penger gjennom ISF-ordningen og fordeles dermed de 140 mill. kroner forliket gir til ISF-ordningen direkte til helseforetakene. Etter disse medlemmers mening vil dette bedre ivareta helseforetakenes mulighet til å løse flaskehals og behandlingskøer. Dette medfører at de 5 helseforetakene styrkes med 140 mill. kroner mer enn som ligger i forliket, som disse medlemmer er enig i. Disse medlemmer fremmer i tillegg 50 mill. kroner til psykiatrien, 30 mill. kroner til opptreningssettene og økt statlig refusjon for ufrivillig barnløse på 40 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil vise til svar som ble gitt 24. september 2001 på Senterpartiets spørsmål "Hvor mange årsverk går tapt på grunn av venting i helsekø?" Sosial- og helsedepartementet anslo tapet til å være 7 300 årsverk i det som ble kalt unødig venting og definert som venting ut over 4 uker. Tallet var en framkriving som bygget på en undersøkelse av Sintef UNIMED fra 1998. Av den antatte sum gjaldt 5 900 årsverk unødig venting ved sykehus, hos spesialister eller hos fysioterapeuter. 1 400 årsverk gjaldt venting på rehabiliteringstilbud. Alle tall gjelder sykemeldte som skal tilbake i arbeid.

Dette medlem vil vise til at den angitte venting gir en beregnet kostnad på om lag 1.9 mrd. kroner i sykepenges. I tillegg kommer utgifter som arbeidsplassene har, samt store produksjonstap i mange tilfelle. For noen vil slik venting på behandling redusere mulighetene for å komme tilbake i arbeid. Dette medlem mener det i dagens situasjon med press i økonomien som skyldes mangel på arbeidskraft vil være meget lønnsomt å bevilge ekstra penger for å øke behandlingsskapasiteten slik at unødig venting kan unngås. Dette medlem mener at slik ekstra bruk av oljepenger ikke øker presset i økonomien, men bidrar til det motsatte.

Dette medlem vil forslå å bevilge 1 100 mill. kroner ekstra til de regionale helseforetakene for å få behandlet flere. I tillegg 100 mill. ekstra til trykdeattens kjøp av operasjoner for sykemeldte, samt 80 mill. ekstra til statlig tilskudd til opptreningssettene. Dette medlem mener de henvendelser som er motatt om behov for ekstra penger til drift ved sykehus og opptreningssettene, at de har mulighet til å bruke slike bevilgninger på en effektiv måte rettet mot den pasientgruppe som her er nevnt.

Dette medlem vil vise til at helseforetakene har anslått driftsunderskuddet for 2002 til om lag 2.6 mrd. kroner når Stortingets forutsetninger om økt aktivitet legges til grunn. Regjeringens påplussing på kap. 730 og 732 er på til sammen 1.3 mrd. kroner. Dette medlem vil øke bevilgningen til helseforetakene, og viser til Innst. S. nr. 243 (2001-2002) om spesialisthelsetjenesten hvor forslag om en milliard ekstra til drift av sykehus også fremmes.

Dette medlem vil i tillegg fremme forslag om å øke bevilgningene til psykiatrien med 100 mill. kroner til psykiatrien kap 743.62 og 75 under avsnitt 20.1.

9.11 Kap. 732 Regionale helseforetak

9.11.1 Post 21 IT og elektronisk samhandling m.m.

Sammendrag

Den statlige tiltaksplanen for elektronisk samhandling i helse- og sosialsektoren inneholder fire hovedsatsingsområder. Ett av hovedsatsingsområdene er knyttet til etablering av publikumstjenester. Formålet er bl.a. at publikum skal gis et helhetlig og kvalitetssikret tilbud av offentlig helse- og sosialinformasjon som samtidig er tilgjengelig for flest mulig.

Etableringen av IKT i Sosial- og helsedirektoratet vil bidra til å følge opp dette hovedformålet. Relevante investeringer i direktoratet er knyttet til etablering og utvikling av direktoratets internett-tjenester og tilrettelegging av elektronisk informasjon for ulike brukergrupper.

Innenfor posten foreslås derfor inntil 8 mill. kroner benyttet til finansiering av IKT i Sosial- og helsedirektoratet, jf. også omtale under kap. 706.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

*9.11.2 Post 71 Tilskudd til Helse Øst RHF**Sammendrag*

Bevilgningen foreslås satt ned med 480 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringen forslag.

Komiteen viser for øvrig til merknader under avsnitt 9.10.2.

*9.11.3 Post 72 Tilskudd til Helse Sør RHF**Sammendrag*

Bevilgningen foreslås satt ned med 300 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringen forslag.

Komiteen viser for øvrig til merknader under avsnitt 9.10.2.

Komiteens medlem fra Senterpartiet er klar over at Follo sykehus er planlagt som et rendyrket lokalsykehus for ca. 163 000 innbyggere i Follo og indre Østfold. Driftskonseptet for Follo sykehus tilsier at dette vil bli et modellsykehus for samarbeid mellom fag/profesjoner, og for samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og førstelinjetjenesten. Dette medlem har merket seg at pasientene her skal møte et helhetlig og samordnet tjenestetilbud innen somatikk, psykisk helsevern og rustiltak.

Dette medlem kjenner til at sykehuset også skal inneholde et fylkesdekkende senter for spiseforstyrrelser. Videre er det lagt til grunn at Follo sykehus skal være et pilotprosjekt i forhold til gjennomføring, da sykehuset skal etableres gjennom en totalentreprisemodell. Dette medlem vil understreke viktigheten av at dette prosjektet prioriteres, både ut fra de behov det skal betjene og fordi dette sykehuset representerer et nytt konsept både driftsmessig og utbyggingsmessig. Dette er det viktig å få prøvd ut i praksis.

Dette medlem viser til Innst. S. nr. 308 (1987-1988) om nytt rikshospital der

"Flertallet er innforstått med at valget av Gaustad som lokaliseringssted for nytt rikshospital forutsetter at Akershus fylkeskommune bygger et nytt lokalsykehus i Follo."

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram en skisse over framdriften og kostnadene ved prosjektering og bygging av Follo sykehus i forbindelse med statsbudsjettet for 2003."

*9.11.4 Post 73 Tilskudd til Helse Vest RHF**Sammendrag*

Bevilgningen foreslås satt ned med 210 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringen forslag.

Komiteen viser for øvrig til merknader under avsnitt 9.10.2.

*9.11.5 Post 74 Tilskudd til Helse Midt-Norge RHF**Sammendrag*

Bevilgningen foreslås satt ned med 160 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringen forslag.

Komiteen viser for øvrig til merknader under avsnitt 9.10.2.

*9.11.6 Post 75 Tilskudd til Helse Nord RHF**Sammendrag*

Bevilgningen foreslås satt ned med 150 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringen forslag.

Komiteen viser for øvrig til merknader under avsnitt 9.10.2.

9.12 Kap. 739 Andre utgifter*9.12.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter**9.12.1.1 Handlingsplan mot kjønnslemlestelse**Sammendrag*

Det foreslås bevilget 0,8 mill. kroner til en styrking av helsesektorens arbeid knyttet til oppfølging av Regjeringens handlingsplan mot kjønnslemlestelse.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknader under avsnitt 9.12.1.3

*9.12.1.2 Oppfølging av St.meld. nr. 43 (1999-2000)**Om akuttmedisinsk beredskap**Sammendrag*

Akuttmeldingen ble behandlet av Stortinget i juni 2001, jf. Innst. S. nr. 300 (2000-2001). Meldingen tar utgangspunkt i tilrådinger i NOU 1998: 8 Luftambulansetjenesten i Norge og NOU 1998: 9 Hvis det haster ... Faglige krav til akuttmedisinsk beredskap. I meldingen foreslås en rekke tiltak som tar sikte på å styrke den akuttmedisinske beredskapen. I innstillingen gir Stortinget i hovedtrekk tilslutning til disse tiltakene, og i tillegg fattes det en rekke tilleggsvedtak i form av romertallsvedtak.

I det følgende gis en status for oppfølgingsarbeidet.

*9.12.1.2.1 Akuttmedisinsk kommunikasjon m.m.**Førstehjelp-prosjektet**Sammendrag*

Sosial- og helsedepartementet ga høsten 2001 Folkehelseinstituttet i oppdrag å evaluere Førstehjelp-prosjektet (1996-2001). Prosjektet er et samarbeid mellom ulike offentlige institusjoner, frivillige organisasjoner, privat næringsliv, forsikringsselskap, Utdannings- og forskningsdepartementet og Helsedepartementet.

Opplegget går ut på å øke kunnskapene blant elever i ungdomsskolen fra 8.-10. klassetrinn. Evalueringsrapporten vil foreligge innen utgangen av første halvår 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.2 Hjertestarter-prosjektet

Sammendrag

Stortinget har bedt Regjeringen iverksette et opplærings- og utplasseringsprogram for "hjertestartere" (romertallsvedtak I). Helsedepartementet er i ferd med å inngå et samarbeid med Stiftelsen norsk luftambulanselanse (SNLA) og Norsk akuttmedisinsk kompetansesenter (NAKOS) om iverksettelse av et slikt program.

NAKOS ble høsten 2001 tildelt 2 mill. kroner for å utvikle et hjertestansregister som skal brukes i oppfølgingen av hjertestarter-prosjektet. Det foreslås 0,5 mill. kroner til program for utplassering og opplæring av bruk av hjertestartere.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 739 post 21 til merknader under avsnitt 9.12.1.3.

9.12.1.2.3 Medisinsk nødmeldetjeneste

Sammendrag

Sosialkomiteen har anmodet at det snarest mulig skjer en avklaring om fremtid og innhold i den medisinske nødmeldetjenesten. Bakgrunnen er at forslagene i NOU 1998:9 knyttet til medisinsk nødmeldetjeneste ikke ble behandlet i akuttmeldingen, fordi Justisdepartementet for tiden leder et utredningsarbeid for å avklare om det er mulig å forenkle og effektivisere nødmeldetjenesten i sin helhet (brann, politi og helse). Dette utredningsarbeidet vil være avsluttet 1. juli 2002. Konklusjonene fra dette arbeidet kan få konsekvenser for den fremtidige medisinske nødmeldetjeneste, herunder antallet AMK-sentraler. Sosial- og helsedirektoratet er bedt om å følge opp saken når utredningsarbeidet er avsluttet.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.4 Sjøfartsmedisin

Sammendrag

Det er laget et rundskriv om rutiner for henvendelser fra skip (Rundskriv 156/2001).

Helsedepartementet har mottatt søknad om etablering av et kompetansesenter for sjøfartsmedisin fra en arbeidsgruppe ledet av Fylkeslegen i Rogaland. Søknaden ligger til behandling i Sosial- og helsedirektoratet, og Helsedepartementet vil komme tilbake til saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.5 Kompetansesenter for prehospital akuttmedisin

Sammendrag

Sosialkomiteen sluttet seg i Innst. S. nr. 300 (2000-2001) til forslaget i akuttmeldingen om å opprette et nasjonalt kompetansesenter for prehospital akuttmedisinske tjenester. Senteret skal tilknyttes Universitetet i Oslo og fungere som et nettverk bestående av de akuttmedisinske miljøer i helseregionene.

Senteret skal videre ha klare forpliktelser til å fungere som et nettverk for helseregionene.

Samlet foreslås det 1,2 mill. kroner til Kompetansesenter for prehospital akuttmedisin. Innenfor posten foreslås 0,6 mill. kroner omdisponert til formålet.

Bevilgningen foreslås økt med 0,6 mill. kroner til etablering av et kompetansesenter for prehospital akuttmedisin.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 739 post 21 til merknader til bevilgningsforslaget under avsnitt 9.12.1.3.

9.12.1.2.6 Felles forskrift for prehospital akuttmedisin

Sammendrag

Sosialkomiteen sluttet seg til at det ble utarbeidet en felles forskrift for prehospital tjenester, herunder medisinsk nødmeldetjeneste, legevakt i primærhelsetjenesten og ambulansetjenesten (inkl. luftambulansetjenesten). Sosial- og helsedirektoratet har etablert en prosjektgruppe som tar sikte på å ferdigstille et utkast til forskrift som vil bli oversendt Helsedepartementet i løpet av høsten 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.7 Telemedisin

Sammendrag

Sosial- og helsedirektoratet vil i løpet av 2002 utrede hvordan telemedisinske metoder kan brukes innenfor akuttmedisin.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.8 Forholdet til redningstjenesten

Sammendrag

Sosial- og helsedirektoratet vurderer om det er behov for å utarbeide funksjonskrav til helsetjenestens representant i ledelsen ved redningssentralene.

Det er nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe for å utrede den organisatoriske forankring og faglige innhold av psykososiale støttetjenester, både i akutt- og

oppfølgingsfasen etter en ulykke. Resultatene fra dette arbeidet vil foreligge i løpet av våren 2002. Sosial- og helsedirektoratet er bedt om å følge opp dette arbeidet.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.9 Akuttberedskap i kommunehelsetjenesten

Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin

Sammendrag

Sosialkomiteen har bedt Helsedepartementet om å støtte etablering av et nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin, basert på en prosjektskisse utarbeidet av kompetansemiljøet i Bergen. Sosial- og helsedepartementet tildelte i 2001 midler til et forprosjekt for opprettelse av et slikt senter, og har fulgt opp med tilskuddsmidler i 2002, jf. statsbudsjettets kap. 705 post 60.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.10 Interkommunale legevaktsentraler

Sammendrag

Stortinget har anmodet Regjeringen om å gjennomgå de økonomiske konsekvensene av etablering av interkommunale legevaktsentraler ut fra målsetningen om at kommunene får dekket sine merkostnader til en slik etablering, og at kommunene kan nyttiggjøre seg økonomiske rasjonaliseringsgevinster av det interkommunale legevaktsamarbeidet.

Helsedepartementet vil gjennom et eksternt oppdrag se nærmere på utgiftfordelingen mellom kommune, trygd og ambulansetjeneste i de gjennomførte prosjektene. Helsedepartementet vil komme nærmere tilbake til dette i statsbudsjettet for 2003.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.11 Ambulansetjenesten

Krav til tomannsbetjening av ambulanserbiler

Sammendrag

Sosialkomiteen har sluttet seg til at det skal innføres krav om tomannsbetjening av ambulanserbiler som hovedregel, med mulighet for dispensasjon for enmannsbetjening for de ambulansene med minst aktivitet. Betingelsen er at det etableres avtaler om fast led-sagertjeneste med for eksempel sykehjem eller primærhelsetjeneste. Kravet vil inngå i forannevnte utkast til felles forskrift for prehospitalet akuttmedisin som utarbeides av Sosial- og helsedirektoratet og planlegges ferdigstilt i løpet av høsten 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.12 Kompetansekrav for ambulanspersonell

Sammendrag

Sosialkomiteen har sluttet seg til at det innføres krav til kompetanse for ambulanspersonell, dvs. at minst en av ambulanspersonellet må ha fagbrev og den andre akuttmedisinsk- og pleiefaglig kompetanse på nivå med det som er angitt i NOU 1976:2.

Det legges opp til en overgangsordning for fagbrev på 6 år, og en ytterligere dispensasjonsordning på inntil 3 år for tjenester som av særlige årsaker ikke har klart dette kravet. Kravet vil inngå i foran nevnte utkast til felles forskrift for prehospitalet akuttmedisin.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det er uklarthet om bemanningen på ambulansbilene, og viser til at Stortinget har uttrykt at ambulansbilene som hovedregel skal være tomannsbetjente.

Flertallet vil etterlyse den lenge bebudede forskriften om prehospitalet akuttmedisin der en forventer en formalisering av kravet om tomannsbetjente ambulanserbiler og kompetansekrav til ambulanspersonell.

9.12.1.2.13 Særskilte kompetansekrav for frivillige mannskaper

Sammendrag

Stortinget har bedt Regjeringen utarbeide særskilte kompetansekrav til frivillige mannskaper som er engasjert i ambulansetjeneste/supplerings-tjeneste for eksempel ved idretts- og kulturengasjementer og ulike redningsaksjoner (romertallsvedtak II).

Sosial- og helsedirektoratet vil innarbeide også dette kravet i foran nevnte utkast til felles forskrift for prehospitalet akuttmedisin.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.14 Responstid for ambulanserbiler

Sammendrag

Stortinget har bedt Regjeringen legge frem for Stortinget en økonomi- og tidsplan for styrking av ambulansetjenesten som bygger på akuttutvalgets (NOU 1998:9) forslag til responstider (romertallsvedtak III).

Akuttutvalgets forslag er:

- Akuttoppdrag: 12 minutter for 90 pst. av befolkningen i byer og tettsteder og 25 minutter for 90 pst. av befolkningen i grise-grendte strøk.
- Hasteoppdrag: 30 minutter for 90 pst. av befolkningen i byer og tettsteder og 40 minutter for 90 pst. av befolkningen i grise-grendte strøk.

Sosial- og helsedepartementet ga høsten 2001 SINTEF i oppdrag å evaluere de økonomiske konsekven-

sene dersom slike krav blir besluttet. SINTEF avleverte sin rapport "Økonomiske konsekvenser av nye krav til responstider i ambulansetjenesten" i mars 2002.

SINTEF konkluderer med at nye krav ihht. akuttutvalgets forslag vil gi en årlig kostnadsøkning på 224 mill. kroner for landet i sin helhet. Kostnadsøkningen inkluderer alle typer driftskostnader (personell, investeringer, leie av lokaler og lignende).

Helsedepartementet vil komme tilbake til saken i statsbudsjettet for 2003.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.15 Fødselsomsorg

Sammendrag

Stortinget har bedt Regjeringen om å iverksette flere tiltak innen fødselsomsorgen, herunder:

- Gjøre Statens helsetilsyns nivåinndeling for fødselsomsorgen gjeldende for planleggingen og organiseringen av fødselsomsorgen (romertallsvedtak IV).
- Opprette et nasjonalt råd for fødselsomsorgen med flerårig funksjonstid som skal bistå i omstillingsprosessen, kvalitetssikring og evaluering av drift i forbindelse med organisering av desentralisert og differensiert fødselsomsorg (romertallsvedtak V).
- Fremme forslag til lovfesting av trygderefusjon for svangerskapskontroll utført av jordmor i privat så vel som offentlig virksomhet (romertallsvedtak VI).
- Sørge for at kvinner som har lang vei til fødeavdeling sikres en forsvarlig følgetjeneste med jordmor.
- Vurdere omfanget av, og innholdet i, den lovpålagte jordmortjenesten.

Det er nå etablert et nasjonalt råd for fødselsomsorg tilknyttet Sosial- og helsedirektoratet og rådet er i gang med sitt arbeid. På nasjonalt nivå skal rådet bistå de regionale helseforetakene. Rådet skal med utgangspunkt i Helsetilsynets rapport "faglige krav til fødeavdelinger" fra 1997 tilby råd og veiledning i forbindelse med lokale omstillingsprosesser, samt utarbeide informasjonsmaterieell. Rådets kontakt mot virksomheter og lokale fagmiljøer vil skje gjennom foretakene. Videre skal Sosial- og helsedirektoratet utrede faglige og organisatoriske forutsetninger og implikasjoner av en lovfesting av trygderefusjon for svangerskapskontroll utført av jordmor i privat så vel som offentlig virksomhet. Helsedepartementet tar sikte på at saken skal ferdigbehandles høsten 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.2.16 Nyfødtdmedisin

Sammendrag

Stortinget har bedt Regjeringen om på egnet måte legge fram en sak med konkrete tiltak for å bedre situasjonen i nyfødtdomsorgen senest våren 2002 (romertallsvedtak VII).

Bakgrunn for saken var kapasitetsproblemer ved nyfødtdavdelingene på Ullevål sykehus og Rikshospitalet høsten 1999, som medførte at enkelte fødende måtte sendes til andre regioner, og i noen tilfeller til Sverige. Arbeidsgrupperapporter og høringsuttalelser viste at situasjonen også var vanskelig i de øvrige helseregioner.

Helsedepartementet har fulgt opp saken med to hovedtiltak:

Faglig utvalg

På oppdrag fra Helsedepartementet nedsatte Statens helsetilsyn et faglig utvalg i 2000 for å oppsummere eksisterende nasjonal og internasjonal litteratur innen fagfeltet nyfødtdmedisin, og komme med omforente forslag til organisering og faglige krav.

Utvalget avleverte rapporten "Nasjonal plan for nyfødtdmedisin" i november 2001. Her går det frem at et av hovedproblemene i nyfødtdomsorgen er sykepleierbemanningen, og det gjelder både antall stillinger, vakanser og en stor andel urutinerte sykepleiere. Helsedepartementet har lagt til grunn og er inneforstått med at de regionale helseforetakene prioriterer en styrking av nyfødtdomsorgen, jf. egen proposisjon om sykehusøkonomien.

Utvalget fremmer også en rekke forslag til retningslinjer og normer for bl.a. helsepersonellbemanning, kompetanse, antall senger, romarealer, og medisinsk teknisk utstyr. Helsedepartementet har bedt direktoratet om å vurdere forslagene, herunder beregne de økonomiske konsekvensene. Helsedepartementet vil komme tilbake til saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

Videreopplæring

Det ble igangsatt et prosjekt i 2000 for videreopplæring av sykepleiere til nyfødtd/intensivavdelinger ved region- og sentralsykehus.

Prosjektet for videreopplæring av sykepleiere til nyfødtd/intensivavdelinger ble videreført i 2001. Det ble totalt tildelt 8,4 mill. kroner, fordelt med 2,4 mill. kroner til et samarbeidsprosjekt mellom Helseregion Sør og Øst og 2 mill. kroner hver til de øvrige helseregioner. Fra og med 2002 ligger ansvaret for oppfølging av prosjektet til Sosial- og helsedirektoratet.

Helseregionene har organisert tiltaket som moduler med kombinert teori og praksis. Det har totalt deltatt 268 sykepleiere: 203 sykepleiere fra Helseregion Øst og Sør, 24 sykepleiere fra Helseregion Midt, 23 sykepleiere fra Helseregion Nord og 18 sykepleiere fra Helseregion Vest. Evalueringer har vist at tiltaket i hovedtrekk har vært meget vellykket.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.12.1.3 Forslag til bevilgning under kap. 739 post 21

Standpunkttabell, avsnitt 9.12.1.3

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
739	21	Andre utgifter							
	1	Kjønnslemlestelse	+0,8	+0,8	+0,8	+0,8	+0,8	+0,8	+0,8
	2	Hjertestartere	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5
	3	Kompetansesenter for prehospital akuttmedisin	+0,6	+0,6	+0,	+0,6	+0,6	+0,6	+0,6
		Sum	+1,9	+1,9	+1,9	+1,9	+1,9	+1,9	+1,9

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 739 post 21 med i alt 1,9 mill. kroner.

9.12.2 Post 50 Norges forskningsråd

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 701 post 50. Posten foreslås redusert med 37,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å nedsette bevilgningen under kap. 739 post 50 med 37,4 mill. kroner.

9.12.3 Post 72 Tilskudd til Norsk Pasientskade-
erstatning

Sammendrag

Som følge av økte utbetalinger foreslås bevilgningen økt med 3,6 mill. kroner.

Utvidelse av den midlertidige ordningen med
pasientskadeerstatning

Helsedepartementet viser til saken vedrørende bakterieinfiserte Dent-O-Sept munnpensler. Det er i munnpenslene, produsert av Snøgg industrier, funnet pseudomonas-bakterier. Penslene har vært benyttet i pleie av alvorlig syke pasienter på sykehus. De har også vært benyttet i aldershjem, sykehjem og i hjemmesykepleien.

Det må legges til grunn at et betydelig antall pasienter kan ha blitt smittet. Hos pasienter med svekket immunforsvar kan bakterien føre til alvorlig helse-skade og dødsfall.

I 1987 ble det vedtatt at Justisdepartementet skulle utrede spørsmålet om å lovfeste et objektivt ansvar for pasientskader. I påvente av loven ble det etablert en midlertidig ordning med pasientskadeerstatning for pasienter ved offentlige somatiske sykehus og deres poliklinikker, basert på en avtale mellom staten og landets fylkeskommuner om vilkår for erstatning, om

finansiering, saksbehandling m.v. Ordningen ble gitt virkning fra 1. januar 1988. Fra 1. juli 1992 ble det gitt tilsvarende regler for kommunelegetjenesten og kommunal legevakt og offentlige psykiatriske sykehus og poliklinikker.

Erstatningsordningen administreres av Norsk Pasientskadeerstatning som igjen administreres av Kommunal Landspensjonskasse.

Stortinget vedtok i juni 2001 en lov om erstatning ved pasientskader; lov 15. juni 2001 nr. 53 om pasientskader m.v. Det tas sikte på at loven skal tre i kraft 1. januar 2003. Det følger av lovens overgangsbestemmelse at loven gjelder for skader som er voldt etter lovens ikrafttredelse. Eldre skader behandles etter loven, men slik at erstatningskravet avgjøres etter reglene for den midlertidige erstatningsordningen.

Ordningen ble frem til 2002 finansiert gjennom tilskudd fra staten og fylkeskommunene. Den finansieres nå gjennom tilskudd fra staten. Norsk Pasientskadeerstatning sender ut årlige innbetalingskrav basert på forventet verdi av skademassen som er konstatert, men ikke nødvendigvis utbetalt.

Reglene for den midlertidige ordningen bygger på et "objektivisert" ansvarsgrunnlag, mens hovedregelen etter alminnelige erstatningsrettslige regler er at det må foreligge skyldansvar.

Erstatning etter ordningen utmåles etter bestemmelse i lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning (skadeserstatningsloven). Oppreisning etter skadeserstatningsloven § 3-5 utbetales imidlertid ikke ut over 20 000 kroner.

Ifølge sykehushygienisk ekspertise befinner risikopasientene for alvorlig pseudomonasinfeksjoner seg i hovedsak på intensivavdelinger i sykehus.

Helsedepartementet viser imidlertid til at en ikke kan se bort fra at også beboere i aldershjem og sykehjem og pasienter i hjemmesykepleien kan være påført skade på grunn av bakterien.

Helsedepartementet mener at det er av vesentlig betydning å sikre disse det samme erstatningsrettslige

vern som sykehuspasienter som mener å være påført slik skade, og ønsker derfor å utvide den midlertidige ordningen til å omfatte pasienter som er blitt smittet ved bruk av Dent-O-Sept ved offentlig finansierte tjenester i aldershjem, sykehjem og i hjemmesykepleien.

Krav fra pasienter smittet av Dent-O-Sept vil medføre ekstra kostnader for Norsk Pasientskadeerstatning, både i form av administrasjonskostnader og erstatningsutbetalinger.

Når det gjelder pasienter som er blitt smittet ved bruk av Dent-O-Sept i sykehus, vil Norsk pasientskadeerstatning i første omgang kunne bruke av likvide midler. Disse midlene må imidlertid tilbakeføres. Det vises til forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 739 post 72 med 3,6 mill. kroner.

Komiteen slutter seg dessuten til forslag til vedtak V pkt. 6 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

9.12.4 Post 76 Tilskudd til RIT 2000, kan overføres Sammendrag

Ved behandling av St.prp. nr. 1 (2001-2002) Sosial- og helsedepartementet ble det bevilget 445,6 mill. kroner for 2002 til utbygging av ny universitetsklinikk i Trondheim. Videre er det som følge av mindreforbruk i prosjektet overført 25,5 mill. kroner fra 2001 til 2002. Bevilgningen skal dekke investeringskostnader til utbyggingsprosjektet, FoU-kostnader, samt kostnader forbundet med den statlige oppfølgingen av prosjektet. I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det orientert om usikkerhet rundt bevilgningsbehovet for 2002, og det ble fremhevet at valg av steds- alternativ og eventuelt tidspunkt for byggstart ville være avgjørende for reelt budsjettbehov i 2002. Dette ligger nå til behandling i Stortinget, jf. St.prp. nr. 53 (2001-2002) Ny universitetsklinikk i Trondheim. Byggstart vil ikke kunne skje før tidligst november 2002. Dette innebærer at disponibelt beløp langt overstiger utbyggingsprosjektets reelle behov for inneværende år. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen redusert med 147,0 mill. kroner.

Som følge av statlig overtakelse av spesialisthelsetjenesten har staten ved det regionale helseforetak, Helse Midt-Norge RHF, overtatt ansvaret for den videre utbyggingen av universitetsklinikken. I arbeidet med å avvikle revidert avtale (jf. St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (1999-2000)) som ligger til grunn for utbyggingen og Sør-Trøndelag fylkeskommunes rolle tilknyttet utbyggingsprosjektet, er det foretatt et sluttoppgjør mellom staten og fylkeskommunen. I dette arbeidet er det utarbeidet et regnskap for hele prosjektperioden som inkluderer en avregning av departementets a konto utbetalinger mot faktisk påløpte kostnader i prosjektet. Manglende framdrift og mindreforbruk i utbyggingsprosjektet har medført at departementets forskuddsbetalinger har vært høyere enn hva faktisk forbruk tilsier,

og det utarbeidede prosjektregnskapet viser at departementet har et tilgodehavende på 53,6 mill. kroner. Prosjektregnskapet, hvor departementets tilgodehavende fremkommer, er bekreftet av fylkesrevisor, men er ennå ikke behandlet i fylkestinget i Sør-Trøndelag. Beløpet foreslås inntektsført under kap. 3739, ny post 4 Tilbakebetaling fra Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 739 post 76 med 147 mill. kroner.

9.13 Kap. 3739 Behandlingsreiser til utlandet m.m.

Post 4 (Ny) Tilbakebetaling fra Sør-Trøndelag fylkeskommune

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 739 post 76 Tilskudd til RIT 2000 om tilbakebetaling av 53,6 mill. kroner fra Sør-Trøndelag fylkeskommune til staten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 53,6 mill. kroner under kap. 3739 ny post 4.

9.14 Kap. 2711 Diverse tiltak i spesialisthelsetjenesten

Post 72 Refusjon tannleggehjelp

Sammendrag

I St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) ble det foreslått innført en utvidet trygderefusjon for utgifter til behandling av periodontitt med virkning fra 1. mai 2002. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002). Dagens refusjonstakster foreslås økt innenfor den gitte økonomiske rammen, og stønaden forutsettes gitt uten krav om trygdens forhåndsgodkjenning. Nye refusjonssatser gjelder for behandling utført fra og med 1. mai 2002. Stønad til rehabilitering vil bli vurdert etter at det er innhentet mer dokumentasjon om behandlingsbehov og økonomiske konsekvenser ved dette.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet understreker at det er svært viktig å få ivaretatt behovet for stønad til behandling. Disse medlemmer understreker behovet for en helhetlig gjennomgang av refusjonsordningene for tannhelsetjeneste. Disse medlemmer viser til at pasientrettigheter ikke er en realitet før pasientene er klar over sine muligheter til bedre hjelp og understreker at det derfor er meget beklagelig at periodontittpasientene har hatt vanskeligheter med å få opplysning om refusjonen fra 1. mai 2002 både fra tannhelsetjenesten og trygdekontorene. Disse medlemmer understreker at det ved

gjennomføring av slike reformer er vesentlig med tidlig og tydelig informasjon til brukergruppen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti har som mål at egenandelene til tannbehandling over tid reduseres, og mener at refusjon til behandling av periodontitt er et skritt i riktig retning. Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at ikke bare selve behandlingen, men også det rehabiliteringsarbeid som tilstanden krever bør gi rett til refusjon, i tråd med sosialkomiteens enstemmige merknad i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002). Disse medlemmer mener at refusjonen til behandling av periodontitt bør omgjøres til en overslagsbevilgning. Hvis ikke vil ordningen imøtekomme Stortingets vedtak om refusjon til slik behandling i statsbudsjettet for 2002.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet fremmer følgende forslag:

"a

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 om å omgjøre refusjonsordningen for periodontitt slik at den også inkluderer rehabilitering.

b

Stortinget ber Regjeringen om å omgjøre bevilgningen for refusjonsordningen for periodontitt til en overslagsbevilgning."

Komiteens medlem fra Kystpartiet mener at man må øke innsatsen innen helsesektoren og har derfor foreslått å øke bevilgninger innenfor denne sektoren.

Dette medlem mener man må utvide refusjonsordningen til også å gjelde nødvendige medisinsk tannhelsebehandling inkl. konserverende behandling.

9.15 Kap. 2751 Medisiner m.v.

9.15.1 Post 70 Legemidler

9.15.1.1 Effektivisering av blåreseptordningen

Sammendrag

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2002 fattet Stortinget følgende vedtak (jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002) romertallsvedtak VIII):

"Stortinget ber Regjeringen endre dagens saksbehandlingsrutiner for søknader om refusjon for legemidler på blå resept slik at behandlingstiden av disse blir i tråd med EØS-avtalens frister."

Med bakgrunn i dette vedtaket og tilsvarende merknader fra tidligere budsjettbehandlinger, har Helsedepartementet startet et arbeid med å gjennomgå saksbehandlingsrutinene for blåreseptordningen. Gjennomgangen omfatter bl.a. kriterier for blåreseptopptak, rollefordeling mellom Statens legemiddelverk og Helse-

departementet i saksbehandlingen, tidsfrister i refusjonssaker på blå resept, eventuell innføring av en blåreseptnemnd, begrunnelse for vedtak i refusjonssaker og offentlig innsyn. Det tas sikte på å sende et endringsforslag på høring før sommeren 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

9.15.1.2 Legemidlet Remicade

Sammendrag

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2001-2002) vedtok Stortinget følgende (jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002), romertallsvedtak VI):

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at kostnadene ved bruk av legemidlet Remicade dekkes av blåreseptordningen."

Vedtaket forutsetter at det gjøres endringer i folkestrygdloven, og en egen lovproposisjon vil bli fremmet i mai slik at Stortinget kan behandle lovforslaget sammen med Revidert nasjonalbudsjett 2002. En endring som innebærer trygderefusjon av legemidlet Remicade, vil kunne tre i kraft fra 1. oktober 2002. De budsjettmessige konsekvenser av forslaget blir behandlet i denne proposisjonen. Det vises ellers til den varslede lovproposisjonen for en nærmere drøfting og vurdering av ulike sider ved lovforslaget og for en gjennomgang av høringsuttalelser som er avgitt.

Sykehusene får i dag refundert ca. 55 pst. av legemiddelutgiftene gjennom ordningen med innsatsstyrt finansiering (ISF). Resten av kostnadene må sykehusene få dekket av basisbevilgningen til de regionale helseforetakene. Forslaget om trygderefusjon vil innebære at sykehusene får refundert en større andel av legemiddelutgiftene enn i dag. Det antas at dette vil medføre en økning på ca. 300 pasienter som får slik behandling, og utgiftene under denne budsjettposten anslås som følge av dette å øke med 5,5 mill. kroner i 2002.

Sykehusene vil isolert sett få økte kostnader utover legemiddelutgifter til behandling av 300 flere pasienter. Disse kostnadene forutsettes dekket innenfor bevilgningsrammene for sykehussektoren.

Omlaggingen nødvendiggjør i tillegg flytting av budsjettmidler fra bevilgningene til sykehus (kap. 730 post 70 og 732 postene 71-75) til kap. 2751 post 70. Denne budsjettekniske flyttingen foreslås gjennomført slik at sykehusene skal være økonomisk likestilt etter omlaggingen, gitt at de behandler det samme antallet pasienter som tidligere. Basert på pasientdata fra sykehusene (DRG-grupper der Remicade er registrert) og omsetningstall for legemidlet Remicade, legges det for disse beregningene til grunn at ca. 500 pasienter vil være under behandling med Remicade på gjennomførings-tidspunktet. Det er knyttet en viss usikkerhet til dette tallet. Sykehusene har i dag økonomiske insentiver til å fremforhandle rabatter på legemidler som sykehusene selv må dekke innenfor sine budsjetter. Gjennom

Legemiddelinnkjøpssamarbeidet (LIS) har sykehusene oppnådd til dels betydelige rabatter. Dette har gitt rom for å styrke pasienttilbudet på andre områder. Ved 100 pst. refusjon bortfaller dette økonomiske incentivet for sykehusene til å presse ned innkjøpsprisen, og behandlingstkostnadene for det offentlige vil samlet sett kunne øke. For til en viss grad å motvirke et slikt mulig uheldig utslag av omlegging til trygderefusjon for legemidlet Remicade, foreslås det en refusjonspris på 70 pst. av veiledende utsalgspris. På den måten vil sykehusene fortsatt ha et økonomisk incentiv til å fremforhandle rabatt på innkjøpspris. Uttrekket fra basisbevilgningen og fra ISF-ordningen i 2002 gjøres imidlertid slik at sykehusene beholder inntekter slik at de er økonomisk likestilt før og etter omleggingen, gitt at de behandler like mange pasienter som før.

Bevilgningen foreslås satt opp med 14 mill. kroner. Til delvis dekning av dette beløpet er 7,2 mill. kroner foreslått overført fra kap. 730 post 70 og 1,3 mill. kroner fra kap. 732 postene 71-75. Netto budsjettvirkning av forslaget er 5,5 mill. kroner, tilsvarende merkostnader ved flere pasienter.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, tar Regjeringens omtale av legemiddelet Remicade til orientering. Flertallet viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, er enig i at Legemiddelet Remicade refunderes med 80 pst. som vil medføre en økning på 2 mill. kroner. Flertallet viser for øvrig til kap. 9.15.1.4

Flertallet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at legemiddelet Remicade refunderes med 80 pst. av dagens veiledende pris."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Ot.prp. nr. 83 (2001-2002) om lov om endringer i folketrygden om finansiering av visse legemidler. Disse medlemmer er enige i departementets forslag om å underlegge preparatene Remicade og Enbrel en finansieringsordning med hjemmel i folketrygdlovens § 5 ved at det foreslås en ny § 5-14 a. Disse medlemmer støtter at det skal være strenge regler for å få medikamenter inn på denne ordningen og understreker at en tar for gitt at sykehusene må være prisbevisste i sine valg av medikamenter.

Disse medlemmer gir ikke sin tilslutning til forslag om at sykehusene bare skal få en refusjon på 80 pst. Disse medlemmer mener en slik ordning i

praksis vil innebære at en er kommet like langt og at pasientene da ikke sikres optimal behandling. Disse medlemmer mener det kan være grunn til å gi sykehusene incentiv til å forhandle fram lavest mulig pris på legemidler, og foreslår derfor at det settes en refusjonspris på 95 pst. av veiledende utsalgspris fra 1. september 2002, som innebærer at utgiftene vil øke med 2 mill. kroner i forhold til Regjeringens budsjettforslag.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 2751 post 70 til merknader under avsnitt 9.15.1.4.

9.15.1.3 Legemidlene Aricept, Reminyl og Exelon

Sammendrag

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2001-2002) vedtok Stortinget følgende (jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2001-2002) romertallsvedtak VII):

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002 sørge for at Alzheimermedisinen Aricept gis med refusjon etter blåreseptforskriftens § 9."

Helsedepartementet legger til grunn at Stortinget i sitt vedtak forutsatte refusjon ikke bare for Aricept, men også til de antatt likeverdige preparatene Exelon og Reminyl. Det foreslås derfor å inkludere disse legemidlene i blåreseptforskriften § 9 med virkning fra 1. juli 2002.

Statens legemiddelverk (SLV) har tilrådd refusjon etter § 10 a etter nærmere definerte kriterier. Dette forutsetter at legen søker om trygderefusjon på vegne av pasienten. Bakgrunnen for tilrådingen fra SLV var at refusjon etter § 10 a i større grad enn § 9 legger til rette for å målrette forskrivningen i forhold til de pasientene som antas å ha størst nytte av behandlingen. Det er vanskelig å identifisere hvilke pasienter som vil ha ønsket effekt av behandlingen før behandlingen igangsettes. Preparatets kostnadseffektivitet avhenger imidlertid kritisk av at man klarer å avgrense bruken til de pasienter som responderer på behandlingen.

Som et ledd i sitt arbeid med å følge opp Stortingets vedtak, har Helsedepartementet bedt SLV om å utarbeide kriterier for refusjon etter § 9 for Aricept, Exelon og Reminyl. Formålet med kriteriene er å forsøke å avgrense refusjonsadgangen til de pasienter som antas å ha effekt av behandlingen. På denne måten søkes det i størst mulig grad å ivareta SLVs faglige vurdering, men innenfor en § 9-løsning.

Helsedepartementet anser det likevel som sannsynlig at utgiftene ved en § 9-løsning vil være ca. 25 pst. høyere enn ved en § 10 a-løsning. Helsedepartementet anslår at refusjon etter § 9 fra 1. juli i år vil medføre økte utgifter på kap. 2751 post 70 med 45 mill. kroner i 2002. Til fratrukk fra dette kommer innsparing i bidragsordningen på kap. 2790 post 70. Denne innsparingen er anslått å utgjøre ca. 25 mill. kroner i 2002.

Netto merutgift ved refusjon etter § 9 for Aricept m.fl. anslås til om lag 20 mill. kroner i 2002.

Helsedepartementet anslår på bakgrunn av ovenstående foreløpig at netto merutgifter i 2003 og 2004 blir hhv. om lag 80 og 120 mill. kroner.

Samlet øker bevilgningen under posten med 59 mill. kroner, herav 14 mill. kroner til Remicade og 45 mill. kroner til Aricept m.v.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning. Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 2751 post 70 til merknader under avsnitt 9.15.1.4.

9.15.1.4 Forslag om bevilgning kap. 2751 post 70

Standpunkttabell, avsnitt 9.15.1.4

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
2751	70	Medisiner mv.							
	1	Remicade	+14,000	+16,000	+16,000	+16,000	+16,000	+16,000	+16,000
	2	Aricept, Reminyl og Exelon	+45,000	+45,000	+45,000	+45,000	+45,000	+45,000	+45,000
		Sum	+59,000	+61,000	+61,000	61,000	+61,000	+61,000	+61,000

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteen viser til omtale i kapittel 9.15.1.2 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring :

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2751		Medisiner mv.	
	70	Legemidler, forhøyes med ..... fra kr 7 140 000 000 til kr 7 201 000 000"	61 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjett for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2751		Medisiner mv.	
	70	Legemidler, forhøyes med ..... fra kr 7 140 000 000 til kr 7 262 000 000"	122 000 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til Sosialistisk Venstrepartis merknader i Innst. S. nr. 11 (2000-2001) knyttet til omtale av medikamentet Remicade på blå resept. Etter disse medlemmers syn skal preparatet kunne forskrives på blå resept på ordinær måte, og dekkes av Rikstrygdeverket selv om pasienten er inneliggende på sykehus. Den egenandelen som pasienten ellers dekker selv ved poliklinisk behandling, bør etter disse medlemmers syn i stedet dekkes av sykehuset ved inneliggende behandling, siden det normalt ikke er egenandeler knyttet til medikamentkostnader for inneliggende pasienter. Etter disse medlemmers syn bør alle preparater som dekkes via blåreseptordningen dekkes av Rikstrygdeverket også

ved innleggelse på sykehus. DRG-satsene bør justeres i henhold til dette. Dermed kommer man bort fra den uverdige situasjonen at sykehusene avstår fra å forskrive medikamenter til inneliggende pasienter som blir forskrevet straks pasienten utskrives, fordi utgiftene da dekkes av Rikstrygdeverket og ikke av sykehuset selv.

Disse medlemmer registrerer de svært spesielle forskrivningsreglene som Regjeringen foreslår for astmamiddelet Singulair, der preparatet kan forskrives på blå resept dersom det ikke forskrives sammen med et kortisonpreparat. Disse medlemmer er kjent med at Singulair kan bidra til å redusere bruken av kortisonholdige preparater, noe som kan være fordelaktig med bakgrunn i kortisonpreparatenes mange bivirkninger.

Disse medlemmer finner imidlertid den ordningen som Regjeringen legger opp til lite praktikabel, og vil foreslå at Singulair kan forskrives på blå resept på lik linje med andre astmapreparater, også når kortisonpreparater forskrives samtidig. For selv om kortisonbruken reduseres, har disse medlemmer merket seg at noen fortsatt vil være i behov av kortison, og det framstår urimelig at disse av den grunn skal måtte bære hele kostnaden til Singulair selv hvis de ellers har nytte av preparatet.

9.16 Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling

Sammendrag

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2002 vedtok Stortinget:

"Stortinget ber Regjeringen sette ned et utvalg med deltakere fra departementet og brukerorganisasjoner som skal arbeide frem et forslag til en egenandelstak 2-ordning som skal skjerme kronikere og storforbrukere av helsetjenester med store utgifter til helsetjenester og medisiner. Resultatet av arbeidet legges frem for Stortinget som egen sak i 2002."

Det er nedsatt en arbeidsgruppe med deltakere blant annet fra Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke, Norges Handikapforbund og berørte departementer. Arbeidsgruppa skal innen 1. juni 2002 legge fram forslag til en ny ordning med utgiftstak for helseutgifter som ikke inngår i folketrygdens frikortordning. Helsedepartementet vil følge opp saken i tilknytning til budsjettforslaget for 2003.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Flertallet er enig om at tak 2-ordningen iverksettes fra 1. januar 2003. Flertallet tar for øvrig Regjeringens omtale av en ny ordning med utgiftstak for helseutgifter som ikke inngår i folketrygdens frikortordning til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at tak 2-ordningen iverksettes fra 1. januar 2003."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti har merket seg at en tak 2-ordning vil følges opp i tilknytning til budsjettforslaget for 2003.

9.17 Kap. 2790 Andre helsetiltak

Post 70 Bidrag, lokalt

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 2751 post 70 Legemidler, der det foreslås refusjon etter § 9 i blåreseptordningen for legemidlet Aricept m.fl. Bevilgningen foreslås satt ned med 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 72 Sykebehandling i utlandet

Sammendrag

Stortinget vedtok senhøstes 2000 å bevilge 1 mrd. kroner til pasientbehandling i utlandet (jf. Innst. S. nr. 24 (2000-2001)), hvorav 25 mill. kroner til administrasjon av ordningen ble bevilget på kap. 2600 Rikstrykerverket.

Om lag som forutsatt i St.prp. nr. 23 (2001-2002) Om endringer i bevilgninger under folketrygden i statsbudsjettet for 2001, er det overført ca. 605 mill. kroner fra 2001 til 2002 av opprinnelig bevilget beløp til pasientbehandling i utlandet. En vesentlig del av dette beløpet (ca. 430 mill. kroner) antas å være bundet opp til å dekke betaling i 2002 for pasienter som allerede er blitt behandlet og for pasienter som har fått tilbud om behandling. Usikkerheten i tallet knytter seg til hvor mange som faktisk vil akseptere tilbud om behandling i utlandet. Erfaringsmessig er det kun 35 pst. som takker ja til et slikt tilbud, og av disse igjen er det erfaringsmessig kun 90 pst. som vil bli behandlet.

Det vises til den nylig fremlagte stortingsproposisjonen om sykehusøkonomien. Regjeringen har i det samlede opplegg for økonomien i spesialistbehandlingen funnet at pasientbroen videreføres i 2002 innenfor en samlet ramme på 480 mill. kroner. Det gjenstår da anslagsvis 50 mill. kroner resten av året til å inkludere nye pasienter i ordningen (pasienter som ennå ikke har fått tilbud om behandling i utlandet). Det anslås at ca. 4 300 pasienter vil bli behandlet i 2002 gjennom pasientbroen, mens tallet i 2001 var ca. 4 000. Opplegget innebærer at en vil unnlate å disponere 125 mill. kroner av overført beløp fra 2001 til 2002, jf. forslag til romertallsvedtak. Erfaringsmessig kan det gå ca. 4 måneder fra pasienten får tilbud om behandling i utlandet til utgiftene er regnskapsført i RTV. For å sikre fleksibilitet, herunder å kunne holde av beløp utover året til å avhjelpe pasienter med størst behov, vil det kunne oppstå et regnskapsmessig mindreforbruk i 2002. Regjeringen vil derfor i budsjettet for 2003 eventuelt fremme forslag om nødvendig gjenbevilgning.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering og slutter seg til forslag til vedtak V pkt. 5.

10. BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET**10.1 Kap. 841 Familievern og konfliktløsning***Post 21 Spesielle driftsutgifter**Sammendrag*

Lovpålagt mekling ved samlivsbrudd utføres både av eksternt oppnevnte meklere og ved familievernkontorer. Familievernkontorene mottar midler gjennom rammetilskuddet til fylkeskommunene, mens kap. 841 Familievern og konfliktløsning post 21 dekker godtgjøring til meklingsinstanser utenom familievernet samt opplæring av meklingskorpset i fylkene.

Godtgjørelsen til meklere utenom familievernet dekkes etter salærforskriften, fastsatt av Justisdepartementet. Salærsatsene har økt flere ganger i løpet av de siste årene, og det er også en økning i antall meklinger som utføres av de eksterne meklerne. Fylkesmannsembetene i de større byene melder i tillegg om en stor økning av utgifter til tolk.

Meklingen er lovpålagt, jf. barneloven og ekteskapsloven. De årlige endringene i utgiftene knyttet til den lovpålagte ordningen, skyldes utenforliggende forhold som Barne- og familiedepartementet i liten grad kan forutse.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om å gjøre kap. 841 Familievern og konfliktløsning post 21 Spesielle driftsutgifter om til en overslagsbevilgning. Følgende betegnelse foreslås: Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, overslagsbevilgning. Videre fremmes det forslag om at midlene til opplæring av meklingskorpset i fylkene skilles ut og bevilges over en egen post under samme kapittel. Det foreslås å opprette en ny 22 post med betegnelsen Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset m.v. til dette formålet.

Gjeldende bevilgning foreslås fordelt på følgende nye poster:

Post 21 Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, overslagsbevilgning	10 000 000 kroner
Post 22 Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset m.v.	3 530 000 kroner

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 841 post 21.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at Regjeringen har overført 3,530 mill. til en ny post; Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset m.v. Flertallet

viser videre til avtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene om subsidiær støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002, og er enig om å redusere posten med 0,3 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor en samlet bevilgning til kap. 841 Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset m.v. på 3,230 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
841	22	Familievern og konfliktløsning (NY) Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset, bevilges med	3 230 000"

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets primærforslag til budsjettering av dette kapittel og post ikke fremmes, fordi det ville ha fått flertall i strid med den subsidiære budsjettavtale mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 841 ny post 22.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
841	22	Familievern og konfliktløsning (NY) Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset, bevilges med	3 530 000"

Komiteens medlem fra Senterpartiet har merket seg omtalen i St.prp. nr. 63 (2001-2002) der Regjeringen viser til behovet for økt bevilgning på grunn av et økende antall meklinger som utføres av eksterne meklere, samt behovet for opplæring av et voksende meklingskorps. Dette medlem viser til forliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet med forslag om å redusere bevilgningen med 300 000 kroner i forhold til forslaget i St.prp. nr. 63 (2001-2002). Dette medlem viser til proposisjonen og støtter forslaget til å øke bevilgningen med 3 530 000 kroner.

10.2 Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Det omprioriteres 170 000 kroner til kap. 858 Statens ungdoms- og adopsjonskontor, jf. omtale under kap. 858.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
846	70	Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv. Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 3 860 000 til kr 4 360 000"	500 000

10.3 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

10.3.1. Post 64 Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere

10.3.1.1 Økt antall barn

Sammendrag

Posten dekker det årlige tilskuddet til kommunene på 93 000 kroner pr. år, samt refusjon av fylkeskommunens barnevernutgifter til enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere. Ordningen er regelstyrt og posten er en overslagsbevilgning. Antallet enslige mindreårige som ankommer landet har økt mye de siste årene, med 1999 som et toppår. I statsbudsjettet for 2002 er det bevilget 170,4 mill. kroner til bosetting av 1 450 enslige mindreårige asylsøkere. Nye anslag fra UDI tyder imidlertid på at det vil bli bosatt ytterligere 250 barn i løpet av 2002. Økningen i antall barn i forhold til anslaget i saldert budsjett 2002 tilsier et merbehov på i overkant av 23 mill. kroner. Videre er det forventet at refusjon av fylkeskommunens barnevernutgifter, som gis via fylkesmannen, vil øke i 2002, da dette har sammenheng med antall barn. Det legges til grunn at refusjonsbeløpet vil øke med 10 mill. kroner. Dette innebærer at det er nødvendig med en tilleggsbevilgning i 2002 på 33 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om å nedsette bevilgningen under kap. 846 post 70 med 170 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Regjeringen finansierer en økning i driftsbudsjettet til SUAK (Statens Ungdoms- og Adopsjonskontor) ved å redusere bevilgningene, bl.a. til kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid, post 70 Tilskudd. Disse medlemmer støtter ikke en økning av driftsmidler til forvaltningsoppgaver som er overført fra BFD og Rikstrygdeverket til SUAK, som finansieres på bekostning av aktuelle tiltak i kommuner og organisasjoner innen likestillingsforskning og opplysningsarbeid.

Disse medlemmer går imot å redusere bevilgningene til likestillingsforskning og opplysningsarbeid, og fremmer derfor følgende forslag:

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 854 post 64 til merknader under avsnitt 10.3.1.3.

10.3.1.2 Ekstraavgift etter stortingsvedtak

Stortinget fattet 23. april 2001 følgende vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen gi kommuner og fylker kompensasjon for fortsatt løpende utgifter knyttet til vedtak om omsorgsovertakelse for barn i asylmottak fattet før 1. august 2000, tilsvarende den kompensasjon som gis for slike utgifter på grunnlag av vedtak fattet etter denne dato."

Ved lov 30. juni 2000 nr. 60 ble det ved endring av barnevernloven § 9-8 innført et særskilt tilskudd til kommuner som overtar omsorgen for barn i asylmottak der disse er kommet til landet med foreldre eller andre med foreldreansvar. Videre ble det innført statlig refusjon for fylkeskommunens barnevernutgifter i forbindelse med slike saker. Ordningen ble gjort gjeldende for vedtak fattet etter 1. august 2000. I Innst. S. nr. 197 (2000-2001) vises det til at en del kommuner har helt parallelle saker fra før 1. august 2000 hvor de fortsatt har utgifter til barneverntiltak. Komiteens flertall mener det er urimelig forskjellsbehandling at disse ikke omfattes av lovendringen, og at dette derfor bør ryddes opp i. På bakgrunn av dette legges det til grunn at lovendringen av 30. juni 2000 nr. 60 også gjøres gjeldende for utgifter knyttet til vedtak om omsorgs-

overtakelse fattet før 1. august 2000, og at utgiftsdekningen skal beregnes fra 1. august 2000. På denne bakgrunn foreslås det en tilleggsbevilgning på 1,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det allerede er svært mange min-

10.3.1.3 Forslag om bevilgning kap. 854 post 64

Standpunkttabell, avsnitt 10.3.1.3

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
854	64	Tiltak i barne- og ungdomsvernet							
	1	Økt antall barn	+33,000	+33,000	+33,000	0,000	+33,000	+33,000	+33,000
	2	Ekstraavgift etter stortingsvedtak	+1,300	+1,300	+1,300	0,000	+1,300	+1,300	+1,300
		Sum	+34,300	+34,300	+34,300	0	+34,300	+34,300	+34,300

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 854 post 64.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil stemme imot Regjeringens forslag.

10.3.2 Post 71 Utvikling og opplysningsarbeid m.v. Tiltak mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse

Sammendrag

Regjeringen ønsker å styrke innsatsen mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse. Det er opprettet to interdepartementale grupper som følger arbeidet administrativt. Barne- og familiedepartementet leder disse. Seks departementer har deltatt i arbeidet siden 1998. Samarbeidet involverer i dag følgende åtte departementer: Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Utdannings- og forskningsdepartementet, Sosialdepartementet, Helsedepartementet, Utenriksdepartementet, Kultur- og kirkedepartementet og Barne- og familiedepartementet.

Regjeringen vil i løpet av mai legge fram en tiltakspakke mot kjønnslemlestelse. Handlingsplan mot kjønnslemlestelse har til nå bestått av et etablert prosjekt og noen enkelttiltak. Fra og med 2001 har disse prosjektene blitt finansiert av fem departementer med 5 mill. kroner årlig.

Blant de viktigste tiltakene når det gjelder innsats mot kjønnslemlestelse, er støtte til somaliske organisasjoner og grupper, etterutdanning av helsearbeidere, sosialarbeidere, lærere, førskolelærere og politi og

dreårige asylsøkere i asylmottak. Dette medfører problemer som slett ikke er løst. Disse medlemmer går derfor imot å bevilge ytterligere tilskudd til enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, som skal dekke utgifter for ytterligere 250 nye mindreårige asylsøkere.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 854 post 64 til merknader under avsnitt 10.3.1.3.

samarbeid med interesseorganisasjoner i aktuelle land. Når det gjelder arbeidet mot tvangsekteskap, vil innsatsen i hovedsak bli rettet mot tiltak gjennom skoleverket, samarbeid med frivillige organisasjoner og informasjon og holdningsskapende arbeid.

Bevilgningen foreslås økt med 13 mill. kroner i 2002 til innsats mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse. Midlene er teknisk plassert på kap. 854 post 71 og skal disponeres av Barne- og familiedepartementet, Justisdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet i fellesskap.

I tillegg omdisponeres det 530 000 kroner til kap. 858 Statens ungdoms- og adopsjonskontor, jf. omtale under kap. 858. Samlet sett foreslås bevilgningen på kap. 854 post 71 økt med 12,47 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre tar Regjeringens arbeid mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse til etterretning. Disse medlemmer viser videre til avtalen med Fremskrittspartiet om subsidiær støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002, der partene er enig om å redusere bevilgningen til kap. 854, post 71 med 2,9 mill. kroner. Disse medlemmer foreslår derfor en samlet økning i bevilgning til kap. 854 Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset m.v. på 9,57 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i> , forhøyes med ..... fra kr 28 946 000 til kr 38 516 000"	9 570 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 854 post 71 med 12,47 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i> , forhøyes med ..... fra kr 28 946 000 til kr 41 416 000"	12 470 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til sine merknader i Innst. S. nr. 129 (2001-2002) der Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ba Regjeringen så raskt som mulig å legge fram helhetlige finansiering av nødvendige krisetiltak herunder:

- fosterhjem og kriseboliger med sikkerhet
- nødvendige personellressurser i ulike etater og opplæring av disse
- vurdere om det er hensiktsmessig med egen krisetelefon
- støtte til organisasjoner.

Disse medlemmer viser til at det er et stort behov alle disse tiltak raskt. I tillegg er det behov for økt støtte til organisasjoner som arbeider for bedre integrering og mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse. Det er stor mangel på kunnskap og kompetanse

om disse temaene. Myndighetene må derfor selv og gjennom støtte til organisasjoner som driver slikt arbeid, sørge for at dette behovet blir dekket. Arbeidet for å løse disse alvorlige og vanskelige sakene må følges mye sterkere opp enn foreslått fra Regjeringen. Disse medlemmer mener at det er behov for å øke innsatsen med ytterligere 10 mill. kroner utover det Regjeringa har bevilget.

Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene og Fremskrittspartiet i forliket gikk inn for å tildele organisasjonen Human Rights Service 0,5 mill. kroner i prosjektstøtte, men uten å tilføre ekstra midler, jf. avsnitt 20.2.20. Disse medlemmer understreker at denne støtten ikke bør gå på bekostning av andre eksisterende tiltak, men komme i tillegg. Disse medlemmer har tatt høyde for støtten innenfor denne tilleggsbevilgningen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i> , forhøyes med ..... fra kr 28 946 000 til kr 51 416 000"	22 470 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til forliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet med forslag om å redusere bevilgningen med 2,9 mill. kroner. Dette medlem viser til svar fra departementet av 7. juni 2002 på spørsmål fra Senterpartiets stortingsgruppe. Dette medlem ser det som svært uheldig at arbeidet med rekruttering og opplæring av fosterforeldre med innvandrerbakgrunn, videreutdanning av ansatte i barnevernet og sakkynndige reduseres dersom den foreslåtte bevilgningsreduksjonen iverksettes. På denne bakgrunn mener dette medlem det er nødvendig å opprettholde bevilgningsnivået, og støtter forslaget til bevilgning i proposisjonen.

10.4 Kap. 856 Barnehager

10.4.1 Post 60 Driftstilskudd til barnehager

Sammendrag

I budsjettet for 2001 ble det lagt opp til at det skulle etableres nye barnehageplasser til 6 000 barn under 3 år, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001). Bevilgningen til barnehager i 2002 er dimensjonert i forhold til dette måltallet. Foreløpige tall over utbyggingen i 2001 tyder på at det ble etablert færre plasser for barn under 3 år, samtidig som det er etablert en del nye plasser for barn over 3 år. Tallene er usikre, og endelige tall for utbyggingen vil først foreligge i midten av juni.

Bevilgningen til barnehager, kap. 856 post 60 skal ses i sammenheng med bevilgningen til kontantstøtte, kap. 844 post 70, jf. at stikkordet "kan nyttes under" er føyd til under begge bevilgningene. Lavere utbygging av barnehageplasser for barn under tre år betyr behov for økte midler til kontantstøtte (1-2-åringer). Foreløpige anslag tyder på at anslått mindrebehov på barnehagebevilgningen tilsvare merbehovet på kontantstøttebevilgningen. Det foreslås derfor ingen justering av bevilgningene for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til avtalen disse partier i mellom om barnehager i perioden 2002 - 2005, se punkt 10.4.2.

10.4.2 Post 61 (ny) Stimuleringstilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til avtalen disse partiene i mellom som lyder som følger:

"Avtale mellom Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet om barnehager i perioden 2002 - 2005

1.

Det skrives felles merknader og fremmes felles forslag om følgende punkter det er blitt enighet om under forhandlingene:

a)

Alle som ønsker det skal tilbys en barnehageplass, altså sikre full behovsdekning i løpet av 2005.

b)

Alle barnehager, uavhengig av barnehagens eierskap, som gir et fullverdig barnehagetilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen for barnehager godkjennes som berettiget til om lag 80% offentlig driftsstøtte. Alle bedriftsbarnehager som ønsker det inkluderes i ordningen.

c)

Utbetalingen av den offentlige støtten skjer gjennom et øremerket tilskudd pr. plass med satser over/under 3 år og satser for forskjellig oppholdstid, slik som i dag.

d)

Kommunene har ansvaret for å sikre full barnehagedekning i sin kommune, og samordner opptaket på en måte som sikrer likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og private barnehager. Bedriftsbarnehager er ikke omfattet av samordnet opptak. Kommunene pålegges å prioritere behandlingen av søknader fra barnehager i forbindelse med plan og byggesaker. Det lovfestes en plikt for kommunene fra 1.7.2003 til å sørge for at det finnes tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder

e)

Anslag for fremdrift på utbygging av plasser:

År	Antall plasser	o.3 år	u.3 år
2002	7.500 plasser	4.000 plasser	3.500 plasser
2003	12.000 plasser	4.000 plasser	8.000 plasser

Våren 2003 får Stortinget seg forelagt en behovsundersøkelse som skal danne grunnlaget for fastsetting av de endelige måltallene for 2004. Deretter årlige behovsundersøkelser for å fastsette de endelige måltallene for de påfølgende år.

Avtalepartene legger foreløpige til grunn følgende utbyggingsbehov i 2004 og 2005:

År	Antall plasser	o.3 år	u.3 år
2004	12.000 plasser	4.000 plasser	8.000 plasser
2005	8.500 plasser	3.000 plasser	5.500 plasser

f)

For å bidra til økt utbygging innføres det et stimuleringsstilskudd på 16.000,- pr. nyetablerte plass over 3 år og 20.000,- pr. nyetablerte plass under 3 år fra 1.7.2002. Ordningen skal gjelde ut år 2005 og skal være en overslagsbevilgning. Tilskuddet skal kostnadsjusteres hvert år.

g)

Offentlig tilskudd på om lag 80% innføres fra 1.8.2003. Disse 80% tar utgangspunkt i det staten og kommunene i dag yter, samt økningen opp til totalt 80% av dagens kostnader. Når kostnadsanalysen foreligger utbetales 80% av de beregninger en da kommer frem til.

h)

I den nye finansieringsmodellen forutsettes det at de 3 mrd. kronene som i dag brukes av kommunene, inngår i beregningsgrunnlaget.

i)

Finansieringsmodellen består i hovedsak av 2 elementer; foreldrebetalingen og statstilskuddet. I tillegg kommer en buffer i kommunene og skjønnsnett hos fylkesmannen. Til grunn ligger det at private og offentlige barnehager skal likebehandles. Finansieringsmodellen skal ta utgangspunkt i at hovedtyngden av finansieringen går via statstilskuddet. I tillegg skal det være en buffer i kommunene, som tar høyde for kostnadsavvik mellom barnehagene. Bufferen håndteres av kommunen etter objektive kriterier der barnehageeierne gis medbestemmelse. Det må sikres at bufferen er stor nok til at den nye finansieringsmodellen ikke medfører forringelse av kvaliteten og nedleggelse av plasser. Den endelige fordelingen mellom statstilskuddet og bufferen som skal ligge i kommunene fastsettes endelig når kostnadsanalysen foreligger våren 2003, og det fremlegges vurderinger på hvordan søskenmoderasjonen og inntektsgraderingen kan gjøres regelstyrt. Dette vil ikke påvirke nedtrappingsplanen av foreldrebetalingen.

j)

Spesielt store kostnadsavvik kommunene i mellom håndteres innenfor fylkesmannens skjønnsramme for kommunesektoren, og det legges inn 200 mill kroner årlig til dette formålet.

k)

Basert på disse prinsippene utarbeides en ny finansieringsmodell, som forelegges Stortinget til behandling i forbindelse med budsjettet for 2003. I saken skal det også ligge forslag til et system for kostnadskontroll, og et system for forhandlinger med barnehageeiersiden. Dette for å sikre at kostnadsdekningen gir rom for den kvaliteten Stortinget krever i barnehagene.

Avtalepartene tar endelig stilling til finansieringsmodell når denne kommer til behandling i Stortinget.

l)

Det offentlige tilskuddet kostnadsjusteres hvert år og tilskuddet må også reguleres når årlige kostnadsanalyser foreligger.

m)

Nedtrappingsplan for foreldrebetalingen (oppsett i 2002-tall):

	2003	2004	2005	Totalt
Driftstilskudd	960 000 000	3 279 478 400	616 800 750	4 856 279 150
Stimuleringstilskudd	224 000 000	224 000 000	158 000 000	606 000 000
1. Totalt				5 462 279 150

I tillegg kommer 200 mill kroner årlig til fylkesmannens skjønnsnett. Den årlige kostnadsjusteringen er ikke medregnet.

År	Max
2003	2500,- (f.o.m.1.8.2003)
2004	1500,- (f.o.m.1.8.2004)

Fra og med våren 2003 skal Stortinget årlig bli forelagt kostnadsanalyser, slik at en kan kostnadsjustere foreldrebetalingen.

n)

Fra det tidspunkt full behovsdekning er nådd innføres en lovfestet rett til barnehageplass.

o)

Arbeidsgivere eller andre som tilbyr gratis barnehageplasser til ansatte eller andre, skal ikke betale arbeidsgiveravgift av det beløpet som ellers ville ha vært brukerens/foreldrenes egenbetaling. Brukeren/foreldre skal ikke skatte av den fordelen det er å ha gratis barnehageplasser. Dette gjelder i kommunale, private og bedriftsbarnehager. Det forutsettes, som i dag, at utgifter til barnehageplass er fradragberettiget i inntekt med begrensning oppad som vedtatt av Stortinget hvert år. Med bedriftsbarnehager menes barnehager som er drevet av en bedrift(er) og som tilbyr plasser til bedriftens ansattes barn. Overskuddsplasser i bedriftsbarnehagen skal tilfalle samordnet opptak. Det oppstår selvsagt kun rett til skattefrihet og frihet fra arbeidsgiveravgift for arbeidsgiverbetalt barnehageplass når barnehageplassen de facto er arbeidsgiverbetalt. Plasser som bedriftsbarnehagen tilbyr til andre enn bedriftens ansattes barn, omfattes ikke av skatte- eller avgiftsfrihet. Endringer i skattebestemmelsene vedtas i budsjettet for 2003.

p)

Tilskuddet til funksjonshemmede barn i barnehagen videreføres som nå. Barn med spesielle behov må få tilskudd tilsvarende funksjonshemmede barn, når det er anbefalt av PPT og/eller barnevernet. Barnehageloven må revideres som følge av dette. Når full barnehagedekning og fullfinansiering av barnehagesektoren er oppnådd skal tilskuddet evalueres og evt. justeres.

q)

Tilskuddet gitt over Utdanningsdepartementets budsjett til studentbarnehagene videreføres.

r)

Kostnadsoverslag i 2002-kroner på bakgrunn av brev av 4.4.2002 og 23.5.2002 fra BFD til Arbeiderpartiets Stortingsgruppe, men oppjustert i henhold til fremdriftsplanen pkt.5:

s)

Stortinget får seg forelagt en sak om evaluering av finansieringsmodellen våren 2005.

2.

Dersom behovsundersøkelsene og kostnadsanalyserne viser vesentlige avvik fra det grunnlaget denne avtalen bygger på, er partene enig om, sammen, gjøre de nødvendige endringer i avtalen.

3.

Disse partiene forplikter seg til å stemme imot forslag i denne stortingsperioden som strider mot denne avtalen."

Flertallet vil på bakgrunn av avtalen fremme følgende forslag til vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen følge opp avtalen mellom Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, om barnehager i perioden 2002-2005 og komme tilbake til Stortinget med de nødvendige forslag for gjennomføring av dette."

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
856		Barnehager	
	61 (ny)	Stimuleringstilskudd <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	84 000 000"

Flertallet viser når det gjelder inndekning til forslag om kutt under departementene, jf. avsnitt 17.12, kap. 2309.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre konstaterer at det ikke var mulig å komme frem til et bredt forlik som kunne samle alle partiene. Regjeringspartiene har lagt opp en realistisk og forpliktende barnehagepolitikk som skal sikre plass til alle som ønsker det, samtidig som foreldrebetalingen gradvis kan reduseres.

Målet er:

- full barnehagedekning i løpet av denne stortingsperioden,
- opptrapping av den offentlig finansiering og dermed nedtrapping av foreldrebetaling,
- økonomisk likestilling mellom private og kommunale barnehager.

Disse medlemmer la under forhandlingene frem forpliktende opptrappingsplaner for å nå disse mål gjennom ulike styrkings- og stimuleringstiltak. Disse medlemmer viser til at mange private barnehager over lengre tid har hatt en usikker økonomisk situasjon. Etter disse medlemmer sitt syn er det derfor behov for å endre og styrke bruken av statlige virkemidler for å sikre private barnehager likebehandling med kommunale barnehager.

Disse medlemmer har avvist en makspris som kan bremse barnehageutbyggingen og gå ut over kvali-

Flertallet er kjent med at statstilskuddet øker fra 1. august 2002 for å dekke kostnadsveksten i sektoren og reduserer foreldrebetalingen, jf. Lønnsoppgjørssituasjonen. Flertallet er usikre på hvorvidt dette er tilstrekkelig. Flertallet ber derfor Regjeringen følge situasjonen nøye og vurdere dette nærmere i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

Flertallet viser til behovet for å øke tempoet i barnehageutbyggingen. Flertallet ønsker derfor å innføre et stimuleringsstilskuddet fra og med 1. juli 2002. Stimuleringsstilskudd for barn over 3 år er satt til kr 16 000 pr. nyetablerte og for barn under 3 år kr 20 000 pr. nyetablerte. Flertallet vil understreke at ordningen skal gjelde ut år 2005 og skal være en *overslagsbevilgning*. Tilskuddet skal også kostnadsjusteres hvert år. Flertallet bevilger derfor 84 mill. kroner til kap. 856 ny post 61.

På bakgrunn av dette fremmes følgende forslag:

teten i barnehagene, samtidig som disse medlemmer har åpnet for å diskutere ulike modeller for tak på foreldrebetaling i henhold til størrelse, tidspunkt for innføring og ulike modeller for gjennomføring. Disse medlemmer mener imidlertid at disse spørsmålene er så kompliserte og at konsekvensene så uklare at slike spørsmål må utredes før de kan gjennomføres.

Disse medlemmer mener at den brede enigheten om full barnehagedekning innen 2005 og lavere foreldrebetaling, burde ha dannet grunnlag for en ambisiøs og forpliktende barnehagepolitikk. Disse medlemmer kan ikke se at avtalen mellom Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil skape trygghet og forutsigbarhet. Enigheten innebærer ingen felles inndekning og konsekvensene av finansieringsmodellen er ikke mulig å forutse. Disse medlemmer vil imidlertid peke på at finansieringsmodellen, slik den er beskrevet, virker svært byråkratisk og lite gjennomtenkt. I avtalen ber partiene Regjeringen om å utrede finansieringsmodellen. Det mener disse medlemmer er fornuftig og mener at det i den forbindelse vil være naturlig å se på konsekvensene av de øvrige forslag som ligger i avtalen bl.a. spørsmålet om maksimaltakst.

10.5 Post 64 Prøveprosjekt Oslo indre øst

Sammendrag

Prosjektet med gratis korttidstilbud i barnehage for alle 4- og 5- åringer i bydel Gamle Oslo ble formelt avsluttet som forsøksprosjekt ved årsskiftet 2001/2002. I budsjettet for 2002 er det imidlertid bevilget

7 mill. kroner for å videreføre tiltaket ut barnehageåret 2001/2002.

Et flertall på Stortinget - med unntak av Fremskrittspartiet - uttalte under behandlingen av Barne- og familiedepartementets budsjett for 2002:

"Flertallet ser det som naturlig at Regjeringen kommer tilbake til denne saken (prøveprosjekt i Oslo indre Øst) i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett med tanke på å utvide tiltaket for hele landet."

Målet med ordningen har vært å øke andelen barn med innvandrerbakgrunn i barnehagene i disse aldersgruppene. Videre har det vært et mål å bedre barnas norskopplæring og integrering i det norske samfunnet. Evalueringen av forsøket viser at andelen barn med innvandrerbakgrunn i barnehage har økt i bydelen og at femåringene har gjort positive språklige fremskritt selv om de fortsatt ligger etter sine norskspråklige jevnal-

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
856		Barnehager	
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst, forhøyes med ..... fra kr 7 079 000 til kr 14 079 000"	7 000 000

Komiteen medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre tar Regjeringens Oslo indre øst prosjekt til orientering. Disse medlemmer viser videre til avtalen med Fremskrittspartiet om subsidiær støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002, der partene er enig om å redusere bevilgningen til kap. 856, post 64 med 0,8 mill. kroner. Bevilgningen vil likevel være til-

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
856		Barnehager:	
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst, forhøyes med ..... fra kr 7 079 000 til kr 13 279 000"	6 200 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) der flertallet i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen går inn for:

"Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at forsøket med gratis korttidsbarnehage-tilbud til alle 4- og 5-åringer i Oslo indre øst ikke er foreslått videreført i St.prp. nr. 1 (2001-2002). Flertallet mener at dette er et meget godt tilbud til barn med minoritetsbakgrunn for å bedre integrering, språkopplæring og for å øke deltagelsen av

drende. I samarbeid med berørte departementer utreder Barne- og familiedepartementet forsøksvirksomhet i utvalgte kommuner for å bedre norsk språkforståelse i familier med førskolebarn. Her vil helsestasjon, barnehage og norskopplæringstilbud for foreldre stå sentralt.

Regjeringen foreslår at det bevilges 7 mill. kroner til drift av korttidstilbud i barnehage i bydel Gamle Oslo ut høsten 2002.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 856 post 64 med 7 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

strekkelig til å fortsette driften ut året. Disse medlemmer foreslår derfor en samlet økning i bevilgning til kap. 856 post 64 Prøveprosjekt Oslo indre Øst m.v. på 6 200 000 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, fremmer følgende forslag:

disse barna i barnehagene. Flertallet viser til de meget positive resultatene og erfaringene fra dette prosjektet, og mener at en nødvendig evaluering ikke må forhindre at en eventuell videreføring eller utbygging av prosjektet kan skje f.o.m. høsten 2002.

Flertallet ser det som naturlig at Regjeringen kommer tilbake til denne saken i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett med tanke på å utvide tiltaket for hele landet."

Disse medlemmer viser til at prosjektet i Oslo bare har midler til drift ut 2002, og at Regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets ønske om at prosjektet blir permanent og blir utvidet til å gjelde hele landet.

Disse medlemmer mener at man gjennom prosjektet i Gamle Oslo har fått erfaringer med hvilke tiltak som virker, og at utvidelse til hele landet bør være på legges inn som faste tiltak. Disse medlemmer gjør regning med at Regjeringen kommer tilbake i budsjettet for 2003 med denne saken.

Komiteens medlemmer Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen videreføre støtte til drift av korttidstilbudet i barnehage i bydel Gamle Oslo, utover høsten 2002 og utvikle tilsvarende tilbud for resten av landet."

10.6 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak

Post 73 Ungdomstiltak i større bysamfunn

Sammendrag

Det omdisponeres 500 000 kroner til kap. 858 Statens ungdoms- og adopsjonskontor, jf. omtale under kap. 858.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
857		Barne- og ungdomstiltak	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 18 539 000 til kr 18 039 000"	500 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
857		Barne- og ungdomstiltak	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 18 539 000 til kr 30 539 000"	12 000 000

10.7 Kap. 858 Statens ungdoms- og adopsjonskontor

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I 2001 overtok Statens ungdoms- og adopsjonskontor flere nye oppgaver, dels fra Barne- og familiedepartementet og dels fra Rikstrygdeverket. Disse oppgavene er utbetaling av adopsjonsstøtte og tilskudd til samlivstiltak. I 2002 har Statens ungdoms- og adopsjonskontor også overtatt oppgavene tilknyttet forvaltning av tilskudd til familie- og likestillingsorganisasjonene og klagesaker etter ekteskapsloven.

Kostnadene i forbindelse med overføring av oppgaver nødvendiggjør en tilleggsbevilgning på 1,2 mill.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til avtalen med Fremskrittspartiet om subsidiær støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett for 2002, der partene er enig om å øke bevilgningen til kap. 857, post 73 med 0,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag. Flertallet støtter derfor ikke Regjeringens forslag på dette punkt.

Flertallet vil gå imot forslag om endring av bevilgning under kap. 857 post 73.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets primærforslag til budsjettering av dette kapittel og post ikke fremmes, fordi det ville ha fått flertall i strid med den subsidiære budsjettavtale mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

kroner. Tilleggsbevilgningen dekkes gjennom interne omprioriteringer fra kap. 846 post 70 (170 000 kroner), kap. 854 post 71 (530 000 kroner) og kap. 857 post 73 (500 000 kroner).

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 858 post 1 med 1,2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
858		Statens ungdoms- og adopsjonskontor (jf. kap. 3858)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 14 316 000 til kr 15 016 000"	700 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Regjeringen finansierer en økning i driftsbudsjettet til SUAK (Statens Ungdoms- og Adopsjonskontor) ved bl.a. å redusere bevilgningene til familie- og likestillingspolitisk forskning og opplysningsarbeid. Disse medlemmer støtter ikke en økning av driftsmidler til forvaltningsoppgaver som er overført fra BFD og Rikstrykdeverket til SUAK, som finansieres på bekostning av aktuelle tiltak innen likestillingsforskning og opplysningsarbeid i kommuner og organisasjoner.

Disse medlemmer vil stemme imot å øke bevilgningene til SUAK.

10.8 Kap. 860 og kap. 3860 Forbrukerrådet

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble Stortinget orientert om beslutningen om å iverksette organisatoriske endringer i Forbrukerrådet fra 1. juli 2002. For å sikre at Forbrukerrådet skal bestå som et sentralt virkemiddel for å ivareta forbrukernes interesser, er det nødvendig å modernisere vedtektene og tilpasse organisasjonen de økonomiske rammebetingelsene og samfunnets krav. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002). En grunnleggende forutsetning er at Forbrukerrådet skal være fritt i forhold til private og offentlige interesser. Et annet viktig hensyn ved omstillingen skal være at servicenivået overfor publikum opprettholdes i størst mulig grad. Vedtektene er nå fastsatt av Kongen i statsråd, og ny organisasjonsmodell iverksettes fra 1. juli 2002.

Hovedelementer i en ny organisasjonsmodell for Forbrukerrådet

Regjeringen legger til grunn at Forbrukerrådet også for fremtiden skal være et sentralt organ for å ivareta forbrukernes interesser. Det legges opp til at Forbrukerrådet får nye vedtekter og at det opprettes et eget styre for virksomheten. Hovedelementene i de nye vedtektene er:

- Forbrukerrådets uavhengige stilling presiseres ved at det omdannes til et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter.
- Det opprettes et eget styre for virksomheten med overordnet ansvar for den forbrukerpolitiske og administrative ledelse av Forbrukerrådet.
- Det statlige økonomiske tilskuddet til Forbrukerrådet gis i form av en nettobevilgning (50-post) i

statsbudsjettet, og organisasjonen gis adgang til å beholde egne inntekter.

- Forbrukerrådets ansatte er statstjenestemenn og omfattes av lov om statens tjenestemenn og øvrig lovverk og avtaler på det statlige tariffområdet.
- Landsmøtet, som i dag er virksomhetens høyeste organ, bortfaller. For å oppnå en dialog med viktige samfunnsinteresser skal styret opprette et forbrukerpolitisk forum. Det legges opp til at interessesammensetningen i forumet varieres over tid.
- Forutsetningen i gjeldende vedtekter for Forbrukerrådet (og som ikke er lovfestet) om *kommunale forbrukernemnder og fylkeskommunale forbrukerutvalg* oppheves. Dette er en naturlig følge av at de færreste kommuner, og kun om lag halvparten av fylkene, i dag har hhv. forbrukerutvalg eller -nemnd. Det blir opp til Forbrukerrådet selv å vurdere hvordan lokalt engasjement i forbrukerspørsmål kan stimuleres og kanaliseres.
- Større strukturendringer i virksomheten skal forelegges Barne- og familiedepartementet, herunder eventuelle endringer i antall lokalkontorer. Det legges til grunn at det fortsatt skal være en desentralisert organisasjonsmodell.

Barne- og familiedepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet vil i samarbeid vurdere hvordan Forbrukerrådets organisasjon og kompetanse kan utnyttes i arbeidet med å forbedre førstelinjen i offentlig sektor i forhold til brukerne, herunder eksempelvis bruk av de offentlige servicekontorene.

Forutsetninger for basisbevilgningen

Med virkning fra 1. juli 2002 skal Forbrukerrådet omdannes til forvaltningsorgan med særskilte fullmakter med nettobevilgning over en 50-post i statsbudsjettet. Nettobevilgningen skal baseres på bruttobevilgningen i statsbudsjettet for 2002. Da utgifter og inntekter fordeler seg ulikt i første og annet halvår, må nedsettelsen av bevilgningene gjenspeile bokførte utgifter og inntekter på tidspunktet for overgang fra vanlige driftsposter til nettobevilgning over en 50-post. Nettobevilgningen på posten fremkommer ved at gjenstående inntektskrav (inntektsbevilgning minus bokførte inntekter) trekkes fra gjenstående utgiftsbevilgning (bevilgning minus bokførte utgifter) pr. 1. juli 2002.

Forbrukerrådets faktiske inntekter og utgifter for første halvår vil ikke foreligge før statsregnskapet for første halvår legges frem den 30. juni 2002. Dette innebærer at fastsettelsen av inntekts- og utgiftsbevilg-

ningen for første halvår i 2002 må baseres på tidligere års kontantstrømmer. I forhold til vedtatt budsjett for 2002 innebærer dette at inntektskapitlet samlet settes ned med om lag 2,6 mill. kroner, mot at nettobevilgningen på den nye 50-posten for andre halvår reduseres tilsvarende. Samlet inntektsbevilgning for første halvår blir etter dette satt til om lag 9,8 mill. kroner. Hovedgrunnen til den relative store inntektsforskjellen mellom første og andre halvår er at hoveddelen av abonnementsinnbetalingene til Forbrukerrapporten blir inntektsført i første halvår. På tilsvarende måte blir samlet utgiftsbevilgning i forhold til vedtatt budsjett for 2002 satt ned med om lag 39,7 mill. kroner, mot at nettobevilgningen på den nye 50-posten for andre halvår økes tilsvarende. Samlet utgiftsbevilgning for første halvår blir etter dette satt til om lag 36,9 mill. kroner. Det vises til forslag til vedtak.

Økonomiske konsekvenser som følge av ny organisasjonsmodell

Omdanningen av Forbrukerrådet til forvaltningsorgan med særskilte fullmakter vil også kreve ekstra res-

surser i inneværende budsjettår. Merutgiftene følger av engangsutgifter knyttet til avsetning av feriepengefond, arbeidsgiveravgift og pensjonsforpliktelser. For 2002 innebærer omleggingen at Forbrukerrådet må utbetale feriepenge opptjent i 2001 og samtidig avsette midler for å dekke feriepenge som skal utbetales i 2003. Videre vil omleggingen medføre et engangsbehov for midler til betaling av arbeidsgiveravgift for en ekstra termin i 2002. Omleggingen innebærer også at Forbrukerrådet vil være forpliktet til å innbetale arbeidsgiverandelen av pensjonspremien. Til sammen er ekstrautgiftene knyttet til de organisatoriske endringene og overgang til nettobevilgning over statsbudsjettet anslått til 9,5 mill. kroner for 2002. Samlet foreslås det at bevilgning på den nye 50-posten settes til 46,6 mill. kroner for andre halvår 2002. Når det gjelder forslag om unntak fra bevilgningsreglementets § 4 med virkning fra 1. juli 2002, vises det til forslag til romertallsvedtak.

Bevilgningene under kap. 860 og kap. 3860 foreslås satt ned med følgende beløp:

Kap. 860 Forbrukerrådet

(i 1 000 kroner)

	Regnskap 2001	Saldert budsjett 2002	Tilleggsforslag (+) /nedsettelse (-)
Post 1 Driftsutgifter	78 535	74 510 ¹	- 38 650
Post 21 Spesielle driftsutgifter	3 353	2 109 ²	- 1 094

¹ Justert for andel av innsparing på 65 mill. kroner

² Justert for andel av innsparing på 65 mill. kroner

Kap. 3860 Forbrukerrådet (jf. kap. 860)

(i 1 000 kroner)

	Regnskap 2001	Saldert budsjett 2002	Tilleggsforslag (+) /nedsettelse (-)
Post 1 Salg av forbrukerrapporten	8 907	7 420	- 1 113
Post 2 Salg av opplysningsmateriell	1 284	2 688	- 403
Post 3 Oppdragsinntekter og refusjoner	1 956	2 061	- 1 006
Post 5 Andre inntekter	703	250	- 125

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å nedsette bevilgningen under kap. 860 post 1 med 38,65 mill. kroner og post 21 med 1,094 mill. kroner.

Komiteen slutter seg videre til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningene under kap. 3860 post 1 med kr 1 113 000 post 2 med kr 403 000 post 3 med kr 1 006 000 og post 5 med kr 125 000.

Komiteen slutter seg også til Regjeringens forslag om å bevilge 46,597 mill. kroner under kap. 860 ny post 50.

Komiteen slutter seg dessuten til Regjeringens forslag om at Forbrukerrådet fra 1. juli 2002 unntas fra bevilgningsreglementets § 4, jf. forslag V pkt. 7 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

11. NÆRINGS- OG HANDELS- DEPARTEMENTET

11.1 Kap. 904 Brønnøysundregistrene

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I inneværende år står Brønnøysundregistrene foran nye og utvidede oppgaver på følgende områder:

Offentlig forvaltning arbeider aktivt for å ta i bruk elektronisk innrapportering, for slik å effektivisere forvaltningen og å redusere næringslivets administrative belastninger. Presise og entydige nasjonale datadefinisjoner er nødvendige for å etablere og drive elektronisk datautveksling. Disse må etableres og vedlikeholdes på bare et sted for å oppnå entydighet på tvers av organisasjoner. Datadefinisjonene skal være åpent tilgjengelig elektronisk. Oppgaveregisteret er i ferd med å utvikle et system for en slik nasjonal datadefinisjonsbase, og har ansvaret for drift av denne.

Elinn/AltInn-samarbeidet er et prosjekt mellom Skattedirektoratet, Statistisk sentralbyrå og Brønnøysundregistrene. Formålet med prosjektet er å lette innrapporteringsprosessen for næringslivet og å sikre gjenbruksmuligheter for økonomiske data ved å ha informasjonen elektronisk lagret. Enhetsregisteret inneholder grunndata om alle næringsdrivende, i tillegg til de fleste andre juridiske personer, med organisationsnummer som identifikator. Økt gjenbruk av grunndata vil gi besparelser for næringslivet, og på sikt også effektivisere det offentlige. Enhetsregisteret skal kunne tilby offentlige organ fri tilknytning til registeret, noe som vil gi økte kostnader for registeret med nødvendig tilpassing til ulike tekniske løsninger osv. Dette vil bli knyttet opp mot et pålegg om å bruke grunndata fra Enhetsregisteret.

Enhetsregisteret har fått uforutsett stor saksøkning de to siste årene som følge av regelendringer knyttet til merverdiavgiftsreformen, registrering av regnskapsførere, registrering av lotteridrift i lag og foreninger m.v. Oppgaveøkningene har krevd flere nye årsverk. Enhetsregisteret er ikke gebyrfinansiert, og økningen gir derfor ikke økte inntekter. Det er avgjørende for samarbeidet med alle de tilknyttede registrene at Enhetsregisteret tilføres nok ressurser til å holde en forsvarlig saksbehandlingstid.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen under kap. 904 Brønnøysundregistrene post 1 Driftsutgifter med 10 mill. kroner, fra 153,7 til 163,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 904 post 1 med 10 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, støtter Regjeringens forslag om en tilleggsbevilgning til Brønnøysundregistrene på 10 mill. kroner, for å intensivere arbeidet med å redusere skjemaveldet. Flertallet vil påpeke at Brønnøysundregistrene er et sentralt virkemiddel i Regjeringens arbeid for å redusere skjemaveldet, forenkle regelverket og modernisere offentlig sektor.

11.2 Kap. 920 Norges forskningsråd

Post 50 Tilskudd

Sammendrag

For å få til ønsket omstilling av næringslivet i retning av mer kunnskapsintensive bedrifter, vil offentlige tiltak - både i form av gode rammebetingelser og direkte virkemidler - være avgjørende for å øke bedriftenes egen FoU, og bruk av FoU for å oppnå ønsket nyskaping.

Det marine området er ett av fire satsingsområder som det er ønskelig å satse spesielt på i FoU-sammenheng. Regjeringen har bl.a. nedsatt et eget utvalg med sikte på å fremme marin verdiskaping. I den forbindelse står man overfor store utfordringer i å få eksisterende bedrifter til å ta i bruk FoU. Det blir svært viktig å legge forholdene til rette for nyskaping og nyetableringer med utgangspunkt i nye marine ressurser som hittil ikke er blitt utnyttet. Dette fordrer bruk av et bredt utvalg av virkemidler.

Internasjonalt samarbeid innen FoU blir mer framtrædende og nødvendig. Det er behov for å styrke så vel det bilaterale FoU-samarbeid gjennom myndighetsavtaler som avtaler på institusjonsnivå for å tilrettelegge for økt bedriftsdeltakelse i internasjonale FoU-samarbeidsordninger som EUs rammeprogram for forskning og EUREKA.

For å skape tilstrekkelig handlingsrom for å innfri tidligere inngåtte forpliktelser og legge forholdene til rette for nødvendig nyskaping innen næringslivet, med særlig vekt på marin verdiskaping, samt ivareta våre forpliktelser og utnytte mulighetene i det internasjonale forskningssamarbeidet, foreslås det å styrke bevilgningen til bedriftsrettet brukerstyrt forskning i Forskningsrådet.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen under kap. 920 Norges forskningsråd post 50 Tilskudd med 20,0 mill. kroner, fra 799,0 til 819,0 mill. kroner på statsbudsjettet 2002.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet slutter seg til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
920	50	Norges forskningsråd Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 799 000 000 til kr 819 000 000"	20 000 000

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 har foreslått å øke bevilgningen til Norges Forskningsråd med 20,0 millioner kroner. Disse medlemmer viser videre til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett for 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet går disse medlemmer inn for en reduksjon i bevilgningen med 20,0 mill. kroner. Disse medlemmer støtter derfor ikke Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til målsettingen om å trappe opp norsk forskningsinnsats til minst gjennomsnittlig OECD-nivå innen 2005. Dette innebærer at både offentlig og privat finansiering må styrkes. Disse medlemmer finner det derfor oppsiktsvekkende at Regjeringen i statsbudsjettet for 2002 kuttet 225 mill. kroner i bevilgningene til forskning, og at det blir ytterligere kutt på 23 mill. kroner i forbindelse med budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet i Revidert nasjonalbudsjett 2002. Disse medlemmer er spesielt bekymret for at kuttet i næringslivsforskningen også kan redusere næringslivets vilje til å satse på forskning. Disse medlemmer går derfor imot alle kuttene på forskning som er foreslått fra avtalepartnerne.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil peke på de føringer som er gitt om tilføring av offentlig kapital til selskapet Protevs as i Bergen i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2002. Flertallet viser også til føringer som er gitt fra Regjeringen når det gjelder kap. 920 Norges Forskningsråd. Flertallet forutsetter at det innenfor eksisterende budsjett i samarbeid mellom involverte departementer og institusjoner finnes en løsning som sikrer at selska-

pet Protevs as får sin avtalte tilførsel av kapital fra det offentlige i 2002.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen foreslår 20 mill. kroner til FoU - nyskaping med vekt på marin verdiskaping - styret til bedriftsrettet brukerstyrt forskning.

Disse medlemmer foreslår ytterligere 10 mill. kroner til bruk på samme område, men som øremerkes randonselskapet Protevs AS som er tilknyttet UiB og er et selskap for marin oppdragsforskning.

Disse medlemmer viser til at det i budsjettdebatten fra Regjeringen ved fiskeriministeren ble lovet penger til etablering av selskapet. Dette er ikke fulgt opp. Disse medlemmer peker på at selskapet nå må få tilført den delen av kapitalen som skal komme fra UiB; nemlig 10 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at det ble gitt en meget klar uttalelse fra statsråden under budsjettbehandlingen etter flere spørsmål fra komiteens medlemmer; der svaret var: "det skulle ikke stå på penger!"

Disse medlemmer konstaterer at dette ikke er fulgt opp av Regjeringen.

Selskapet er nå etablert for å selge anvendt forskning inn til marine sektor; og har alt oppdrag fra internasjonale kunder, men mangler den selskapskapitalen som var forutsatt fra UiB.

Disse medlemmer vil peke på de føringer som er gitt om tilføring av offentlig kapital til selskapet Protevs AS i forbindelse med budsjettbehandlingen 2002.

Disse medlemmer viser også til de føringer som er gitt i forslaget fra Regjeringen om kap. 920 Norges Forskningsråd.

Disse medlemmer forutsetter at det i samarbeid mellom involverte departementer og institusjoner innenfor rammen av eksisterende budsjett finnes en løsning som sikrer at selskapet Protevs AS får sin avtalte tilførsel av kapital fra det offentlige i 2002.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 10 mill. kroner på post 50 tilskudd som øremerkes selskapskapital i Protevs AS.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
920	50	Norges forskningsråd Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 799 000 000 til kr 829 000 000"	30 000 000

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

11.3 Kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap

Post 91 (Ny) Tilbakeføring av salgsinntekt

Sammendrag

Nærings- og handelsdepartementet fikk ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 84 og Innst. S. nr. 325 for 2000-2001 Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2001 fullmakt til å selge statens aksjepost på 81 pst. i Norsk Medisinaldepot ASA (NMD). Selskapet ble solgt til det tyske legemiddelkonsernet GEHE AG. Kjøpesummen ble beregnet til 468,3 mill. kroner og bevilget under kap. 3900 Nærings- og handelsdepartementet post 90 Sal av aksjar ved Stortingsvedtak 6. desember 2001, jf. St.prp. nr. 15 og Innst. S. nr. 36 (2001-2002) Om endringer av løyvingar på statsbudsjettet 2001 under Nærings- og handelsdepartementet, der det også er redegjort for salget. Tilsvarende beløp er inntektsført i statsregnskapet for 2001.

Med henvisning til bestemmelser i den inngåtte aksjekjøpsavtalen framla GEHE AG i januar 2002 krav overfor departementet om en nedjustering av kjøpesummen med 61,6 mill. kroner. Kravet knyttet seg til usikrede pensjonsforpliktelser i NMD. Med bistand fra advokatfirmaet Schjødt har Nærings- og handelsdepartementet nå kommet til enighet med GEHE AG om at nedjusteringen av kjøpesummen skal utgjøre 42 mill. kroner. I beløpet er det inkludert renter fram til utbetalingstidspunktet. Reduksjonen i forhold til GEHEs krav skyldes at det er tatt hensyn til skattemessige virkninger av pensjonsforpliktelsene, samt endrede beregningstekniske forutsetninger. På denne bakgrunn foreslås det bevilget 42 mill. kroner under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, ny post 91 Tilbakeføring av salgsinntekt på statsbudsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

11.4 Kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

11.4.1 Post 70 Administrasjon, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen foreslår at det settes i gang en prosess for å tilpasse størrelsen på og sammensetningen av Statens nærings- og distriktsutviklingsfonds (SNDs) organisasjon ut fra nye rammer og endrede oppgaver på grunnlag av Stortingets bevilgningsvedtak for SNDs ordninger for 2002. Regjeringen mener det vil være nødvendig at SND reduserer sin organisasjon med om lag 20 pst, dvs. med i størrelsesorden 100 årsverk. SND har i dag i overkant av 520 ansatte.

Det vil bli lagt til grunn at ulike personalpolitiske tiltak kan settes i verk så raskt som mulig etter Stortingets behandling av denne proposisjonen om endringer på statsbudsjettet for 2002. Med denne tidsplanen antas at ny organisasjon vil kunne være på plass ca. 1. april 2003.

Nedbemanningen vil i prinsippet skje innenfor de samme personalpolitiske rammene som ble lagt til grunn for omstillingsarbeidet ved integreringen av Statens landbruksbank (SLB) og deler av Fylkesmannens landbruksavdeling (FMLA) i SND i 2000, jf. St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 3 for 1999-2000 Om overføring av oppgaver til SND med mer. Tiltak som da ble satt inn, var en ordning med sluttvederlag (tilsvarende inntil ni måneders lønn i tillegg til lønn i oppsigelsestiden, maksimalt 12 måneder), førtidspensjon (i aldersrommet 60-62 år), avtalefestet pensjon (over 62 år), støtte til etablering, fleksible permisjonsordninger og oppsigelser. Førtidspensjon vil først bli tilbudt etter at det er vurdert andre løsninger som kan motivere arbeidstakere til å fortsette i arbeid. I omstillingsprosessen vil det også påløpe kostnader knyttet til frikjøp av leielokaler.

Kostnadene knyttet til en reduksjon av 100 årsverk er beregnet til 70 mill. kroner. Administrasjonsutgiftene til SND vil bli redusert etter at den nye organisasjonen er implementert i 2003. I omstillingsprosessen vil det være en nær sammenheng mellom bortfall av aktiviteter og framtidig bortfall av kostnader. Det betyr at både de selvfinansierte ordningene (lavrisikolåne- og risikolåneordningene) og tilskuddsordninger finansiert ved administrasjonstilskudd må stå som kostnadsbærer for nedbemanningen. På den bakgrunn foreslås følgende bevilgningsopplegg på statsbudsjettene for 2002 og 2003:

- SNDs administrasjonstilskudd, kap. 2420 post 70 Administrasjon, skal dekke de direkte utgiftene for ordninger som ikke har tilstrekkelig store inntekter til å dekke egne administrasjonsutgifter. Omstillingskostnader knyttet til redusert aktivitet under tilskuddsordninger som dekkes av administrasjonstilskuddet er beregnet til 25 mill. kroner og foreslås gitt ved en tilleggsbevilgning i 2002.
- Omstillingskostnader knyttet til lavrisikolåneordningen dekkes over ordningens overskudd i 2002, kap. 5620 post 83 Utbytte, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen. Omstillingskostnader knyttet til redusert aktivitet over lavrisikolåneordningen er beregnet til 30 mill. kroner. Utbytte for regnskapsåret 2002 utbetales i 2003. Inndekning av omstillingskostnader fra utbytte over kap. 5620 post 83 Utbytte, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, vil på den bakgrunn bli fremmet i forbindelse med statsbudsjettet 2003.
- Omstillingskostnader under risikolåneordningen dekkes ved at inntektsbevilgningen under kap. 5620 post 85 Rentemargin, risikolåneordningen settes ned, eventuelt at det gis en tilleggsbevilg-

ning på utgiftssiden. Omstillingskostnader knyttet til redusert aktivitet under risikolåneordningen er beregnet til 15 mill. kroner. Inntekter for regnskapsåret 2002 innbetales i 2003. Inndekning av omstillingskostnadene knyttet til risikolåneordningen vil på den bakgrunn bli fremmet i forbindelse med statsbudsjettet 2003.

- På denne bakgrunn fremmes det forslag om å øke bevilgningen under kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond post 70 Administrasjon, med 25 mill. kroner, fra 185,5 mill. kroner til 210,5 mill. kroner på statsbudsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, tar dette til etterretning. Flertallet slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 2420 post 70 med 25 mill. kroner.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2420	70	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620) Administrasjon, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 185 500 000 til kr 155 500 000"	30 000 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet er uenig i at administrasjonen i SND skal bygges ned slik Regjeringen legger opp til. Disse medlemmer vil vise til at SND-meldingen ble behandlet for 1 år tilbake, og at det ikke var et flertall i Stortinget for en omlegging av virkemiddelapparatet og en drastisk nedbygging av den administrasjon som inntil nylig har vært under oppbygging. Disse medlemmer mener det er sløsing med offentlige midler å bruke 80 mill. kroner på en nedbemanning av 100 årsverk i et virkemiddelapparat som har blitt tillagt stadig flere oppgaver den senere tid. Disse medlemmer vil minne om at både Landbruksbanken og Fiskarbanken er blitt innlemmet i SND de senere år. Disse medlemmer mener det er uakseptabelt å starte en slik nedbemanning på basis av de ideer for omlegging av virkemiddelbruken som ligger i et høringsbrev om endring i virkemiddelbruken hvis innhold er ukjent for Stortinget. En slik framgangsmåte tyder på at omleggingene skal gjennomføres uavhengig av hva høringsresultatene blir. Disse medlemmer vil stemme imot Regjeringens forslag under kap. 2420 post 70.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti går imot de endringer som flertallet har gjort i SNDs oppgaver og rammer. I en situasjon hvor det konkurranseutsatte næringslivet er sterkt presset på grunn av en altfor høy rente og en betydelig styrking av kronekursen, er det beklagelig at regjeringen vil redusere det viktige næringspolitiske virkemiddel SND representerer for å utvikle nye arbeidsplasser og øke verdiskapningen. Dette vil ikke minst svekke mulighetene for å utvikle nye arbeidsplasser i distriktene, noe som er et av de viktigste tiltakene for å motvirke økt fraflytting i distriktene.

Disse medlemmers foreslår å styrke SNDs programvirksomheter og øke rammene for lavrisikolåneordningen, og går derfor imot å nedbemanne SNDs organisasjon, slik Regjeringen foreslår.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn stemme imot forslaget om å bevilge 25 mill. kroner på kap. 2420 post 70 som skal benyttes til nedbemanningstiltak.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

11.4.2 Post 72 (Ny) Tilskudd til dekning av tap på risikolån

Sammendrag

Det er opprettet et tapsfond for lån og garantier innvilget i budsjetterminen knyttet til en landsdekkende risikolåneordning og en landsdekkende garantiordning. Ordningene forvaltes av SND.

Forslaget om bevilgning under post 72 Tilskudd til dekning av tap på risikolån må sees i sammenheng med tidligere tapsfondsbevilgninger under kap. 2420 post 51. Risikolån skal delfinansiere samfunnsøkonomiske lønnsomme prosjekter innenfor utbygging, modernisering, omstilling, utvikling eller nyetablering. Målsettingen med tapsfondsbevilgningen er å gjøre SND i stand til å ta høy risiko og dermed bidra til å realisere prosjekter som ellers ikke ville blitt gjennomført. I og med at lånene fungerer som toppfinansiering vil sikkerheten vanligvis være liten.

SND skal kunne benytte 10 pst. av ubenyttede tapsfondsmidler. Dersom SND får større tap enn det som tidligere er blitt fastsatt i form av tapsfond, har det vært slik at inntil 10 pst. av tapene dekkes av overskudd på tapsfondet for andre tilsagnsårganger. Eventuelle tap større enn 10 pst. er forutsatt dekket ved særskilte bevilgninger over statsbudsjettet. På samme måte skal eventuelle ubenyttede tapsfondsmidler ut over 10 pst.

av tapsfondets størrelse tilbakeføres til statskassa. For landsdekkende risikolån er realiserte tap for årgangene 1996, 1997 og 1998 allerede ved utgangen av 2001 overskredet med mer enn 10 pst. av tapsfondene. Samlet bevilgningsbehov for disse årgangene er 57,95 mill. kroner. Tilsvarende situasjon har en for årgangen 1998 av landsdekkende garantier. Her er det behov for en bevilgning på 2,52 mill. kroner. Dette gir et samlet bevilgningsbehov på 60,47 mill. kroner.

Fra og med 2002 blir det etablert ett felles tapsfond for den landsdekkende innovasjons-ordningen. Tapsfond for lån og garantier gitt før 2002 og senere bevilgede tapsfond blir integrerte i det felles nye tapsfondet. Tap som påløper både på tidligere gitte og nye lån og garantier skal fra og med 2002 belastes det nye felles

tapsfondet. Den nye ordningen innebærer at SND selv vil måtte dekke samtlige tap, men vil samtidig kunne beholde ubenyttede tapsfondsmidler.

Det foreslås bevilget 60,47 mill. kroner under kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, ny post 72 Tilskudd til dekning av tap på risikolån.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til forslag om å utvide lånerammen med 500 mill. kroner, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	
	72	(NY) Tilskudd til dekning av tap på risikolån, bevilges med	72 970 000"

11.5 Kap. 3961 Statsforetak under NHD

Post 70 (Ny) Garantiprovisjon, Statkraft SF

Sammendrag

EFTAs kontrollorgan (ESA) har i brev til norske myndigheter gjort rede for at de finner statsforetakslovens garantibestemmelser konkurransevridende, og dermed i strid med EØS-avtalen. Arbeids- og administrasjonsdepartementet har i brev av 1. mars 2002 gjort det klart at Regjeringen vil fremme forslag om opphevelse av garantibestemmelsene i statsforetaksloven.

Fram til loven endres er det nødvendig å nøytralisere foretakenes fordel av statsgarantien i loven. Regjeringen foreslår derfor å innføre en foreløpig garantipremie med virkning fra 1. juli 2002. Videre vil Regjeringen gå inn for å omdanne Statkraft SF til statsaksjeselskap, og tar sikte på at en omdanning kan skje med virkning fra 1. januar 2003. Det vises her til St.meld. nr. 22 (2001-2002) Et mindre og bedre statlig eierskap. Ved en eventuell endring av statsforetaksloven slik at garantibestemmelsene faller bort, eller ved en omdanning av Statkraft SF til statsaksjeselskap, vil det være nødvendig å gi en statsgaranti i tilknytning til konkrete lån som er tatt opp ved tidspunktet for lovendring eller omdanning. Bakgrunnen for dette er at den norske stat må innta for sine indirekte forpliktelser overfor statsforetakenes fordringshavere.

Regjeringen legger til grunn at statsforetakene må ha kontinuitet i sin forretningsmessige virksomhet, hvor tilgang på lån er en helt grunnleggende forutsetning. Dette innebærer at garantipremiene bør fastsettes slik at de nøytraliserer foretakenes fordel av statsgarantien. Ved beregningen av garantipremien har det blitt lagt vekt på internasjonale indekser. På kort sikt foreslås

det at det innføres en garantipremie som innebærer et påslag på 0,6 pst. på eksisterende låneportefølje og på nye lån med løpetid inntil 7 år. På nye lån med løpetid over 7 år foreslås det en garantipremie på 1 pst.

Regjeringen vil komme tilbake med forslag om utformingen av garantier og garantipremier som vil måtte gjelde fra 1. januar 2003 for lån som er opptatt på basis av statsforetakslovens gjeldende garantibestemmelser.

Ut fra eksisterende låneportefølje og forventet lånevekst i inneværende år er proveny-inntektene fra innføring av garantiprovisjon for 2. halvår 2002 anslått til 100 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås det bevilget 100 mill. kroner under kap. 3961 Statsforetak under NHD, ny post 70 Garantiprovisjon, Statkraft SF, på statsbudsjettet 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

11.6 Kap. 5320 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

11.6.1 Post 50 Tilbakeføring av utviklingstilskudd

Sammendrag

Bevilgninger til Statens nærings- og distriktsutviklingsfonds (SNDs) utviklingstilskudd overføres i budsjetterminen til en særskilt opprettet konto i Norges Bank. Samtidig med at midler overføres til kontoen, belastes SNDs utgiftskapittel 2420 post 50 i statsregnskapet. Opplegget er basert på at den del av bevilgningen for ett år som ikke er bundet opp i tilsagn ved utgangen av året, skal tilbakeføres til statskassa påfølgende år når endelig tilsagnsoversikt foreligger. Likeledes skal de tilsagn om tilskudd som ikke er utbe-

talt innen utgangen av det tredje året etter at tilsagnet er gitt, annulleres og midlene tilbakeføres til statskassa.

Det er budsjettet med en tilbakeføring på 5 mill. kroner i 2002. Den faktiske tilbakeføringen ble 9,2 mill. kroner, dvs. 4,2 mill. kroner høyere enn budsjettet. Inntektsbevilgningen foreslås dermed økt med 4,2 mill. kroner, fra 5,0 mill. kroner til 9,2 mill. kroner på statsbudsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

11.6.2 Post 51 Tilbakeføring fra tapsfond

Sammendrag

Bevilgningene til tapsfond for SNDs landsdekkende risikolåneordning og garantiordning overføres i budsjetterminen til en særskilt opprettet konto i Norges Bank. Samtidig med at midler overføres til kontoen, belastes SNDs utgiftskapittel 2420 post 51 i statsregnskapet. Opplegget er basert på at tapsfondsmidler som refererer seg til den del av låne- og garantirammen som det ikke er gitt tilsagn om ved utgangen av året, skal tilbakeføres til statskassen det påfølgende år etter at endelig oversikt over låne- og garantitilsagn foreligger. Endelig oppgjør for tapsfondsmidler knyttet til annullerte låne- og garantitilsagn ved utgangen av det tredje året etter at tilsagnene er gitt, tilbakeføres til statskassa i samme operasjon. Det er budsjettet med en tilbakeføring på 5,0 mill. kroner i 2002. Den faktiske tilbakeføringen ble 11,0 mill. kroner, dvs. 6,0 mill. kroner høyere enn budsjettet. Bevilgningen foreslås økt med 6,0 mill. kroner, fra 5,0 mill. kroner til 11,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

11.6.3 Post 70 Låneprovisjon, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen

Sammendrag

Ved opprettelse av SND ble det forutsatt at fondets låneordninger skulle finansieres ved innlån fra statskassa. SND kan foreta innlån til valgfri løpetid og en rentesats som tilsvarer rente på statspapir med tilsvarende løpetid. SND betaler en låneprovisjon på 0,4 pst. p.a. for innlånene fra statskassa som benyttes til å finansiere utlånene under grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen. Provisjon beregnes og innbetales etter utgangen av året.

Det er budsjettet med 38,75 mill. kroner i låneprovisjon for innlån opptatt i 2001, mens den endelige provisjonen ble 43,4 mill. kroner. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn økt med 4,65 mill. kroner fra 38,75 mill. kroner til 43,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

11.7 Kap. 5326 SIVA

Post 72 (Ny) Garantiprovisjon

Sammendrag

Det vises til omtale av forslag om innføring av garanti-premie på statsforetakenes låneopptak under kap. 3961 Statsforetak under NHD post 70 (ny) Garantiprovisjon, Statkraft SF.

SIVA forutsettes å foreta sine låneopptak i statskassen. På disse lånene betales det etterskuddsvis en låneprovisjon på 0,4 pst. Det legges samme garantiprovisjon til grunn for SIVA som for Statkraft. Ut fra eksisterende låneportefølje og forventet lånevekst i inneværende år er provenyinntektene fra innføring av garantiprovisjon for 2. halvår 2002 anslått til 2 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 2,0 mill. kroner under kap. 5326 SIVA, ny post 72 Garantiprovisjon på statsbudsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

11.8 Kap. 5620 Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

11.8.1 Post 83 Utbytte, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) er utbyttet budsjettet med 28,75 mill. kroner. Årsresultatet for ordningene for 2001 tilsier at utbyttet kan økes med 10,35 mill. kroner. Utbyttet tilsvarer grunnkapitalen multiplisert med statens gjennomsnittlige innlånsrente i løpet av året. Innlånsrenten beregnes på bakgrunn av renten på 5-års statsobligasjoner. På dette grunnlag foreslås bevilgningen på statsbudsjettet 2002 økt med 10,35 mill. kroner, fra 28,75 til 39,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

11.8.2 Post 84 Utbytte, fra SND Invest AS

Sammendrag

Det er budsjettet med et utbytte fra 2001 på 90 mill. kroner med utbetaling i 2002. Utbyttet er fastsatt til 75 pst. av årsresultatet, begrenset oppad til grunnkapitalen multiplisert med statens gjennomsnittlige innlånsrente i løpet av året. Innlånsrenten beregnes på bakgrunn av renten på 5-års statsobligasjoner. SND Invest AS hadde et negativt årsresultat på 79,4 mill. kroner i 2001. Det er således ikke grunnlag for utbetaling av utbytte i 2002. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 90 mill. kroner til 0 på statsbudsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

*11.8.3 Post 85 Rentemargin, risikolåneordningen**Sammendrag*

Det er budsjettert med en netto rentemargin for SNDs risikolåneordning på 5 mill. kroner for 2002. Regnskapet for 2001 viser at det bare vil bli tilbakeført 2,9 mill. kroner. På dette grunnlag foreslås bevilgningen for 2002 redusert med 2,1 mill. kroner, fra 5,0 mill. kroner til 2,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

11.9 Kap. 5656 Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning

*Post 80 Utbytte**Sammendrag*

I saldert budsjett for 2002 er det ført opp 5 86,5 mill. kroner i samlet aksjeutbytte fra selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning. Etter de opplysninger Nærings- og handelsdepartementet har fått fra de aktuelle selskapene, kan det samlede utbytteanslaget for regnskapsåret 2001, med utbetaling i 2002, økes med 1 44,5 mill. kroner til 6 31 mill. kroner. Av dette utgjør 950 mill. kroner økt utbytte fra Statkraft SF.

Øvrig økning skyldes økt utbytte fra Norsk Hydro ASA, Telenor ASA og Statens Bankinvesteringsfond (DnB) og utbytteinnbetalinger fra Arcus AS og Eks-

portfinans ASA. Dette motvirkes i noen grad ved at det ikke utbetales utbytte fra SAS AB og Cermaq ASA.

På dette grunnlag foreslås inntektsbevilgningen under kap. 5656 Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning post 80 Utbytte, økt med 1 344,5 mill. kroner, fra 5 186,5 til 6 531 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er veldig skeptiske til at Regjeringen foreslår å øke utbyttet i Statkraft med 950 mill. kroner. Det er forunderlig at Stortinget et år ser behov for å tilføre selskapet 6 mrd. kroner i egenkapital, og påfølgende år inndrar betydelige beløp i utbytte. Dersom dette signaliserer fremtidig utbytte politikk fra Regjeringen vil det underbygge den høyst nødvendige forutsigbarhet som selskaper i konkurranseutsatte næringer trenger. I tillegg er dette regelrett hvitvasking av oljepenger og således et av mange eksempel på at Handlingsregelen langt fra er en garantist for forsvarlig økonomisk politikk.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning (jf. kap. 950)	
	80	Utbytte, forhøyes med	394 400 000
		fra kr 5 186 500 000 til kr 5 581 000 000"	

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti vil peike på at Regjeringa sitt framlegg til auka utbytte frå Statkraft SF må sjåast i samanheng med den omdanninga av selskapet til aksjesel-

skap som det er gjort framlegg om i eigarskapsmeldinga. Desse medlemene vil hevde at regjeringa Bondevik II fører ein uviss utbyttepolitikk i forhold til Statkraft. Ein slik utbyttepolitikk ville vorte sett på som uforsvarleg av dei fleste private, konkurranseutsatte verksemdar. Desse medlemene vil understreke at eit ekstraordinære utbytte av eit slikt omfang som Regjeringa gjer framlegg om, vil vere eit grep som i andre runde kan tvinge selskapet til å hente inn privat kapital.

Desse medlemene fremjar følgjande forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning (jf. kap. 950)	
	80	Utbytte, forhøyes med	1 044 500 000
		fra kr 5 186 500 000 til kr 6 231 000 000"	

11.10 Grødegaard AS

Sammendrag

Statens Kantiner ble opprettet ved kgl.res. 2. april 1948 under navnet Forsvarets Kantiner og ble omdannet fra forvaltningsbedrift til statsforetak 1. januar 1997. Det vises til St. prp. nr. 61 og Innst. nr. 247 (1995-1996) Nye styrings- og organisasjonsformer for Statens Kantiner og andre støttevirksomheter i Forsvaret.

Opprettelsen av Statens Kantiner som statsforetak var i sin tid nødvendig for å oppnå målet om tilfredsstillende og likt kantinetilbud i hele Forsvaret. Situasjonen er ikke lenger slik. I dag er markedet mer utviklet og det sektorpolitiske behovet for slike tjenester kan ivaretas gjennom avtaler med flere leverandører.

Dokument nr. 8:53 (1999-2000) Om omgjøring av Statens Kantiner til aksjeselskap og etterfølgende privatisering, ble behandlet av Stortinget 16. november 2000. Forslaget ble kun delvis vedtatt ved at det ikke ble gitt fullmakt til å selge statens aksjer.

Grødegaard AS ble stiftet 17. januar 2001. Forvaltningen av aksjene i Grødegaard AS ble overført fra Forsvarsdepartementet til Nærings- og handelsdepartementet med virkning fra 1. januar 2001. Selskapet konkurrerer om drift av kantiner i offentlig og privat virksomhet. Forsvaret er bedriftens viktigste marked.

Selskapet hadde i 2000 driftsinntekter på 362 mill. kroner og en bemanning på 700. Virksomheten omfatter forretningsområdene personal- restaurant/kantine, fritidskantine, kiosk, hotell, forpleining, catering, samt butikksenter og kafeer.

I dag anses ikke sektorpolitiske hensyn å være relevante for eierstyringen i Grødegaard AS. Regjeringen mener på denne bakgrunn at staten kan selge seg helt ut av selskapet. Det vil innenfor rammen av forretningsmessige vilkår bli lagt vekt på å legge til rette for en god utvikling for selskapet. Nærings- og handelsdepartementet viser for øvrig til omtalen i St.meld. nr. 22 (2001-2002) Et mindre og bedre statlig eierskap.

På denne bakgrunn foreslås Nærings- og handelsdepartementet gitt fullmakt til å selge alle statens aksjer i Grødegaard AS, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag V pkt. 8 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet registrerer forslaget om salg av Grødegaard AS. Selskapet er en del av en lang rekke selskaper som Regjeringen foreslår solgt, utvannet eller omdannet i den nylig fremlagte eierskapsmeldingen (St.meld. nr. 22 (2001-2002) Et mindre og bedre statlig eierskap). Disse medlemmer vil, på bakgrunn av at meldingen er til behandling i komiteen, holde fast ved at selskaper som er foreslått

solgt i eierskapsmeldingen behandles som en del av eierskapsmeldinga.

Subsidiært mener disse medlemmer at Regjeringen i spesielt liten grad har funnet frem til overbevisende argumentasjon for hvorfor privatisering er nødvendig, både prinsipielt og for Grødegaard AS spesielt. Regjeringen viser i sin argumentasjon til påstanden om at statlig eierskap "ikke er godt nok", uten å kunne gi noen god dokumentasjon for denne påstanden.

Disse medlemmene vil på denne bakgrunn gå imot salget av Grødegaard AS.

11.11 Tørrdokk i Harstad

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) redegjorde Nærings- og handelsdepartementet for planene om bygging av en tørrdokk i Harstad, og at Regjeringen tok sikte på å komme tilbake til Stortinget med forslag til oppfølging fra statens side i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002. Det vises for øvrig til Budsjett-innst. S. nr. 8 (2001-2002). Harstad Skipsindustri A/S planlegger bygging av en større tørrdokk i Harstad. Bedriften tar utgangspunkt i at prosjektet dels vil være tjenlig for Forsvaret ved at det får tilgang til en større dokk i landsdelen når de nye fregattene blir levert og dels ved at bedriften ønsker å konkurrere i markedet for større fartøyer.

I sin finansieringsplan for tørrdokkprosjektet legger Harstad Skipsindustri A/S opp til at staten yter et tilskudd på 100 mill. kroner av en nyinvestering på 140 mill. kroner. Finansieringsplanen legger til grunn at den statlige medvirkningen dekkes gjennom 91 mill. kroner fra Forsvaret og at 9 mill. kroner gis som investeringstilskudd til den sivile delen av prosjektet.

Sjøforsvaret har i sin vedlikeholdsfilosofi lagt opp til at arbeid, som på grunn av ekspertise eller av sikkerhetsmessige årsaker ikke behøver å bli utført på Haakonvern, skal konkurranseutsettes. Det betyr at Forsvaret ikke kan bindes opp til en avtale som forplikter til å gjennomføre vedlikeholdet ved ett sivilt verft. Harstad Skipsindustri AS må derfor, i likhet med andre verft, konkurrere om vedlikeholdskontraktene på ellers like vilkår.

Forsvarsdepartementet har vurdert saken nøye og kommet til at man i den nåværende budsjettsituasjon ikke vil kunne prioritere tilskudd til Harstad Skipsindustri A/S innenfor rammen av tilgjengelige investeringsmidler.

Støtte til verft som driver kommersiell virksomhet er underlagt EØS-regelverket. I henhold til "Forskrift om gjennomføring av EØS-avtalens bestemmelser om støtte til skipsbyggingsindustrien", kan det ytes støtte til skipsverft på bestemte vilkår. For verft i Troms fylke kan det gis regional investeringsstøtte opptil 12,5 pst. Alle slike støttetildelinger forutsetter forhåndsgodkjenning av EFTAs overvåkningsorgan.

Regional investeringsstøtte bevilges over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett kap. 2425 post 50 Bedrifts- og næringsutvikling i distriktene. Ordningen forvaltes av Statens nærings- og distriktsut-

viklingsfond (SND). En vurdering av støtte til prosjektet må foretas av SND på et selvstendig grunnlag, og må ses i sammenheng med SNDs rammer og prioriteringer på dette området.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at Nærings- og handelsdepartementet i St.prp. nr. 1 (2001-2002) redegjorde for planene om bygging av tørrdokk i Harstad og at man tok sikte på å komme tilbake til Stortinget med forslag til oppfølging fra statens side i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002.

Disse medlemmer viser til Budsjett-innst. S. nr. 8 (2001-2002) hvor det heter:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, sier seg enig i at det vil være tjenlig for Forsvaret av beredskapsmessige hensyn å ha tilgang til en større dokk i Nord-Norge, og at både den forsvarspolitiske situasjon og Norges behov for å overvåke store havområder i nord, gjør det ønskelig med denne type infrastruktur i Harstad.

Flertallet ser også at det samtidig ligger til rette for å kunne betjene andre større fartøyer her, noe som vil kunne gi store positive ringvirkninger for den nordlige landsdel.

Flertallet har merket seg at Næringsdepartementet og Forsvarsdepartementet har nær dialog med Harstad Skipsindustri A/S for å avklare ulike forhold vedrørende prosjektet, og flertallet ber Regjeringen fremme forslag om oppfølging fra statens side i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett."

Disse medlemmer viser videre til Regjeringspartiene og Fremskrittspartiets merknader i Budsjett-innst. S. nr. 8 (2001-2002):

"Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti har merket seg at Regjeringen utfra den nye forsvarspolitiske situasjon og Norges

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900)	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 33 620 000 til kr 37 620 000"	4 000 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å komme tilbake til spørsmålet om forsvaret skal være med på å delfinansiere tørrdokk i Harstad. Forsvarets strategiske behov for kapasitet i denne regionen i åra som kommer synes uavklart, særlig med bakgrunn i de omfattende oppgavene det er å ta vare på våre havområder.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

behov for å overvåke store havområder i nordområdene, mener det er ønskelig å legge til rette for en større tørrdokk i Nord-Norge. Disse medlemmer ber Regjeringen arbeide for at Forsvarets behov for denne typen infrastruktur ivaretas på en tilfredsstillende måte. Disse medlemmer peker på at dette i budsjettproposisjonen sees i sammenheng med Harstad Skipsindustri AS' planer om bygging av en større tørrdokk. Disse medlemmer ber Regjeringen om å foreta en konkret vurdering av spørsmålet om tørrdokk i Nord-Norge i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002".

Disse medlemmer viser også til Budsjett-innst. S. nr. 7 (2001-2002) hvor det heter:

"Komiteen har merket seg at Regjeringen tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med forslag om oppfølging av tørrdokkprosjektet i Harstad, og at dette trolig vil kunne skje med Revidert nasjonalbudsjett våren 2002."

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i St.prp. nr. 63 (2001-2002) har "kommet til at man i den nåværende budsjettsituasjon ikke vil kunne prioritere tilskudd til Harstad Skipsindustri AS innenfor rammen av tilgjengelige investeringsmidler".

Disse medlemmer mener det er et klart behov for en beredskapsdokk i Nord-Norge.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet har foreslått en bevilgning på 4 mill. kroner i Revidert nasjonalbudsjett 2002 som skal brukes til å slutføre en prosjekt- og finansieringsplan for bygging av beredskapsdokk i Harstad. Disse medlemmer mener Regjeringen må inngå i en konstruktiv dialog med Harstad Skipsindustri AS for å komme fram til en finansiell og juridisk løsning for realisering av beredskapsdokken. Disse medlemmer mener Regjeringen i Statsbudsjettet 2003 må legge fram en forpliktende plan for statens finansielle bidrag til realisering av beredskapsdokken i Harstad.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede i hvilken betydning bygging av en tørrdokk i Harstad vil ha i forhold til Forsvarets behov når det gjelder kystvern, og komme tilbake til Stortinget med en slik vurdering i forbindelse med statsbudsjettet for 2003."

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i behandlingen av St.prp. nr. 55

(2001-2002), Gjennomføringsproposisjonen 2002-2005, går inn for at det bygges tørrdokk i Harstad i samarbeid med Harstad skipsindustri A/S. Dette medlem prioriterer tørrdokken i Harstad høyt og har satt av de nødvendige midler til å realisere prosjektet i løpet av perioden 2002-2005.

11.12 Overføring av SND Invest AS

Sammendrag

Stortinget har gitt Regjeringen fullmakt til salg av SND Invest AS. Regjeringen har besluttet å overføre eierskapet av SND Invest AS fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond til Nærings- og handelsdepartementet. Departementet vil forestå salget av SND Invest AS. Ved vurderingen av salget vil Regjeringen legge vekt på å ivareta statens verdier på en best mulig måte.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Kystpartiet tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet vil vise til at Høyre og Fremskrittspartiet var de eneste som gikk inn for salg av SND Invest da Stortinget for 1 år siden behandlet SND-meldingen. I Innst. S. nr. 305 (2000-2001) uttalte de andre partier:

"Flertallet har notert seg at det i evalueringen av SND framgår at SND Invest har bidratt til å styrke det norske markedet for risikovillig kapital. SND Invest har vært med på å endre den måten kapitalmarkedet i Norge fungerer på, og etter hvert også de private investorenes risikoforståelse."

Dette medlem anser at salget av SND Invest er basert på utelukkende en ideologisk begrunnelse. Dette medlem anser det som positivt å beholde SND Invest som i dag også fordi det fra selskapet utøves et aktivt eierskap gjennom representasjon i styrene i de bedrifter man har eierandeler i.

12. FISKERIDEPARTEMENTET

12.1 Kap. 1062 Kystverket

12.1.1 Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I saldert budsjett 2002 er det bevilget 35 mill. kroner til nødvendige merkostnader i 2002 knyttet til flytting av Kystdirektoratet til Ålesund. I tillegg ble det bevilget 30 mill. kroner i 2001, hvorav om lag 8,1 mill. kroner er overført til 2002. Det vises for øvrig til omtale av flyttingen av Kystdirektoratet både i St.prp. nr. 1 (2001-2002) for Fiskeridepartementet og i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002).

Bevilgningen i 2002 var basert på en ekstern konsekvensutredning fra 21. mars 2001. Reviderte anslag fra Kystverket viser at det er behov for en tilleggsbevilgning på 11 mill. kroner i 2002, bl.a. til rekrutteringsbistand og stillingsannonser, rettighetsbaserte kostnader for ansatte, arbeidsmarkedstiltak for overtallige, kompetanseoverføring til nye ansatte i direktoratet og arkivkostnader. Det legges til grunn at om lag 8-9 mill. kroner i kostnader ved tilpasning av Kystdirektoratets nye lokaler i Ålesund dekkes av huseier, og dekkes inn gjennom økt husleie for lokalene.

På bakgrunn av dette fremmes det forslag om at kap. 1062 Kystverket post 1 Driftsutgifter økes med 11 mill. kroner i 2002 til økte nødvendige merkostnader som følge av flyttingen av Kystdirektoratet til Ålesund. Av dette er 0,8 mill. kroner kompensasjon for økt husleie i Ålesund, som vil bli justert inn i budsjettet for 2003 og senere budsjettår. Fiskeridepartementet vil komme tilbake til Stortinget med en nærmere redegjørelse for prosessen rundt flytting av Kystdirektoratet i forbindelse med 2003-budsjettet. I tillegg foreslås 7 mill. kroner overført fra post 45, jf. omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 1062 post 1 med i alt 18 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kystpartiet mener skipsfarten må likestilles med tilsvarende næringer på land, og er derfor imot at lostjenesten skal være brukerfinansiert. Dette medlem mener at man bør utvide losplikten til å gjelde alle skip som går i kystnære farvann og ikke har skipsoffiserer med kjennskap til leia. Dette medlem mener også at en gratis lostjeneste vil gi incitament til at flere skip benytter seg av lostjenesten med de fordeler dette kan ha for andre skip og for den allmene sikkerheten langs kysten.

Dette medlem mener også at det er uheldig at det skjer merforbruk innenfor statsforvaltninga, men registrerer her at det er vanskelig å beregne inntektene til lostjenesten i forhold til varierende bruk av den pliktige lostjenesten.

Dette medlem er redd at en brukerfinansiert inndekning av tidligere års merforbruk vil påføre norsk skipsfart nye konkurranseulemper i forhold til utenlandske konkurrenter, i og med at mange utenlandske fartøyer er unntatt fra losplikten. Dette medlem er også skeptisk til en tanke om at dagens brukere av lostjenesten skal betale såpass høyere avgifter på grunn av dårlig budsjettering i tidligere år.

Dette medlem er derfor uenig i prinsippet om at det negative avviket på 27,79 mill. kroner skal dekkes inn i 2002 og 2003 gjennom en økning av losgebyret i disse årene.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1062		Kystverket (jf. kap. 4062)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 693 320 000 til kr 721 110 000"	27 790 000

12.1.2 Post 45 Større nyanskaffelser og vedlikehold Sammendrag

Kystverket benytter fra og med 1. januar 2002 regnskapsprinsippet i sitt internregnskap. Anskaffelser over 200 000 kroner (med noen unntak) aktiveres i balansen. For å få en best mulig sammenheng mellom Kystverkets internregnskap og statsbudsjettet/bevilgningsregnskapet, er det lagt opp til at anskaffelser som aktiveres i Kystverkets internregnskap budsjetteres i statsbudsjettet og posteres i bevilgningsregnskapet på kap. 1062 post 45, mens øvrige driftskostnader og anskaffelser under 200 000 kroner budsjetteres og posteres på kap. 1062 post 1.

I forbindelse med vurderingen av fordelingen av statsbudsjettet for 2002 mellom kap. 1062 postene 1 og 45 ble 7 mill. kroner som skulle vært lagt på 1-posten ved en inkurie plassert på 45-posten.

Det fremmes forslag om at kap. 1062 Kystverket post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold reduseres med 7 mill. kroner mot en tilsvarende økning av kap. 1062 Kystverket post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1062 post 45.

12.2 Orienteringssaker til Stortinget

12.2.1 Underdekning i lostjenesten i 2001

Sammendrag

Lostjenesten finansieres gjennom losgebyrene, jf. forskrift av 23. desember 1994 nr. 1128 om losberedskapsgebyr og losingsgebyr. Lostjenestens utgifter, som omfatter lønns- og driftsutgifter i lostjenesten samt investeringer og vedlikehold av losbåter og materiell, har inntil 2001 vært budsjettet over kap. 1066 Lostjenesten postene 1 Driftsutgifter og 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Losgebyrene, som omfatter losingsgebyr og losberedskapsgebyr, var inntil 2001 budsjettet over kap. 4066 post 1 Losgebyr. Losgebyrene er forutsatt å skulle dekke alle utgiftene under kap. 1066 Lostjenesten. Fra 2002 er utgiftene og inntektene budsjettet over Kystverkets nye kapittel 1062.

I statsregnskapet for 2001 ble det under kap. 1066 post 1 Driftsutgifter et uhjemlet merforbruk på 10,33 mill. kroner, noe som utgjør om lag 2,9 pst. av bevilgningen på posten. I tillegg ble det en mindreinntekt på kap. 4066 post 1 Losgebyr på 17,46 mill. kroner. Samlet ble det således et negativt uhjemlet avvik

på 27,79 mill. kroner i forhold til disponibel bevilgning.

Av mindreinntektene på kap. 4066 post 1 Losgebyr er om lag 9 mill. kroner knyttet til forskyvning i innbetalingen av årsgebyrene. Disse inntektene er postert i regnskapet for 2002. Forskyvningen skyldes at regnskapssystemet måtte legges ned en periode ved utløpet av 2001 for å tilpasses det nye økonomisystemet som ble innført med virkning fra 2002. Sett i forhold til dette, er reell inntektssvikt om lag 8,5 mill. kroner. Til tross for en økning i gebyrsatsene på 4 pst. i 2001, økte gebyrinntektene med kun 0,6 pst. Bakgrunnen for at endret trafikksammensetning gir så store utslag, er at gebyrsatsene fastsettes ut i fra størrelsen på fartøyene, og ikke ut fra den reelle kostnaden knyttet til den enkelte losing. Dette fører til at de største fartøyene betaler forholdsmessig mye høyere gebyrer enn små fartøy. Når andelen av trafikken knyttet til store fartøyer går ned, gir dette en vesentlig nedgang i gebyrinntektene.

Fiskeridepartementet har sammen med Kystdirektoratet startet en gjennomgang av gebyrstrukturen under Kystverket, herunder en vurdering av losgebyrene. Dette er dels en oppfølging av St.meld. nr. 47 (1998-1999) Om evaluering av losplikt- og losgebyrsystemene, samt en oppfølging av St.meld. nr. 46 (1999-2000) Nasjonal transportplan 2002-2011 og St.meld. nr. 13 (2000-2001) Om organiseringen av Kystverket, hvor det varsles at Fiskeridepartementet vil foreta en gjennomgang av gebyrstrukturen. I Budsjett-innst. S. nr. 13 (2001-2002) uttaler samferdselskomiteen at det har vært en vekst i gebyrene de siste årene, og ber om at det vurderes tiltak som reduserer kostnadsnivået uten at sikkerheten til sjøs svekkes. Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget på egnet måte om dette. På denne bakgrunn vurderes det nå en endring av regelverket, hvor man ser på muligheten for å gjøre gebyrbelastningen mer kostnadsorientert ved at den fordeles jevner på de ulike fartøystørrelser. Dette vil skape en mer robust gebyrstruktur, som ikke blir så sårbar ved svingninger i trafikkmønsteret. Saken forventes sendt på høring i løpet av 2002, og Fiskeridepartementet vil komme tilbake til Stortinget med saken på egnet måte.

I forhold til kostnadsveksten i 2001 anser Fiskeridepartementet det som uheldig at losvirksomheten ikke holder seg innenfor de disponible budsjetttrammer. Fiskeridepartementet har derfor bedt Kystdirektoratet om å iverksette tiltak på kort og lang sikt for å dekke inn merutgiftene og mindreinntektene fra 2001 samt å

redusere utgiftssiden i lostjenesten. Dette skal gjøres gjennom en mer effektiv kostnadsstyring og rasjonaliseringstiltak. Tiltak som umiddelbart er innført, er økt fokus på vedlikeholdsutgifter, overtidsbruk, drivstoffutgifter og mulig salg av utfasede losbåter som ikke lenger er i bruk. På noe lengre sikt vil blant annet en sentralisering av losformidlingstjenesten bli vurdert. Fiskeridepartementet vil følge den videre utvikling nøye, slik at gebyrbelastningen for skipsfarten skjermes i størst mulig grad.

Fiskeridepartementet legger til grunn prinsippet om 100 pst. brukerfinansiering av lostjenesten, og legger opp til at det uhjemlede negative avviket på 27,79 mill. kroner i 2001 skal dekkes inn i 2002 og 2003. Fiskeridepartementet vil komme tilbake til Stortinget med de budsjettmessige konsekvensene av inndekningen på egnet måte.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kystpartiet, tar dette til orientering.

Komiteens medlem fra Kystpartiet mener også at det er uheldig at det skjer merforbruk innenfor statsforvaltninga, men registrerer her at det er vanskelig å beregne inntektene til lostjenesten i forhold til varierende bruk av den pliktige lostjenesten. Dette medlem mener skipsfarten må likestilles med tilsvarende næringer på land, og er derfor i mot at lostjenesten skal være brukerfinansiert. Dette medlem er redd at en brukerfinansiert inndekning av tidligere års merforbruk vil påføre norsk skipsfart nye konkurranseulempen i forhold til utenlandske konkurrenter, i og med at mange utenlandske fartøyer er unntatt fra losplikten. Dette medlem er også skeptisk til en tanke om at dagens brukere av lostjenesten skal betale såpass høyere avgifter på grunn av dårlig budsjettering i tidligere år. Dette medlem er derfor uenig i prinsippet om at det negative avviket på 27,79 mill. kroner skal dekkes inn i 2002 og 2003 gjennom en økning av losgebyret i disse årene.

Dette medlem viser til framlegg under kap. 1062 Kystverket.

12.2.2 Nyskappingsprogrammet

Sammendrag

I St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-02) foreslo Regjeringen å ikke bevilge midler over kap. 2415 post 74 Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor (nyskappingsprogrammet). I Budsjett-innst. S. nr. 8 (2001-2002) uttalte næringskomiteen:

"Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, har merket seg at det fra regjeringen Stoltenberg ble foreslått å bevilge 30 mill. kroner over denne posten for å prioritere prosjekter som bygger opp om de øvrige satsingsområder i budsjettet, og hvor eksisterende virkemiddelapparat ikke fullt ut dekker de utfordringer en voksende fiskeri- og havbruksnæring står overfor. Flertallet har også merket

seg at regjeringen Bondevik II i sitt budsjett har foreslått å stryke hele beløpet på denne posten i budsjettet, for å finne inndekning for Regjeringens øvrige endringsforslag. Flertallet finner det svært uheldig at den viktige satsingen som det er nødvendig å gjøre i forhold til næringsutvikling i marin sektor, på denne måten blir så betydelig svekket. Flertallet viser til at næringsvirksomhet basert på marint råstoff skal bidra til et betydelig og økt tilskudd til verdiskaping i et nasjonaløkonomisk perspektiv, og gjennom dette utgjøre en del av grunnfjellet i norsk økonomi i fremtiden. Nyskaping og fleksibilitet er en forutsetning for at den norske fiskeri- og havbruksnæringa skal være konkurransedyktig også i fremtiden. Flertallet mener ut fra dette at de betydelige kutt i tilskuddet til næringsutvikling i marin sektor som regjeringen Bondevik II går inn for, svekker denne muligheten. Komiteen ber ut fra dette om at Regjeringen følger denne utviklingen nøye og kommer tilbake til Stortinget med en vurdering av situasjonen, og evt. også et forslag til bevilgning, i Revidert nasjonalbudsjett for 2002."

I 2001 ble det bevilget 30 mill. kroner til nyskappingsprogrammet over kap. 2415 post 74 Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor. Det ble utbetalt 10,16 mill. kroner over posten i 2001, mens 19,84 mill. kroner er overført til 2002. Hele bevilgningen ble imidlertid disponert i 2001 gjennom tilsagn til prosjekter. Det vil således ikke bli gitt tilsagn til nye prosjekter i 2002.

Det vises for øvrig til den pågående gjennomgangen av virkemiddelapparatet i regi av Nærings- og handelsdepartementet. Regjeringen vil på bakgrunn av denne gjennomgangen foreta en helhetlig vurdering av virkemiddelapparatet i forbindelse med 2003-budsjettet, herunder eventuelle behov for særlige ordninger knyttet til marin sektor.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet, tar dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet mener det er uheldig at Samarbeidsregjeringen i budsjettet for 2002 avvirket den marine satsingen gjennom Nyskappingsprogrammet som innebar 30 mill. kroner over Fiskeridepartementets budsjett. Disse medlemmer viser til at konsekvensen av kuttet er dramatisk for det marine samarbeidsprosjektet med Forskningsrådet, NUMA-RIO. Videre har kuttet rammet den felles sterke satsingen på oppdrett av torsk. Den høyt profilerte satsingen på havbeite av hummer og kamskjell kommer ikke i gang. SND vil heller ikke kunne følge opp den betydelige innsatsen på nødvendig teknologiutvikling innen hvitfisk og pelagisk. Disse medlemmer vil peke på at virkningen av dette kuttet for næringen forsterkes av de omfattende nedskjæringene som Regjeringen samtidig foretok i SND. SND har de siste årene brukt om lag 50 pst. av utlånsrammene og om lag 20 pst. av tilskuddsrammene til ulike investerings- og utviklings-

tiltak innen det marine området. Den foreslåtte reduksjon av SNDs rammer har derfor store konsekvenser for SNDs evne til å følge opp vekstmulighetene i denne sektoren.

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen ikke har fulgt komiteens anbefaling om å komme tilbake til Stortinget med en vurdering og eventuelt forslag om ny bevilgning til Nyskappingsprogrammet.

Disse medlemmer understreker at nye arter er svært risikofylt å utvikle, det tar lang tid før den gir avkastning og det kreves derfor politisk vilje til å prioritere utviklingsarbeid dersom verdiskapingspotensialet som i næringen skal bli utløst.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til forslag under avsnitt 20.1 hvor disse medlemmer vil bevilge 15 mill. kroner over kap. 2420 post 50.

Komiteens medlem fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at Senterpartiet og Kystpartiet vil prioritere satsing på nye arter gjennom Nyskappingsprogrammet. Disse medlemmer viser til forslag under kapittel 20.1 i denne innstillingen om å bevilge 30 mill. kroner over kap. 2415 post 74 Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor (Nyskappingsprogrammet).

13. LANDBRUKSDEPARTEMENTET

13.1 Kap. 1107 Statens dyrehelsetilsyn - veterinær vaktordning

Sammendrag

Det ble i januar 2002 inngått avtale mellom Den norske veterinærforening og Landbruksdepartementet om

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	18 678 000
		Fra kr 186 809 000 til kr 205 487 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets primærforslag til budsjettering av dette kapittel og post ikke fremmes, fordi det ville ha fått flertall i strid med den subsidiære budsjettavtale mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	19 500 000
		fra kr 186 809 000 til kr 206 309 000"	

klinisk veterinær vaktordning innenfor en ramme på 50 mill. kroner i 2002.

Det er foreløpig lagt til grunn at all vaktgodtgjørelse skal utbetales som oppgavepliktig lønn t.o.m. 1. juni 2002. Dette innebærer et økt bevilgningsbehov på 19,5 mill. kroner under kap. 1107 post 1 og en tilsvarende innsparing under kap. 1107 post 70. Regjeringen foreslår derfor at kap. 1107 post 1 økes med 19,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av kap. 1107 post 70.

Komiteens merknader

Post 1

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 har foreslått å øke bevilgningen til Statens dyrehelsetilsyn med 19,5 mill. kroner for å følge opp avtalen mellom Den norske veterinærforening og Landbruksdepartementet om klinisk veterinær vaktordning.

Flertallet viser videre til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett for 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet går Flertallet inn for en reduksjon i bevilgningen med 0,822 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Flertallet foreslår derfor samlet en økning i bevilgningen til kap. 1107,1 Statens dyrehelsetilsyn med 18,678 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1107 post 1.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Post 70

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1107 post 70.

*TSE - kostnader til testing av småfe TSE**Sammendrag*

TSE (Transmissible spongiform encephalopathy) er et samlebegrep for en del dødelige sykdommer hos forskjellige dyrearter og mennesker. Kugalskap (BSE), skrapesjuka hos sau og Creutzfeldt Jakobs sykdom hos mennesker er de mest kjente. I EU-kommisjonens faste veterinærkomité (SVC) ble det 22. januar 2002 gitt enstemmig tilslutning til forslag om å utvide undersøkelse av småfe med hensikt å kartlegge EUs småfepopulasjon med tanke på forekomst av TSE. I kartleggingen ligger også undersøkelse av påviste TSE-tilfeller for å fastlegge om disse representerer "småfe-BSE" eller ikke. Forslaget er vedtatt i EU og trådte i kraft fra 1. april 2002 innen EU. Forslaget er ikke vedtatt i EØS.

Norges eventuelle oppfølging av vedtaket vil medføre betydelige merutgifter og praktiske utfordringer i forhold til de tiltak som allerede er besluttet gjennomført. Et evt. vedtak innebærer at Norge må teste 30 000 flere dyr i inneværende år enn tidligere vedtatt, og totalt om lag 60 000 dyr i 2003.

Landbruksdepartementet vil komme tilbake til saken og eventuelle budsjettmessige konsekvenser for 2002 når det er avklart hvordan saken skal oppfølges i Norge.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

13.2 Kap. 1114 Statens næringsmiddeltilsyn*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

Barnematdirektivet skal innlemmes i EØS-avtalen. Det vil samtidig bli iverksatt overvåking av spedbarns

og småbarns kosthold og sammensetning av barnemat på det norske marked, meldeplikt for nye barnematprodukter og informasjonstiltak til småbarnsforeldre, helsepersonell og matvarebransjen. For å få arbeidet raskt i gang og få til nødvendig intensivitet og framdrift, anses det nødvendig med ekstra ressurser de første årene. Det foreslås et oppfølgingsprosjekt i 2002-2003 på til sammen 4,75 mill. kroner, hvorav 1,8 mill. kroner i økt bevilgning i 2002. Økningen foreslås fordelt mellom kap. 706 Sosial- og helsedirektoratet og kap. 1114 Statens næringsmiddeltilsyn post 1 Driftsutgifter med henholdsvis 1,15 mill. kroner og 0,65 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 har foreslått å øke bevilgningen til Statens næringsmiddeltilsyn med 0,65 mill. kroner som del av en samlet prosjektramme på 4,75 mill. kr for å iverksette overvåking av spedbarns og småbarns kosthold og sammensetning av barnemat på det norske marked, meldeplikt for nye barnematprodukter og informasjonstiltak til småbarnsforeldre, helsepersonell og matvarebransjen, i sammenheng med at EUs barnematdirektiv innlemmes i EØS-avtalen. Flertallet viser videre til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet går flertallet inn for en reduksjon i bevilgningen med 0,983 millioner kroner i forhold til Regjeringens forslag. Flertallet foreslår derfor samlet en reduksjon i bevilgningen til kap. 1114,1 Statens næringsmiddeltilsyn med 0,333 millioner kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	333 000
		fra kr 245 523 000 til kr 245 190 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets primærforslag til budsjettering av dette kapittel og post ikke fremmes, fordi det ville ha fått flertall i strid med den subsidiære budsjettavtale mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 1114 post 1 med 650 000 kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 245 523 000 til kr 246 173 000	650 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti ønsker ikke at EUs barnematdirektiv blir godkjent i Norge. Disse medlemmer mener at en åpning for økt bruk av tilsetningsstoffer er å utsette norske småbarn for risiko. Å si ja til direktivet er derfor en både helsefarlig og uønsket tilpasning til EU. Disse medlemmer støtter likevel Regjeringens forslag til bevilgning. Et program for overvåking av kostholdet og sammensetningen av maten til barn er noe disse medlemmer kan støtte uavhengig av innføringen av barnematdirektivet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet vil vise til at Senterpartiet og Kystpartiet er imot at Norge skal godkjenne EUs barnematdirektiv. Disse medlemmer mener det er godt dokumentert at de begrensninger vi i Norge har om tilsetningsstoffer, er helt nødvendig. Disse medlemmer mener det kun er for å skape en falsk trygghet at det nå fra tilhengerne av denne helsefarlige EU-tilpasningen lanseres et kostbart program for overvåking av kosthold og sammensetning av barnematen, meldeplikt for nye produkter og informasjonstiltak. Disse medlemmer går imot den forhåndsgodkjenning som ligger i å bevilge penger til nevnte tiltak, og vil stemme imot Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 1114 post 1 med 650 000 kroner.

Komiteen viser når det gjelder kap. 706 til merknader under avsnitt 9.4.4.

13.3 Kap. 1143 Statens landbruksforvaltning

Post 72 Erstatninger

Sammendrag

Frostating Lagmannsrett avholdt overskjønn i Trollheimsaken 2. september 1999. Skjønnen ble rettskraftig 20. november 1999 og en del av erstatningene ble tilkjent i årlige utbetalinger i 60 år fra 1987. I 2002 utgjør de årlige erstatningsutbetalingene 254 000 kroner.

For å forenkle forvaltningen foreslår Landbruksdepartementet at en, som en frivillig ordning, tilbyr grunneiere med årlig erstatning et engangsoppgjør. Dersom det legges til grunn at alle grunneiere med årlig erstatning på mindre enn 1 000 kroner godtar et tilbud om omgjøring til engangsutbetaling, vil dette kreve en bevilgning på 470 000 kroner i 2002. I løpet

av 2002 vil også oppgjør for resterende erstatningsutbetalinger fra 1987 på 867 000 kroner bli utbetalt.

Det er bevilget 100 000 kroner under kap. 1143 post 72 i 2002. For å dekke årlige erstatningsutbetalinger, oppgjør for erstatningsutbetalinger fra 1987 og forslag om omgjøring til engangsutbetaling foreslår Regjeringen at bevilgningen under kap. 1143 Statens landbruksforvaltning post 72 Erstatninger økes med 1,5 mill.kroner til 1,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

13.4 Kap. 1147 Reindriftsforvaltningen

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Reindriftsstyret fastsatte 30. januar 2002 øvre reinntall for sommerbededistriktene i Vest-Finnmark.

For å følge opp dette mener Landbruksdepartementet det er nødvendig å opprette et prosjektkontor og å vurdere en tiltakspakke for oppfølging. Prosjektkontoret foreslås etablert inneværende år, mens en eventuell tiltakspakke iverksettes fra 1. januar 2003. Rovdyrproblematikken vil også medføre et økt behov for kontroll av faktisk reinntall.

Regjeringen foreslår at kap. 1147 Reindriftsforvaltningen post 1 Driftsutgifter økes med 4 mill. kroner til oppretting av et prosjektkontor og til oppfølging og kontroll i forbindelse med vedtak om øvre reinntall.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 har foreslått å øke bevilgningen til Reindriftsforvaltningen med 4 mill. kroner til økt kontroll med faktisk regntall.

Flertallet viser videre til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidier støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet går flertallet inn for en reduksjon i bevilgningen med 0,129 millioner kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Flertallet foreslår derfor samlet en økning i bevilgningen til kap. 1107, Reindriftsforvaltningen, driftsutgifter med 3,871 millioner kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 28 022 000 til kr 31 893 000"	3 871 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets primærforslag til budsjettering av dette kapittel og post ikke fremmes, fordi det ville ha fått flertall i strid med den subsidiære budsjettavtale mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 28 022 000 til kr 32 022 000"	4 000 000

13.5 Vern av skog og overføring til Jordfondet

Sammendrag

Miljøverndepartementet foreslår under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, ny post 52 Overføring til barskogvern under Jordfondet, en bevilgning på 40 mill. kroner som en ekstraordinær overføring til Jordfondet under Landbruksdepartementet. Formålet er å verne skogarealer.

Landbruksdepartementet og Miljøverndepartementet fremmer i fellesskap forslaget om å øke barskogvernet. Bevilgningen vil kunne anvendes til vern av områder hvor det allerede er registrert viktige verneverdier i forbindelse med verneplanarbeidet. Disse områdene har vært gjenstand for en omfattende saksbehandling slik at det er mulig å fatte vernevedtak relativt raskt. Det legges til grunn at det allerede i 2002 pekes ut områder som er aktuelle for vern. Områdene vernes med hjemmel i naturvernloven. Regjeringen vil legge vekt på å holde god kontakt med skogeierne organisasjoner i gjennomføringsfasen.

Forslaget krever endringer i vedtektene for Jordfondet. Endringene innebærer at formålet med Jordfondet blir utvidet. Fondet skal fortsatt brukes til å forskottere utgifter i forbindelse med kjøp innenfor jordlovens formål. I tillegg skal fondet brukes til å utbetale erstatninger for vern, og vederlag i forbindelse med vern av skogområder etter naturvernloven. Videre skal fondet kunne brukes til frivillig kjøp av vernet eiendom.

De nåværende vedtekter for Jordfondet er godkjent av Stortinget. Det foreslås derfor et romertallsvedtak for at Landbruksdepartementet kan gjøre nødvendige endringer i vedtektene. Endringene vil bli foretatt etter samråd med Miljøverndepartementet. I den forbin-

delse vil departementet også vurdere behovet for å oppdatere vedtektene for øvrig ut fra dagens forvaltningsbehov. Nødvendige endringer i Jordfondets vedtekter vil bli gjort slik at midlene allerede i 2002 kan benyttes til konkrete tiltak i forbindelse med utvidelsen av skogvernet. I tillegg til midlene som foreslås bevilget til skogvern under Miljøverndepartementets budsjett, legges det opp til at om lag halvparten av fondets disponible kapital kan nyttes til skogvern. pr. 31. desember 2000 var disponibel kapital om lag 20 mill. kroner. Det antas videre at rundt halvparten av det som fremover blir tilbakeført fondet av utestående kapital også kan brukes til formålet. Videre arbeides det med planer om salg av Kjeller gård i Skedsmo kommune, med fylkeskommunen som mulig kjøper. Salgsinntekten foreslås overført fondet for ytterligere å styrke skogvernet. Den bevilgningsmessige siden av et slikt salg vil Landbruksdepartementet komme tilbake til på et senere tidspunkt. Imidlertid bes det nå om fullmakt til å selge nevnte eiendom da salgssummen ventelig vil overstige den generelle fullmakten på 5 mill. kroner som Landbruksdepartementet har til å selge statseiendom. Med disse midlene vil en samlet kunne sikre økt framdrift i skogvernet og på en slik måte at man både får inn områder med spesielle miljøkvaliteter, områder som bidrar til et mer representativt skogvern og større sammenhengende områder med lite spor etter tekniske inngrep.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser når det gjelder forslag om

bevilgning under kap. 1427 ny post 52 til merknader under avsnitt 15.2.4.

Komiteen slutter seg til forslag til vedtak V pkt. 9 om endring av vedtektene for Jordfondet og pkt. 10 om salg av Kjeller gård, jf. kapittel 22 Komiteens tilråding.

13.6 Organiseringen av det landbaserte mattilsynet

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2001-2002), Programområde 15, ble Stortinget orientert om hovedretningslinjene for omorganiseringen av den offentlige matforvaltningen. Det skal etableres et nytt tilsyn for landbruksbasert matproduksjon under Landbruksdepartementet. Tilsyn med marine produkter skal fortsatt ligge under Fiskeridepartementet. Det er med utgangspunkt i dette og Stortingets behandling av saken satt i gang en omfattende gjennomgang av både lovverk og tilsyn med sikte på en forenkling. Arbeidet er organisert i 6 delprogrammer:

- Utarbeidelse av ny matlov (delprogram 1)
- Organisering av et nytt mattilsyn utenom tilsyn med marine produkter (delprogram 2)
- Utredning av grenseflaten mellom det nye mattilsynet og miljørettet helsevern (delprogram 3)
- Organisering av tilsyn med marine produkter, herunder tilsyn med sjøpattedyr og produkter av disse (delprogram 4)
- Sykdomsforvaltning av akvatiske dyr i oppdrett (delprogram 5)
- Etablering av ny vitenskapskomité (delprogram 6)

Helsedepartementet har ansvar for delprogram 1, 3 og 6. Fiskeridepartementet har ansvar for delprogram 4 og 5, mens Landbruksdepartementet har ansvar for delprogram 2.

Det landbaserte mattilsynet (heretter kalt Mattilsynet) vil ha ansvar for tilsyn med produksjon, import og frambud av all mat med unntak av marine produkter. Ansvar for vann som næringsmiddel skal plasseres etter samme prinsipper som for andre næringsmidler. Omorganiseringen skjer ved at en tar sikte på å slå sammen Statens næringsmiddeltilsyn, Statens dyrehelsetilsyn og Statens landbrukstilsyn til én organisasjon. Samtidig vil staten overta ansvaret for og inkludere de deler av tilsynsvirksomheten i de kommunale og interkommunale næringsmiddeltilsynene som er relatert til Mattilsynets oppgaver. Omorganiseringen har som mål å sikre et mer samordnet og enhetlig tilsyn enn det dagens organisering gir mulighet for, og skal samtidig gi en betydelig effektiviseringsgevinst.

Det vises til nærmere omtale i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til St.prp. nr. 63 (2001-2002) der det er foreslått en organisering med to tilsyn - et landmatbasert tilsyn og et sjømattilsyn. Flertal-

let viser til den høringsrunde som er foretatt, samt Finanskomiteens høringer i sammenheng med revidert nasjonalbudsjett. Resultatet av disse høringene viser at de aller fleste instanser går inn for en modell med ett samlet tilsyn for landbasert produksjon og sjømatproduksjon. Viktige hensyn fra høringsinstansene er at næringslivet skal oppleve tilsynet som effektivt og samordnet. Enkelte bedrifter opplever at dagens system fører til dobbelttilsyn. Etter samråd med departementene har flertallet derfor kommet til at det bør etableres ett felles mattilsyn for landbasert og sjøbasert matproduksjon. Flertallet slutter seg for øvrig til Regjeringens vurderinger.

Flertallet peker på at en her står overfor en reform av stor betydning og av et stort omfang, og vil understreke viktigheten av at det blir holdt en god framdrift i gjennomføringen av hele programmet for å sikre at reformen blir mest mulig vellykket. Flertallet legger videre til grunn at det fremmes sak for Stortinget om ett mattilsyn på egnet måte.

Flertallet slutter seg for øvrig til Regjeringens vurderinger, blant annet at laboratoriene fristilles.

Komiteens medlemmer Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at omorganiseringen av mattilsynet er en omfattende og viktig sak, og at Regjeringen varslet at den vil komme tilbake til Stortinget høsten 2002 med en grundig gjennomgang av alle spørsmål knyttet til det nye Mattilsynet.

Disse medlemmer viser til at det under høringene er kommet fram mange og viktige kritiske merknader til de vurderinger Regjeringen har gjort. Det er reist spørsmål om det er godt nok samsvar mellom størrelsen på det sentrale leddet og de oppgaver dette skal ivareta, uklarhet om omfang og oppgaver som skal legges til de regionale kontorene og de uavklarte spørsmålene rundt organiseringen av laboratorietjenestene.

Disse medlemmer viser til organiseringen og de økonomiske, juridiske og eierskapsmessige forhold rundt laboratorietjenesten skal utredes videre. Disse medlemmer er enig i at laboratorietjenesten må organiseres slik at det ikke oppstår tvil om Mattilsynets habilitet. Staten må imidlertid ha et overordnet ansvar for at det bygges opp en vel fungerende laboratorietjeneste, og at det ikke kan overlates private aktører alene.

Disse medlemmer mener at staten i forbindelse med omorganisering av Mattilsynet også må overta ansvaret for de laboratorier som i dag eies av kommunene drives av det kommunale næringsmiddeltilsynet, med mindre dagens kommunale eiere selv ønsker å drive de ulike virksomhetene videre. Etter overtakelsen må disse laboratoriene innpasses i den framtidige laboratoriemodellen.

Disse medlemmer viser videre til at det under høringen i komiteen fra bl.a. næringsmiddelbedriftene og Forbrukerrådet ble argumentert for ett, felles mattilsyn for landbasert og sjøbasert mat, mens bl.a. Fiskeridirektoratet og Norges Fiskarlag i høringene overfor

departementet støttet forslaget om et eget tilsyn for sjømat og peker på de særegne forhold for denne produksjonen og på den nære sammenheng dagens organisering gir mellom ressurskontroll og kvalitetskontroll i fiskerinæringen.

På bakgrunn av de mange og vesentlige innvendinger som er kommet mot ulike sider av de prinsipper Regjeringen vil legge til grunn for det videre arbeidet med organiseringen av det nye Mattilsynet, mener disse medlemmer at Regjeringen må komme tilbake til Stortinget med en egen sak om organiseringen av Mattilsynet.

Disse medlemmer ber om at Regjeringen i den forbindelse foretar en ny gjennomgang av de oppgaver som skal ligge til det sentrale leddet og hvilken bemanning som er nødvendig for å ivareta disse, at oppgavene som skal legges til de regionale leddene klargjøres bedre og at den fremtidige organiseringen av laboratorietjenesten klargjøres. Det legges til grunn at staten også overtar de laboratorier som i dag eies av kommunene og drives i tilknytning til kommunale næringsmiddeltilsynene, med mindre de ulike kommunene selv ønsker å drive disse videre.

Disse medlemmer viser til at bl.a. næringsmiddelindustrien og Forbrukerrådet mener det landbaserte og det sjøbaserte mattilsynet bør slås sammen til ett Mattilsyn, mens bl.a. Fiskeridirektoratet og Norges Fiskarlag mener fortsatt bør være et eget tilsyn for sjømat. Disse medlemmer mener at også dette alternativet bør utredes slik at de ulike hensyn som må avveies i denne sammen blir grundig og bredt belyst, og at Stortinget således får et bredere grunnlag å vurdere dette spørsmålet på.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget med en egen sak om organisering av Mattilsynet, hvor oppgaver og dimensjoner av det sentrale leddet og de regionale leddene er grundig gjennomgått, med forslag om tilbud om overtakelse av de kommunalt eide laboratoriene og hvor et felles mattilsyn for landbasert- og sjøbasert mat også er utredet og vurdert."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet vil peke på at utredningen bl.a. må vise hvordan de uttrykte merambisjoner som man i dag har innen fiskerisektoren, blir videreført i et slikt felles tilsyn slik at et samlet tilsyn ikke fører til at kvalitetskontrollen og ambisjonene på fiskerisida blir lavere. Disse medlemmene vil understreke den nære sammenheng som dagens organisering gir mellom ressurskontroll og kvalitetskontroll i fiskerinæringen. Utredningen må derfor også sørge for at ressurskontrollen, som er en viktig forutsetning for ressursforvaltningen, får tilstrekkelig med ressurser til å opprettholde et aktivt og fleksibelt uteparat. Disse medlemmer vil be Regjeringen

komme tilbake med forslag til lokalisering for den sentrale enheten som ivaretar tilsynet for marin sektor og landbruk på en hensiktsmessig måte, og at tilsynet plasseres under Helsedepartementet.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen bl.a. legger frem et forslag om at laboratorietjenestene skal organiseres uavhengig av tilsynene, at laboratorietjenesten konkurransesutsettes og at det åpnes for at Mattilsynet kan kjøpe tjenester fra private tilbydere. Disse medlemmer er enig i at laboratorietjenesten må organiseres slik at det ikke oppstår tvil om Mattilsynets habilitet. Disse medlemmer kan vanskelig se at Regjeringen gir noen god begrunnelse for at konkurransesetting gir klare økonomiske, kompetansemessige eller habilitetsmessige fordeler, verken på kort eller lang sikt. Konkurransesetting vektlegger korte oppdrag og markedsføring og dermed mindre kompetanseoppbygging og utvikling. Oppdragsusikkerhet i det enkelte laboratorium kan skape svingninger og ustabilitet som svekker det langsiktige arbeidet og gjør det vanskelig å holde på kompetansen. I tillegg vil disse medlemmer peke på at laboratoriene bør være eid av det offentlige sett i lys av habilitetsspørsmål. Disse medlemmer vil derfor understreke at Staten bør ha det overordnede ansvaret for en vel fungerende laboratorietjeneste, men med mulighet for lokal, kommunalt eierskap om kommunene selv finner det hensiktsmessig og ønskelig.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en utredning om ett mattilsyn. Laboratorietjenestene skal ikke konkurransesettes og tilsynet plasseres under Helsedepartementet."

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til arbeidet med organisering av nytt mattilsyn. Dette medlem vil peke på at hensyn til næringsutøverne tilsier at det er viktig at den lokale nærhet og kunnskap ikke svekkes i en omorganisering til et nytt mattilsyn. Dette medlem vil understreke at flere elementer ved omorganiseringen er uklare. Dette gjelder blant annet argumentene knyttet til om det skal være ett eller to tilsyn og sentrale aspekter vedrørende organisering av laboratorievirksomheten.

Dette medlem vil påpeke at høringsprosessen har vært svært kort for en sak av så omfattende betydning for svært mange.

Dette medlem foreslår følgende:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram spørsmålet om ny organisering av Mattilsynet som en egen sak for Stortinget høsten 2002."

Komiteens medlem fra Kystpartiet mener at saken må utredes spesielt med hensyn til økonomi, laboratorieorganisering og relasjoner til folkehelse/

kommunenes miljørettede helsevern. Kystpartiet ønsker ett matvaretilsyn som ivaretar både fiske- og landbruksprodukter. De kommunale næringsmiddeleltilsynene må opprettholdes for å sikre den nødvendige koordineringen med primærhelsetjenesten.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen å utrede saken om Mattilsynet spesielt med hensyn til økonomi, laboratorieorganisering og relasjoner til folkehelse/kommunenes miljørettede helsevern."

14. SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Sammendrag

Nedenfor følger en beskrivelse av forslag til vedtak om bevilgningsendringer på Samferdselsdepartementets område i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002. For en grundigere beskrivelse av forslagene, vises det til egen proposisjon fra Samferdselsdepartementet som legges fram samtidig med proposisjonen om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at nevnte proposisjon, St.prp. nr. 60 (2001-2002) behandles av Stortinget på grunnlag av Innst. S. nr. 227 (2001-2002) fra samferdselskomiteen.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at det er 2 000-3 000 ledige personer innenfor anleggssektoren. Det er god samfunnsøkonomi å øke investeringene for å kunne sette ledige hender og maskiner i arbeid. Dette vil spare samfunnet for utgifter til arbeidsledighetstrygd, samtidig som bedre infrastruktur er en fordel for næringsliv og privatpersoner.

Disse medlemmer vil derfor foreslå å bruke 1 mrd. ekstra til investeringer på vegsektoren. Investeringene fordeles med at 200 mill. kroner bevilges over ramma til fylkeskommunene, kap. 572 post 70, der fylkeskommunene blir bedt om at de ekstra midlene brukes til opprusting av fylkesvegene. Videre foreslår dette medlem at det over budsjettet til statens vegvesen, kap. 1320 post 31 settes 200 mill. kroner av til rassikring, 600 mill. kroner fordeles på fylkene til opprusting av sekundært riksvegnett, kap. 1320 post 30. Av de 600 mill. kronene øremerkes 100 mill. kroner til bruk på fylkene til nye gang- og sykkelvegprosjekter.

Disse medlemmer viser til de nevnte kapitler hvor bevilgningsforslagene fremkommer.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

14.1 Kap. 1310 Flytransport

Post 70 Godtgjørelse for innenlandske flyruter

Sammendrag

Samferdselsdepartementet og flyselskapene rehandler kontrakter på eksisterende flyruter, bl.a. som følge av at passasjeravgiften er avviklet fra 1. april 2002 og fordi flytransport ikke lenger er omfattet av merverdiavgiftsregimet. Det er dessuten inngått nytt anbud på ruten til Fagernes fra 1. april 2002, og det skal inngås nytt anbud på ruten til Værøy fra 1. august 2002.

Samlet foreslås derfor posten økt med 8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

14.2 Kap. 1311 Tilskudd til regionale flyplasser

14.2.1 Post 70 Tilskudd til Luftfartsverkets regionale flyplasser

Sammendrag

Sterk trafikksvikt innebærer at Luftfartsverkets inntekter fra luftfartsavgiftene må reduseres med 200 mill. kroner i forhold til forutsetningene i St.prp. nr. 1 (2001-2002). Luftfartsverkets evne til å selvfinansiere investeringene blir tilsvarende redusert. Regjeringen foreslår på denne bakgrunn å styrke Luftfartsverkets budsjett med 100 mill. kroner, hvorav 98 mill. kroner er en reell styrking og 2 mill. kroner knytter seg til endelig oppgjør for statens/Luftfartsverkets overtakelse av Brønnøysund lufthavn, jf. omtale av post 71 og kap. 2450.

Posten foreslås økt med 100 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 har foreslått å øke bevilgningen til Luftfartsverket og regionale flyplasser med 100 mill. kroner. Flertallet viser videre til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet går flertallet inn for en reduksjon i bevilgningen med 30 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag. Flertallet foreslår derfor samlet en økning i bevilgningen til kap. 1311,70 Tilskudd til regionale flyplasser, tilskudd til Luftfartsverkets regionale flyplasser med 70 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1311		Tilskudd til regionale flyplasser	
	70	Tilskudd til Luftfartsverkets regionale flyplasser, forhøyes med ..... fra kr 97 000 000 til kr 167 000 000"	70 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets primærforslag til budsjettering av dette kapittel og post ikke fremmes, fordi det ville ha fått flertall i strid med den subsidiære budsjettavtale mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1311		Tilskudd til regionale flyplasser	
	70	Tilskudd til Luftfartsverkets regionale flyplasser, forhøyes med ..... fra kr 97 000 000 til kr 197 000 000"	100 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til svar fra finansministeren på spørsmål 72 fra Arbeiderpartiet om hvilke konsekvenser reduksjonen av bevilgningen på kap. 1311 post 70 Regionale flyplasser med 30 mill. kroner i år vil ha. Ifølge svaret vil den reduksjonen avtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet innebærer føre til at investeringer i visuelle hjelpemidler på Evenes og Haugesund flyplasser og reovering av taxebanen på Flesland må utsettes.

Disse medlemmer konstaterer at regjeringspartiene og Fremskrittspartiet gjennom dette svekker Luftfartsverkets investeringsbudsjett ytterligere i en periode hvor nedgangen i lufttrafikken innebærer en inntektssvikt for Luftfartsverket og hvor flytilbudet i distriktene er truet.

Disse medlemmer vil støtte Regjeringens forslag om en økning i bevilgningene på 100 mill. kroner på kap. 1311 post 70 Regionale flyplasser.

14.2.2 Post 71 Tilskudd til ikke-statlige flyplasser

Sammendrag

Samferdselsdepartementet ble i november 2001 meddelt at Brønnøysund kommune aksepterte et fra- drag på 2 mill. kroner i godtgjørelsen for statens overtakelse av Brønnøysund lufthavn med bakgrunn i at kommunen ikke hadde fjernet en søppelfylling ved

lufthavnen. Beløpet foreslås nå omdisponert fra post 71 til post 70, slik at Luftfartsverkets budsjett kompenseres for merkostnadene ved opprydningen.

Posten foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

14.3 Kap. 1320 Statens vegvesen

Post 31 Rassikring

Sammendrag

Utrygghet i forhold til mulige ras er et problem på betydelige deler av det norske vegnettet. Ras har også i den senere tid forårsaket tragiske ulykker. På denne bakgrunn ønsker Regjeringen å styrke innsatsen på rassikring. Posten foreslås økt med 50 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at behovet for midler til rassikring er langt større enn det som er foreslått. Posten foreslås økt med ytterligere 200 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320)	
	31	Rassikring, kan overføres, kan nyttes under post 30, forhøyes med ..... fra kr 146 600 000 til kr 396 600 000"	250 000 000

14.4 Kap. 1330 Særskilte transporttiltak*Post 71 Tilskudd til ekspressbuss**Sammendrag*

Det vises til omtale av saken om etteroppgjør for ordningen med kompensasjon for autodieselavgift for tilskuddsberettiget rutedrift i St.prp. nr. 50 (2001-2002), der den bevilgningsmessige håndtering av saken ble henvist til omgrupperingsproposisjonen våren 2002.

Posten foreslås redusert med 10,8 mill. kroner mot en tilsvarende økning av Kommunal- og regionaldepartementets kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner post 60 Innbyggertilskudd.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 1330 post 71 med 10,8 mill. kroner.

14.5 Kap. 1351 Overføringer til NSB BA*Post 70 Betaling for persontransporttjenester**Sammendrag*

Med bakgrunn i forslaget om økt kompensasjon til ordningen med 40 pst. skole- og studentrabatt, foreslås posten økt med 4 mill. kroner, jf. egen omtale nedenfor av ordningen med skole- og studentrabatt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til merknader under avsnitt 14.8.

14.6 Kap. 2450 Luftfartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603)*Post 24 Driftsresultat**Sammendrag*

Luftfartsverkets økonomi er betydelig svekket i forhold til saldert budsjett for 2002, i hovedsak som følge av en svikt i trafikkinntektene på 200 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslår Regjeringen å styrke Luftfartsverkets budsjett med 100 mill. kroner, hvorav 98 mill. kroner er reelt og 2 mill. kroner er knyttet til et etteroppgjør for statens/Luftfartsverkets overtakelse av Brønnøysund lufthavn, jf. omtale av post 30 og av kap. 1311 postene 70 og 71. Revidert driftsbudsjett for Luftfartsverket framgår i forslagene til vedtak bak i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2450 post 24.

*Post 30 Flyplassanlegg**Sammendrag*

Som følge av at Luftfartsverkets driftsbudsjett er svekket i forhold til saldert budsjett for 2002, må også investeringsbudsjettet revideres. Dette som en følge av

at Luftfartsverket er selvfinansiert. Revidert investeringsbudsjett for Luftfartsverket er på 500 mill. kroner. Dette er fordelt med 430 mill. kroner på stamruteflyplassene og 70 mill. kroner på de regionale flyplassene.

Posten foreslås redusert med 98,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

14.7 Kap. 5450 Luftfartsverket (jf. kap. 2450)*Post 35 Til investeringsformål**Sammendrag*

Det er direkte sammenheng mellom bevilgningen over post 35 og bevilgningen over kap. 2450 post 24 underpost 24.8 Til investeringsformål, jf. omtalen foran av kap. 2450 og revidert driftsbudsjett for Luftfartsverket i forslagene til vedtak bak i proposisjonen. Posten foreslås redusert med 113,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Innst. S. nr. 227 (2001-2002) der Arbeiderpartiet foreslo at Regjeringen skulle komme tilbake til Stortinget med forslag om en startbevilgning for utbygging av Stavanger lufthavn Sola i 2003.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet har registrert det overhengende behovet for investeringer Stavanger lufthavn, Sola, og Kirkenes lufthavn står overfor. På denne bakgrunn ber disse medlemmer Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en fremdrifts-/investeringsplan for disse to lufthavnene i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

14.8 Ordningen med 40 pst. skole- og studentrabatt

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) foreslo Regjeringen Stoltenberg å innføre en ordning med 30 pst. skole- og studentrabatt for månedskort og andre periodekort i den lokale kollektivtransporten der fylkeskommunene gir tilskudd, samt for NSB BAs tog. Samtidig ble det lagt til grunn at alle fylkeskommuner skal innføre en ordning med ungdomskort for aldersgruppen 16-19 år. Begge ordningene ble forutsatt å skulle tre i kraft fra 1. august 2002, og fylkeskommunene ble for dette kompensert med 27 mill. kroner gjennom inntektsystemet.

I St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) foreslo Regjeringen Bondevik II en økning i rabattsatsen for ordningen med skole- og studentrabatt. I denne forbindelse ble kompensasjonen til fylkeskommune økt med 10 mill. kroner og NSB BA ble kompensert med 5 mill. kroner i tillegg det beløp (8 mill. kroner) som tidligere var kompensert gjennom takstøkning. På grunn av betydelig usikkerhet omkring beregningene av kompensasjonen, har ECON Senter for økonomisk analyse gjennomført en utredning på oppdrag fra Sam-

ferdselsdepartementet (rapport 26/02). Regjeringen ønsker å øke rabattsatsen fra 30 til 40 pst. Ut fra en rabattsats på 40 pst. for ordningen med skole- og studentrabatt og på grunnlag av ECONs rapport, fremmes det forslag om å øke kompensasjonen med 21 mill. kroner, fordelt med 17 mill. kroner til fylkeskommunene (kap. 572 post 60) og 4 mill. kroner til NSB BA (kap. 1351 post 70).

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at rabatttilbudet for elever og studenter på bl.a. NSB er blitt dårligere fra nyttår som følge av nye forhandlinger mellom Utdanningsdepartementet og trafikkselskapene om rabattavtaler. Disse medlemmer foreslår derfor å øke bevilgningene under kap. 572 post 60 og kap. 1351 post 70 med i alt 15 mill. kroner utover Regjeringens forslag slik at studentrabattene på NSB, Nord-Norgebussen og Hurtigruta kan gjenopprettes fra 1. august 2002.

Komiteen viser når det gjelder forslag om økte bevilgninger under kap. 572 post 60 og kap. 1351 post 70 til merknader under henholdsvis avsnitt 7.14 og avsnitt 14.5.

15. MILJØVERNDEPARTEMENTET

15.1 Kap. 1400 Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400)

15.1.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Posten foreslås redusert med 1 090 000 kroner som overføres til kap. 1400 postene 71 og 76, jf. omtale under disse postene.

Posten foreslås også redusert med 790 000 kroner som følge av en reduksjon i utgiftene til forvaltning av tilskuddet til miljøverntiltak på Kola, jf. omtale under kap. 1400 post 78.

Sammenlagt foreslås posten redusert med 1 880 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1400 post 21.

15.1.2 Post 71 Internasjonale organisasjoner Post 76 Støtte til internasjonale miljøtiltak og nasjonale energitiltak, kan overføres

Sammendrag

I budsjettet for 2002 foretok Miljøverndepartementet flere sammenslåinger av enkelte kapitler til ett felles

kapittel med flere store poster. I denne forbindelsen ble det ved en inkurie stående beløp inne på kap. 1400 post 21 som skulle vært overført til kap. 1400 postene 71 og 76. Midlene skal gå til dekning av internasjonale forpliktelser og tilskudd til nasjonale og internasjonale organisasjoner.

Miljøverndepartementet foreslår å redusere bevilgningen under kap. 1400 post 21 med 1 090 000 kroner mot økning i bevilgningen under kap. 1400 post 71 med 300 000 kroner og kap. 1400 post 76 med 790 000 kroner.

Utbetalingene på post 21 går også til bundne kontingenter til organisasjoner hvor Stortinget eller Regjeringen har gjort vedtak om norsk deltakelse. To av organisasjonene har vedtatt store økninger i kontingentene så sent at det ikke var mulig å få dette med i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002). Dette gjelder kontingenten til European Environment Agency i København og til sekretariatet for Klimakonvensjonen.

Det fremmes forslag om ekstra bevilgning for 2002 på 1 500 000 kroner for å dekke de økte kostnadene til de to kontingentene.

For post 71 innebærer dette et samlet forslag om en økning på 1 800 000 kroner, mens post 76 foreslås økt med 790 000 kroner.

I tillegg foreslås det at stikkordet "kan overføres" fjernes fra kap. 1400 post 71.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om økning av bevilgningene under kap. 1400 postene 71 og 76, samt fjerning av stikkord "kan overføres" under post 71.

15.1.3 Post 78 Miljøtiltak til nikkilverkene på Kola, kan overføres

Sammendrag

Norge har på visse vilkår forpliktet seg til å gi tilskudd på 270 mill. kroner til miljøtiltak ved nikkilverket i Petchenga, Kola i Russland. I 2001 ble det bevilget 43,2 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 84 (2000-2001) og Innst. S. nr. 325 (2000-2002). For 2002 ble det bevilget 170 mill. kroner samt gitt en tilsagnsfullmakt på 54,6 mill. kroner ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2001-2002). Planen var at Norge skulle undertegne avtalen i 2001 og begynne med utbetalingene dette året. Avtalen ble først undertegnet i desember 2001. Dette har medført forskyvninger i utbetalingstakten, og de første utbetalingene vil derfor ikke bli foretatt før i 2002. Bevilgningene foreslås derfor justert ned. Tilsagnsfullmakten på kap. 1400 post 78 må økes tilsvarende. Forslaget til endring får også betydning for administrasjonsutgiftene som også foreslås redusert, jf. omtale under kap. 1400 post 21.

Miljøverndepartementet fremmer forslag om at kap. 1400 post 78 reduseres med 87,0 mill. kroner til 83,0 mill. kroner, og at tilsagnsfullmakten under kap. 1400 post 78 økes med 87,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1400 post 78, samt til forslaget om økning av tilsagnsfullmakt, jf. forslag til vedtak IV pkt. 3.

15.2 Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)

15.2.1 Post 1 Driftsutgifter og Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2002 ble det opprettet en ny post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002). Posten ble opprettet for å dekke utgifter til faglige prosjekter og oppdrag samt utgifter knyttet til inntekter over kap. 4427. De fleste av midlene på posten var bevilget over kap. 1427 post 1 i statsbudsjettet for 2001.

Det viser seg i ettertid å være betydelige regnskapsmessige og revisjonsmessige problemer knyttet til deler av denne omplasseringen av utgiftene. Dette gjelder flyttingen av utgifter på 7,0 mill. kroner som motsvares av inntekter på kap. 4427 post 1. Beløpet består i all hovedsak av rene driftsutgifter som Direktoratet for naturforvaltning får refundert over kap. 4427 post 1 for bl.a. forvaltningen av Statens fiskefond og Viltfondet. Videre gjelder det diverse utgifter i forbindelse med fremleie av direktoratets lokaler i Trondheim som felles husleie til Statsbygg, renholdsutgifter og drift av annen felles infrastruktur i bygget. Disse utgiftene er en integrert del av direktoratets ordinære virksomhet,

og lar seg derfor vanskelig skille ut fra driftsutgiftene som føres over kap. 1427 post 1.

Det foreslås derfor at bevilgningen under kap. 1427 post 21 reduseres med 7,0 mill. kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 1427 post 1.

I tillegg foreslås et romertallsvedtak om adgang til å overskride kap. 1427 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4427 post 1, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1427 postene 1 og 21. Komiteen slutter seg dessuten til forslag II pkt. 4 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1427 post 21.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti er gjort oppmerksom på at det innenfor de tildelte ressursrammer ikke er mulig å gjennomføre rotenonbehandling av Steinkjervassdragene med garanti for et faglig forsvarlig opplegg. For at dette skal være mulig, må DN tilføres 2,5 mill. kroner over post 1427.21. Dersom Steinkjeraksjonen ikke fullføres i 2002, vil den gjennomførte høstaksjonen i 2001 være uten mening og man vil være tilbake til utgangspunktet for fjorårets aksjoner.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 32 305 000 til kr 27 805 000"	4 500 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til merknaden under kap. 15.9 og de betydelige konfliktene som oppstår som en følge av oppbygging av ulvebestanden i Norge. Senterpartiet ønsker på

denne bakgrunn økte bevilgning til forebyggende arbeid og statlige fellingslag, derfor ønsker dette medlem å øke kap. 1427 post 21 med 4 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 32 305 000 til kr 29 305 000"	3 000 000

15.2.2 Post 32 Statlig erverv, fylkesvise verneplaner, kan overføres

Sammendrag

Posten skal dekke utgifter til erstatning av de økonomiske tap som eiere og rettighetshavere har ved vernevedtak etter naturvernloven, jf. erstatningsreglene i loven. Posten skal også dekke kjøp av områder som er vernet eller forutsatt vernet etter naturvernloven m.m.

Arbeidet med fylkesvise verneplaner skal etter planen avsluttes i 2005, jf. Miljøverndepartementets resultatmål 1.1 i St.prp. nr. 1 (2001-2002) og Stortingets tilslutning til dette.

I forbindelse med avslutningen av statsregnskapet for 2001, er verdien av utestående tilsagn på posten anslått til å være noe større enn det som ble lagt til grunn ved beregningen av tilsagnsfullmakten i forbindelse med utarbeidelsen av statsbudsjettet for 2002. Dette innebærer tilsvarende behov for økning av tilsagnsfullmakten for 2002.

I lys av ovennevnte foreslås det å øke tilsagnsfullmakten på posten med 7,2 mill. kroner til totalt 46,8 mill. kroner for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag IV pkt. 3 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

15.2.3 Post 33 Statlig erverv, barskogvern, kan overføres

Sammendrag

Posten dekker utgifter til erstatning av eiers og rettighetshaveres økonomiske tap ved barskogvern etter naturvernloven, jf. erstatningsreglene i loven. Posten skal også dekke kjøp av barskogområder som er vernet eller forutsatt vernet etter naturvernloven, samt utgifter som staten som grunneier har i forbindelse med forvaltningen av innkjøpte eiendommer. Arbeidet med Barskogplanen skal etter planen avsluttes i 2003, med siste vernevedtak knyttet til delplan Øst Norge i 2003, jf. Miljøverndepartementets resultatmål 1.1 i St.prp. nr. 1 (2001-2002) og Stortingets tilslutning til dette.

I forbindelse med avslutningen av statsregnskapet for 2001, er verdien av utestående tilsagn på posten anslått til å være noe større enn det som ble lagt til grunn ved beregningen av tilsagnsfullmakten i forbindelse med utarbeidelsen av statsbudsjettet for 2002. Dette innebærer tilsvarende behov for å øke tilsagnsfullmakten for 2002 med 17,2 mill. kroner.

I tillegg ble det ved beregningen av tilsagnsfullmakten i forbindelse med utarbeidelsen av statsbudsjettet for 2002 innarbeidet budsjettmessig dekning av tidligere gitte tilsagn på til sammen 3 mill. kroner basert på forventede inntekter knyttet til salg av makeskifteareal. Eventuelle inntekter fra salg av makeskifteareal kan, som følge av dette særskilte vedtaket, medføre tilsvarende overskridelse av bevilgningen under kap. 1427 post 33. Da disse inntektene anses som usikre med hensyn til når eventuelt salg av makeskifteareal kan

realiseres, finner Miljøverndepartementet det ikke riktig at de forventede salgsinntektene i 2002 inngår i beregningsgrunnlaget for inndekning av utestående tilsagn på posten. Endringen medfører ikke økte kostnader knyttet til gjennomføringen Barskogplanen, men innebærer teknisk justering av tilsagnsfullmakten og en mer korrekt beregning av denne i henhold til bevilgningsreglementet.

I lys av ovennevnte foreslås det å øke tilsagnsfullmakten på posten med 17,2 mill. kroner til totalt 247,5 mill. kroner for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag IV pkt. 3 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

15.2.4 Post 52 (Ny) Overføring til barskogvern under Jordfondet

Sammendrag

Posten er ny og foreslås opprettet for å dekke ekstraordinær overføring til Jordfondet under Landbruksdepartementet med det formål å verne barskogarealer.

Omfanget av barskogvern oppfattes internasjonalt og i markedene som et viktig kriterium på bærekraftig skogforvaltning. NINA og SKOGFORSK har nylig på oppdrag fra Miljøverndepartementet og Landbruksdepartementet gjennomført en evaluering av skogvernet. I rapporten fra evalueringen anbefales en betydelig styrking av skogvernet, og det pekes på hvilke skogtyper som bør prioriteres for vern på kort sikt.

For å kunne gjennomføre vern av skog raskere og smidigere enn det som er mulig ved årlige bevilgninger over statsbudsjettet, foreslås det å benytte deler av Jordfondets midler til vern av skog. For å legge grunnlaget for dette, foreslås bevilget 40,0 mill. kroner. over kapittel 1427 ny post 52 Overføring til barskogvern under jordfondet til finansiering av vern av skogområder med store verneverdier. Bevilgningen vil bli overført til Jordfondet.

I tillegg til bevilgningen forutsetter dette endring i vedtektene til fondet. Jordfondet forvaltes av Landbruksdepartementet. Jordfondet brukes i dag til å forskuttere utgifter i forbindelse med kjøp etter jordloven. Det vises til forslag til vedtak om endring av vedtektene i Jordfondet under Landbruksdepartementets område, slik at Jordfondet utvides til også å omfatte erstatninger for vern og vederlag i påvente av vern av skogsområder etter naturvernloven. Videre foreslås det at fondet kan nyttes til frivillige kjøp av vernet eiendom.

Bevilgningen vil kunne anvendes til vern av områder hvor det allerede er registrert viktige verneverdier i forbindelse med verneplanarbeidet. Disse områdene har vært gjenstand for en omfattende saksbehandling slik at det er mulig å fatte vernevedtak relativt raskt. Det legges til grunn at det allerede i 2002 pekes ut områder som er aktuelle for vern.

Områdene vernes med hjemmel i naturvernloven. Regjeringen vil legge vekt på å holde god kontakt med skogeiernes organisasjoner i gjennomføringsfasen.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslås en bevilgning på 40,0 mill. kroner under kap. 1427 ny post 52.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringsparti-

ene, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å bevilge 25 mill. kroner til kap. 1427 post 52 Direktoratet for naturforvaltning, (NY) Overføring til barskogvern under Jordfondet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	52	(NY) Overføring til barskogvern under Jordfondet, bevilges med	25 000 000"

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	52	(NY) Overføring til barskogvern under Jordfondet, bevilges med	40 000 000"

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet inneholder et kutt på 15 mill. kroner i overføring til barskogvern under Jordfondet. Disse medlemmer støtter ikke dette kuttet og ønsker å opprettholde regjeringens opprinnelige forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener et forsøk på å øke tempoet og omfanget for gjennomføring av Barskogvernet ikke hører hjemme i en budsjettrevisjon. Private eiere er generelt de beste forvaltere av eiendommer, og vi går imot å akselerere gjennomføringen av Barskogvernet.

Disse medlemmer vil primært stemme imot forslag om bevilgning under kap. 1427 ny post 52.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Dokument nr. 8:42 (2001-2002), Forslag fra representantene Ola D. Gløtvold og Marit Arnstad om

endring av erstatningsreglene for vern i nasjonalparker og for landskapsverneområder, der Senterpartiet fremmet følgende forslag;

"Stortinget ber Regjeringen om å fremlegge de nødvendige forslag til lovendring for å sikre at det økonomiske tap som påføres grunneiere ved rådighetsinnskrenkninger som følge av vern til nasjonalpark og/eller landskapsverneområde, blir erstattet etter de samme prinsipper som for naturreservat."

15.3 Kap. 1429 Riksantikvaren (jf. kap. 4429)

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1,343 mill. kroner, jf. tekst under kap. 1429 post 75.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 75 Internasjonalt samarbeid, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås at kap. 1429 post 1 reduseres med 1,343 mill. kroner mot tilsvarende økning av kap. 1429 post 75. Midlene skal nyttes til tilskudd til Stiftelsen Nordic World Heritage Oslo til dekning av lønns- og driftsutgifter i 2002.

Det nordiske verdensarvkontoret (Nordic World Heritage Office) ble etter avsluttet prøveperiode og på grunnlag av tilrådingen i evalueringsrapporten, omorganisert og etablert som en permanent stiftelse med navnet Nordic World Heritage Foundation den 14. mars 2002. Formålet med stiftelsen er å styrke arbeidet med UNESCOs konvensjon for vern av verdens kultur- og naturarv. Stiftelsen gir mulighet for koordinering av de nordiske landenes innsats i arbeidet med å oppfylle intensjonene og kravene bak UNESCOs konvensjon for vern av verdens kultur- og naturarv. Stiftelsen skal arbeide for å reise midler fra ulike organisasjoner.

Miljøverndepartementet forutsettes å finansiere stiftelsen gjennom en årlig grunnbevilgning på 2,5 mill. kroner. Stiftelsens styre skal bestå av representanter fra alle de nordiske landene og UNESCO.

Lønns- og driftsutgifter til Det nordiske verdensarvkontoret er dekket under kap. 1429 post 1 inntil stiftelsen ble etablert. Det er satt av i alt 2,5 mill. kroner til dette i 2002. Ved opprettelse av stiftelsen går disse midlene som driftstilskudd til stiftelsen.

Miljøverndepartementet foreslår at tilskuddet til stiftelsen bevilges under kap. 1429 post 75 Internasjonalt samarbeid og at posten økes gjennom tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1429 post 1. Tilskuddet for 2002 fra tidspunktet stiftelsen ble opprettet, blir 1 343 000 kroner. Kap. 1400 post 75 foreslås derfor økt med dette beløpet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1429 post 75.

15.4 Kap. 1432 Norsk kulturminnefond

Sammendrag

Bakgrunn

Regjeringen uttalte i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) at den ville legge fram forslag om et kulturminnefond. I tråd med dette fremmer Regjeringen forslag om å etablere Norsk kulturminnefond ved å fremme forslag om en bevilgning av fondskapital på 200 mill. kroner. Dette antas å ville gi en avkastning på rundt 12 mill. kroner pr. år. For 2003 forventes en avkastning ca. 6 mill. kroner tilsvarende avkastningen for et halvt år. Regjeringen vil komme tilbake til dette i budsjettproposisjonen for 2003.

Begrunnelse for opprettelse av Norsk kulturminnefond

Det er behov for å styrke arbeidet med å sikre verneverdige kulturminner og kulturmiljøer. Det er beregnet at ca. 1 pst. av våre kulturminner forsvinner hvert år.

For å snu denne negative utviklingen, er det nødvendig å utvikle virkemidler som kan stimulere til økt verneinnsats fra eiere og næringsliv.

I dag står private eiere for den daglige forvaltningen av de aller fleste kulturminner og kulturmiljøer. Dette vil være situasjonen også i fremtiden. Private eiere og forvaltere av kulturminner og kulturmiljøer må derfor gis større muligheter for å ta vare på og utvikle disse.

Norsk kulturminnefond skal føre til mer effektive samarbeidsformer mellom offentlig og privat sektor, og bygge opp under en styrket verneinnsats. Fondsmidlene skal utløse midler fra privatpersoner, næringsliv og andre. På den måten vil fondet gi synergieffekter og utløse mer innsats.

Nærmere om Norsk kulturminnefond

Norsk kulturminnefond skal dekke hele kulturminnefeltet. Minst 1/3 av fondets avkastning bør over tid nyttes til fredede kulturminner og kulturmiljøer. Det er en forutsetning at fondets midler skal være et supplement til Riksantikvarens ordinære tilskuddsordninger.

Det foreslås at Norsk kulturminnefond opprettes med et eget styre. Styret forutsettes oppnevnt av Miljøverndepartementet. Styret fordeler avkastningen av fondet etter eksterne søknader. Det skal vedtektsfestes at styret skal prioritere prosjekter som gir synergieffekter, som utløser private midler eller betydelig egeninnsats. Det skal vedtektsfestes at det i gjennomsnitt skal være en privat medfinansieringsandel på 50 pst. i de prosjektene fondet engasjerer seg i, og den private medfinansieringen skal minst være 30 pst. i det enkelte prosjekt.

Fondet skal sikre sin egen drift, herunder nødvendig saksbehandlingskapasitet og kjøp av tjenester.

Fondskapitalen på 200 mill. kroner foreslås bevilget under kap. 1432, ny post 90 Fondskapital. Fondskapitalen plasseres som kontolån til statskassen. Avkastning og tilsvarende midler til tilskudd og drift av styre og sekretariat for fondet foreslås bevilget i 2003.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 200 mill. kroner under kap. 1432 ny post 90.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen foreslår å opprette et Kulturminnefond. Disse medlemmer viser til at kap. 1429 post 72 ble styrket ved endelig behandling av budsjettet for 2002, og ønsker ikke ytterligere styrking av dette området gjennom statlige tilskudd. Disse medlemmer mener at man i langt større grad må bruke skatte- og avgiftssystemet til å stimulere til privat verneinnsats for å sikre bredde og mangfold i bygningsarven. Eier skal derfor ikke betale skatter og avgifter for restaurering og vedlikehold av fredede og verneverdige objekter.

Disse medlemmer vil stemme imot Regjeringens forslag under kap. 1432 ny post 90.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at Regjeringen legger opp til å styrke kulturminnevernet gjennom opprettelsen av et eget kulturminnefond, og minner om at alle partiene i Stortinget unntatt Frp tidligere har støttet dette i Innst. S. nr. 256 (1999-2000) om Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand og om tilleggsmelding til St.meld. nr. 8 (1999-2000).

Disse medlemmer viser til at organisasjonene i det frivillige kulturminnevernet er svært opptatt av Norsk kulturminnefond og dets innretning. De har vært spesielt opptatt av at Regjeringen er knapp i sin omtale av en rekke viktige sider av fondets institusjonelle innretning og dets framtidige arbeidsmåte. Disse medlemmer påpeker at slike signaler må tas på alvor, og at det er lite heldig hvis det skal treffes beslutninger om disse forhold i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002. Disse medlemmer ber derfor Regjeringen å gjennomføre en inkluderende prosess, og komme tilbake med et forslag til hvordan fondet skal organiseres og dets mandat.

Disse medlemmer mener at et fond som gir en årlig avkastning på 12 mill. kroner ikke er tilstrekkelig for å utløse betydelig finansiering fra andre hold eller vesentlig redusere de manglende bevilgninger til kulturminnevernet i Norge. Kulturminneutvalget tok i NOU 2002:1 til orde for at fondet bygges opp slik at det kan ha en årlig avkastning på 100 mill. kroner. Disse medlemmer mener derfor fondets kapital etter hvert bør økes vesentlig.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet merker seg videre at Regjeringen uttrykkelig sier at det skal være en forutsetning at fondets midler skal være et supplement til riksantikvarens ordinære tilskuddsordninger. I denne forbindelse vil disse medlemmer be Regjeringen sikre den økonomiske rammen riksantikvaren har for restaurering og vedlikehold av middelalderbygninger er tilstrekkelig til en snarlig fullføring av restaureringen av Utstein Kloster, uten at dette utsetter restaurering og vedlikehold av andre middelalderbygninger.

15.5 Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)

Post 73 Tilskudd til biloppsamlingssystemet

Sammendrag

Det foreslås at driftsstøtten over kap. 1441 post 73 økes med 9,0 mill. kroner som følge av strengere krav til oppsamlingssystemene i forbindelse med implementering av EUs nye bilvrakdirektiv. Dette innebærer at tilskuddet pr. bilvrak øker fra 355 kroner til 556 kroner.

Nytt regelverk har vært på høring og Miljøverndepartementet tar sikte på å forskriftsfeste kravene med virkning fra 1. juli.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 1441 post 73 med 9 mill. kroner.

15.6 Kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk

Post 21 Betaling for statsoppdraget

Sammendrag

Stortinget vedtok i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2002 en reduksjon på 38 mill. kroner i statsoppdraget til Statens kartverk, samtidig som det ble uttrykt at man ønsket å ta dette opp på nytt i Revidert nasjonalbudsjett 2002. Stortinget forutsatte at den forserte sjøkartleggingen skulle skjermes. Konsekvensene av reduksjonen har i første rekke gått ut over landkartleggingen og eiendomsregistrering.

Bakgrunnen for at det foreslås å tilføre Kartverket økte midler nå, er at reduksjonen i produksjonen av landkartdata på sikt ville fått ringvirkninger utover reduksjonen i statsoppdraget, siden slik kartlegging i stor grad er samfinansiert med kommunene og andre. Statens kartverks andel utgjør om lag 25 pst. Samarbeidet skjer innen Geovekst-konseptet om etablering og vedlikehold av et landsdekkende digitalt kartgrunnlag. Det gjennomføres som kommunevise prosjekter, der Kartverket ivaretar prosjektledelsen. Dette sikrer en enhetlig prosjektstyring, ved at et omfattende offentlig regelverk ivaretas på en ensartet måte og gir standardiserte opplegg å forholde seg til for den private bransje som tilbydere. Når Kartverkets bidrag reduseres, betyr dette at de andre partene må betale vesentlig mer, eller at omfanget av kjøp av tjenester i den private bransjen vil bli redusert. Situasjonen for 2002, uten økte bevilgninger, ville medført både at de andre partene måtte betale mer og at kjøp av tjenester fra private ville blitt redusert. Statens kartverk har de to siste årene redusert staben med 60 årsverk. Det er foreløpig ikke innført stillingskutt i 2002.

På denne bakgrunn foreslås det å bevilge 20 mill. kroner. Bevilgningen gir i store trekk Statens kartverk muligheten til å opprettholde fremdriften i inngåtte avtaler.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 1465 post 21 med 20 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kystpartiet mener at Regjeringens ambisjonsnivå i forhold til å få nye sjøkart for flere viktige skipsleier er altfor lave. Dermed fører dette til at man utsetter både mennesker og fartøy for store farer. Dette medlem registrerer at selv om det ble forutsatt fra Stortingets side at Sjøkartverket

ikke skulle bli rammet på grunn av budsjettreduksjonen som skjedde i forbindelse med Statsbudsjettet 2002, er Sjøkartverkets aktivitet sterkt merket av de knappe bevilgningene. Dette medlem vil peke på at MVA-reformen også har bidratt til å redusere aktiviteten. Dette medlem viser til at bare MVA-reformen har medført en redusert aktivitet tilsvarende 8 mill. kroner i 2002.

Dette medlem mener man må ha et større ambisjonsnivå i forhold til å få fornyet sjøkartene, og foreslår derfor at man minst øker bevilgningene tilsvarende den økte kostnadsrammen som MVA-reformen medførte.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk	
	21	Betaling for statsoppdraget, forhøyes med ..... fra kr 337 897 000 til kr 365 897 000"	28 000 000

15.7 Kap. 1471 Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 4471)

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det er inngått en ny nordisk samarbeidsavtale mellom Norge, Sverige og Finland om Antarktisekspedisjonene. Ifølge den nye avtalen skal Norge betale samme beløp over en 6-års periode som i dag, men fordelingen av midlene blir noe annerledes.

Det fremmes forslag om en økning på 4,0 mill. kroner på post 1 for å dekke Norges utgifter til Antarktisekspedisjonen for 2002.

Posten foreslås også redusert med 2 450 000 kroner, jf. omtale under kap. 4471 post 4 nedenfor. Sammenlagt innebærer dette at posten foreslås økt med 1 550 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

15.8 Kap. 4471 Norsk Polarinstitutt

Post 4 Refusjon fra Svalbardbudsjettet

Sammendrag

Kap. 0017 i Svalbardbudsjettet heter "Refusjon til Norsk Polarinstitutt". På dette kapitlet er det stilt midler til rådighet for Polarinstituttet gjennom en posteringsfullmakt. Disse midlene er inntektsført på kap. 4471 post 4. Siden posteringsfullmakten er opphørt fra 2002 må fullmakten gis som en belastningsfullmakt og pengene skal derfor ikke inntektsføres.

Miljøverndepartementet fremmer forslag om at både kap. 4471 post 4 og kap. 1471 post 1 justeres ned med kr 2 450 000.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4471 post 4.

15.9 Vurdering av konsekvenser av ulveforvaltningen

Sammendrag

Ved behandlingen av Dokument nr. 8:8 (2000-2001) - Forslag frå stortingsrepresentant John Dale om at Stortinget skal få seg førelagt planen om å etablere eit forvaltningsområde for ulv, jf. Innst. S. nr. 111 (2000-2001), gjorde Stortinget vedtak om at

"Regjeringen bes på egnet måte legge frem for Stortinget en konsekvensanalyse av forvaltningsplanen, herunder forhold knyttet til økonomi og forvaltningspraksis i de aktuelle områdene planen omfatter, så raskt som mulig etter at de fylkesvise forvaltningsplaner foreligger, og senest i løpet av første halvår 2002".

Regjeringen fastsatte vinteren 2001 et forvaltningsområde for par og familiegrupper av ulv, jf. St.meld. nr.24 (2000-2001). Området er avgrenset til nærmere fastsatte fylker og kommuner på Østlandet og Sørlandet. Det ble slått fast at både Norge og Sverige har et ansvar for forvaltningen av den sørskandinaviske bestanden av ulv, og at ulvebestanden på norsk side skal forvaltes med utgangspunkt i et strengt vern av et begrenset antall familiegrupper som skal aksepteres etablert innenfor forvaltningsområdets grenser. Utenfor forvaltningsområdet ble det lagt opp til at slik etablering ikke skal tillates, og det ble konkret uttalt at forvaltningen, innenfor viltlovens rammer, vil innebære felling av eksisterende familiegrupper og alle revirmarkerende par utenfor området, samt at det seinere også kan være aktuelt å åpne for lisensjakt på ulv utenfor forvaltningsområdet. Om forvaltningen innenfor forvaltningsområdet, ble det uttalt at det også der vil være aktuelt å felle revirmarkerende par og også familiegrupper av ulv dersom bestanden tåler det. Til grunn for slik felling vil ligge blant annet en vurdering av det totale konfliktpotensialet for vedkommende par eller familiegruppe av ulv i forhold til konfliktpotensialet i andre familiegrupper innenfor forvaltningsområdet.

I St.meld. nr. 24 (2000-2001) ble det også informert om at alle fylker, som framover i tid kan bli berørt av familiegrupper av ulv i løpet av 2001, ville utvikle mer detaljerte fylkesvise forvaltningsplaner for alle store rovdyr, herunder ulv. Det ble vist til at det også innenfor forvaltningsområdet vil være områder som er mindre egnet og områder som er mer egnet for familiegrupper av ulv, og at både kartlegging av mulige konflikter og planlegging av aktuelle tiltak skal gjøres av fylkesmannen i det enkelte fylket med utgangspunkt i fylkesvise forvaltningsplaner.

Det har vært nedlagt et omfattende arbeid med fylkesvise forvaltningsplaner i de aktuelle fylkene. Arbeidet er imidlertid komplisert og tidkrevende av flere årsaker. Planene skal omfatte alle de store rovdyrartene, og de skal inneholde både en grundig konfliktanalyse og en prioritering av regionale mål, tiltak og virkemidler, samt økonomiske forhold. Det har videre vært forutsatt en omfattende dialog og medvirkning i forhold til de fylkesvise rovviltutvalg og kommunene. Særlig de deler av planene som omhandler vurdering og prioritering av mål, tiltak og virkemidler har vist seg kompliserte å behandle og oppnå enighet omkring. Flere av de aktuelle fylkene er også berørt av jerveforvaltningen, og prosessen med evaluering og endringer av forvaltningsprinsippene for jerv i Sør-Norge har bidratt til forsinkelser. Arbeidet med fylkesvise forvaltningsplaner har derfor tatt mer tid enn først antatt.

Det har i løpet av vinteren 200H002 blitt sendt inn førsteutkast til faglig gjennomsyn i Direktoratet for naturforvaltning (DN) fra fylkene Hedmark, Oslo/Akershus, Østfold, Aust-Agder og Telemark, mens Buskerud, Vestfold og Oppland fortsatt arbeider med sine utkast (i Oppland er det bare en kommune som inngår i forvaltningsområdet for ulv). Konsekvensene av forvaltningsområdet for ulv er derfor vurdert ut fra foreliggende kunnskap om skader og forebyggende tiltak, data fra bestandsovervåkingen og "Rovbasen", samt innholdet i de førsteutkastene til fylkesvise forvaltningsplaner som er sendt inn til DN for faglig gjennomgang. Følgende forhold knyttet til ulveforvaltningen er vurdert: Utvikling i bestand og skader, skadepotensiale og forebyggende tiltak, jaktrelaterte problemstillinger, leie av jaktrett i ulverevir, samt forhold knyttet til lokalsamfunn og frykt.

Miljøverndepartementet legger opp til en grundig og detaljert vurdering av konsekvenser og erfaringene med ulveforvaltningen i forbindelse med den nye stortingsmeldingen om rovviltforvaltning som skal legges fram for Stortinget innen utgangen av 2003. I denne vurderingen vil en også gjennomgå det mulige potensialet og de komparative fordeler som rovdyrkommuner kan ha med hensyn til eksempelvis rovdyrbasert næringsutvikling, herunder rovdyrturisme.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for saken.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Kystpartiet, tar det som står i proposisjonen om ulveforvaltningen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at Revidert nasjonalbudsjett inneholder en gjennomgang av erfaringer med det etablerte forvaltningsområdet for ulv. Dette som oppfølging av Dokument nr. 8:8 (2000-2001). Regjeringen synes å være fornøyd med den ulveforvaltningen som har vært gjennomført. Redegjørelsen sier at det har vært nedgang i den norske ulvebestanden det siste året, og at den politiske forutsetningen om at det ikke skal være etablerte familiegrupper utenfor forvaltningsområdet er oppfylt. Det står videre at sauetapene grunnet ulv er relativt små, og de forebyggende tiltakene har vært vellykket.

Disse medlemmer vil påpeke at det er betydelige konflikter knyttet til oppbygging av ulvebestanden i Norge. Konflikten er særlig knyttet til husdyrhold, utvikling av hjorteviltbestandene og trivsel og trygghet for folk i en del lokalsamfunn.

Det har dukket opp ulv i en rekke nye områder det siste året, og mye tyder på at ulvene heller har forflyttet seg til nye områder enn å ha blitt borte. Det er observert tre ulver som har holdt til i Gudbrandsdalen over lengre tid, og det kan tyde på at det er revirmarkerende dyr blant disse. Allerede i fjor sommer forårsaket ulv betydelige skader på beitedyr i områder vest for Gudbrandsdalslågen. I løpet av vinteren er flere sauer blitt tatt av ulv mens de gikk i utekveer. Lokale instanser har søkt om fellingstillatelse på ulv flere ganger i løpet av vinteren, men har fått avslag hver gang. Når en ny beitesesong er i gang, kommer meldinger om nye, store tap av beitedyr etter ulveangrep. Det er omsider gitt fellingstillatelse, men mulighetene til å kunne felle ulv er langt dårligere om sommeren enn på sporsnø om vinteren. Det gikk også alt for lang tid fra søknaden ble innlevert og til fellingstillatelse ble innvilget.

Disse medlemmer mener at ulveforvaltningen ikke har fungert tilfredsstillende, når slike ting skjer. I et område der det drives så intensiv beitebruk, burde ikke ulv ha fått anledning til å slå seg ned.

For å bøte på problemene foreslår disse medlemmer økte bevilgninger til forebyggende tiltak mot rovviltskader og til økt bruk av statlige og kommunale jaktlag, jf. kapittel 20 i denne innstillingen. Disse medlemmer vil også påpeke at lokale folkevalgte organer bør trekkes inn i rovviltforvaltningen, og det må etableres smidigere ordninger for å kunne gi raskere fellingstillatelser.

16. ARBEIDS- OG ADMINISTRASJONS- DEPARTEMENTET

16.1 Kap. 1 H.M. Kongen og H.M. Dronningen

Post 50 Hofforvaltningen mv.

Sammendrag

Som en følge av den gjennomførte overføring av tidligere personale i Slottsforvaltningen til Det Kongelige Hoff, er det foretatt nye beregninger når det gjelder arbeidsgiverandel til Statens Pensjonskasse (SPK), feriepenger og forsikringer. I tillegg er det behov for et styrket vedlikehold ved Det Kongelige Slott, Bygdø Kongsgård og Oscarshall.

Posten foreslås økt med 9,2 mill. kroner til 83,25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.2 Kap. 2 H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen

Post 1 Apanasje

Sammendrag

Posten foreslås økt med 2,0 mill. kroner til 4,5 mill. kroner. Forslaget må sees i sammenheng med kronprinsparets overtakelse av Skaugum, og at staten har ansvar for å holde tronarvingen med en bolig av tilfredsstillende standard.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.3 Kap. 1503 Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 86 (2000-2001), ble det bevilget 8,7 mill. kroner. Tilskuddet til avsetningen i 2001 ble beregnet på grunnlag av lønnsmassen i det statlige tariffområdet pr. 1. oktober 2000. Beløpet skal videreføres til 2002, og det fremmes derfor forslag om tilleggsbevilgning på 8,7 mill. kroner under kap. 1503 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.4 Kap. 1510 Fylkesmannsembetene

16.4.1 Innledning

Sammendrag

Stortinget har vedtatt at fylkeslegene og utdanningsdirektørene skal inkluderes i fylkesmannsembetene fra 1. januar 2003, og at de tre nåværende etatene blir én etat fra samme tidspunkt. Økonomiske konsekvenser ved integreringen av om lag 600 personer hos fylkeslegene og statens utdanningskontorer til fylkesmannsembetene utgjør ca. 12 mill. kroner.

En slik inkludering innebærer bl.a. at de administrative funksjonene i de tre embetene skal slås sammen til én funksjon. Arbeidet med omorganiseringen er planlagt gjennomført i løpet av inneværende år, med sikte på at den nye etaten skal være operativ fra årsskiftet.

En prosjektgruppe for integreringen (Inn-gruppa) har satt ned fire faggrupper for å kartlegge problemstillingene, gi forslag til løsninger og utarbeide kostnadsanslag for løsningene. De berørte fagdepartementene og etatene er med i gruppen. I faggruppe for personal er også de tilsattes organisasjoner med.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

16.4.2 Tiltak for å legge til rette for integrasjonen på arkivområdet

Sammendrag

1. Rydding og klargjøring av arkiver for overføring/avlevering
2. Innbinding av kopibøker
3. Innbinding av journaler
4. Utarbeiding av ny, felles arkivnøkkel for fylkesmennene
5. Konverteringskostnader
6. Kompetanseutviklingstiltak

I forbindelse med integrasjonen på arkivområdet foreslås det bevilget 5 mill. kroner for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 1510 post 1 til merknader under avsnitt 16.4.5.

16.4.3 Tiltak for å legge til rette for integrasjonen på IKT-området

Sammendrag

1. Standard kontorprogramvare for alle virksomheter
2. Minstekrav til ytelse på PC-er som benyttes til standardoppgaver
3. Integrasjon av de ulike ekstranettløsninger, som samles med nødvendig funksjonalitet under fylkesmennenes ekstranettløsning "Idun"
4. Utdanningskontorene og fylkeslegene deltar i samarbeidet med felles web-publiseringsallerede fra april/ mai 2002, for å være fullt ut til stede fra 1. januar 2003.

De direkte kostnadene som kan forventes å påløpe i forbindelse med integrasjonen på IKT-området er ca. 5 mill. kroner under post 1.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 1510 post 1 til merknader under avsnitt 16.4.5.

16.4.4 Tiltak ifm. lokalisering/husleie

Sammendrag

Som følge av integreringen er det ønskelig med samlokalisering. Dette er aktuelt hos fylkesmannen i Nordland, Telemark og Aust-Agder.

1. Hos fylkesmannen i Nordland er ikke Statens utdanningskontor samlokalisert med de andre etatene, men det legges opp til et makeskifte med Kartkontoret som holder til i Statens hus.
2. I Telemark er engangskostnadene knyttet til flytting av både fylkeslegen og utdanningskontoret, samt til ombygging knyttet til husleieavtalen.

3. I Aust-Agder kan utdanningskontoret flytte inn i Statens hus til høsten. Fylkeslegen forventes å kunne gjøre dette ved årsskiftet 2002/ 2003.

Engangskostnader i forbindelse med samlokaliseringen i disse tre fylkene er beregnet til 2 mill. kroner for 2002.

Det fremmes på grunnlag av dette forslag om en økning av kap. 1510 Fylkesmannsembetene post 1 Driftsutgifter med 12 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag til bevilgning under kap. 1510 post 1 til merknader under avsnitt 16.4.5.

16.4.5 Forslag til bevilgning under kap. 1510 post 1

Standpunkttabell, avsnitt 16.4.5

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
1510	1	Fylkesmannsembetene							
	1	Arkiv	+5,000	+5,000	0,000	+5,000	0,000	+5,000	+5,000
	2	IKT	+5,000	+5,000	0,000	+5,000	0,000	+5,000	+5,000
	3	Samlokalisering i tre fylker	+2,000	+2,000	0,000	+2,000	0,000	+2,000	+2,000
	4	Ressurser til tilsyn med barnevernsinstitusjoner					+33,480		
		Generell effektivisering				-30,000			
		Sum	+12,000	+12,000	0,000	-18,000	+33,480	+12,000	+12,000

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 1510 post 1 med i alt 12 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at fylkeslegen og utdanningsdirektøren skal inkluderes i fylkesmannsembete. Dette bør gi innsparinger som kan dekke omstillingskostnadene. Det samlede budsjettet er uten denne økningen på nesten 730 mill. kroner. Disse medlemmer går derfor inn for å kutte

12 mill. kroner på kap. 1510 post 1. Disse medlemmer vil derfor stemme imot Regjeringens forslag under kap. 1510 post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er betydelig rom for effektivisering av fylkesmannsembetene, ikke minst ved å unngå dobbeltarbeid i forhold til andre offentlige etater. Det er også rom for besparelser og redusert byråkrati knyttet til Fylkesmannens landbruksavdeling. Disse medlemmer foreslår derfor å redusere bevilgningene med 18 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 728 465 000 til kr 710 465 000"	18 000 000

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at fylkesmannsembetene har ansvaret for tilsynet med barneverninstitusjoner. Manglende ressurser til tilsyn rammer de svakeste som kan bli utsatt for ytterligere negative opplevelser.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 728 465 000 til kr 761 945 000"	33 480 000

16.5 Kap. 1522 Statens forvaltningstjeneste

16.5.1 Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Terminforskyvning av inntekter

Statens forvaltningstjeneste fikk en forskyvning av utgifter som var planlagt på driftsposten i 2001, til 2002. Terminforskyvningen medførte at Forvaltningstjenesten ikke fikk nyttiggjort seg merinntekter for ca. 8 mill. kroner. Dette medfører at det er behov for gjenbevilgning av utgifter knyttet til bl.a. forvaltningsnett-samarbeidet og telefontjeneste for departementsfelleskapet. Det foreslås derfor en tilleggsbevilgning på 8,0 mill. kroner.

Elektronisk arkiv og saksbehandling for departementene

Regjeringen ønsker å utvikle felles løsninger for elektronisk arkiv- og saksbehandling for departementene (Dep-sak). Kostnadene i 2002 utgjøres av en del engangskostnader, som innkjøp av maskinvare og nødvendig utstyr, samt ansettelse/ engasjement av personer/ konsulenter til prosjektarbeidet og IT-arbeid.

Totale merutgifter i forbindelse med prosjektet er for 2002 beregnet til 6,140 mill. kroner. Av dette foreslås 1,230 mill. kroner på post 1.

Til sammen foreslås det en økning av bevilgningen under kap. 1522 post 1 med 9,230 mill. kroner.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 16.5.1

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
			mill. kroner						
1522	1	Statens forvaltningstjeneste							
	1	Terminforskyvning av inntekter	+8,000	+8,000	+8,000	+8,000	+8,000	+8,000	+8,000
	2	Elektronisk arkiv mv.	+1,230	+1,230	0	+1,230	0	+1,230	+1,230
	3	Kutt							
		Sum	+9,230	+9,230	+8,000	+9,230	+8,000	+9,230	+9,230

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1522 post 1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti går imot Regjeringens forslag til påplussing på kap. 1522 post 1 med 1,23 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 228 317 000 til kr 236 317 000"	8 000 000

*16.5.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter**Sammendrag*

Norge forpliktet seg etter EØS-avtalen til å følge fastsatte oversendelsesrutiner med bruk av elektroniske blanketter i kommunikasjonen med EUs Publication Office. Kostnadene med å tilpasse Norsk lysingsblads løsninger til disse kravene har vist seg å være større enn anslått på budsjetteringstidspunktet. I tillegg er portokostnadene blitt høyere.

Posten foreslås økt med 1,4 mill. kroner mot tilsvarende økning på inntektskapittel 4522 post 4.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1522 post 21.

*Komiteens merknader**Standpunkttabell, avsnitt 16.5.3*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
1522	45								
	1	ODIN	+2,625	+2,625	+2,625	+2,625	+2,625	+2,625	+2,625
	2	Elektronisk arkiv mv.	+4,910	+4,910	0	+4,910	0	+4,910	+4,910
		Sum	+7,535	+7,535	+2,625	+7,535	+2,625	+7,535	+7,535

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1522 post 45.

*16.5.3 Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold**Sammendrag*

Det foreslås en økning av bevilgningen på post 45 på totalt 7,535 mill. kroner. 2,625 mill. kroner skal dekke investeringer for å utbedre kvalitetsproblemer ved departementenes felles internettportal, Odin, gjennom ekstraordinær utskifting av enkelte deler av systemløsningene. Videre foreslås en økning av posten på 4,910 mill. kroner for å utvikle fellesløsninger for elektronisk arkiv- og saksbehandlingssystem (jf. omtale under post 1).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti går imot Regjeringens forslag til påplussingen til elektronisk arkiv på kap. 1522 post 45 med 4,91 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 16 759 000 til kr 19 384 000"	2 625 000

16.6 Kap. 4522 Statens forvaltningstjeneste*Post 4 Inntekter - Norsk lysingsblad**Sammendrag*

Inntektene til Norsk lysingsblad er knyttet til abonnemeter og annonser. For å delvis dekke økte kostnader ved produksjonen av Norsk lysingsblad foreslås annonseprisene satt opp med 11 pst., og prisen for firmemeldinger satt opp med 5 pst. med virkning fra 1. juli 2002. Dette er antatt å gi en inntektsøkning på 1,4 mill. kroner.

Kap. 4522 post 4 foreslås derfor økt tilsvarende, jf. kap. 1522 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.7 Kap. 1541 Pensjoner av statskassen*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

I saldert budsjett for 2002 er det lagt til grunn et bevilgningsbehov på 26,156 mill. kroner. Oppdaterte regnskapstall viser at det for 2001 er regnskapsført

totalt 16,478 mill. kroner under kap. 1541 post 1. Bakgrunnen for forskjellen i regnskapstall for 2001 og budsjett 2002 er en ekstraordinær nedgang i spesielle førtidspensjoner i NSB, som føres under dette kapitlet. På bakgrunn av oppdaterte prognoser forventes det en ytterligere nedgang i kostnadene under dette kapitlet i 2002.

Det foreslås derfor at bevilgningen på kapittel 1541 post 1 justeres ned med 11,156 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2002, slik at total bevilgning blir 15,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.8 Kap. 1542 Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten

16.8.1 Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Prognosene for 2002 baserer seg blant annet på tall fra 2001. Regnskapstallene fra 2001 viser en lavere tilgang av nye pensjoner enn forventet. Ikke minst har økningen av AFP-pensjoner vært lavere enn det som ble anslått ved budsjetteringstidspunktet for 2002-budsjettet. De oppdaterte prognosene viser at pensjonsutbetalingene i 2002 vil bli om lag 654 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i St.prp. nr. 1 (2001-2002).

Regjeringens forslag om å øke toleransebeløpet under AFP-ordningen fra 4 000 til 15 000 kroner anslås på den annen side å medføre 5 mill. kroner i økte utbetalinger. Det vises til nærmere omtale av forslaget under kap. 666. På grunnlag av ovenstående foreslås bevilgningen under kap. 1542 post 1 redusert med 649,074 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.8.2 Post 70 For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse

Sammendrag

Det vises til omtalen ovenfor av post 1. På grunnlag av nye anslag, foreslås bevilgningen under post 70 redusert med 7,883 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.9 Kap. 1544 Boliglån til statsansatte

Post 90 Lån

Sammendrag

I vedtatt budsjett for 2002 er bevilgningen på kap. 1544 post 90 på 1,5 mrd. kroner. Statsregnskapet for 2001 viser at det er regnskapsført totalt 4,593 mrd. kroner under kap. 1544 post 90.

I 2002 er det budsjettert med utbetaling av ca. 13 200 nye lån. Det er forutsatt en gjennomsnittlig utbetaling

på 460 000 kroner pr. lån, noe som gir en total økning av utlånsporteføljen med 6,072 mrd. kroner. Samtidig forventes de totale avdrag og ekstraordinære innfrielser å beløpe seg til ca. 1,8 mrd. kroner.

På bakgrunn av SPKs prognoser for 2002 foreslås det at kap. 1544 post 90 oppjusteres med 2,772 mrd. kroner, slik at det totale bevilgningsbehovet blir 4,272 mrd. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, ber Regjeringen i samarbeid med partene gjennomgå omfanget og innholdet i boliglånsordningen, og vurdere en innstramning i denne. Gjennomgangen må synliggjøre statens kostnader med ordningen og fordelene som knytter seg til denne for låntaker. I forbindelse med budsjettet for 2003 legges det frem en orientering om dette. Endringer i lånerammen kan komme i forbindelse med ordinære forhandlinger mellom staten som arbeidsgiver og de statsansatte.

Medlemene i komiteen frå Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti vil peike på at det er arbeidsgivar sin rett, både i offentlig og privat sektor, å tilby sine tilsette gunstige låneordningar gjennom pensjonskasser. Dette både for å kunne halde på, og kunne rekruttere kvalifisert personale.

16.10 Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen til statsansatte

Post 80 Renter

Sammendrag

Som følge av forslaget om å øke kap. 1544 Boliglån til statsansatte post 90 med 2,772 mrd. kroner, forventes de totale renteinntektene under kapittel 5607 post 80 å øke med 90,09 mill. kroner, noe som medfører en total bevilgning på 775,09 mill. kroner i 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.11 Kap. 4546 Yrkesskadeforsikring

Post 1 Premie - yrkesskadeforsikring

Sammendrag

I saldert budsjett for 2002 er det lagt til grunn en bevilgning på 54,288 mill. kroner. Regnskapet for 2001 viser imidlertid at premieinntektene ble betydelig høyere enn budsjettert. Årsaken til merinntektene i fjor er hovedsakelig avtalen om yrkesskadeforsikring som Posten Norge BA inngikk med SPK. På bakgrunn av at avtalen med Posten Norge BA er forlenget med ett år, viser SPKs prognoser at bevilgningen på kap. 4546 bør oppjusteres med 26 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.12 Kap. 1560 Pristilskudd*Post 70 Til regulering av forbrukerprisene**Sammendrag*

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2002 vedtok Stortinget å avvikle tilskuddsordningen på kap. 1560 fra og med 1. januar 2002. For å dekke etterslep fra 2001 ble det bevilget 25 mill. kroner. Denne bevilgningen er allerede brukt til å dekke deler av innsendte krav. I tillegg foreligger det ubetalte krav på 15,5 mill. kroner.

For å dekke de ubetalte kravene fra 2001 foreslås det en tilleggsbevilgning under kap. 1560 på 15,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002):

"Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at formålet

med pristilskudd er å jevne ut prisforskjeller mellom ulike geografiske områder for de aktuelle varene.

Disse medlemmer har merket seg at konkurransetilsynet har foreslått noen mindre endringer i forskriften om særtilskudd til Nord-Norge, og at dette er mindre korrigeringer for at forskriften skal framstå mer helhetlig.

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) foreligger et forslag som innebære en besparelse på 60 mill. kroner der innsparingen betyr at fraktkostnadene konsentreres til distrikter der kostnadene er høyest. Disse medlemmer mener derfor det er beklagelig at regjeringen Bondevik, også i denne saken, mangler perspektiver på distriktpolitikk i sitt budsjettforslag St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 1-4 (2001-2002), når de nå foreslår å fjerne både frakttilskuddsordningen for bensin og autodiesel og særtilskuddet for Nord-Norge fra 1. januar 2002.

Disse medlemmer mener dette er viktige tilskudd til oljeselskapene på bensin og diesel, slik at de kan redusere frakttillegget ved salg, spesielt i distriktene.

Disse medlemmer ser også verdien av særtilskuddet for Nord-Norge, som gir reduserte priser på blant annet en viktig matvare som frukt. Disse medlemmer mener dette er god distriktpolitikk.

Disse medlemmer viser til at totalrammen til AADs budsjett er kuttet med 95 mill. kroner, og at det derfor er umulig å finne inndekning for regjeringen Bondeviks kutt på pristilskuddet."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet vil øke kap. 1560 post 70 med 21,7 mill. kroner ut over Regjeringens forslag, for å gjeninnføre fraktutjammingsordning for bensin og diesel fra og med andre halvår 2002.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
1560	Pristilskudd	
70	Til regulering av forbrukerprisene, forhøyes med ..... fra kr 25 000 000 til kr 62 200 000"	37 200 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil øke kap. 1560 post 70 med

15,5 mill. kroner slik at pristilskuddet blir gjeninnført fra og med andre halvår 2002.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
1560	Pristilskudd	
70	Til regulering av forbrukerprisene, forhøyes med ..... fra kr 25 000 000 til kr 56 000 000"	31 000 000

16.13 Kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen**16.13.1 Post 30 (Ny) Igangsetting av byggeprosjekter**
Sammendrag

Det vises til St.prp. nr. 48 (2001-2002) Nytt operahus i Bjørvika, hvor det uttales følgende:

”Det er forutsatt at oppstart av prosjektet skal skje umiddelbart etter Stortingets vedtak. De viktigste aktivitetene i 2002 er detaljprosjektering, kontrahering av entreprenører og forberedende arbeider på tomt. Det er viktig å ha kontinuitet i prosjektet, slik at det ikke påføres risiko for å miste opparbeidet kompetanse. Regjeringen vil derfor komme tilbake til den budsjettmessige oppfølging i Revidert nasjonalbudsjett for 2002.”

Det forutsettes at prosjektet videreføres i henhold til omtalen i St.prp. nr. 48 (2001-2002).

Regjeringen foreslår en startbevilgning på 35 mill. kroner for 2002, jf. bevilgningsreglementets § 9. I den grad det er rom ved omdisponering innenfor kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen, vil bevilgningsbehov utover 35 mill. kroner bli dekket over dette kapittel.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 35 mill. kroner under ny post 30.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet går imot Regjeringens forslag om bevilgning.

16.13.2 Post 32 Prosjektering av bygg*Sammendrag*

I statsbudsjettet for 2002 er det øremerket 5 mill. kroner til ferdigstilling av prosjekteringsarbeidene knyttet til restaurering av Bygdø Kongsgård. Disse midlene er bevilget over kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen post 32 Prosjektering av bygg. For å ha en mest mulig ensartet budsjettmessig håndtering av utgiftene til de kongelige eiendommene foreslås bevilgningen overført til kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål post 1 Driftsutgifter.

Bevilgningen under kap. 1580 post 32 foreslås på denne bakgrunn satt ned med 5 mill. kroner til 111,274 mill. kroner.

*Komiteens merknader**Standpunkttabell, avsnitt 16.13.2*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
1580		Bygg utenfor husleieordningen							
	32	Prosjektering av bygg	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
	1	Bygdø Kongsgård							
	2	Trondheim fengsel			+5,0				
	3	Odontologibygget i Bergen			+4,0		+4,0		
		Sum	-5,0	-5,0	+4,0	-5,0	-1,0	-5,0	-5,0

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter forslaget til reduksjon i bevilgningen til Bygdø Kongsgård, men foreslår å øke bevilgningen til Trondheim fengsel med 5 mill. kroner til startbevilgning til ny ressursavdeling, og 4 mill. kroner til Odontologibygget i Bergen.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen har foreslått en bevilgning på 3 mill. kroner til å opprette brakker ved Trondheim fengsel. Disse

medlemmer mener at det er uheldig å sette i verk provisoriske planer, når behovet tilsier at midlene bør benyttes til nye permanente plasser i et nytt bygg. Disse medlemmer mener at midlene bør omdisponeres, og brukes som startbevilgning til ny ressursavdeling ved Trondheim fengsel. Disse medlemmer foreslår i tillegg 2 mill. kroner slik at oppstartsbevilgningen til ressursavdelingen blir totalt på 5 mill. kroner. Disse medlemmer mener at en helseavdeling må bygges i tilknytning til det nye bygget i henhold til planene. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
1580	Bygg utenfor husleieordningen	
32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 116 274 000 til kr 120 274 000"	4 000 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under avsnitt 4.11.2 og 4.11.13, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
1580	Bygg utenfor husleieordningen	
32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 116 274 000 til kr 115 274 000"	1 000 000

16.14 Kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

For å sikre en mer ensartet budsjettmessig håndtering av de kongelige eiendommene, foreslås det overført 5 mill. kroner fra kap. 1580 post 32, jf. omtale under kap. 1580 post 32.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 1581 post 1 med 5 mill. kroner.

16.15 Kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet

Post 30 Investeringer på Fornebu

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2002 er det bevilget 165,69 mill. kroner til opprydding av forurenset grunn og infrastrukturinvesteringer med mer på Fornebu.

I ettertid er det utarbeidet mer detaljerte planer for gjennomføringen av infrastrukturprosjektet. Dette har medført at usikkerheten og fremdriften i prosjektet har blitt justert. Som en konsekvens av dette forventes det nå at bevilgningsbehovet i 2002 vil bli om lag 40 mill. kroner lavere enn opprinnelig lagt til grunn. Disse midlene vil etter planen bli foreslått gjenbevilget i 2004.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen under kap. 1582 post 30 settes ned med 40 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.16 Kap. 2445 Statsbygg

16.16.1 Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

Regjeringen foreslår at kravet til Statsbyggs driftsresultat økes med 71,265 mill. kroner, fra 54,548 mill. kroner i saldert budsjett til 125,813 mill. kroner. Dette

skyldes delvis at avskrivningene i 2002 nå forventes å bli ca. 60 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette vil medføre en tilsvarende reduksjon av inntektene under kap. 5491 Avskrivninger på statens kapital i statens forretningsdrift post 30 Avskrivninger.

Utover dette foreslås Statsbyggs driftsresultat økt med ytterligere 11,265 mill. kroner til inndekning av merbehov andre steder på statsbudsjettet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2445 post 24.

16.16.2 Post 30 Igangsetting av byggeprosjekter

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2002 ble det øremerket 3,5 mill. kroner til prosjektering av Villa Grande over Kap. 2445 post 32. Forprosjektet forventes ferdigstilt 3. kvartal 2002. For at prosjektet skal få en optimal fremdrift foreslås det bevilget ytterligere 3 mill. kroner i 2002, slik at nødvendig detaljprosjektering kan igangsettes umiddelbart etter forprosjekt. Dette muliggjør byggestart i 2003.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen under kap. 2445 post 30 økt med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.16.3 Post 31 Videreføring av byggeprosjekter og post 32 Prosjektering av bygg

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2002 er det avsatt 65 mill. kroner under kap. 2445 post 31 til videreføring av byggeprosjekt for nytt underjordisk magasin ved Nasjonalbiblioteket, avdeling Oslo. Videre ble det avsatt 3,5 mill. kroner under kap. 2445 post 32 til prosjektering av rehabiliteringsarbeider ved samme eiendom. Regjeringen ønsker imidlertid nå å videreføre prosjektet i regi

av Entra Eiendom AS, jf. nærmere omtale under kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål.

Bevilgningen under kap. 2445 post 31 foreslås på denne bakgrunn satt ned med 65 mill. kroner, mens bevilgningen på kap. 2445. post 32 på 3,5 mill. kroner foreslås overført til kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål post 1 Driftsutgifter. Enkelte sider ved overdragelsen av eiendommen er ikke avklart. Det tas derfor forbehold om å komme tilbake til saken i nysalderingen.

Komiteens merknader

Post 31 Videreføring av byggeprosjekter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 2445 post 31 med 65 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til sine merknader om Nasjonalbiblioteket under avsnitt 5.6.1 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2445		Statsbygg	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, forhøyes med ..... fra kr 493 243 000 til kr 558 243 000"	65 000 000

Post 32 Prosjektering av bygg

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 2445 post 32 med 3,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sin merknad under 4.11.2 der disse medlemmer går inn for å øke bevilgningen til høyskolen i Østfold med 12 mill. kroner. Disse medlemmer vil også av hensyn til det samlede budsjett-opplegget redusere posten med 2 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 78 944 000 til kr 85 444 000"	6 500 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine merknader til avsnitt 4.11, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 78 944 000 til kr 101 944 000"	23 000 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til merknader under kap. 4.1, når det gjelder bevilgning til høyskolene i Halden,

Nesna og Stavanger på 10 mill. kroner og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
2445	Statsbygg (jf. kap. 5445)	
32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 78 944 000 til kr 91 944 000"	13 000 000

16.16.4 Post 49 Kjøp av eiendommer

Høgskolen i Bergen, samlokalisering

Sammendrag

I Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002) ble det forutsatt at nødvendige midler stilles til disposisjon for kjøp av tomt og videre prosjektering i forbindelse med Høgskolen i Bergen.

Statsbygg har på oppdrag fra Utdannings- og forskningsdepartementet, og med forbehold om Stortingets godkjenning, forhandlet frem en avtale om kjøp av tomt på Kronstad i Bergen. Det er lagt opp til at kjøpet finansieres ved interne omdisponeringer, herunder salg av andre eiendommer. Kjøpesummen forventes imidlertid å overstige Arbeids- og administrasjonsdepartementets fullmakt til kjøp av eiendommer. Det foreslås på denne bakgrunn gitt fullmakt til kjøp av eiendommen, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag, i forslag V pkt. 11 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet finner det besynderlig at Staten skal ha behov for å eie lokaler i Brussel i en situasjon der den samme Regjering argumenterer sterkt for at statlige bygg i Norge skal selges for senere å leies. Disse medlemmer er skeptisk til begge disse strategier, og vil stemme mot forslag V pkt. 12 under kapittel 22 Komiteens tilråding. Disse medlemmer vil redusere Statsbyggs beholdning for kjøp av eiendommer med samme beløp, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
2445	Statsbygg (jf. kap. 5445)	
49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 99 921 000 til kr -10 079 000"	110 000 000

Lokaler for EU-delegasjonen og ambassaden i Brussel

Sammendrag

Statsbygg har på oppdrag fra Utenriksdepartementet utredet kjøp av kontorbygget som den norske ambassaden og den faste norske EU-delegasjonen i Brussel pr. i dag leier lokaler i. Bygget er på 7 800 m², hvorav ambassaden og EU-delegasjon leier ca. 4 600 m².

Grunnet usikkerhet knyttet til fremtidige leieforhold, og at bygget har en unik og sentral beliggenhet i forhold til EU- og EFTA-institusjoner, foreslås bygget kjøpt. Kjøpesummen forventes å bli i størrelsesorden 110 mill. kroner. Det tas sikte på å finansiere kjøpet av denne eiendommen innenfor eksisterende rammer, bl.a. ved salg av eiendommer.

Et eventuelt kjøp vil overstige den fullmaktsgrense Statsbygg har for kjøp av eiendommer. Det foreslås på denne bakgrunn at det gis en særskilt fullmakt til kjøp av eiendommen, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak V pkt. 12 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

16.17 Kap. 5446 Salg av eiendom, Fornebu

Post 2 Refusjoner og innbetalinger - Fornebu

Sammendrag

I budsjettet for 2002 er det lagt til grunn en inntekt på denne posten på 13 mill. kroner i form av overføringer fra Luftfartsverket ifm. opprydding på Fornebu. I tillegg til dette mottar Statsbygg nå også refusjoner fra Oslo kommune. Statsbygg har også inntekter fra salg av utstyr og rensing av masser for oljeselskapene på Fornebu.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen under kap. 5446 post 2 forhøyes med 12 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

*Post 40 Salgsinntekter**Sammendrag*

I budsjettet for 2002 er det lagt til grunn en salgsinntekt på 153,3 mill. kroner.

Statsbygg forventer nå at salgsinntektene vil bli om lag 59 mill. kroner høyere. Merinntekten er relatert til salg av områdene 5.1 og 7.3, samt Gate Gourmet og Holtekilen. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen under kap. 5446 post 40 forhøyes med 59 mill. kroner til 212,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.18 Nordlysplanetarier*Sammendrag*

I Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) er Regjeringen bedt om å utrede muligheten for at Universitetet i Tromsø kan overta Nordlysplanetarier.

Nordlysplanetarier blir i dag forvaltet av Statsbygg innenfor husleieordningen. Bakgrunnen for å innføre husleieordningen i staten var blant annet behovet for å sikre et verdibevarende vedlikehold, samtidig som kostnadene ved statlige arealbruk skulle synliggjøres og dermed sikre fornuftige prioriteringer mht. arealbruk.

Det er derfor Regjeringens vurdering at dersom Universitetet i Tromsø har behov for lokalene i Nordlysplanetarier, bør det på lik linje med øvrige statsinstitusjoner som leier lokaler av Statsbygg, betale en kostnadsdekkende husleie. Dvs. at det vil være opp til Universitetet å prioritere utgifter til leie av den aktuelle eiendommen, samtidig som husleien vil sikre et verdibevarende vedlikehold av eiendommen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til omtale av Nordlysplanetarier i Tromsø i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) og St.prp. nr. 62 (2001-2002) Om prioriteringer og tilleggbevilgninger på statsbudsjettet for 2002. Disse medlemmer ser positivt på planene for etablering av Nordnorsk Vitensenter, og viser særlig til

effekten et slikt senter kan ha for å bedre rekrutteringen av studenter til realfagstudier. Disse medlemmer finner videre at Nordlysplanetarier i Tromsø vil være godt egnet til denne virksomheten og vil foreslå at eiendommen overtas av Universitetet i Tromsø.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Nordlysobservatoriet i Tromsø overdras vederlagsfritt til Universitetet i Tromsø fra Statsbygg".

16.19 Kap. 1590 Aetat*Post 1 Driftsutgifter**Sammendrag*

Fra årsskiftet ble det innført nytt regelverk for attføringsytelser. Sammen med innføring av et nytt saksbehandlingssystem i Aetat har dette i en overgangsfase gitt betydelig merarbeid i etaten. Dette har bl.a. slått ut i forsinkede utbetalinger av ytelser. For å gi bedre og raskere service til Aetats brukere foreslås en styrking av Aetat med 15 mill. kroner mot tilsvarende nedsettelse av bevilgningen under de ordinære arbeidsmarkedstiltakene. Det vises til omtale under kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1590 post 1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener det er nødvendig med en aktiv innsats for å motvirke arbeidsledigheten. Disse medlemmer viser til at det er i dag flere tusen som står i kø for å få yrkesrettet attføring og Aetat er i dag en flaskehals som følge av Regjeringens budsjettkutt. Disse medlemmer legger vekt på at en styrking av etaten vil bidra til at søkerne kommer raskere ut i attføring.

Disse medlemmer mener at Aetat spiller en sentral rolle for å utvikle et mer inkluderende arbeidsliv samt å hindre økt ledighet.

Disse medlemmer foreslår å øke kap. 1590 post 1 til drift av Aetat med 45 mill. kroner ut over Regjeringens forslag. Ved denne økningen ønsker disse medlemmer både å redusere attføringskøen og øke Aetats mulighet til å følge opp og veilede uføretrygdede som vil ut i arbeid igjen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1590		Aetat (jf. kap. 4590)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 1 566 360 000 til kr 1 626 360 000"	60 000 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til at Revidert nasjonalbudsjett ikke inneholder noen satsing på å få flere tilbake i arbeid. Inkluderende arbeidsliv er kun for festtalene.

Regjeringens forslag til budsjett for Aetat hindrer i realiteten ledige i å komme i arbeid og fører til økt fattigdom. Kuttet i årets budsjett på 30 mill. kroner tok verken hensyn til egne varsler om økt ledighet, store problemer ved innføringen av nytt datasystem eller nødvendig kapasitet til innføring av nye attføringsregler. Økning på 15 mill. kroner nå er ikke nok for å sikre forsvarlig nivå på service og bistand.

Ifølge tall fra Arbeidsdirektoratets statistikkavdeling har antall personer som mottok attføringspenger og som gikk passive på venting/utredning økt med 1 900

personer fra 8 800 i år 2001, mot 6 900 året før. Tall for de første månedene i år 2002 viser at utviklingen fortsetter. I november 2001 var det 15 725 personer på venting og utredning til yrkesrettet attføring. I begynnelsen av mai 2002 er tallet 21 176, en økning på 5 451 personer. Å ha folk gående på passive ytelser er sløsing med personlige ressurser og i tillegg svært dårlig samfunnsøkonomi.

Disse medlemmer kan ikke akseptere å kutte i tiltak for å sikre nødvendig drift i etaten. Kuttet viser Regjeringens manglende vilje til å sikre ledige og folk på attføring nødvendig hjelp og næringslivet nødvendig kompetent arbeidskraft.

Disse medlemmer mener posten må styrkes med 20 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
1590	Aetat (jf. kap. 4590)	
1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 1 566 360 000 til kr 1 601 360 000"	35 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at en godt fungerende Aetat er helt avgjørende for å gi arbeidssøkere og virksomheter den hjelp de trenger og for at alle som har ønske og evne til å arbeide skal få delta i arbeidslivet. Dette medlem mener at de senere års omlegging av regelverk for utleie og formidling av arbeidskraft har gått på bekostning både av Aetat og av de grupper i samfunnet som er mest avhengig av støtte og råd for å komme i arbeid. Samtidig er det i disse grupper mye av vår reservearbeidskraft finnes. Dette medlem er opptatt av at det ikke blir innført nye ordninger som gjør at de med størst hjelpebehov blant yrkeshemmede, innvandrere og attføringsklienter blir lavere prioritert av Aetat, noe som lett kan skje dersom et belønningssystem etter stykkprismodellen blir tatt i bruk. Ytterligere begrenning av Aetats kontaktflate mot virksomhetene som vil skje ved å konkurranseutsette deler av formidlingen, vil heller ikke bidra positivt til den forbedring av Aetats fungering som trengs.

Dette medlem vil beklage at departementet så sent har innsett behovet for økede bevilgninger til bemanning og drift. Samtidig virker det meget ulogisk at denne styrking skal tas fra de virkemidler som trengs for at Aetat skal kunne gjøre en god nok jobb.

16.20 Kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak

Post 70 Arbeidsmarkedstiltak

Sammendrag

I forbindelse med Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 5 (2001-2002) ble det vedtatt å ikke sette i gang nytt utleietiltak i regi av Aetat. Vedtaket gir grunnlag for å sette ned bevilgningen under post 70 med 53,080 mill. kroner som var avsatt til utleietiltaket, jf. for øvrig omtale under Kap. 4591 post 1.

Det vises til omtale under kap. 1590 Aetat om innføring av bl.a. nytt regelverk for ytelser under yrkesrettet attføring fra årsskiftet med behov for styrking av personellressurser i Aetat. En har lagt vekt på å gjennomføre personellstyrkingen ved omprioriteringer av de ressurser som samlet er bevilget til gjennomføring av arbeidsmarkedspolitikken. Alt i alt har dette gitt grunnlag for å sette ned bevilgningen til ordinære arbeidsmarkedstiltak med 15 mill. kroner, tilsvarende om lag 150 plasser på årsbasis, mot å øke bevilgningen under Aetat (kap. 1590).

Samlet foreslås bevilgningen under post 70 satt ned med 68,080 mill. kroner.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 16.20

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag							
			mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp	
1591	70	Arbeidsmarkedstiltak								
	1	Ikke igangsetting av nytt utleietiltak	-53,080	-53,080	-53,080	-53,080	-53,080	-53,080	-53,080	-53,080
	2	Overføring til Kap. 1590	-15,000	-15,000	0	-15,000	-15,000	0	0	0
	3	500 nye plasser			+33,750					
	4	Økning					+40,000	+40,000	+40,000	+40,000
		Sum	-68,080	-68,080	-19,330	-68,080	-28,080	-13,080	-13,080	-13,080

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å nedsette bevilgningen under kap. 1591 post 70 med i alt 68,08 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Norsk leverandørindustri har vært inne i en omfattende omstilling siden 1999, og er i dag en moderne og fremtidsrettet bransje, som blant annet vinner kontrakter utenfor norsk sokkel. På kort sikt vil det bli ordredgang i bransjen, før aktiviteten igjen tar

seg opp. De budsjetterte midlene til arbeidsmarkedstiltak tar ikke høyde for situasjonen i offshore leverandørindustrien. For å ikke miste verdifull kompetanse og for å styrke kompetansen for fremtiden, vil Arbeiderpartiet foreslår å bevilge midler til 500 nye tiltaksplasser. Halvparten av plassene skal være ordinære arbeidsmarkedstiltak og halvparten innenfor bedriftsintern opplæring. (kap. 1591 post 70).

Disse medlemmer går imot det foreslåtte kuttet på 150 plasser innenfor de ordinære arbeidsmarkedstiltakene på kap. 1591 post 70.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 184 558 000 til kr 1 165 228 000"	19 330 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at ved utgangen av mars 2002 var det registrert 70 700 personar helt uten arbeid. Sammenlignet med samme måned i fjor har antallet på personar helt uten arbeid økt med 8 900 personer (14 pst.). Personer på ordinære arbeidsmarkedstiltak har i samme periode minket med 3 000 personer (-21 pst.) til 11 200. Å kutte i tiltak når ledigheten øker,

fører til at færre kvalifiseres for arbeidslivet. Tiltak virker. For 5. år på rad har SSB vist at tiltak for arbeidsledige virker. 42 pst. får jobb med tiltak, 28 pst. uten. Dobbelte så mange starter ordinær utdanning etter å ha vært på tiltak.

Disse medlemmer mener derfor innsatsen må økes og foreslår en økning på 40 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 184 558 000 til kr 1 156 478 000"	28 080 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til den ekstra satsinga Senterpartiet og Kystpartiet foreslo i inneværende års statsbudsjett. Disse medlemmer er svært forundret over at Regjeringen foreslår å kutte i antall tiltaksplasser for å redde et for dårlig økonomisk opplegg for Aetat. Disse medlemmer viser til vårt forslag under kap. 1591 post 1 og 70.

Disse medlemmer viser til det særskilte behov som er for arbeidsmarkedstiltak innenfor offshoreleverandørindustrien. Komiteen er gjort kjent med at om lag 1 000 personer kan være overtallige i en periode fra 2. halvår 2002 og inn i 2003. Disse med-

lemmer vil påpeke viktigheten av at det settes inn fleksible tiltak overfor næringer som opplever store konjunktursvingninger, og for behovet for å ivareta og utvikle kunnskap og kompetanse innenfor næringene. Disse medlemmer vil derfor foreslå at det bevilges midler til å opprette 500 ekstra tiltaksplasser innenfor offshore verkstedsindustri 2. halvår 2002.

Disse medlemmer foreslår en ekstra bevilgning på 40 mill. kroner til 500 tiltaksplasser 2. halvår 2002, samt reversere Regjeringens kutt på denne posten på 15 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
1591	Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591):	
70	Arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 184 558 000 til kr 1 171 478 000 "	13 080 000

16.21 Kap. 4591 Arbeidsmarkedstiltak

Post 1 Utleieinntekter

Sammendrag

Under post 1 er det i 2002 ført opp inntekter fra nytt utleietiltak i regi av Aetat. I forbindelse med Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 5 (2001-2002) ble det vedtatt å ikke sette i gang nytt utleietiltak i regi av Aetat. Dette gir grunnlag for å sette ned inntektene under post 1 Utleieinntekter med 53,080 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1591 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4591 post 1.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti er enig i at utleietiltaket ikke igangsettes, men mener at bortfallet av dette tiltaket må kompenseres med økt tiltaksaktivitet ellers. Regjeringens nedlegging av tiltaket kombinert med reduserte bevilgninger til tiltak er samlet sett et stort kutt i innsatsen mot ledighet.

16.22 Kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede

16.22.1 Forsøk med aktivitetsbasert finansiering

Sammendrag

Regjeringen foreslår å igangsette forsøk med aktivitetsbasert finansiering internt i Aetat for yrkeshemmede som skal avklares med sikte på utføring, jf. forslag til romertallsvedtak. Bakgrunnen for forsøket er å få arbeidssøkere raskere over i arbeid. Det vises til nærmere omtale i St.meld. nr. 2 (2001-2002) Revidert nasjonalbudsjett 2002.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag, jf. forslag V pkt. 13 under kapittel 22 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet mener at forutsetningen for å lykkes bedre med utføring er at Aetat gir hver enkelt bruker individtilpassing av tiltak basert på kunnskap både om utføring og om ulike personers særlige behov og muligheter. Disse medlemmer påpeker at Aetat mangler kapasitet og er blitt tappet for kompetanse. Aetat kan med dagens rammer ikke fylle sin rolle.

Disse medlemmer vil ikke avvise at nye finansieringsmodeller kan være nødvendige i Aetat. Et nytt finansieringsystem må sikres mot uønskede vridninger i forhold til aktivitet, prioritering mellom brukere og arbeidskapasitet hos de ansatte. Videre må det åpne for mer individtilpassede opplegg når det gjelder lengre utføringssløp, og systemet må ha mekanismer som kan utløse flere tiltaksmidler dersom behovene, ventetid og ledighet øker.

Disse medlemmer viser til svarbrev fra Finansdepartementet til finanskomiteen, datert 24. mai 2002, der det går fram at den foreslåtte aktivitetsbasert finansieringen ikke skal være en overslagsbevilgning. En slik finansiering kunne gitt Aetat mulighet til å redusere ventetiden og øke tilbudet til yrkeshemmede gjennom inntektssystemet. Videre går det fram at finansieringen ikke er drøftet med ansatte eller brukere. De som har størst kompetanse både på hvordan finansiering av aktiviteten påvirker tilbudet, har altså ikke vært med på å utforme finansieringsformen.

Disse medlemmer viser til Trontaledebatten i 2001 der arbeids- og administrasjonsministeren i forbindelse med omstilling og modernisering uttalte:

"Det andre hovedprinsippet er at borgernes interesser og brukernes behov skal være utgangspunktet for alt vi gjør, og at brukerne - eller kundene som jeg tror vi ofte kan tillate oss å kalle dem - skal få reell valgfrihet på flere områder."

Og videre:

"Det fjerde og siste hovedprinsippet i moderniseringsarbeidet er at det må forankres hos de ansatte. Gode offentlige tjenestetilbud forutsetter entusiasme og pågangsmot hos dem som yter tjenestene. En prosess som de ansatte i verste fall er imot, og i beste fall bare halvhjertet er med på, vil ikke føre til målet. Vi vil derfor legge stor vekt både på å lytte til de ansattes organisasjoner og å trekke dem sterkt inn i arbeidet."

Disse medlemmer slår fast at begge prinsipper er brutt i omstillingen i en etat som allerede sliter med tillit både internt og eksternt. I svarbrevet kan Regjeringen heller ikke gjøre rede for hvordan den aktivitetsbasert finansiering skal virke og derfor heller ikke for hvordan en kan sikres mot uheldige utslag for brukerne.

"I statsbudsjettet for 2002 gjerer følgjande endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
1592	Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede	
70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1591 post 70,</i> forhøyes med ..... fra kr 2 660 246 000 til kr 2 670 769 000"	10 523 000

16.23 Kap. 4592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede

Post 1 Utleieinntekter

Sammendrag

Under post 1 er det i 2002 ført opp inntekter fra nytt utleietiltak i regi av Aetat. I forbindelse med Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 5 (2001-2002) ble det vedtatt å ikke sette i gang nytt utleietiltak i regi av Aetat. Dette gir grunnlag for å sette ned inntektene under post 1 Utleieinntekter med 14,477 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1592 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4592 post 1.

16.23 Kap. 1570 Arbeidstilsynet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Arbeidstilsynet har en sentral rolle i arbeidet med å nå målsettingen om et inkluderende arbeidsliv gjennom å påvirke virksomhetene til å arbeide preventivt

Disse medlemmer går imot forslaget nå.

Disse medlemmer viser til forslag om økt bevilgning på post 70 med 25 mill. . kroner, jf. avsnitt 16.22.2.

16.22.2 Post 70 Arbeidsmarkedstiltak, drift

Sammendrag

I forbindelse med Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 5 (2001-2002) ble det vedtatt å ikke sette i gang nytt utleietiltak i regi av Aetat. Vedtaket gir grunnlag for å sette ned bevilgningen under post 70 med 14,477 mill. kroner som var avsatt til utleietiltaket, jf. for øvrig omtale under kap. 4592 post 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under kap. 1592 Aetat og går imot Regjeringa sitt forslag.

Desse medlemene fremmer følgjande forslag:

for å hindre at yrkesrelaterte skader og sykdommer oppstår. Det er en sterk forventning bl.a. fra partene i arbeidslivet til at Arbeidstilsynet skal være en viktig aktør i dette arbeidet.

Regjeringen mener det er viktig at Arbeidstilsynet får et større handlingsrom for å kunne bidra i dette arbeidet. Det er i virksomhetene det forebyggende arbeidet må gjøres. Avgjørende for å lykkes i måloppnåelsen er at virksomhetene har kunnskap/kompetanse og mulighet for å iverksette tiltak. Arbeidstilsynets innsats har ført til at mange virksomheter har fått økt fokus på internkontroll, og har innført systemer for sitt arbeid med helse, miljø og sikkerhet. Dette er imidlertid ikke ensbetydende med at alle er motivert eller "flinke" til å forebygge skader og sykdom. Derfor må Arbeidstilsynet fortsatt fokusere på systematisk HMS-arbeid i virksomhetene, spesielt i lys av intensjonsavtalen om et inkluderende arbeidsliv.

Muskel- og skjelettlidelser er den viktigste årsaken til langvarig sykefravær og utstøting fra arbeidslivet. Arbeidstilsynet foreslår styrket for å få mulighet til å utvikle nye metoder for informasjon, veiledning og tilsyn som fokuserer på forebygging av denne type lidel-

ser. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 1570 Arbeidstilsynet post 1 Driftsutgifter økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

16.24 Kap. 2543 Ytelser til yrkesrettet attføring

Post 70 Attføringspenger

Sammendrag

Tilstrømningen av mottakere av attføringspenger har hittil i år økt noe mer enn det som var lagt til grunn ifm. saldert budsjett. Økningen har bl.a. sammenheng med at flere som søker uføretrygd blir prøvd på attføring. Veksten i antall mottakere anslås nå å bli på rundt 13 pst. for 2002. Videre skyldes det økte kostnadsanslaget et noe høyere nivå pr. mottaker enn det som ble lagt til grunn ved budsjetteringstidspunktet.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med 200 mill. kroner til 5 897 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til behandlingen av Innst. S. nr. 141 (2001-2002) der en enstemmig kommunalkomiteé uttalte:

"Under behandlingen av statsbudsjettet for 2002 ble overgangsordningen forandret og begrenset til kun å gjelde for år 2002. Komiteen mener at det er viktig at en ikke endrer avtaler og forutsetninger for et attføringsløp som er avtalt mellom bruker og Aetat.

Komiteen foreslår derfor:

"Stortinget ber Regjeringen om å videreføre overgangsordningene for alle dem som ved regelendringenes ikrafttredelse var under attføring."

Videre mener komiteen at de som på bakgrunn av feil begått av Aetat har fått forsinkede utbetalinger av attføringspenger, skal få kompensert dokumenterte ekstrautgifter som de er blitt påført som en følge av slike feilutbetalinger.

Komiteen foreslår:

"Stortinget ber Regjeringen sikre at de som har fått forsinkede utbetalinger pga. feil begått av Aetat, får kompensert dokumenterte ekstrautgifter som de er blitt påført som en følge av slike feilutbetalinger.""

Komiteen uttalte også at det viktig at attføringsordningen gir en reell mulighet til omskolering, og at ordningen bidrar til at attføring gjennomføres og flere kommer i arbeid. Komiteen ba derfor Regjeringen gjennomgå hvordan regelverket har slått ut for ulike grupper.

Disse medlemmer er svært tilfreds med at opprinnelig overgangsordning nå opprettholdes, men vil påpeke at dette vil medføre kostnader utover det som er finansiert i denne proposisjonen.

17. FINANSDEPARTEMENTET

17.1 Kap. 21 Statsrådet

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 21 post 1 med 6,8 mill. kroner til dekning av etterlønn til statsråder og statssekretærer i regjeringen Stoltenberg, og lønnsøkning til statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

17.2 Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

17.2.1 Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen under post 1 Driftsutgifter med totalt 36 mill. kroner i 2002, jf. omtalen av de ulike tiltakene nedenfor.

17.2.1.1 Styrking av toll- og avgiftsetatens kontrollaktivitet

Sammendrag

Det foreslås å øke toll- og avgiftsetatens driftsbudsjett med 20 mill. kroner for å styrke etatens kontrollaktivitet, blant annet for å sikre statens inntekter.

Etatens virksomhetskontroll (bokettersyn mv.) er et viktig virkemiddel for å avdekke økonomisk kriminalitet og hindre konkurransevridende effekter i næringslivet. Grensekontroll er et viktig virkemiddel for å hindre ulovlig inn- og utførsel av varer, blant annet narkotika, sprit og tobakk. Import og eksport av varer og antall reisende over grensen har økt betydelig de siste årene. Dette har skapt økt press på toll- og avgiftsetatens ressursituasjon. Styrking av grensekontrollen vil føre til flere beslag, og samtidig ha en preventiv effekt.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er enig i behovet for å styrke etatens kontrollaktivitet, men mener dette må skje innenfor de budsjett-rammer som ble gitt i forbindelse med statsbudsjettet for 2002, og vil derfor gå imot forslaget om å øke driftsrammene med 20 mill. kroner.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning til dette formålet til merknader under avsnitt 17.2.1.5.

17.2.1.2 Elektronisk fortolling for privatpersoner

Sammendrag

I dag tilbys elektronisk fortolling til næringslivet gjennom toll- og avgiftsetatens system "TVINN". Denne løsningen er imidlertid mindre egnet for privatpersoner. Privatpersoner som importerer varer i dag,

kan enten deklarerer gebyrfritt ved å møte opp på nærmeste tollkontor, eller få en speditør til å foreta fortolling av varen elektronisk. Varesendinger med en verdi på under 200 kroner skal ikke fortolles.

Regjeringen ønsker å tilby en forenklet elektronisk fortollingsløsning også for privatpersoner, innenfor rammen av dagens TVINN-system. Det tas sikte på at en slik løsning kan settes i drift fra 1. januar 2003.

Det foreslås bevilget 5 mill. kroner til dekning av kostnader ved tilpasninger og forbedringer i TVINN-systemet.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti støtter forslaget om at det skal utvikles et tilbud om elektronisk fortolling for private. Disse medlemmer forutsetter imidlertid at disse utgiftene kan dekkes inn i etatens ordinære drift. Disse medlemmer går derfor mot bevilgningsforslaget.

Komiteen tar dette til etterretning. Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning til dette formålet til merknader under avsnitt 17.2.1.5.

17.2.1.3 Opprinnelseskontroll knyttet til norsk fiskeeksport

Sammendrag

Saken er omtalt i St.prp. nr. 1 (2001-2002) for Finansdepartementet.

I medhold av frihandelssamarbeidet med EU har såkalt hvitfisk (torsk, hyse og sei) med opprinnelse i EØS gjennomgående lavere tollbelastning ved innførsel til EU enn fisk med opprinnelse utenfor EØS-området, for eksempel fra Russland. For at fisken skal anses å ha opprinnelse innen EØS kreves som hovedregel at fisken er fanget av EØS-fiskefartøy. For å oppnå preferansetollbehandling ved innførsel av fisk til EU må opprinnelsen dokumenteres enten ved at tollmyndigheten i eksportlandet utsteder et sertifikat om dette eller at eksportøren, på nærmere bestemte vilkår, selv utsteder opprinnelsesbevis.

Etterkontroll av opprinnelsesbevis utstedt av norske eksportører for fisk og fiskevarer utøves av norske tollmyndigheter, normalt ved at importstaten ber om verifikasjon på opprinnelse av varer. Toll- og avgiftsetaten har etter initiativ fra the European Anti-Fraud Office (OLAF), som ligger under EU-systemet, gjennomført en større kontrollaksjon rettet mot 18 norske firmaer og deres underleverandører. Kontrollaksjonen har avdek-

ket at flere norske eksportører ikke kan dokumentere riktigheten av utstedte opprinnelsesbevis.

For å kunne opprettholde preferansetollbehandlingen på fisk er det av stor betydning at det er tillit til norsk fiskeeksport. Regjeringen vil derfor styrke arbeidet med opprinnelseskontroll av fisk som eksporteres. Det foreslås satt av 9 mill. kroner til ekstraordinære kontrolltiltak i 2002, tilsvarende ca. 20 årsverk.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning. Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning til dette formålet til merknader under avsnitt 17.2.1.5.

17.2.1.4 Tax-freesalg på korte fergeruter mellom Sverige og Norge

Sammendrag

Norge og Sverige har undertegnet en avtale om fergeselskapers rett til å proviantere tax-free varer for salg om bord på såkalte "korte ruter". Avtalen innebærer at fergeselskaper i trafikk mellom Norge og Sverige på nærmere fastsatte vilkår får rett til å proviantere tax-free varer for salg om bord inn til og med en linje mellom Sandefjord på norsk side og Strømstad på svensk side. I Norge medfører avtalen en endring av forskrift av 26. mai 1978 nr. 12 om tollfrihet for reiseutstyr og reisegods § 6. De nye reglene iverksettes fra 1. juni 2002. Saken er tidligere omtalt overfor Stortinget i St.meld. nr. 2 (1999-2000) Revidert nasjonalbudsjett 2000 og St.prp. nr. 1 (2000-2001) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Ved behandlingen av Budsjett-innst. S. II (1999-2000) og Budsjett-innst. S. nr. 1 (2001-2002) sluttet Stortinget seg til hovedprinsippene i avtalen.

Den nye forskriften vil ha økonomiske og administrative konsekvenser for toll- og avgiftsetaten knyttet til ekspedisjon og kontroll av flere skipsanløp. Det foreslås bevilget 2 mill. kroner til dekning av etatens utgifter i 2002.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti merker seg at det forventes økt belastning på etaten som følge av flere skipsanløp etter lettelsene i tax-free-regelverket. Disse medlemmer forutsetter imidlertid at disse utgiftene kan dekkes inn i etatens ordinære drift. Disse medlemmer går derfor mot bevilgningsforslaget.

Komiteen tar dette til etterretning. Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning til dette formålet til merknader under avsnitt 17.2.1.5

17.2.1.5 Forslag om bevilgning under kap. 1610 post 1
Standpunkttabell, avsnitt 17.2.1.5

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
1610	1	Toll- og avgiftsetaten							
	1	Styrking av kontroll	+20,000	+20,000	0,000	+20,000	0	+20,000	+20,000
	2	Elektronisk fortolling av privat- peroner	+5,000	+5,000	+5,000	+5,000	+5,000	+5,000	+5,000
	3	Opprinnelseskontroll, fiskeeksport	+9,000	+9,000	+9,000	+9,000	+9,000	+9,000	+9,000
	4	Tax-Free-salg på korte ferjeruter Sverige/Norge	+2,000	+2,000	+2,000	+2,000	+2,000	+2,000	+2,000
		Sum	36,000	36,000	+16,000	36,000	+16,000	+36,000	36,000

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 1610 post 1 med i alt 36 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at det ikke er nødvendig med en generell styrking av etaten med 20 mill. kroner og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 805 300 000 til kr 821 300 000"	16 000 000

17.2.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter,
overslagsbevilgning

Sammendrag

Det foreslås å redusere post 21 med 2 mill. kroner. Regnskapstall for 2001 viser at utgifter til dette formålet kan reduseres i forhold til anslaget gitt i St.prp. nr. 1 (2001-2002).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

17.2.3 Post 45 Større utstyrsanskaffelser og
vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Terrorangrepene 11. september 2001 i USA har økt toll- og avgiftsetatens utfordringer, jf. omtale i St.prp. nr. 54 (2001-2002). Om tilleggsbevilgninger i 2002 knyttet til ressursbehovet innen det sivile beredskap og politiets (inkludert Politiets sikkerhetstjenestes) beredskap. Det foreslås blant annet på denne bakgrunn å anskaffe mobilt utstyr for skanning av containere.

Skanningmaskiner kan relativt raskt gjennomlyse hele containere, og slik kontroll kan dermed gjøres i et større omfang enn tidligere. Det forventes at tiltaket vil

gi en preventiv effekt, og at kontrollen av gods vil bli mer effektiv, både med hensyn til terrorberedskap, men også ved avdekking av annen smuglervirksomhet.

Det foreslås bevilget 40,2 mill. kroner til anskaffelse av skanningutstyr i 2002. Varige driftskostnader fra 2003 er beregnet til 4,75 mill. kroner årlig. Regjeringen kommer tilbake til dette i St.prp. nr. 1 (2002-2003) for Finansdepartementet.

Øvrige bevilgninger på post 45 foreslås redusert med 3 mill. kroner som følge av utsatt/forsinket anskaffelse av IT-utstyr. Samlet foreslås posten økt med 37,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 1610 post 45 med netto 37,2 mill. kroner.

17.3 Kap. 1618 Skatteetaten

Sammendrag

Det foreslås å øke post 1 med 5 mill. kroner til dekning av skatteetatens administrasjonsutgifter knyttet til ordningen med kompensasjon til frivillige organisasjoner for merutgifter ifm. merverdiavgiftsreformen, jf. omtale under kap. 1632. Det er usikkerhet knyttet til anslaget.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett foreslo å øke bevilgningene på kap. 1618 med 5,0 mill. kroner. Flertallet viser videre til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet støtter flertallet ikke Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg at det forventes økt belastning på etaten som følge av ordningen med momskompensasjon for frivillige organisasjoner. Disse medlemmer forutsetter imidlertid at disse utgiftene kan dekkes inn i etatens ordinære drift. Disse medlemmer går derfor mot bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1618 post 1 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1618		Skatteetaten (jf. kap. 4618)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 3 088 100 000 til kr 3 093 100 000"	5 000 000

17.4 Kap. 1632 Merverdiavgiftskompensasjon for kommuner, fylkeskommuner og frivillige organisasjoner

Sammendrag

Det foreslås å endre benevnelsen på kap. 1632 til "Merverdiavgiftskompensasjon for kommuner, fylkeskommuner og frivillige organisasjoner" i 2002 i forbindelse med at det opprettes en ny post 70 Momskompensasjon til frivillige organisasjoner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

17.4.1 Post 70 (ny) Momskompensasjon til frivillige organisasjoner

Sammendrag

Det foreslås opprettet en ny post 70 Momskompensasjon til frivillige organisasjoner. Det foreslås bevilget 195 mill. kroner under post 70 for 2002.

Dette innebærer at Regjeringen foreslår at det totalt bevilges 200 mill. kroner i forbindelse med denne ordningen, jf. kap. 1618 post 1. Foreløpig har dette beløpet vært avsatt på kap. 2309 Tilfeldige utgifter.

I forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2001 ba et flertall i finanskomiteen Regjeringen komme tilbake med en ordning for å kompensere frivillige organisasjoner fullt ut som følge av innføringen av merverdiavgiftsreformen, jf. Budsjettinnst. S. II (2000-2001). I tråd med Regjeringens forslag i tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet for 2002, vedtok Stortinget å gi Finansdepartementet fullmakt til å fordele 200 mill. kroner i 2002 for å gi frivillige organisasjoner kompensasjon for merkostnadene som følge av merverdiavgiftsreformen, jf. Budsjettinnst. S. nr. 1.

Finansdepartementet har kommet til at en søknadsbasert refusjonsordning i form av en tilskuddsordning er mest hensiktsmessig og treffsikker. Ordningen vil ta utgangspunkt i organisasjonenes faktiske merutgifter som følge av merverdiavgiftsreformen. Ordningen vil være rammestyrte, og administrert av skatteetaten.

Hvilke organisasjoner som omfattes, følger avgrensingen i bestemmelsene i merverdiavgiftsloven om veldedige og allmenntilgittige organisasjoner. En slik avgrensning innebærer blant annet at idrettslag, kor, korps og humanitære og kristelige organisasjoner omfattes. Nærings-, yrkes- og arbeidslivsorganisasjoner, partitilknyttede organisasjoner som driver politisk virksomhet mv., vil falle utenfor.

For at en slik ordning skal la seg gjennomføre, må det foretas avgrensinger, blant annet for å hindre at refusjonsordningen blir for administrativt krevende for skatteetaten. Det forutsettes at organisasjonene som skal omfattes av ordningen har et nasjonalt omfang, eller tilhører en sammenslutning av organisasjoner med nasjonalt omfang. Refusjonssøknader må fremmes gjennom organisasjonens sentrale ledd. Av administrative grunner er det også behov for å sette en nedre grense for hvilke søknadsbeløp som kan bli refundert. Det foreslås at grensen settes til minimum 10 000 kroner i merutgift til merverdiavgift pr. år for hver organisasjon eller sammenslutning. Videre vil departementet gå inn for at tilskuddsordningen baseres på én årlig søknad, og at fristen knyttes opp mot de årlige regnskapsoppgjørene. Det legges opp til at søknadene attesteres av revisor, ev. ved en særrapport. Etter Finansdepartementets vurdering er en slik attestering nødvendig for at ordningen skal kunne administreres på en forsvarlig måte.

Finansdepartementet vil i samarbeid med Skattedirektoratet utarbeide nærmere retningslinjer for en slik tilskuddsordning. Det vil også bli tatt kontakt med noen berørte parter, som Den norske Revisorforening og enkelte frivillige organisasjoner. For å få ordningen raskt i gang, tar departementet sikte på utforme spesielle retningslinjer for innføringsåret, slik at første utbetaling til organisasjonene kan iverksettes i 2002. Søknadsfrist for organisasjonene vil ventelig være i løpet av tredje kvartal 2002. Dette vil Skattedirektoratet informere nærmere om. Det legges videre opp til at tilskuddsordningen evalueres etter tilskuddsåret 2003.

Refusjonsordningen vil medføre økt personellbehov i skatteetaten knyttet til behandling av søknader og informasjonsarbeid. I innføringsåret vil det også påløpe utgifter til utforming av retningslinjer, omprogrammering av IT-systemer, og informasjon til brukerne. Det er betydelig usikkerhet knyttet til antallet søknader, og blant annet derfor vanskelig å anslå eksakt hvilke administrative konsekvenser ordningen vil medføre.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 195 mill. kroner under kap. 1632 ny post 70.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til den store innsats de frivillige organisasjonene bidrar med i samfunnet. Disse medlemmer tar Regjeringens forslag til fordelingsmodell til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at finanskomiteen har fått henvendelser fra en rekke av organisasjonene som vil bli omfattet av ordningen med kompensasjon for tjenestemomsen i forbindelse med den refusjonsmodell Regjeringen legger opp. Det pekes på at den vil kreve særkompetanse og store administrative ressurser og være arbeidskrevende for organisasjonene. Den vil i følge Regjeringens forslag også kreve økte ressurser i skatteetaten.

Disse medlemmer ber Regjeringen vurdere innspillene fra organisasjonene på nytt med sikte på å finne fram til en modell som er enklere å praktisere, både for organisasjonene og skatteetaten innenfor de rammer som ellers er vedtatt for ordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet er ikke tilfreds med Regjeringens forslag til momskompensasjonsordning for frivillige organisasjoner fordi ordningen er usikker og unøyaktig. Den krever særkompetanse og store administrative ressurser både hos organisasjonene og i skatteetaten.

– Ordningen er rammestyrkt, og sikrer derfor ikke full kompensasjon.

- Ordningen vil være svært arbeidskrevende for organisasjonene.
- Den gjør foreningene svært sårbare ved personellskifte.
- Den krever økte ressurser til skatteetaten.

Disse medlemmer mener at en nedre grense på kr 10 000 er satt for høyt, og vil ramme mange små organisasjoner som har f.eks. mindre enn kr 50 000 i portoutgifter.

Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen fra 2003 får på plass en permanent ordning som er enkel og lite byråkratisk, og også ta tar hensyn til de mange små organisasjonene.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Regjeringen har foreslått en kompensasjonsordning for 2001 og 2002 hvor de frivillige organisasjonene må søke om å få kompensert utlegg.

Dette medlem støtter den avgrensning departementet har lagt til grunn for hvilke organisasjoner som skal være berettiget til momskompensasjon.

Dette medlem mener imidlertid at den ordningen som departementet legger opp til er for byråkratisk for både staten og organisasjonene. Derfor bør kompensasjonsordningen erstattes med et generelt fritak for moms fra og med 1. januar 2003.

Dette medlem mener videre at det for inneværende år ikke bør settes en nedre grense for søknadssum. En grense på 10 000 kroner betyr for eksempel at organisasjoner med mindre enn 50 000 kroner i portoutgifter ikke får kompensert sine merutgifter.

Dette medlem vil dessuten understreke at det er viktig at ordningen med kompensasjon kommer på plass så fort som mulig slik at de organisasjonene som har hatt relativt store utlegg for kompensert disse.

Dette medlem går inn for å erstatte en momskompensasjonsordning for de frivillige organisasjonene med en ordning med nullsats i momssystemet. En slik ordning bør innføres fra 1. januar 2003.

17.5 Kap. 1634 Statens innkrevingsentral

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under post 1 med 4,3 mill. kroner som følge av økt innkrevingsaktivitet, jf. kap. 4634 Statens innkrevingsentral. Kap. 4634 Statens innkrevingsentral.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1634 post 1.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti merker seg at det forventes økt innkrevingsaktivitet og at Regjeringen mener dette krever økt bevilgning. Disse medlemmer forutsetter imidlertid at disse utgiftene kan dekkes inn i innkre-

vingssentralens ordinære drift. Disse medlemmer går derfor mot bevilgningsforslaget.

17.6 Kap. 4634 Statens innkrevingsentral

Sammendrag

Bevilgningen under post 81 foreslås økt med 50 mill. kroner som følge av nye inntektsanslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 84 Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m.

Sammendrag

Bevilgningen under post 84 foreslås økt med 15 mill. kroner som følge av nye inntektsanslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

Post 85 Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning

Sammendrag

Bevilgningen under post 85 foreslås økt med 15 mill. kroner som følge av nye inntektsanslag.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

17.7 Kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481)

Sammendrag

Avskrivninger fra forvaltningsbedriftenes driftsbudsjett inntektsføres på post 30. Foreslått revisjon av Luftfartsverkets og Statsbyggs driftsbudsjett påvirker post 30 med netto -44,5 mill. kroner, jf. sammenheng

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5521	70	Merverdiavgift og avgift på investeringer mv. Avgift, forhøyes med ..... fra kr 130 535 000 000 til kr 133 200 000 000"	2 665 000 000

17.9 Kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481)

Sammendrag

Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene føres på denne posten. Foreslått revisjon av Luftfartsverkets driftsbudsjett påvirker post 80 med -1,5 mill. kroner jf. kap. 2450 post 24 underpost 24.7 Renter av statens kapital. Posten foreslås derfor redusert med 1,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 5603 post 80.

med kap. 2450 post 24, underpost 24.6 Avskrivninger, og kap. 2445 post 24, underpost 24.3 Avskrivninger. Posten foreslås derfor redusert med 44,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 5491 post 30 med 44,5 mill. kroner.

17.8 Kap. 5521 Merverdiavgift og avgift på investeringer mv.

Sammendrag

Det vises til omtale av fritak for investeringsavgift for nye avgiftspliktige i avsnitt 2.4 i proposisjonen. Bokført virkning av tiltaket er beregnet til 3 mill. kroner, mens anslagsøkningen på kapitlet er 2 168 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 5521 post 70 foreslås derfor økt med 2 165 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 5521 post 70 med 2 165 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at disse medlemmer har vært mot opphevelsen av investeringsavgiften. Disse medlemmer tar til etterretning at stortingsflertallet har vedtatt opphevelse, men mener dette kan utsettes til årsskiftet for å skaffe midler til viktige velferdsoppgaver. Disse medlemmer viser til merknad og forslag i Innst. O. nr. 80 (2001-2002) og fremmer følgende forslag:

17.10 Kap. 5700 Folketrygdens inntekter

Sammendrag

Det vises til omtale av redusert arbeidsgiveravgift på lønn til arbeidstakere over 62 år i avsnitt 2.5 og innstramming i beskatning av firmabil og kjøregodtgjørelse i avsnitt 2.6 i proposisjonen. Inkludert anslagsendringer foreslås bevilgningen på kap. 5700 post 72 økt med 546 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2,

om subsidier støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Partene er her enige om å fjerne inntektsbeskatningen av kjøregodtgjørelse opp til statens satser fra 1. januar 2002 og oppheve arbeidsgiveravgiften på kjøregodtgjørelse fra 1. juli 2002. Lettelsen

innebærer at kap. 5700 post 72 Folketrygdens inntekter, arbeidsgiveravgift reduseres med 65 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
5700	Folketrygdens inntekter	
72	Arbeidsgiveravgift, forhøyes med ..... fra kr 78 629 000 000 til kr 79 110 000 000"	481 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet viser til merknader under kapittel 2.5 i denne innstilling, og viser videre til at provenytapet av Fremskrittspartiets forslag knyttet til beskatning av bilgodtgjørelse og firmabiler teknisk er postert under kap. 5501 post 72.

skrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Frem-

skrittspartiet støtter Regjeringens forslag og vil øke bevilgningen med 546 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
5700	Folketrygdens inntekter	
72	Arbeidsgiveravgift, forhøyes med ..... fra kr 78 629 000 000 til kr 79 175 000 000"	546 000 000

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti vil vise til St.prp. nr. 1 (2001-2002) der regjeringa Bondevik II gjer greie for skattlegginga av firmabil. Regjeringa slår fast at skattlegginga som gjaldt til og med 2001 var svært gunstig. Dette skuldast mellom anna at kilometersjablonen truleg var for låg i høve til faktisk privat køyring, ettersom den årlege samla køyrelengda med personbil i gjennomsnitt utgjer 13 500 km. I praksis innebar tidlegare regelverk ein svært gunstig skattlegging av den private køyringa til mange næringsdrivande med yrkesbil. Desse medlemene var samde i vurderinga til regjeringa Bondevik II i statsbudsjettet for 2002 om at det prinsipielt kan argumenterast for at det bør vere skatteplikt for overskott som følgje av at satsane til staten dekkjer meir enn dei variable kostnadane. Desse medlemene vil difor gå imot å fjerne inntektsskatten av køyregodtgjerdsle opp til staten sine satsar frå 1. januar 2002, og opphevinga av arbeidsgivaravgifta på køyregodtgjerdsle.

17.11 Andre saker

17.11.1 Småbåtregisteret

Sammendrag

Småbåtregisteret samler inn, samordner og systematiserer data om fritidsbåter. Det ble vedtatt opprettet i 1994, og satt i regulær drift fra 1. januar 1998. Registeret avløste det tidligere desentraliserte båtregisteret som ble administrert av de lokale politimyndigheter, og som det var funnet betydelige mangler ved. Politiets registreringsordning for båter ble etablert i 1948, og var obligatorisk. Registeret drives i dag av toll- og avgiftsetaten, med en sentral enhet lokalisert i Fredrikstad (6 årsverk). I tillegg gjøres registreringsarbeid ved det enkelte tolldistrikt. Bakgrunnen for at toll- og avgiftsetaten ble valgt som registreringsenhet, var at etaten hadde under oppbygging tilgjengelige EDB-systemer som var særlig egnet til å ivareta en registreringsordning. Videre ville toll- og avgiftsetaten være en betydelig bruker av opplysninger fra registeret, og etaten ville dessuten ha interesse av opplysningene

dersom Stortinget skulle ønske å innføre en avgift på båter. Registeret har siden 1998 vært i en oppbyggingsfase. I dag er det registrert ca. 320 000 småbåter i registeret (dvs. ca. 80 pst. av de antatte registreringspliktige).

Ekstern evaluering av Småbåtregisteret

Stortinget ba ved behandlingen av Innst. O. nr. 37 (1999-2000) om at det legges fram en evaluering av ordningen med registrering av fritids- og småbåter i Småbåtregisteret etter sesongen 2001, slik at Stortinget får anledning til å evaluere ordningen senest i vårsesjonen 2002 (Revidert nasjonalbudsjett 2002). Det er i proposisjonen redegjort nærmere for evalueringen.

Regjeringen foreslår å avvikle registreringsplikten i Småbåtregisteret fra 1. januar 2003. Det er ikke aktuelt for Regjeringen å innføre en båtavgift, og Regjeringen ser ikke at behovet for en obligatorisk registrering på dette private området er stort nok til å rettferdiggjøre en offentligrettslig, straffesanksjonert meldeplikt. Lovforslaget om avvikling av registreringsplikten vil bli fremmet til høsten.

Departementet vil på bakgrunn av at registreringsplikten foreslås avvirket arbeide videre med spørsmål rundt organisering av registeret, herunder muligheten for å konkurranseutsette en fremtidig, frivillig registerforvaltning. Inntil videre foreslår Finansdepartementet at Småbåtregisteret opprettholdes i toll- og avgiftsetaten.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at den vurdering ECON har foretatt av Småbåtregistret helt entydig konkluderer med at registeret er til nytte for politiet ved at etterforskning av tyveri, skadeverk, kollisjoner, promillekjøring m.v. blir mer effektiv. For Hovedredningsentralene bidrar Småbåtregisteret til at leteaksjoner enten ikke iverksettes eller blir hurtig avblåst, noe som innebærer betydelige samfunnsøkonomiske besparelser. Evalueringen viser videre at Tollvesenet har nytte av registeret i arbeidet mot ulovlig innførsel av småbåter og i arbeidet med innkreving av toll, moms og HK-avgift. Forsikringsbransjen viser til at et komplett register gjør det mulig å innføre en obligatorisk ansvarsforsikring, som kan virke skadeforebyggende.

Disse medlemmer viser også til brev fra Finansnæringens Hovedorganisasjon til finanskomiteen, hvor det pekes på at et obligatorisk småbåtregister vil ha en kriminalitetsforebyggende effekt, blant annet ved at det er et virkemiddel for å forhindre forsikringssvindler og hvitvasking av svarte penger. Det

pekes på at forutsetningen for at registeret skal fungere etter sin hensikt, er at det er obligatorisk.

Disse medlemmer viser til at ECON konkluderer sin evaluering med at det er sannsynlig at den samfunnsøkonomiske nytteverdien av Småbåtregisteret over tid overstiger den samfunnsøkonomiske kostnaden, og at den samfunnsøkonomiske gevinsten forventes å øke framover. Finansnæringens Hovedorganisasjon sier i sitt brev at en avvikling av Småbåtregisteret etter deres syn vil være en feilaktig beslutning som i tillegg til å redusere sikkerheten til sjøs, også vil gi store samfunnsøkonomiske kostnader som følge av økt kriminalitet.

Disse medlemmer mener det er oppsiktsevende at Regjeringen ikke har tatt hensyn til disse tungtveiende argumentene og står fast på forslaget om å avvikle registreringsplikten i Småbåtregisteret fra 1. januar 2003. Regjeringen bekrefter i sitt brev til finanskomiteen at en opphevelse av registreringsplikten vil svekke nytteverdien av registeret, når de sier: "Opphevelse av registreringsplikten kan nok over til svekke denne nytteverdien". I dag omfatter Småbåtregisteret 320 000 småbåter, om lag 80 pst. av alle småbåter. I Sverige, hvor registreringen ikke er obligatorisk, omfatter registeret bare 20 pst. av småbåtflåten.

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen på denne måten aktivt svekker sikkerheten til sjøs, kampen mot økonomisk kriminalitet og båtulykker, og skusler bort de 84 mill. kroner som til nå er brukt for å etablere og bygge opp et register som er til stor nytte for både eierne og samfunnet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet viser til at det gjennom høringen har kommet frem at det fra flere hold er betydelig interesse for å opprettholde Småbåtregisteret i sin nåværende form, men slutter seg til Regjeringens vurdering når det gjelder grunnlaget for å opprettholde en obligatorisk registreringsplikt.

Under det videre arbeidet med spørsmål rundt organiseringen av registeret, ser disse medlemmer det som meget viktig at Regjeringen sørger for at registeret blir organisert og drevet på en slik måte at det ikke uten videre kan brukes som grunnlag for en eventuell ny båtavgift.

17.11.2 Behov for å forbedre skatteoppkreverfunksjonen

Sammendrag

Under Stortingets behandling av kontroll- og konstitusjonskomiteens innstilling om Dokument nr. 3:5 (2001-2002) Riksrevisjonens undersøkelse av skatteoppkrevernes stedlige arbeidskontroll 21. mars 2002, jf. Innst. S. nr. 106 (2001-2002), vedtok Stortinget å "be Regjeringen legge fram forslag til tiltak som kan gi resultatforbedringer når det gjelder lokal skatteinnkreving, både mht. arbeidsgiverkontroll og skatteinnkreving".

Finansdepartementet har det faglige ansvaret for landets skatteoppkrevere, og den faglige styringen skjer gjennom Skattedirektoratet og de underliggende skattefogdkontorene. Skatteetaten har spesielt de seneste årene (etter innlemmelsen av skattefogdkontorene i etaten i 1997) gjort en betydelig innsats for å bedre den faglige styringen av skatteoppkreverne gjennom ulike tiltak, bl.a. ved modernisering av instruksverk, etablering av planleggings- og rapporteringssystem, opplæring og veiledning. Riksrevisjonens undersøkelse, kontroll- og konstitusjonskomiteens innstilling og Stortingets vedtak tilsier at dette ikke har hatt tilstrekkelig effekt. Departementet ser derfor et behov for å igangsette en bred utredning av alternative tiltak for å forbedre skatteoppkreverfunksjonen, enten innenfor dagens kommunale organisering eller ved en statlig overtakelse av funksjonen.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for bakgrunnen for saken.

Basert på undersøkelser fra Riksrevisjonen samt skatteetatens erfaringer som faglig overordnet kan dagens skatteoppkreverfunksjon etter Finansdepartementets vurdering karakteriseres som problematisk på de tre oppgaveområder:

- Kontroll av arbeidsgiverne:
Denne oppgaveutøvelsen er kjennetegnet av store forskjeller mellom kommunene mht. prioritering og kompetanse, og derfor mht. til omfanget og kvaliteten av kontrollene. Dette medfører uriktig skatteinngang, forskjellsbehandling av arbeidsgiverne og grunnlag for konkurransevridning. Den stedlige arbeidsgiverkontrollen er således lite tilfredsstillende, noe som er alvorlig fordi det dreier seg om kontroll med statens viktigste skattegrunnlag (lønn). Betydningen av god arbeidsgiverkontroll har økt etter innføringen av forhåndsutfylte selvangivelser. Videre skjer denne oppgaveutøvelsen til dels ukoordinert med skatteetaten, som også utfører kontroll av arbeidsgiverne (i deres egenskap av næringsdrivende). Dette er uheldig både for myndighetene og arbeidsgiverne. Tiltak med felles kontrollplaner er nødvendig, men ikke tilstrekkelig fordi det er avhengig av kommunenes oppfølging.
- Innkreving av skatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift:
Det faktum at ca. 99 pst. av fastsatte skatter og avgifter blir innbetalt skyldes i stor grad statens (lovgeberens) utforming av innbetalingssystemer, som stimulerer til frivillig innbetaling. Bl.a. er skattetrekkordningen straffesanksjonert. Skatteoppkrevernes innfordringsarbeid (tvangsinnkrevingen) er derimot mindre tilfredsstillende. Det kjennetegnes av store forskjeller mellom kommunene mht. prioritering og kompetanse, og derfor mht. om innfordringstiltak iverksettes og hvilken type tiltak som iverksettes. Også dette medfører uriktig skatteinngang, forskjellsbehandling av

skattyterne og grunnlag for konkurransevridning i næringslivet. I tillegg skjer denne innfordringen parallelt med, men uavhengig av (og dermed i konkurranse med) statens innfordring, bl.a. av merverdiavgift. Dette er ressursbelastende både for det offentlige som kreditor og for de private debitorer.

- Førings av skatteregnskapet:
Konsekvensen av at denne oppgaven er lagt til de kommunale skatteoppkreverne er at det er hele 434 driftsenheter som har ansvar for førings av landets skatteregnskap. Med 434 regnskapsførere og flere innviklede fordelingsystemer er skatteregnskapet et svært komplekst regnskapssystem. En slik løsning er klart uhensiktsmessig og kostnadsdrivende både for drift og videreutvikling av skatteregnskapet. En fortsatt organisering med 434 driftsenheter har derfor uheldige bindinger for det pågående, store arbeidet med å modernisere skatteregnskapet.

Det foreligger med andre ord betydelige utfordringer knyttet til skatteoppkreverfunksjonen, og det er nødvendig med tiltak for å sikre at funksjonen ivaretas på en bedre måte enn i dag.

ECON Senter for økonomisk analyse har på oppdrag fra Finansdepartementet vurdert dagens kommunale skatteoppkreverfunksjon opp mot en alternativ statlig organisering av funksjonen (Rapport 62/01). ECON, som drøfter alternativene ut fra kriterier som kvalitet, effektivitet, likebehandling, rettssikkerhet nærhet, kompetanse, distriktshensyn, kommunalt selvstyre, brukervennlighet, styring, teknologi og administrativ ressursbruk, mener at de fleste hensyn taler for at funksjonen bør statliggjøres.

Departementet mener at det må foretas ytterligere utredninger før det kan tas stilling til spørsmålet om framtidig organisering av skatteoppkreverfunksjonen.

For det første oppfattes den nåværende kommunale løsning å ha lokale fordeler. En av de reelle fordelene er at det faglige økonomimiljø i ellers små kommuneadministrasjoner holdes bedre oppe ved at kommunene også har skatteoppkreverfunksjonen. Et spørsmål blir hvordan en kan løse dette ved en eventuell statsovertakelse.

For det andre bør alternativer til statsovertakelse være vurdert før konklusjonen trekkes. En tenkt statløsning må kunne sammenlignes med en fortsatt kommunal løsning basert på gjennomførbare bedringstiltak. Det kan tenkes mer styringspregede enkelttiltak fra skatteetaten overfor de kommunale skatteoppkreverne, eller endog statlig instruks som er bindende for hele kommunen, også det folkevalgte kommunestyre, i prioriteringen (ressurstildeling mv.) og styringen av skatteoppkreverfunksjonen. Det bør vurderes om slike tiltak er hensiktsmessige.

For det tredje bør det skisseres nærmere hva en eventuell statsovertakelse vil innebære av konkrete løsninger. Viktige spørsmål om utforming av kontorstruktur og personalmessige forhold må dessuten løses.

Finansdepartementet vil derfor, som ledd i Regjeringens arbeid for modernisering, effektivisering og forenkling av offentlig sektor, gjennomføre en bred utredning av tiltak for resultatforbedring i skatteinnfordringen og tilhørende kontrollvirksomhet. Slike tiltak vurderes både i forhold til en videreføring av dagens kommunale løsning, og ved en statlig overtakelse av ansvaret for oppgaven. I utredningen kartlegges konsekvensene for skattyterne, kommunene og staten av ulike alternativer. Et underliggende formål med utredningsarbeidet er å tilstrebe enighet om situasjonsbeskrivelse og virkelighetsoppfatning, herunder om betingelsene for å gjøre sammenligninger. Utredningen bør også inkludere vurderinger av skatteinnkrevningen i Sverige og Danmark. Kommunesektoren og berørte departementer inviteres til å delta i arbeidet med utredningen, likeså relevante tjenestemannsorganisasjoner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet vil peke på at skal utredningen gi forsvarlig grunnlag for beslutning, må den kartlegge både de eksisterende statlige og de eksisterende kommunale skattekontorer, og den må være objektiv og likebeholdende. Bare på den måten får man fram konkrete resultater og erfaringer, ikke bare vurderinger. Disse medlemmer mener at følgende premisser må legges til grunn for utredningen:

- Både innkreving og kontroll undersøkes.
- Både de kommunale skattekreverkontor og de statlige skattekontor (likningskontor, fylkesskattekontor og skattefogdkontor) undersøkes både mht. innkreving og kontroll.
- Følgende forhold ved innkreving og kontroll undersøkes:
  - Rettssikkerhet
  - Mulighet for folkevalgt innsyn og kontroll
  - Kvalitet
  - Nærhet til bruker/brukervennlighet
  - Effektivitet/resursbruk
  - Distriktpolitiske hensyn
  - Samordning med annen innkreving
  - Teknologi
- Stat og kommune får like mange representanter i styringsgruppe, referansegruppe, prosjektgruppe m.m. Formannskap går på "omgang".
- Valg av eksterne rådgivere/konsulentfirmaer gjøres av styringsgruppen.
- Alt grunnlagsmateriale vurderes mht. korrekthet, objektivitet og hvor ajour det er før det trekkes konklusjoner.

- Ved eventuelle undersøkelser av andre lands skatteinnkreving og -kontroll, skal det innhentes datagrunnlag og vurderinger fra statlig og kommunal sektor i landet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre tar Regjeringens redegjørelse til orientering. Disse medlemmer er enig med Regjeringen i at det igangsettes en bred utredning med tiltak for resultatforbedring i skatteinnfordringen og tilhørende kontrollvirksomhet. Disse medlemmer vil understreke at både innkreving og kontroll må undersøkes hvor rettssikkerhet, mulighet for folkevalgt innsyn og kontroll, kvalitet, effektivitet, teknolog, samordning, med annen innkreving og brukervennlighet står sentralt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Innst. S. nr. 106 (2001-2002) Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Riksrevisjonens undersøkelse av skatteoppkrevernes stedlige arbeidsgiverkontroll, Fremskrittspartiets merknader og forslag i innstillingen. Disse medlemmer mener det er nødvendig at det administrative og økonomiske ansvaret for den stedlige arbeidsgiverkontrollen overføres til staten. Disse medlemmer mener videre at det er fornuftig å utrede muligheten for en sammenslåing av skatteoppkreverkontorene, skattefogdkontorene og fylkesskattekontorene til en felles enhet. Disse medlemmer tar for øvrig dette til orientering.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Regjeringen mener at det må foretas ytterligere utredninger før det kan tas stilling til spørsmålet om framtidig organisering av skatteoppkreverfunksjonen.

Dette medlem mener at det er ganske oppsiktsvekkende at Regjeringen leverer en rein ideologisk begrunnelse for å statliggjøre, og dermed sentralisere skatteoppkrevingen.

Dette medlem viser til at så å si alle høringsuttalelser som er kommet inn går mot en slik sentralisering. Det pekes på at 99,5 pst. av samlet utlignet skatt innbetales/innfordres og at 99,7 pst. av all arbeidsgiveravgift innbetales/innfordres

Dette medlem mener at disse resultatene viser at det ikke er forbedringspotensiale av betydning ved en slik sentralisering.

Statens innfordring av merverdiavgift viser dessuten dårligere tall enn kommunenes skatteinnfordring.

Når det gjelder arbeidsgiverkontrollen har kritikken gått på at kontrollmiljøene er for små. Mange kommuner har på denne bakgrunn gått sammen om felles arbeidsgiverkontrollordninger. Dette er en modell som dette medlem mener er fornuftig å bygge videre på.

På denne bakgrunn går dette medlem inn for å beholde kommunal skatteinnkreving og arbeidsgiverkontroll. Kommunene oppfordres til interkommunalt

samarbeid for å styrke kontrollmiljøene og arbeidsgiverkontrollen.

Dette medlem mener videre der er grunn til å peke på at Regjeringen snakker om utplassering av statlige arbeidsplasser, men legger samtidig til rette for stadig sentralisering av kommunale arbeidsplasser skatteoppkreverfunksjonen inkludert.

17.12 Kap. 2309 Tilfeldige utgifter

Sammendrag

Stortinget ga i forbindelse med salderingen av 2002-budsjettet Regjeringen en fullmakt til å redusere departementenes drifts- og investeringsutgifter med 65 mill. kroner. Innsparingen ble foreløpig lagt som en reduksjon av bevilgningen på kapittel 2309. Denne innsparingen er nå fordelt på departement, jf. omtale avsnitt 1.3 og vedlegg 1 til proposisjonen. Midlene er på denne bakgrunn tilbakeført til kapittel 2309 som dermed er økt med 65 mill. kroner.

Det var avsatt en reserve på 200 mill. kroner på kapittel 2309 for å dekke kompensasjon til frivillige organisasjoner for innføring av merverdiavgift på tjenester. Det foreslås i denne proposisjonen å innføre en refusjonsordning. På denne bakgrunn er bevilgningene

under kapitlene 1618 og 1632 økt tilsvarende den foreslåtte refusjonen. Som motpost for denne bevilgningsøkningen er reserven på 200 mill. kroner tatt ut fra kap. 2309 og bevilgningen isolert sett redusert tilsvarende.

Det var i saldert budsjett avsatt reserver for å dekke inntektsoppgjør innenfor en ramme på 4G pst. inntektsvekst fra 2001 til 2002. På bakgrunn av at rammene for oppgjørene i privat sektor er blitt høyere enn tidligere lagt til grunn, er rammene for inntektsoppgjør der staten er part økt med knapt 1 prosentenh. For å ha tilstrekkelig reserver for å dekke vårens inntektsoppgjør innenfor den økte rammen, samt ha tilstrekkelige reserver for tilleggsbevilgninger 2. halvår, foreslås bevilgningen på kap. 2309 isolert sett økt 1 024 mill. kroner. Det er noe lavere enn den isolerte effekten av høyere lønnsvekst for statsansatte og regulering av grunnbeløpet i folketrygden med knapt 1 pst. skulle tilsi. Samlet sett innebærer dermed dette en redusert reserve for å fremme tilleggsbevilgninger i 2. halvår.

Ved at kap. 2309 allerede er økt med 65 mill. kroner ved fordeling av innsparingsfullmakten, jf. vedlegg 1, foreslås bevilgningen samlet sett økt med 823,7 mill. kroner netto i denne proposisjonen.

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 17.12

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
2309	1	Tilfeldige utgifter							
	1	Tilbakeføring av innsparing	+65,000	+65,000	+65,000	+65,000	+65,000	+65,000	+65,000
	2	Refusjonsordning - moms frivillige org.	-200,000	-200,000	-200,000	-200,000	-200,000	-200,000	-200,000
	3	Inntektsoppgjøret og reserve for tilleggsbevilgninger	+1024,000	+1024,000	+1024,000	+1024,000	+1024,000	+1024,000	+1024,000
	4	Differanse	-65,315	-65,315	-65,315	-65,315	-65,315	-65,315	-65,315
		Sum 1-4	+823,685	+823,685	+823,685	+823,685	+823,685	+823,685	+823,685
	5	Driftskutt i departementene		-19,000	-165,000	-16,000	-165,000	-48,000	-16,000
	6	Inndeckning barnehager	0,00	0,00	-84,000	-84,000	-84,000	-84,000	0,00
	7	Generelt kutt	0			-270,000	-150,000		-270,000
		Sum 1-8	+823,685	+804,685	574,685	+453,685	+424,685	775,685	+537,685

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Voteringspostene 1-4, jf. tabell foran

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge til sammen 823,685 mill. kroner under voteringspostene 1-4.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter	
		(1-4) Sum, forhøyes med	823 685 000

Voteringspost 5 Driftskutt

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser videre til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer

som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet går disse medlemmer inn for driftskutt i departementene på 19 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"a

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter	
	5	Driftskutt, nedsettes med	19 000 000

b

Stortinget samtykker i at det spares inn 19 mill. kroner på departementenes driftsutgifter. Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster, og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med ny saldering av 2002-budsjettet. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter med 19 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 19 mill. kroner til kap. 2309.">>>

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Frem-

skrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget og fullmaktsforslaget foran fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at det er mulig å effektivisere noe i statsforvaltningen, og foreslår derfor å kutte driftsbudsjettet med 0,3 pst. Det har blitt satt effektivitetskrav til Helseforetakene, så disse unntas fra det generelle kuttet. Regjeringen får fullmakt til å fordele kuttet.

Disse medlemmer viser til tabellen foran og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter	
	5	Driftskutt, nedsettes med	165 000 000

Disse medlemmer fremmer i tillegg følgende forslag:

"Fullmakt

Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å fordele en reduksjon på kap. 2309 post 1 på 165 mill. kroner på

statsbudsjettets driftsposter. Dette gjelder ikke for driftspostene til Helseforetakene."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet viser til tabellen foran og merknader nedenfor og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter	
	5	Driftskutt, nedsettes med	16 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det er mulig å spare inn betydelige beløp under drift av departementene ved ulike effektiviseringstiltak.

Dette medlem viser til at kommunalminister Erna Solberg ved flere anledninger har sagt at kommunene får effektivisere, når det påpekes at det i følge KS mangler 5,9 mrd. kroner for å dekke kommunenes pensjonsforpliktelser. Dette medlem mener at dette er et helt urealistisk effektivitetspress å utsette kommunene for.

Dette medlem viser til svar fra departementet på spørsmål nr. 29, av 16 mai 2002 fra Senterpartiet finansfraksjon hvor det spørres om effektivisering i statsadministrasjonen. Det interessante ved svaret fra Finansdepartementet er det siste avsnittet hvor det påpekes:

"Finansdepartementet vil bemerke at det i statlig virksomhet foreligger bindinger blant annet på personalsiden og i form av inngåtte kontrakter for leveranser

av varer og tjenester. Det vil derfor i praksis kreves noe tid for å iverksette vesentlige reduksjoner i bevilningene til driftsutgifter."

Dette medlem kan ikke se at dette forholder seg vesentlig annerledes for kommunene enn for statsadministrasjonen.

Dette medlem er forundret over at det i forliket er foretatt så beskjedne kutt i utgiftene til den statlige administrasjonen, som sitter nærmest statsrådene. Reduserte administrasjonsutgifter i departementene utgjør beskjedne 16 mill. kroner av de samlede kutt på 622 mill. kroner. Flere talsmenn fra Regjeringen og samarbeidspartiene har gitt uttrykk for at de ansvarlige i kommunesektoren relativt lett må kunne greie milliard-innsparinger uten at viktige velferdstjenester skal bli berørt i vesentlig grad.

Dette medlem foreslår derfor et kutt på 48 mill. kroner i ymseposten, som dekkes ved et generelt driftskutt i departementene.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
2309	Tilfeldige utgifter	
1	Driftsutgifter	
5	Driftskutt, nedsettes med	48 000 000

Voteringspost 6

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosi-

alistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til avtale inntatt under avsnitt 10.4.2 om barnehager i perioden 2002-2005 og fremmer følgende forslag:

"a

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
2309	Tilfeldige utgifter	
1	Driftsutgifter	
6	Inndekning barnehager nedsettes med	84 000 000

b

Innsparingsfullmakt

Stortinget samtykker i at det i statsbudsjettet for 2002 spares inn 84 mill. kroner på postene 01-29 driftsutgifter (unntatt post 24), postene 30-49 investeringer og post 50 overføringer til andre statsselskap som gjelder drift og investeringer. Helseforetakene unntas. Innsparingen skal primært foretas på områder hvor det forventes et mindreforbruk og på områder hvor det kan hentes ut effektiviseringsgevinster. Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen

av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster, og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med ny saldering av 2002 budsjettet. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kapittel 2309 Tilfeldige utgifter med 84 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 84 mill. kroner til kapittel 2309."

Voteringspost 7 Generelle kutt

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å redusere reserven for tilleggsbevilg-

ninger i 2. halvår, og reduserer derfor Regjeringens foreslåtte økning av dette kapittel med 270 mill. kroner.

Disse medlemmer viser imidlertid til at dette gjøres med den grad av usikkerhet som følger av at Regjeringen er uvillig til å svare på hvor mye som faktisk er avsatt til tilleggsbevilgninger for 2. halvår.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter	
	7	Generelt kutt, nedsettes med	270 000 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener at det er rom for betydelige innsparinger i driften av Forsvaret gjennom mer effektiv og rasjonell drift, og foreslår at Forsvaret pålegges en effektiviseringsgevinst på 150 mill. kroner på de ulike drifts- og investeringskapitlene innenfor forsvarsbudsjettet for inneværende år.

Disse medlemmer mener det er grunn til å stille spørsmål ved Forsvarets prosjektstyring og evne til samordning mellom de ulike forsvarsgreinene for å sikre effektiv ressursutnyttelse. Disse medlem-

mer viser til at det planlegges flere store prosjekter, som nye fregatter, programmet GOLF og utbyggingen av Regionfelt Østlandet, hvor kostnadsrammene er usikre, og hvor det er stor fare for at rammene overskrides. Disse medlemmer mener det trengs reformer i styringen av Forsvarets økonomi for å hindre at ytterligere offentlige midler går tapt som følge av dårlig styring. Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"a

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter	
	7	Generelt kutt, nedsettes med	150 000 000

b

Stortinget ber Regjeringen pålegge Forsvaret å effektivisere tilsvarende en samlet innsparing på 150 mill. kroner for 2002. Regjeringen gis fullmakt til å fordele innsparingen på de ulike kostnadskapitlene innenfor Forsvaret."

Komiteens tilråding om bevilgning kap. 2309

Komiteen viser til de fremsatte forslag ovenfor, og til at voteringspostene 1-4 Sum fra komiteen, vote-

ringspost 5 Driftskutt fra komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre og voteringspost 6 Inndekning barnehager fra komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har tilslutning fra et flertall i komiteen.

Komiteen tar til etterretning at følgende forslag etter dette blir å føre til kapittel 22 Komiteens tilråding i denne innstilling:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter	
		1-4 Sum	+ 823 685 000
	5	Driftskutt	-19 000 000
	6	Inndekning barnehage	-84 000 000
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	720 685 000
		fra kr 7 159 727 000 til kr 7 880 412 000"	

17.13 Kap. 5309 Tilfeldige inntekter

17.13.1 Anders Jahres dødsbo

Sammendrag

Det ble 3. oktober 2001 inngått forlik mellom bobestyreren i Anders Jahres dødsbo, advokat Even Wahr-Hansen, og to av boets utenlandske motparter, Lazard Bank og Lord Kindersley. Avtalen var betinget av flere spesifiserte etterfølgende godkjennelser. En av godkjennelsene gjaldt statlig garantistillelse for forutsatte skadesløserklæringer fra boet overfor de to motparter. Samtykke til å stille slik garanti ble gitt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 17 (2001-2002). De øvrige godkjennelser er også gitt som forutsatt, og avtalen er gjennomført ved innbetaling av de avtalefestede beløp.

Siden høsten 1994 hadde arbeidet i Jahre-boet vært finansiert ved lån fra staten med trekk over kap. 475, Bobehandling post 21, Spesielle driftsutgifter. Boet har tilbakebetalt lånet med renter, og vil heretter være selvfinansierende med en kapital på i størrelsesorden 200 mill. kroner. Kap. 475 er ikke noe ordinært lånekapittel på statsbudsjettet. En foreslår derfor at tilbakebetalingen på om lag 175 mill. kroner krediteres kap. 5309, Tilfeldige inntekter post 29, Ymse.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning. Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 5309 post 29 til merknader under avsnitt 17.13.3.

17.13.2 Tilbakeføring fra Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen

Sammendrag

Under Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen, som var åpen for tilsagn i perioden 1994-1998, ble det stilt til rådighet 500 mill. euro i tilskudd og rentesubsidier til støtte for en låneportefølje på i alt EUR 1 500 mill. med en beregnet nåverdi på EUR 160 mill. Den totale støtten var dermed anslått til EUR 660 mill. De totale funding kostnader ble dekket over perioden 1994-1998 med et beløp på EUR 595 mill. P.g.a bortfall av enkelte prosjekter, besparelser ved gjennomføring av andre, samt avkastning på Låne- og tilskuddsordningens likviditet, er det oppstått et likviditetsoverskudd på ordningen. Denne tilbakeføres nå til bidragsyterne i overensstemmelse med den senest vedtatte fordelingsnøkkel for ordningen.

Per 31. desember 2001 var Låne- og tilskuddsordningens likviditet:	168 963 736 euro
Est. max. utestående betalingsforpliktelse i form av tilskudd:	106 940 000 euro
Est. max. utestående betalingsforpliktelse i form av rentesubsidier:	+9 000 000 euro
Est. max. utestående betalingsforpliktelse totalt:	-115 940 000 euro
Est. likviditetsoverskudd:	52 023 736 euro

Styringskomiteen for Låne- og tilskuddsordningen vedtok 16. november 2001 tilbakeføring av overskuddslikviditet i 3 transjer med 25 mill.euro som første transje i april 2002. Norges andel av tilbakeføringen er 20,16 pst., dvs. 4 970 339,53 euro. Neste transje på ca. 25 mill.euro er planlagt for oktober 2002. Størrelsen på tredje og siste transje vil bli bestemt av ytterligere renteinntekter på likviditeten samt av eventuelle bortfall eller besparelser på enkelte prosjekt, som ennå ikke har påbegynt fysisk gjennomføring.

Tilbakebetalinger i forbindelse med Jahre-boet og Låne- og tilskuddsordningen under EØS-avtalen med-

fører at anslaget for inntekter under kapittel 5309 Tilfeldige utgifter samlet sett foreslås økt med 220 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 5309 post 29 til merknader under avsnitt 17.13.3.

17.13.3 Forslag om bevilgning, kap. 5309 post 29.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring :

Kap. Post	Formål:	Kroner
5309	Tilfeldige inntekter	
29	Ymse, forhøyes med ..... fra kr 450 253 000 til kr 700 253 000"	250 000 000

Komiteen forhøyer inntektene med 30 mill. kroner på bakgrunn av ekstraordinære inntekter fra statens garanti for flyforsikring.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av ekstraordinære inntekter fra statens garanti for flyforsikring går disse medlemmer inn for å forhøye inntektene under kap. 5309 med 30 mill. kroner.

18. FORSVARSDEPARTEMENTET

18.1 "Enduring Freedom" mv.

Sammendrag

Som beskrevet i St.prp. nr. 39 (2001-2002) har USA formelt anmodet Norge om å stille med fire F-16 kampfly til operasjon "Enduring Freedom". Norge har besvart henvendelsen positivt, og er i ferd med å forbedre en deployering til Manas i Kirgisistan fra senhøsten 2002. Engasjementet er en felles deployering med Danmark og Nederland, som også skal stille med fire fly hver. Etter nye og forbedrede kostnadsberegninger og endringer i kostnadene knyttet til bruk av flyplassen på Manas, er merkostnadene for en deployering av opp til fire F-16 kampfly for seks måneder nå beregnet til 394 mill. kroner. I tillegg kommer utgifter til ammunisjon som er beregnet til 170 mill. kroner. Det må imidlertid understrekes at anslaget for ammunisjonskostnader er svært usikkert.

Det vurderes som ønskelig å videreføre et engasjement i ISAF på eksplosivryddersiden i ytterligere seks måneder ut 2002. Utgiftene er beregnet til 8 mill. kroner. Videre er merkostnader for forlengelse av styrkebidrag (mine/eksplosivryddere) i operasjon "Enduring Freedom" og ISAF, og utlån av 6 feltvogner til USA beregnet til 20,5 mill. kroner. Det er også aktuelt å stille fem norske offiserer til opptrening av en afghansk hær, i første omgang fra omkring 1. juni og ut 2002. Merkostnaden for dette bidraget vil være 2,5 mill. kroner.

Regjeringen vil fremme en proposisjon om de ovennevnte forhold for Stortinget. På grunn av usikkerheten knyttet til deployeringstidspunkt for F-16 flyene, vil en

proposisjon ikke bli fremmet før dette er endelig avklart.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, tar dette til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti går imot at Norge skal stille fire F-16 kampfly til operasjon "Enduring Freedom" til en kostnad av 394 mill. kroner, samt 170 mill. kroner til ammunisjon.

Disse medlemmer viser til at Sosialistisk Venstreparti gikk imot at det skulle sendes norske styrker til krigføring i Afghanistan under amerikansk kommando, men at vi støttet deltakelse i den internasjonale sikkerhetsstyrken ISAF. Dette var også bakgrunnen for at Sosialistisk Venstreparti ved behandlingen av St.prp. nr. 39 (2001-2002) gikk imot forslaget om tilleggsbevilgning for de norske styrkene som deltar i "Enduring Freedom". Disse medlemmer viser til at med vedtaket om tilleggsbevilgning som foreslått i St.prp. nr. 39 (2001-2002), og de varslede merkostnadene for deployering av F-16 kampfly med ammunisjon, vil Norge bruke omkring 1 mrd. kroner til krigføring i Afghanistan i 2002. Disse medlemmer vil påpeke at målsettingene og suksesskriteriene for denne operasjonen for tiden synes svært uklare, og mener at Norge burde konsentrere sin innsats i Afghanistan omkring de store humanitære og sikkerhetsmessige oppgavene som må løses.

18.2 Kap. 1700 Forsvarsdepartementet

18.2.1 Generelt om bevilgninger til Forsvaret

Komiteen viser til at bevilgninger til Forsvaret også er behandlet i St.prp. nr. 55 (2001-2002), jf. Innst. S. nr. 232 (2001-2002).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at av Regjeringens økning til Forsvaret på kr 1 043 082 000, jf. St.prp. nr. 55 (2001-2002), kan kr 963 082 000 skyves til 2003. Disse medlemmer mener likevel at det er nødvendig å øke driftsutgiftene til Heimevernet med kr 50 000 000 og driftsutgiftene til Redningshelikoptertjenesten med kr 30 000 000. Disse medlemmer mener det viktigste for Forsvaret er å sikre samsvar mellom oppgaver, struktur og finansiering samt gi Forsvaret forutsigbarhet. Arbeiderpartiet vil derfor bevilge 118 mrd. kroner til Forsvaret i inneværende periode og sikre en

struktur som er i overensstemmelse med dette. Disse medlemmer viser til Innst. S. nr. 232 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 55 (2001-2002) og Innst. S. nr. 342 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 45 (2000-2001) for en detaljert oversikt over omleggingen i Forsvaret i perioden 2002-2005.

18.2.2 Spesialutsending ved EU-delegasjonen i Brussel

Sammendrag

Fra 15. oktober 2001 er det etablert en stilling som spesialutsending fra Forsvarsdepartementet ved EU-delegasjonen i Brussel. I denne sammenheng foreslås det at bevilgningen på kap. 1700 Forsvarsdepartementet post 1 Driftsutgifter, reduseres med 2 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 101 post 1 og kap. 102 post 1 foreslås økt med tilsvarende beløp, jf. omtale under 3.1. Utenriksdepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1700 post 1.

18.3 Forslag til endringer i Forsvarets kapittelstruktur

Sammendrag

Bakgrunn

Dagens kapittelstruktur for Forsvaret begrenser en effektiv samhandel av transaksjoner på tvers av forsvarsgrener og kapittelgrenser. Dette medfører at horisontal samhandel i stor grad må håndteres ved å fremme proposisjoner med forslag til omgrupperinger i løpet av budsjetterminen. Med horisontal samhandel menes at forholdet mellom primær- og støttevirksomheten ivaretas på tilsvarende måte som i et ordinært kunde- og leverandørforhold. Dette innebærer at midlene prinsipielt gis til primærvirksomheten (kundene) som kjøper varer og tjenester fra støttevirksomheten (leverandøren) Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO). Dette bidrar til et komplekst og ressurskrevende internregnskap.

I forbindelse med Innst. S. nr. 25 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 55 (1999-2000) og den påfølgende utarbeidelsen av iverksettelsesbrev for FLO våren 2001, ble det satt i gang et arbeid for å vurdere eventuelle behov for endringer i forsvarsbudsjettets kapittelstruktur. Bakgrunnen for å foreta en slik vurdering, var hensynet til innføring av horisontal samhandel. Spørsmålet om kapittelstruktur ble også tatt opp i Forsvarsdepartementets St.prp. nr. 1 (2001-2002), hvor det ble orientert om at Forsvarsdepartementet ville vurdere vesentlige endringer i forsvarsbudsjettets kapittelstruktur. Det ble videre informert om at Forsvarsdepartementet ville komme tilbake til saken i 2002.

Forslag til ny kapittelstruktur

I hovedsak foreslås det å dele inn forsvarsbudsjettet i 3 programkategorier etter formål. Det legges opp til

færre kapitler (totalt 6). De enkelte kapitler blir som i dag oppdelt i poster. I budsjettproposisjonen omtale av bevilgingsforslagene, vil imidlertid Stortinget få minst like utfyllende informasjon som i dag. Under et nytt kapittel 1710 Forsvarets militære organisasjon (FMO), jf. nedenfor, vil det på samme måte som tidligere bli en omtale av og oppgitt beløpsstørrelser på forsvarsgrenene, internasjonale operasjoner mv. I motsetning til tidligere år vil det også på investeringsiden bli oppgitt eksakte fordelinger på forsvarsgrenene. Følgende kapittelstruktur foreslås på utgiftssiden (Inntektssiden vil bli parallell):

a. Programkategori 04.10 Felles utgifter og ledelse

Det etableres ett kapittel 1700 Forsvarsdepartementet. Kapitlet omfatter tidligere kap. 1700 Forsvarsdepartementet, kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak, og deler av kap. 1795 Kulturelle og allmenntilgjengelige formål.

b. Programkategori 04.20 Militære formål

Det etableres to kapitler: 1710 Forsvarets militære organisasjon (FMO) og 2463 Forsvarsbygg. Kapittel 1710 vil berøre størstedelen av Forsvarets militære virksomhet, og omfatte tidligere kapittel 1720 Felles ledelse og kommandoapparat, 1725 Fellesinstitusjoner og utgifter under Forsvarets overkommando, 1731 Hæren, 1732 Sjøforsvaret, 1733 Luftforsvaret, 1734 Heimevernet, 1735 Forsvarets etterretningstjeneste, 1760 Nyanskaffelser, 1792 Norske styrker i utlandet, samt deler av 1795 Kulturelle og allmenntilgjengelige formål.

c. Programkategori 04.30 Sivilmilitære formål og tjenester

Kategorien omfatter tre kapitler: 1723 Nasjonal sikkerhetsmyndighet, 1790 Kystvakten og 1791 Redningshelikoptertjenesten. Det foreslås ingen endringer i kapittelstrukturen, men kapitlene blir gitt nye numre - henholdsvis 1720, 1730 og 1740.

Vurdering

Regjeringen ønsker å legge forholdene best mulig til rette for en effektiv horisontal samhandel. Viktigheten av dette ble understreket ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 25 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 55 (1999-2000). Forslaget til omlegging av kapittelstrukturen har således i fremste rekke vært rettet mot de kapitler som i stor grad vil være gjenstand for horisontal samhandel. Dette gjelder i hovedsak kapitler som er listet under kategori b - utgifter under Forsvarets militære organisasjon (FMO).

Følgende kriterier er lagt til grunn ved vurdering av kapittelstrukturen:

- Forholdene må legges til rette for reell horisontal samhandel.
- Ressursbruken for å håndtere horisontal samhandel må minimaliseres.

- Mulighetene for god etatsstyring og oppfølging av Forsvarets militære organisasjon (FMO) må ikke svekkes.
- Stortingets behov for god oversikt og informasjon skal ivaretas.
- Fristilling av Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) ved eventuell etablering av forvaltningbedrift mv., må ikke vanskeliggjøres.

Ett stort kapittel under Forsvarets militære organisasjon (FMO) vil skape betydelig større fleksibilitet med hensyn til å kunne prioritere midler på tvers av forsvarsgrenene. Den økonomiske styringsmuligheten blir styrket og man får mer effektiv bruk av statens midler. Forslaget til omlegging er også i tråd med målet om å kunne se Forsvaret mer under ett, som skissert i Innst. S. nr. 25 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 55 (1999-2000) ved etableringen av Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) - en felles logistikkorganisasjon.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til forslag til ny kapittelstruktur under programkategori 4.20 Militære formål. Flertallet går imot kapittelstrukturen som Regjeringen her foreslår, som vil gi Stortinget mindre innsikt i hvordan Forsvarets ressurser disponeres. Flertallet vil derfor opprettholde eksisterende kapittelstruktur.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre tar det som står i proposisjonen om endringer i Forsvarets kapittelstruktur til etterretning.

19. OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

19.1 Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820)

19.1.1 Post 1 Driftsutgifter

19.1.1.1 Implementering av EUs vanddirektiv

Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) arbeider med implementering av EUs vanddirektiv i Norge. For å kunne videreføre arbeidet etter den oppsatte planen, er det nødvendig med tildeling av ekstra midler. NVE deltar i EUs arbeidsgruppe for å utarbeide retningslinjer for å håndtere sterkt modifiserte vannforekomster, som blir viktig i forbindelse med håndtering av kraftutbygde vassdrag. Arbeidet med karakterisering av vannforekomster må starte i 2002. Dette skal gjøres i samarbeid med andre direktorater, men NVE har både kompetanse, og data som blir helt vesentlige i arbeidet, og vil ha en sentral rolle.

Med bakgrunn i arbeidet med EUs vanddirektiv foreslås det å øke bevilgningen med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kystpartiet, tar dette til etterretning.

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til Regjeringens forslag om bevilgning på 2 mill. kroner til arbeidet med EUs vassdirektiv. Kystpartiet er mot norsk tilknytning til EØS og mot å bli påtvunget direktiv og forordninger. Når det gjelder naturressurser er Norge en stormakt internasjonalt, mens EU ikke er tilsvarende. Derfor er dette medlem spesielt skeptisk til å godta direktiver som går på forvaltningen av norske naturressurser. Dette medlem er derfor i mot bevilgningen til arbeidet med vassdirektivet.

Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 1820 post 1 til merknader under avsnitt 19.1.1.4.

19.1.1.2 Klareringsmyndighet for energi- og vassdragsforvaltningen

Sammendrag

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste med forskrifter (sikkerhetsloven) trådte i kraft 1. juli 2001. Det innebærer at alle tidligere delegasjoner til NVE i forbindelse med klareringssaker ikke lenger er gyldige.

Olje- og energidepartementet har delegert klareringsmyndigheten for energi- og vassdragsforvaltningen til NVE. Foruten NVEs egne ansatte norske statsborgere omfatter dette norske statsborgere hos virksomheter innen energi- og vassdragsforvaltning, herunder Statnett og Statkraft, og norske statsborgere ansatt hos leverandører ved sikkerhetsgraderte anskaffelser, jf. sikkerhetsloven, forskrift om personellsikkerhet. Dette innebærer et betydelig merarbeid som ikke lar seg løse med bemanningen NVE har innen fagområdet i dag.

Med bakgrunn i ovennevnte og en gjennomgang av beredskaps- og sikkerhetsarbeidet i NVE, foreslås det å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner. Utgiftsøkningen dekkes inn ved tilsvarende økning i inntektene, jf. kap. 4820 post 1 Gebyr og avgiftsinntekter.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning. Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 1820 post 1 til merknader under avsnitt 19.1.1.4.

19.1.1.3 Merutgift som følge av merverdiavgift på tjenester

Sammendrag

Det norske meteorologiske instituttet (DNMI) og Norges vassdrags- og energidirektorat har en samarbeidsavtale for å sikre bedre utnyttelse av data og kompetanse hos begge parter for å oppnå en bedre flomvarsling.

NVE betaler DNMI 2,1 mill. kroner per. år for overføring av data og produkt, og til dekning av kommunikasjonsutgifter og konsulentutgifter. Som følge av inn-

føringen av merverdiavgift på tjenester pr. 1. juli 2001 vil NVE få en årlig merutgift på 0,5 mill. kroner knyttet til ovennevnte avtale. NVE ble kompensert for merutgiften for 2. halvår 2001 (0,25 mill. kroner) i forbindelse med endring av bevilgninger for 2001 under OED, jf. St.prp. nr. 24 (2001-2002). I tråd med ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen for 2002 med

0,5 mill. kroner som følge av merutgifter ved innføring av merverdiavgift på tjenester.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til etterretning. Komiteen viser når det gjelder forslag om bevilgning under kap. 1820 post 1 til merknader under avsnitt 19.1.1.4.

19.1.1.4 Forslag om bevilgning kap. 1820 post 1

Komiteens merknader

Standpunkttabell, avsnitt 19.1.1.4

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag						
			mill. kroner	H, KrF, V	Ap	FrP	SV	Sp	Kp
1820	1	Norges vassdrags- og energidirektorat							
	1	Implementering av EUs vanddirektiv	+2,000	+2,000	+2,000	+2,000	+2,000	+2,000	0,000
	2	Klareringsmyndighet for energi- og vassdragsforvaltningen	+1,500	+1,500	+1,500	+1,500	+1,500	+1,500	+1,500
	3	Moms på tjenester	+0,500	+0,500	+0,500	+0,500	+0,500	+0,500	+0,500
		Sum	+4,000	+4,000	+4,000	+4,000	+4,000	+4,000	+2,000

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kystpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye kap. 1820 post 1 med 4 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til sin merknad under avsnitt 19.1.1.1 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap 4820 og 4829)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 209 000 000 til 211 000 000"	2 000 000

19.1.2 Post 22 Forbygningsarbeid og oppryddings-tiltak, kan overføres

Det er behov for å øke budsjettet under denne posten blant annet for å dekke nødvendige utgifter til det pågående arbeidet på Kirkenæranlegget som ventes ferdigstilt i løpet av 2002. Totalrammen for prosjektet har blitt overskredet på grunn av at det har vært nødvendig med tilførsel av mer stein til erosjonssikring enn først beregnet, samt kommunal innsigelse mot en del av traseen som førte til en noe dyrere løsning. I tillegg har den generelle prisutviklingen vært noe høyere enn opprinnelig antatt.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen under kap. 1820 post 22 økt med 4 mill. kroner, fra 55,35 til 59,35 mill. kroner. Utgiftsøkningen dekkes inn ved tilsvarende økning i inntektene, jf. kap. 4820 post 40 Forbygningsvirksomhet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 1820 post 22.

19.2 Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon

Sammendrag

I St.prp. nr. 1 (2000-2001) ble det foreslått å støtte et større pilotprosjekt, primært knyttet til bygging av gassrør, som skulle bidra til at gass ble gjort tilgjengelig for større brukergrupper. Regjeringen foreslo at pilotprosjektet skulle gjennomføres i Bergensområdet, og det ble avsatt 20 mill. kroner til dette formålet i budsjettet for 2001. Forslaget fikk støtte fra stortingsflertallet, men ble skilt ut på egen budsjettpost (kap. 1825 post 74), men ble ikke gjort overførbart slik Regjeringens forslag til bevilgning var (kap. 1825 post 70).

NVE ga i 2001 tilsagn på inntil 20 mill. kroner til Naturgass Vest AS knyttet til prosjekt "Gassrør til Bergen". Det ble utbetalt 1,3 mill. kroner til prosjektet i 2001. Som følge av at budsjettposten ikke var overførbart til 2002 ble gjenværende midler på 18,7 mill. kroner tilbakeført til statskassen ved slutten av 2001.

Naturgass distribueres allerede som CNG (Compressed natural gas) i Bergens-området. Kapasiteten i det eksisterende distribusjonssystemet er knapp, og Naturgass Vest er i ferd med å utvide lavtrykks distribusjonsnett i Bergens-området. Flere løsninger for føring av gass fra Kollsnes til Bergen vurderes. Naturgass Vest har arbeidet med et prosjekt for en gassledning til Bergen. Naturgass Vest har imidlertid utsatt byggingen av røret, og distribusjonsnettet planlegges nå forsynt ved LNG (Liquefied natural gas) inntil det etterspørres tilstrekkelig store volumer gass i Bergens-området til at det vil være lønnsomt å føre gassen fra Kollsnes. I forbindelse med gjenbevilgning av midlene foreslås det derfor at bevilgningen knyttes opp mot etablering av infrastruktur for distribusjon av naturgass.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås midlene gjenbevilget i 2002 og at post 74 gjøres overførbart.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	74	Naturgass, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 30 000 000 til kr 48 700 000"	18 700 000

"Grønn Hydrogen"

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, vil understreke betydningen av teknologiutvikling som understøtter bruk av naturgass innenlands. Pilotprosjektet "Grønn Hydrogen" på Notodden er et eksempel på et prosjekt som har kommet langt på teknologiutvikling, særlig knyttet til bruk av hydrogen som energibærer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil understreke viktigheten av å skaffe ny fornybar energi. Eksempler på pilotprosjekter som har kommet langt er arbeidet med utviklingen av Sørøygget og forskningsprosjektet med tidevannskraftverk utenfor Hammerfest.

Naturgass

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til den brede enigheten om å ta en større del av naturgassen i bruk innenlands og kan derfor ikke støtte avtalepartenes forslag om å redusere post 74

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om at post 74 gjøres overførbart.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen har forhøyet bevilgningen under kap. 1825 post 74 Naturgass med 18,7 mill. kroner. Disse medlemmer viser videre til avtalen med Fremskrittspartiet om subsidiær støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002, og er enig om å redusere posten med 5 mill. kroner. Disse medlemmer foreslår derfor en samlet bevilgning til kap. 1825 post 74 Naturgass på 13,7 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiets primærforslag til budsjettering av dette kapittel og post ikke fremmes, fordi det ville ha fått flertall i strid med den subsidiære budsjettavtale mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet slutter seg til Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 1825 post 74 med 18,7 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Naturgass med 5 mill. kroner. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til flertallets merknad i Budsjett-innst. S. nr. 9 (2001-2002) fra energi- og miljøkomiteen:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, har registrert Regjeringens ønske om å legge til rette for økt bruk av naturgass innenlands. Det er satt av støtte til videreføring av pilotprosjekt i Bergensområdet, og Regjeringen vil at bevilgningen og tilsagnsfullmakten også skal kunne benyttes til andre prosjekter, for eksempel vurdering av naturgass ført til Grenlandsområdet, basert på mål om effektiv bruk av offentlige midler og best mulig resultat av gass-satsingen."

Disse medlemmer viser til at det flere steder er under utarbeidelse planer og prosjekt for distribusjon av naturgass. Flere av disse prosjektene vil trenge statlig medvirkning. Bevilgningene som er bevilget til dette formålet er forholdsvis små og disse medlemmer mener derfor at bevilgningene for inneværende ikke år bør reduseres og opprinnelig beløp i sin helhet bør gjøres overførbart.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at dette dreier seg om gjenbevilgning av midler til et større pilotprosjekt for bygging av gassrør. Naturgass Vest har utsatt byggingen av røret, og det er ikke foretatt en grundig evaluering av status for gassdistribusjon med hensyn på hvorvidt reduksjoner av klimagassutslipp er oppnådd ved land-

basert bruk av gass på Haugalandet. Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å bevilge 1 mill. kroner til et slikt evalueringsprosjekt. De resterende 17,7 mill. kroner foreslås bevilges til ENOVA for bruk innenfor deres mandat, jf. merknad til kap. 20.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
1825	Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
74	Naturgass, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 30 000 000 til kr 31 000 000"	1 000 000

19.3 Kap. 1827 Miljøvennlig gassteknologi

Post 70 (Ny) Tilskudd, kan overføres

Sammendrag

I Sem-erklæringen har Regjeringspartiene varslet at en vil arbeide med å etablere et samarbeidsprogram for gasskraftverk med CO₂-håndtering. Gassteknologiutvalget har bl.a. vurdert dette spørsmålet og foreslår en bred satsing med fokus på forskning og utvikling i årene fremover.

På denne bakgrunn ønsker Regjeringen å styrke satsingen knyttet til forskning og utvikling av gasskraftverk med CO₂-håndtering allerede i 2002-budsjettet. Det vises også til den pågående dialogen og samarbeidet med bransjen om en realisering av pilotanlegg for gasskraftverk med CO₂-håndtering.

Det foreslås en bevilgning i 2002 på 25 mill. kroner under nytt kap. 1827 Miljøvennlig gassteknologi, ny post 70 Tilskudd. Midlene skal nyttes til utvikling av en framtidensrettet teknologi for gasskraftverk med CO₂-håndtering i samarbeid med bransjen.

Regjeringen vil prioritere videre forskning på gasskraftteknologi og utvikling av et pilotprosjekt for CO₂-håndtering. Det vil bli aktuelt med ytterligere bevilgninger og tilsagnsfullmakt i budsjettet for 2003.

Regjeringen vil komme tilbake med en nærmere vurdering av Gassteknologiutvalgets innstilling i den kommende gassmeldingen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til Regjeringens forslag om å bevilge 25 mill. kroner under kap. 1827 ny post 70.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at styrkingen av satsingen knyttet til forskning og utvikling av gasskraftverk med CO₂-håndtering ble foretatt med 30 mill. kroner ved budsjettbehandlingen høsten 2001.

Disse medlemmer ser ingen vesentlig grunn til å fravike denne satsingen i forbindelse med en ren budsjettrevisjon.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Regjeringens bebudede stortingsmelding om innenlandsk bruk av gass, og vil ikke forskuttere evt. bevilgninger til gassteknologi. Det nye tilskuddet foreslås derfor frafalt.

Disse medlemmer vil stemme imot Regjeringens forslag.

19.4 Kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE)

Sammendrag

Tabell 19.1. Endring av bevilgninger på statsbudsjettet for 2002 under kap. 2440 og kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (i mill. kroner)

Kap/post/underpost	Saldert budsjett 2002	Forslag til ny bevilgning for 2002	Endring
Kap. 2440			
22 Fjerningsutgifter, overslagsbevilgning	140	90	- 50
30 Investeringer	15 300	14 300	- 1 000
50 Overføring til Statens petroleumssforsikringsfond	600	700	100
Sum kap. 2440	16 040	15 090	- 950

Kap/post/underpost	Saldert budsjett 2002	Forslag til ny bevilgning for 2002	Endring
Kap. 5440			
24.01 Driftsinntekter	110 400	107 800	- 2 600
24.02 Driftsutgifter	- 17 600	- 16 900	700
24.03 Lete- og feltutviklingsutgifter	- 1 500	- 1 200	300
24.04 Avskrivninger	- 17 600	- 14 700	2 900
24.05 Renter	- 7 000	- 6 500	500
24 Driftsresultat	66 700	68 500	1 800
30 Avskrivninger	17 600	14 700	- 2 900
80 Renter	7 000	6 500	- 500
Sum kap. 5440	91 300	89 700	- 1 600
Kontantstrømmen til SDØE:			
Innbetalinger	110 400	107 800	- 2 600
Utbetalinger	35 140	33 190	- 1 950
Netto kontantstrøm fra SDØE	75 260	74 610	- 650

Det har vært foretatt et salg av om lag 6,5 pst. av SDØE til Norsk Hydro og andre selskaper slik Stortinget vedtok 26. april 2001, jf. Innst. S. nr. 198 (2000-2001). Dette har ikke vært tatt hensyn til i tidligere budsjett, og forslagene til nye bevilgninger vil derfor innebære en nedjustering som følge av salget. Pro et contra-oppgjøret knyttet til dette salget er ikke ferdigstilt, og vi vil komme tilbake til dette i forbindelse med endelig budsjettering av salgsoppgjøret senere i år.

Kap. 2440 post 22 Fjerningsutgifter er redusert med 50 mill. kroner, fra 140 til 90 mill. kroner. Reduksjonen skyldes en generell nedjustering av fjerningsutgifter for avsluttede felt.

Anslagene for investeringer under kap. 2440 post 30 er redusert med 1 000 mill. kroner, fra 15 300 til 14 300 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak nedsalget på om lag 6,5 pst. Reduksjonen som følge av nedsalget motvirkes noe av en generell økning i investeringskostnadene på norsk kontinentalsokkel, fremskyndingen av Snøhvit og at investeringskostnader til bygging av NGL-anlegg på Kollsnes ikke har vært med i tidligere budsjettanslag.

Anslaget for overføring til Statens petroleumsforsikringsfond under kap. 2440 post 50 er økt med 100 mill. kroner som følge av justering for avvik mellom antatt og faktisk premiebesparelse for 2001. Økningen er et resultat av en markant tilstramning i forsikringsmarkedet. Etter terrorangrepet på World Trade Center i New York kollapset deler av forsikringsmarkedet. Dette fikk en umiddelbar effekt på tegning av "nye" byggeforsikringer.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.01 Driftsinntekter er redusert med 2 600 mill. kroner, fra 110 400 til 107 800 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak salget av om lag 6,5 pst. Denne reduksjonen blir delvis oppveid av høyere oljepriser og en styrket dollarkurs i forhold til tidligere antagelser. Det er lagt

til grunn en gjennomsnittlig oljepris på 200 kroner pr. fat i forhold til 185 kroner pr. fat i saldert budsjett for 2002.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.02 Driftsutgifter er redusert med 700 mill. kroner, fra 17 600 til 16 900 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak nedsalget på om lag 6,5 pst.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.03 Lete- og feltutviklingsutgifter er redusert med 300 mill. kroner, fra 1 500 til 1 200 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak nedsalget på om lag 6,5 pst.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.04 og post 30 Avskrivninger er redusert med 2 900 mill. kroner, fra 17 600 til 14 700 mill. kroner. Reduksjonen har hovedsakelig sammenheng med nedsalget på om lag 6,5 pst., samt endret avskrivningsgrunnlag for noen prosjekter og lavere avskrivninger i enkelte prosjekter enn antatt i saldert budsjett.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.05 og post 80 Renter er redusert med 500 mill. kroner, fra 7 000 til 6 500 mill. kroner. Dette skyldes salget av SDØE-andeler.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat under kap. 5440 post 24 Driftsresultat er økt med 1 800 mill. kroner, fra 66 700 til 68 500 mill. kroner.

Netto kontantstrøm fra SDØE er redusert fra 75 260 til 74 610 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 650 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2002.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2440 og 5440, jf. tabellen foran, unntatt kap. 2440 post 30.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpar-

tiet, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 2440 post 30.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til disse partiers merknader i Innst. S. nr. 100 (2001-2002) (Utbygging, anlegg og drift av Snøhvit LNG), der Sosialistisk Venstreparti gikk mot forslaget om utbygging av Snøhvit, av hensyn til manglende kunnskap om konsekvenser for det sårbare miljøet i Barentshavet. Disse medlemmer viser også til sine merknader i Innst. O. nr. 2 (2001-2002) og Innst. O. nr. 76 (2001-2002) (endringer i petroleumsskatteloven) der disse medlemmer gikk mot forslaget om å gi skattesubsidier til utbyggingen av Snøhvit.

Disse medlemmer går derfor mot den foreslåtte investeringen på 564 mill. kroner på kap. 2440 post 30.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil i tillegg vise til Sosialistisk Venstrepartis merknader i Budsjett-innst. S. nr. 9 (2001-2002), der Sosialistisk Venstreparti går inn for et lavere tempo i oljeleting og -investeringer. Disse medlemmer merker seg at Regjeringen foreslår en sterk økning i investeringsnivået til oljeformål. Disse medlemmer støtter ikke dette, og går inn for et lavere nivå på disse investeringene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
2440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)	
30	Investeringer, nedsettes med ..... fra kr 15 300 000 000 til kr 13 532 000 000"	1 768 000 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet går imot investeringer i Snøhvit på 564 mill. kroner på kap. 2440 post 30.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
2440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)	
30	Investeringer, nedsettes med ..... fra kr 15 300 000 000 til kr 13 736 000 000"	1 564 000 000

19.5 Kap. 2490 NVE Anlegg (jf. kap. 5490)

Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

NVE har foretatt en ny gjennomgang av budsjettet for NVE Anlegg for 2002. Ved avslutning av regnskapet for 2001 ble det gjort en avsetning til reguleringsfondet (underpost 24.5) på om lag 3,5 mill. kroner. Det anses dermed ikke behov for å budsjettere avsetning til reguleringsfondet i 2002. Olje- og energidepartementet foreslår derfor å redusere avsetningen til reguleringsfondet for 2002 med 2 mill. kroner. Driftsresultatet endres dermed fra 5,3 til 3,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

19.6 Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820)

Post 1 Gebyr- og avgiftsinntekter

Sammendrag

Økte utgifter knyttet til NVEs beredskaps- og sikkerhetsarbeid under kap. 1820 post 1 øker beregningsgrunnlaget for innkreving av gebyr- og avgiftsinntekter tilsvarende. På bakgrunn av dette oppjusteres anslaget på gebyr- og avgiftsinntekter med 1,5 mill. kroner, fra 12,7 til 14,2 mill. kroner, jf. kap. 1820 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4820 post 1.

*Post 40 Forbygningsvirksomhet**Sammendrag*

På bakgrunn av avsluttet regnskap for 2001 og en gjennomgang av budsjettet for 2002, oppjusteres anslaget for innbetaling av distriktsandeler. Posten foreslås oppjustert med 4 mill. kroner, fra 12 til 16 mill. kroner, jf. kap. 1820 post 22.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 4820 post 40.

19.7 Kap. 4860 Statsforetak under Olje- og energidepartementet*Post 70 (Ny) Garantiprovisjon, Statnett SF**Sammendrag*

Regjeringen foreslår å innføre en garantipremie på Statnett SFs lån, med virkning fra 1. juli 2002. Bakgrunnen for forslaget er nærmere omtalt under kap. 3961 post 70 Garantiprovisjon, Statkraft SF.

Regjeringen legger til grunn at garantipremien skal nøytralisere foretakets fordel av statsgarantien i statsforetaksloven. Det er usikkerhet knyttet til størrelsen på Statnetts fordel, og det er sannsynlig at den er mindre enn for Statkraft. For siste halvår av 2002 finner Regjeringen det likevel hensiktsmessig at garantipremien for Statnett SF settes lik den garantipremien som foreslås for Statkraft SF. Dette innebærer et påslag på 0,6 pst. på eksisterende låneportefølje, samt på nye lån med løpetid inntil 7 år. På nye lån med løpetid over 7 år foreslås det en garantipremie på 1 pst.

Regjeringen vil komme tilbake med et forslag om utformingen av garantier, samt nye garantipremier som vil gjelde fra 1. januar 2003 for lån som er opptatt på basis av statsforetakslovens gjeldende garantibestemmelser.

På bakgrunn av eksisterende låneportefølje og forventet vekst i inneværende år er provenyinntektene fra Statnett SF for 2. halvår 2002 anslått til 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

19.8 Kap. 5608 Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet*Post 80 Renter, Statnett SF**Sammendrag*

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det budsjettert med 87 mill. kroner i renteinntekter fra Statnett SF i 2002. Renteinntektene under denne posten er knyttet til Statnetts serielån, som pr. 1. januar 2002 hadde en saldo på 1 200,6 mill. kroner. Renteinntektene knyttet til dette

lånet beregnes med utgangspunkt i renten på ulike statspapirer.

Lånet er delt opp i flere transjer/avdrag som hver for seg knyttes opp mot et statspapir med en bestemt løpetid og kupongrente. Det er opp til Statnett å avgjøre hvilket statspapir den enkelte transjen skal knyttes til.

Usikkerhet rundt Statnetts valg av statspapir og størrelsen på den tilhørende kupongrenten, gjør det vanskelig å gi gode anslag ved budsjetteringstidspunktet. Per. i dag anslås renteinntektene for 2002 til 79 mill. kroner, det vil si 8 mill. kroner lavere enn tidligere budsjettert.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å redusere bevilgningen for 2002 med 8 mill. kroner, fra 87 til 79 mill. kroner. Det understrekes at det fremdeles er knyttet usikkerhet til dette anslaget.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

19.9 Kap. 5680 Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet*Post 80 Utbytte, Statnett SF**Sammendrag*

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det budsjettert med 80 mill. kroner i utbytte fra Statnett SF til utbetaling i 2002 for regnskapsåret 2001. Det ble understreket at endelig vedtak om utbytte fattes av Statnetts foretaksmøte våren 2002 basert på gjeldende utbyttepolitikk og faktisk resultat for 2001.

Konsernets realisererte overskudd etter skatt for 2001 ble 341 mill. kroner. For regnskapsåret 2001 settes utbyttet til 50 pst. av konsernets årsresultat etter skatt, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjett-innst. S. nr. 9 (2001-2002). På denne bakgrunn oppjusteres utbyttet fra Statnett SF for regnskapsåret 2001 med 90 mill. kroner, fra 80 til 170 mill. kroner som utgjør om lag 50 pst. av konsernets årsresultat etter skatt.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen med regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, omtalt under kapittel 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet går disse medlemmer inn for å øke utbyttet fra Statnett med 70 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, til sammen 160 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
5680	Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet	
80	Utbytte, Statnett SF, forhøyes med ..... fra kr 80 000 000 til kr 240 000 000"	160 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre foreslår å øke

utbyttet fra Statnett med 70 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag. Disse medlemmer vil støtte dette forslaget.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti vil peike på at regjeringa Bondevik II fører ein uviss utbyttepolitikk i høve Statnett SF. Ein slik utbyttepolitikk ville vorte sett på som uforsvarleg av dei fleste private, konkurranseutsette verksemdar.

Desse medlemmene fremjar følgjande forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap. Post	Formål:	Kroner
5680	Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet	
80	Utbytte, Statnett SF, forhøyes med ..... fra kr 80 000 000 til kr 170 000 000"	90 000 000

19.10 Kap. 5685 Aksjer i Statoil ASA

Post 80 Utbytte

I St.prp. nr. 1 (2001-2002) ble det budsjettet med 4 600 mill. kroner i utbytte fra Statoil til utbetaling i 2002 for regnskapsåret 2001. Det ble understreket at endelig vedtak om utbytte fattes av ordinær generalforsamling våren 2002 basert på gjeldende utbyttepolitikk og faktisk resultat for 2001.

Konsernets årsoverskudd for 2001 korrigert for engangseffekter ble 15 145 mill. kroner. I prospektet for børsnoteringen av Statoil står det at styret har til hensikt å foreslå et årlig utbytte i størrelsesorden 45-50 pst. av konsernets årsoverskudd i henhold til US GAAP. I et enkelt år kan hensynet til å bevare selskapets finansielle handlefrihet medføre at utbyttet utgjør en lavere andel enn 45 pst. av årsoverskuddet eller en høyere andel enn 50 pst. Et eventuelt avvik vil være basert på en vurdering av olje- og gassprisenes sykliske karakter, selskapets kontantstrøm, finansieringsbehov og investeringsplaner.

På denne bakgrunn foreslo styret i Statoil et utbytte på 2,85 kroner pr. aksje for regnskapsåret 2001. Dette utgjør om lag 41 pst. av årsoverskuddet etter korrigering for engangseffekter. Endelig vedtak om utbytte fattes på generalforsamlingen i mai 2002. Den norske stat eier 1 770 168 598 aksjer i Statoil. Forutsatt generalforsamlingens godkjennelse blir utbytte fra statens aksjer i Statoil 5 045 mill. kroner.

På denne bakgrunn oppjusteres utbytte fra Statoil ASA for regnskapsåret 2001 med 445 mill. kroner, fra 4 600 til 5 045 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

19.11 Energigjenvinning

Sammendrag

Det vises til Innst. S. nr. 325 (2000-2001):

"Komiteen viser til at Stortinget i forbindelse med energimeldingen ba Regjeringen fremme forslag om incentiver som kan øke energigjenvinning i industrien. Eramet Norway A/S, Tinfoss Jernverk A/S og Elkem A/S har overfor Olje- og energidepartementet kommet med slike forslag, som kan utløse investeringer i store gjenvinningsanlegg. Modellen bygger på at dagens avgiftsfritak videreføres. De omtalte investeringer kan skaffe betydelige energimengder uten miljøkostnader og uten at det må gis offentlige bevilgninger. Komiteen ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 vurdere en modell som stimulerer investeringer i prosjekter av den typen de nevnte bedriftene har planer for."

Det vises videre til St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002):

"Eramet Norway A/S, Tinfoss Jernverk A/S og Elkem A/S har planer om større investeringer til gjen-

vinningsanlegg i Sauda. I merknadene til Revidert nasjonalbudsjett ba finanskomiteen om at Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2002, vurderte en modell som stimulerer investeringer i prosjekter av den typen de nevnte bedriftene har planer for. Det foreligger ingen slike vurderinger i budsjettforslaget fra Regjeringen Stoltenberg. Det har ikke vært mulig for Regjeringen å gjennomføre slike vurderinger før denne proposisjonen ble lagt fram. Regjeringen vil i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett vurdere ulike insentiver som stimulerer investeringer av denne typen."

Regjeringen har med bakgrunn i forslaget over vurdert virkemiddelbruken overfor energigjenvinning i industrien.

Regjeringen anser spillvarme fra industrien som en viktig energikilde, og energi-gjenvinning er et tiltak som hører innunder den miljøvennlige omleggingen av energiforsyningen. Stortinget har stilt seg bak målene for energiomleggingen som er:

- økt bruk av vannbåren varme basert på spillvarme, nye fornybare energikilder og varmpumper
- økt produksjon av vindkraft
- økt anvendelse av naturgass - forbruksreduksjon.

Den helhetlige strategien for energiomleggingen er skissert i Energimeldingen, St.meld. nr. 29 (1998-99) og i Ot.prp. nr. 35 (2000-2001), i forbindelse med opprettelsen av Energifondet og Enova SF. Et vesentlig punkt i strategien er å benytte seg av markedsbaserte virkemidler. Det vil blant annet innebære å la ulike teknologier og tiltak konkurrere om midlene som er tilgjengelige i Energifondet. Enova SF er opprettet for å ivareta målene og utforme nødvendige virkemidler for omleggingen. Enovas kompetanse vil være å vurdere ulike tiltak og prosjekter opp mot hverandre, og å støtte de som mest effektivt bidrar til omleggingen. En robust og langsiktig omlegging avhenger av at Enova får anledning til å se alle tiltak under ett og styre mot de omleggingene som gir de beste resultatene.

Økt bruk av miljøvennlige energikilder og reduksjon i energibruken har vært prioriterte satsinger i lang tid, og det finnes allerede etablerte virkemidler som bygger opp under denne satsingen.

Ett eksempel er fritaket for forbruksavgift på elektrisk kraft (elavgift) for kraft produsert i energigjenvinningsanlegg. Fritaket innebærer at eiere av energigjenvinningsanlegg selger kraften de produserer direkte til avgiftspliktige sluttbrukere. Sluttbrukerne vil være villig til å betale en merpris for denne kraften fordi den ikke er pålagt avgift. For sluttbrukerne vil det lønne seg å kjøpe slik kraft inntil merprisen tilsvarer størrelsen på elavgiften. For eierne av energigjenvinningsanlegg-

gene innebærer dette at de kan oppnå en merpris på den kraften de leverer opp imot størrelsen på elavgiften. For 2002 tilsvarer dette 9,3 øre per. kWh. Dette fritaket innebærer dermed en indirekte støtte til eiere av energigjenvinnings-anlegg på 9,3 øre per. kWh kraft som leveres. Til sammenligning mottar for eksempel produsenter av vindkraft en støtte tilsvarende halvparten av elavgiften, 4,65 øre per. kWh.

Regjeringen går inn for å videreføre dagens ordning med fritak for elavgift for kraft produsert i energigjenvinningsanlegg. Andre tiltak må ses i sammenheng med den helhetlige strategien for energiomleggingen som Stortinget har stilt seg bak. Regjeringen mener derfor at det er opp til Enova å vurdere nye støttetiltak knyttet til energigjenvinning på lik linje med andre tiltak som hører innunder energiomleggingen.

Investeringer i vindkraftanlegg, bioenergianlegg, varmpumper, fjernvarmeanlegg, mikro- og minivannkraftverk, tidevannanlegg, distribusjonsnett for naturgass, solenergianlegg og geovarmeanlegg er i dag fritatt for investeringsavgift. Fra 1. oktober 2002 bortfaller investeringsavgiften i sin helhet. I den grad investeringer i energigjenvinningsanlegg som produserer elektrisk kraft ikke er omfattet av eksisterende fritak, kan utviklingen av investeringsavgiften bidra til å styrke økonomien i slike anlegg på lik linje med investeringer i annen miljøvennlig energiproduksjon.

Komiteens merknader

Komiteen tar dette til orientering.

20. ANDRE FORSLAG OG MERKNADER

20.1 Andre forslag fremsatt under komiteens behandling

20.1.1 Kap. 115 Presse-, kultur- og informasjonsformål

Post 70 Tilskudd til presse-, kultur- og informasjonsformål

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 115, 1 Presse-, kultur- og informasjonsformål, Tilskudd til presse, kultur- og informasjonsformål med 1 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
115	Presse-, kultur- og informasjonsformål	
	70 Tilskudd til presse, kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 36 785 000 til kr 35 785 000"	1 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.2 Kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjoner

Post 71 Finansieringsordningen under EØS-avtalen

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjett-

avtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 116, 71 Deltaking i internasjonale organisasjoner, Finansieringsordningen under EØS-avtalen med 100 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
116	Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	71 Finansieringsordningen under EØS-avtalen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... 100 000 000 fra kr 195 000 000 til kr 95 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at finansministeren på spørsmål fra komiteen har redegjort for at utbetaling av deler av EØS-kontingenten først vil skje neste år og at bevilgningen på kap. 116 post 71 kan settes ned med 100 mill. kroner. Disse medlemmer har omdisponert disse midlene i sitt økonomiske opplegg og vil støtte forslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.3 Kap. 153 Regionbevilgning for Midtøsten

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Israel fra midten av mars

2002 gjennomførte de kraftigste militære angrepene på Vestbredden siden området ble okkupert i 1967. Palestinske selvstyrte byer ble reokkupert, og infrastruktur, offentlige bygg, næringsvirksomhet og private hjem ble systematisk ødelagt. På giverlandsmøtet for de palestinske områdene i april ble det gitt løfte om en bistandspakke på 12 mrd. kroner, men dette er ikke nok til å dekke behovet som er anslått av palestinske myndigheter å være rundt 3,4 mrd. dollar. Disse medlemmer foreslår at Norge bevilger ytterligere 50 mill. kroner til gjenoppbygging, men ber samtidig Regjeringen om å bidra til å støtte palestinske myndigheter juridisk og praktisk dersom det blir aktuelt å reise erstatningskrav mot Israel for ødeleggelse som kan karakteriseres som brudd på folkeretten i de okkuperte områdene.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
153	Regionbevilgning for Midtøsten	
	70 Helse og utdanning mv., <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... 25 000 000 fra kr 37 000 000 til kr 62 000 000	
	72 Økonomisk utvikling og handel, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... 25 000 000 fra kr 17 000 000 til kr 42 000 000"	

20.1.4 Kap. 161 Næringsutvikling

Post 72 Finansieringsordning for utviklingstiltak

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen.

På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 161, 72 Næringsutvikling, Finansieringsordning for utviklingstiltak med 49 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
161	Næringsutvikling (jf. kap. 3161)	
	72 Finansieringsordning for utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 195 000 000 til kr 146 000 000"	49 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil påpeke at kutt i ODA-godkjent bistand er et brudd med den brede politiske enighet som var etablert om en gradvis opptrapping av bistanden til 1 pst. av BNI. Dette er et galt signal å sende ut i en periode der norsk økonomi er i sterk vekst. Disse medlemmer mener at en gradvis opptrapping av bistanden til 1 pst. av BNI frem mot 2005 må fortsette.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Kristelig Folkeparti Ungdom leders uttalelse til Nettavisen 6. juni 2002 om at:

"... en reduksjon av bistandsmidlene er absolutt ikke hva KrFU forventer med KrF i regjering."

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
223	Videregående opplæring	
	74 Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College, forhøyes med ..... fra kr 21 020 000 til kr 22 020 000"	1 000 000

20.1.6 Kap. 234 Tilskudd til lærebedrifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil tilbakeføre tilskudd til lærebedrifter fra fylkeskommunens rammetilskudd til kap. 234 post 70. Dette gjennomføres f.o.m. høsten 2002. Disse medlemmer forutsetter at fylkeskommunenes rammetil-

skudd reduseres tilsvarende. Disse medlemmer vil også øke bevilgningen til ordningen med ytterligere 50 mill. kroner for å sikre at ordningen med direkte finansiering av opplæringskontor kan videreføres og at tilskuddene kan indeksreguleres.

20.1.5 Kap. 223 Videregående opplæring

Post 74 Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Kystpartiet, går inn for at bevilgningene til Røde Kors Nordisk United World College økes med 1 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
234		Tilskudd lærebedrifter	
	70	(NY) Tilskudd til lærebedrifter, bevilges med	87 600 000

20.1.7 Kap. 270 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at et enstemmig Storting har fastsatt et årlig mål på 1 000 nye studentboliger. Årets

bevilgning som er fordelt, har gitt rom for knapt 800 boligenheter. For å nå målet om 1 000 boliger avsetter disse medlemmer 80 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 192 453 000 til kr 272 453 000"	80 000 000

20.1.8 Kap. 324 Teater- og operaformål

Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet vil vise til Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002) der disse medlemmer pekte på den spesielle stilling Hordaland Teater har som nynorskteater for barn og unge. Dette er et teater som tross stramme rammer har hatt mange produksjoner for mange tilskuere, og som i de senere årene har satset sterkt på ny norsk dramatik og nye verk for ungdom.

Disse medlemmer er gjort kjent med at teateret ikke kan opprettholde tilfredsstillende drift dersom det ikke tilføres mer midler. Disse medlemmer ønsker å sikre teatertilbudet til barn og unge i Hordaland, og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake med en plan for styrket finansiering av Hordaland Teater i budsjettet for 2003."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, forhøyes med ..... fra kr 175 529 000 til kr 176 029 000"	500 000

20.1.9 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål
Post 60 Ny Mobile bibliotek tjenester

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet har registrert at antallet bokbusser har gått drastisk ned etter at det øremerkede tilskuddet til mobile bibliotek tjenester ble avvirket og innlemmet i rammetilskuddet. Disse medlemmer er fortsatt av den

oppfatning at finansiering av tilbud som kun går til enkelte kommuner ikke bør innlemmes i inntektssystemet.

På denne bakgrunn ønsker disse medlemmer at finansieringen av bokbusser må målrettes mot de kommuner som har behov for et slikt kulturtilbud, og fremmer følgende forslag:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
	60	Mobile bibliotek tjenester, bevilges med	10 000 000

Disse medlemmer ber Regjeringen legge fram en nasjonal plan for framtidig drift av bokbussar.

Post 78 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til den kritiske situasjonen som Lyd- og Blindeskrift biblioteket er inne i. Totalt har man i budsjettet for 2002 satt av

8,5 mill. kroner. Det beregnede behovet er satt til 365 bøker til studielitteratur, noe som gjør at man får en underdekning på om lag 4 mill. kroner i 2002. Disse medlemmer mener det er viktig å sikre produksjonen av både folkebibliotekslitteratur og studielitteratur, og går inn for å bevilge 4 mill. kroner ekstra til Lyd- og Blindeskriftsbiblioteket over kap. 326 post 78.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
326	Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)	
	78 Ymse faste tiltak, forhøyes med ..... fra kr 54 581 000 til kr 58 581 000"	4 000 000

20.1.10 Kap. 334 Film- og medieformål

Post 50 Norsk filmfond

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revi-

dert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 334,50 Film- og medieformål, norsk filmfond, med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
334	Film- og medieformål (jf. kap. 3334)	
	50 Norsk filmfond, kan nyttes under post 71, nedsettes med ..... Fra kr 216 733 000 til kr 211 733 000"	5 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet konstaterer at regjeringspartiene og Fremskrittspartiet kutter 5 mill. kroner i produksjonstilskuddet til film. Disse medlemmer viser til at antallet norske filmer som produseres er lavere enn målsettingen, og at regjeringen Stoltenberg la opp til en kraftig styrking av dette området. Regjeringspartiene og Fremskrittspartiet går i stikk motsatt retning. Den store kreativiteten og kvaliteten som er i

ferd med å utvikles i alle ledd i norsk filmproduksjon fortjener støtte, og disse partier vil derfor opprettholde bevilgningen til filmproduksjon.

20.1.11 Kap. 335 Pressestøtte

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har lenge vært motstander av ordningen med pressestøtte. Ordningen gir en uheldig konkurransevridning i markedet. En avis er ikke uavhengig dersom den er avhengig av støtte fra staten. Disse medlemmer ser en fare i at avisenes kritiske holdning til statsstyret blir dempet på grunn av de statlige subsidier til pressen. Etter hvert som avisene blir mer og mer avhengig av statsstøtte, vil uavhengig journalistikk vike plassen for næringspolitiske forsøk på å sikre mer støtte. Disse medlemmer ønsker derfor å redusere pressestøtten med 100 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
335		Pressestøtte	
	71	Produksjonstilskudd, nedsettes med ..... fra kr 234 500 000 til kr 134 500 000"	100 000 000

20.1.12 Kap. 430 Kriminalomsorg

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at alle skal ha rett til en trygg hverdag, uten frykt for overgrep. Dersom samfunnet skal klare å redusere kriminaliteten, nytter det ikke kun å føre en kriminalpolitikk med ensidig vekt på strengere straffer. Kampen mot kriminalitet krever en helhetlig politikk som gir like muligheter for utdanning og arbeid til alle, sosial trygghet og små forskjeller mellom folk.

Disse medlemmer viser til at soningskøer er ikke et forbigående problem, men en utvikling som bare vil fortsette. I dag står over 2 000 mennesker i kø for å sone straffen sin. Dette er en økning på over 30 pst. fra september ifjor. Regjeringen har kommet med få konkrete strakstiltak som kan løse problemet. Regjeringen synes heller ikke å ha en samlet strategisk plan for å løse utfordringen hvor det totale behovet for nye fengselsplasser analyseres og hvor andre tiltak vurderes. Regjeringen bør også vurdere utvidelse av alternative soningsformer som til eksempel samfunnsstraff, særlig for yngre lovbrøtere hvor rehabilitering må veie tungt. Regjeringen ser heller ikke ut til ennå å ha noen samlet plan for hvordan flest mulig med rusproblemer

kan få behandlingshjelp mens de soner. Disse medlemmer mener det er uakseptabelt at folk må løslates fra varetekt på grunn av manglende fengselsplasser, og at det begås forbrytelser i påvente av soning. Det er spesielt uheldig at unge førstegangsforbrytere ikke får gjort opp for seg fordi de står i soningskø. Mangel på celler medfører også at mennesker sitter lengre og lengre i politiarresten, noe som FNs torturkomite har påpekt er i strid med internasjonale menneskerettigheter.

Det viser seg at det er uutnyttet kapasitet ved dagens fengsler. Disse medlemmer mener at det er behov for å utvide denne kapasiteten ved å øke midlene til drift, slik at vi får økt kvalitet i straffegjennomføringen og bedre utnytting av ressursene. Også her etterlyses en samlet strategi og oversikt fra regjeringens side. Disse medlemmer viser til uttalelser fra Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund om viktigheten av å prioritere driftsmidler for å løse problemet med soningskøer.

Disse medlemmer foreslår derfor å øke kap. 430 post 1 med 18 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
430		Kriminalomsorg (jf. kap. 3430)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 1 455 261 000 til kr 1 473 261 000"	18 000 000

Disse medlemmer viser til merknad om Trondheim fengsel under avsnitt 6.5 og 16.13.2.

Post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti er opptatt av at innsatte i norske fengsler må gis et tilbud om opplæring. Vi vet at svært mange innsatte har lese- og skrivevansker, lav utdanning og dårlig tilknytning til arbeidsmarkedet. For at disse skal få mulighet til å starte et nytt liv utenfor kriminelle miljøer, er det viktig å sikre et godt opplæringstilbud i fengslene. Disse medlemmer vil sette av 5 mill. kroner til dette.

Disse medlemmer vil styrke kriminalomsorgen, herunder friomsorgen. Kriminalomsorgen har vært forsømt i årevis, og trenger et løft for å kunne tilfredsstillende rollen de er tiltenkt for å tilrettelegge for endring og en ny start. Disse medlemmer vil styrke driften av kriminalomsorgen med 27 mill. kroner.

Disse medlemmer vil styrke kriminalomsorgen, herunder friomsorgen. Kriminalomsorgen har vært forsømt i årevis, og trenger et løft for å kunne tilfredsstillende rollen de er tiltenkt for å tilrettelegge for endring og en ny start.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
430	Kriminalomsorg (jf. kap. 3430)	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 1 455 261 000 til kr 1 482 261 000	27 000 000
	21 Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 44 098 000 til kr 49 098 000"	5 000 000

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen.

Flertallet går inn for å tildele "Livet etter soning" 0,5 mill. kroner. Flertallet foreslår derfor å øke bevilgningen under kap. 430,70 Kriminalomsorg, tilskudd med 0,5 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
430	Kriminalomsorg (jf. kap. 3430)	
	70 Tilskudd, forhøyes med ..... Fra kr 8 555 000 til kr 9 055 000"	500 000

20.1.13 Kap. 470 Fri rettshjelp

Post 72 Tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener rettshjelpstiltakene er for viktige til at vi kan akseptere de rekrutteringsproblemene mange nå rapporterer om. Lav lønn, hardt arbeid og

endringer i betingelsene for lån og stipend, setter et hardt press på studentene som jobber ved de ulike rettshjelpstiltakene. Disse medlemmer vil derfor styrke disse tiltakene med 4 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
470	Fri rettshjelp (jf. kap. 3470)	
	72 Tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak, forhøyes med ..... fra kr 17 643 000 til kr 21 643 000"	4 000 000

20.1.14 Kap. 475 Bobehandling

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revi-

dert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 475,1 Bobehandling, driftsutgifter med 2 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
475		Bobehandling	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 38 638 000 til kr 36 638 000"	2 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.15 Kap. 522 Senter mot etnisk diskriminering

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknad og forslag fra Fremskrittspartiet og regjeringspartiene under kap. 20.2.

Disse medlemmer viser videre til at Fremskrittspartiets primære forslag om bevilgning til Human Rights Service er postert på kap. 522 post 1.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
522		Senter mot etnisk diskriminering (jf. kap. 3522)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 6 000 000 til kr 7 500 000"	1 500 000

20.1.16 Kap. 550 Lokal næringsutvikling

Post 61 (NY) Tilskudd til kommunale næringsfond

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at regjeringen Bondevik II foreslo å kutte 93,3 mill. kroner i kap. 550 post 61 Kommunale næringsfond, i statsbudsjettet for 2002. Disse medlemmer viser til at kommunale næringsfond i 2001 bidro til 851 nyetableringer og 1 520 arbeidsplasser, og

er en av de mest lovende tiltakene som kommunene støtter gjennom sine lokale næringsfond. Disse medlemmer vil som en del av sin industri- og næringspakke i revidert nasjonalbudsjett foreslå å øke bevilgningen til kommunale næringsfond med 47 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
550		Lokal næringsutvikling	
	61	(NY) Kommunale næringsfond, bevilges med ..... 47 000 000"	47 000 000"

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet vil påpeke at regjeringen Stoltenberg kuttet 280 mill. kroner i distriktsstøtten. I tillegg kutter nå regjeringen Bondevik ytterligere 350 mill. kroner. Sammen med kuttene i næringsdepartementets budsjett er dette en betydelig nedbygging av distriktpolitikken. Kuttene foretas uten konsekvensutredning, uten premisser eller vurderinger.

Disse medlemmer vil vise til at lokale næringsfond er en forutsetning for å drive næringsutviklingsarbeid i mange små utkantkommuner. Slike sam-

funns hovedproblem er manglende næringsetablering og utvikling. De befinner seg i områder som har liten tilgang på lokal kapital, og kommunens mulighet til å bidra til slike etableringer er derfor helt avgjørende.

Disse medlemmer mener at posten må styrkes, i tillegg til at distriktpolitikken må gis et løft i budsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
550	Lokal næringsutvikling	
	61 (NY) Kommunale næringsfond, bevilges med	30 000 000"

Komiteens medlem fra Senterpartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
550	Lokal næringsutvikling	
	61 (NY) Tilskudd til kommunale næringsfond, bevilges med	50 000 000"

Post 63 Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift

Komiteen viser til at de kompensasjonsmidler som er gitt til de 14 kommunene ligner i stor grad på EUs strukturfondsmidler. Det er bygget opp et velfungerende system for forvaltning av disse midlene i de 14 kommunene. Dersom midlene videreføres ut 2003 kan man lettere måle hvilken virkning slike midler har for regional utvikling. Komiteen vil på denne bakgrunn be Regjeringen, i forbindelse med Statsbudsjettet for 2003, vurdere en videreføring av kompensasjonsordningen i 2003, for så å foreta en evaluering av hvilke virkninger ordningen har hatt.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til den kompensasjonsordning som ble innført for et antall kommuner etter at arbeidsgiveravgiften ble øket i noen kommuner og i visse bransjer. Dette medlem vil minne om at det ble innført en flerårig kompensasjonsordning for de områder som ble rammet hardest, men at regjeringen Bondevik II og regjeringen Stoltenberg ikke har fulgt opp med de nødvendige bevilgningsforslag. Dette medlem mener det er nødvendig at mest mulig av de planlagte utviklingsprogram blir videreført.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
550	Lokal næringsutvikling	
	63 Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, forhøyes med ..... fra kr 20 000 000 til kr 50 000 000"	30 000 000

20.1.17 Kap. 571 Rammetilskudd til kommunene

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til Stortingets vedtak i revidert budsjett for 2001, jf. Innst. S. nr. 325 (2000-2001) om å gi kompensasjon til kommuner som fikk redusert eiendomsskatt på kraftverkene, i forbindelse med omleggingen av eiendomsskatten på bl.a. kraftverk. Bortfallet av inntekter vedrørende eiendomsskatt

på kraftverk har medført at mange kraftverkskommuner har kommet svært uheldig ut økonomisk, og disse medlemmer mener at også kommunene har krav på forutsigelig rammevilkår.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag til bevilgning under kap. 571 ny post 67 Kompensasjon til kraftverkskommunene:

"I statsbudsjettet for 2001 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
571	Kommunalt rammetilskudd	
	67 (Ny) Kompensasjon til kraftverkskommunene, bevilges med	25 000 000

20.1.18 Kap. 580 Bostøtte

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at ordningen med bostøtte er et treffsikkert personrettet virkemiddel og vil derfor foreslå å øke kap. 580 post 70 med 38 mill. kroner. Økningen vil fordelses gjennom å oppheve kravet om at barnefamilier bare kan få bostøtte dersom de bor i boliger med påhvilende husbanklån. Disse medlemmer mener at så lenge boligen ellers er innenfor de krav til nøkternhet som stilles av Husbanken, må det være inntekt

og boutgift skal være avgjørende for utbetaling av bostøtte.

Disse medlemmer viser til at bostøtten i dag innvilges og utbetales for 4 måneder om gangen. Disse medlemmer mener dette skaper likvide problemer for mange, fordi man må forskuttere boutgiftene i 4 mnd. før man får bostøtta utbetalt, derfor foreslår disse medlemmer en overgang til månedlig utbetaling av bostøtta f.o.m. 1. august 2002.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 757 000 000 til kr 1 795 000 000"	38 000 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at målet med bostøtten er å sikre boligsituasjonen til mennesker med høye boutgifter i forhold til inntekten gjennom en rettighetsbasert støtteordning. I budsjettbehandlingen for inneværende år ble det forespeilet en omlegging av bostøtten som økte boutgiftstaket for folk i storbyene med 5 000 kroner. Dette skulle øke støtten til de som bor i storbyene på grunn av generelt høyere prisnivå. Kostnaden ved å foreta et slikt grep skulle dekkes inn ved å redusere bostøtten fra samtlige mottakere. I svar fra Regjeringen viser det seg at den gjennomsnittlige økningen for bostøttmottakere i Oslo kun er 100 kroner, mens for landet sett under ett har samtlige grupper fått mindre bostøtte i første termin i år i forhold til tredje termin 2001.

Disse medlemmer mener at omleggingene i bostøtten har slått ut på en uakseptabel måte. Økningen i boutgiftstaket var et riktig grep, men det kan ikke finansieres med inndragning av midler fra andre mot-

takere av bostøtte. Disse medlemmer mener derfor at endringene i regelverket for tildeling med unntak av økningen av boutgiftstaket, må reverseres.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor en økt bevilgning på 100 mill. kroner.

Som et resultat av at kommunene ønsker å trekke mest mulig ut av den statlige bostøtteordningen, økes prisene på kommunale utleieboliger og trygdeboliger i stadig flere kommuner. Dette er boliger som i stor grad er finansiert med tilskudd og rentesubsidier fra Husbanken, og disse burde prises til selvkost. Disse medlemmer finner det ikke akseptabelt at mennesker som bor i slike boliger får dramatiske husleieøkninger, samtidig som boligene er finansiert med det formål å være en sikker og rimelig bolig for folk. Tatt i betraktning av at beboerne ofte er unge, vanskeligstilte eller trygdede er det urimelig at slike husleieøkninger rammer nettopp dem.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"1.

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å styrke husleievernet til beboere i kommunale- og trygdeboliger.

2.

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 757 000 000 til kr 1 857 000 000"	100 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 757 000 000 til kr 1 807 000 000"	50 000 000

20.1.19 Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som føl-

ger av avtalen. På bakgrunn av avtalen med Fremskrittspartiet går disse medlemmer inn for å redusere kap. 581 Bolig- og miljøtiltak med 10,0 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 106 000 000 til kr 96 000 000"	10 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.20 Kap. 614 Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv.

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mel-

lom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Flertallet går inn for å bevilge 0,5 mill. kroner til foreningen "Rettferd for taperne" Flertallet foreslår derfor å øke bevilgningen under kap. 614,70 Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v. med 0,5 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv.	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 39 200 000 til kr 39 700 000"	500 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ønsker å sikre støtte til blant annet Brukerforeningen, Velferdsalliansen, Rettferd for Taperne, Natthjemmet for prostituerte i Oslo, støtte- og bekymringstelefonen for

narkotikasporsmål og prosjekter for bostedsløse og fremmer forslag om at kap. 614 på post 70 økes med 7,9 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv.	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 39 200 000 til kr 47 100 000"	7 900 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet mener at arbeidet som gjøres av frivillige organisasjoner og private stiftelser er meget viktig for svakstilte grupper. Disse medlemmer er klar over at det ligger inne søknader for 95,6 mill. kroner fra ulike organisasjoner. Disse gjør en stor innsats for mange av de svakeste i samfunnet, som bostedsløse, tunge rusmisbrukere og mange med komplekse og langvarige problem.

Disse medlemmer foreslår også å bevilge 0,3 mill. kroner som tilskudd til Rettferd for taperne på post 70.

Disse medlemmer viser også til at det er tverrpolitisk enighet om å bekjempe fattigdommen i Norge. Her er Velferdsalliansen med sine 12 medlemsorganisasjoner en viktig medhjelper. Med bakgrunn i dette vil disse medlemmer foreslå at det også gis tilskudd til Velferdsalliansen med 0,3 mill. kroner over post 70.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv.	
	70	Tilskudd, økes med ..... fra kr 39 200 000 til kr 39 800 000	600 000

20.1.21 Kap. 670 Tiltak for eldre

Post 70 Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner m.m.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener pensjonistenes organisasjoner utfører et viktig

arbeid for å fremme pensjonistenes syn og rettigheter. Dette medlem vil derfor styrke disse organisasjonenes arbeid og fremmer forslag om at kap. 670 post 70 økes med 3 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
670		Tiltak for eldre	
	70	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner m.m., forhøyes med ..... fra kr 6 000 000 til kr 9 000 000"	3 000 000

20.1.22 Kap. 673 Tiltak for funksjonshemmede

Post 62 Tilskudd til utskrivning av unge funksjonshemmede

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Regjeringens egne tall om at det fortsatt bor 737 funksjonshemmede under 67 år på gamle hjem. Regjeringen har ikke oversikt over hvor mange som er plassert i omsorgsboligområde sammen med eldre. Regjeringen bekrefter at funksjonshemmede ikke har individuelle rettigheter som kan sikre dem bolig, og at kommunene ikke har plikt til å gi hver enkelt egen egnet bolig. Disse medlemmer viser til at Stortinget har slått fast at det ikke er det norske velferdssamfunnet verdig å plassere yngre bevegelses-

hemmede i alders og sykehjem på permanent basis. Stortinget har bestemt at alle unge funksjonshemmede som ønsker å flytte ut av alders- og sykehjem skal ha mulighet til det, og at ingen flere skal flytte inn. Alle unge funksjonshemmede skal være ute av sykehjemmene innen år 2005, jf. Innst. S. nr. 114 (1997-1998).

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i forslag til opplegg for kommuneøkonomien for 2003 foreslår å avvikle tilskudd til utskrivning av unge funksjonshemmede fra alders og sykehjem, og viser til et program som gir utflytting til 30 personer over 2 år. En ungdom som havner på sykehjem i dag risikerer å måtte ventet i 10-15 år på egen bolig. Uten dette tilskuddet vil det være enda færre incentiver for kommu-

nene til å bidra til at unge funksjonshemmede får anledning til å leve i egen bolig - sammen med jevnaldrende.

Disse medlemmer mener det må settes inn en offensiv for å sikre unge funksjonshemmede retten til

å bo i egen bolig. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 673 post 62 økes med 50 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
673		Tiltak for funksjonshemmede	
	62	Tilskudd til utskrivning av unge funksjonshemmede, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 31 800 000 til kr 81 800 000"	50 000 000

Post 75 Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at arbeidet de funksjonshemmedes organisasjoner gjør er viktig for store grupper mennesker. Det er også viktig at disse organisasjonene fins i forhold til samfunnet og politiske myndigheter. Dette med-

lem er også kjent med at antall tilskudsberettigede brukerorganisasjoner har økt. Dette må ikke da føre til at den enkelte organisasjon får mindre midler. Dette medlem foreslår derfor at kap. 673 post 75 økes med 5 mill. kroner og blir bevilget med 92,9 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
673		Tiltak for funksjonshemmede	
	75	Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner, forhøyes med ..... fra kr 89 900 000 til kr 94 900 000"	5 000 000

20.1.23 Kap. 674 Handlingsplan for funksjonshemmede

Post 60 Tilskudd til assistenter for funksjonshemmede

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker å utvide tilbudet til funksjonshemmede brukere av personlige assistenter for å bidra til at brukeren får

et aktivt og mest mulig uavhengig liv til tross for sterk funksjonshemming. Dette medlem vil derfor foreslå at kap. 674 post 60 økes med 5 mill. kroner og bevilges med 50,6 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
674		Handlingsplan for funksjonshemmede	
	60	Tilskudd til assistenter for funksjonshemmede, forhøyes med ..... fra kr 45 600 000 til kr 50 600 000"	5 000 000

20.1.24 Kap. 675 Tiltak for eldre og funksjonshemmede

Post 71 Tilskudd til frivillighetssentraler

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til det viktige arbeidet som blir utført av frivillighetssentralene. Opprettelse av disse har vært en suk-

sess fra starten i 1994. Dette medlem ser verdien av å styrke dette arbeidet ytterligere slik at flere sentraler kan opprettes både ut over landet og i byene. Dette medlem vil derfor foreslå å styrke kap. 675 post 71 med 7 mill. kroner til 61,45 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
675		Tiltak for eldre og funksjonshemmede	
	71	Tilskudd til frivillighetsentraler, forhøyes med ..... fra kr 54 450 000 til kr 61 450 000"	7 000 000

20.1.25 Kap. 711 Statens retts toksikologiske institutt
Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet er bekymret over den praksis som er resultat av forskjellen på kostnadsdekning for alkohol og andre rusmidler, og for at faren for å bli tatt for misbruk av andre stoffer enn alkohol blir redusert ved straffbare handlinger. Disse medlemmer vil

derfor øke bevilgningen til SRI med 4 mill. kroner for å sikre at det ikke er økonomiske grunner som avgjør hvilke stoffer som blir oversendt og undersøkt ved SRI.

Disse medlemmer fremmer derfor forslag om at kap. 711 post 1 økes med 4 mill. kroner og bevilges med 51,1 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
711		Statsens retts toksikologiske institutt (jf. kap. 3711)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 47 100 000 til kr 51 100 000"	4 000 000

20.1.26 Kap. 719 Helsefremmende og forebyggende arbeid
Post 72 Stiftelsen AAN - Alternativ til abort i Norge

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at

stiftelsen har hatt en sterk oppgang i bevilgninger uten betydelig økning i antall konsultasjoner og bevilgningen foreslås derfor redusert med 6 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
719		Helsefremmende og forebyggende arbeid	
	72	Stiftelsen AAN-Alternativ til abort i Norge, nedsettes med ..... fra kr 12 100 000 til kr 6 100 000"	6 000 000

20.1.27 Kap. 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis merknader knyttet til St.prp. nr. 59 (2001-2002) angå-

ende styrking av det psykiske helsevernet generelt, og det psykiske helsevernet for barn og unge spesielt. Samlet foreslår disse medlemmer å styrke det psykiske helsevernet med 50 mill. kroner (post 62 og 75).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
743		Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse	
	62	Tilskudd til psykisk helsearbeid i kommuner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 062 000 000 til kr 1 072 000 000	10 000 000
		Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse:	
	75	Tilskudd til styrking av psykisk helsevern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 028 800 000 til kr 1 068 800 000"	40 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker å styrke innsatsen for psykisk helsevesen og spesielt det som rettes mot barn og unge. Dette feltet har store udekkede behov som bør prioriteres raskere enn hva psykiatriplanen synes å ha klart til nå. Dette medlem vil styrke psykisk helsevern med 98 mill. kroner, der 48 mill. kroner foreslås bevilget på kap.

743 post 62 for å styrke det psykiske helsevernet i kommunene. Det foreslås bevilget 50 mill. kroner på kap. 743 post 75 der det forutsettes at minimum 25 mill. kroner brukes til tiltak rettet mot barn og unge innen spesialisthelsetjenesten.

Dette medlem viser til merknad under avsnitt 9.10.2 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
743		Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse	
	62	Tilskudd til psykisk helsearbeid i kommuner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med.....	48 000 000
		fra kr 1 062 000 000 til kr 1 110 000 000	
	75	Tilskudd til styrking av psykisk helsevern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	50 000 000
		fra kr 1 028 800 000 til kr 1 078 800 000"	

20.1.28 Kap. 840 Krisetiltak

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil framheve arbeidet Alternativ Til Vold (ATV) driver for å forebygge og forhindre vold i hjemmet. Disse medlemmer mener det er ytterst viktig at det settes inn tiltak som faktisk virker i kampen mot familievold, og understreker at ATV for lengst

burde hatt en fast post på statsbudsjettet. ATV er nevnt i Regjeringas handlingsplan Vold mot kvinner, men må likevel bruke tid og ressurser hvert eneste år for å få midler til å drive videre.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
840		Krisetiltak	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., forhøyes med	1 000 000
		fra kr 1 200 000 til kr 2 200 000"	

20.1.29 Kap. 841 Familievern og konfliktløsning Post 70 Utviklings- og opplysningsarbeid mv.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til avtalen med Fremskrittspartiet om subsidiær støtte til regjeringspartiens justerte forslag til Revidert nasjonal-

budsjett 2002, og er enig om å redusere posten med 0,25 mill. kroner. Disse medlemmer foreslår derfor en samlet bevilgning til kap. 841 post 70 Utviklings- og opplysningsarbeid m.v på 6,941 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
841		Familievern og konfliktløsning	
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., nedsettes med	250 000
		fra kr 7 191 000 til kr 6 941 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til merknader i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002), der det etterlyses en konkret plan for hvordan kompetansehevingsprosjektet skal gjennomføres. Dette medlem registrerer at Regjeringen ikke har framlagt en plan for gjennomføring, og ber Regjeringen framlegge en slik plan i forbindelse med statsbudsjettet for 2003. Dette medlem viser til forliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet med forslag om å redusere bevilgningen med 250 000 kroner i forhold til forslaget i St.prp. nr. 63 (2001-2002). Dette medlem går imot dette forslag til kutt.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning, nedsettes med 580 000 000 fra kr 2 612 914 000 til kr 2 032 914 000"	

20.1.31 Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.

Post 73 (ny) Enslige mindreårige asylsøkere

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil understreke at mindreårige asylsøkere er en gruppe det må tas særskilt hensyn til. Disse medlemmer viser til merknader og forslag i Innst. S. nr. 197 (2000-2001) om å ha som prinsipp at alle barn som kommer til Norge uten foreldre eller foresatte, er en bekymringssak og derfor et ansvar for barnevernet. Nå diskrimineres enslige asylsøkerbarn i forhold til norske barn. Det må stilles krav til at plassering/bosetting skal skje etter vedtak etter barnevernsloven, og at det stilles de samme krav som til hjem som skal ivareta foreldreansvaret til norske barn som ikke kan bo hos sine foreldre.

Disse medlemmer viser til at situasjonen for mange enslige mindreårige asylsøkere er kritisk. Rundt 550 enslige, mindreårige asylsøkere kom til Norge ifjor.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.	
	73	(NY) Voldforebygging, enslige mindreårige asylsøkere, bevilges med	1 000 000"

20.1.32 Kap. 856 Barnehager

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre tar Regjeringens Oslo indre øst prosjekt til orientering. Disse medlemmer viser videre til avtalen med Fremskrittspar-

20.1.30 Kap. 844 Kontantstøtte

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis merknader om kontantstøtte i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2001-2002). Dette er en ordning som bidrar til å holde de barna som trenger det mest ute av barnehagene, samtidig som den er en bremsekloss i utvikling av likestilling mellom kjønnene. Disse medlemmer går derfor inn for å fjerne kontantstøtten fra 1. oktober 2002.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Mange av disse kommer fra konfliktområder der vold som konfliktløser er utbredt. De har stort behov for voksenkontakt, tiltak som kan gi dem innsikt i det samfunnet de skal leve i, sosiale kontakter og trygghet, og stort behov for å få hjelp til å lære akseptable måter å løse konflikter på.

Frivillige organisasjoner, som for eksempel Helsingforskomiteen, ønsker å sette i gang kurs for flyktning ungdom om fredelig konflikthåndtering og flerkulturell forståelse, men har hittil fått avslag. Målsetningen er å bidra til at de unge kan tilpasse seg den nye virkeligheten, og å skape en møteplass hvor en kan bli kjent med jevnaldrende fra helt andre miljøer.

Disse medlemmer mener det må settes i verk flere tiltak som har flerkulturell forståelse og konfliktløsning som mål. Disse medlemmer vil derfor foreslå en bevilgning til dette formålet på 1 mill. kroner, og at dette arbeidet må styrkes ytterligere i neste års budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

tiet om subsidier støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002, der partene er enig om å redusere bevilgningen til kap. 856, post 21 Spesielle driftsutgifter med 0,75 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

kap.	Post	Formål:	Kroner
856	21	Barnehager Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 846 post 50,</i> nedsettes med ..... fra kr 21 184 000 til kr 20 434 000"	750 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlem fra Senterpartiet går imot forslaget om kutt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at det ligger ubrukte midler på posten og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
856	21	Barnehager Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 846 post 50,</i> nedsettes med ..... fra kr 21 184 000 til kr 11 184 000"	10 000 000

20.1.33 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil styrke forskning og utviklingsarbeid, slik at vi kan få økt kunnskap om hvordan vi kan legge til rette for mer målrettede tiltak mot barn og ungdom. Dette er etter disse medlemmers syn

nødvendig for å fange opp negativ adferd bedre, og komme med raske mottiltak. Disse medlemmer er urolige for den økende tendensen til seksualisert vold begått av mindreårige mot andre mindreårige. Dette er et av mange eksempler på hvor vi trenger forskning.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
857	71	Barne- og ungdomstiltak: Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50,</i> forhøyes med ..... fra kr 3 866 000 til kr 7 396 000"	3 530 000

20.1.34 Kap. 909 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk Post 70 Tilskudd

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til sitt forslag til vedtak om endring av refusjonsordning

gen som er nevnt under kap. 909 og foreslår at bevilningene over kap. 909 postene 70 og 71 økes med til sammen kr 138 000 000.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
909	70	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk Tilskudd, <i>overslagsbevilgning,</i> forhøyes med ..... fra kr 249 300 000 til kr 348 300 000"	99 000 000

Dette medlem mener at Regjeringa gjør alt for lite for å gi den norske sjøfartsnæringa og fiskerinæringa gode nok vilkår.

Dette medlem mener at en ordning med nettolønn også i Norge vil medføre en betydelig utjevning av det misforhold som de maritime næringene har her i landet i forhold til andre land. På denne bakgrunnen har dette medlem fremmet forslag om å frita inntekt som er vunnet ved arbeid som ikke er virksomhetsinntekt om bord i skip og ved arbeid i form av fiske, jf. Innst. O. nr. 80 (2001-2002).

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
909	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	
	71 Tilskudd til fergerederier i utenriksfart i NOR, <i>kan overføres, overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 120 000 000 til kr 137 000 000"	17 000 000

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til at den negative utvikling er et resultat av at bøyelastere og fergerederier, som har tatt mange lærlinger, ble tatt ut av refusjonsstøtteordningen i april 1998, og at refusjonsstøtten samtidig ble redusert fra 20 til 12 pst. Dette medlem viser til at konkurrerende sjøfartsnasjoner i Europa i de senere år har styrket sine nasjonale maritime næringer ved å innføre nettolønn for sjøfolk. Dette medlem viser til at Danmark lenge har hatt nettolønn for sine sjøfolk, og at Sverige i mai dette år vedtok nettolønn for sine sjøfolk, og at det var kostnadsberegnet til 30,13 pst. av bruttokostnad pr. svensk sjømann. Dette medlem mener en at en tilsvarende ordning må gjennomføres i Norge, dersom ikke vårt maritime kompetansemiljø skal gå tapt.

Dette medlem viser til at en gjenoppretting av støtte til norske sjøfolk som tilsvarende ordningen før omleggingen i 1998 ikke sikrer norske sjøfolk full konkurransedyktighet, men fortsatt ligger 10 pst. under det som gjennomføres i de øvrige sjøfartsnasjoner i Europa.

Dette medlem viser også til meldinger om at EU nå vurderer å innføre nye og bedre støtteordninger for verftsindustrien, og dette medlem mener må få følger for den norske politikken på dette området, og dette medlem viser til sitt forslag om henstilling til Regjeringa om å følge utviklingen i EU.

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
909	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	
	71 Tilskudd til fergerederier i utenriksfart i NOR, <i>kan overføres, overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 120 000 000 til kr 159 000 000"	39 000 000

Post 71 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at fraktesfartøylene som går langs norskekysten er i en vanskelig økonomiske situasjon. Flere av rederiene er slått konkurs i løpet av våren, mens om lag en tredjedel av flåten går med underskudd. Fartøylene i fraktesflåten har en gjennomsnittsalder på 30 år.

Disse medlemmer mener at det er vesentlig å opprettholde en fraktesflåte langs norskekysten, og vil derfor øke refusjonssatsen for sjøfolk på skip registrert i NOR fra 12 pst. til 20 pst. fra 1. juli 2002 og har lagt inn i sitt økonomiske opplegg en tilleggsbevilgning på 17 mill. kroner på kap. 909 post 71.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Dette medlem mener at en gjenoppretting av støttesats og omfang må gjennomføres med virkning fra 1. juli 2002.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunnen følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til en refusjonsstøtteordning for sjøfolk som, med virkning fra 1. juli 2002 omfatter:

1. Bøyelastere tas inn i refusjonsstøtteordningen
2. Norske ferger i internasjonal trafikk tas inn i refusjonsstøtteordningen

Stortinget ber Regjeringen utrede og komme tilbake med forslag om at satsen for refusjonsstøtte heves fra 12 til 20 pst., og at denne økningen også gis virkning fra 1. juli 2002."

Dette medlem viser til sitt forslag til vedtak om endring av refusjonsordningen som er nevnt under kap. 909 og foreslår at bevilgningene over kap. 909 postene 70 og 71 økes med til sammen kr 138 000 000.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

20.1.35 Kap. 923 Forsknings- og utviklingskontrakter

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til det planlagte tidekraftprosjektet i Kvalsundet i regi av Hammerfest Strøm. Disse medlemmer mener at prosjektet kan representere et teknologisk gjennombrudd som vil bidra til utvikling av fornybare energikilder og bærekraftig industriaktivitet i Norge.

Disse medlemmer viser til at det i 2001 ble gjort avtale om OFU-kontrakt for å bidra til å finansiere prosjektet. For 2002 ble imidlertid SNDs rammer betyde-

lig redusert, med det resultat at avtalen om OFU-kontrakt ble satt til side.

Disse medlemmer mener det er viktig at dette prosjektet realiseres.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet foreslår å øke bevilgningen til Forsknings- og utviklingskontrakter under kap. 923 post 70 med 37,5 mill. kroner slik at behovet for 9 mill. kroner til tidevannsprosjektet i Kvalsund kan dekkes innenfor dette.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
923		Forsknings- og utviklingskontrakter	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 100 000 000 til kr 137 500 000"	37 500 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det nå bare er 10 mill. kroner igjen av bevilgningen til forsknings- og utviklingskontrakter under Statens Nærings- og Distriktsutviklingsfond, som ble redusert med 65 mill. kroner av regjeringen Bondevik II. Disse medlemmer er kjent med at det ligger søknader inne på 38 mill. kroner, herav 28 mill. kroner i industrielle forsknings- og utviklingskontrakter (IFU), i hovedsak innenfor IT-prosjekter. Resten er offentlige forsknings- og utviklingskontrakter (OFU) i hovedsak rettet mot helseområdet.

Disse medlemmer viser også til at den kraftkrevende industrien står overfor store utfordringer, særlig hvis ESA ikke lenger vil akseptere at industrien har fritak fra el-avgiften. I prosessindustrien er det mulig å gjenvinne mellom 10 og 40 pst. av energien. Disse medlemmer mener at det både er god industripoli-

tikk og god miljøpolitikk å utvikle moderne og effektive energisystemer i den kraftkrevende industrien, og vil foreslå midler til *Oppstart av et utviklingsprosjekt for å gjenvinne energi i kraftkrevende industri* under SNDs program for forsknings- og utviklingskontrakter.

20.1.36 Kap. 1020 Havforskningsinstituttet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til avtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene om subsidiær støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett for 2002, der det foreslås å kutte totalt 1 mill. kroner på kap. 1020 post 1.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

kap.	Post	Formål:	Kroner
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 188 005 000 til kr 187 005 000"	1 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene inneholder et kutt på 1 mill. kroner i driftsutgiftene til Havforskningsinstituttet. Disse medlemmer støtter ikke dette kuttet fordi fiskerinæringen opplever store

utfordringer for tiden, og fordi Havforskningsinstituttet også fikk kutt i bevilgningen ved behandlingen av inneværende års budsjett.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet er sterkt uenig i de kutt som er foreslått på flere kapitler som det gjelder forskning

og overvåking knyttet til våre maritime næringer. Dette medlem mener det altfor ofte blir manglende samsvar mellom lovnader og budsjettmessig oppfølging.

20.1.37 Kap. 1030 Fiskeridirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Fol-

keparti og Venstre, viser til avtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene om subsidiær støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002, der det foreslås å kutte totalt 2 mill. kroner på kap. 1030 post 1.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

kap.	Post Formål:	Kroner
1030	Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030)	
	1 Driftsutgifter, nedsettes med	2 000 000
	fra kr 296 350 000 til kr 294 350 000"	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet ser at budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet inneholder et kutt på 2 mill. kroner i driftsutgiftene til Fiskeridirektoratet. Disse medlemmer støtter ikke dette kuttet fordi fiskerinæringen opplever store utfordringer for tiden og fordi Fiskeridirektoratet fikk kutt i bevilgningen ved behandlingen av inneværende års budsjett.

20.1.38 Kap. 1062 Kystverket

Komiteens medlem fra Kystpartiet mener Stad skipstunnel vil ha stor betydning for sikrere seilas for småfraktefart, hurtigbåtforbindelsen mellom Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal, brønnbåtfrakt av smolt og oppdrettsnæringen samt småbåttrafikken.

Dette medlem vil derfor fremme følgende forslag til bevilgning under kap. 1062 ny post 34 Stad skipstunnel:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1062	Kystverket (jf. kap. 4062)	
	34 Prosjektering av Stad skipstunnel, <i>kan overføres, kan benyttes under post 30,</i>	
	bevilges med	5 000 000"

20.1.39 Kap. 1070 Elektroniske navigasjonshjelpemidler

Post 70 Tilskudd til utbygging og drift av Loran C

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til avtalen

med Fremskrittspartiet om subsidiær støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett for 2002, der det foreslås å kutte totalt 2 mill. kroner på kap. 1070 post 70.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1070	Elektroniske navigasjonshjelpemidler (jf. kap. 4070)	
	70 Tilskudd til utbygging og drift av Loran C, <i>kan overføres,</i> nedsettes med	2 000 000
	fra kr 2 000 000 til kr 0"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at Stortinget flere ganger har uttalt at tilfredsstillende navigasjonssystemer er viktig. Disse medlemmer viser til at Loran C/Eurofix er et nødvendig supplement til Global Positioning System (GPS), og spesielt i de viktige fiskeområdene i Barentshavet der GPS er mindre nøyaktig uten supplerende kontrollkoordinater fra bakkestasjonene. Loran C/Eurofix er også et fullstendig og selvstendig reservesystem som vil fungere selv om GPS av ulike grunner skulle få midlertidig driftsstans eller driftsproblemer. Disse medlemmer viser til at alternative navigasjonssystem vil bli enda viktigere i tiden som kommer, siden det er ventet at man får større sjøtransport av olje og atomavfall langs Norske-

kysten til Russland. Det vises her til at Stortinget flere ganger har sett på og vurdert det som viktig at det finnes ulike elektroniske navigasjonssystemer og at disse fungerer tilfredsstillende.

Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen etter dette ser på fremtiden til Loran C-stasjonen på ny og at den kommer tilbake med en fyldigere omtale av situasjonen til Loran C i budsjettet for 2003.

20.1.40 Kap. 1100 Landbruksdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1100 post 1 Landbruksdepartementet, driftsutgifter med 0,367 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1100	Landbruksdepartementet (jf. Kap. 4100)	
	1 Driftsutgifter, nedsettes med	367 000
	fra kr 107 478 000 til kr 107 111 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjett-

avtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1100,45 Landbruksdepartementet, Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan med 1,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1100	Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)	
	45 Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan, kan overføres, kan nyttes under post 50, nedsettes med	1 500 000
	fra kr 4 741 000 til kr 3 241 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.41 Kap. 1110 Statens landbrukstilsyn

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjett-

avtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1110,1 Statens landbrukstilsyn, driftsutgifter med 0,358 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1110	Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110)	
	1 Driftsutgifter, nedsettes med	358 000
	fra kr 116 373 000 til kr 116 015 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.42 Kap. 1112 Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.

Post 50 Forvaltningsstøtte og utviklingsoppgaver, Veterinærinstituttet

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 112,50 Forvaltningsstøtte, Forvaltningsstøtte og utviklingsoppgaver med 0,634 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1112	Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.	
	50 Forvaltningsstøtte og utviklingsoppgaver, Veterinærinstituttet, nedsettes med	634 000
	fra kr 110 348 000 til kr 109 714 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Post 51 Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjett-

avtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1112,51 Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling med 0,291 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1112		Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.	
	51	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk, nedsettes med fra kr 49 107 000 til kr 48 816 000"	291 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.43 Kap. 1137 Forskning og utvikling

Post 50 Forskningsaktivitet

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjett-

avtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1137,50 Forskning og utvikling, forskningsaktivitet med 2 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1137		Forskning og utvikling	
	50	Forskningsaktivitet, nedsettes med ..... fra kr 131 214 000 til kr 129 214 000"	2 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.44 Kap. 1140 Miljø- og næringstiltak i jordbruket

Post 77 Miljørettet prosjektarbeid m.m.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjett-

avtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1140,77 Miljø- og næringstiltak i jordbruket, miljørettet prosjektarbeid med 0,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1140		Miljø- og næringstiltak i jordbruket (jf. kap. 4140)	
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 35 281 000 til kr 34 781 000"	500 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.45 Kap. 1142 Miljø- og næringstiltak
i skogbruket

Post 50 Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling i skogbruket, Skogforsk

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revi-

dert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1142,50 Miljø- og næringstiltak i skogbruket, Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling i skogbruket, Skogforsk med 0,075 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1142	Miljø- og næringstiltak i skogbruket	
	50 Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling i skogbruket, Skogforsk, nedsettes med ..... fra kr 12 740 000 til kr 12 665 000"	75 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Post 71 Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjett-

avtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under Kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1142,71 Miljø- og næringstiltak i skogbruket, tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

kap.	Post Formål:	Kroner
1142	Miljø- og næringstiltak i skogbruket	
	71 Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 87 939 000 til kr 82 939 000"	5 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Post 76 Ressurs- og miljøtiltak i skogbruket

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjett-

avtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1142,76 Miljø- og næringstiltak i skogbruket, Ressurs- og miljøtiltak i skogbruket med 3 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1142	76	Miljø- og næringstiltak i skogbruket Ressurs- og miljøtiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 18 415 000 til kr 15 415 000"	3 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.46 Kap. 1143 Statens landbruksforvaltning

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjett-

avtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1143,1 Statens landbruksforvaltning, driftsutgifter med 0,49 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1143	1	Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 4143) Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 139 604 000 til kr 139 114 000"	490 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.47 Kap. 1145 Jordskifterettene

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjett-

avtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1145,1 Jordskifterettene, driftsutgifter med 0,582 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1145	1	Jordskifterettene (jf. kap. 4145) Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 135 745 000 til kr 135 163 000"	582 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.48 Kap. 1146 Norsk institutt for jord- og skogkartlegging

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revi-

dert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1146,1 Norsk institutt for jord- og skogkartlegging, driftsutgifter med 0,238 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1146	Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 4146)	
	1 Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 61 137 000 til kr 60 899 000"	238 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.49 Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at den fremforhandlede jordbruksavtalen går i feil retning i forhold til målsetningene om å gjøre norsk landbruk mer konkurransedyktig, nyskapende og forbrukerorientert. Det vises i denne forbindelse til Fremskrittspartiets merknader til og forslag ved behandlingen av jordbruksoppgjøret for 2002.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150)	
	74 Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 6 873 558 000 til kr 6 373 558 000"	500 000 000

20.1.50 Kap. 1161 Statskog SF - forvaltningsdrift
Post 71 Distriktsrettet næringsutvikling

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger

av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å redusere bevilgningen til kap. 1161,71 Statskog SF - forvaltningsdrift, distriktsrettet næringsutvikling med 3,031 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1161	Statskog SF - forvaltningsdrift	
	71 Distriktsrettet næringsutvikling, nedsettes med ..... fra kr 3 031 000 til kr 0"	3 031 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Frem-

srittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.51 Kap. 1300 Samferdselsdepartementet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet i sitt budsjettopplegg

for 2002 hadde 5 mill. kroner lavere bevilgning enn flertallet, og vil av hensyn til sitt samlede opplegg i revidert nasjonalbudsjett foreslå en reduksjon av bevilgningen på post 1300. I Samferdselsdepartementet, driftsutgifter på 2,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1300		Samferdselsdepartementet (jf. kap 4300)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 88 100 000 til kr 85 600 000"	2 500 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1300		Samferdselsdepartementet (jf. kap 4300)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 88 100 000 til kr 83 100 000"	5 000 000

20.1.52 Kap. 1320 Statens vegvesen

Post 30 Riksveginvesteringer

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet foreslår en ekstrabevilgning på 600 mill. kroner til opprustning av det sekundære

riksvegnettet. Midlene fordeles i henhold til prioriteringene i Nasjonal transportplan. 100 mill. kroner av ekstrabevilgningen øremerkes til gang- og sykkelvegprosjekter.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320)	
	30	Gang og sykkelveger	
		1 Riksveginvesteringer, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under post 23 og post 72	5 057 891 000
		2 Gang og sykkelveger	100 000 000
		Sum.....	5 157 891 000

20.1.53 Kap. 1330 Særskilte transporttiltak

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at det offentlige støttenivået til kollektivtransporten ligger på Europas bunnskikt. En EU-studie som tar for seg 140 europeiske byer, viser en gjennomsnittlig tilskuddsandel for busstransport på 49 pst. og for transport på bane, inkludert metrosystemer og trikk på 63 pst. Samferdselsministeren redegjør i St.meld. nr. 26 (2001-2002) Bedre kollektivtrafikk, for at tilskuddsandelen for Oslo var i 1997 på 31 pst. og for Bergen 8 pst.

Disse medlemmer viser til at på nittallet kuttet stortingsflertallet årlig en del av rammeoverføringene til fylkene ut fra forventet effektivisering av organisering av kollektivtilbudet. En eventuell inntjening ved effektivisering burde vært nytt til å bygge ut tilbudet, til å holde lavere prisnivå osv. Resultatet av innstramningspolitikk har blitt dyrere og dårligere kollektivtilbud. Til tross for ønske om å styrke kollektivtilbudet er de dårlige resultatene en konsekvens av en villet politikk.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen i kollektivmeldingen viser til at kollektivselskapenes kostnader pr. vognkm sank fram til 1995, for så å flate

ut. Dette indikerer at hovedtyngden av effektiviseringspotensialet er tatt ut. Reduksjonene i tilskuddene til den lokale kollektivtransporten har ført til at nødvendige vedlikehold og reinvesteringer er skjøvet ut i tid.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener at for å nå målene om en bedre og billigere kollektivtransport vil en tilskuddsandel på 50 pst. være naturlig.

Disse medlemmer har registrert at den politiske ledelsen i Akershus fylkeskommune, Rogaland fylkeskommune, Hordaland fylkeskommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune, Oslo kommune, Stavanger kommune, Bergen kommune og Trondheim kommune er sterkt bekymret for manglende nye midler til satsing på kollektivtransport i regjeringen sitt forslag til Revidert nasjonalbudsjett for 2002. Disse kommunene understreker i et brev til Stortinget at de er positive til de signalene som er gitt om økt satsing på kollektivtrafikk i byområdene, men påpeker at uten nye statlige bevilg-

ninger vil en rekke miljø- og kollektivfremmende tiltak nå være i fare, og det kan bli nødvendig med rutenedskjæringer og takstøkning.

Disse medlemmer viser til at de nevnte kommuner ber om at Stortinget vedtar å øke bevilgningen til kollektivtransporten i byene med 100 mill. kroner for inneværende år

Disse medlemmer går inn for en ekstraordinær bevilgning over samferdselsdepartementets budsjett på 100 mill. kroner til kollektivsatsing i de fire store byområdene. Midlene fordeles slik:

Oslo og Akerhus:	50 mill. kroner
Bergen:	20 mill. kroner
Trondheim:	20 mill. kroner
Stavanger:	10 mill. kroner

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1330	60	Særskilte transporttiltak (NY) Kollektivtrafikk i de fire største byene, bevilges med	100 000 000"

20.1.54 Kap. 1350 Jernbaneverket

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at mesteparten av det norske jernbanenettet ligger slik det ble bygget for 100-150 år siden. Norge er europamester både i andel enkeltsporede strekninger og utnyttelse av infrastrukturen. I dag kjøres det daglig ca. 1 400 togavganger til/fra Oslo. Dersom man la E18 i én fil fra Oslo til Tønsberg med noen møtepunkter på strekningen, får man en sammenlignbar kjøreveg. Den gir ingen konkurransefordeler til toget, tvert imot gir den forhold som kan sammenliknes med biltrafikken på de overbelastede delene av E18 - hyppige forsinkelser og økt fare for ulykker.

Disse medlemmer mener det er et mål å oppnå en reisetid på 1 time fra Oslo til Tønsberg, Hamar og Fredrikstad. Da er toget uslåelig i konkurransen med andre transportmidler i de mest folkerike områdene. Da utnytter vi togets fortrinn - til beste for kundene, samfunnet og miljøet.

Disse medlemmer viser til at Nasjonal Transportplan legger opp til økt satsing på jernbanens infrastruktur rundt Oslo, med bl.a. nytt dobbeltspor mellom Skøyen og Asker. Dette er én av de store flaskehalsene i dagens jernbanenett, og en utbedring vil komme hele jernbane-Norge til gode i form av høyere frekvens og mer robuste ruteplaner. Nye dobbeltspor rundt Oslo krever imidlertid store investeringsmidler. Dersom

nivået på Jernbaneverkets budsjett for 2002 videreføres, vil det ikke være mulig å satse på de trafikk-tunge områdene rundt de store byene, og samtidig opprettholde eller forbedre den regionale og nasjonale standarden mellom landsdelene.

Nasjonal Transportplan legger opp til en investering på ca. 19,2 mrd. kroner til jernbanen i perioden 2002-2011. I statsbudsjettet for 2002 er det bevilget kun 1,3 mrd. kroner. Videreføres denne trenden, blir det ca. 6 mrd. kroner mindre til jernbaneinvesteringer i tiårsperioden i forhold til nivået vedtatt i Nasjonal Transportplan i 2001. Dette vil få dramatiske konsekvenser for jernbanens konkurransekraft de nærmeste årene, og medføre en større økning i biltrafikken og forurensende utslipp. Til sammenlikning har den svenske Riksdagen besluttet å bevilge 100 mrd. kroner til jernbaneinvesteringer i perioden 2004-2015 samt 150 mrd. kroner til vedlikehold av veg- og jernbanenettet. Dette utgjør en fordobling i forhold til dagens investeringer i jernbanenettet i Sverige.

Disse medlemmer viser også til at arbeidet med sikring av planoverganger ligger etter handlingsplanen som følge av de lave investeringene til jernbanens infrastruktur.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1350		Jernbaneverket (jf. kap. 4350)	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 288 300 000 til kr 1 338 300 000"	50 000 000

20.1.55 Kap. 1380 Post- og teletilsynet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet i sitt budsjettopplegg for 2002 hadde 10 mill. kroner lavere bevilgning enn flertallet, og vil av hensyn til sitt samlede opplegg i

revidert nasjonalbudsjett foreslå en reduksjon av bevilgningen på kap. 1380 post 1 Post- og teletilsynet, driftsutgifter på 5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1380		Post- og teletilsynet (jf. kap. 4380)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 145 800 000 til kr 140 800 000"	5 000 000

20.1.56 Kap. 1400 Miljøverndepartementet

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti understreker at grunnlaget for Norges gjennomføring av viktige mål for reduserte klimaut-

slipp og økt vern av biologisk mangfold baserer seg på aktivt miljøarbeid i lokalsamfunn og kommuner.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400)	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk og lokal agenda 21, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 38 425 000 til kr 41 425 000"	3 000 000

20.1.57 Kap. 1410 Miljøvernforskning og miljøvernovervåkning

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti understreker at styrket kartlegging og overvåking er et premiss for Norges oppfyllelse av FN

konvensjonen om biologisk mangfold som redegjort i St.meld. nr. 42 (2000-2001).

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåkning (jf. kap. 4410)	
	60	Kommunal overvåking og kartlegging av biologisk mangfold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 6 000 000 til kr 7 500 000"	1 500 000

20.1.58 Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet understreker at styrket marin kartlegging og overvåking er et premiss for Norges oppfyllelse av FN konvensjonen om biologisk mangfold som redegjort i St.meld. nr. 42 (2000-

2001). Bortfallet av fiskeavgift gjør at en del lokale prosjekter ikke blir opprettholdt hvis ikke denne posten styrkes.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425)	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 6 200 000 til kr 8 200 000"	2 000 000

*20.1.59 Kap. 1426 Statens naturoppsyn**Post 1 Driftsutgifter*

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at målsettingen om å ta ut rovvilt som gjør stor skade. Det synes å være et større antall ulver som befinner seg utenfor forvaltningsområdet, og det er allerede innvilget en fellingsstillatelse i starten av beitesesongen. Dette medlem foreslår å øke posten driftsutgifter, kap. 1426 post 1 hos Statens naturoppsyn

med 4 mill. kroner. Det er forutsatt at 2 mill. kroner går til dekning av utgifter til statlige fellingslag. Det vises til at Senterpartiet foreslo det samme i budsjettbehandlingen før jul, men ble nedstemt. De resterende 2 mill. kroner brukes til å refundere utgifter til kommunale fellingslag. Det er urimelig at kommunene må dekke slike utgifter over eget budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 49 452 000 til kr 53 452 000"	4 000 000

Post 30 Lokal forvaltning av nasjonalparker

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det i forbindelse med utvidelsen av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er nødvendig å tilføre mer midler til lokal forvaltning av nasjonalparken.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningene med 1,4 mill. kroner til fordeling mellom Dovrefjellrådet og de åtte berørte kommunene.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)	
	30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 4 791 000 til kr 6 191 000"	1 400 000

20.1.60 Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning
Post 70 Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til at det er

stor avstand mellom anbefalte og faktisk foreslåtte bevilgninger til kalking av sure vann.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 98 200 000 til kr 101 200 000"	3 000 000

Post 73 Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til det høye konfliktnivået i norsk rovviltforvaltning og beitedyrnæringene. Disse medlemmer mener dette kan reduseres betraktelig

og gjøre dyrehold forenlig med en bærekraftig rovviltstamme hvis man fokuserer på økt bruk av gjeterhunder og andre forebyggende og omstillende tiltak.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 36 500 000 til kr 38 500 000"	2 000 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til at det kan forventes et fortsatt høyt konfliktnivå knyttet til rovvilt og beitedyr. Det foreslås derfor å øke posten med 5 mill. kro-

ner, slik at bevilgningen kommer opp på nivå med 2000 og 2001.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 36 500 000 til kr 41 500 000"	5 000 000

Post 78 Friluftsrådernes landsforbund og interkommunale friluftsråd

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Stortingets behandling av St.meld. nr. 39 (2000-2001) Friluftsliv. Ein veg til høgare livskvalitet, hvor komiteen mener de frivillige organisasjonene legger ned en stor innsats i arbei-

det med å stimulere til og organisere aktivitet, og at de gir et viktig bidrag med å rekruttere mennesker til å delta aktivt i friluftslivet. De frivillige organisasjonene må derfor styrkes.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	78	Friluftsrådernes landsforbund og interkommunale friluftsråd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 5 300 000 til kr 5 800 000"	500 000

20.1.61 Kap. 1429 Riksantikvaren

20.1.61.1 Steinvikholmen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til brev til finanskomiteen fra Steinvikholmen musikkteater og Fortidsminneforeningen 31. mai 2002, om den dårlige forfatningen Steinvikholmen er i. Dette får som konsekvens at det ikke kan spilles opera der i år. I brevet skriver organisasjonene:

"Under forutsetning av at Stortinget bevilger de nødvendige midler til sikring og istandsetting av borgen, vil Fortidsminneforeningen arbeid for restaurering av borgen slik at Steinvikholm Musikkteater, som leietaker, igjen skal få spille opera på Steinvikholm."

Disse medlemmer mener at det er viktig å sette istand Steinvikholm. I tillegg til å være et viktig kultur-

minne, betyr stedet mye for det levende operamiljøet som er knyttet oppsettingene på Steinvikholm. Disse medlemmer mener derfor at regjeringen må sørge for at den nødvendige opprustning kan finne sted, enten innenfor årets budsjetter, eller i forbindelse med budsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til at kulturminnet Steinvikholmen i Nord-Trøndelag som eies av Fortidsminneforeningen, har akutt behov for restaurering. Det har blitt varslet stans i den årlige lokale operaforestillingen inntil området er sikret og ivaretatt. Det foreslås derfor en økning av kap. 1429 post 72 med 3 mill. kroner som støtte til denne restaureringen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1429	Riksantikvaren (jf. kap. 4429)	
	72 Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under postene 21, forhøyes med ..... fra kr 104 684 000 til kr 107 684 000"	3 000 000

20.1.62 Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn

Post 39 Opprydningstiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens

forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår flertallet å redusere bevilgningen til kap. 1427,52 Statens forurensningstilsyn, opprydningstiltak med 5 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1441	Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)	
	39 Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 35 880 000 til kr 30 880 000"	5 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet inneholder et kutt på 5 mill. kroner til opprydningstiltak under SFT. Disse medlemmer støtter ikke dette kuttet og vil stemme imot forslaget. Disse medlemmer mener dette kuttet vil svekke arbeidet med opprydningstiltak og tiltaksrettede undersøkelser i områder med forurenset sediment.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet påpeker at det er stor enighet om behovet for PCB-opprydning i mange norske havner og skipsvrak.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1441	39	Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441) Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 35 880 000 til kr 45 880 000"	10 000 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet går imot det foreslått kutt. Disse medlemmer mener dette er et typisk eksempel på den triksing som blir benyttet for å ikke bryte handlingsregelen. Ifølge forklaringen fra Finansdepartementet vil man unngå at aktiviteten som finansieres av denne bevilgning blir redusert ved å opprette en bestillingsfullmakt. Disse medlemmer er enige i at det er viktig å ikke forsinke den miljøopprydding som her er i gang.

*20.1.63 Kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen
Post 31 Videreføring av byggeprosjekter*

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av avtalen med Fremskrittspartiet går disse medlemmer inn for å

redusere kap. 1580 post 31 med 80 mill. kroner. Kuttet gjelder prosjekter som ligger etter framdriftsplanen og kan gjennomføres uten vesentlig innvirkning på framdriften i prosjektene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til brev fra finansministeren til Senterpartiets finansfraksjon av 7. juni 2002. Her heter det at "en reduksjon av bevilgningen med 80 mill. kroner kan trolig gjennomføres uten avgjørende innvirkning for den faktiske framdriften i prosjektene". På bakgrunn av disse opplysningene støtter disse medlemmer forslaget til endring under kap. 1580. Disse medlemmer forutsetter at framdriften i vedtatte prosjekter ikke forskyves.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kystpartiet, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1580	31	Bygg utenfor husleieordningen Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> nedsettes med ..... fra kr 762 041 000 til kr 682 041 000"	80 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlem fra Senterpartiet går imot denne innsparing, og viser til de mange henvendelser med ønske om raskere oppstart og framdrift for prosjekter som er vedtatt.

20.1.64 Kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet

Post 43 Til disposisjon for Forsvarsdepartementet

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2,

om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av avtalen med Fremskrittspartiet går disse medlemmer inn for å for å redusere kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4719) med 10,0 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Kystpartiet, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4719):	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, nedsettes med ..... Fra kr 20 000 000 til kr 10 000 000"	10 000 000

20.1.65 Kap. 1731 Hæren

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader til behandlingen av St.prp. nr. 39 (2001-2002), der Sosialistisk Venstreparti foreslår at bevilgningene til hæren økes med 50

mill. kroner netto, men går imot de resterende 57 mill. kroner som Regjeringen foreslår.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1731		Hæren (jf. kap. 4731)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 4 461 933 000 til kr 4 404 933 000"	57 000 000

20.1.66 Kap. 1732 Sjøforsvaret

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader til behandlingen av St.prp. nr. 39 (2001-2002), der Sosialistisk Venstreparti foreslår at bevilgningene til Sjøforsvaret økes

med 50 mill. kroner netto, noe som er 36 mill. kroner mindre enn Regjeringen foreslo.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1732		Sjøforsvaret (jf. kap. 4732)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 2 742 079 000 til kr 2 706 079 000"	36 000 000

20.1.67 Kap. 1733 Luftforsvaret

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader til behandlingen av St.prp. nr. 39 (2001-2002), der Sosialistisk Venstreparti foreslår at bevilgningene til Luftforsvaret økes

med 100 mill. kroner, noe som er 57 mill. kroner mindre enn Regjeringen foreslo.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1733		Luftforsvaret (jf. kap. 4733)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 3 946 976 000 til kr 3 851 976 000"	95 000 000

20.1.68 Kap. 1734 Heimevernet

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til St.prp. nr. 55 (2001-2002) som er til behandling i forsvarskomiteen, og viser til Senterpartiets merknader der. Dette medlem viser til behov for økt øvingsaktivitet i Heimevernets. Dette medlem

går imot utbygging av Regionfelt Østlandet og omdisponerer de 40 mill som er avsatt til dette formålet på kap. 1760 post 45, til kap. 1734 Heimevernet post 1 driftsutgifter.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1734	Heimevernet (jf. kap. 4734)	
	1 Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 794 842 000 til kr 834 842 000"	40 000 000

20.1.69 Kap. 1760 Forsvarsinvesteringer

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti går inn for en mindre styrking enn Regjeringens forslag i økninger på investeringsbudsjettet for hæren og sjøforsvaret, og foreslår at hæren styrkes med 70 mill. kroner og sjøforsvaret med

30 mill. kroner. Disse medlemmer støtter Regjeringens forslag om å bevilge 55 mill. kroner til innkjøp av kammerlåser til Heimevernets våpen. Totalt er dette 475 mill. kroner mindre enn Regjeringens forslag til investeringsnivå.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1760	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 6 896 846 000 til kr 6 421 846 000"	475 000 000

Post 47 Nybygg og nyanlegg

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets motstand på Skytefelt Østlandet. Dette medlem mener fortsatt at dette er en gal investering. Dette medlem viser til svar på spørsmål fra Senterpartiets fraksjon i finanskomiteens om

innsparinger ved å skrinlegge det videre arbeidet på Skytefelt Østlandet. Finansdepartementet anslår innsparingene til 40 mill. kroner. Dette medlem foreslår derfor at kap. 1760 post 45 nyanlegg og nybygg reduseres med 40 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
1760	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	
	45 Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under kap. 1760 postene 1 og 44, nedsettes med ..... fra kr 1 819 748 000 til kr 1 779 748 000"	40 000 000

20.1.70 Kap. 1810 Oljedirektoratet

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Stortingets behandling av St.meld. nr. 7 (2001-2002) Helse, miljø og sikkerhet i

petroleumsvirksomheten, hvor alle partier ønsker å styrke kontroll- og tilsynsfunksjonene til Oljedirektoratet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1810	21	Oljedirektoratet (jf. kap. 4810) Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 66 800 000 til kr 68 300 000"	1 500 000

20.1.71 Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon

Post 50 Overføring til energifondet

Komiteen medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til avtalen

med Fremskrittspartiet om subsidiær støtte til regjeringens justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002, og er enig om å redusere kap. 1825 post 50 med 9 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1825	50	Omlegging av energibruk og energiproduksjon Overføring til energifondet, nedsettes med ..... Fra kr 279 000 000 til kr 270 000 000"	9 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringens partiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti går inn for å styrke satsingen på fornybare energikilder og energieffektivitet gjennom ENOVA. Disse medlemmer viser også til sine merknader til avsnitt 19.2, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1825	50	Omlegging av energibruk og energiproduksjon Overføring til energifondet, forhøyes med ..... fra kr 279 000 000 til kr 296 700 000"	17 700 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet går imot det foreslåtte kutt i bevilgning på denne og andre poster som handler om energiforskning. Dette medlem vil vise til den brede enighet om at slik forskning er viktig, og mener det er for lett å fjerne midler bl.a. fra utvikling av ny renseteknologi for gasskraftverk for å oppnå en avtale om budsjettet som inkluderer Høyre og Fremskrittspartiet.

Post 75 (ny) Tilskudd til Teststasjon for vindkraft

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil vise til at NVE i august 2001 innvilget et tilskudd på 10 mill. kroner til Teststasjon for vindkraft på Valsneset i Bjugn samtidig som driftskonsesjon ble gitt.

Disse medlemmer vil videre vise til at Stortinget har fulgt etableringen av denne teststasjonen nøye med merknader til Energimeldingen i 2000 (Innst. S. nr. 122 (1999-2000)) og i budsjettinnstillingen for 2001. Når det nevnte statstilskudd ikke er utbetalt, skyldes dette utsettelse pga. naboprotester, og at forvaltningen av statlige tilskudd er overført fra NVE til Enova SF. Enova er av Stortinget pålagt å bidra med midler til prosjekter med privat delfinansiering. Selskapet bak teststasjonen har erfart at privat kapital er tilgjengelig først etter at teststasjonen er etablert, og viser til at alle konkurrerende testsentre for vindkraft i Europa og USA er fullfinansiert av statlige myndigheter.

Disse medlemmer mener det er avgjørende for utviklingen av en kommersiell norsk vindkraftindustri

at infrastrukturen for Teststasjon for vindkraft blir realisert snarest slik det er skissert i brev datert 3. juni 2002 fra VIVA A/S til finanskomiteen.

Disse medlemmer mener Stortinget utfra den spesielle situasjon som har oppstått må bevilge 5 mill.

kroner til Teststasjonen for vindkraft, og at dette kommer i tillegg til de 5 mill. kroner som Enova forutsettes å gi.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	75	(Ny)Tilskudd til Teststasjon for vindkraft, bevilges med	5 000 000"

20.1.72 Kap. 1830 Energiforskning

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til avtalen med Fremskrittspartiet om subsidiær støtte til regje-

ringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002, og er enig om å redusere kap. 1830 post 21 med 1 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 16 800 000 til kr 15 800 000"	1 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlem fra Senterpartiet går imot kuttforslaget.

Post 50 Norges forskningsråd

Komiteen medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til avtalen med Fremskrittspartiet om subsidiær støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002, og er enig om å redusere kap. 1830 post 50 med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)	
	50	Norges forskningsråd, nedsettes med ..... fra kr 244 100 000 til kr 239 100 000"	5 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlem fra Senterpartiet går imot kuttforslaget.

20.1.73 Kap. 2412 Husbanken

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at vi ser en kritisk situasjon på boligmarkedet for mange

grupper. Disse medlemmer vil vise til behovet for en solidarisk boligpolitikk. I tillegg er det behov for å få opp takten i byggingen av boliger, husbankhus, utleieboliger for unge og vanskeligstilte og for studenter. Disse medlemmer har merket seg at regjerin-

gen ikke gjør noe for økt nybygging. Disse medlemmer foreslår å øke utlånsrammen til Husbanken med 2 mrd. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
2412	Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)	
	90 Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 11 267 000 000 til kr 12 167 000 000"	900 000 000

Disse medlemmer viser også til sine forslag til vedtak under kap. 5312 post 90 og kap. 5615 post 80.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet påpeker at boligbyggingen i første kvartal i år sank med 12 pst. ifølge Statistisk sentralbyrå. Samtidig vil Husbanken gå tom for lånemidler i tredje kvartal og kan derfor ikke være en pådriver for å sikre boligbygging. Regjeringen redu-

serte Husbankens lånerammer med 2 mrd. kroner i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002), noe disse medlemmer var imot. Regjeringen ville likevel ta saken opp til vurdering i revidert nasjonalbudsjett. Disse medlemmer reagerer sterkt på at en slik vurdering ikke er foretatt, og at Husbanken som boligpolitisk instrument dermed svekkes.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
2412	Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)	
	90 Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 11 267 000 000 til kr 13 267 000 000"	2 000 000 000

20.1.784 Kap. 2415 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak
Post 74 Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
2415	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	
	74 Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor, <i>kan overføres</i> , bevilges med ..... 15 000 000"	15 000 000"

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet viser til merknader under kapittel 12.2.2 om at Senterpartiet og Kystpartiet vil prioritere satsing på nye arter gjennom Nyskapingprogrammet. Disse medlemmer vil derfor bevilge

30 mill. kroner over kap. 2415 post 74 Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor (Nyskapingprogrammet).

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2415		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	
	74	Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor, bevilges med	30 000 000"

20.1.75 Kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

Post 50 Landsdekkende innovasjonsordning, fond

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til at bevilgningene til Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) ble redusert med mer enn 400 mill. kroner i årets statsbudsjett, i tillegg til at bevilgningen til distriktpolitiske ordninger utenom SND ble redusert med om lag 250 mill. kroner. Kuttet i SNDs bevilgninger rammet særlig de landsdekkende ordningene.

Disse medlemmer mener at det i en situasjon hvor et altfor høyt rentenivå og en sterk kroner truer det konkurranseutsatte næringslivet, er helt nødvendig å satse langt sterkere på innovasjon og etablering av nye bedrifter i alle deler av landet, enn det Regjeringen legger opp til.

Disse medlemmer mener det også er viktig å støtte utviklingen av sterke industrielle miljøer og næringsklynger i regionale sentra. Slike miljøer vil gi

arbeidsplasser og økonomisk utvikling på disse stedene, men vil også bidra til utvikling i typiske distriktskommuner blant annet gjennom underleveranser.

Disse medlemmer har i sine reviderte nasjonalbudsjett prioritert å styrke bevilgningene til de fleste av SNDs programordninger som regjeringen Bondevik II kuttet i årets statsbudsjett.

Disse medlemmer mener det er spesielt viktig å satse på næringsutvikling i marin sektor, bransjerettet IT-utvikling for effektiv forretningsdrift (BIT), Kommersialisering av forskningsresultater fra universiteter og høyskoler (FORNY), næringsrettet design og rådgivning for nyskapere (ENT), og vil øke SNDs programvirksomhet med 41,6 mill. kroner på kap. 2420 post 50 for annet halvår 2002.

Disse medlemmer foreslår også å styrke bevilgningen til forskning på marine ressurser med 15 mill. kroner over Fiskeridepartementets budsjett, og viser til merknad under kap. 2415 post 74 SNDs programvirksomhet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	
	50	(NY) Programvirksomhet, fond, bevilges med	41 600 000"

Post 91

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet vil understreke viktigheten av god tilgang på lån av ulike typer til næringslivet. Disse medlemmer finner at risikolånordningen er viktig da det særlig i distriktene er få av de store ban-

kene som ønsker å ta risiko. Disse medlemmer mener at det i en slik situasjon er nødvendig at det statlige virkemiddelapparatet styrkes i stedet for å bli bygget ned. Disse medlemmer vil foreslå å bevilge 500 mill. kroner ekstra til risikolån.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	
	91	Lån til risikolånordningen, økes med ..... fra kr 5 400 000 000 til kr 5 900 000 000"	500 000 000

Post 92 Lån til grunnfinansiering og lavrisikolåneordningen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Regjeringen Stoltenberg i sitt statsbudsjett for 2002 foreslo å styrke Lavrisikolåneordningen i SND med 500 mill. kroner, og at regjeringen Bondevik II i sitt forslag kuttet denne styrkningen. Disse medlem-

mene mener det er nødvendig å styrke denne ordningen nå og foreslår en tilleggsbevilgning på 500 mill. kroner på kap. 2420 post 92, og en økning i bevilgningen på kap. 5620 post 86 Renter SND mot en reduksjon på 12,5 mill. kroner på post 5605 post 86 Renter Norges Bank.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
2420	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	
	92 Lån til grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 36 000 000 000 til kr 36 500 000 000"	500 000 000

Disse medlemmer viser også til sine forslag under kap. 5320 post 93, kap. 5620 post 86, og kap. 5605 post 86.

20.1.76 Kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener bedrifter må ha rammebetingelser som gjør dem i stand til å greie seg selv uten subsidier. Norsk næringsliv trenger sårt bedre dynamikk hvor ressursene kanaliseres til lønnsomme og fremtidsrettede bedrifter. Dagens system med høye skatter og

avgifter for alle, samtidig som de fleste mottar offentlig støtte på en rekke områder, må derfor endres. Næringslivet blir statisk og avhengig av politikernes støtteordninger. Det skapes i tillegg et stort og unødvendig byråkrati for å administrere ordningene. En gradvis avvikling av slike subsidier vil sammen med en bedring av generelle rammebetingelser bidra til lønnsomme og verdiskapende bedrifter, som igjen er den beste garanti for sikre og stabile arbeidsplasser. Disse medlemmer foreslår derfor et kutt på 200 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
2425	Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene	
	50 Bedrifts- og næringsutvikling i distriktene, fond, <i>kan nyttes under kap. 551 post 51</i> , nedsettes med ..... fra kr 773 500 000 til kr 573 500 000"	200 000 000

20.1.77 Kap. 2426 SIVA

Post 90 Lån til SIVA

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet vil vise til at en enstemmig kommunalkomite ved behandling av budsjettet for 2002, uttalte følgende:

"Komiteen vil peke på at SIVAs Fornebu-oppdrag er et øremerket prosjekt. Samtidig venter en rekke prosjekter som for eksempel bygg til telemedisin i Tromsø på å realiseres. På denne bakgrunn finner komiteen at SIVAs investeringssevne bør økes ved å utvide lånerammen i statskassen allerede i 2002".

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen i Eierskapsmeldingen har sitert denne merknad, og avsluttet slik:

"Regjeringen vil komme tilbake til denne saken i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002."

Disse medlemmer kan ikke se at saken er nevnt i proposisjonen, og har erfart at SIVA er avhengig av at den økte låneramme kommer på plass nå for ikke å bli handlingslammet deler av dette året.

Disse medlemmer vil understreke at dette ikke er en utgiftspost på statsbudsjettet fordi SIVA betaler rente og provisjon, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2426		SIVA	
	90	Lån til SIVA, økes med ..... fra kr 870 000 000 til kr 1 000 000 000	130 000 000

20.1.78 Kap. 2530 Adopsjonsstøtte

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil øke støtten til adopsjon. 22 500 kroner pr. barn er lite i forhold til kostnadene en familie har ved å adoptere et barn. Tilskuddet har variert fra år til år, noe som skaper uforutsigbarhet. Det er adoptert i gjennomsnitt rundt 600 barn til Norge de tre siste

årene. Disse medlemmer vil ha adopsjonsstøtte på et nivå som innebærer at foreldrenes inntekt ikke er avgjørende for å ta på seg foreldreansvar, og foreslår derfor at adopsjonsstøtten økes til folketrygdens grunnbeløp.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger	
	73	Adopsjonspenger m.v., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 106 000 000 til kr 115 000 000"	9 000 000

20.1.79 Kap. 2541 Dagpenger

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil vise til at Senterpartiet foreslår å øke bevilgningene til rassikring, fylkesveier, gang- og sykkelveier og sekundært riksveinett med totalt 1 mrd. kroner. Dette medlem viser videre til at den registrerte ledighet innen anleggssektoren fortsatt er høy, og at bransjen i henvendelse til finanskomiteen har bedt om økte

bevilgninger til slike prosjekter som kan igangsettes raskt. Samtidig vet vi at dårlig veistandard og rasfare er til betydelig ulempe for folk og næringsliv i store deler av landet. Dette medlem antar at den økte bevilgningen vil medføre at så mye av den ledige kapasiteten kan tas i bruk at utgiftene til dagpenger kan reduseres med 175 mill. kroner for resten av dette år.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2541		Dagpenger:	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 7 011 000 000 til kr 6 836 000 000"	175 000 000

20.1.80 Kap. 2600 Trygdeetaten,

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er rom for betydelig effektivisering og innsparing i Trygdeetatens byråkrati. De positive signalene fra Statsråd Norman vedrørende effektivise-

ring i byråkratiet gjør at disse medlemmer er optimistiske rundt mulighetene dette åpner for i Trygdeetaten, og foreslår derfor en reduksjon på 100 mill. kroner under kap. 2600 post 1.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2600		Trygdeetaten	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 4 353 000 000 til kr 4 253 000 000"	100 000 000

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å

reducere bevilgningen til kap. 2600 post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med 10 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
2600	Trygdeetaten	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 136 600 000 til kr 126 600 000"	10 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

20.1.81 Kap. 2711 Diverse tiltak i spesialisthelsetjenesten

Post 78 Opptreningsinstitusjoner m.fl.

Komiteen medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til avtalen med Fremskrittspartiet om subsidiær støtte til regjeringspartienes justerte forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002, omtalt under kap. 1.2, der avtalepartene er enige om å øke bevilgningen til opptreningsinstitusjonene med 25 mill. kroner på kap. 2711 post 78.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
2711	Diverse tiltak i spesialisthelsetjenesten:	
	78 Opptreningsinstitusjoner m.fl., <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 682 000 000 til kr 707 000 000"	25 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at stønad til rehabilitering vil bli vurdert nærmere og understreker at det er vesentlig med en bred gjennomgang av kvalitativ utvikling av opptreningsinstitusjonene og helsesportsentrene både for å sikre en utvikling av tjenestene som innebærer en satsing på opptrening for å redusere sykefravær og uførepensjonering og for å sikre faglig og raskt tilgjengelig opptrening etter sykehusinnleggelse. Disse medlemmer legger også vekt på at tilgjengelighet til opptrening vil redusere liggetid i sykehus og utsette innleggelse i sykehjem. Disse medlemmer mener Regjeringen bør sikre at institusjoner ikke reduserer sin kapasitet eller legges ned i påvente av en plan for utvikling og en bedret finansieringsløsning som også

kan sikre fremtidige pensjonsforpliktelser. Disse medlemmer forutsetter at en slik faglig og økonomisk gjennomgang slutføres innen budsjettbehandlingen for 2003.

Disse medlemmer foreslår at bevilgningen økes med 30 mill. kroner.

Disse medlemmene viser til den økonomiske situasjonen som de fire spesielle helseinstitusjonene, Beitostølen Helsesportsenter, Valnesfjord Helsesportsenter, Attføringscenteret i Rauland og Hennes Institutt, er kommet i pga. ekstraordinære pensjonsutgifter som det ikke gis kompensasjon for. Disse medlemmer forutsetter derfor at 5 mill. kroner av denne økningen avsettes til disse institusjonene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2711	78	Diverse tiltak i spesialisthelsetjenesten Opptreningsinstitusjoner m.fl., forhøyes med ..... fra kr 682 000 000 til kr 712 000 000"	30 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet viser til det vellykkede forsøksprosjekt som har vært gjennomført i regi av Norges Astma- og Allergiforbund ved Selli Rehabiliterings- og Opptreningssenter i Klæbu. Disse medlemmer mener dette tilbudet må videreføres. Selli Rehabiliterings- og Opptreningssenter vil, slik disse medlemmer ser det, være et svært godt tilbud innenfor lungerehabilitering og vil kunne bidra til at lungesyke får en raskere rehabiliteringsprosess og eventuelt tilbakeføring til arbeidslivet. Disse medlemmer fremmer forslag om at Selli Rehabiliterings- og opptreningssenter gis permanent status som spesialinstitusjon for lungerehabilitering.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen så raskt som mulig godkjenne Selli Rehabiliterings- og opptreningssenter som rehabiliteringsinstitusjon, og ber om at Regjeringen i statsbudsjettet for 2003 legger inn nødvendig beløp som sikrer driften."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet ser med bekymring på den økonomiske situasjonen for opptreningsinstitusjonene. Det er etter disse medlemmers syn behov for en full gjennomgang av refusjonsordningene for opptreningsinstitusjonene, der dagens refusjonsordning erstattes av en godkjennings- og refusjonsordning som er differensiert utfra det faglige og utstyrsmessige tilbud som hver av institusjonene gir. I stedet for relativt like refusjoner for opptreningsinstitusjoner med svært forskjellige tilbud, burde man etter disse medlemmers syn tilstrebe å skape et system som bidrar til en differensiering i samsvar med hver av institusjonenes reelle driftskostnader, utfra en forhåndsgodkjenning for de aktiviteter, det utstyr og det fagtilbud som skal refunderes.

Disse medlemmer er kjent med at Regjeringen har nedsatt en gruppe som skal se på alternative refusjonsordninger. Etter disse medlemmers syn er det ønskelig at Regjeringen raskest mulig slutfører

dette arbeidet når gruppen har avgitt sin innstilling. I påvente av dette arbeidet, er det etter disse medlemmers oppfatning påkrevet med en økt bevilgning til opptreningsinstitusjonene for å hindre at driften ved flere av disse må opphøre som en konsekvens av for lav inntjeningssevne.

Disse medlemmer viser til at sosialkomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2000-2001) uttalte følgende:

"Komiteen er videre kjent med at LHL i samarbeid med Røros kommune arbeider med å få etablert et regionalt/nasjonalt kompetansesenter for hjerterehabilitering.

Komiteen er positiv til etablering av slike sentra."

Disse medlemmer vil understreke at det er en politisk målsetning å redusere sykefraværet og antall uføretrygdede, og mener at Røros Rehabiliteringssenter med et godt tilbud til hjerte- og lungesyke vil kunne være med og bidra til dette.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen så raskt som mulig godkjenne Røros Rehabiliteringssenter som rehabiliteringsinstitusjon, og ber om at Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 legger inn nødvendige beløp som sikrer drift som rehabiliteringsinstitusjon."

Disse medlemmer har merket seg det vellykkede forsøksprosjektet som har vært gjennomført i regi av Norges Astma- og Allergiforbund ved Selli Rehabiliterings- og opptreningssenter i Klæbu i Sør-Trøndelag med det faglige ansvaret tillagt lungeseksjonene ved Regionsykehuset i Trondheim.

Disse medlemmer er kjent med at det foreligger en søknad fra Norges Astma- og Allergiforbund om behandlingsplasser knyttet til lungerehabilitering og astmaskole ved Selli Rehabiliterings- og opptreningssenter. Disse medlemmer stiller seg positive til at Selli Rehabiliterings- og opptreningssenter gis permanent status som spesialinstitusjon for lungerehabilitering.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2711	78	Diverse tiltak i spesialisthelsetjenesten Opptreningsinstitusjoner m.fl., forhøyes med ..... fra kr 682 000 000 til kr 712 000 000"	30 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at kapitelet for "Rehabilitering" kuttes med 0,5 mill. kroner uten noen annen begrunnelse enn "til finansiering av andre helsetiltak". Disse medlemmer går imot et slikt grunnløst kutt, og viser

til at Fremskrittspartiet ønsker å styrke opptreningsinstitusjonene med 50 mill. kroner for å unngå nedleggelser i inneværende år.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjett for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
2711	Diverse tiltak i spesialhelsetjenesten	
	78 (NY) Opptreningsssituasjoner, bevilges med	732 000 000

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet vil vise til merknad under kap. 732 om tiltak for å fjerne unødig venting for sykemeldte i helsekø, og vil foreslå at det bevilges 80 mill.

kroner ekstra til statlig refusjon til de private opptreningsinstitusjonene. Disse medlemmer vil vise til henvendelser bl.a. fra NOPI som forteller om en dramatisk vanskelig økonomisk situasjon for mange av de 29 private institusjonene. Fra Trondheim er det meldt at Revmatismesykehuset med 80 plasser vil bli nedlagt fra i sommer. Disse medlemmer mener det må unngås at tilbudene blir redusert i en periode der det er behov for øket kapasitet. Alle tilgjengelige statistikker viser at disse private tilbudene er rimelige og gode supplement til de statlige institusjonene.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

Kap.	Post Formål:	Kroner
2711	Diverse tiltak i spesialisthelsetjenesten	
	78 Opptreningsinstitusjoner m.fl., økes med	80 000 000

20.1.82 Kap. 2750 Syketransport mv.

Post 77 Syketransport

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti foreslår at oppgjør for syketransport flyttes fra Rikstrygdeverket til helseforetakene. Disse medlemmer foreslår at helseforetakene kan disponere midlene til behandling, alternativt til reiseoppgjør, utfra muligheter for å tilrettelegge for behandling nær pasientens bosted alternativt til å dekke reisekost-

nadene for de samme pasientene. Disse medlemmer forutsetter som en konsekvens av reformen en innsparing på 80 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om at oppgjør for syketransport flyttes fra Rikstrygdeverket til helseforetakene".

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
2750	Syketransport mv.	
	77 Syketransport, nedsettes med ..... fra kr 1 467 000 000 til kr 1 387 000 000"	80 000 000

20.1.83 Kap. 3410 Rettsgebyr

Post 4 Lensmennenes gebyrinntekter

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revi-

dert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på budsjettet foreslår disse medlemmer å øke inntektene ved å øke bevilgningen til kap 3410 post 4 Rettsgebyr, Lensmennenes gebyrinntekter med 15 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
3410		Rettsgebyr (jf. kap. 410)	
	4	Lensmennenes gebyrinntekter, forhøyes med ..... fra kr 137 000 000 til kr 152 000 000"	15 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt økonomiske opplegg hvor økte inn-

tekter på 15 mill. kroner på kap. 3410 er tatt inn i opplegget, og vil støtte forslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre om å forhøye inntektene på kap. 3410 post 4 med 15 mill. kroner.

20.1.84 Kap. 5312 Den Norske Stats Husbank

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under punkt 20.1, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)	
	90	Avdrag, forhøyes med ..... fra kr 6 375 000 000 til kr 6 379 000 000"	4 000 000

Disse medlemmer viser til sine bevilgningsforslag under kap. 2412 post 90 og kap. 5615 post 80.

20.1.85 Kap. 5320 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND)

Post 93 Avdrag på utestående fordringer, grunnfinan-

sierings- og lavrisikolåneordningen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under punkt 20.1, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5320		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420)	
	93	Avdrag på utestående fordringer, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, forhøyes med ..... fra kr 36 250 000 000 til kr 36 750 000 000"	500 000 000

Disse medlemmer viser til sine bevilgningsforslag under kap. 2420 post 92, kap. 5620 post 86 og kap. 5605 post 86.

20.1.86 Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt Post 70 Toppskatt mv.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringsparti-

ene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Partene er her enige om å fjerne inntektsbeskatningen av kjøregodtgjørelse opp til statens satser fra 1. januar 2002 og oppheve arbeidsgiveravgiften på kjøregodtgjørelse fra 1. juli 2002. Lettelsen innebærer at kap. 5501 post 70 Skatter på formue og inntekt, toppskatt reduseres med 24 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	70	Toppskatt mv., nedsettes med	24 000 000
		fra kr 20 002 000 000 til kr 19 978 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til sitt reviderte skatteopplegg for 2002 og til Innst. O. nr. 80 (2001-2002), med bl.a. forslag om økning av:

- bunnfradraget i boligskatten fra kr 80 000 til kr 100 000
- avskrivningssatsene innenfor driftsmiddel fra 15 pst. til 20 pst.
- avskrivningssatsene for skip og fiskefartøy til 20 pst.

Dette medlem viser også til forslaget om netto-lønnsordning for sjøfolk og fiskere.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	70	Toppskatt mv., nedsettes med	193 000 000
		fra kr 20 002 000 000 til kr 19 809 000 000"	

Post 72 Fellesskatt

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Partene er her enige om å fjerne inntektsbeskatningen av kjøregodtgjørelse opp til statens satser

fra 1. januar 2002 og oppheve arbeidsgiveravgiften på kjøregodtgjørelse fra 1. juli 2002. Lettelsen innebærer at kap. 5501 post 70 Skatter på formue og inntekt, fellesskatt reduseres med 32 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	72	Fellesskatt, nedsettes med	32 000 000
		fra kr 105 960 000 000 til kr 105 928 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt forslag i Innst. O. nr. 80 (2001-2002) om å øke avskrivningssatsen for saldogruppe d (maski-

ner m.v.) fra 15 til 20 pst., og vil derfor redusere bevilgningen med 25 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, reduseres med	25 000 000
		fra kr 105 960 000 000 til kr 935 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjett for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, nedsettes med	1 100 000 000
		fra kr 105 960 000 000 til kr 104 860 000 000"	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at dette medlem var imot opphevelse av skatt på aksjeutbytte. Dette medlem viser til at skattefritt utbytte er den enkeltårsak som har gjort at forskjellene i det norske samfunn har eksplodert de siste 10 år. Dette er grundig dokumentert i utjæmningsmeldinga som Sentrumsregjeringa la fram.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn forslag om å innføre skatt på utbytte med 11 pst., men med et bunnfradrag på 10 000 kroner for å skjerme småsparerne. Utbytteskatten gis virkning fra og 1. juli 2002. Dette medlem viser til Innst. O nr. 80 (2001-2002) hvor dette forslaget er fremmet.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, forhøyes med	68 000 000
		fra kr 105 960 000 000 til kr 106 028 000 000"	

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til sitt reviderte skatteopplegg for 2002 og til Innst. O.

nr. 80 (2001-2002) og til sin merknad til kap. 5501 post 70 Toppskatt.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	72	Fellesskatt, nedsettes med	209 000 000
		fra kr 105 960 000 000 til kr 105 751 000 000"	

20.1.87 Tobakksavgift

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til de skadelige helsevirkningene av tobakk. Dette medlem mener at også avgiftsvirkemiddel må tas i bruk for å forebygge dette. Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak 28. november 2001 om særavgifter for budsjetterminen 2002 gjøres følgende endring for tobakksavgift:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
5531	Avgift på tobakksvarer	
	70 Avgift, forhøyes med ..... fra kr 7 501 000 000 til kr 7 776 000 000"	275 000 000

20.1.88 Avgift på sukker og sjokoladevarer

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til den store økningen i livsstilsrelaterte sykdommer. Dette medlem mener at også avgiftsvirkemiddel må tas i bruk for å forebygge dette.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak 28. november 2001 om særavgifter for budsjetterminen 2002 gjøres følgende endring:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
5555	Sjokolade- og sukkeravgift	
	70 Avgift, forhøyes med ..... fra kr 835 000 000 til kr 885 000 000"	50 000 000

20.1.89 Kap. 5536 Avgift på motorvogner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til rapport utarbeidet i mai 2002 av syv organisasjoner (bl.a. NHO og Skattebetalerforeningen). Disse syv organisasjonene peker i denne rapporten på at skjerpede skatteregler for firmabil har ført til at salget av firmabiler har falt med 13 pst. i første kvartal i 2002.

Nr. 2. Avgift på tobakksvarer § 1 første ledd bokstav c skal lyde:

c) Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning: kr 1,665 pr. gram av pakningens nettovekt."

og

Nr. 10. Avgift på sjokolade- og sukkervarer § 1 første ledd første punktum skal lyde:

Fra 1. juli 2002 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sjokolade- og sukkervarer med kr 16,63 pr. kg av varens avgiftspliktige vekt."

og

Rapporten påpeker at dette fallet i salg av nybil medfører hele 1 150 mill. kroner i tapte avgiftsinntekter for inneværende år.

Disse medlemmer ønsker å fjerne skatteskjerpelsen for firmabil og legger derfor også til grunn 1 150 mill. kroner i økte bilavgifter. Dette fordi disse medlemmer antar at reversering av bilskatteskjerpelsen tilbake til 2001 nivå, også vil bringe firmabilsalget opp igjen til normalt nivå.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjett for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål:	Kroner
5536	Avgift på motorvogner m.m.	
	71 Engangsavgift på motorvogner m.m., forhøyes med ..... fra kr 12 855 000 000 til kr 13 955 000 000"	1 100 000 000

Post 76 Avgift på bensin

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti påpeker at sterk norsk krone og reduserte avgifter har ført til lave bensinpriser. Disse medlemmer viser til at justert for kjøpekraft, har Norge Europas nest billigste bensin, og mener derfor en justering av drivstoffavgiftene med 5 pst. i tråd med lønnsutviklingen, er nødvendig.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak 28. november 2001 om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2002 gjøres følgende endring:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5536		Avgift på motorvogner m.m.	
	76	Avgift på bensin, forhøyes med ..... fra kr 8 772 000 000 til kr 8 922 000 000"	150 000 000

Post 77 Avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodieselavgift)

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti påpeker at sterk norsk krone og reduserte avgifter har ført til lave dieselpriser. Disse medlemmer viser til at justert for kjøpekraft, har Norge Europas nest billigste bensin, og mener derfor en justering av drivstoffavgiftene med 5 pst. i tråd med lønnsutviklingen, er nødvendig.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak 28. november 2001 om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2002 gjøres følgende endring:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5536		Avgift på motorvogner m.m.	
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), forhøyes med ..... fra kr 3 930 000 000 til kr 4 005 000 000"	75 000 000

20.1.90 Kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	
	86	Av statskassens foliokonto i Norges Bank, nedsettes med ..... fra kr 4 865 000 000 til kr 4 852 500 000"	12 500 000

Nr. 3. Avgift på motorvogner m.v. avsnitt V. Avgift på bensin § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2002 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr 4,85
- for blyfri bensin: kr 4,00"

Disse medlemmer fremmer i tråd med dette, følgende forslag:

Nr. 3. Avgift på motorvogner m.v. avsnitt VI. Avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodieselavgift) § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2002 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 3,26 pr. liter mineralolje til fremdrift av motorvogn. For mineralolje til fremdrift av motorvogn som inneholder 0,005 pst. vektandel svovel eller mindre, betales avgift med kr 2,91 pr. liter."

Disse medlemmer fremmer i tråd med dette følgende forslag:

merknader under punkt 20.1 og til at forslaget om økt låneramme for Husbanken på 2 mrd. kroner gir reduserte renteinntekter på kap. 5605 post 86, og fremmer følgende forslag:

Disse medlemmer viser til sine forslag til bevilgning under kap. 5620 post 86, kap. 5320 post 93 og kap. 2420 post 92.

20.1.91 Kap. 5615 Husbanken

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senter-

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)	
	80	Renter, forhøyes med ..... fra kr 6 629 000 000 til kr 6 704 000 000"	75 000 000

Disse medlemmer viser til forslag under kap. 2412 post 90 og kap. 5312 post 90.

20.1.92 Kap. 5620 Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til merknader under punkt 20.1, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5620		Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420)	
	86	Renter, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, forhøyes med ..... fra kr 717 500 000 til kr 730 000 000"	12 500 000

Disse medlemmer viser til sine forslag under kap. 2420 post 90, kap. 5320 post 93 og kap. 5605 post 86.

20.1.93 Kap. 5700 Folketrygdens inntekter

Post 71 Trygdeavgift

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, omtalt under kap. 1.2, om subsidiær støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som føl-

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter:	
	71	Trygdeavgift, nedsettes med ..... fra kr 57 542 000 000 til kr 57 522 000 000"	20 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, er en subsidiær avtale fra Fremskrittspartiets side.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte bevilgningsforslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

partiet viser til sine merknader til avsnitt 20.1, kap. 2412 Husbanken. En økning av Husbankens låneramme med 2 mrd. kroner krever 75 mill. kroner i rentestøtte.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

ger av avtalen. Partene er her enige om å fjerne inntektsbeskatningen av kjøregodtgjørelse opp til statens satser fra 1 januar 2002 og oppheve arbeidsgiveravgiften på kjøregodtgjørelse fra 1. juli 2002. Lettelsen innebærer at kap. 5700,71 Folketrygdens inntekter, trygdeavgift reduseres med 20 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre fremmer følgende forslag:

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til sitt reviderte skatteopplegg for 2002 og til Innst. O. nr. 80 (2001-2002), og til forslaget om lettelse i beskatningen av kjøregodtgjørelse og opphevelse av arbeidsgiveravgift på denne.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter:	
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med	59 000 000
		fra kr 78 629 000 000 til kr 78 570 000 000"	

20.2 Andre tekstforslag og merknader

20.2.1 Garantiordningen for eksport til og investeringer i utviklingsland

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at GIEKs ramme for Garantiordning for eksport til og investeringer i utviklingsland på 1,5 mrd. kroner nærmest er fullt utnyttet idet det bare gjenstår 146 mill. kroner, og at GIEK p.t. har registrert fire søknader med et samlet kontraktsbeløp på ca. 380 mill. kroner.

Disse medlemmer viser videre til at Regjeringen antar at det virkelige kontraktpotensiale er større enn antall søknader gir uttrykk for, da det er kjent at Ulandsordningen har begrenset kapasitet.

Disse medlemmer er kjent med henvendelsen av 15. januar 2002 til finansministeren fra en rekke bedrifter som er aktive i utviklingsland. Det pekes i brevet på at det i de senere år har vært en betydelig økning i etterspørselen etter disse garantiene, som er blitt brukt til å dekke både kommersielle kreditter, blandende kreditter og investeringsgarantier. Mange av de aktuelle landene er ikke kredittverdige, selv om prosjektene er det, noe som gjør det praktisk talt umulig å få lån uten garantier fra eksportgarantiinstitutter som GIEK.

Disse medlemmer mener henvendelsen fra bedrifter som har kontraktpotensiale i utviklingsland burde vært fulgt opp med en økning av garantiramene i revidert nasjonalbudsjett, og ber Regjeringen innarbeide en slik økning i sitt budsjett for 2003.

20.2.2 Kollektivtrafikk

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti i Sem-erklæringen lovet å øke satsingen på kollektivtrafikken med om lag 1,5 til 2 mrd. kroner. På en pressekonferanse om Sem-erklæringen 8. oktober 2001 utdypet Venstres leder, Lars Sponheim, løftet slik:

"Vi legger opp til en storsatsing på kollektivtrafikk med 1,5 - 2 mrd kroner i nivåheving."

Disse medlemmer viser videre til at samferdselsministeren i svar av 31. mai 2002 til samferdselskomiteen skrev at "denne ekstrasatsingen skal skje i perioden, det vil si som en akkumulert størrelse". Disse medlemmer konstaterer at konsekvensene av det samferdselsministeren nå skriver er at satsingen på kollektivtrafikk kan bli opptil 1,5 mrd. kroner mindre i året, sammenlignet med hvordan de nåværende

regjeringspartiene presenterte målsettingen. Disse medlemmer tar dette tilbaketog til etterretning, og viser til at det føyer seg inn i rekken av brutte eller uoppfylte løfter fra regjeringspartiene.

Disse medlemmer mener det er viktig å følge opp løfter om kollektivsatsing i Stortingets budsjettbehandling og foreslår derfor å øke bevilgningene til kollektivtrafikken med 65 mill. kroner mer enn regjeringspartiene og Fremskrittspartiet. Disse medlemmer foreslår at 65 mill. kroner fordeler seg på 50 mill. kroner til kollektivformål i storbyene og 15 mill. kroner til gjenoppretting av studentrabattene på NSB, Hurtigruta og Nord-Norgebussen fra og med 1. august 2002.

20.2.3 Grunnskolen

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen har øremerket penger til 1 ekstra time i norsk for 3. og 4. klassetrinn med samlet beløp 100 mill. kroner som fordeles frem til skolene gjennom forskrift.

Disse medlemmer ønsker å styrke denne innsatsen ytterligere, og viser til PISA/OECD-undersøkelsen der Norge har dårligere resultater. Mange kommuner har svak økonomi og salderer med skolen. Av hensyn til elevene er det viktig å få tilført midler til flere timer i både norsk og matematikk i småskolen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen øremerke midler fra rammetilskuddet til kommunene, gjennom forskrift, til ytterligere ekstra undervisning i norsk og matematikk for 2. til og med 4. klassetrinn høsten 2002, som en del av innsatsen for å forbedre læringsresultatet i grunnskolen. Midlene tildeles gjennom Statens Utdanningskontor i hvert fylke."

20.2.4 Videregående opplæring

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at fylkeskommunenes situasjon er uavklar, men økonomien er uavgjort svak og dette går tydelig ut over tilbudet innen videregående skole. Disse medlemmer ser med stor bekymring på denne situasjonen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen øremerke midler fra rammetilskuddet til fylkeskommunene - med fordeling via Statens Utdanningskontor i fylkene - for å sikre et

forsvarlig undervisningstilbud til den enkelte elev i videregående skole."

20.2.5 Fond til vedlikehold av seilskip

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, har merket seg at det i revidert budsjett ikke er nevnt noe om de tre seilskipene "Christian Radich", "Sørlandet" og "Statsraad Lehmkühl". Et emstemmig Storting har uttrykt sin bekymring for den slitasje som er synlig på alle de tre seilskutene. For at disse skal kunne gå i dokk og gjøre noe med forfallet så tidlig som mulig etter denne sommersesongen, er det viktig at det så snart som mulig gis signaler om at det vil bli avsatt penger til fond til vedlikehold av disse kulturskattene, som vi ønsker å ta vare på for etterslekten.

Flertallet vil påpeke at ingen av de tre seilskutene vil greie nok et år uten nødvendig og omfattende vedlikehold, noe som vil være et tap for Norge som nasjon, i tillegg til at seilskutene vil tape driftsinntekter som de er svært avhengig av.

20.2.6 Konkurransopolitikken

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet bemerker spesielt fraværet av de bebudede rasjonaliserings-, effektiviserings- og brukervennlige tiltak, slik de ble uttrykt i redegjørelsen *Fra ord til handling* (AAD) 24. januar 2002. I redegjørelsen ble det bl.a. spesielt understreket at (sitat):

"Konkurransopolitikken skal styrkes ved at Konkurransetilsynet gis større uavhengighet, konkurransehemmende lover og forskrifter blir fjernet, og offentlig innkjøpspolitikk blir lagt om i konkurransefremmende retning.

Brukerne skal gis økt valgfrihet, pengene skal i større grad følge brukerne, og brukerevaluering skal innføres som krav til statlige etater og tjenesteytere.

Det skal åpnes for større innslag av private tilbud innen helse, utdanning, samferdsel, tiltak for yrkeshemmede og forvaltning av statens eiendommer.

Forskjellene i arbeidsvilkår mellom privat og offentlig sektorskal reduseres. Tjenestemannsloven skal revurderes. Offentlige og private pensjonsordninger skal harmoniseres.

Samling av statlige eierinteresser skal gjøre staten til en bedre eier og skille eierrollen fra andre statlige roller."

20.2.7 Fengsler

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil peke på muligheten for å benytte utradisjonelle virkemidler, slik som bruk av lekter eller skip - som fengsler, for å redusere soningskøen. Det brukes som kjent med suksess i andre land og bør derfor kunne benyttes også i Norge.

20.2.8 E12 Raudvatnet-Riksgrensen

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at kap. 1320 post 33 Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, ble redusert med 50 mill. kroner til 52,9 mill. kroner i årets budsjett. Det

har medført at planlagte prosjekter er blitt forsinket. E12 Raudvatnet-Riksgrensen er blant disse. Forsinkelsen bidrar til betydelige negative konsekvenser for næringslivet i regionen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen prioritere veiprojektet E12 Raudvatnet-Riksgrensen slik at det kan gjennomføres i perioden 2003/2004."

20.2.9 E6 Trældal-Leirvik

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet viser til at det i Nasjonal Transportplan er forutsatt bevilget 110 mill. kroner til ombygging av E6 på den rasfarlige strekningen Trældal-Leirvik i Nordland. Arbeidet med reguleringsplanen er forventet ferdig i løpet av tidlig i 2003.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen bidra til at planarbeidet på strekningen E6 Trældal-Leirvik i Nordland blir forsert, og at finansieringen blir tatt med i statsbudsjettet for 2003. Ombyggingen av den rasfarlige parsellen må søkes gjennomført innen utgangen av 2004."

20.2.10 Nettolønnsordning for sjøfolk og fiskere

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, er opptatt av å sikre konkurransedyktige og stabile rammevilkår for fergerederiene. Flertallet ber Regjeringen utrede to alternative modeller for nettolønnsordning for fergerederiene; en forskriftsfesting og en lovhjemling av ordningen. En vurdering av modellene legges frem i forbindelse med budsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kystpartiet viser til budsjettforslaget for 2002 i St.prp. nr. 1 (2001-2002) og Tillegg nr. 4, samt Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 8 (2001-2002). Stortinget bevilget 120 mill. kroner under kap. 909 post 71 til en nettolønnsordning for fergerederiene i NOR i utenriksfart. Ordningen er forutsatt å få virkning fra 1. juli 2002.

Disse medlemmer er kjent med at Nærings- og handelsdepartementet i brev av 26. februar 2002 til Sjøfartsdirektoratet ber direktoratet administrere ordningen gjennom en utvidelse av dagens refusjonsordning. Disse medlemmer er også kjent med at en ny refusjonsordning kun vil innbefatte arbeidstagere som har krav på sjømannsfradrag. Departementets opplegg til en norsk nettolønnsordning gir derfor ikke like konkurransevilkår for fergerederiene i NOR i utenriksfart i forhold til de ordningene vi finner i Danmark og Sverige.

Disse medlemmer mener det er avgjørende at nettolønnsordningen for fergerederiene i NOR i utenriksfart blir utformet på en slik måte at Stortingets

intensjon om likeverdige konkurransevilkår mellom fergereferiene i Norden blir oppfylt. Disse medlemmer vil også påpeke det uheldige ved at den forelåtte ordningen knyttes opp mot årlige bevilgninger i statsbudsjettet.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innrette nettolønnsordningen for fergereferiene i NOR i utenriksfart som en skattelovsmodell etter mønster av den svenske ordningen."

Disse medlemmer viser videre til at det til tross for endringer i selve ordningen for fergereferiene, fortsatt er 40 pst. dyrere å ansette norske sjøfolk enn svenske eller danske. Derfor er det nødvendig at det innføres en nettolønnsordning for norske sjøfolk på NOR- og NIS-registrerte skip. Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 utrede et forslag til et system for å sikre at norske sjøfolk er konkurransedyktige."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at et bredt flertall i Stortinget høsten 2001 vedtok å be Regjeringen komme tilbake til Stortinget med et system som sikrer at norske sjøfolk er konkurransedyktige, og at Regjeringen ikke har kommet til Stortinget med et slikt opplegg. Disse medlemmer viser til at vekslende stortingsflertall hvor også Arbeiderpartiet har vært en del av dette flertallet, har endret regelverket og gitt stor ustabilitet på dette området, noe som har medført en alvorlig konkurranseulemppe for norske sjøfolk i forhold til våre naboland, som har innført en såkalt nettolønnsordning for sjøfolk.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiets stortingsgruppe i et brev til nærings- og handelsministeren i mai i år tok opp dette med Regjeringen og inviterte til et bredt forlik for å sikre norske sjøfolk stabile og varige konkurransevilkår, med utgangspunkt i de svenske og danske nettolønnsordningene. Denne intensjonen står fast og disse medlemmer ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om dette.

20.2.11 Støtte fra Lånecassen til unge i ordinær videregående utdanning

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at et flertall av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viste i merknad til "helhetlig gjennomgang av støtteordningen fra Lånecassen til unge i ordinær videregående utdanning" i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002).

Disse medlemmer ber om at sak fremmes snarest.

20.2.12 Likelønn

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til flertallsvedtaket i forbindelse med debatten om modernisering, effektivisering og forenkling av offentlig sektor:

"Stortinget ber Regjeringen sikre offentlig sektors evne til å rekruttere og beholde arbeidskraft gjennom likelønn for kvinner og menn og en offensiv lønns og arbeidsgiverpolitikk" (Møte 31.01.2002 sak nr. 1, vedtaksnr. 177)

Disse medlemmer peker på at utjevningen av lønnsforskjellene mellom kvinner og menn i Norge går sent. Yrker med høy kvinneandel er gjennomgående lavt lønnet. Kvinner, ofte med lang utdanning, ivaretar viktige samfunnsoppgaver som i liten grad mottar betaling i tråd med betydningen innsatsen deres har. Det skal være verdien av jobben man gjør som avgjør betalingen, ikke kvinneandelen i yrket. Dette ble vedtatt i endringen av likestillingsloven i april.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utarbeide en tiltaksplan for utjevning av lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i Norge for å følge opp Stortingets vedtak i sak nr. 1, møte 31. januar 2002, vedtaksnr. 177."

20.2.13 Finnmarken

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, kjent med de vedlikeholdsmessige problemene knyttet til Hurtigrutemuseet i Stokmarknes.

Denne kulturskatten har det vært politisk enighet om å ta vare på.

Flertallet mener situasjonen er så prekær at noe må gjøres raskt, før skadene er uopprettlige.

Flertallet ber Regjeringen ved kulturministeren å inngå et samarbeid med stiftelsen "Gamle Finnmarken", og andre interessenter, om snarlig å finne en økonomisk løsning for "Finnmarken".

20.2.14 Hamsunsenter

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene i Innst. S. nr. 2 (2001-2002) til statsbudsjettet for 2002 der et flertall bevilget 1 mill. kroner til oppstart av Hamsun-senteret i Nordland. De totale kostnadene er i dag på rundt 70 mill. kroner.

Disse medlemmer er gjort kjent med at ca. halvparten av kostnadene allerede er finansiert, og det forventes ytterligere ca. 6 mill. kroner i sponsormidler.

Sponsorene legger vekt på at staten følger opp med ytterligere bevilgninger.

Disse medlemmer mener dette er en stor og viktig sak for hele landet, og ber Regjeringen komme med ytterligere bevilgninger på statsbudsjettet for 2003.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet ønsker en videreføring av planene for Hamsunsenteret og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en handlingsplan for videre realisering av Hamsunsenteret på Hamarøy i forbindelse med budsjettet for 2003."

20.2.15 Fri rettshjelp

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet presiserer at ordningen med fri rettshjelp er etablert for at personer ikke skal lide rettstap på grunn av manglende økonomisk evne. Ordningen med fri rettshjelp må altså ha som utgangspunkt å skape likhet for loven ved at også mindre bemidlede personer får anledning til å ivareta eget rettshjelpsbehov. Disse medlemmers oppfatning er at en utstrakt bruk av egenandeler går i motsatt retning av å skape likhet for loven.

Disse medlemmer er av den oppfatning at en lov om fri rettshjelp i størst mulig grad må fremstå som en ordning der rettshjelpen er gratis ut fra bestemte velferdsmessige forutsetninger. Egenandeler undergraver dette.

20.2.16 Eidsvoldsbygningen

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet har merket seg at vårt felles nasjonale kulturminne, Eidsvoldsbygningen, ikke har vært fullstendig restaurert siden 1964, med datidens metoder, som i dag ikke er fullstendige nok til å bevare bygget på en tilfredsstillende måte. Disse medlemmer vil at Eidsvoldsbygningen skal gjennomgå en fullstendig restaurering og kunne rekonstrueres slik bygningen framsto i tiden rundt 1814. Disse medlemmer mener Stortinget har et særlig ansvar frem mot det store jubileet i 2014 å sikre at Eidsvoldsbygningen får tilført de nødvendige ressurser for å imøtegå de moderne kravene som stilles i forhold til å gi publikum en opplevelse av Eidsvoldsbygningen, slik det var under utarbeidelse av grunnloven, og samtidig sørge for at det løpende vedlikehold etter slitasje blir ivaretatt.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i budsjettet for 2003 presentere en helhetlig finansieringsplan for vedlikehold og restaurering av Eidsvoldsbygningen."

20.2.17 Handlingsplan for stavkirker

Medlemene i komiteen fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet vil peike på at trykket ved flere av våre mest vitjagte stavkirker har nådd eit omfang som trugar kulturminnet. Samstundes som det store omfanget av vitjingar trugar sjølve kyrkja, representerer dei òg ein stor sjanse til å formidle historia kring denne unike kyrkjehistoria.

Fortidsminneforeininga har utarbeidd ein samla plan og strategi for å kunne avlaste og tilrettelegge for bruken av alle våre stavkyrkjer i framtida. Planane omfattar både Urnes, Kaupange, Nore, Uvdal, Hopperstad og Borgund. Arbeidet med å realisere Borgund har første prioritet i foreininga.

Desse medlemene vil peike på at Borgund stavkyrkje er eit av dei mest sentrale kulturminne i landet, og har lenge vore truga av stor slitasje frå dei mange vitjande som ynskjer å sjå kyrkja, dårlege trafikkløysingar og ei svært lite tilfredsstillande formidling. Bjørgvin bispedømmeråd, Lærdal kommune og Fortidsminneforeininga har danna ei stifting: "Stiftinga Norsk Stavkyrkjemuseum". Stiftinga vil arbeide for ei betre formidling av historia kring kyrkja som gudshus og kulturminne, utvikle publikumstilbodet for dei som vitjar kyrkja, og redusere slitasjen på kyrkja og omgjevnaden. Fortidsminneforeininga har tatt på seg ansvaret for bygging og drift av senteret, og arbeider med ein finansieringsmodell der N vert dekkja av kommunen, fylke og region. N dekkja av staten og N av private. Trong for statleg støtte vil vere 8 mill. kroner fordelt over tre år, i perioden 2003-2005.

Desse medlemene ber Regjeringa i statsbudsjettet for 2003 legge fram ein handlingsplan for ivaretaking av stavkyrkjene våre, inkludert ei finansiering av prosjektet Borgund Stavkyrkje.

20.2.18 Produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til brev til finanskomiteen fra Norges Fiskarlag av 26. april 2002 vedrørende satsen for produktavgift for 2002, og svar fra finansministeren på spørsmål om avgiften vil gi mer inntekter enn de utgifter den skal dekke for 2002. Ifølge brevet fra finansministeren vil produktavgiften innbringe 439,2 mill. kroner i 2002, mens utgiftene den skal dekke vil ha en samlet kostnadsramme på 390 mill. kroner. Det heter videre i brevet fra finansministeren at avgiften må reduseres fra vedtatte 3,6 pst. til 2,8 pst. fra 1. juli, for at det skal bli samsvar mellom innbetaling og de kostnader avgiften skal dekke.

På denne bakgrunn vil flertallet fremme følgende forslag:

"I Stortingets vedtak 28. november 2001 om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2002, gjøres følgende endring:

Avsnitt II første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Fra 1. juli 2002 skal produktavgiften være 2,8 pst."

20.2.19 Human Rights Service

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om subsidier

støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen. Avtalepartene er her enige om å tildele organisasjonen Human Rights Service 0,5 mill. kroner i prosjektmidler. Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Regjeringen bes tildele organisasjonen Human Rights Service 0,5 mill. kroner i prosjektmidler."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine merknader til avsnitt 10.3.2 ovenfor, og understreker at disse medlemmer er enige i å gi støtte til Human Rights Service. Disse medlemmer er imidlertid uenige i at denne støtten skal gå på bekostning av andre tiltak i på dette området, og mener derfor at denne støtten må følges av bevilgningsforslag.

20.2.20 Tiltak mot illegale asylsøkere

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, ser alvorlig på illegale asylsøkere innen Schengen-området og ber om at arbeidet med å avdekke ulovlig opphold i Norge intensiveres. Flertallet ber Regjeringen komme tilbake til tiltak i dette arbeidet. EU har satt innvandringspolitiske spørsmål på dagsorden. Flertallet har merket seg EUs handlingsplan mot ulovlig innvandring og ber Regjeringen gå i gjennom EUs tiltak på dette området og rapportere tilbake til Stortinget.

Flertallet registrerer at en har stor fordel av at Norge har sluttet seg til Dublin-konvensjonen i samarbeide om asylsaker og ber om at en bruker Dublin-prosedyre i så stor utstrekning som mulig.

Flertallet har merket seg Regjeringens arbeide med betingelser (fremvisning av ekte dokumenter i forhold til identitet) med å komme under den såkalte 15-måneders reglen. Flertallet ber Regjeringen vurdere virkningen av disse betingelsene i løpet av en 1 til 2 årsperiode og å avskaffe denne reglen dersom en ikke har oppnådd den ønskede effekt.

20.2.21 Private fengsler

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, går inn for at det åpnes for at private kan bygge ut/bygge fengsler i Norge. Det forutsettes at byggene utformes etter myndighetenes spesifikasjoner for å sikre oppsatte mål i straffegjennomføringen.

20.2.22 Folketrygdfondets plasseringsadgang i Danmark, Sverige og Finland

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, ber Regjeringen sørge for at grensen for Folketrygdfondets aksjeplassering i Danmark, Finland og Sverige utvides fra grensen på 5 pst. av Folketrygdfon-

dets samlede ramme for aksjeplasseringer til 20 pst. av aksjerammen. Regjeringen bes om å komme tilbake med forslag om en eventuell utvidelse av eierandelsbegrensningen i enkeltelskaper i forbindelse med Nasjonalbudsjettet for 2003.

20.2.23 Helhetlig gjennomgang av støtteordninger fra Lånecassen

Komiteen ber Regjeringen legge fram en helhetlig gjennomgang av støtteordninger fra Lånecassen til unge i ordinær videregående opplæring vinteren 2002/2003.

20.2.24 Tilskuddsordningen for private skoler

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, ber Regjeringen om at tilskuddsordningen for private skoler endres slik at husleie og kapitalutgifter tas inn i beregningsgrunnlaget. Det legges frem en egen sak høsten 2002.

20.2.25 Studentboliger under husbankfinansieringen

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, ber Regjeringen om at studentboliger legges inn under husbankfinansieringen, men slik at dette fortsatt vil være en del av utdanningspolitikken.

20.2.26 Tilskott til utvikling av musikk- og kulturskolene

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti peker på at tilskuddet til utvikling av musikk- og kulturskolene har vært et viktig bidrag i arbeidet med å stimulere til aktivitet og utvikling i regi av Norsk Kulturskoleråd, og ber derfor departementet sikre videreføringen av igangsatte prosjekter for 2002 innenfor eksisterende budsjettamme. Disse medlemmer ber departementet vurdere i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 at tilskuddet i sin helhet forvaltes av Norsk Kulturskoleråd.

20.2.27 Statlege skolar med opplæring på vidaregåande nivå

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at en arbeidsgruppe som har utredet behovet for utstyr til klokkekykkerutdanningen har overlevert sin rapport til Utdannings- og forskningsdepartementet. Disse medlemmer er kjent med at i alt tre rapporter har anbefalt at utdanning av klokkekykkere ved Statens Dykkerskole bør komme i gang snarest, og det er etter disse medlemmers mening også viktig å opprettholde nasjonal kompetanse på dette området. Disse medlemmer viser til at flere oljeselskaper har sagt seg villig til å bidra med utstyrsmidler, og ber Regjeringen sørge for den nødvendige

restfinansieringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

20.2.28 Kraftselskaper og skatt

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet viser til at norske kraftselskaper er underlagt et svært omfattende og komplisert skattesystem, noe som ble illustrert gjennom Regjeringens beskrivelse i Revidert nasjonalbudsjett for 2001. Dette medfører unødvendige samfunnsøkonomiske kostnader og manglende forutsigbarhet. Disse medlemmer mener derfor at Regjeringen må å se på mulighetene for å kunne ivareta dagens ulike hensyn gjennom et forenklet skatte- og avgiftssystem for denne sektoren.

20.2.29 ESA og elavgift

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at all industri i dag er fritatt for elavgift i Norge, mens øvrig næringsliv og folk flest må betale ni øre. ESA mener at dette er en form for statsstøtte til industrien og brudd på de nye miljøretningslinjene i EU som trådte i kraft fra 1. januar 2002. ESA har varslet at de vil sette igang formell prosedyre mot Norge.

Disse medlemmer mener Regjeringen har valgt en passiv linje. Finansdepartementet sier i brev til ESA at dagens miljøavgifter og avgiftsunntak er så brede og generelle at de ikke kan betraktes som statsstøtte. Disse medlemmer viser til at Prosessindustriens Landsforening frykter at ESA kan ha rett. Finansminister Foss har nylig forsikret industrien om at elavgiften ikke skal innføres for industrien. Disse medlemmer viser imidlertid til at det ikke er konkrete forslag om hva som skal gjøres. Industrien frykter store konsekvenser, og mener norske myndigheter må være mer pro-aktive i slike problemstillinger.

Disse medlemmer ber Regjeringen sørge for at norsk industri ikke får forverret sin konkurransesituasjon med hensyn til ESA og elavgift, og at dette blir tatt høyde for ved fremleggelse av statsbudsjettet for 2003.

20.2.30 Momskompensasjon for kommuner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at de tre regjeringspartiene ved flere anledninger og senest i Sem-erklæringen har gått inn for en generell ordning for merverdiavgiftskompensasjon for kommunene. En slik ordning er avgjørende for at kommunene skal igangsette arbeidet med å konkurranseutsette deler av kommunenes virksomhet. Dagens begrensede ordning er på langt nær dekkende. Disse medlemmer er overrasket over at Regjeringen ikke foreslår å gjøre dagens ordning generell. Det er både skuffende og uforståelig at en slik generell ordning eventuelt først vil bli foreslått i forbindelse med budsjettet for 2004, spesielt tatt i betraktning regjeringspartiernes tidligere uttalelser om hvor viktig denne saken er for kommunene.

Det er etter disse medlemmers oppfatning viktig at en ny ordning også omfatter løsninger for statsforvaltningen.

20.2.31 Avskrivningssatser på driftsmidler

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har hele tiden vært imot de innstrammningene som skjedde høsten 1999 og 2000 vedrørende takten på utgiftsføringen av kostprisen på ulike driftsmidler.

Flere av disse innstrammningene er reversert, men det gjenstår fortsatt noen. Dette gjelder bla. a. avskrivningssatsen for maskiner som ble redusert fra 20 pst. til 15 pst. Fordi Norge har mindre gunstige avskrivningssatser enn våre naboland, er det derfor nødvendig å heve avskrivningen av maskiner opp igjen til 20 pst.

Disse medlemmer vil derfor foreslå at avskrivningssatsene for personbiler, traktorer, maskiner, redskaper, instrumenter, inventar m.v. økes fra 15 pst. til 20 pst. med virkning for investeringer foretatt etter 1. juli 2002, og viser til forslag i Innst. O. nr. 80 (2001-2002) punkt 6.2.

20.2.32 Overføring av omsorgen for rusmiddelmissbrukere til staten

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sosialministerens uttalelser høsten 2001 om at helsevesenet skulle overta omsorgen for rusmiddelmissbrukere og til at Regjeringen nå, ifølge Aftenposten den 10. mai d.å., "må utsette reformen". Disse medlemmer viser også til St.prp. nr. 63 (2001-2002), Revidert budsjett, der det påpekes under kap. 600 at Regjeringen tar sikte på endringer innen rusomsorgen fra 2004. Disse medlemmer har lenge vært av den mening at ansvaret for rusmiddelmissbrukerne må overføres til helselovgivningen slik at de helseproblemer denne gruppen ofte er belastet med i tillegg til sitt rusmiddelmissbruk, blir tatt på alvor. Disse medlemmer viser til at de mange, og til dels alvorlige, helseproblemer som ofte kan registreres hos rusmiddelmissbrukere i dag ikke blir behandlet på en tilfredsstillende måte. Disse medlemmer vil peke på at Fremskrittspartiets medlemmer i Innst. O. nr. 118 (2000-2001) fremmet forslag om at "de behandlingstilbud som i dag er organisert og inngår i fylkeskommunale helseplaner, også blir et statlig ansvar fra 1. januar 2002". Disse medlemmer mener at avhengighet av rus må betraktes som sykdom og at ansvar for behandling, rehabilitering og omsorg må ligge i helselovgivningen og ikke i sosiallovgivningen. Disse medlemmer kan derfor ikke akseptere en ytterligere utsettelse av overføring av ansvaret for rusomsorgen og fremmer forslag om at denne overføres til de regionale helseforetakene fra 1. januar 2003, slik også sosialministerens intensjon var i fjor høst.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Omsorgen for rusmiddelmissbrukere overføres til staten og de regionale helseforetakene fra 1. januar 2003."

20.2.33 Verftsstøtte

Komiteens medlem fra Kystpartiet har merket seg at EU vurderer å gjeninnføre subsidier til skipsverftsindustrien for å møte konkurransen fra Korea. Kystpartiet vil vise til at bortfall av støtteordninger til norsk skipsfartsindustri var betinget av at eventuell gjeninnføring av slike ordninger i EU-området skulle få tilsvarende virkning i Norge, og forutsetter at dette følges opp av Regjeringen.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med støtteordninger for å sikre skipsverftsindustriens konkurransedyktighet skal gjeninnføres i Norge fra samme dato og i samme omfang som slike ordninger eventuelt gjeninnføres i EU-området."

20.2.34 Fondsavsetning i fiskerinæringen

Komiteens medlem fra Kystpartiet mener at man må ta hensyn til fiskerienes spesielle karakter når skattesystemet utformes. Fiskerne kan dessverre ikke som mange andre yrker øke sin inntjening gjennom bedre utnyttning av investert kapital og økt arbeidsinnsats. Dette fordi man vanskelig kan planlegge årlig tilvekst innen fiskebestandene og man kan heller ikke verken på kort eller lang sikt planlegge for eksempel vær- og sjøforholdene. Man kan derfor ikke gjennomføre en langsiktig planlegging av fremtidig inntekt og avkastning. Svingningene innenfor inntekts og avkastning er i all hovedsak naturgitte. Derfor bør næringsaktørene innen fiskeriene ha mulighet til å gjøre fondsavsetninger i gode tider, for å bygge opp egenkapital og reserver til å møte dårlige tider og til å investere i nye fartøyer og utstyr, som er særdeles kapitalkrevende.

Dette medlem viser derfor til sitt forslag om endringer i skatteloven i Innst. O. nr. 80 (2001-2002).

20.2.35 CO₂-avgift

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til merknader under kap. 909 post 70 om de vanskelige konkurranseforholdene som skipsfarten i Norge lider under. Dette medlem viser til at nærfraktefartøylene i Norge i dag konkurrerer på hjemmemarkedet med flere ulemper enn utenlandske fartøyer. Dette medlem viser til at mange utenlandske fartøyer henter bunkers i utlandet og så konkurrerer i norske innenriksfart, på denne måten unngår disse fartøylene å betale CO₂-avgift. Dette medlem ønsker å likestille disse fartøylene, og fremmer derfor forslag om at de norske nærfraktefartøylene også skal være fritatt for CO₂-avgift.

På denne bakgrunnen fremmer dette medlem følgende forslag:

"I Stortingets budsjettvedtak av 28. november 2001 om CO₂-avgift på mineraliske produkter gjøres følgende endring:

§ 2 nr. 1 bokstav c oppheves.

§ 3 nr. 2 ny bokstav f skal lyde:

f. Godstransport i innenriks sjøfart."

20.2.36 Kompensasjon ved båndlegging

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet viser til at enkelte privatpersoner og kommuner i vesentlig grad berøres gjennom pålagt vern fra statlig myndighet. Disse medlemmer mener at private grunneiere som får hele eller deler av egen eiendom båndlagt, skal få dette kompensert etter markedspris. Disse medlemmer vil videre påpeke at enkelte kommuner får store deler av sitt areal båndlagt, og mister muligheter til videreutvikling av areal til nærings- og boformål. Disse medlemmer viser spesielt til Saltdal kommune i Nordland, hvor ca. 70 pst. av landarealet er vernet gjennom ulike vernetiltak. I tillegg er det fremmet forslag om at den lokale elven skal vernes som nasjonalt laksevassdrag. Konsekvensen av dette vil være at også Saltenfjorden, som er en del av kommunen, båndlegges som sikringssone. Disse medlemmer mener Stortinget og Regjeringen må være bevisst på hvilke konsekvenser dette har for enkelte lokalsamfunn.

20.2.37 Merverdiavgift for takstjenester

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, vil i denne omgang spesielt rette oppmerksomheten mot konsekvensene av unntaket fra merverdiavgift for finansinstitusjoner, deriblant forsikringsselskaper. Det innebærer bl.a. at tjenester som kjøpes av uavhengige tilbydere blir 24 pst. dyrere enn å utføre slike tjenester internt. Det har naturlig nok ført til at finansinstitusjonene i større grad utfører denne typen oppdrag internt.

Flertallet påpeker at dette særlige er problematisk for de tjenester der det har en verdi å beholde uavhengige aktører, f.eks. i forhold til skadetaksering. Etter momsreformen meldes det om at de store forsikringsselskapene bygger opp egne skadeavdelinger i stedet for å benytte de uavhengige takstselskapene. For kundene betyr det at selskapene lager vilkår, selger forsikring, takserer skade og foretar oppgjør. Dette skaper en kraftig skjevhet i maktforholdet mellom aktørene. Selv om det eksisterer klageordninger, vil mange akseptere selskapets oppgjør uten å gå videre.

Flertallet viser til at dette også kan innebære et konkurransehinder i forsikringsmarkedet. Det vises i denne sammenheng til brev fra Kredittilsynet til Finansdepartementet datert 16. mai, der det heter:

"Generelt vil innføring av mva på tjenester gjøre det dyrere å bruke eksterne fagfolk (takstmenn, aktuarer osv.) og dermed øke stordriftsfordelene for de skadeforsikringsselskaper som ser seg i stand til (har økonomi til) å kunne ansette slike fagfolk selv. Dermed blir også konkurransesituasjonen forverret for de små selskapene og det blir betydelig dyrere for selskapenes

kunder å skaffe seg de samme fagfolkene som selskapene har."

Flertallet understreker at momsreformen har bidratt til å forsterke noe som allerede i utgangspunktet var et problem, og at dette er en uønsket konsekvens av reformen. Flertallet vil der fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreslå tiltak som kan bidra til uavhengighet mellom skadeforsikringsselskap og takstselskap, og som kan bidra til å redusere etableringshindringer i skadeforsikringsmarkedet, i forbindelse med statsbudsjettet for 2003."

20.2.38 Forskrift om skattemessig fradrag for pensjonskostnad

Fleirtalet i komiteen, medlemene fra Arbeidarpartiet, Framstegspartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til handsaminga av Ot.prp. nr. 47 (1998-1999) der Finansdepartementet vart gitt kompetanse til å fastsetje forskrift for vilkår for frådrag for kostnad til sikring av pensjon i offentlig pensjonsordning. Vilkåra er fastsett i forskrift av 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring m.v. av skattelova av 26. mars 1999 nr. 14, ved endringsforskrift av 8. mars 2002. Ordlyden i skattelova § 6-45 andre punktum fastset ikkje kva for foretak som kan bli gitt frådragsrett etter lovføresegna. Departementet har difor teke utgangspunkt i komiteen sine merknader til skattelov § 6-45 andre og tredje punktum i Innst. O. nr. 50 (1999-2000).

Fleirtalet vil peike på at departementet har komme med forskrifter som kan tolkast på tvers av det som var intensjonen til Stortinget. I staden for å gi alle verksemdar som har offentlig tenestepensjon den same rett til inntektsfrådrag, vert mange av desse påført auka skatteutgifter. Dette gjeld foretak organisert som andelslag eller aksjeselskap med ein offentlig tilknytning eller finansiering. Fleirtalet viser til at fleire heileigde kommunale/fylkeskommunale verksemdar er under omstrukturering på eigarsida. Dette er særleg framståande i kraftbransjen. Slik forskrifta frå departementet er formulert, vil ein slik omstrukturering på eigarsida kunne få som konsekvens at dei tilsette i foretaket misser offentlig tenestepensjon. Kravet om at verksemda må ha ein direkte kommunal eigardel på femti prosent eller meir, vil kunne ha ein slik konsekvens.

Fleirtalet viser til at fleire av finanskomiteen sine medlemmer var opptekne av dette forholdet, og medlemmer både frå Arbeidarpartiet, Framstegspartiet og Sosialistisk Venstreparti understreka sterkt i debatten kring Innst. O. nr. 50 (1999-2000), at alle verksemdar med offentlig tenestepensjon skal få frådrag for sine pensjonsutgifter. Det vil sei at verksemdar som etter tariffavtale eller etablert praksis har statleg eller kommunal tenestepensjon, skal få frådrag.

Fleirtalet ber Regjeringa rette opp forskrifta, slik at den vert i samsvar med Stortinget sine intensjonar i saka. Opprettinga må skje snarast, og med verknad for 2002.

20.2.39 Innkreving av årsavgift for motorvogner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet, viser til at regelverket for innkreving av årsavgift for motorkjøretøyer ikke gir åpning for at avgiften frafalles i inneværende år hvis kjøretøyet er stjålet på forfallstidspunktet, men bare åpner for fritak for avgift på følgende år, hvis kjøretøyet ikke er kommet til rette.

Flertallet viser til at spørsmålet er tatt opp med finansministeren i Stortingets spørretime tidligere i år, og at finansministeren i sitt svar sa han ville se på om det er mulige alternativer som kan gjøre praktiseringen av regelverket mer smidig.

Flertallet ber finansministeren sørge for at regelverket endres slik at forfall av årsavgift på kjøretøyer som er stjålet ved forfallstidspunktet får utsatt forfall til kjøretøyet gjenfinnes og frafalles også for inneværende år hvis dette ikke skjer eller hvis kjøretøyet gjenfinnes i en tilstand hvor det må skrotes.

20.2.40 Veksthusnæringen

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at veksthusnæringen er særlig avhengig av olje og elektrisitet til oppvarming og belysning. Noen av disse produktene er tungt belagt med avgifter, og har hatt en forholdsvis stor prisstigning siden statsbudsjettet for 2001 ble vedtatt. Dette medlem er bekymret for at kombinasjonen av høye priser og et generelt høyt avgiftsnivå kan virke negativt inn på konkurranseevnen til den norske veksthusnæringen. Dette medlem vil på denne bakgrunn be om at Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 foreslår relevante tiltak som kan styrke næringens konkurranseevne i forhold til våre viktigste konkurrenter som Nederland og Danmark. Herunder bes Regjeringen vurdere tiltak som stimulerer bruk av mer miljøvennlig energikilder.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 foreslår relevante tiltak som kan styrke veksthusnæringens konkurranseevne i forhold til våre viktigste konkurrenter som Nederland og Danmark. Herunder bes Regjeringen vurdere tiltak som stimulerer bruk av mer miljøvennlig energikilder."

20.2.41 Boligbeskatning

Komiteens medlem fra Kystpartiet vil motarbeide den tendensen vi ser internasjonalt til å øke beskatningen av folks bolig. Dette medlem viser til at trygghet i heimen er en forutsetning for et harmonisk familieliv og dermed for å gi barna en god oppvekst. Trygghet i heimen er også nøkkelen til å sikre

den enkeltes arbeidsevne og helse. En god boligpolitikk er derfor av stor økonomisk betydning. Kystpartiet vil snarest mulig avvikle fordelsskatten på bolig. For 2002 foreslå derfor Kystpartiet å heve bunnfradraget fra 80 000 kroner til 100 000 kroner, noe som ville utgjort en besparelse for boligieierne på 780 mill. kroner.

Dette medlem viser derfor til sitt forslag om endringer i skatteloven i Innst. O. nr. 80 (2001-2002).

20.2.42 Trygg Trafikk

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet har merket seg at det fortsatt er usikkerhet omkring Trygg Trafikks videre finansiering og arbeidsform og at det statlige tilskudd siden 1990 ikke har fulgt utviklingen i konsumprisindeksen, samt at organisasjonen for inneværende år mangler midler for å gjennomføre de vedtatte aktiviteter. Disse medlemmer forutsetter at Trygg Trafikk gis økonomiske rammer til å gjennomføre sine arbeidsoppgaver slik de er beskrevet i nasjonal Transport 2002-2011 og Nasjonal handlingsplan for trafikksikkerhet på veg 2002-2011.

20.2.43 Pitesamisk Senter i Beiarn

Komiteens medlem fra Kystpartiet viser til at det er stor og voksende kulturell bevisstgjøring også innenfor de pitesamisk miljøene i Nordland. Pitesamisk område strekker seg fra Fauske i nord til Saltfjellet i sør. Pitesamene er en liten samisk kulturgruppe og er i Tilleggsmelding om samepolitikk nr. 33 (2001-2002) nærmere beskrevet. I Tilleggsmeldingen er samiske bygg et satsningsområde for Regjeringen.

Dette medlem viser til at Pitesamene i Sametinget har fått høyest prioritering til etablering av et Pitesamisk Senter. I den forbindelse har den Pitesamiske foreningen Salto Bihte Samiid Searvi vært på utkikk etter et egnet bygg til dette formålet. Bygget som ble valgt ble "Lensmannsgården" i Beiarn. Dessverre ble bygget lagt ut for salg før Stortinget, Regjeringen, Sametinget og andre bidragsytere hadde fått behandlet

saken. Derfor har Salto Bihte Samiid Searvi måtte handle raske for å sikre seg bygg med tilhørende tomt ved å legge inn bud på nevnte eiendom med bygg. Budet var på ca. 700 000 kroner inkludert avgifter. Dette medlem viser til at Salto Bihte Samiid Searvi fikk tilslaget ved dette budet, men mangler foreløpig finansiering til å fullføre handelen.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 bidra til finansieringen av Pitesamisk Senter i Beiarn."

20.2.44 Helsingforskomiteens prosjekt for konfliktløsning

Komiteen viser til at Helsingforskomiteen driver undervisning for barn og unge fra krigsområder. Undervisningen er et prosjektet som går over tre år og vil nå ca. 350 unge mindreårige flyktninger som har fått opphold i Norge. Dette organiseres som en skole over 9 dager, det avvikles 6 "skoler" pr. år i tre år. Hele prosjektet er kostnadsberegnet til 3 mill. kroner, 1 mill. kroner hvert år.

Komiteen mener at dette initiativet er verd å støtte fordi det kan bidra til å hjelpe mange unge mennesker uten at det betinger store økonomiske uttelling.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, omtalt under kap. 1.2, om Fremskrittspartiets subsidiære støtte til Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett 2002 med de endringer som følger av avtalen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Venstre, ber Regjeringen tildele Helsingforskomiteens prosjekt for konfliktløsning 1 mill. kroner for 2003.

21. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet:

Forslag 1

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
282		Privat høgskoleutdanning	
	70	Tilskudd, forhøyes med	500 000
		fra kr 436 021 000 til kr 436 521 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)	
	76	(NY) Tilskudd til nettbasert kunnskapsportal, kan overføres, bevilges med .	3 500 000
841		Familievern og konfliktløsning	
	22	(NY) Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset, bevilges med ..	3 530 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
856		Barnehager	
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst, forhøyes med ..... fra kr 7 079 000 til kr 14 079 000	7 000 000
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 186 809 000 til kr 206 309 000	19 500 000
1147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 28 022 000 til kr 32 022 000	4 000 000
1311		Tilskudd til regionale flyplasser	
	70	Tilskudd til Luftfartsverkets regionale flyplasser, forhøyes med ..... fra kr 97 000 000 til kr 197 000 000	100 000 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	52	(NY) Overføring til barskogvern under Jordfondet, bevilges med	40 000 000

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen videreføre støtte til drift av korttidstilbudet i barnehage i bydel Gamle Oslo, utover høsten 2002 og utvikle tilsvarende tilbud for resten av landet.

Forslag 3

Nordlysobservatoriet i Tromsø overdras vederlagsfritt til Universitetet i Tromsø fra Statsbygg.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:*Forslag 4*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 799 000 000 til kr 819 000 000	20 000 000
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)	
	80	Renter, forhøyes med ..... fra kr 6 629 000 000 til kr 6 704 000 000	75 000 000

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet:*Forslag 5*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	
	70	Tilskudd til lengre reiser, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 42 028 000 til kr 67 028 000	25 000 000
857		Barne- og ungdomstiltak:	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 18 539 000 til kr 18 039 000	500 000
923		Forsknings- og utviklingskontrakter:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 100 000 000 til kr 137 500 000	37 500 000
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	
	50	(NY) Programvirksomhet, fond, bevilges med	41 600 000

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen sørge for fortgang i oppfølging av en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen bidra til at planarbeidet på strekningen E6 Trældal- Leirvik i Nordland blir forsert, og at finansieringen blir tatt med i statsbudsjettet for 2003. Ombyggingen av den rasfarlige parsellen må søkes gjennomført innen utgangen av 2004.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en handlingsplan for videre realisering av Hamsunsenteret på Hamarøy i forbindelse med budsjettet for 2003.

Forslag 9

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
240		Private skoler mv.	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 319 194 000 til kr 1 320 894 000	1 700 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med ..... fra kr 54 581 000 til kr 58 581 000	4 000 000
405		Lagmannsrettene (jf. kap. 3405)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 153 384 000 til kr 154 111 000	727 000
410		Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 945 378 000 til kr 944 040 000	1 338 000
600		Sosialdepartementet (jf. kap. 3600)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 71 491 000 til kr 58 491 000	13 000 000
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv.	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 39 200 000 til kr 47 100 000	7 900 000
719		Helsefremmende og forebyggende arbeid	
	72	Stiftelsen AAN-Alternativ til abort i Norge, nedsettes med ..... fra kr 12 100 000 til kr 6 100 000	6 000 000
1114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 245 523 000 til kr 246 173 000	650 000
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 228 317 000 til kr 236 317 000	8 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 16 759 000 til kr 19 384 000	2 625 000
1610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 805 300 000 til kr 821 300 000	16 000 000
2309		Tilfeldige utgifter:	
	1	Driftsutgifter	
	5	Driftskutt, nedsettes med ..... fra kr 165 000 000 til kr 165 000 000	165 000 000
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)	
	90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 11 267 000 000 til kr 12 167 000 000	900 000 000
2415		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	
	74	Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor, <i>kan overføres</i> , bevilges med ...	15 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	
	70	Administrasjon, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 185 500 000 til kr 155 500 000	30 000 000
	92	Lån til grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 36 000 000 000 til kr 36 500 000 000	500 000 000
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)	
	90	Avdrag, forhøyes med ..... fra kr 6 375 000 000 til kr 6 379 000 000	4 000 000
5320		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420)	
	93	Avdrag på utestående fordringer, grunnfinansierings- og lavrisikolåne- ordningen, forhøyes med ..... fra kr 36 250 000 000 til kr 36 750 000 000	500 000 000
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	
	86	Av statskassens foliokonto i Norges Bank, nedsettes med ..... fra kr 4 865 000 000 til kr 4 852 500 000	12 500 000
5620		Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420)	
	86	Renter, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, forhøyes med ..... fra kr 717 500 000 til kr 730 000 000	12 500 000

Forslag 10

Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å fordele en reduksjon på kap. 2309 post 1 på 165 mill. kroner på statsbudsjettets driftsposter. Dette gjelder ikke for driftspostene til Helseforetakene.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet:*Forslag 11*

Stortinget ber Regjeringen så raskt som mulig godkjenne Selli Rehabiliterings- og opptreningscenter som rehabiliteringsinstitusjon, og ber om at Regjeringen i statsbudsjettet for 2003 legger inn nødvendig beløp som sikrer driften.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet:*Forslag 12*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
101		Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 825 341 000 til kr 826 101 000	760 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i> , forhøyes med fra kr 28 946 000 til kr 41 416 000	12 470 000
1560		Pristilskudd	
	70	Til regulering av forbrukerprisene, forhøyes med ..... fra kr 25 000 000 til kr 62 200 000	37 200 000
1825		Omlagging av energibruk og energiproduksjon:	
	74	Naturgass, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 30 000 000 til kr 48 700 000	18 700 000

Forslag fra Arbeiderpartiet:*Forslag 13*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
202		Læringscenteret (jf. kap. 3202)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 68 098 000 til kr 70 098 000	2 000 000
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg	
	75	(NY) Tilskudd til privateide kirkebygg, bevilges med	9 095 000
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	1 500 000
		fra kr 83 950 000 til kr 85 450 000	
430		Kriminalomsorg (jf. kap. 3430)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	18 000 000
		fra kr 1 455 261 000 til kr 1 473 261 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	30 000 000
		fra kr 46 852 000 til kr 76 852 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	96 632 000
		fra kr 5 332 558 000 til kr 5 429 190 000	
550		Lokal næringsutvikling	
	61	(NY) Kommunale næringsfond, bevilges med	47 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap.3571)	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	965 000 000
		fra kr 32 330 072 000 til kr 33 295 072 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	107 800 000
		fra kr 12 494 610 000 til kr 12 602 410 000	
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	38 000 000
		fra kr 1 757 000 000 til kr 1 795 000 000	
706		Sosial- og helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	104 450 000
		fra kr 195 830 000 til kr 300 280 000	
856		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 846 post 50</i> , nedsettes med	10 000 000
		fra kr 21 184 000 til kr 11 184 000	
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900)	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	4 000 000
		fra kr 33 620 000 til kr 37 620 000	
909		Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	
	71	Tilskudd til fergereidier i utenriksfart i NOR, <i>kan overføres</i> , <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	17 000 000
		fra kr 120 000 000 til kr 137 000 000	
1300		Samferdselsdepartementet (jf. kap 4300)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	2 500 000
		fra kr 88 100 000 til kr 85 600 000	
1380		Post- og teletilsynet (jf. kap. 4380)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	5 000 000
		fra kr 145 800 000 til kr 140 800 000	
1580		Bygg utenfor husleieordningen	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	4 000 000
		fra kr 116 274 000 til kr 120 274 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1590		Aetat (jf. kap. 4590)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 1 566 360 000 til kr 1 626 360 000	60 000 000
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 184 558 000 til kr 1 165 228 000	19 330 000
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445):	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 78 944 000 til kr 85 444 000	6 500 000
2711		Diverse tiltak i spesialisthelsetjenesten	
	78	Opptreningsinstitusjoner m.fl., forhøyes med ..... fra kr 682 000 000 til kr 712 000 000	30 000 000
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, reduseres med ..... fra kr 105 960 000 000 til kr 935 000 000	25 000 000
5700		Folketrygdens inntekter	
	72	Arbeidsgiveravgift, forhøyes med ..... fra kr 78 629 000 000 til kr 79 175 000 000	546 000 000

Forslag 14

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget innen 15. oktober 2002 med et forslag om hvordan svingningene i kommunesektorens pensjonskostnader kan jevnes ut, herunder hvordan staten kan bidra til å jevne ut de ekstraordinært stor pensjonspremiene i 2002. Forslaget må inneholde:

- en endring av de kommunale regnskapsreglene slik at kommunene og fylkeskommunene kan utjevne årlige avvik fra en realistisk langsiktig premie. En slik endring må kunne iverksettes allerede i 2002.
- en statlig låneordning eller en fondsordning som gjør at kommunene kan dekke sine pensjonsforpliktelser. Hensikten med en slik ordning er at kommuner og fylkeskommuner kan låne midler av staten/trekke på fondet når pensjonspremien er over gjennomsnittet, men må betale tilbake/inn i fondet når pensjonspremien er under snittet. Det skal ikke tas hensyn til kommunenes og fylkeskommunenes bruk av ordningen når kommunenes økonomiske situasjon vurderes i forhold til adgang til å oppta andre lån i markedet.

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringen redegjøre for en permanent ordning med transportstøtte til funksjonshemmede herunder vurdere å innlemme funksjonshemmede med en inntekt under 1 G i ordningen i tilknytning til budsjett 2003.

Forslag 16

Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget med en egen sak om organisering av Mattilsynet, hvor oppgaver og dimensjoner av det sentrale leddet og de regionale leddene er grundig gjennomgått, med forslag om tilbud om overtakelse av de kommunalt eide laboratoriene og hvor et felles mattilsyn for landbasert- og sjøbasert mat også er utredet og vurdert.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet:

Forslag 17

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
202		Læringscenteret (jf. kap. 3202)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 68 098 000 til kr 71 598 000	3 500 000
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 83 950 000 til kr 87 450 000	3 500 000
706		Sosial- og helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 195 830 000 til kr 316 530 000	120 700 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
	60	Mobile bibliotek tjenester, bevilges med	10 000 000
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429)	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under post 21, forhøyes med ..... fra kr 104 684 000 til kr 107 685 000	3 000 000

Forslag 18

Stortinget ber Regjeringen om å raskest mulig legge fram en sak om gjeninnføring av politisk styrt studielånsrente.

Forslag 19

Stortinget ber Regjeringen legge inn kompensasjon for kommunene Grane, Vevelstad, Hægebosted og Brønnøy i budsjett for 2003.

Forslag 20

Stortinget ber Regjeringen om å gjennomgå ansvarsforholdene innen rusmiddelomsorgen med sikte på endringer fra 2003.

Forslag 21

Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake med en plan for styrket finansiering av Hordaland Teater i budsjettet for 2003.

Forslag 22

Stortinget ber Regjeringen så raskt som mulig godkjenne Røros Rehabiliteringssenter som rehabiliteringsinstitusjon, og ber om at Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 legger inn nødvendige beløp som sikrer drift som rehabiliteringsinstitusjon.

Forslag 23

Stortinget ber Regjeringen i budsjettet for 2003 presentere en helhetlig finansieringsplan for vedlikehold og restaurering av Eidsvoldsbygningen.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:*Forslag 24*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, forhøyes med ..... fra kr 1 108 700 000 til kr 1 418 200 000	309 500 000
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	75	(Ny) Tilskudd til Teststasjon for vindkraft, bevilges med	5 000 000

Forslag 25

Stortinget ber Regjeringen sørge for at Utlendingsnemndas praksis offentliggjøres i anonymisert form, for å gjøre det mulig å følge utviklingen innen et så viktig felt for menneskerettigheter og forvaltningsrett i Norge.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet:*Forslag 26*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter	
	5	Driftskutt, nedsettes med	16 000 000
	7	Generelt kutt, nedsettes med	270 000 000

Forslag 27

Stortinget ber Regjeringen innrette nettolønnsordningen for fergereederiene i NOR i utenriksfart som en skatte-
lovsmoell etter mønster av den svenske ordningen.

Forslag 28

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 utrede et forslag til et system for å sikre at
norske sjøfolk er konkurransedyktige.

Forslag 29

Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2003 fremme forslag om endringer i avskrivningsreglene, slik at
disse blir i samsvar med nivået for 1999.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet:*Forslag 30*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, forhøyes med ..... fra kr 175 529 000 til kr 176 029 000	500 000
550		Lokal næringsutvikling	
	61	(NY) Kommunale næringsfond, bevilges med	30 000 000
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425)	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 6 200 000 til kr 8 200 000	2 000 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 98 200 000 til kr 101 200 000	3 000 000
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)	
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 35 880 000 til kr 45 880 000	10 000 000
1590		Aetat (jf. kap. 4590)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 1 566 360 000 til kr 1 601 360 000	35 000 000
2445		Statsbygg	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, forhøyes med ..... fra kr 493 243 000 til kr 558 243 000	65 000 000

Forslag 31

Stortinget ber Regjeringen om å gjøre ordningen med transportstøtte til funksjonshemmede permanent fra og
med januar 2003.

Forslag 32

Stortinget ber Regjeringen om å innlemme funksjonshemmede med en inntekt under 1G i transportstøtten til
funksjonshemmede med virkning fra januar 2003.

Forslag 33

a

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 om å omgjøre refusjonsordningen for peri-
odontitt slik at den også inkluderer rehabilitering.

b

Stortinget ber Regjeringen om å omgjøre bevilgningen for refusjonsordningen for periodontitt til en *overslags-*
bevilgning.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 34*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
234		Tilskudd lærebedrifter	
	70	(NY) Tilskudd til lærebedrifter, bevilges med	87 600 000
274		Statlige høyskoler (jf. kap. 3274)	
	50	Statstilskudd, forhøyes med	158 877 000
		fra kr 1 805 542 000 til kr 1 964 419 000	
282		Privat høyskoleutdanning	
	70	Tilskudd, forhøyes med	11 100 000
		fra kr 436 021 000 til kr 447 121 000	
335		Pressestøtte	
	71	Produksjonstilskudd, nedsettes med	100 000 000
		fra kr 234 500 000 til kr 134 500 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	152 132 000
		fra kr 5 332 558 000 til kr 5 484 690 000	
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521):	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	20 000 000
		fra kr 2 717 175 000 til kr 2 737 175 000	
	72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	39 185 000
		fra kr 10 815 000 til kr 50 000 000	
	75	Transport av flyktninger/reiseutgifter til og fra utlandet, forhøyes, med	53 000 000
		fra kr 27 200 000 til kr 80 200 000	
522		Senter mot etnisk diskriminering (jf. kap. 3522)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 500 000
		fra kr 6 000 000 til kr 7 500 000	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	5 000 000
		fra kr 12 494 610 000 til kr 12 499 610 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572)	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	5 000 000
		fra kr 12 494 610 000 til kr 12 499 610 000	
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelbrukere mv.:	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	3 000 000
		fra kr 129 500 000 til kr 126 500 000	
858		Statens ungdoms- og adopsjonskontor (jf. kap. 3858):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	700 000
		fra kr 14 316 000 til kr 15 016 000	
920		Norges forskningsråd:	
	50	Tilskudd, forhøyes med	30 000 000
		fra kr 799 000 000 til kr 829 000 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150)	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	500 000 000
		fra kr 6 873 558 000 til kr 6 373 558 000	
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	18 000 000
		fra kr 728 465 000 til kr 710 465 000	
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:	
	50	Bedrifts- og næringsutvikling i distriktene, fond, <i>kan nyttes under kap. 551 post 51</i> , nedsettes med	200 000 000
		fra kr 773 500 000 til kr 573 500 000	
2600		Trygdeetaten	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	100 000 000
		fra kr 4 353 000 000 til kr 4 253 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2650		Sykepenger:	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 22 082 500 000 til kr 22 882 500 000	800 000 000
2711		Diverse tiltak i spesialhelsetjenesten	
	78	(NY) Opptreningssituasjoner, bevilges med	732 000 000
2751		Medisiner mv.:	
	70	Legemidler, forhøyes med ..... fra kr 7 140 000 000 til kr 7 262 000 000	122 000 000
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, nedsettes med ..... fra kr 105 960 000 000 til kr 104 860 000 000	1 100 000 000
5536		Avgift på motorvogner m.m.	
	71	Engangsavgift på motorvogner m.m., forhøyes med ..... fra kr 12 855 000 000 til kr 13 955 000 000	1 100 000 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning (jf. kap. 950):	
	80	Utbytte, forhøyes med ..... fra kr 5 186 500 000 til kr 5 581 000 000	394 400 000

Forslag 35

Stortinget ber Regjeringen legge frem egen sak om alle sider knyttet til håndteringen av byggeprosjekter innenfor utdannings- og forskningsområdet.

Forslag 36

Det åpnes for at kommuner kan starte forsøk med sprøyterom.
Forsøket evalueres etter 2 års drift.

Forslag 37

Stortinget ber Regjeringen øremerke midler fra rammetilskuddet til kommunene, gjennom forskrift, til ytterligere ekstra undervisning i norsk og matematikk for 2. til og med 4. klassetrinn høsten 2002, som en del av innsatsen for å forbedre læringsresultatet i grunnskolen. Midlene tildeles gjennom Statens Utdanningskontor i hvert fylke.

Forslag 38

Stortinget ber Regjeringen øremerke midler fra rammetilskuddet til fylkeskommunene - med fordeling via Statens Utdanningskontor i fylkene - for å sikre et forsvarlig undervisningstilbud til den enkelte elev i videregående skole.

Forslag 39

Omsorgen for rusmiddelmisbrukere overføres til staten og de regionale helseforetakene fra 1. januar 2003.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:**Forslag 40**

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
153		Regionbevilgning for Midtøsten	
	70	Helse og utdanning mv., <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 37 000 000 til kr 62 000 000	25 000 000
	72	Økonomisk utvikling og handel, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 17 000 000 til kr 42 000 000	25 000 000
164		Fred, forsoning og demokrati:	
	70	Fred, forsoning og demokratiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 223 000 000 til kr 232 000 000	9 000 000
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 192 453 000 til kr 272 453 000	80 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
410		Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 945 378 000 til kr 946 540 000	1 162 000
430		Kriminalomsorg (jf. kap. 3430)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 1 455 261 000 til kr 1 482 261 000	27 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 44 098 000 til kr 49 098 000	5 000 000
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, forhøyes med ..... fra kr 5 332 558 000 til kr 5 424 690 000	92 132 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 53 913 000 til kr 62 763 000	8 850 000
470		Fri rettshjelp (jf. kap. 3470)	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak, forhøyes med ..... fra kr 17 643 000 til kr 21 643 000	4 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571):	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 32 330 072 000 til kr 34 580 072 000	2 250 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 12 494 610 000 til kr 12 650 510 000	155 900 000
573		Kompensasjon til fylkeskommuner ved statens overtakelse av ansvaret for spesialisthelsetjenesten:	
	60	Tilskudd til sletting av gjeld mv., forhøyes med ..... fra kr 15 645 600 000 til kr 19 577 600 000	3 932 000 000
580		Bostøtte:	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 757 000 000 til kr 1 857 000 000	100 000 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 646 000 000 til kr 921 000 000	275 000 000
673		Tiltak for funksjonshemmede	
	62	Tilskudd til utskrivning av unge funksjonshemmede, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 31 800 000 til kr 81 800 000	50 000 000
707		Nasjonalt folkehelseinstitutt:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 256 200 000 til kr 265 400 000	9 200 000
743		Statlige stimuleringsiltak for psykisk helse	
	62	Tilskudd til psykisk helsearbeid i kommuner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 062 000 000 til kr 1 072 000 000	10 000 000
	75	Statlige stimuleringsiltak for psykisk helse: Tilskudd til styrking av psykisk helsevern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 028 800 000 til kr 1 068 800 000	40 000 000
840		Krisetiltak	
	70	Tilskudd til voldsförebyggende tiltak mv., forhøyes med ..... fra kr 1 200 000 til kr 2 200 000	1 000 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 2 612 914 000 til kr 2 032 914 000	580 000 000
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.:	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 3 860 000 til kr 4 360 000	500 000
	73	(NY) Voldsförebygging, enslige mindreårige asylsøkere, bevilges med	1 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid m.v., <i>kan nyttes under post 50</i> , forhøyes med fra kr 28 946 000 til kr 51 416 000	22 470 000
857		Barne- og ungdomstiltak:	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i> , forhøyes med	3 530 000
		fra kr 3 866 000 til kr 7 396 000	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	12 000 000
		fra kr 18 539 000 til kr 30 539 000	
1300		Samferdselsdepartementet (jf. kap 4300)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	5 000 000
		fra kr 88 100 000 til kr 83 100 000	
1330		Særskilte transporttiltak	
	60	(NY) Kollektivtrafikk i de fire største byene, bevilges med	100 000 000
1350		Jernbaneverket (jf. kap. 4350)	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , forhøyes med fra kr 1 288 300 000 til kr 1 338 300 000	50 000 000
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400)	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk og lokal agenda 21, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	3 000 000
		fra kr 38 425 000 til kr 41 425 000	
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåkning (jf. kap. 4410)	
	60	Kommunal overvåking og kartlegging av biologisk mangfold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	1 500 000
		fra kr 6 000 000 til kr 7 500 000	
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	4 500 000
		fra kr 32 305 000 til kr 27 805 000	
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	2 000 000
		fra kr 36 500 000 til kr 38 500 000	
	78	Friluftsrådernes landsforbund og interkommunale friluftsråd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	500 000
		fra kr 5 300 000 til kr 5 800 000	
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	33 480 000
		fra kr 728 465 000 til kr 761 945 000	
1560		Pristilskudd	
	70	Til regulering av forbrukerprisene, forhøyes med	31 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 56 000 000	
1580		Bygg utenfor husleieordningen	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	1 000 000
		fra kr 116 274 000 til kr 115 274 000	
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	28 080 000
		fra kr 1 184 558 000 til kr 1 156 478 000	
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1591 post 70</i> , forhøyes med	10 523 000
		fra kr 2 660 246 000 til kr 2 670 769 000	
1731		Hæren (jf. kap. 4731)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	57 000 000
		fra kr 4 461 933 000 til kr 4 404 933 000	
1732		Sjøforsvaret (jf. kap. 4732)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	36 000 000
		fra kr 2 742 079 000 til kr 2 706 079 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1733		Luftforsvaret (jf. kap. 4733)	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 3 946 976 000 til kr 3 851 976 000	95 000 000
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 6 896 846 000 til kr 6 421 846 000	475 000 000
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 66 800 000 til kr 68 300 000	1 500 000
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	50	Overføring til energifondet, forhøyes med ..... fra kr 279 000 000 til kr 296 700 000	17 700 000
	74	Naturgass, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 30 000 000 til kr 31 000 000	1 000 000
2309		Tilfeldige utgifter:	
	1	Driftsutgifter	
	7	Generelt kutt, nedsettes med ..... Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)	150 000 000
2410		Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 4 679 800 000 til kr 4 400 000 000	279 800 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)	
	30	Investeringer, nedsettes med ..... fra kr 15 300 000 000 til kr 13 532 000 000	1 768 000 000
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 78 944 000 til kr 101 944 000	23 000 000
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger	
	73	Adopsjonspenger m.v., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 106 000 000 til kr 115 000 000	9 000 000
2711		Diverse tiltak i spesialisthelsetjenesten	
	78	Opptreningsinstitusjoner m.fl., forhøyes med ..... fra kr 682 000 000 til kr 712 000 000	30 000 000
2750		Sykefrakt mv.	
	77	Sykefrakt, nedsettes med ..... fra kr 1 467 000 000 til kr 1 387 000 000	80 000 000
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer mv.	
	70	Avgift, forhøyes med ..... fra kr 130 535 000 000 til kr 133 200 000 000	2 665 000 000
5536		Avgift på motorvogner m.m.	
	76	Avgift på bensin, forhøyes med ..... fra kr 8 772 000 000 til kr 8 922 000 000	150 000 000
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), forhøyes med ..... fra kr 3 930 000 000 til kr 4 005 000 000	75 000 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning (jf. kap. 950)	
	80	Utbytte, forhøyes med ..... fra kr 5 186 500 000 til kr 6 231 000 000	1 044 500 000
5680		Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet	
	80	Utbytte, Statnett SF, forhøyes med ..... fra kr 80 000 000 til kr 170 000 000	90 000 000

Forslag 41

Stortinget ber Regjeringen sørge for at bruk av ODA-godkjente midler på innenlandsk oppfølging av flyktninger fases ut over en periode på maksimalt tre år.

Forslag 42

Stortinget ber Regjeringen om å gjenopprette egen tilskuddsordning til opplæringskontorer og opplæringsringer, under lærlingeordningen.

Forslag 43

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å innføre skole- og studentrabatt på 50 pst. fra 1. august 2002.

Forslag 44

Stortinget ber Regjeringen utrede i hvilken betydning bygging av en tørrdokk i Harstad vil ha i forhold til Forsvarets behov når det gjelder kystvern, og komme tilbake til Stortinget med en slik vurdering i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

Forslag 45

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en utredning om ett mattilsyn. Laboratorietjenestene skal ikke konkurranseutsettes og tilsynet plasseres under Helsedepartementet.

Forslag 46

Stortinget ber Regjeringen pålegge Forsvaret å effektivisere tilsvarende en samlet innsparing på 150 mill. kroner for 2002. Regjeringen gis fullmakt til å fordele innsparingen på de ulike kostnadskapitlene innenfor Forsvaret.

Forslag 47

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å styrke husleievernet til beboere i kommunale- og trygdeboliger.

Forslag 48

Stortinget ber Regjeringen om at oppgjør for syke-transport flyttes fra Rikstrygdeverket til helseforetakene.

Forslag 49

I Stortingets vedtak 28. november 2001 om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2002 gjøres følgende endring:

Nr. 3. Avgift på motorvogner m.v. avsnitt V. Avgift på bensin § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2002 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- a) For blyholdig bensin med blyinnhold over 0,05 g/l: kr 4,85
- b) for blyfri bensin: kr 4,00

Forslag 50

I Stortingets vedtak 28. november 2001 om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2002 gjøres følgende endring:

Nr. 3. Avgift på motorvogner m.v. avsnitt VI. Avgift på mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodieselavgift) § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2002 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 3,26 pr. liter mineralolje til fremdrift av motorvogn. For mineralolje til fremdrift av motorvogn som inneholder 0,005 pst. vektandel svovel eller mindre, betales avgift med kr 2,91 pr. liter.

Forslag 51

Stortinget ber Regjeringen prioritere veiprojektet E12 Raudvatnet-Riksgrensen slik at det kan gjennomføres i perioden 2003/2004.

Forslag 52

Stortinget ber Regjeringen utarbeide en tiltaksplan for utjevning av lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i Norge for å følge opp Stortingets vedtak i sak nr. 1, møte 31. januar 2002, vedtaksnr. 177.

Forslag 53

Stortinget ber Regjeringen iverksette tiltak som sikrer at de økonomiske og sosiale forskjellene skal være mindre ved utgangen av denne stortingsperioden enn de var ved periodens begynnelse.

Forslag 54

Stortinget ber Regjeringen legge frem en vurdering av utviklingen av økonomiske og sosiale forskjeller i Norge i de årlige budsjetter.

Forslag fra Senterpartiet og Kystpartiet:*Forslag 55*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
100		Utenriksdepartementet	
	71	Diverse tilskudd, forhøyes med	4 000 000
		fra kr 30 320 000 til kr 34 320 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
278	50	Norges landbrukshøgskole Statstilskudd, forhøyes med	37 621 000
		fra kr 339 471 000 til kr 377 092 000	
340	72	Kirkelig administrasjon Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene, forhøyes med	12 300 000
		fra kr 100 000 000 til kr 112 300 000	
571	2	Rammetilskudd til kommuner (jf. kap. 3571) (NY) Dekking av kommunenes behov for bufferoppbygging, bevilges med	1 520 000 000
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	2 969 000 000
		fra kr 32 330 072 000 til 35 299 072 000	
	67	(Ny) Kompensasjon til kraftverkskommunene, bevilges med	25 000 000
572	2	Rammetilskudd for fylkeskommuner (jf. kap. 3572) (NY) Dekking av fylkeskommunenes behov for bufferoppbygging, bevilges med	380 000 000
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	838 000 000
		fra kr 12 494 610 000 til kr 13 332 610 000	
	64	Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 571 post 64, forhøyes med	200 000 000
		fra kr 1 124 900 000 til 1 324 900 000	
573	60	Kompensasjon til fylkeskommuner ved statens overtakelse av ansvaret for spesialisthelsetjenesten Tilskudd til sletting av I gjeld mv., forhøyes med	3 832 000 000
		fra kr 15 645 600 000 til kr 19 477 600 000	
614	70	Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere mv. Tilskudd, økes med	600 000
		fra kr 39 200 000 til kr 39 800 000	
707	1	Nasjonalt folkehelseinstitutt Driftsutgifter, forhøyes med	2 500 000
		fra kr 256 200 000 til kr 258 700 000	
711	1	Statsens rettstoksikologiske institutt (jf. kap. 3711) Driftsutgifter, forhøyes med	4 000 000
		fra kr 47 100 000 til kr 51 100 000	
1320	30	Statens vegvesen (jf. kap. 4320): Gang og sykkelveger 1 Riksveginvesteringer, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under post 23 og post 72..	5 057 891 000
		2 Gang og sykkelveger	100 000 000
		Sum	5 157 891 000
	31	Rassikring, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under post 30, forhøyes med	250 000 000
		fra kr 146 600 000 til kr 396 600 000	
1427	73	Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427) Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan</i> <i>overføres</i> , forhøyes med	5 000 000
		fra kr 36 500 000 til kr 41 500 000	
1591	70	Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591): Arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	13 080 000
		fra kr 1 184 558 000 til kr 1 171 478 000	
1618	1	Skatteetaten (jf. kap. 4618) Driftsutgifter, forhøyes med	5 000 000
		fra kr 3 088 100 000 til kr 3 093 100 000	
2410	70	Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310) Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	276 800 000
		fra kr 4 679 800 000 til kr 4 403 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)	
	90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	2 000 000 000
		fra kr 11 267 000 000 til kr 13 267 000 000	
2415		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	
	74	Tilskudd til næringsutvikling i marin sektor, bevilges med	30 000 000
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	
	91	Lån til risikolåneordningen, økes med	500 000 000
		fra kr 5 400 000 000 til kr 5 900 000 000	
2426		SIVA	
	90	Lån til SIVA, økes med	130 000 000
		fra kr 870 000 000 til kr 1 000 000 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)	
	30	Investeringer, nedsettes med	1 564 000 000
		fra kr 15 300 000 000 til kr 13 736 000 000	
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	13 000 000
		fra kr 78 944 000 til kr 91 944 000	
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	110 000 000
		fra kr 99 921 000 til kr -10 079 000	
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	320 000 000
		fra kr 22 082 500 000 til kr 22 402 500 000	
2711		Diverse tiltak i spesialisthelsetjenesten	
	78	Opptreningsinstitusjoner m.fl., økes med	80 000 000

Forslag 56

Fra 1. juli 2002 gjøres følgende endring i tolltariffen:

Tollsatsen settes til 0 på de varenumrene i tolltariffen som er angitt i vedlegg 2 til St.prp. nr. 63 (2001-2002), unntatt varegruppe 56.08 som blant annet omfatter fiskenett.

Forslag 57

Stortinget ber Regjeringen igangsette arbeidet med nettbasert kunnskapsportal i 2002 i tråd med Stortingets vedtak i Innst. S. nr. 77 (2001-2002).

Forslag 58

Stortinget ber Regjeringen legge til grunn at ordningen med skattefritak for gaver til frivillige organisasjoner omfatter alle allmenntilgittige og ikke-kommersielle organisasjoner, og at også gaver som går direkte til et lokallag skal gi rett til fradrag.

Forslag 59

Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak for Stortinget om de samfunnsøkonomiske gevinster av tiltak som bidrar til at våre arbeidskraftreserver blir utnyttet bedre enn i dag innafør de grenser som settes av dagens lovverk.

Forslag fra Senterpartiet:*Forslag 60*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, forhøyes med.....	2 000 000
		fra kr 54 971 000 til kr 56 971 000	
550		Lokal næringsutvikling	
	61	(NY) Tilskudd til kommunale næringsfond, bevilges med	50 000 000
	63	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, forhøyes med.....	30 000 000
		fra kr 20 000 000 til kr 50 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling	
	71	Næringshager, forhøyes med ..... fra kr 23 000 000 til 50 000 000	27 000 000
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 757 000 000 til kr 1 807 000 000	50 000 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med.....	125 000 000
		fra kr 646 000 000 til kr 771 000 000	
670		Tiltak for eldre	
	70	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner m.m., forhøyes med ..... fra kr 6 000 000 til kr 9 000 000	3 000 000
673		Tiltak for funksjonshemmede	
	75	Tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner, forhøyes med ..... fra kr 89 900 000 til kr 94 900 000	5 000 000
674		Handlingsplan for funksjonshemmede	
	60	Tilskudd til assistenter for funksjonshemmede, forhøyes med ..... fra kr 45 600 000 til kr 50 600 000	5 000 000
675		Tiltak for eldre og funksjonshemmede	
	71	Tilskudd til frivillighetssentraler, forhøyes med ..... fra kr 54 450 000 til kr 61 450 000	7 000 000
743		Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse	
	62	Tilskudd til psykisk helsearbeid i kommuner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med . fra kr 1 062 000 000 til kr 1 112 000 000	50 000 000
	75	Tilskudd til styrking av psykisk helsevern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 028 800 000 til kr 1 078 800 000	50 000 000
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 49 452 000 til kr 53 452 000	4 000 000
	30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 4 791 000 til kr 6 191 000	1 400 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 32 305 000 til kr 29 305 000	3 000 000
1734		Heimevernet (jf. kap. 4734)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 794 842 000 til kr 834 842 000	40 000 000
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 47609)	
	45	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under kap. 1760 postene 1 og 44, nedsettes med ..... fra kr 1 819 748 000 til kr 1 779 748 000	40 000 000
2309		Tilfeldige utgifter:	
	1	Driftsutgifter	
	5	Driftskutt, nedsettes med ..... fra kr 48 000 000 til kr 48 000 000	48 000 000
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)	
	72	(NY) Tilskudd til dekning av tap på risikolån, bevilges med ..... fra kr 72 970 000 til kr 72 970 000	72 970 000
2541		Dagpenger:	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 7 011 000 000 til kr 6 836 000 000	175 000 000
2600		Trygdeetaten:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 29 900 000 til kr 127 400 000	97 500 000
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, forhøyes med ..... fra kr 105 960 000 000 til kr 106 028 000 000	68 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5531	70	Avgift på tobakksvarer Avgift, forhøyes med	275 000 000
		fra kr 7 501 000 000 til kr 7 776 000 000	
5555	70	Sjokolade- og sukkeravgift Avgift, forhøyes med	50 000 000
		fra kr 835 000 000 til kr 885 000 000	

Forslag 61

Stortinget forutsetter at nødvendige midler til videre prosjektering og arkitektkonkurranse for Høgskolen i Bergen blir lagt inn i statsbudsjettet 2003.

Forslag 62

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 med forslag til endringer, slik at rentemarginen i Statens lånekasse for utdanning kan reduseres med 0,5 prosentpoeng.

Forslag 63

Stortinget ber Regjeringen legge fram en skisse over framdriften og kostnadene ved prosjektering og bygging av Follo sykehus i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

Forslag 64

Stortinget ber Regjeringen legge fram spørsmålet om ny organisering av Mattilsynet som en egen sak for Stortinget høsten 2002.

Forslag 65

I Stortingets vedtak 28. november 2001 om særavgifter for budsjetterminen 2002 gjøres følgende endring for tobakksavgift:

Nr. 2. Avgift på tobakksvarer § 1 første ledd bokstav c skal lyde:

c) Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning: kr 1,665 pr. gram av pakningens nettovekt.

Forslag 66

I Stortingets vedtak 28. november 2001 om særavgifter for budsjetterminen 2002 gjøres følgende endring:

Nr. 10. Avgift på sjokolade- og sukkervarer § 1 første ledd første punktum skal lyde:

Fra 1. juli 2002 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sjokolade- og sukkervarer med kr 16,63 pr. kg av varens avgiftspliktige vekt.

Forslag 67

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 foreslå relevante tiltak som kan styrke veksthusnæringens konkurransevne i forhold til våre viktigste konkurrenter som Nederland og Danmark. Herunder bes Regjeringen vurdere tiltak som stimulerer bruk av mer miljøvennlig energikilder.

Forslag 68

Stortinget ber Regjeringen nedsette et utvalg for å utrede tiltak for reell likestilling av kvinner og menn i arbeidslivet.

Forslag fra Kystpartiet:*Forslag 69*

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
909	70	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	99 000 000
		fra kr 249 300 000 til kr 348 300 000	
	71	Tilskudd til fergereederier i utenriksfart i NOR, <i>kan overføres, overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	39 000 000
		fra kr 120 000 000 til kr 159 000 000	
1062	1	Kystverket (jf. kap. 4062) Driftsutgifter, forhøyes med	27 790 000
		fra kr 693 320 000 til kr 721 110 000	
	34	prosjektering av Stadt skipstunnel, <i>kan overføres, kan benyttes under post 30</i> , bevilges med	5 000 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1465	21	Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk Betaling for statsoppdraget, forhøyes med ..... fra kr 337 897 000 til kr 365 897 000	28 000 000
1820	1	Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap 4820 og 4829) Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 209 000 000 til 211 000 000	2 000 000
5501	70	Skatter på formue og inntekt: Toppskatt mv., nedsettes med ..... fra kr 20 002 000 000 til kr 19 809 000 000	193 000 000
	72	Fellesskatt, nedsettes med ..... fra kr 105 960 000 000 til kr 105 751 000 000	209 000 000
5700	72	Folketrygdens inntekter: Arbeidsgiveravgift, nedsettes med ..... fra kr 78 629 000 000 til kr 78 570 000 000	59 000 000

Forslag 70

Stortinget ber Regjeringen å utrede saken om Mattilsynet spesielt med hensyn til økonomi, laboratorieorganisering og relasjoner til folkehelse/kommunenes miljørettede helsevern.

Forslag 71

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til en refusjonsstøtteordning for sjøfolk som, med virkning fra 1. juli 2002 omfatter:

1. Bøyelastere tas inn i refusjonsstøtteordningen
2. Norske ferger i internasjonal trafikk tas inn i refusjonsstøtteordningen

Stortinget ber Regjeringen utrede og komme tilbake med forslag om at satsen for refusjonsstøtte heves fra 12 til 20 pst., og at denne økningen også gis virkning fra 1. juli 2002.

Forslag 72

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med støtteordninger for å sikre skipsverftsindustriens konkurransedyktighet skal gjeninnføres i Norge fra samme dato og i samme omfang som slike ordninger eventuelt gjeninnføres i EU-området.

Forslag 73

I Stortingets budsjettvedtak av 28. november 2001 om CO₂-avgift på mineraliske produkter gjøres følgende endring:

§ 2 nr. 1 bokstav c oppheves.

§ 3 nr. 2 ny bokstav f skal lyde:
f. Godstransport i innenriks sjøfart.

Forslag 74

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 bidra til finansieringen av Pitesamisk Senter i Beirn.

22. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til at forslag fremsatt i Budsjett-innst. S. II (2001-2002) Revidert nasjonalbudsjett 2002 er ført enten til Forslag fra mindretall, jf. kapittel 21 i denne innstillingen, eller til denne tilrådingen.

Komiteen viser til St.prp. nr. 63 (2001-2002) og til det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

I

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1	50	H. M. Kongen og H. M. Dronningen: Hofforvaltningen m.v., forhøyes med ..... fra kr 74 050 000 til kr 83 250 000	9 200 000
2	1	H. K. H. Kronprinsen og H. K. H. Kronprinsessen: Apanasje, forhøyes med ..... fra kr 2 500 000 til kr 4 500 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet (jf. kap. 3021):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 89 800 000 til kr 96 600 000	6 800 000
101		Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 825 341 000 til kr 817 101 000	8 240 000
102		Særavtale i utenriktjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 152 458 000 til kr 152 858 000	400 000
103		Regjeringens fellesbevilgning for representasjon:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 5 400 000 til kr 7 800 000	2 400 000
115		Presse-, kultur- og informasjonsformål:	
	70	Tilskudd til presse, kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 36 785 000 til kr 35 785 000	1 000 000
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner:	
	71	Finansieringsordningen under EØS-avtalen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 195 000 000 til kr 95 000 000	100 000 000
152		Regionbevilgning for Asia:	
	70	Helse og utdanning m.v., <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 29 000 000 til kr 40 000 000	11 000 000
	72	Økonomisk utvikling og handel, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 56 000 000 til kr 60 000 000	4 000 000
	73	Miljø og energi, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 73 500 000 til kr 77 800 000	4 300 000
	74	Godt styresett, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 72 000 000 til kr 78 000 000	6 000 000
	75	Regionalt samarbeid, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 15 500 000 til kr 21 500 000	6 000 000
	76	Tiltak under utfasing, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 7 800 000 til kr 15 800 000	8 000 000
161		Næringsutvikling (jf. kap. 3161):	
	72	Finansieringsordning for utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med .. fra kr 195 000 000 til kr 146 000 000	49 000 000
	90	NORFUND - grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland, nedsettes med ..... fra kr 307 500 000 til kr 276 250 000	31 250 000
164		Fred, forsoning og demokrati:	
	70	Fred, forsoning og demokratiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 223 000 000 til kr 227 000 000	4 000 000
166		Tilskudd til ymse tiltak:	
	70	Ymse tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 41 554 000 til kr 9 504 000	32 050 000
167		Flyktningetiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA):	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 680 500 000 til kr 859 200 000	178 700 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner:	
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 506 500 000 til kr 526 500 000	20 000 000
221		Grunnskolen (jf. kap. 3221):	
	69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen, nedsettes med ..... fra kr 546 864 000 til kr 539 882 000	6 982 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
223		Videregående opplæring:	
	60	Tilskudd til landslinjer, forhøyes med ..... fra kr 109 800 000 til kr 139 200 000	29 400 000
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram, forhøyes med ..... fra kr 37 400 000 til kr 48 900 000	11 500 000
	74	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College, forhøyes med .... fra kr 21 020 000 til kr 22 020 000	1 000 000
224		Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring:	
	61	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen, forhøyes med ..... fra kr 94 702 000 til kr 96 802 000	2 100 000
240		Private skoler m.v.:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 319 194 000 til kr 1 329 090 000	9 896 000
253		Folkehøgskoler:	
	70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 60</i> , forhøyes med fra kr 364 128 000 til kr 364 528 000	400 000
254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 3254):	
	72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes, forhøyes med ..... fra kr 5 884 000 til kr 7 384 000	1 500 000
259		Kompetanseutviklingsprogrammet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 100 639 000 til kr 65 639 000	35 000 000
264		Norges handelshøgskole:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med ..... fra kr 184 254 000 til kr 199 596 000	15 342 000
268		Norges idrettshøgskole:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med ..... fra kr 82 625 000 til kr 90 746 000	8 121 000
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter:	
	70	Tilskudd til lengre reiser, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 42 028 000 til kr 52 028 000	10 000 000
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, forhøyes med ..... fra kr 54 971 000 til kr 56 471 000	1 500 000
274		Statlige høgskoler (jf. kap. 3274):	
	50	Statstilskudd, forhøyes med ..... fra kr 1 805 542 000 til kr 1 949 419 000	143 877 000
278		Norges landbrukshøgskole:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med ..... fra kr 339 471 000 til kr 372 092 000	32 621 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høgskoler (jf. kap. 3281):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 341 847 000 til kr 343 097 000	1 250 000
282		Privat høgskoleutdanning:	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 436 021 000 til kr 445 021 000	9 000 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med ..... fra kr 2 105 000 til kr 2 433 000	2 250 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 2 105 000 til kr 2 433 000	328 000
301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 3301):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 4 720 000 til kr 2 470 000	2 250 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 266 000 til kr 30 000	236 000
	75	Tilskudd til internasjonalt samarbeid, nedsettes med ..... fra kr 1 078 000 til kr 986 000	92 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg:	
	75	(NY) Tilskudd til privateide kirkebygg, bevilges med	14 095 000
320		Allmenne kulturformål:	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	500 000
		fra kr 83 950 000 til kr 83 450 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	1 300 000
		fra kr 6 621 000 til kr 5 321 000	
	78	Ymse faste tiltak, nedsettes med	100 000
		fra kr 20 421 000 til kr 20 321 000	
	79	Til disposisjon, <i>forhøyes</i> med	1 000 000
		fra kr 4 133 000 til kr 5 133 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	1 700 000
		fra kr 103 787 000 til kr 105 487 000	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med .	1 300 000
		fra kr 12 313 000 til kr 11 013 000	
323		Musikkformål (jf. kap. 3323):	
	70	Nasjonale institusjoner, <i>forhøyes</i> med	2 000 000
		fra kr 138 754 000 til kr 140 754 000	
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer:	
	73	(NY) Prosjekt- og utviklingstiltak, bevilges med	21 985 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	3 500 000
		fra kr 196 873 000 til kr 200 373 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328):	
	70	Nasjonale institusjoner, <i>forhøyes</i> med	12 000 000
		fra kr 155 449 000 til kr 167 449 000	
334		Film- og medieformål (jf. kap. 3334):	
	50	Norsk filmfond, <i>kan nyttes under post 71</i> , nedsettes med	5 000 000
		fra kr 216 733 000 til kr 211 733 000	
	71	Filmproduksjon m.m., <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 50</i> , <i>forhøyes</i> med	3 195 000
		fra kr 28 653 000 til kr 31 848 000	
400		Justisdepartementet (jf. kap. 3400):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	3 382 000
		fra kr 199 862 000 til kr 196 480 000	
405		Lagmannsrettene (jf. kap. 3405):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	2 227 000
		fra kr 153 384 000 til kr 155 611 000	
410		Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	9 662 000
		fra kr 945 378 000 til kr 955 040 000	
430		Kriminalomsorg (jf. kap. 3430):	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>forhøyes</i> med ..	33 000 000
		fra kr 46 852 000 til kr 79 852 000	
	70	Tilskudd, <i>forhøyes</i> med	500 000
		fra kr 8 555 000 til kr 9 055 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441, post 1</i> , <i>forhøyes</i> med	133 432 000
		fra kr 5 332 558 000 til kr 5 465 990 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	14 550 000
		fra kr 53 913 000 til kr 68 463 000	
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	10 594 000
		fra kr 10 594 000 til kr 0	

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo politidistrikt (jf. kap. 3441):	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440, post 1</i> , forhøyes med	<u>2 137 000</u>
		fra kr 1 110 666 000 til kr 1 112 803 000	
470		Fri rettshjelp (jf. kap. 3470):	
	71	Fritt rettsråd, forhøyes med	<u>17 000 000</u>
		fra kr 187 510 000 til kr 204 510 000	
475		Bobehandling:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	<u>2 000 000</u>
		fra kr 38 638 000 til kr 36 638 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>22 020 000</u>
		fra kr 26 028 000 til kr 4 008 000	
477		Erstatning til nordmenn som satt i japansk fangenskap under 2. verdenskrig:	
	70	Erkjentlighetsbeløp, <i>overslagsbevilgning, kan overføres</i> , nedsettes med .	<u>23 000 000</u>
		fra kr 45 000 000 til kr 22 000 000	
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>37 000 000</u>
		fra kr 344 627 000 til kr 381 627 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, forhøyes med	<u>284 500 000</u>
		fra kr 1 108 700 000 til kr 1 393 200 000	
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521):	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	<u>33 000 000</u>
		fra kr 2 717 175 000 til kr 2 750 175 000	
	72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>10 815 000</u>
		fra kr 10 815 000 til kr 0	
	75	Transport av flyktninger/reiseutgifter til og fra utlandet, forhøyes med ...	<u>12 000 000</u>
		fra kr 27 200 000 til kr 39 200 000	
524		Utlendingsnemnda:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>6 000 000</u>
		fra kr 76 500 000 til kr 82 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, nedsettes med	<u>24 000 000</u>
		fra kr 33 300 000 til kr 9 300 000	
541		Tilskudd til samiske formål:	
	70	Tilskudd til samiske formål, forhøyes med	<u>5 000 000</u>
		fra kr 1 300 000 til kr 6 300 000	
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling:	
	70	SIVA - utviklingsarbeid, inkubatorprogram, m.v., forhøyes med	<u>5 000 000</u>
		fra kr 29 000 000 til kr 34 000 000	
	71	Næringshager, forhøyes med	<u>7 000 000</u>
		fra kr 23 000 000 til kr 30 000 000	
571		Rammetilskudd til kommuner (jf. kap.3571):	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	<u>729 000 000</u>
		fra kr 32 330 072 000 til kr 33 059 072 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner (jf. kap. 3572):	
	60	Innbyggertilskudd, nedsettes med	<u>61 400 000</u>
		fra kr 12 588 810 000 til kr 12 527 410 000	
	64	(NY) Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571 post 64</i> , bevilges med .	<u>1 224 900 000</u>
573		Kompensasjon til fylkeskommuner ved statens overtakelse av ansvaret for spesialisthelsetjenesten:	
	60	Tilskudd til sletting av gjeld m.v., forhøyes med	<u>2 132 000 000</u>
		fra kr 15 645 600 000 til kr 17 777 600 000	
	62	Tilskudd til utstyr, forhøyes med	<u>256 000 000</u>
		fra kr 764 000 000 til kr 1 020 000 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..	<u>10 000 000</u>
		fra kr 106 000 000 til kr 96 000 000	
	75	Boligitilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	<u>75 000 000</u>
		fra kr 646 000 000 til kr 721 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
600		Sosialdepartementet (jf. kap. 3600):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 71 491 000 til kr 70 691 000	800 000
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmisbrukere m.v.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 29 700 000 til kr 25 600 000	4 100 000
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 129 500 000 til kr 125 500 000	4 000 000
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 39 200 000 til kr 39 700 000	500 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP):	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 589 000 000 til kr 592 000 000	3 000 000
675		Tiltak for eldre og funksjonshemmede:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 46 500 000 til kr 42 500 000	4 000 000
676		Kompetansesentra for funksjonshemmede:	
	70	Kompetansesentra m.m., nedsettes med ..... fra kr 49 100 000 til kr 42 600 000	6 500 000
700		Helsedepartementet (jf. kap. 3700):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 111 300 000 til kr 91 700 000	19 600 000
701		Forsknings- og forsøksvirksomhet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 119 100 000 til kr 119 500 000	400 000
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med ..... fra kr 32 700 000 til kr 70 100 000	37 400 000
705		Kursvirksomhet og stipendier:	
	60	Rekruttering m.m. av helsepersonell, nedsettes med ..... fra kr 34 800 000 til kr 32 800 000	2 000 000
	61	Utdanningstiltak, turnustjeneste m.m., forhøyes med ..... fra kr 110 300 000 til kr 112 300 000	2 000 000
	73	Bedriftsinterne videreutdanninger, nedsettes med ..... fra kr 20 300 000 til kr 10 000 000	10 300 000
706		Sosial- og helsedirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 195 830 000 til kr 317 680 000	121 850 000
707		Nasjonalt folkehelseinstitutt:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 256 200 000 til kr 255 400 000	800 000
	21	Formidlingsvirksomhet, forhøyes med ..... fra kr 116 900 000 til kr 123 400 000	6 500 000
708		Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 3708):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 240 500 000 til kr 186 400 000	54 100 000
718		Rehabilitering:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 18 350 000 til kr 17 850 000	500 000
730		Statlig helsetjeneste:	
	70	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 15 120 136 000 til kr 15 112 936 000	7 200 000
732		Regionale helseforetak:	
	71	Tilskudd til Helse Øst RFH, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 10 713 079 000 til kr 10 712 599 000	480 000
	72	Tilskudd til Helse Sør RFH, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 6 621 588 000 til kr 6 621 288 000	300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Tilskudd til Helse Vest RFH, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	210 000
		fra kr 4 801 038 000 til kr 4 800 828 000	
	74	Tilskudd til Helse Midt-Norge RFH, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	160 000
		fra kr 3 551 885 000 til kr 3 551 725 000	
	75	Tilskudd Helse Nord RFH, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	150 000
		fra kr 3 283 811 000 til kr 3 283 661 000	
739		Andre utgifter:	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan nyttes under post 75</i> , forhøyes med	1 900 000
		fra kr 202 000 000 til kr 203 900 000	
	50	Norges forskningsråd, nedsettes med	37 400 000
		fra kr 37 400 000 til kr 0	
	72	Tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning, forhøyes med	3 600 000
		fra kr 372 300 000 til kr 375 900 000	
	76	Tilskudd til RIT 2000, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	147 000 000
		fra kr 445 600 000 til kr 298 600 000	
841		Familievern og konfliktløsning:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	3 530 000
		fra kr 13 530 000 til kr 10 000 000	
	22	(NY) Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset, bevilges med	3 230 000
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.v., nedsettes med	250 000
		fra kr 7 191 000 til kr 6 941 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.:	
	70	Tilskudd, nedsettes med	170 000
		fra kr 3 860 000 til kr 3 690 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	34 300 000
		fra kr 170 432 000 til kr 204 732 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid m.v., <i>kan nyttes under post 50</i> , forhøyes med	9 570 000
		fra kr 28 946 000 til kr 38 516 000	
856		Barnehager:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under kap. 846 post 50</i> , nedsettes med	750 000
		fra kr 21 184 000 til kr 20 434 000	
	61	(NY) Stimuleringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	84 000 000
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst, forhøyes med	6 200 000
		fra kr 7 079 000 til kr 13 279 000	
858		Statens ungdoms- og adopsjonskontor (jf. kap. 3858):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 200 000
		fra kr 14 316 000 til kr 15 516 000	
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	38 650 000
		fra kr 74 510 000 til kr 35 860 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	1 094 000
		fra kr 2 109 000 til kr 1 015 000	
	50	(NY) Basisbevilgning, bevilges med	46 597 000
904		Brønnøysundregistrene (jf. kap. 3904):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 153 700 000 til kr 163 700 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656):	
	91	(NY) Tilbakeføring av salgsinntekt, bevilges med	42 000 000
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	1 000 000
		fra kr 188 005 000 til kr 187 005 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 296 350 000 til kr 294 350 000	2 000 000
1062		Kystverket (jf. kap. 4062):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 693 320 000 til kr 711 320 000	18 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 62 550 000 til kr 55 550 000	7 000 000
1070		Elektroniske navigasjonshjelpemidler (jf. kap. 4070):	
	70	Tilskudd til utbygging og drift av Loran C, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 2 000 000 til kr 0	2 000 000
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 107 478 000 til kr 107 111 000	367 000
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorgan, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , nedsettes med	1 500 000
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 186 809 000 til kr 205 487 000	18 678 000
	70	Tilskudd til veterinær beredskap, nedsettes med ..... fra kr 45 416 000 til kr 25 916 000	19 500 000
1110		Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 116 373 000 til kr 116 015 000	358 000
1112		Forvaltningsstøtte, utviklingsoppgaver og kunnskapsutvikling m.m.:	
	50	Forvaltningsstøtte og utviklingsoppgaver, Veterinærinstituttet, nedsettes med ..... fra kr 110 348 000 til kr 109 714 000	634 000
	51	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling, Planteforsk, nedsettes med ..... fra kr 49 107 000 til kr 48 816 000	291 000
1114		Statens næringsmiddeltilsyn (jf. kap. 4114):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 245 523 000 til kr 245 190 000	333 000
1137		Forskning og utvikling:	
	50	Forskningsaktivitet, nedsettes med ..... fra kr 131 214 000 til kr 129 214 000	2 000 000
1140		Miljø- og næringstiltak i jordbruket (jf. kap. 4140):	
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 35 281 000 til kr 34 781 000	500 000
1142		Miljø- og næringstiltak i skogbruket:	
	50	Forvaltningsstøtte, utvikling og kunnskapsformidling i skogbruket, Skogforsk, nedsettes med ..... fra kr 12 740 000 til kr 12 665 000	75 000
	71	Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 87 939 000 til kr 82 939 000	5 000 000
	76	Ressurs- og miljøtiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 18 415 000 til kr 15 415 000	3 000 000
1143		Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 4143):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 139 604 000 til kr 139 114 000	490 000
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 100 000 til kr 1 600 000	1 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1145		Jordskifterettene (jf. kap. 4145):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 135 745 000 til kr 135 163 000	<u>582 000</u>
1146		Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 4146):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 61 137 000 til kr 60 899 000	<u>238 000</u>
1147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 28 022 000 til kr 31 893 000	<u>3 871 000</u>
1161		Statskog SF - forvaltningsdrift:	
	71	Distriktsrettet næringsutvikling, nedsettes med ..... fra kr 3 031 000 til kr 0	<u>3 031 000</u>
1310		Flytransport:	
	70	Godtgjørelse for innenlandske flyruter, kan nyttes under kap. 1311 post 71, forhøyes med ..... fra kr 403 400 000 til kr 411 400 000	<u>8 000 000</u>
1311		Tilskudd til regionale flyplasser:	
	70	Tilskudd til Luftfartsverkets regionale flyplasser, forhøyes med ..... fra kr 97 000 000 til kr 167 000 000	<u>70 000 000</u>
	71	Tilskudd til ikke-statlige flyplasser, kan overføres, kan nyttes under kap. 1310 post 70, nedsettes med ..... fra kr 10 100 000 til kr 8 100 000	<u>2 000 000</u>
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	31	Rassikring, kan overføres, kan nyttes under post 30, forhøyes med ..... fra kr 146 600 000 til kr 196 600 000	<u>50 000 000</u>
1330		Særskilte transporttiltak:	
	71	Tilskudd til ekspressbusser, kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 29 000 000 til kr 18 200 000	<u>10 800 000</u>
1351		Overføringer til NSB BA:	
	70	Betaling for persontransporttjenester, forhøyes med ..... fra kr 1 298 000 000 til kr 1 302 000 000	<u>4 000 000</u>
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400):	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 62 199 000 til kr 60 319 000	<u>1 880 000</u>
	71	Internasjonale organisasjoner, forhøyes med ..... fra kr 32 175 000 til kr 33 975 000	<u>1 800 000</u>
	76	Støtte til internasjonale miljøtiltak og nasjonale energitiltak, kan overføres, forhøyes med ..... fra kr 9 081 000 til kr 9 871 000	<u>790 000</u>
	78	Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola, kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 170 000 000 til kr 83 000 000	<u>87 000 000</u>
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 68 027 000 til kr 75 027 000	<u>7 000 000</u>
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 32 305 000 til kr 25 305 000	<u>7 000 000</u>
	52	(NY) Overføring til barskogvern under Jordfondet, bevilges med ..... fra kr 25 000 000 til kr 25 000 000	<u>25 000 000</u>
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 73 869 000 til kr 72 526 000	<u>1 343 000</u>
	75	Internasjonalt samarbeid, kan overføres, forhøyes med ..... fra kr 900 000 til kr 2 243 000	<u>1 343 000</u>
1432		Norsk kulturminnefond:	
	90	(NY) Fondskapital, bevilges med	<u>200 000 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	5 000 000
		fra kr 35 880 000 til kr 30 880 000	
	73	Tilskudd til biloppsamlingssystemet, <i>forhøyes</i> med	9 000 000
		fra kr 97 786 000 til kr 106 786 000	
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk:	
	21	Betaling for statsoppdraget, <i>forhøyes</i> med	20 000 000
		fra kr 337 897 000 til kr 357 897 000	
1471		Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 4471):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	1 550 000
		fra kr 106 482 000 til kr 108 032 000	
1503		Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid:	
	70	Tilskudd, <i>forhøyes</i> med	8 700 000
		fra kr 151 111 000 til kr 159 811 000	
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	12 000 000
		fra kr 728 465 000 til kr 740 465 000	
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	9 230 000
		fra kr 228 317 000 til kr 237 547 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	1 400 000
		fra kr 25 231 000 til kr 26 631 000	
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>forhøyes</i> med ..	7 535 000
		fra kr 16 759 000 til kr 24 294 000	
1541		Pensjoner av statskassen:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	11 156 000
		fra kr 26 156 000 til kr 15 000 000	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	649 074 000
		fra kr 6 808 326 000 til kr 6 159 252 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	7 883 000
		fra kr 84 095 000 til kr 76 212 000	
1544		Boliglån til statsansatte:	
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i> , <i>forhøyes</i> med	2 772 000 000
		fra kr 1 500 000 000 til kr 4 272 000 000	
1560		Pristilskudd:	
	70	Til regulering av forbrukerprisene, <i>forhøyes</i> med	15 500 000
		fra kr 25 000 000 til kr 40 500 000	
1570		Arbeidstilsynet (jf. kap. 4570):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	10 000 000
		fra kr 238 717 000 til kr 248 717 000	
1580		Bygg utenfor husleieordningen:	
	30	(NY) Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , <i>bevilges</i> med	35 000 000
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	80 000 000
		fra kr 762 041 000 til kr 682 041 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	5 000 000
		fra kr 116 274 000 til kr 111 274 000	
1581		Eiendommer til kongelige formål:	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med	5 000 000
		fra kr 17 609 000 til kr 22 609 000	
1582		Utvikling av Fornebuområdet:	
	30	Investeringer på Fornebu, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	40 000 000
		fra kr 165 510 000 til kr 125 510 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1590		Aetat (jf. kap. 4590):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 1 566 360 000 til kr 1 581 360 000	<u>15 000 000</u>
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591):	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 1 184 558 000 til kr 1 116 478 000	<u>68 080 000</u>
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede:	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70, nedsettes med ..... fra kr 2 660 246 000 til kr 2 645 769 000	<u>14 477 000</u>
1610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 805 300 000 til kr 841 300 000	<u>36 000 000</u>
	21	Spesielle driftsutgifter, overslagsbevilgning, nedsettes med ..... fra kr 4 000 000 til kr 2 000 000	<u>2 000 000</u>
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, for høyes med .. fra kr 54 500 000 til kr 91 700 000	<u>37 200 000</u>
1632		Kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner:	
	70	(NY) Momskompensasjon til frivillige organisasjoner, bevilges med	<u>195 000 000</u>
1634		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 167 200 000 til kr 171 500 000	<u>4 300 000</u>
1700		Forsvarsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 146 658 000 til kr 144 658 000	<u>2 000 000</u>
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4719):	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, nedsettes med ..... fra kr 20 000 000 til kr 10 000 000	<u>10 000 000</u>
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 209 000 000 til kr 213 000 000	<u>4 000 000</u>
	22	Forbygningsarbeider og oppryddingstiltak, kan overføres, for høyes med fra kr 55 350 000 til kr 59 350 000	<u>4 000 000</u>
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon:	
	50	Overføring til energifondet, nedsettes med ..... fra kr 279 000 000 til kr 270 000 000	<u>9 000 000</u>
	74	Naturgass, kan overføres, for høyes med ..... fra kr 30 000 000 til kr 43 700 000	<u>13 700 000</u>
1827		Miljøvennlig gassteknologi:	
	70	(NY) Tilskudd, kan overføres, bevilges med	<u>25 000 000</u>
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829):	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 16 800 000 til kr 15 800 000	<u>1 000 000</u>
	50	Norges forskningsråd, nedsettes med ..... fra kr 244 100 000 til kr 239 100 000	<u>5 000 000</u>
2309		Tilfeldige utgifter:	
	1	Driftsutgifter	
		1-4 Sum ..... +823 685 000	
	5	Driftskutt ..... -19 000 000	
	6	Inndekning barnehage ..... -84 000 000	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 7 159 727 000 til kr 7 880 412 000	<u>720 685 000</u>
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 255 085 000 til kr 258 085 000	<u>3 000 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
	50	(NY) Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	353 000 000
	70	(NY) Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	4 396 800 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	70 000 000
		fra kr 914 800 000 til kr 844 800 000	
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	69 000 000
		fra kr 1 482 400 000 til kr 1 551 400 000	
	90	Lån til Statens lånekasse for utdanning, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	662 000 000
		fra kr 8 165 000 000 til kr 8 827 000 000	
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):	
	70	Administrasjon, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	25 000 000
		fra kr 185 500 000 til kr 210 500 000	
	72	(NY) Tilskudd til dekning av tap på risikolån, bevilges med	60 470 000
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:	
	74	(NY) Dekning av tap på risikolån og garantier, bevilges med	1 500 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440):	
	22	Fjerningsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	50 000 000
		fra kr 140 000 000 til kr 90 000 000	
	30	Investeringer, nedsettes med	1 000 000 000
		fra kr 15 300 000 000 til kr 14 300 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond, forhøyes med	100 000 000
		fra kr 600 000 000 til kr 700 000 000	
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-2 117 673 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	871 629 000
		3 Avskrivninger	233 176 000
		4 Renter av statens kapital	24 000 000
		5 Til investeringsformål	710 000 000
		6 Til reguleringsfondet	153 055 000
		Sum	-125 813 000
	30	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	3 000 000
		fra kr 32 065 000 til kr 35 065 000	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	65 000 000
		fra kr 493 243 000 til kr 428 243 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	3 500 000
		fra kr 78 944 000 til kr 75 444 000	
2450		Luffartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-2 228 400 000
		2 Inntekter regionale flyplasser	-303 300 000
		4 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 752 200 000
		5 Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	220 100 000
		6 Avskrivninger	375 500 000
		7 Renter av statens kapital	34 500 000
		8 Til investeringsformål	124 500 000
		9 Til reguleringsfondet	24 900 000
		Sum	0
	30	Flyplassanlegg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	98 400 000
		fra kr 598 400 000 til kr 500 000 000	
2490		NVE Anlegg (jf. kap. 5490):	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-43 000 000
		2 Driftsutgifter	40 000 000
		3 Avskrivninger	4 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		4 Renter	1 800 000
		5 Til reguleringsfond	0
		Sum	<u>3 300 000</u>
2543		Ytelser til yrkesrettet attføring:	
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	<u>200 000 000</u>
		fra kr 5 697 000 000 til kr 5 897 000 000	
2600		Trygdeetaten:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	<u>2 500 000</u>
		fra kr 29 900 000 til kr 27 400 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med .	<u>10 000 000</u>
		fra kr 136 600 000 til kr 126 600 000	
2650		Sykepenger:	
	70	Sykepenger for arbeidstakere m.v., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..	<u>1 100 000 000</u>
		fra kr 22 082 500 000 til kr 23 182 500 000	
2663		Medisinsk rehabilitering m.v.:	
	72	Foreløpig uførestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	<u>25 000 000</u>
		fra kr 218 000 000 til kr 243 000 000	
2711		Diverse tiltak i spesialisthelsetjenesten:	
	78	Opptreningsinstitusjoner m.fl., forhøyes med	<u>25 000 000</u>
		fra kr 682 000 000 til kr 707 000 000	
2751		Medisiner m.v.:	
	70	(NY) Legemidler, bevilges med	<u>7 201 000 000</u>
2790		Andre helsetiltak:	
	70	Bidrag, lokalt, nedsettes med	<u>25 000 000</u>
		fra kr 550 500 000 til kr 525 500 000	
3101		Utenriksstasjonene (jf. kap. 101):	
	5	Refusjon spesialutsendinger m.m., nedsettes med	<u>840 000</u>
		fra kr 4 000 000 til kr 3 160 000	
3288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	1	(NY) Inntekter ved oppdrag, bevilges med	<u>236 000</u>
3301		Deltaking i internasjonale organisasjoner (jf. kap. 301):	
	2	Inntekter ved oppdrag, nedsettes med	<u>236 000</u>
		fra kr 266 000 til kr 30 000	
3410		Rettsgebyr (jf. kap. 410):	
	4	Lensmennenes gebyrinntekter, forhøyes med	<u>15 000 000</u>
		fra kr 137 000 000 til kr 152 000 000	
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 440):	
	4	Gebyrer - vaktelskap, forhøyes med	<u>51 000</u>
		fra kr 199 000 til kr 250 000	
3441		Oslo politidistrikt (jf. kap. 441):	
	3	Salgsinntekter, nedsettes med	<u>863 000</u>
		fra kr 983 000 til kr 120 000	
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520):	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, forhøyes med	<u>166 700 000</u>
		fra kr 514 066 000 til kr 680 766 000	
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521):	
	3	Transport av flyktninger/reiseutgifter til og fra utlandet, forhøyes med ...	<u>12 000 000</u>
		fra kr 27 200 000 til kr 39 200 000	
3706		Sosial- og helsedirektoratet:	
	2	Salg- og leieinntekter, forhøyes med	<u>10 000 000</u>
		fra kr 1 400 000 til kr 11 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
3708		Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 708):	
	2	Gebyrinntekter m.v., nedsettes med	10 000 000
		fra kr 10 300 000 til kr 300 000	
3739		Behandlingsreiser til utlandet m.m. (jf. kap. 739):	
	4	(NY) Tilbakebetaling fra Sør-Trøndelag fylkeskommune, bevilges med .	53 600 000
3860		Forbrukerrådet (jf. kap. 860):	
	1	Salg av Forbrukerrapporten, nedsettes med	1 113 000
		fra kr 7 420 000 til kr 6 307 000	
	2	Salg av opplysningsmateriell, nedsettes med	403 000
		fra kr 2 688 000 til kr 2 285 000	
	3	Oppdragsinntekter og refusjoner, nedsettes med	1 006 000
		fra kr 2 061 000 til kr 1 055 000	
	5	Andre inntekter, nedsettes med	125 000
		fra kr 250 000 til kr 125 000	
3961		Statsforetak under NHD:	
	70	(NY) Garantiprovisjon, Statskraft SF, bevilges med	100 000 000
4471		Norsk Polarinstitut (jf. kap. 1471):	
	4	Refusjon fra Svalbardbudsjettet, nedsettes med	2 450 000
		fra kr 2 450 000 til kr 0	
4522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 1522):	
	4	Inntekter - Norsk lysingsblad, forhøyes med	1 400 000
		fra kr 48 696 000 til kr 50 096 000	
4546		Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 1546):	
	1	Premie yrkesskadeforsikring, forhøyes med	26 000 000
		fra kr 54 288 000 til kr 80 288 000	
4591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 1591):	
	1	Utleieinntekter, nedsettes med	53 080 000
		fra kr 53 080 000 til kr 0	
4592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede (jf. kap. 1592):	
	1	Utleieinntekter, nedsettes med	14 477 000
		fra kr 14 477 000 til kr 0	
4634		Statens innkrevingsssentral (jf. kap. 1634):	
	81	Bøter, inndragninger, forhøyes med	50 000 000
		fra kr 550 000 000 til kr 600 000 000	
	84	Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m., forhøyes med	15 000 000
		fra kr 57 700 000 til kr 72 700 000	
	85	Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning, forhøyes med	15 000 000
		fra kr 85 000 000 til kr 100 000 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820):	
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter, forhøyes med	1 500 000
		fra kr 12 700 000 til kr 14 200 000	
	40	Forbygningsvirksomhet, forhøyes med	4 000 000
		fra kr 12 000 000 til kr 16 000 000	
4860		Statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	70	(NY) Garantiprovisjon, Statnett SF, bevilges med	20 000 000
5309		Tilfeldige inntekter:	
	29	Ymse, forhøyes med	250 000 000
		fra kr 450 253 000 til kr 700 253 000	
5320		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
	50	Tilbakeføring av utviklingstilskudd, forhøyes med	4 200 000
		fra kr 5 000 000 til kr 9 200 000	
	51	Tilbakeføring fra tapsfond, forhøyes med	6 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 11 000 000	
	70	Låneprovisjon, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, forhøyes med	4 650 000
		fra kr 38 750 000 til kr 43 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
5326		SIVA (jf. kap. 2426):	
	72	(NY) Garantiprovisjon, bevilges med	2 000 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440):	
	24	Driftsresultat:	
	1	Driftsinntekter	107 800 000 000
	2	Driftsutgifter	-16 900 000 000
	3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 200 000 000
	4	Avskrivninger	-14 700 000 000
	5	Renter	-6 500 000 000
		Sum	68 500 000 000
	30	Avskrivninger, nedsettes med	2 900 000 000
		fra kr 17 600 000 000 til kr 14 700 000 000	
	80	Renter, nedsettes med	500 000 000
		fra kr 7 000 000 000 til kr 6 500 000 000	
5446		Salg av eiendom, Fornebu:	
	2	Refusjon fra Luftfartsverket for oppryddingskostnader, forhøyes med	12 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 25 000 000	
	40	Salgsinntekter, forhøyes med	59 000 000
		fra kr 153 300 000 til kr 212 300 000	
5450		Luftfartsverket (jf. kap. 2450):	
	35	Til investeringsformål, nedsettes med	113 900 000
		fra kr 238 400 000 til kr 124 500 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481):	
	30	Avskrivninger, nedsettes med	44 500 000
		fra kr 700 764 000 til kr 656 264 000	
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	70	Toppskatt m.v., nedsettes med	24 000 000
		fra kr 20 002 000 000 til kr 19 978 000 000	
	72	Fellesskatt, nedsettes med	32 000 000
		fra kr 105 960 000 000 til kr 105 928 000 000	
5506		Avgift av arv og gaver:	
	70	Avgift, nedsettes med	5 000 000
		fra kr 1 430 000 000 til kr 1 425 000 000	
5511		Tollinntekter:	
	70	Toll, nedsettes med	100 000 000
		fra kr 1 770 000 000 til kr 1 670 000 000	
5521		Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.:	
	70	Avgift, forhøyes med	2 165 000 000
		fra kr 130 535 000 000 til kr 132 700 000 000	
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2481):	
	80	Renter av statens faste kapital, nedsettes med	1 500 000
		fra kr 67 047 000 til kr 65 547 000	
5607		Renter av boliglånsordningen til statsansatte:	
	80	Renter, forhøyes med	90 090 000
		fra kr 685 000 000 til kr 775 090 000	
5608		Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	80	Renter, Statnett SF, nedsettes med	8 000 000
		fra kr 87 000 000 til kr 79 000 000	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410):	
	80	Renter, nedsettes med	179 000 000
		fra kr 5 377 800 000 til kr 5 198 800 000	
5620		Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
	83	Utbytte, grunnfinansierings- og lavrisikolåneordningen, forhøyes med ...	10 350 000
		fra kr 28 750 000 til kr 39 100 000	
	84	Utbytte fra SND Invest AS, nedsettes med	90 000 000
		fra kr 90 000 000 til kr 0	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	85	Rentemargin, risikolåneordningen, nedsettes med	2 100 000
5656		fra kr 5 000 000 til kr 2 900 000	
		Aksjer i selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning (jf. kap. 950):	
	80	(NY) Utbytte, bevilges med	6 531 000 000
5680		Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	80	Utbytte, Statnett SF, forhøyes med	160 000 000
		fra kr 80 000 000 til kr 240 000 000	
5685		Aksjer i Statoil ASA:	
	80	Utbytte, forhøyes med	445 000 000
		fra kr 4 600 000 000 til kr 5 045 000 000	
5700		Folketrygdens inntekter:	
	71	Trygdeavgift, nedsettes med	20 000 000
		fra kr 57 542 000 000 til kr 57 522 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift, forhøyes med	481 000 000
		fra kr 78 629 000 000 til kr 79 110 000 000	

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Utdannings- og forskningsdepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 288 post 21	kap. 3288 post 01

2. Kommunal- og regionaldepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 500 post 1	kap. 3500 post 1
kap. 522 post 1	kap. 3522 post 1

3. Sosialdepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 2600 post 1	kap. 5701 post 6
kap. 2603 post 1	kap. 5702 post 2

4. Miljøverndepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 1427 post 1	kap. 4427 post 1

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2002 kan bestille varer utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overskrider følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
410		Herreds- og byrettene	
	1	Driftsutgifter	12 mill. kroner

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kommunal- og regionaldepartementet i 2002 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	60	Oppstartingsstilskudd	3 074,5 mill. kroner

2. Sosialdepartementet i 2002 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
673		Tiltak for funksjonshemmede	
	72	Tiltak for døvblinde	7 mill. kroner

3. Miljøverndepartementet i 2002 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1400		Miljøverndepartementet	
	78	Miljøtiltak i nikkilverkene på Kola	142,4 mill. kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	46,8 mill. kroner
	33	Statlige erverv, barskogvern	247,5 mill. kroner

Andre fullmakter

V

Diverse fullmakter, utenom avgiftsvedtak
Stortinget samtykker i at:

1. Utdannings- og forskningsdepartementet kan nedlegge Ørland meieriskole fra 1. august 2002.
2. Utdannings- og forskningsdepartementet i 2002 kan overføre byggetrinn III i Granaveien 33 på Kjeller til stiftelsen NORSAR.
3. Kongen i 2002 kan overføre eiendommen Nasjonalbiblioteket i Oslo og deler av eiendommen Observatoriegaten 1 i Oslo kommune til Entra Eiendom AS til markedsverdi fastsatt etter takst.
4. Kommunal- og regionaldepartementet i 2002 kan slette rente- og avdragsfrie lån for inntil 9,2 mill. kroner til gjennomgangsboliger for yrkeshemmede.
5. det i 2002 unnlates å disponere 125 mill. kroner av overført beløp fra 2001 på 604,2 mill. kroner under kap. 2790 Andre helsetiltak, post 72 Sykebehandling i utlandet.
6. midlertidig ordning med pasientskadeerstatning utvides til også å omfatte pasienter som er smittet ved bruk av Dent-O-Sept ved offentlig finansierte tjenester i aldershjem, sykehjem og i hjemmesykepleien.
7. Forbrukerrådet gis unntak fra bevilgningsreglementets § 4 med virkning fra 1. juli 2002.
8. Nærings- og handelsdepartementet kan selge alle statens aksjer i Grødegaard AS.
9. Landbruksdepartementet i 2002 kan fastsette nødvendige endringer i vedtektene for Jordfondet slik at fondets midler kan nyttes til vern av skog og vedtektene for øvrig dekker dagens forvaltningsbehov.
10. Landbruksdepartementet i 2002 kan selge Kjeller gård i Skedsmo kommune og overføre kjøpesummen til Jordfondet.

11. Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2002 kan kjøpe tomt til høghskolen i Bergen, finansiert ved salgssinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet under kap. 2445 Statsbygg, i henhold til fremforhandlet kontrakt med Rom Eiendom AS.
12. Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2002 kan kjøpe lokalene til den norske ambassaden og den faste norske EU-delegasjonen i Brussel, finansiert ved salgssinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet under kap. 2445 Statsbygg, for inntil 110 mill. kroner.
13. det i 2002 igangsettes et forsøk med aktivitetsbasert finansiering internt i Aetat knyttet til antall yrkeshemmede som avklares med sikte på attføring. Utgifter til forsøket finansieres over kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede.

VI

Kap. 5506 post 70 Avgift på arv og gaver

Fra 1. januar 2002 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 28. november 2001 om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterterminen 2002:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Frdrag etter arveavgiftsloven § 17 for avgiftspliktig som ikke har fylt 21 år settes til 50 000 kroner pr. år.

VII

Kap. 5521 post 70 Merverdiavgift og avgift på investeringer mv.

Fra 1. juli 2002 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 28. november 2001 om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterterminen 2002:

Vedtaket kapittel II § 1 annet ledd skal lyde:

Tjenesteytere som blir merverdiavgiftspliktige etter første halvår 2001 som følge av lov 21. desember 2000 nr. 113 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift med senere endringer, skal ikke betale avgift på investeringer mv.

VIII

Kap. 5511 post 70 Tollavgifter

Fra 1. juli 2002 gjøres følgende endring i tolltariffen: Tollsatsen settes til 0 på de varenumrene i tolltariffen som er angitt i vedlegg 2 til St.prp. nr. 63 (2001-2002).

IX

Kap. 5700, post 72 Trygdeavgift og andre avgifter til folketrygden

Fra 1. juli 2002 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 28. november 2001 om fastsetting av avgifter m.v. til folketrygden for 2002:

Med hjemmel i folketrygdloven § 23-2 fastsettes følgende:

1. Det skal betales arbeidsgiveravgift etter følgende satser *for lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiver plikter å innberette* for arbeidstakere som har fylt 62 år og som er skattepliktig etter skatteloven § 3-1 til en kommune i
  - Sone IV: 1,1 pst.,
  - Sone III: 2,4 pst.,
  - Sone II: 6,6 pst.,
  - Sone I: 10,1 pst.
2. For foretak omfattet av Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2002 § 1 bokstav g skal satsen være 10,1 pst. for arbeidstakere som har fylt 62 år.
3. Beregning av arbeidsgiveravgift etter pkt. 1 og 2 ovenfor skjer fra og med første hele avgiftstermin etter at arbeidstakeren har fylt 62 år.

X

Stortinget ber Regjeringen i budsjettet for 2003 å foreta en vurdering av vedlikehold og rehabiliteringsbehovet ved Norges landbrukshøgskole, og fremme forslag om en finansieringsplan.

XI

Stortinget ber Regjeringen sørge for at legemiddelet Remicade refunderes med 80 pst. av dagens veiledende pris.

XII

Stortinget ber Regjeringen følge opp avtalen mellom Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, om barnehager i perioden 2002-2005 og komme tilbake til Stortinget med de nødvendige forslag for gjennomføring av dette.

XIII

Stortinget samtykker i at det i statsbudsjettet for 2002 spares inn 84 mill. kroner på postene 1-29 driftsutgifter (unntatt post 24), postene 30-49 investeringer og post 50 overføringer til andre statsselskap som gjelder drift og investeringer. Helseforetakene unntas. Innsparingene skal primært foretas på områder hvor det forventes et mindreforbruk og på områder hvor det kan hentes ut effektiviseringsgevinster. Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingene spesifiseres på kapitler og poster, og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med ny saldering av 2002-budsjettet. Innsparingene tas fore-

løpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter med 84 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 84 mill. kroner til kap. 2309.

XIV

I Stortingets vedtak 28. november 2001 om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2002, gjøres følgende endring:

Avsnitt II første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Fra 1. juli 2002 skal produktavgiften være 2,8 pst.

XV

Regjeringen bes tildele organisasjonen Human Rights Service 0,5 mill. kroner i prosjektmidler.

XVI

Stortinget ber Regjeringen foreslå tiltak som kan bidra til uavhengighet mellom skadeforsikringsselskap og takstselskap, og som kan bidra til å redusere etableringshindringer i skadeforsikringsmarkedet, i forbindelse med statsbudsjettet for 2003.

XVII

Stortinget samtykker i at det spares inn 19 mill. kroner på departementenes driftsutgifter. Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingene spesifiseres på kapitler og poster, og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med ny saldering av 2002-budsjettet. Innsparingene tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter med 19 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 19 mill. kroner til kap. 2309.

XVIII

Stortinget ber Regjeringen nedsette et utvalg som skal ha som mandat å fremme forslag om et sett av etiske retningslinjer for Petroleumsfondet og legge frem sak våren 2004. Utvalget skal bestå av personer med folkerettslig kompetanse, i tillegg til kunnskap om etiske investeringer, samt faglig kompetanse innen miljø- og menneskerettsområdet.

XIX

Regjeringen bes foreta de forskriftsendringer som er nødvendig slik at inntektsbeskatningen av kjøregodtgjørelse opp til statens satser fjernes fra 1. januar 2002 og at arbeidsgiveravgiftsplikten av kjøregodtgjørelse opp til statens satser oppheves fra 1. juli 2002.

Oslo, i finanskomiteen, den 14. juni 2002

Siv Jensen
leder og ordfører

Ingebrigt S. Sørfohn
sekretær